

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการ
ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย
พ.ศ. 2540-2544

ส่วนที่ 1
เล่มที่ 3
บทคัดย่อที่ 620 - 816
(<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism/>)
(<http://tourism.su.ac.th>)

โดย

ผศ. นฤตย์ นิมิตมบุญ

กันยายน 2545

ประวัติผู้วิจัย

ผศ. นฤตย์ นิมสมบุญ

อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ประจำ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E – mail : nar@alpha.tu.ac.th

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2544 ” ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในการสนับสนุนครั้งนี้ด้วย อนึ่ง โครงการนี้เป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจาก โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2529-2539 ”

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ ที่ปรึกษาโครงการที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงาน เพื่อให้งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลวิจัยได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังมีรายนามต่อไปนี้
น.ส. ศิริธัญญา วณมจล น.ส.เจดณันท์ ราชบุรณะ น.ส. วริศรา โปรดปราน น.ส.วรรณภา อินทสร
นายพิษณุกรณ์ เต็มปิ่น น.ส. จุติยา เส็งเจริญ น.ส. ณัฐสินี เพิ่มพินุลย์ น.ส. หทัยรัตน์ คุณากรสกุล
น.ส.ธีรรัตน์ มั่งแก้ว น.ส.ดวงพร แจ่มนิยม น.ส.หิรัญญา ดันหราชพันธุ์ น.ส. จารุณี แสงทรัพย์
น.ส. สุรียรัตน์ แมลงทับ น.ส. นันทพร โตวิวัฒน์ และน.ส. วรภัทร สีมาส่งเสริม และนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งได้ทุ่มเทในการช่วยทำวิจัยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยและให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยหวังว่า โครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยบ้างไม่มากนักน้อย สำหรับความผิดพลาดทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ผ.ศ. นฤตย์ นิ่มสมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	i-i
บทนำ	1
บทคัดย่อรายการที่ 620-816.....	640
ภาคผนวก	
ครรชนิผู้แต่ง (ภาษาไทย)	i
ครรชนิผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ).....	a-1
ครรชนิชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ก
ครรชนิชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ)	I
รายชื่องานวิจัยที่ไม่สามารถหาต้นฉบับได้.....	a

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นอย่างมากนับตั้งแต่มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ในช่วงที่ผ่านมาได้เกิดกระแสเรียกร้องให้มีการ ปรับกระบวนทัศน์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนซึ่งจำ เป็นต้องอาศัยรากฐานขององค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมอันได้แก่องค์ความรู้เกี่ยวกับนัก ท่องเที่ยวและสินค้าท่องเที่ยว องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวและองค์ความรู้เกี่ยวกับมิติ ทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม การที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยการประมวลงานวิจัย ที่มีมาแต่เดิมเพื่อใช้เป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเพื่อให้ นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวได้ รับความสะดวกและสามารถเข้าถึงงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ทั้งในและนอกประเทศได้อย่าง ทัวถึงและครอบคลุม และเนื่องจากการรวบรวมงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ดำเนินการมา ถึงปีพ.ศ. 2529 จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความ สมบูรณ์ทำให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างเต็มประสิทธิ ภาพ และนอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพของงานวิจัยในช่วงเวลา หนึ่งๆ จะทำให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยด้านการท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่องานวิจัย วิทยานิพนธ์ของไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
2. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่อ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
3. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่อ รายงานการประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ และรายงานการศึกษาต่างๆรวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
4. เพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
5. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยในรูปแบบหนังสือ บรรณานุกรม
6. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7. เพื่อจัดสร้างเว็บเพจที่เชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
8. เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย

ขอบเขต

รายงานการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. สำรวจ รวบรวมและจัดทำทศด้อยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ดังนี้
ขอบเขตต่อไปนี้

1.1 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ของประเทศไทย งานวิจัยภาคสนามของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การพัฒนาเอกชนตลอดจนบทความวิจัยทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยมีขอบเขตในการศึกษารอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1.1.1 งานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งรวมถึงงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือเอกสารรวมบทความในการประชุม สัมมนา เชิงวิชาการ (Proceedings)
- 1.1.2 งานวิจัยเชิงนโยบาย ซึ่งรวมถึงแผนแม่บททั้งระดับประเทศและระดับจังหวัด การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยวหลักเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายการพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น
- 1.1.3 งานวิจัยเชิงการตลาด ซึ่งรวมถึงแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรือแนวทางการโฆษณาของตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ

การรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะไม่รวมถึงบทความในนิตยสารวารสารการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ แผ่นพับโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1.2 สำรวจและรวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและโทของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปี พ.ศ.2534-2544

2. สำรวจและรวบรวมบทความวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปีพ.ศ.2534-2544

3. สำรวจและรวบรวมเว็บเพจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
4. จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบหนังสือบรรณานุกรมและ จัดสร้างเว็บเพจเพื่อให้

บริการฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

5. ศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ ช่วง 5 ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดของห้องสมุดสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏรวมทั้งฐานข้อมูลของศูนย์สารนิเทศต่างๆในประเทศไทย
2. สืบค้นจากหนังสือบรรณานุกรมที่รวบรวมรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ของไทย
3. สืบค้นจากบรรณานุกรมท้ายเล่มงานวิจัย
4. สืบค้นฐานข้อมูล ABI/INFORM เพื่อรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
5. สืบค้นฐานข้อมูล DISSERTATIONS ABSTRACTS เพื่อรวบรวมวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
6. สืบค้นโดยโปรแกรมสืบค้น(Search Engines) เพื่อรวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

วิธีวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์งานวิจัยที่รวบรวมแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษางานวิจัยโดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วงที่ 1 (1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2544)

1. หนังสือบรรณานุกรมและฐานข้อมูลที่ให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism> และ (<http://tourism.su.ac.th>) ซึ่งรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ. 2529-2544
2. โคมเพจที่รวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสถิติจำนวนผู้เข้าชม จำแนกตามประเภท

ช่วงที่ 2 (1 มกราคม 2545- 31 สิงหาคม 2545)

1. ทราบ สถานภาพงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ.2540-2544

วิธีการสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัย

การสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีขั้นตอนวิธีการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวจากเอกสารเพื่อให้ทราบแนวคิดพื้นฐานและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และศึกษาจากคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง (Subject Headings) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดคำสำคัญ (Keywords) เพื่อการสืบค้น ในการสืบค้นงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำสำคัญดังนี้

การท่องเที่ยว ท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยว สนามบิน ท่าอากาศยาน ผู้โดยสาร การขนส่ง สิ่งแวดล้อม มลภาวะ มลพิษ พลังงาน โรงแรม ที่พักแรม เกสต์เฮาส์ มัคคุเทศก์ ไกด์ รถโดยสาร เรือ ท่าเรือ อาชญากรรม นักท่องเที่ยว น้ำประปา ขยะ ดำรงของ ที่ระลึก สินค้าที่ระลึก ของฝาก ของขวัญ หัตถกรรม งานฝีมือ ร้านอาหาร ภัตตาคาร นันทนาการ

เนื่องจากคำสำคัญบางคำ เช่น มลพิษ มลภาวะ ดำรง หรืออาชญากรรม เป็นคำสำคัญที่กว้างเกินไป เพราะห้องสมุดมิได้กำหนดคำสำคัญหรือหัวเรื่องด้วยคำว่า “แหล่งท่องเที่ยว” ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสืบค้นด้วยคำสำคัญประเภทดังกล่าวควบคู่กับคำสำคัญที่เป็นชื่อเมือง หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่น พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพมหานคร กระบี่ หาดใหญ่ เกาะสมุย หัวหิน เกาะพีพี เป็นต้น

2) สืบค้นรายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (Online Public Access Catalog- OPAC) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ รวมทั้งศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในประเทศ ดังนี้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

URL : <http://www.car.chula.ac.th/elibrary.htm>

ระบบข้อมูลวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://research.u-office.chula.ac.th/edmsweb/temp/64617035.html>

ข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<http://www.psu.ac.th/research/index.html>

สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ

URL : <http://www.rajabhat.ac.th/arc.htm>

ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://riclib.nrct.go.th>

ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://www.nrct.go.th/query.html>

ห้องสมุดสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

URL : <http://library.hsri.or.th/>

หอสมุดแห่งชาติ

URL : <http://www.natlib.moe.go.th>

กรมป่าไม้

URL : http://www.forest.go.th/webcontent/index.asp?group_id=7

ห้องสมุดส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

URL : http://www.forest.go.th/re_wildlife/library/Library.asp

ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

URL : <http://ndcthailand.tv5.co.th/>

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

URL : <http://web.schq.mi.th/~jsc/mainthai.html>

ฐานข้อมูลงานวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

URL : <http://www.trf.or.th/abstract/abst/c001.htm>

3) สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (OPAC) หมายถึง การสืบค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แทนการใช้บัตรรายการ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการได้มากกว่าการใช้บัตรรายการ โดยสามารถสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อชุด หัวเรื่อง และคำสำคัญ สามารถค้นหาโดยใช้คำหลักแบบตรรกบูลีน หรือสืบค้นด้วยวิธีการลัด และสามารถกำหนดขอบเขตการสืบค้นตามปี ชื่อสำนักพิมพ์ ภาษา หรือ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

สถานภาพงานวิจัย หมายถึง สถานภาพโดยทั่วไปของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวไทย เช่น ประเภทงานวิจัย ประเภทของผู้จัดทำ สาขาวิชาที่ศึกษาหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ เนื้อหางานวิจัยจำแนกตามโครงสร้างของการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวนผู้ศึกษาวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ.2540-2544

รายการที่ 620-816

กริติพงษ์ มัทธาฤทธิ์ไกร. ทักษะคตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู
ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

การศึกษา “ทักษะคตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู
ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อการปฏิบัติงาน
ของตำรวจท่องเที่ยวที่มีต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อ
นำมาซึ่งการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ตำรวจท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารและภาค
สนามประกอบกัน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู ซึ่งเป็นแหล่งที่ราคา
ถูกและสัมผัสกับปัญหาโดยตรงจำนวน 264 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อ
มูลและดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา นำ
เสนอด้วยตารางประกอบการแปลความเชิงอธิบาย

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาอาชญากรรมใน
ประเทศไทยนั้นไม่ใช่ปัญหาที่ร้ายแรงและมีความประทับใจในประเทศไทยมาก และคาดว่าจะเดิน
ทางกลับมาท่องเที่ยวอีก นอกจากนี้ยังพบว่า ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความ
ปลอดภัย นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างจะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20 – 29 ปีเป็นจำนวนมาก และเคย
เดินทางเข้ามาแล้วมากกว่าหนึ่งครั้ง วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยก็เพื่อการ
ท่องเที่ยวและพักผ่อน นอกจากนี้ยังมีความกังวลกับปัญหาอาชญากรรมในขณะที่พักอยู่ใน
ประเทศไทย ผลการวิจัยครั้งนี้ยังเป็นเครื่องบ่งชี้ว่ามาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว
ของตำรวจท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐบาลถือเป็นแนวทางที่ดี โดยได้รับความร่วมมือกันจากหลาย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่นัก
ท่องเที่ยวประสบนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ตำรวจท่องเที่ยวจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีเพื่อ
สนองตามแนวนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ความเห็นตลอดจนแนวคิด
ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตำรวจท่องเที่ยวที่ออกมาในเชิงบวก โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีความ
ประทับใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวและส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ 1) มาตรฐานของตำรวจท่องเที่ยว
จากผลการศึกษาจะเห็นว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานที่ดี แต่ใน
ขณะเดียวกันก็ยังไม่แน่ใจในมาตรฐานของตำรวจท่องเที่ยว ดังนั้นเพื่อความเป็นสากลของตำรวจ
ท่องเที่ยว อาจจะต้องมีการปรับปรุงในจุดต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านภาษาในการสื่อสารโดยเฉพาะภาษา

อังกฤษ ด้านบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ และ 2) ความสับสนในหน่วยงานตำรวจท่องเที่ยวที่ขัดขวาง
การประชาสัมพันธ์ที่ดี และการพัฒนาภายในหน่วยงานยังไม่ได้เท่าที่ควร

LOCATION(S): TU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดจะกำหนดแนวทางในการจัดการและ
ขอบเขตการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เป็นไปตามระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติ มีความมุ่งหมายที่
จะใช้เป็นเครื่องมือในการชี้แนะ และควบคุมการปฏิบัติงานในแต่ละวันให้เป็นไปตามขอบเขตของ
นโยบายในการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ และตามระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติ เพื่อธำรงไว้ซึ่ง
ทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของพื้นที่ ความมุ่งหมายของแผนแม่บทมีดังนี้คือ การกำหนดแนวทาง
การควบคุม ชี้แนะแนวทางในการจัดการประจำวัน เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่ง
ชาติเขาสามร้อยยอดดำเนินไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ อันมีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ทุกชนิดให้คงสภาพเดิมตลอดไป พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง
และมีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พัฒนาระบบการศึกษา การให้ความรู้ในเรื่อง
ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชน ปรับปรุงประสิทธิภาพ
ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านอัตรากำลังและเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน การ
กำหนดแนวทางจัดทำงบประมาณ ประเมินค่าใช้จ่ายตามแผนการที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อ
เนื่องอย่างชัดเจน

กระบวนการวางแผนแม่บทพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดมีดังนี้คือ การทบทวน
ทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารงานของอุทยานแห่งชาติ
รวบรวมพื้นฐานข้อมูลต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ
เพิ่มเติม ได้แก่ ข้อมูลกายภาพจุดเด่นต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติ ข้อมูลชีวภาพ ข้อมูลด้านสังคมและ
วัฒนธรรม ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของราษฎรที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติ คุณค่าของ
ทรัพยากรธรรมชาติต่อสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นต้น ประเมินสถานภาพ ศักยภาพและ
ข้อจำกัด ปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาและการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด กำหนด
แผนการจัดการและการพัฒนาด้านต่างๆ กำหนดความสำคัญก่อนหลังในการพัฒนาระยะ 5 ปีพร้อม
ทั้งงบประมาณและอัตรากำลังในการดำเนินงาน กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

กลวิธีในการวางแผนการจัดการเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารและการ
จัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อใช้ประโยชน์และเป็นเครื่องมือในการจัดการโดยการวินิจฉัยสภาพการณ์
ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ข้อจำกัดหรือขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ของ
ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น แผนการจัดการอุทยานแห่งชาติจึงแตกต่างกันไปตามสภาพแต่ละพื้นที่
วัตถุประสงค์ของแต่ละอุทยานแห่งชาติขึ้นอยู่กับพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม อันเป็น
แนวทางการดำเนินการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้

สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ แผนการจัดการนั้นจะเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก ส่วนการจัดการกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ถือเป็นเป้าหมายรอง และกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องต่อทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นไปตามนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ

การจำแนกเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยพิจารณาจากคุณค่าความสำคัญและความแตกต่างทั้งคุณภาพและปริมาณทรัพยากรธรรมชาติ ความเปราะบางและขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ การแบ่งเขตพื้นที่จึงเป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในการพัฒนาและบริหารอุทยานแห่งชาติให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและชัดเจน ในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เป็นการแบ่งเพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อพัฒนาการบริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดสามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1) เขตบริการ : เป็นเขตที่มีประชากรเข้ามาใช้ประโยชน์อย่างหนาแน่น มีคุณลักษณะที่สำคัญคือเป็นบริเวณที่ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่จำเป็นต้องสงวนรักษาไว้ หรือเป็นบริเวณที่เป็นพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความทนทานต่อการถูกทำลาย นอกจากนี้ยังคงต้องคำนึงถึงผลกระทบในการพัฒนาพื้นที่อันจะมีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมข้างเคียง มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง ทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนา อันได้แก่ สภาพพื้นที่ และแหล่งน้ำ เขตนี้กำหนดจำแนกไว้เพื่อให้มีสิ่งก่อสร้างถาวร และหรือเป็นการก่อสร้างขนาดใหญ่ สำหรับอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มาท่องเที่ยวพักผ่อน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของประชาชนที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติ โดยสิ่งก่อสร้างนี้จะต้องสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาสภาพธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติ และต้องสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงและให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เขตนี้กำหนดไว้เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติได้เห็น ได้ศึกษา และเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสภาพธรรมชาติ การก่อสร้างหรือพัฒนาใดๆ ในเขตนี้ต้องมีขอบเขตจำกัด การกระทำ ต้องคำนึงถึงสภาพธรรมชาติ รักษาคุณค่าและความ زیبาสงบให้คงไว้ตามธรรมชาติ สิ่งก่อสร้างจะต้องเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสาธารณูปโภคชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ เป็นการก่อสร้างแบบง่ายๆ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่มีสภาพของสังคมพืช และธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญที่สงวนไว้เพื่อให้คงสภาพธรรมชาติเดิมและสวยงามตามธรรมชาติตลอดไป การเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จะอนุญาตเฉพาะการเข้าไปศึกษาวิจัย และประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้ไม่

อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 4) เขตหวงห้าม : บริเวณนี้เป็นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าชนิดสำคัญและหายาก เป็นแหล่งสังคมพืชที่เป็นตัวอย่างที่สำคัญเมื่อเสื่อมโทรมแล้วยากที่จะทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้หรือง่ายต่อการถูกทำลายมากที่สุด จึงควรอนุรักษ์ไว้ด้วยความเข้มงวดกวดขันอย่างมาก โดยไม่ให้มีกิจกรรมของมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องในเขตนี้ กิจกรรมของเจ้าหน้าที่ที่จำกัดโดยให้มีเพียงเพื่อช่วยรักษาความปลอดภัยแก่ผู้หลงทาง และตรวจตรารักษาบริเวณที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : บริเวณพื้นที่ที่เป็นไร่ร้าง ซึ่งถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นป่าหรือสภาพธรรมชาติเดิมหรือถูกทำลายทางระบบนิเวศน์ ได้แก่ บริเวณที่ถูกบุกรุกทำนาถ้าง หรือบริเวณไร่ร้างผสมสวนมะพร้าว 6) เขตกิจกรรมพิเศษ : เป็นเขตที่มีกิจกรรมอื่นๆ โดยหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่มีใช้เป็นกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติ กิจกรรมที่ปรากฏในเขตนี้โดยส่วนใหญ่ขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างมาก และอยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ หากได้มีการควบคุมย้อนก่อนให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ และทำให้อุทยานแห่งชาตินั้นเสื่อมโทรมเสียหาย จึงจำเป็นต้องกำหนดเขตนี้ขึ้นเพื่อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของอุทยานแห่งชาตินั้นมิให้ลุกลามมากยิ่งขึ้น และเพื่อกำหนดวิธีการในการควบคุมให้เกิดความสอดคล้องกับกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต โดยปกติเขตนี้ได้แก่พื้นที่เพื่อการคมนาคมพิเศษ พื้นที่เพื่อการบริการประชาชนบางประการ เป็นต้น โดยทั่วไปกิจกรรมที่อยู่ในเขตนี้ เมื่อหมดความจำเป็นหรือสามารถหาที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติรองรับได้ ก็ควรยกเลิกหรืออพยพออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติบริเวณนี้ คือ บริเวณที่เป็นสวนมะพร้าว สวนสนผสมยูคาลิปตัส และสวนผลไม้ผสมสวนมะพร้าวของราษฎรที่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และหรืออยู่อาศัยมานานก่อนจัดตั้งอุทยานแห่งชาติโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ จังหวัดนครสวรรค์ –
กำแพงเพชร. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติแม่วังก์จัดทำขึ้นเพื่อเป็น
เครื่องควบคุมขบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในการอนุรักษ์ การพักผ่อน และการศึกษา
ธรรมชาติให้เป็นไปตามแนวนโยบายของการจัดการอุทยานแห่งชาติ กระบวนการวางแผนแม่บท
การจัดการประกอบด้วยกรอบนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ
ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้น
ฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการตรวจสอบข้อ
มูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูลความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้
ทรัพยากร ขั้นตอนและการจัดการและรูปแบบการจัดการ การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อ
กำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือก และการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากร
กำหนดแผนการจัดการและการพัฒนาต่างๆ กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อ
เป็นแนวเขตในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

วิธีการในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ อาศัยสภาพแวดล้อมและ
การใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้าง
และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยว
โดยจัดพื้นที่ที่เป็นเขตบริการที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ที่เข้า – ออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้
สอยบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ
สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณ
อื่นๆ เช่น ที่ทำการอุทยาน บ่อน้ำร้อน บ้านพักนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ แนวทางการจัดการเขต
บริการต้องดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณต่างๆ ที่จะทำการพัฒนาก่อสร้าง จัดทำผังบริเวณและ
ระบบโปรแกรมการสื่อความหมายต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ความ
คุ้มครองบำรุงรักษา ปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหา
ความรู้ : เป็นบริเวณที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
ทั้งนี้ปัจจัยหลักที่ใช้พิจารณากำหนดเขตท่องเที่ยวและนันทนาการถือเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจ
ตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้อง
สงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความอดทนเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบ
กิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น ทางเท้า ที่จอดรถ บริเวณตั้ง
เต็นท์ ห้องน้ำ – ห้องสุขา อุปกรณ์สื่อความหมายธรรมชาติ เป็นต้น ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่วังก์

มีการจัดเขตท้องที่และนันทนาการได้ดังนี้ เช่น บริเวณอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ บริเวณแก่งผาคอยนาง บริเวณบ่อน้ำอุ่น บริเวณน้ำตกแม่กระสา บริเวณน้ำตกแม่เฒ่า เป็นต้น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ และยังคงเป็นลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่อย่างมาก โดยการกำหนดเขตนี้วัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การดูนก ชมพรรณไม้เหล่านี้ เป็นต้น เขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ การปรับปรุงทางเท้าให้เข้าถึงพื้นที่บางส่วนเท่านั้น ในการจัดการควรจัดตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเพิ่ม 2 หน่วยคือ บริเวณกม.ที่ 93 และที่ห้วยคลองไคร้ เพื่อให้สามารถดูแลรักษาพื้นที่ได้ทั่วถึงขึ้นควบคู่กับมาตรการจัดการพื้นที่ส่วนอื่นๆ ที่เสนอให้ดำเนินการในเขตการใช้ประโยชน์ 4) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่วนที่ถูกทำลายจนเสื่อมโทรมไปจากเดิม ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะควบคุมมิให้มีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มขึ้น และวางแนวทางเฉพาะในการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ในการจัดการควรเร่งรัดมาตรการปลูกป่าทั้งในส่วนที่ดำเนินการอยู่และส่วนที่ต้องฟื้นฟูโดยในส่วนที่ปลูกป่ากำลังดำเนินการอยู่ในอุทยานแห่งชาติควรพิจารณาให้ต้นไม้ต่างถิ่นเข้ามาปลูกในพื้นที่

LOCATION(S) : CU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2542

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสกในระยะเวลาของแผนนี้คือ ค้ำครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติเขาสกให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติและอำนวยประโยชน์ต่อสังคมสืบไป ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาสกให้แก่ประชาชนทั่วไป ระดมความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการคุ้มครองรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติเขาสก พัฒนาระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุตามภารกิจที่กำหนด ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจำแนกพื้นที่เพื่อการจัดการเป็นกลยุทธ์การจัดการที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ด้านการควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพและการใช้ประโยชน์ของทรัพยากร เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการ นอกจากนี้ยังสร้างความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการกำหนดเขตการจัดการนี้กำหนดขึ้นตามสภาพทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะทางกายภาพและสภาพการใช้ประโยชน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 1) เขตบริการ : แบ่งไว้เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และการปฏิบัติงานแก่การพักอาศัยของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ สิ่งก่อสร้างสำหรับเขตนี้จะต้องสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติจะต้องสนองต่อความพลัดพลัด และให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เป็นเขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติเหมาะสมแก่ประโยชน์ในการท่องเที่ยว มีการหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ เป็นการสร้างความเข้าใจ จิตสำนึกในคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นบริเวณที่เป็นจุดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และอยู่ใกล้เคียงกับสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน ซึ่งปกติพื้นที่บริเวณนี้จะอยู่ใกล้เขตบริการ สิ่งก่อสร้างและพัฒนาใดๆ ต้องมีเขตจำกัดและมีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ต้องคำนึงถึงสภาพธรรมชาติ เป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่มีสภาพของสังคมพืชและทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เป็นจุดเด่นของอุทยานแห่งชาติควรค่าแก่การอนุรักษ์ เป็นพื้นที่ที่จะเป็นต้องสงวนไว้เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ความแตกต่างของชนิดป่าที่เอื้ออำนวยต่อความหลากหลายของชนิดพันธุ์และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย การพัฒนาก่อสร้างในเขตนี้ต้องเป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ 4) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่สภาพธรรมชาติถูกทำลายจนเสื่อมโทรมไปจากเดิมด้วยสาเหตุต่างๆ จนทำให้ระบบนิเวศเสียไป การฟื้นฟูของเขตนี้สามารถที่จะฟื้นตัวกลับคืนสู่สภาพเดิมได้โดยการปลูกป่าเสริมหรือปล่อยให้ฟื้นตัวตามธรรมชาติ

LOCATION(S): CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

ลักษณะพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีความสำคัญเพราะเป็นพื้นแบบฉบับของระบบนิเวศน์ที่สำคัญหรือเป็นแบบฉบับของแหล่งที่อยู่อาศัยของสังคมพืชและสัตว์ที่สำคัญ มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติสูง เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าที่หายากหลายชนิด มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และคุณค่าทางนันทนาการ เป็นแหล่งศึกษาวิจัยที่สำคัญทั้งทางบกและทางทะเล

แผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องควบคุม ขบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติทั้งในการอนุรักษ์ การพักผ่อน และการศึกษาธรรมชาติให้เป็นไปตามแนวนโยบายของการจัดการอุทยานแห่งชาติ กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการประกอบด้วยการทบทวนนโยบาย และกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการและรูปแบบในการจัดการ การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือก และการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากร การกำหนดการจัดการและการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม กำหนดแนวเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนการสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อบริการการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ของประชาชน แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสงครามก่อสร้างและเครื่องมือเครื่องใช้ และแผนการบริหารงานอุทยานแห่งชาติ กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงมีการแบ่งเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมออกเป็นเขตต่างๆ โดยอาศัยสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นบริเวณที่ไม่มีจุดเด่นทางธรรมชาติ หรือทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่จำเป็นต้องสงวนไว้ หรือหากมีอยู่ก็สามารถทนทานต่อการทำลาย นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงผลกระทบในการพัฒนาพื้นที่อันจะมีต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเส้นทางคมนาคม สิ่งก่อสร้างถาวรเพื่อความสะดวกหรือให้การศึกษาหาความรู้ ควรใช้วัสดุที่มีในพื้นที่หรือหากนำมาจากภายนอกควรใช้วัสดุที่ไม่ขัดแย้งกับสภาพธรรมชาติ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและ

ศึกษาหาความรู้ : เป็นบริเวณที่มีจุดเด่นทางธรรมชาติที่สวยงาม การพัฒนาสิ่งก่อสร้างที่จะอำนวยความสะดวก ต้องมีข้อจำกัดและมีมาตรการลดผลกระทบต่อธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้น สิ่งก่อสร้างจะต้องเป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาคเจ้าไหมนั้น ธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ บริเวณชายฝั่ง และบริเวณพื้นไต้ น้ำ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติบนเกาะในพื้นที่ส่วนที่เป็นป่าไม้หรือส่วนที่หลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์อื่น เป็นแหล่งสงวนพันธุ์สัตว์และระบบนิเวศที่สำคัญ และเป็นบริเวณที่มีสภาพสังคมพืชและธรรมชาติสมบูรณ์ ควรแก่การอนุรักษ์ไว้เพื่ออำนวยให้สภาพธรรมชาติที่เด่นและสวยงามเป็นพิเศษคงอยู่ตลอดไป การก่อสร้างและการพัฒนาเป็นแบบง่ายๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือการศึกษาวิจัยเท่านั้น 4) เขตหวงห้าม : เป็นบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีคุณค่าความสำคัญเป็นพิเศษ ง่ายต่อการถูกทำลาย จึงต้องกำหนดมาตรการในการรักษาไว้อย่างเข้มงวด เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นคงอยู่รอดพ้นจากการทำลายของมนุษย์ ซึ่งเมื่อเสื่อมโทรมลงแล้วยากต่อการที่จะฟื้นฟูสภาพธรรมชาติให้กลับมามีเดิม บริเวณนี้จะไม่อนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปใช้ประโยชน์ ยกเว้นกิจกรรมเพื่อป้องกันรักษาทรัพยากรและสถานีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เท่านั้น 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณพื้นที่ที่สภาพธรรมชาติถูกรบกวนทำลายจนเสื่อมสภาพธรรมชาติ ทั้งจากการทำลายของมนุษย์และภัยธรรมชาติ ซึ่งจำเป็นต้องฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพธรรมชาติเดิม 6) เขตกิจกรรมพิเศษ : เป็นบริเวณที่จำแนกไว้เป็นพิเศษเพื่อรองรับกิจกรรมบางประเภทของประชาชนหรือหน่วยงานราชการอื่นที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติ และอาจขัดต่อหลักการของการจัดการอุทยานแห่งชาติ การกำหนดเขตพื้นที่นี้ก็เพื่อยกแนวทางในการทำให้กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต และเพื่อป้องกันมิให้ถูกลามเป็นที่เสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ เขตนี้จึงควรกำหนดให้อยู่ห่างไกลจากทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ หรือให้พ้นจากการรู้เห็นและกระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้ที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติ โดยทั่วไปกิจกรรมที่มีอยู่ในเขตนี้เมื่อหมดความจำเป็นหรือสามารถหาพื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติรองรับได้ก็ควรยกเลิก

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติประกอบด้วย 1) การทบทวนนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผน การจัดการนโยบายและวัตถุประสงค์จะเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ 2) การรวบรวมข้อมูลทรัพยากรเป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการและรูปแบบในการจัดการ 4) การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหารกำหนดแนวทางเลือกและการตัดสินใจ ในการจัดการทรัพยากร 5) การกำหนดการจัดการและการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง กำหนดแนวเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อบริการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ของประชาชน แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และแผนการบริหารอุทยานแห่งชาติ 6) กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง 7) การดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน จึงกำหนดเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทองออกเป็น 5 เขต ดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะพื้นที่ที่สามารถเข้าออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่นๆ ได้แก่ บริเวณที่ทำการ บริเวณอ่าวดีปลี เกาะวัวคาหลับ เป็นต้น ในการจัดการควรดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณจุดบริการต่างๆ จัดทำผังบริเวณและระบบโปรแกรมการสื่อความหมายต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ควบคุมการบำรุงรักษาปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : บริเวณนี้ต้องเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบกิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ และยังคงเป็นลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก โดยการกำหนดเขตที่มีวัตถุประสงค์

เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรม
นันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำ
เป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งควบคุมมิให้มีการประมงโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนยัง
เป็นการรักษาความปลอดภัยของผู้ที่เข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติ 4) เขตกิจกรรมพิเศษ : เขตนี้
กำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ ซึ่งมีกิจกรรมของประชาชนหรือหน่วยราชการอื่นที่เกิดขึ้นอยู่ก่อนการ
ประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยกิจกรรมเหล่านี้อาจขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่
เกาะอ่างทอง การกำหนดเขตนี้ก็เพื่อหาหนทางในการทำให้กิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับการ
ดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต และเพื่อป้องกันมิให้ลูกหลานจนเป็นที่เสียหายแก่
อุทยานแห่งชาติ 5) เขตใช้ประโยชน์ทั่วไป : เขตนี้กำหนดขึ้นเสมือนหนึ่งเป็นแนวเขตกันชนระหว่าง
การใช้ประโยชน์พื้นน้ำทะเลที่ไม่อยู่ในเขตอื่นๆ กับเขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ ไม่
อนุญาตให้มีการประมง การทิ้งน้ำมันและน้ำเสียจากเรือต่างๆ แต่อนุญาตให้เป็นสถานที่ทอดสมอ
เรือสำหรับการท่องเที่ยว เขตนี้ได้แก่ บริเวณพื้นที่น้ำทะเลจากแนวฝั่งของแผ่นดินใหญ่และเกาะออก
ไป 3 กิโลเมตร

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทในการจัดการพื้นที่อุทยานน้ำตกแห่งชาติน้ำตกพลิว
ในระยะของแผน 5 ปีมีดังต่อไปนี้คือ เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารและจัดการเพื่อตอบสนอง
ต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ โดยเน้นการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่าในพื้นที่มุ่งสนองตอบต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และการ
นันทนาการของประชาชน การมีรูปแบบและวิธีการบริหารการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตก
พลิวอย่างต่อเนื่องตามหลักการวิชาการในช่วงระยะเวลา 5 ปี เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ภาย
ได้ข้อจำกัดทางหน่วยงานที่มีอยู่ นอกจากนั้นยังมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุ
การณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้เป็นแผนที่ระบุนกรอบและแนวทางแห่งความเข้าใจร่วมกันของ
ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่วน
ราชการในจังหวัดและหน่วยงานราชการต่างๆ ของส่วนภูมิภาคเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
และการพัฒนา เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหาร
และจัดการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ
เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหารและจัดการด้านการ
ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้มี
โปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนักที่ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจและ
ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสำคัญของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาค
เพื่อสนับสนุนให้มีการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเกิดจากกิจกรรม การจัดการ
และการพัฒนาต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

กระบวนการวางแผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว ประกอบด้วยสาระสำคัญดัง
ต่อไปนี้คือ การทบทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารอุทยาน
แห่งชาติ และการท่องเที่ยวในระดับชาติ ระดับภาค และระดับท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบและ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การศึกษาและวิจัยและดำเนินการสำรวจข้อมูล
ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ การท่องเที่ยวและนันทนาการ ตลอดจน
ทั้งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
และรวบรวม เพื่อประเมินสถานภาพ สักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งศึกษา
วิเคราะห์ข้อจำกัดสภาพเงื่อนไขและปัญหาที่ปรากฏในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นได้ใน
อนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว กำหนดแผนการจัดการและ
การบริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว

กำหนดเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยแผนงานการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ เป็นต้น กำหนดความสำคัญก่อนหลังของแผนงานและโครงการเพื่อการบริหารและจัดการ ในระยะ 5 ปี กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

การแบ่งเขตการจัดการถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดังนั้นจึงได้กำหนดแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้ออกเป็น 4 เขตดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ ที่จัดไว้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และการใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยว ใช้เป็นศูนย์กลางของการบริการนักท่องเที่ยว พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเป็นเขตบริการได้แก่ บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ และบริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อหน่วยต่าง ๆ เป็นต้น 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เขตนี้จัดไว้เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนศึกษาหาความรู้ทางด้านธรรมชาติวิทยา ทั้งนี้สิ่งอำนวยความสะดวกมีได้เท่าที่จำเป็น และไม่ขัดหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อธรรมชาติ พื้นที่ที่เหมาะสมในเขตนี้ได้แก่ บริเวณลำธารน้ำตกพลี้อ บริเวณลำธารน้ำตกครอนอง และพื้นที่บริเวณที่เป็นลานกว้าง เป็นต้น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติในพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่ป่าไม้ เมื่อส่วนที่เหลือจากการใช้ประโยชน์อื่นๆ เป็นเขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้รับการรบกวน ในเขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้างใดๆ ยกเว้นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณพื้นที่สภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ สงวนไว้เพื่อรักษาพื้นที่ต้นน้ำ ไว้เพื่อสำหรับเกษตรกรรมในพื้นที่ราบ 4) เขตกิจกรรมพิเศษ : เขตนี้กำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ซึ่งมีกิจกรรมของประชาชนหรือหน่วยบริการอื่นเกิดขึ้น ซึ่งอาจขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ แต่ไม่สามารถขัดขวางได้ การกำหนดเขตนี้ขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะทำให้งิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ เช่น บริเวณสวนยางพารา สวนผลไม้ ซึ่งเป็นสวนเก่ามีมานานก่อนการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งบริเวณนี้อยู่รอบๆ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เพื่อการชลประทานคือพื้นที่น้ำท่วมที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองหนองเสม็ด

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมปีละไม่น้อยกว่า 700,000 คน จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในด้านการจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการดังนี้คือ 1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว : ทำให้เกิดความแออัดเฉพาะในช่วงวันหยุด เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เช่น เรื่องความสะอาด น้ำเน่าเสียจากการให้อาหารปลา ก่อความรำคาญจากการดื่มสุรา เป็นต้น การแก้ไขก็คือพยายามกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวแหล่งอื่น ๆ ภายในอุทยาน การเกิดปัญหาในด้านการบริการของอุทยานแห่งชาติ โดยเฉพาะช่วงวันหยุด หรือช่วงเทศกาลประเพณี เช่น ที่จอร์จยงค์ ที่ทุ่งขะ ห้องน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังกระทบต่อเนื่องต่อสภาพนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยวและนันทนาการ เช่น การจอร์จยงค์ในพื้นที่

ห้ามจอด การใช้พื้นที่หวงห้าม การปลดปล่อยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ และน้ำเสียลงตามลำห้วย 2) ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ซ้อนทับพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) การขาดการศึกษาวิจัยในพื้นที่ 4) ปัญหาการลักลอบล่าสัตว์ป่าและเก็บหาของป่า 5) ปัญหาการขาดแคลนสิ่งก่อสร้างและเครื่องมือเครื่องใช้ และ 6) ปัญหาด้านการขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. แผนแม่บทอุทยาน
แห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

แผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแหลมสน ระยะเวลาของแผน 5 ปี มี
วัตถุประสงค์ดังนี้คือ เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์
การ จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ โดยเน้นการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอัน
ทรงคุณค่าในพื้นที่ มุ่งสนองตอบต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และการนันทนาการของประชาชน การ
มีรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแหลมสนอย่างต่อเนื่องตามหลักทางวิชา
การในช่วงระยะเวลา 5 ปี เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ภายใต้ข้อจำกัดทางหน่วยงานที่มีอยู่
นอกจากนี้ยังมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปใน
อนาคตได้ เป็นแผนที่ระบุกรอบและแนวทางแห่งการเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัด
การทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่วนราชการในจังหวัดและ
หน่วยงานราชการต่างๆ ของส่วนภูมิภาคเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการพัฒนา เพื่อ
สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
ให้สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรม
สื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนักที่ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจและตระหนักถึง
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่ง ตลอดจนความสำคัญของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและ
ภูมิภาค เพื่อสนับสนุนให้มีการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเกิดจากกิจ
กรรมการจัดการและพัฒนาต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วย 1) การทบทวน
นโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ นโยบายและวัตถุประสงค์จะเป็น
ข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมาย และขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่
เป้าหมายที่ต้องการ 2) รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและ
ปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) วิเคราะห์
ข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความ
เข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการ และรูปแบบในการจัดการ 4) การสังเคราะห์
แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือกและการตัดสินใจในการ
จัดการทรัพยากร การกำหนดการจัดการและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ 5) กำหนดความสำคัญก่อน
หลังของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง 6) การดำเนินการ
ให้เป็นไปตามแผน

ในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติ สามารถกำหนดเขตการจัดการออกเป็น 6 เขตดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้เข้ามาท่องเที่ยว โดยพื้นที่ที่จัดให้ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชและสัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องมีการสงวนเป็นพิเศษ สภาพโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่นๆ ในการจัดการควรคำนึงการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณจุดบริการต่าง ๆ จัดทำผังบริเวณและระบบโปรแกรมการสื่อสารต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ควบคุมการบำรุงรักษาปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เป็นเขตที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่กิจกรรมของนักท่องเที่ยวทางด้านการพักผ่อน การศึกษาสภาพและวิวัฒนาการของธรรมชาติ เป็นเขตที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ประโยชน์ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการได้มากกว่าเขตบริการ ในเขตนี้สามารถที่จะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยมีข้อจำกัดเฉพาะที่ซึ่งจะต้องมีการจัดการที่จะลดผลกระทบต่อธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น และสิ่งก่อสร้างจะต้องมีสภาพกลมกลืนกับธรรมชาติ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเป็นเขตท่องเที่ยวและนันทนาการก็เหมือนกับบริเวณเขตบริการ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่มีลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก การกำหนดเขตนี้เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป อนุญาตให้เข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการแบบที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในเขตนี้จะได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษสำหรับส่งเสริมให้เกิดปริมาณสัตว์น้ำมาก ๆ การฟื้นตัวของปะการังที่เสื่อมโทรมในบางแห่ง และการควบคุมมิให้มีการประมงโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนยังเป็นการรักษาความปลอดภัยของผู้ที่เข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติเขตนี้ 4) เขตหวงห้าม : เป็นพื้นที่ที่กำหนดมิให้มีกิจกรรมใดๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง ยกเว้นการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด เขตนี้ได้แก่ บริเวณเกาะค้างคาว ซึ่งเป็นบริเวณที่มีกัลปังหาสีฟ้า ซึ่งเป็นชนิดที่หายากในเขตทะเลอันดามัน 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณพื้นที่ที่ถูกทำลายจนสภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เสื่อมโทรมลงจากสภาพธรรมชาติที่แท้จริง แต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิมบางส่วนให้เห็น ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพดั้งเดิม ได้แก่ บริเวณพื้นที่เกาะเตา เกาะหนู เป็นต้น 6) เขตใช้ประโยชน์ทั่วไป : เขตนี้กำหนดขึ้นเสมือนหนึ่งเป็นแนวเขตกันชนระหว่างการใช้ประโยชน์พื้นน้ำทะเลที่ไม่อยู่ในเขตอื่นๆ กับเขตพื้นที่การพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ เขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการทำประมง การทิ้งน้ำมันและน้ำเสียจากเรือต่าง ๆ แต่อนุญาตให้เป็นสถานที่ทอดสมอเรือสำหรับการท่องเที่ยวเขตนี้ ได้แก่ บริเวณพื้นที่น้ำทะเล จากแนวฝั่งของแผ่นดินใหญ่และเกาะห่างออกไป 3 กิโลเมตร

อนึ่งในการแบ่งเขตการจัดการนี้ ได้รวมทั้งส่วนพื้นดินและพื้นน้ำเข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้นการแบ่งเขตการจัดการครั้งนี้จึงได้แบ่งเขตตามการแบ่งเขตการจัดการทั้งทางบกและทางทะเลไว้รวมกัน ทั้งนี้เพื่อการจัดการที่เกิดผลดีต่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. แผนแม่บทการจัดการ
อุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

ความมุ่งหมายของแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน ได้แก่ การกำหนดแนวทางควบคุม กำกับชี้แนะแนวทางในการจัดการประจำวันเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบัน ดำเนินไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ อันมีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทุกชนิดให้คงสภาพเดิมตลอดไป พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน และการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พัฒนาระบบการศึกษา การให้ความรู้ในเรื่องทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้เกิดแก่ประชาชน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทางด้านอัตราค่าจ้างและสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อปริมาณงาน การกำหนดแนวทางจัดทำแผนการปฏิบัติตามแผนการที่กำหนดอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และระยะเวลาสิ้นสุดโครงการอย่างชัดเจน

เพื่อให้การบริหารงานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบัน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงควรมีการแบ่งเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบันออกเป็น 5 เขตโดยอาศัยสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมด้านการสื่อความหมายธรรมชาติ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้มาเยือนโดยพื้นที่ที่จัดให้เป็นเขตบริการมีลักษณะเป็นพื้นที่เขาออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์ที่หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ มีสภาพความลาดชันต่ำ (ไม่ควรเกิน 20%) สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่น ๆ ในพื้นที่ เขตบริการก็คือบริเวณที่ทำการและกลุ่มบ้านพัก 2) เขตท่องเที่ยวและนันทนาการ : บริเวณนี้เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณนี้จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบกิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น พื้นที่บริเวณนี้ได้แก่บริเวณน้ำตกโดนปลิว บริเวณน้ำตกยาโรย ถ้ำโดนดิน หุ่นภู่วังประ เป็นต้น 3) เขตการใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณที่มีการใช้พื้นที่เพื่อประโยชน์อื่นๆ นอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่ดังกล่าว อาจจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติหรือไม่สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวก็ได้ หากแต่การจัดการพื้นที่ที่ไม่

อาจกันพื้นที่ส่วนดังกล่าวออกไปได้ จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดขึ้นเป็นเขตเพื่อการใช้ประโยชน์เป็นกรณีพิเศษภายใต้เงื่อนไขที่องค์กรอุทยานแห่งชาติกำหนด จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว พื้นที่ที่ได้รับการกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติไปแล้วจึงไม่ควรจะเข้าข่ายนี้ บริเวณพื้นที่ที่กันออกอย่างเช่น พื้นที่ปลูกยางพาราและสวนผลไม้ที่มีอายุหลายปีแล้วของชาวบ้าน พื้นที่ในเขตการใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษอีกพื้นที่หนึ่งคือ บริเวณเขตแดนไทยกัมพูชา (ด้านสุลตการวังประจัน) ซึ่งเป็นบริเวณที่ติดกับประเทศกัมพูชา จุดนี้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในลักษณะของการซื้อสินค้า ซึ่งทำให้เศรษฐกิจบริเวณด้านชายแดนแห่งนี้ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมด้านการจัดระเบียบร้านค้าต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบและสวยงาม 4) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ และยังคงมีลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก โดยการกำหนดเขตนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติเขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่วนที่ถูกบุกรุกทำลายทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะควบคุมมิให้มีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มขึ้น และวางแผนทางเฉพาะในการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

สมยศ โอ่งเกลือบ. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ศึกษาความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของคนไทยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ รวมทั้งทำการศึกษาอิทธิพลของข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน

สำรวจโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น และศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) การหาค่าความสัมพันธ์ (Crosstabulation) การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 400 คน เป็นเพศหญิงและเพศชายอย่างละ 200 คน ประกอบด้วยประชาชนที่มีอายุ 15 – 25 ปีมากที่สุด คือ 107 คน รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี จำนวน 97 คน กลุ่มอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 87 คน อายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 68 คน กลุ่มอายุระหว่าง 56 – 65 ปีมีน้อยที่สุดคือจำนวน 41 คน กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมี 237 คน ผู้มีสถานภาพโสดจำนวน 150 คน ที่เป็นม่ายมีจำนวน 6 คน และที่หย่าร้างมีจำนวน 1 คน ด้านการศึกษา ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีมากที่สุดจำนวน 87 คน รองลงมาคือกลุ่มที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 77 คน ผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีแต่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายได้แก่ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่าง ๆ มีจำนวน 70 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 54 คน ระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 42 คน และระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 37 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีน้อยที่สุดคือจำนวน 33 คน ด้านอาชีพพบว่าอาชีพรับราชการมีจำนวนมากที่สุดคือ 91 คน ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวมี 87 คน พนักงานบริษัทเอกชนมี 67 คน นักเรียนนักศึกษา มี 59 คน ลูกจ้างจำนวน 38 คน เกษตรกรจำนวน 28 คน พนักงานรัฐวิสาหกิจ 14 คน ผู้ว่างงาน 10 คน แม่บ้านมี 6 คน กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 มีมากที่สุดคือ 185 คน ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000

บาทจำนวน 65 คน ผู้มีรายได้ 10,000 – 15,000 บาทมี 64 คน ผู้มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาทมี 30 คน ผู้มีรายได้มากกว่า 35,000 บาทมี 23 คน ผู้มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท และ 30,001 – 35,000 บาทมีจำนวนเท่ากันคือ 14 คน ส่วนผู้มีรายได้ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาทมีน้อยที่สุดเพียง 5 คน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คือมีถึงร้อยละ 93.5 รองลงมาเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อบุคคลคือญาติพี่น้องหรือเพื่อน วิทยุ นิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ป้ายโฆษณา แผ่นพับ ใบปลิว นิตรรศการ อินเตอร์เน็ต พนักงานนำเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของราชการตามลำดับ และแผนที่ ซึ่งมีผู้เปิดรับน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 6.0 ความถี่ในการเปิดรับ ส่วนใหญ่รับข่าวสารจากโทรทัศน์บ่อยที่สุด ร้อยละ 55.8 คือประชาชนที่เปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ทุกวัน สำหรับหนังสือพิมพ์และอินเตอร์เน็ตกลุ่มตัวอย่างเปิดรับสัปดาห์ละครั้ง ส่วนนิตยสารหรือวารสารเปิดรับเดือนละครั้ง สำหรับสื่อวิทยุ หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ นิตรรศการต่าง ๆ ญาติพี่น้องหรือเพื่อน เจ้าหน้าที่ของทางราชการ พนักงานบริษัทนำเที่ยวและสื่ออื่น ๆ มีการเปิดรับเพียงนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ช่วงเวลาในการเปิดรับจากสื่อวิทยุในช่วงเวลา 06.01 – 10.00 น. และช่วง 18.01 – 22.00 น. ส่วนสื่อโทรทัศน์ อินเตอร์เน็ต นิตรรศการต่าง ๆ และญาติพี่น้องหรือเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเปิดรับช่วงเวลา 18.01 – 22.00 น. สำหรับหนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ของราชการ และพนักงานบริษัทนำเที่ยวจะเปิดรับในช่วง 10.01 – 14.00 น. ส่วนนิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ และสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุติดตามตัว (Pager) ตู้บริการเงินด่วน (ATM) หรือแผนที่ ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเวลา 14.01 – 18.00 น. จากสื่อโทรทัศน์ นิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว และนิตรรศการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นข่าวสารในรูปแบบของการให้ความรู้ หรือสารคดีต่าง ๆ สำหรับการนำเสนอในรูปแบบของการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์นั้น ส่วนใหญ่ได้รับจากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับใบปลิว ป้ายโฆษณาหรือโปสเตอร์ เจ้าหน้าที่ของทางราชการ และพนักงานบริษัทนำเที่ยว สำหรับสื่ออินเตอร์เน็ต จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารในรูปแบบของความรู้หรือสารคดี และรูปแบบของโฆษณาประชาสัมพันธ์มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ประชาชนร้อยละ 90.0 ต้องการข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือสถานที่พักผ่อน ข้อมูลการเดินทางตามลำดับ ร้อยละ 71.5 จะค้นข้อมูลก่อนเดินทางจากหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนทุกคนสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนจากสื่อต่าง ๆ ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อวิทยุ แผ่นพับ หรือใบปลิว และข่าวสารจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้หญิงจะมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อดังกล่าวมากกว่าผู้ชาย และพบว่าทั้งเพศชายและหญิงต่างเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ส่วนสื่อที่เปิดรับน้อยที่สุดคือสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุติดตามตัว (Pager) ตู้บริการเงินด่วน (ATM) หรือแผนที่ เป็นต้น ประชาชนที่มีช่วงอายุต่างกันจะมีการ

เปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อทุกประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับใบปลิว ป้ายโฆษณา อินเทอร์เน็ต ญาติพี่น้องหรือเพื่อน และจากเจ้าหน้าที่ของราชการนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีช่วงอายุ 15 – 25 ปี สำหรับสื่อวิทยุกระจายเสียงและพนักงานบริษัทนำเที่ยวนั้น กลุ่มที่มีการเปิดรับส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีอายุ 36 – 45 ปี สำหรับกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป รับข่าวสารจากโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่ได้รับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากวิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารหรือวารสาร และเจ้าหน้าที่ของทางราชการส่วนใหญ่ คือกลุ่มกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสื่ออื่น ๆ คือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับผู้ที่รับข้อมูลจากวิทยุกระจายเสียงมากที่สุดกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาแต่ต่ำกว่าปริญญาตรี และข้อมูลจากพนักงานบริษัทนำเที่ยวกลุ่มที่เปิดรับคือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งรายได้ที่แตกต่างกัน มีการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความแตกต่างของเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่ต้องการ จำแนกตามเพศ โดยผู้หญิงจะมีความต้องการข้อมูลมากกว่าผู้ชาย ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกเท่านั้นที่ไม่มีความแตกต่างกัน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเดินทาง สถานที่พักแรม และร้านอาหารส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี ผู้ที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวคือผู้มีอายุ 36 – 45 ปี ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความแตกต่างของแหล่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างค้นหาก่อนเดินทางท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ มีการค้นหาข้อมูลจากหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยวและนิตยสารต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงอายุที่ต่างกันมีการค้นหาข้อมูลจากพนักงานบริษัทนำเที่ยวและจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่างๆ ยกเว้นสื่ออื่น ๆ คือแผนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อาชีพที่ต่างกัน มีการค้นหาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ และจากแหล่งข้อมูลอื่นไม่แตกต่างกัน ส่วนการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ที่เหลือนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รายได้ที่แตกต่างกันจะมีการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นการค้นหาข้อมูลจากสื่ออื่น ๆ ซึ่งได้แก่ แผนที่ ความแตกต่างของประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจจำแนกตามเพศ มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวในเมืองและแหล่งจับจ่ายซื้อของไม่แตกต่างกัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตคนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสถานบันเทิงยามค่ำคืนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงอายุที่ต่างกันมีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่แตกต่างกัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความสนใจ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อิทธิพลของข่าวสารด้านการท่องเที่ยวต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80.5 ได้รับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวแล้วมีความรู้สึกรอยากรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือสื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ ญาติพี่น้องหรือเพื่อน และหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในปัจจุบัน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการเผยแพร่ข่าวสารในปัจจุบันยังไม่เพียงพอทั้งในแง่ปริมาณของข่าวสารและเนื้อหาของข่าวสาร และคิดว่าการเผยแพร่ข้อมูลบางครั้งเป็นพาณิพย์มากเกินไป และบางส่วนพบแต่ในเมืองเท่านั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อต่าง ๆ มากมาย โดยมีการเผยแพร่หลายรูปแบบทั้งการให้ความรู้ สารคดี โฆษณา และประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบของความบันเทิงต่าง ๆ สำหรับเนื้อหาของข่าวสารที่เผยแพร่ นั้น ที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อวิทยุ และจัดนิทรรศการต่าง ๆ ในรูปการให้ความรู้ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ธุรกิจนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อโทรทัศน์เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรนำเสนอในรูปแบบของความบันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้านการท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญต่อสื่อหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เพราะเป็นสื่อที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกที่จะค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด เนื้อหาสาระด้านการท่องเที่ยวที่เผยแพร่ควรมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ การนำเสนอข่าวสารด้านการท่องเที่ยวควรนำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสมซึ่งก็คือช่วงเวลาที่มิใช่เปิดรับจำนวนมาก การเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวควรมีการร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปก็ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตัวเองด้วย ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเต็มใจให้บริการ

LOCATION(S): CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2542.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดกลุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three stage - sampling โดยมีเขตการปกครองเป็นสตรัคเจอร์ ชุมรวมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล) เป็นหน่วยงานตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยงานตัวอย่างขั้นที่สอง และสมาชิกในครั้วเรือน ส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเป็นหน่วยตัวอย่างที่สาม เขตปกครองเป็นสตรัคเจอร์มี 3 สตรัคเจอร์ ตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล - สุขาภิบาล การเลือกตัวอย่างขั้นที่หนึ่งจากแต่ละสตรัคเจอร์หรือแต่ละเขตปกครองได้ทำการเลือกชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างอย่างอิสระต่อกัน โดยให้ความน่าจะเป็นในการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนครั้วเรือนของชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านนั้นๆ การเลือกตัวอย่างขั้นที่สองเป็นการเลือกครั้วเรือน ส่วนบุคคลตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อครั้วเรือนด้วยการสุ่มแบบมีระบบ ขนาดตัวอย่างในแต่ละชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างเป็น 20 ครั้วเรือนตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างขั้นที่สาม ในแต่ละครั้วเรือนตัวอย่างได้ทำการเลือกสมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปด้วยการสุ่มแบบมีระบบ ครั้วเรือนละ 1 คนเพื่อทำการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานเจนนับไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทีละคนเป็นตัวอย่างครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ คาบการปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 20 ธันวาคม 2542

ผลการสำรวจพบว่าแผนการที่จังหวัดจะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง เมื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณร้อยละ 66.9 เห็นด้วย และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรให้มีการเก็บเงินค่าเข้าชม 3 อันดับแรก ได้แก่ น้ำตกในชุมชนพระธาตุคอกสุเทพ สวนสัตว์เชียงใหม่ สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมมีร้อยละ 33.1 ซึ่งให้เหตุผลว่า บางสถานที่มีการเก็บเงินค่าเข้าชมแพงเกินไป และเงินที่เก็บไปก็ไม่ได้นำไปพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเท่าที่ควร เป็นต้น

ผลสำรวจการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 92.9 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้รับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ร้อยละ 1.1 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ ควรจะเอาเงินไปพัฒนาด้านอื่นจะดีกว่า และปัจจุบันก็มีบางสถานที่เก็บเงินค่าเข้าชม และค่าบำรุงเพื่อนำไปพัฒนาด้านนี้อยู่แล้ว เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้ที่ไม่ให้ความเห็นอยู่ร้อยละ 6.0

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี พระธาตุคอกยสุเทพ ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 73.4 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 13.9 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความปลอดภัยของกระเช้าไฟฟ้า และความเป็นระเบียบของร้านค้า รวมทั้งภูมิทัศน์ เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 12.7 คอยอินทนนท์ที่ประชาชนประมาณร้อยละ 76.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 8.8 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับค่าเข้าชมแพงเกินไป และควรปรับปรุงที่พักริมทาง เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 14.4 น้ำตกแม่กลาง ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 55.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 42.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านอาหารราคาแพงและความเป็นระเบียบ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 17 น้ำตกแม่สา ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 51.3 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 46.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านอาหารราคาแพงเกินไป และความสะอาดของห้องน้ำ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 2.4 สวนสัตว์เชียงใหม่ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 73.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 17.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านค่าผ่านประตูราคาแพง และความสะอาดของห้องน้ำ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 8.9 น้ำตกในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 37.7 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 60.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จัก และปรับปรุงขยายพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 20 น้ำพุร้อน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 73.4 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 23.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านที่พักริมทางควรเพิ่มให้มาก ควรมีการประชาสัมพันธ์เพราะนักท่องเที่ยวมาเที่ยวบ่อย เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 3.1 น้ำตกแม่ยะ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 64.7 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 30.4 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านความสะอาด และถนนที่เข้าไปน้ำตก รวมทั้งการคมนาคม เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 4.9 คอยอ่างขาง ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 68.0 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 21.0 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านสถานที่พักผ่อนน้อย และอาหารราคาแพง เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 11.0 รีสอร์ทต่าง ๆ ของเอกชน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 79.0 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 13.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านความเป็นธรรมชาติ ค่าเข้าชมราคาแพงไป เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 7.5

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม, 2542.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด

กลุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three – stage sampling โดยมีการปกครองเป็นสตราตัม ชุมรวมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 และสมาชิกในครั้วเรือนส่วนบุคคลที่อายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สาม การจัดสตราตัม เขตการปกครองเป็นสตราตัม ซึ่งมี 3 สตราตัมตาม ลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล การเลือกตัวอย่างขั้นที่หนึ่งจากแต่ละสตราตัม หรือแต่ละเขตการปกครองได้ทำการเลือกชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างอย่างอิสระต่อกัน โดยให้ความน่าจะเป็นในการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนครั้วเรือนของชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านนั้นๆ การเลือกตัวอย่างขั้นที่สอง เป็นการเลือกครั้วเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อครั้วเรือนในแต่ละชุมรวมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ ขนาดตัวอย่างในแต่ละชุมรวมอาคาร / หมู่บ้าน ตัวอย่างเป็น 20 ครั้วเรือนตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างขั้นที่สาม ในแต่ละครั้วเรือนตัวอย่างได้ทำการเลือกสมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ ครั้วเรือนละ 1 คนเพื่อทำการสัมภาษณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่ตกเป็นตัวอย่างครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ตามการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน – 20 ธันวาคม 2542 การเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาค และประเทศในรูปอัตราร้อยละ

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดมหาสารคามเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 สรุปได้ดังนี้คือ ข้อมูลส่วนบุคคลประชาชนจังหวัดมหาสารคามที่เป็นตัวอย่างมีอัตราเท่า ๆ กัน ประมาณร้อยละ 50.0 เป็นชาย และร้อยละ 50.0 เป็นหญิง เมื่อพิจารณาอายุของประชาชนพบว่ามีกลุ่มอายุ 18 – 29 ปีร้อยละ 26.6 รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 25.2 ผู้มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี และ 40 – 49 ปีมีร้อยละ 24.8 และ 23.4

ตามลำดับ ระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 60.6 เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 13.1 และ 11.6 ตามลำดับ นอกนั้นเป็นผู้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี) ร้อยละ 8.1 ระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 4.4 และผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาร้อยละ 2.2 ส่วนอาชีพของประชาชนนั้นพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมประมาณร้อยละ 55.1 รองลงมาคือประกอบธุรกิจ / อาชีพส่วนตัวร้อยละ 9.3 แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพร้อยละ 9.2 ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 8.2 นักเรียน / นักศึกษาร้อยละ 7.6 รับจ้าง / กรรมกรร้อยละ 6.0 ลูกจ้างเอกชน / พนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 3.4 และอีกร้อยละ 1.2 เป็นผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ

ความคิดเห็นด้านการศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ปรากฏว่าประชาชนที่ทราบ / ไม่ทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนักคือ ผู้ที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษานับนี้มีร้อยละ 53.3 และผู้ที่ไม่ทราบร้อยละ 46.7 และเมื่อสอบถามประชาชนที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติถึงความพร้อมที่จะให้บุตร / หลานได้เรียนจนจบตามที่ พ.ร.บ. กำหนดมีเพียงร้อยละ 3.1 ตอบว่าไม่พร้อม เพราะไม่มีทุนการศึกษา / มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติมากนัก ใช้เวลาในการเรียนนานเกินไปหรือเสียเวลาในการออกไปประกอบอาชีพ เป็นต้น สำหรับความคิดเห็นของประชาชนที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการกำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบอาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษานั้นพบว่ามีความเห็นด้วยถึงร้อยละ 88.7 ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 2.1 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่ายุ่งยากหลายขั้นตอน เสียเวลาในการประเมิน / การสอบหลายครั้ง ใบประกอบอาชีพครูไม่สามารถยืนยันได้ว่าครูมีประสิทธิภาพเสมอไป และถ้าสอบไม่ได้ก็จะทำให้ตกงาน เป็นต้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัด พบว่า ประชาชนร้อยละ 51.0 เห็นว่าสถานศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดมหาสารคามมีเพียงพอ ร้อยละ 38.2 เห็นว่าไม่เพียงพอและมีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 10.8 สำหรับความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณที่จะใช้ในการจัดตั้งสถานศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90.9 ให้ความเห็นว่านอกจากงบประมาณปกติของราชการแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ผู้ที่เห็นว่าไม่ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 1.7 ซึ่งให้เหตุผลว่างบประมาณของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีน้อย ควรใช้งบประมาณไปพัฒนาท้องถิ่นในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นมากกว่า เป็นต้น และประชาชนอีกร้อยละ 7.4 ไม่แสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นด้านการกีฬา การส่งเสริมกีฬาให้เด็ก / เยาวชน พบว่าประชาชนประมาณร้อยละ 52.1 คิดว่าเด็ก / เยาวชนในชุมชนที่อาศัยมีปัญหาการติดยาเสพติด โดยได้ให้แนวทางการแก้ไขการติดยาเสพติดในหมู่เด็ก / เยาวชนว่าควรแนะนำให้หันมาเล่นกีฬา แนะนำอาชีพเสริม / ส่งเสริมอาชีพ / จัดหางานให้ทำ และให้ความรู้เรื่องยาเสพติดหรือณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็มีผู้ตอบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องดังกล่าวประมาณร้อยละ 47.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่จะให้สถานศึกษา / โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านกีฬาหลังเลิกเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 99.0 ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 1.0 ซึ่งให้เหตุผลว่าต้องการใช้เวลามาช่วยงานบ้านกับครอบครัว ต้องการหารายได้พิเศษ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในการเดินทางกลับบ้าน เป็นต้น จำนวนผู้เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมดังกล่าว ประมาณร้อยละ 56.8 เห็นว่าจะมีส่วนช่วยป้องกันและลดปัญหาเสพติดได้มาก ร้อยละ 40.3 เห็นว่าช่วยป้องกันและลดปัญหาการติดยาเสพติดได้ปานกลาง สำหรับผู้ที่เห็นว่าป้องกัน / ลดปัญหาได้เล็กน้อยและป้องกัน / แก้ไขไม่ได้เลยมีร้อยละ 2.3 และ 0.6 ตามลำดับ เหตุผลเพราะถือว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ กระบวนการปราบปรามยาเสพติดยังไม่ได้ผล ยังมีสถานบริการอบายมุขอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นต้น สำหรับจำนวนวันที่ควรจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน ประชาชนร้อยละ 69.4 ของผู้เห็นด้วยเห็นว่าควรจัดทุกวันวันละประมาณ 2 ชั่วโมงหลังจากเลิกเรียน ส่วนผู้ที่เห็นว่าควรจัดกิจกรรมเพียงบางวันมีประมาณร้อยละ 30.6 ซึ่งเห็นว่าควรจัดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3 วันและวันละ 2 ชั่วโมง และพบว่ากีฬาที่ควรจัดการที่สุด 5 อันดับแรกคือ ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล บาสเก็ตบอล และกรีฑา โดยประชาชนประมาณร้อยละ 65.4 เห็นว่าทั้งภาครัฐและเอกชนควรเป็นผู้สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้ ประมาณร้อยละ 31.1 เห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาล และอีกประมาณร้อยละ 3.1 เห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน เมื่อสอบถามผู้ที่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาบางส่วนในการจัดกิจกรรมนี้ ในฐานะผู้ปกครองเด็ก / เยาวชนพบว่า ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 97.4 มีความยินดีให้ความร่วมมือในการสนับสนุน ไม่สนับสนุนมีร้อยละ 2.6 เนื่องจากมีรายได้น้อย ควรเป็นงบประมาณของรัฐอย่างเดียวเพราะเสียภาษีให้รัฐอยู่แล้ว เป็นต้น

การส่งเสริมกีฬาแก่ประชาชนโดยกรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้จัดหาอุปกรณ์กีฬาและแจกจ่ายให้แก่ละแวกหมู่บ้าน พบว่าประชาชนร้อยละ 9.1 เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวช่วยส่งเสริมกีฬาของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ร้อยละ 4.3 เห็นว่ากีฬาของประชาชนยังคงเหมือนเดิม และผู้ไม่แสดงความเห็นร้อยละ 4.6 พบว่าประชาชนประมาณร้อยละ 53.0 เห็นว่าสนามกีฬาในจังหวัดมีเพียงพอ ร้อยละ 35.1 ตอบว่าไม่เพียงพอ และอยากให้สร้างสนามกีฬาในจังหวัดเพิ่มขึ้นอีกมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ฟุตบอล บาสเก็ตบอล ตะกร้อ และผู้ไม่แสดงความเห็นร้อยละ 11.9 สำหรับแหล่งเงินทุนในการสร้างสนามกีฬา ประชาชนร้อยละ 95.3 เห็นว่าควรได้รับงบประมาณจากหน่วยราชการท้องถิ่นด้วย เมื่อพิจารณาถึงแนวทางส่งเสริมการกีฬาแก่ประชาชนโดยการจ้างบัณฑิตอาสา (พลอาสา) ไปสอนในตำบลต่าง ๆ นั้น พบว่าประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 88.8 เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว ส่วนแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัดในปัจจุบันนี้ พบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 83.9 เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว และประชาชนร้อยละ 80.0 มีความต้องการให้มีการส่งเสริม / สนับสนุนกีฬาพื้นบ้าน 5 อันดับแรกคือ วิ่งกระสอบ ชักเย่อ วิ่งเปี้ยว วิ่งไล่จับ เดินขาโลกเถก และวิ่งสามขา การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน

กีฬาระดับชาติ ร้อยละ 94.4 เห็นด้วยกับการที่ประเทศไทยจะจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี พ.ศ. 2548

ความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว การพัฒนา / ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม ผลสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดมหาสารคาม พบว่ามีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 87.0 และผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ 13.0 ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา สถานที่ท่องเที่ยวมีไม่มาก เศรษฐกิจไม่ดีทำให้สิ้นเปลืองเงิน เป็นต้น ความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่เห็นว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมีร้อยละ 28.1 เท่าเดิมร้อยละ 13.2 และน้อยลงร้อยละ 16.0 ผู้ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 42.7 สิ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคามมากขึ้น 3 อันดับแรกคือ วัฒนธรรมประเพณี สินค้าพื้นเมือง แหล่งท่องเที่ยว จากการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้เป็นที่ยอดนิยมของจังหวัดคือ พระธาตุนาดูน วนอุทยานโกสัมพี แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ป่าดูลำพัน / สวนป่าจุฬาภรณ์ วนอุทยานแห่งชาติชีหลง วัดมัจฉาบ้านโงกุดหวาย นอกจากนี้ประชาชนยังให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา / ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดดังนี้ ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม ความสะอาดของสถานที่ ซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ จัดทำสถานที่พักผ่อน ขยายสถานที่ให้กว้างขวาง และปลูกต้นไม้ให้สวยงาม เป็นต้น ประชาชนประมาณร้อยละ 50.0 เห็นด้วยกับแผนการที่จะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรกได้แก่ พระธาตุนาดูน / บ้านโบราณ วนอุทยานโกสัมพี / บึงบอน แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 50.0 เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวน้อยลง สถานที่ท่องเที่ยวต้องปรับปรุง ยังไม่เป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และควรใช้วิธีบริจาคแทนการเก็บเงิน เป็นต้น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนร้อยละ 94.6 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรจะได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยงานราชการท้องถิ่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสรุปได้ดังนี้ พระธาตุนาดูน / บ้านโบราณ ประชาชนเห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 71.4 ควรปรับปรุงร้อยละ 16.8 ควรปรับปรุงด้านความสะอาดของสถานที่ ปลูกต้นไม้ให้สวยงาม ซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ให้สวยงาม เป็นต้น ประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมากมีร้อยละ 11.8 วนอุทยานโกสัมพี / บึงบอน ประชาชนร้อยละ 58.4 เห็นว่ามีสภาพดีที่ควรปรับปรุงร้อยละ 33.3 และประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 8.3 แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ประชาชนร้อยละ 45.2 เห็นว่ามีสภาพดี ควรปรับปรุงร้อยละ 51.9 เห็นว่าสภาพดีมากเพียงร้อยละ 2.9 ป่าดูลำพัน / สวนป่าจุฬาภรณ์ ประชาชนร้อยละ 58.0 เห็นว่ามีสภาพดีร้อยละ 36.3 เห็นว่าควรปรับปรุง เห็นว่าสภาพดีมากร้อยละ 5.7 วนอุทยานชีหลง ประชาชนร้อยละ

50.3 เห็นว่าควรปรับปรุงร้อยละ 49.4 เห็นว่ามีสภาพดี เห็นว่าสภาพดีมากร้อยละ 0.3 ว่างมัจฉาบ้าน
โง่งกุดหวาย เห็นว่ามีสภาพดีร้อยละ 78.1 ควรปรับปรุงร้อยละ 12.3 สภาพดีมากร้อยละ 9.6 ปรางค์
ถู่บ้านเขว้า ร้อยละ 30.3 เห็นว่ามีสภาพดี เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 59.7 สภาพดีมากร้อยละ 10.0

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ทักษิณา คุณารักษ์. ปัจจัยในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย กรณีศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระประกอบไปด้วยเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา กลุ่มสาขาที่กำลังศึกษา และลักษณะของบุคลิกภาพ และกำหนดให้ตัวแปรตามประกอบไปด้วยการเคย – ไม่เคยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ความถี่ของการเดินทาง การเลือกเพื่อนเดินทาง ความสำคัญของราคาสื่อกลางการเดินทาง ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักที่เป็นที่ต้องการที่สุด ตลอดจนความสำคัญของระยะทางจากบ้านไปยังแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก ความสำคัญของจำนวนวันในการเดินทางท่องเที่ยวและพักผ่อน สื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรมที่เป็นที่ต้องการในอนาคต การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะมีความเห็นคล้าย ๆ กันทั้งเพศชายและหญิง โดยชั้นปีที่ 3 และ 4 หรือสูงกว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากที่สุด และไม่มีความแตกต่างกันมากนักในเรื่องของการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดเช่นเดียวกับกลุ่มที่มีบุคลิกภาพร่าเริง กระตือรือร้น โดยทั้งหมดจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและที่พักประเภทรีสอร์ต กลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเลือกเดินทางไปกับพ่อแม่พี่น้องในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากที่สุด และอาศัยสื่อเพื่อเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักจากคำบอกเล่าของเพื่อนและญาติ ขณะเดียวกันภาพพจน์ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักจะเป็นสิ่งซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก และหากเลือกเดินทางกันเองได้ก็จะเลือกวิธีการจัดการกันเองในหมู่ผู้เดินทาง และถ้าต้องการใช้บริการแพคเกจทัวร์ก็จะเลือกใช้จากบริษัทที่สามารถจัดการการเดินทางได้สอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด ส่วนบริษัทนำเที่ยวที่จะมีลูกค้ามาใช้บริการซ้ำนั้น จะต้องสร้างความจงรักภักดีให้เกิดขึ้นกับลูกค้าก่อน ซึ่งหนึ่งในหลายวิธีนั้นก็คือ การสร้างรายการนำเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้งานวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการยืนยันการศึกษาของ WTO (1995) ซึ่งพยากรณ์ว่า หลังจาก ค.ศ. 2000 ไปแล้ว แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติและที่พักประเภทรีสอร์ตจะได้รับความนิยมมาก

อนึ่งจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เห็นความสำคัญของระยะทางจากบ้านไปยังแหล่งท่องเที่ยวและที่พักว่าจะนำมาเป็นปัจจัยตัดสินใจการเดินทาง สำหรับราคาของสื่อกลางการเดินทางนั้นกลุ่มเยาวชนเห็นว่าไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ จากการวิจัยนี้พบว่าเพศชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกันมาก

นักในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและการหาข้อมูลในการท่องเที่ยว สำหรับบุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเฉยๆ ชอบอยู่กับบ้านมากกว่าจะออกไปข้างนอก กับกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพร่าเริง กระตือรือร้น จะไม่มีความแตกต่างกันในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก

ข้อเสนอแนะ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวควรจะยึดหลักปฏิบัติในการส่งเสริมการขายด้วยการมุ่งเน้นวิธีการพูดแบบปากต่อปาก หรือวิธีการส่งเสริมการขายโดยอาศัยหลักผู้นำทางความคิด การโฆษณาผ่านทางผู้ปกครอง พ่อแม่ จะมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลุ่มตลาดที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักให้แก่กลุ่มเยาวชนกลุ่มนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มของการซื้อการท่องเที่ยวจะเป็นการซื้อของพ่อแม่มากกว่าจะเป็นของเยาวชนเอง เนื่องจากไม่มีงาน ไม่มีรายได้ การณรงค์ให้นุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติมีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรมได้ อย่างดี และนักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการของที่พักระยะทรีสอร์ท โฮเต็ลมากขึ้น ซึ่งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว แต่มีความสะดวกสบายและเป็นกันเอง ในราคาที่ไมแพงนัก และง่ายต่อการจองเข้าพัก ทั้งนี้รีสอร์ทโฮเต็ลก็มักจะอยู่ในบริเวณชายหาด ภูเขา หรือชนานเมือง ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้เข้าพักที่รักธรรมชาติได้มากที่สุด เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหากเลือกได้ก็จะเลือกจัดการการเดินทางกันเอง ระหว่างผู้ที่เดินทางด้วยกัน และเมื่อต้องใช้บริการแพคเกจทัวร์ก็จะใช้บริการจากบริษัทที่สามารถจัดการได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เดินทางมากที่สุด ซึ่งจะเป็นการบอกแนวโน้มของนักการตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวในอนาคตว่า ในการแบ่งส่วนตลาดของกลุ่มเยาวชนนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะของการท่องเที่ยวที่ไม่ตายตัว ดังเช่นตารางนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวทั่วๆ ไป และที่สำคัญก็คือเยาวชนมักจะต้องการความแปลกใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะประการสุดท้ายคือ กลุ่มเยาวชนวันนี้ย่อมจะเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า ที่ก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานและมีรายได้เป็นของตนเอง ธุรกิจการท่องเที่ยวที่ในวันนี้สามารถจัดการการเดินทางท่องเที่ยวและที่พักแรมได้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มนี้ได้ดี ก็จะทำให้เกิดความจงรักภักดีต่อธุรกิจและจะเป็นลูกค้าที่ดีอย่างต่อเนื่องในอนาคต ธุรกิจการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องศึกษาลักษณะนักท่องเที่ยวของกลุ่มเยาวชนและติดตามต่อเนื่องต่อการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มของความชอบไม่ชอบของพวกเขา เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การวางแผนการตลาด และยุทธวิธีได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้จะพบว่าธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กหรือพาร์ทเมนท์ที่บริการด้วยตนเองจะเป็นที่นิยมมาก และเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจะมุ่งมั่นในเรื่องของความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรมเป็นหลัก รองลงมาเป็นเรื่องยานพาหนะและความปลอดภัยขณะท่องเที่ยวและพักแรม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ปิยาภรณ์ วงษ์วานิช. การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดภูเก็ต
 พังงาและกระบี่ : กรณีศึกษาโครงสร้างการบริหาร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาค
 วิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสมกับการ
 พัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ โดยจะทำการ
 ศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดพังงา และอำเภอเมือง
 จังหวัดกระบี่ และทำการจัดเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 20 ธ.ค. 2541 – 20 ม.ค. 2542 ซึ่งวิธีการที่ใช้ใน
 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ การวิจัยเชิงคุณภาพโดยจะทำการศึกษาทบทวนจากเอกสาร และการสัมภาษณ์
 แบบเจาะลึกในกลุ่มเป้าหมายข้าราชการทั้งในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด /
 รองผู้ว่าราชการจังหวัดของทั้ง 3 จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด / หัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้าน
 การท่องเที่ยว นายกเทศมนตรี / ผู้แทนของทั้ง 3 จังหวัด และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล / ผู้
 แทนในพื้นที่เป้าหมาย นอกจากนี้ยังได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชน ได้แก่ นายกสมาคม
 ธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา และนายกสมาคม
 ธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ รวมทั้งประชาชนทั่วไปทั้ง 3 จังหวัดในพื้นที่องค์การบริหารส่วน
 ตำบล กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 25 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวใน
 ปัจจุบัน กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวประสบ
 ปัญหาอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ไม่มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่จังหวัด โครงสร้าง
 ขององค์กรที่เกี่ยวข้องมีขนาดใหญ่ทำให้การควบคุมดูแลไม่ถึง มีหลายองค์กรที่รับผิดชอบด้านการ
 ท่องเที่ยวทำให้มีลักษณะต่างหน่วยต่างทำภายใต้หน้าที่ภารกิจของตนทำให้เกิดการพัฒนาเป็นราย
 สาขามากกว่าการพัฒนาที่คำนึงถึงภาพรวมที่มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องซึ่งกันและกัน
 รวมทั้งผู้กำกับดูแลยึดติดกับกฎระเบียบ นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้าน
 นี้ และขาดจิตสำนึกในการให้บริการและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัด กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นเป็นไป
 ในทิศทางเดียวกันที่เสนอให้โครงสร้างการบริหารของบรรษัทสามารถเข้ามาดำเนินการในประเด็น
 การประเมินศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับได้ของแหล่งท่องเที่ยวและการปฏิบัติตาม
 ผลการประเมินศักยภาพฯ การกำหนดการใช้ที่ดินและกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและการบังคับ
 ใช้ การวางแผนโครงข่ายคมนาคมและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยและ
 การบำรุงรักษาที่ต่อเนื่อง

ส่วนประเด็นการควบคุมลักษณะรูปแบบ ขนาดและการจัดวางองค์ประกอบในพื้นที่ของสถานบริการที่พักให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม การควบคุมสถานที่ตั้งสถานบริการที่พักไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และการลดการใช้พลังงาน น้ำ การลดของเสีย เช่น ขยะ น้ำเสีย ของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนมีความเห็นให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินการในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรเข้ามาดำเนินการ และสำหรับการส่งเสริมความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของมณฑลเทศาภิบาลที่ปฏิบัติงานใน 3 จังหวัด การควบคุมตรวจสอบดูแลระบบป้องกันสาธารณภัยของเจ้าหน้าที่โรงแรมและการฝึกปฏิบัติการป้องกันสาธารณภัยของเจ้าหน้าที่โรงแรมมีกลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนกลุ่มเดียวที่เห็นด้วยให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินการในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐและประชาชนไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีกลุ่มเป้าหมายประชาชนเพียงกลุ่มเดียวที่เห็นด้วยให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐและเอกชนไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว

การนำแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว การติดตามผลการปฏิบัติงานและประเมินผล กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว การตรวจสอบผลการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบรรษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่มได้เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าองค์กรที่เหมาะสมต่อการพัฒนการท่องเที่ยวควรเป็นองค์กรมหาชนอิสระ มีกฎหมายรองรับ มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผน การกำหนดนโยบายและโครงการ รวมทั้งมีอำนาจในการตัดสินใจ

โดยสรุปโครงสร้างการบริหารของบรรษัทมีความเหมาะสมต่อการพัฒนการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ควรมีลักษณะทำนองเดียวกันกับองค์กรมหาชนอิสระของรัฐที่มีกฎหมายรองรับ และมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัด การนำแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดไปสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการปฏิบัติงานและการประเมินผล การตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ : เติมนโยบาย การจัดตั้งองค์กรรูปแบบบรรษัทเพื่อพัฒนการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ในลักษณะทำนองเดียวกับองค์กร

มหาชนอิสระของรัฐ ควรมอบหมายให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดตั้งองค์การดังกล่าว เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง และองค์กรรูปแบบบริษัทต่างๆ ควรอยู่ในรูปของคณะกรรมการเพื่อกำกับและควบคุมการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยกรรมการที่ได้มาจากการแต่งตั้งและการเลือกตั้ง

ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ องค์กรรูปแบบบริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยว และจิตสำนึกในการให้บริการและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง หน่วยงานของรัฐและองค์กรรูปแบบบริษัทส่งเสริมการรวมกลุ่มชุมชนตามความพร้อมและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยอาศัยโรงเรียน วัด มัสยิด เป็นศูนย์กลางในการปลูกจิตสำนึกสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ภาคเอกชนให้การสนับสนุนส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งกลุ่มธุรกิจเอกชน สมาคม หอการค้า และองค์กรสาธารณประโยชน์ท้องถิ่นเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาและช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาชน รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้แก่องค์กรบริษัทฯ เพื่อเป็นกองทุนริเริ่มในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว องค์กรรูปแบบบริษัทควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนกิจการต่าง ๆ ขององค์กรรูปแบบบริษัทฯ และองค์กรรูปแบบบริษัทฯ ควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน สำหรับการประเมินผล ควรให้สถาบันการศึกษาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนทั้งทางด้านทรัพยากร และวิชาการต่าง ๆ แก่องค์กรรูปแบบบริษัท

LOCATION(S) : CU LIBRARY

มณีนภา ศรีลิ้มพงษ์. การคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจาก

ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
อิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2544.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสรรหา และการคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยว
ประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่าง
ประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการ
ท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การสรรหาบุคลากรและ
การคัดเลือกบุคลากร รวมทั้งได้ใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้
การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้า
มาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ก่อตั้งระหว่างปี พ.ศ.2500-2542 มีลักษณะการ
ประกอบกิจการแบบเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนฯ บริษัทจำกัด และเป็นบริษัทสาขา บุคลากรของ
บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่ แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ประจำ มัคคุเทศก์ที่มีเงินเดือนประจำ
มััคคุเทศก์ประจำแต่ไม่มีเงินเดือน และมััคคุเทศก์ไม่ประจำ ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับแผนก
บุคคลและผู้กำหนดนโยบายคือ เจ้าของกิจการ

ด้านการสรรหาบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่าง
ประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีนโยบายในการสรรหา
บุคลากรโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามตำแหน่งว่างที่มีอยู่เข้าสมัครงาน
ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนยื่นใบสมัครเข้าแข่งขันได้ นอก
จากนี้ยังมีกระบวนการสรรหาบุคลากรโดยมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรเอาไว้ล่วงหน้า
สำหรับวิชาการสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายในองค์กรนั้นส่วนใหญ่เจ้าของกิจการเป็นผู้สรรหาเอง
จากบุคลากรภายในองค์กร ส่วนการสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายนอกองค์กรนั้นใช้วิธีการโฆษณา
ทางสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และจากการแนะนำหรือฝากฝังจากบุคคล
ภายนอกองค์กร

ด้านการคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีนโยบายการคัดเลือกบุคลากรด้วยการสัมภาษณ์ และโดยการให้ความสำคัญกับประสบการณ์หรือความชำนาญในการทำงาน นอกจากนี้ บริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการทดสอบความรู้เฉพาะตำแหน่งในการคัดเลือกบุคลากร

ข้อเสนอแนะต่อองค์กร เนื่องจากบริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 33 แห่ง เป็นองค์กรที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นการให้บริการที่ดีมีความประทับใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้กลับมาเยือนซ้ำอีก พร้อมทั้งชักชวนผู้อื่นให้มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถพร้อมทั้งมีใจรักในงานบริการจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กร และถึงแม้ว่าองค์กรจะเป็นประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และห้างหุ้นส่วนฯ ก็ตามแต่การให้ความสำคัญเกี่ยวกับจัดเจ้าหน้าที่ขึ้นมาดูแลด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะกลับไม่มีบทบาทเลยในองค์กรทั้ง 33 องค์กร โดยพิจารณาจากคำตอบของแบบสอบถามพบว่ากระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรไม่มีความรู้และความสามารถเท่าที่ควร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดตั้งแผนกทรัพยากรมนุษย์ขึ้นมาดูแล เพื่อให้มีการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรที่เป็นระบบมากขึ้น และมีการปรับปรุงกระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรให้ครบถ้วนทุกขั้นตอน มีการนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในนโยบายการคัดเลือก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการคัดเลือกควรให้มีขั้นตอนของการตรวจสอบภาพเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีสุขภาพสมบูรณ์และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพเข้ามาทำงานให้กับองค์กร

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

เปรมฤดี จำเริญ. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่ชายฝั่งเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้เทคนิคโทรสัมผัส. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

การใช้เทคนิคโทรสัมผัสเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2531 ถึง 2537 โดยใช้ข้อมูล Thematic Mapper จากภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT และวิธี Nearest Neighbour Classification จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) พื้นที่การเกษตร 2) พื้นที่ป่าไม้ 3) พื้นที่ชายหาด และ 4) พื้นที่ท่องเที่ยว จากการศึกษพบว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดยพื้นที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 14.22 ตร.กม. ในปี 2531 เป็น 41.65 ตร.กม. ในปี 2537 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.86) ส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ในอดีตเคยเป็นทั้งพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และพื้นที่ชายหาด นอกจากนั้นในการศึกษาครั้งนี้ยังใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) และเทคนิค Multicriteria Evaluation (MCE) หาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวจากปี 2531 โดยพิจารณาถึง ระยะห่างจากชายหาด ระยะห่างจากถนน ความลาดชันของพื้นที่ และข้อกำหนดสำหรับพื้นที่ที่ไม่ควรพัฒนา อันได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ที่อยู่ห่างจากชายหาดน้อยกว่า 50 เมตร และชุมชนดั้งเดิมของเกาะสมุย เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ที่เหมาะสมตามเทคนิค MCE กับพื้นที่ท่องเที่ยวในปี 2537 พบว่า พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวของเกาะสมุยอยู่ในสภาพที่เกินกว่าพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : CU LIBRARY

เพ็ญศรี เจริญวานิช และคนอื่นๆ. การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :

กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้คือ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ รวมทั้งศึกษาโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ ผู้บริหารหรือตัวแทนของสถานประกอบการที่ทำธุรกิจนำเที่ยว และนักท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ ผู้บริหารหรือตัวแทนของสถานประกอบการที่ทำธุรกิจนำเที่ยว มีคำถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ ข้อมูลหน่วยงานของภาครัฐ สถานประกอบการและข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ ข้อมูลความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ ส่วนแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว มีคำถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน โดยเพิ่มคำถามที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 722 ตัวอย่าง ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ 660 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 91.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยนี้สรุปได้เป็น 4 ประเด็นดังนี้คือ 1) นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในอีสานใต้ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน และใช้จ่ายรวมต่อครั้งต่อคน 1,000 บาท มักจะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงสุดสัปดาห์ หากค้างแรมจะพักบ้านญาติบ้านเพื่อน และรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร ภัตตาคาร และโรงแรม ซึ่งจากพฤติกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า มีค่าใช้จ่ายไม่แพงในการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ และสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก และไม่จำเป็นต้องค้างแรม การใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกสบายด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ยังมีน้อย เนื่องจากมักจะเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจ การขนส่งผู้โดยสาร และธุรกิจโรงแรม ยังเติบโตไม่มากนัก อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ต่ำก็จะเป็นข้อได้เปรียบในการสื่อสารข้อมูลให้นักท่องเที่ยวทราบ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสามารถในการท่องเที่ยวได้มากขึ้น 2) พื้นที่อีสานใต้มีโอกาสด้านการตลาดในการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ที่เคยมาท่องเที่ยวแล้วยังมีความต้องการมาท่องเที่ยวอีกในอนาคต เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยมและ

สนใจมากคือ โบราณสถาน และอุทยานประวัติศาสตร์ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ถ้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นจุดเด่นของพื้นที่อีสานใต้ 3) การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นได้แก่ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนา รองลงมาคือ แหล่งธรรมชาติ และแหล่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณี โดยวิธีการที่หน่วยงานของภาครัฐ และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจะดำเนินการเพื่อพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้โดยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น และการปรับปรุงการคมนาคมขนส่งที่เหมาะสมให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก นอกจากนี้ควรจะพัฒนาปรับปรุงบริการทางการท่องเที่ยว คือ สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 4) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ที่สำคัญได้แก่ การขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลนักท่องเที่ยว ขาดมัคคุเทศก์มีอาชีพที่มีความรู้เฉพาะทาง ขาดการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ และขาดความร่วมมือในการรับผิดชอบจากองค์กรท้องถิ่นและคนทั่วไปในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานคือ การเดินทางไม่สะดวก ถนนไม่ดี กันดาร และแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งอยู่ห่างกันเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้คือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ให้เป็นที่รู้จักให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นคือ โบราณสถานและอุทยานประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และควรเน้นถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ไม่แพง และสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้สะดวก ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงการคมนาคม และสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก ปลอดภัย และสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะขยายตัวในอนาคตได้ รวมทั้งคำนึงถึงคุณภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการดูแลแนะนำแก่นักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่นในการดูแลแนะนำนักท่องเที่ยว พัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

สร้อยศิริ อาสาสมัครพกิจ. โครงการ การวิจัย เพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิง
นิเวศในภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อทราบสถานภาพของผู้ประกอบธุรกิจ
นำเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน 2) เพื่อหาปัจจัยที่ใช้กำหนดความพร้อม หรือเงื่อนไขมาตรการ
สนับสนุนที่จะทำให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์ความ
พร้อมที่เหมาะสม หรือ ทราบรูปแบบและความเข้มข้นในระดับต่างๆ ของการจ้ดนำเที่ยวเชิงนิเวศ
ในภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสามารถในการ
พัฒนาตนเองของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักทะเบียน
ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคเหนือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บันทึกเมื่อ 9 มิถุนายน
2541 และได้ตอบแบบสอบถามเบื้องต้นว่า มีรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศรวมทั้งที่ปรากฏแก่สาธารณะ
ให้เป็นที่เข้าใจว่าจ้ดนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน และ 2) กลุ่มนักนักวิชาการองค์กรพัฒนา
เอกชน ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ทั้งนี้เน้นการศึกษาวิจัยจากกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเป็นสำคัญ หรือกล่าวโดยสรุปคือ
ความพร้อมวัดจากกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ส่วนความคิดเห็นวัดจากกลุ่มอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ การสัมภาษณ์ การ
สำรวจ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์เชิงปฏิบัติการ 2 ครั้งแล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมา
วิเคราะห์บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้จริง และความสามารถในการพัฒนา
ตนเองของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนชุมชน
และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไปได้

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า 1) ผลการศึกษา เพื่อทราบสถานภาพของผู้ประกอบธุรกิจ
นำเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน พบว่า เกือบทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่กล่าวอ้างว่า หรือทำ
ให้สาธารณชนเข้าใจว่า ตนจ้ดรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบนนั้น ไม่เป็นความจริง
หากแต่เป็นการจ้ดนำเที่ยว “ทัวร์ป่า” ที่นำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าธรรมชาติที่มีชุม
ชนชาวเขาอาศัยอยู่ มีกิจกรรมเดินป่า นั่งช้าง ล่องแพ แต่ไม่มีการให้ความรู้อย่างลึกซึ้งในเรื่องของ
ธรรมชาติ และชุมชนชาวเขาเพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจในธรรมชาติและชุมชนได้ รวมทั้ง
กระบวนการจัดการทัวร์ป่าดังกล่าว ยังไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอีกด้วย 2)
เพื่อหาปัจจัยในการกำหนดความพร้อมหรือเงื่อนไขมาตรการสนับสนุนให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวเชิง
นิเวศในภาคเหนือตอนบน พบว่า ปัจจัยที่กำหนดความพร้อมดังกล่าว จำเป็นต้องประกอบไปด้วย 2

ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปึงจ้ยกำหนดความพร้อมพื้นฐานของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศที่จำเป็น ต้องมี และส่วนที่ 2 ปึงจ้ยกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละองค์ ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัด การ องค์ประกอบด้านกิจกรรม และองค์ประกอบด้านองค์กร 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์ความพร้อมที่ เหมาะสม หรือทราบรูปแบบความเข้มข้นของการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอน บนที่ควรจะเป็น แยกตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ 2 ซึ่งผู้ วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบขึ้น กำหนดให้ผู้ตรวจสอบต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับธุรกิจนั้น รวมทั้งกำหนดให้สามารถคำนวณคะแนนได้ และให้แต่ละองค์ประกอบเป็นอิสระซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยมีดังนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ต้องเข้ามาดูแลใน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างจริงจัง โดยลงลึกในทางปฏิบัติให้มากขึ้น และต้องมีนโยบายให้มีการปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้ มาตรฐาน ปฏิบัติดีต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และไม่สนับสนุนส่งเสริมบริษัทนำเที่ยวที่ไม่มีมาตร ฐาน สร้างปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยรวม มีองค์กรตรวจสอบ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวอย่างจริงจัง จัดตั้งชมรม หรือสมาคมผู้ ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นในภาคเหนือตอนบนโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาคุณ ภาพและมาตรฐานของการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศ กำหนดให้ธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศเป็นประเภทธุรกิจ นำเที่ยวพิเศษ ที่ต้องผ่านขั้นตอนของเกณฑ์มาตรฐานพื้นฐานก่อนการยื่นขอจดทะเบียน ทั้งนี้ให้ ครอบคลุมบริษัท ห้างร้าน ที่ทำให้สาธารณชนเข้าใจว่า เป็นผู้ประกอบการนำเที่ยวเชิงนิเวศ ใช้งาน วิจัยนี้ให้เป็นประโยชน์ โดยนำข้อกำหนดในเรื่องปึงจ้ยและเกณฑ์ความพร้อมไปใช้ในการสร้างแรง จูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินการตาม แล้วองค์กรรัฐคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดำเนินการ ด้านการตลาดให้ ภาคเอกชนควรประสานเครือข่ายให้เข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ อย่างจริงจังไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง จัดอบรมความรู้เฉพาะทางเพิ่มเติมให้มัคคุเทศก์ที่มีใบ อนุญาตแล้ว จัดอบรมมัคคุเทศก์เฉพาะทางมากขึ้น พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต้อง กำหนดให้มัคคุเทศก์สังกัดบริษัท พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต้องกำหนดให้ มัคคุเทศก์ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ปรับคุณสมบัติและบทบาทของมัคคุเทศก์เชิง นิเวศให้เป็นผู้เชื่อมโยงความรู้ด้วย ผู้ประกอบการควรศึกษา คูงาน ร่วมอบรม สัมมนา ในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ่อยๆ ผู้ประกอบการต้องเปิดโอกาสให้นักวิชาการในสังกัดได้ พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นประจำ สร้างโอกาสให้คนท้องถิ่นได้เข้า มามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่นตน โดยอาจเริ่มจาก อบต. เทศบาล องค์กรชุมชนที่มีอยู่แล้ว เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร รูปแบบการสร้างรายได้ต้องมากกว่าการจ้างงาน การให้ค่าจ้าง ผู้ประกอบการแต่ละรายควรมีจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองและต้องเป็นผู้มีจิต สำนึกที่ดี จัดทำโครงการนำร่องที่ใช้ปึงจ้ยที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานความพร้อมไปใช้ปฏิบัติอย่าง

จริงจัง เพื่อเป็นตัวอย่างได้ ควรมีกฎไกกระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชน เข้าใจวิกฤตตลาดแนวโน้มที่มุ่งเน้นคุณภาพที่เหมาะสมกับราคามากกว่าการแข่งขันการตัดราคา เพราะท้ายสุดภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกมากกว่าการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าใช้เครือข่ายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทั้งในและต่างประเทศให้เป็นประโยชน์ ดำเนินการทางด้านการตลาดรวมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความเข้าใจด้านการตลาดทั้งที่เป็นการตลาดแบบผ่านคนกลางเป็นลำดับขั้น ไปจนถึงการดำเนินการด้านการตลาดแนวโน้มที่ใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ ดำเนินการทางด้านตลาดไปสู่ผู้บริโภคโดยตรงด้วยตนเองผ่านเครือข่ายการสื่อสารทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางอินเทอร์เน็ต อี-คอมเมอส ทำความเข้าใจในเรื่องของสินค้าให้แก่เอเจนซี่ และบูกกิ้ง ทราบและเข้าใจในคุณภาพมาตรฐานการบริหารให้ถูกต้องตรงกัน ไม่ตัดราคากันเองและไม่ขายทัวร์ในราคาถูกเกินไป ให้ราคาเหมาะสมกับคุณภาพและบริการ รวมทั้งต้องคำนึงถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย มีความอดทนและเข้มแข็งในสิ่งที่ดำเนินการอยู่อย่างถูกต้อง ไม่ปล่อยให้กระแสการแข่งขันทางธุรกิจมาลบล้างจิตสำนึกที่ดีในการสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปได้

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สุวิทย์ นามแสง. ผลกระทบและปัญหาที่เกิดจากทัวร์ป่ากับบริบทและเงื่อนไขทางสังคมเฉพาะกรณี
เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ : องค์การเครือข่ายการจัดการทรัพยากร
ภาคเหนือ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อสืบค้นผลกระทบจากการท่องเที่ยวทัวร์ป่า หรือ
ปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวทัวร์ป่า เพื่อสืบค้นถึงบริบทเงื่อนไขต่างๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์เชื่อมโยง
กับสภาพที่เกิดขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจง และเพื่อสืบค้นถึงวิธีคิดในการมองปัญหาและการเสนอแนว
ทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ที่มีการท่องเที่ยวทัวร์ป่าในเขตจังหวัดเชียงใหม่
เชียงราย แม่ฮ่องสอน

วิธีการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรม และวิเคราะห์เอกสารเป็น
หลัก นอกจากนั้นก็ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการท่องเที่ยวทัวร์ป่า
เสริมบางส่วน ในการเลือกวิธีการศึกษาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบริบทเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม
วัฒนธรรม ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้การท่องเที่ยวทัวร์ป่า
และนารายได้สู่ชุมชนพอสมควร แต่ทว่ารายได้มิได้กระจายไปอย่างทั่วทุกฝ่ายคิด รายได้ยังกระจุกตัว
อยู่กับกลุ่มคนที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ ควบคุมทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ซึ่งเป็นคนหมู่น้อยใน
ชุมชน นอกจากนั้น ยังก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ในกลุ่มสังคม ค่าครองชีพสูง
หรือสินค้าราคาแพง การเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพซึ่งเน้นไปที่การค้าขาย และการลงทุน ยังผลให้
เกิดปัญหาความไม่สมดุลในเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ตามมา ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม เช่น การทำลายพืชพันธุ์ทางการเกษตรของชาวบ้าน ทั้งจากคนทำและช้างทำ ปัญหาการ
ตัดไม้ ตัดฟัน ตัดไม้ไผ่ เพื่อหุงต้มและทำแพ ปัญหาการทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ ยัง
มีผลกระทบต่อสัตว์ป่า และปัญหาการรุกรานที่หวงห้าม เช่น ป่าอุทยาน ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ที่
สาธารณะ และเขตหวงห้ามของรัฐ โดยกลุ่มผู้หวังประโยชน์จากการท่องเที่ยว ผลกระทบที่ก่อให้เกิด
ปัญหาทางด้านสังคม ซึ่งได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีชาวเขา ปัญหาการล่อลวง
ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจสังคม เช่น การเกิดขอทานชาวเขา ค่านิยมบริโภคนิยม ลัทธิเอาอย่าง ขาด
การพึ่งตนเองทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาของความเสื่อมสลายในวัฒนธรรม ประเพณี การ
ละเมิดบรรทัดฐานความเชื่อของชุมชน การละเมิดสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การเอาพิธีกรรมไปปรับใช้ทุนนิยม
ปัญหาเรื่องกระบวนการสืบสวนทางอุดมการณ์และความหมาย คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมขาดความ
เคารพในระดับดั้งเดิม เช่น เครื่องดนตรี ระบบอาวโส ยังผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม อย่าง
เป็นห่วงโซ่ กลไกรัฐไม่มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวทัวร์ป่าระดับชาติ และมีส่งเสริมบางจังหวัด
ทั้งยังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการ ข้อมูลนักท่องเที่ยวทัวร์ป่ายังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บข้อมูล

ไว้อย่างมีระบบเป็นมาตรฐาน และมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำมาอ้างอิงได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่เก็บโดยหน่วยงานบางหน่วยก็เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างที่มีใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเดินป่า ซึ่งเป็นข้อถกเถียงที่เก็บไว้ระยะหนึ่งก็จะทิ้งหรือทำลายไป เช่น กรณีสำรวจท่องเที่ยวเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของนิเวศการท่องเที่ยวยังไม่แพร่กระจายไปอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในระดับผู้รับผิดชอบในท้องที่ทุกระดับ เส้นทางทัวร์ป่านอกเขตอุทยานแห่งชาติได้รับการควบคุมและกำหนดไว้แน่นอนมีการแสวงหาเส้นทางใหม่ๆ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะคล้ายการทำให้เลื่อนลอย ทำให้มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ภาคต่อการควบคุม เส้นทางทัวร์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติมักมีการกำหนดแน่ชัด มีการดูแลรักษาสภาพเส้นทางดีพอสมควร แต่ยังมีปัญหาขาดแคลนการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขาดกลไกบางประการ เช่น กำลังคนและ/หรืองบประมาณทำให้การรักษาและพัฒนาเส้นทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติขาดความต่อเนื่อง ผลการศึกษาประชาชนในพื้นที่เดินป่ามีอาชีพรายได้เพิ่มขึ้นในกิจกรรมการท่องเที่ยวเดินป่า จากการศึกษาผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรมและจิตใจ พบว่าเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนในควมมีน้ำใจได้เปลี่ยนไปโดยมุ่งเรื่องทำเป็นการค้ามากขึ้น และประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้สร้างระบบนิเวศท่องเที่ยวให้สมบูรณ์ ปัญหาคุณภาพผู้นำทาง จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่าผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ในขณะที่บริษัทนำเที่ยวก็ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ และตัวผู้นำทาง/มัคคุเทศก์เองก็ต้องการให้มีการพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ของตนเอง เนื่องจากการแข่งขันเพื่อชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการกับบริษัทตน บริษัทนำเที่ยวมักจะจัดกิจกรรมบางประเภทที่ไม่เหมาะสม และอาจเป็นการทำลายวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น เสนอการทดลองการสูบฝิ่น เป็นต้น และอาจมีการเสนอราคาการท่องเที่ยวในอัตราต่ำ โดยควบคุมคุณภาพการบริการ (ดีดราคา) และหรือมีการโฆษณาเกินความจริง ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าในภาพรวม การจัดการนำเที่ยวบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ทั้งขาดการเสนอรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทัวร์ป่าในประเทศไทย นักท่องเที่ยวจึงรู้เพียงสถานที่เดินป่าในขอบเขตที่จำกัด นักท่องเที่ยวคนไทยนิยมทัวร์ป่าเพื่อชมธรรมชาติ แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมทัวร์ป่าชมธรรมชาติและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาที่ระบุว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินป่าที่ไม่ต้องการชมสภาพธรรมชาติ และ/หรือชมวัฒนธรรมชาวเขา จะมีพฤติกรรมในลักษณะที่ค่อนข้างทำลายสภาพแวดล้อม นโยบายการเดินป่าของประเทศไทยและอินโดนีเซียมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบของการท่องเที่ยวเดินป่าที่ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การขยายตลาดทัวร์ป่าและชมวัฒนธรรมชาวเขาทางพม่า ลาว น่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนและประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อชุมชน

ชน ปัญหาเสพยาเสพติด และการค้า การแย่งชิงที่ดิน ยังก่อผลในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การทดลองสิ่งเสพติดและโสเภณีชาวเขา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ควรมีนโยบายระดับชาติที่ชัดเจน จังหวัดที่มีศักยภาพในทางกายภาพและการบริหารจัดการ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้ชัดเจน ให้อำนาจท้องถิ่นเพื่อควบคุมบริหารงาน (ส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว) ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรสำหรับการจัดการท่องเที่ยวทั่วทั้งประเทศ โดยเฉพาะ การกำหนดแบบฟอร์มที่สมบูรณ์แบบ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวกรอกใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ ใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เผยแพร่ความรู้และกิจกรรมนิเวศท่องเที่ยวให้แก่ บุคคลทุกระดับทั่วประเทศ ควรมีการกำหนดพื้นที่และหมู่บ้านชาวเขาสำหรับเฉพาะการท่องเที่ยว เส้นทางทัวร์ป่าที่อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติให้ชัดเจน โดยควบคุมมิให้มีการแสวงหาเส้นทางใหม่โดยเสรี และควรมีมาตรการในการควบคุมชาวต่างชาติซึ่งได้เดินทางเข้ามาในประเทศในฐานะนักท่องเที่ยว และอาศัยโอกาสและช่องว่างของกฎหมายทำการสำรวจเส้นทางทัวร์ป่าเอง รวมทั้งอาจมีการประกอบธุรกิจทัวร์ป่าโดยไม่ถูกต้อง ควรกำหนดขีดความสามารถในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวของพื้นที่ และการกำหนดระยะเวลาและช่วงฤดูกาลในการทัวร์ป่าเพื่อให้ธรรมชาติได้มีการฟื้นตัว การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทางในการทัวร์ป่าควรระมัดระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ธรรมชาติ และให้คงเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด โดยควบคุมเขตในการสร้าง การขอเพิ่มกำลังตำรวจตระเวนชายแดนให้มากขึ้น เพื่อช่วยปฏิบัติงานในการดูแลพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ การท่องเที่ยวทัวร์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติควรมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพิ่มและพัฒนาคุณภาพอัตราค่าจ้างให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลพื้นที่ทัวร์ป่าตามความเหมาะสมและจำเป็น และบุคลากรที่ให้ความรู้เรื่องพรรณพืช สัตว์ป่า เพื่อให้ความรู้ในการทัวร์ป่า จัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการควบคุมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมและจำเป็นโดยควรให้เอกชน (บริษัทท่องเที่ยว) ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ควรจัดอบรมผู้นำทาง จัดทำพื้นที่นำร่อง การเผยแพร่ความรู้ในการทัวร์ป่า เพื่อให้กฎข้อบังคับต่างๆ ในพื้นที่ทัวร์ป่ามีความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ ควรมีมาตรการปลูกป่าทดแทนและหาวิธีการนำแพที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่นๆ ต่อไป หรือการใช้แพยางแทน ควรมีการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นเส้นทางเดินป่าครั้งนี้คือ คณะกรรมการหมู่บ้านที่อยู่ในเส้นทางเดินป่า ควรมีการตกลงร่วมกันในหมู่บ้าน เพื่อกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของหมู่บ้านหรือป่าชุมชนประจำหมู่บ้าน รวมทั้งมีมาตรการด้านการสร้างที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดควรอนุญาตให้ทัวร์ป่า และควรมีกำหนดเวลาในการเปิดและปิดเส้นทางท่องเที่ยว ควรมีคำแนะนำหรือข้อปฏิบัติในการเดินป่าแก่นักท่องเที่ยว ปรับปรุงเอกสารการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น พัฒนาความรู้ ความสามารถแก่ประชาชน โดยจัดการฝึกอบรม การสัมมนา และสาธิต ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในการจัดการ

และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยวทั่วทวีปอเมริกา การให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กระจายไปสู่ประชาชนในพื้นที่ให้ทั่วถึงและเป็นธรรมยิ่งขึ้น ผีอาชีพอหฬกให้มืทกษะมกขึ้น เนื่องจกอาชีพอหฬกเป็นอาชีพขึ้นกับฤดูกาล มีแผนปฏิบัติการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีโครงการเขวชนกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วทวีปมากขึ้น พัฒนาความรู้สำนึก ความรักศักดิ์ศรีวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ศึกษาความเป็นไปได้อที่จกจัดทำโครงการนำร่องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปอยู่ในป่าสงวน เพื่อกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จัดทำโครงการอบรมผู้นำทางเพื่อกมาตรฐานของผู้นำทางให้สูงขึ้น โดยเฉพาะความรู้ทางด้านนิเวศวิทยา สิ่งแวดล้อม และภาษาต่างประเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารควบคุมผู้นำทาง/มัลกุเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศก์ พ.ศ. 2535 กำหนดมาตรการเพื่อกจำกัดจำนวนบริษัทนำเที่ยว และควบคุมคุณภาพของธุรกิจและบริการที่ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาสัญญาแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดอัตราขั้นต่ำสุดและสูงสุดในหมวดค่าใช้จายในแต่ละประเภทไว้ ควบคุมผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศก์ พ.ศ. 2535 มีการจัดอบรมให้ความรู้ทางคุณธรรมและวิธีที่ถูกต้องในการจัดการธุรกิจ มาตรการที่จะให้บริษัทนำเที่ยวคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมทั้งหาวิธีป้องกันเหตุที่กเกิดขึ้น ควบคุมดูแลให้บริษัทนำเที่ยวมีการชี้แจงนักท่องเที่ยวให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบกฎหมาย ประเพณีนิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเดินทาง ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตน และรู้ข้อห้ามในระหว่างที่พักแรมอยู่ในหมู่บ้านชาวเขาหรือสถานที่อื่นๆ ที่จำเป็น จัดทำรายละเอียดของการนำเที่ยวเดินป่าทั่วประเทศ และให้ข้อมูลเพื่อกเผยแพร่โดยใช้สื่อที่เหมาะสม ทั้งนี้รวมตลอดถึงการมีรายชื่อผู้ประกอบการทั่วทวีปที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้ การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไทยตั้งแต่ในสถาบันครอบครัวและในสถาบันการศึกษา ซึ่งในขณะที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ควรมีการศึกษาวิจัยประเมินและหาวิธีทำใหม่ๆ ในการสร้างความตระหนักดังกล่าว ให้มีการจัดกิจกรรมนำเขวชนทั่วทวีปที่ถูกวิธี เพื่อกศึกษาธรรมชาติในระหว่างปิดเทอม อบรมครูผู้สอนในโรงเรียนในเรื่องสิ่งแวดล้อม จัดหลักสูตรเข้มข้นในเรื่องเกี่ยวกับพันธุ์พืช และสัตว์ป่าแก่นักคลทั่วไปที่สนใจ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวมาเป็นวิทยากร จัดปฐมนิเทศและแจกคู่มือการเตรียมตัวทั่วทวีปแก่นักท่องเที่ยวก่อนทั่วทวีป ซึ่งในการจัดทำคู่มือนี้จะต้องมีข้อมูลด้านสุขภาพการท่องเที่ยวด้วย เพื่อกให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ มีมาตรการที่เคร่งครัดและเพิ่มโทษแก่นักท่องเที่ยวที่ละเมิดกฎเกณฑ์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ให้แก่นักท่องเที่ยวที่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของส่วนรวม เพื่อกพัฒนาป่าไม้และพื้นที่ทั่วทวีปโดยอาจเก็บเงินค่าบำรุงเพิ่มเติมหรือในรูปแบบอื่นๆ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญจึงควรเพิ่มกำลังตำรวจชายแดนเพื่อกให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำเอกสารรวมเส้นทางนำเที่ยวทั่วทวีปในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อกเผยแพร่และการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเขวชนเพื่อกทั่วทวีปทั้งในกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศอื่นๆ เพื่อกศึกษาและเข้าใจ

ธรรมชาติและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการติดต่อประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน ร่วมมือและ
อำนวยความสะดวกร่วมกันด้านการท่องเที่ยวเดินป่า ทำการวิจัยศึกษาเพื่อการเตรียมพร้อมในการ
ติดต่อกับต่างประเทศ และจัดทำแผนพัฒนานิเวศการท่องเที่ยวในประเด็นสำคัญๆ เช่น วิจัยประเมิน
ผลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทัวร์ป่าเป็นระยะๆ รวมทั้งเน้นการพิจารณาผลกระทบด้าน
ต่างๆ วิจัยและวิเคราะห์ตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการทัวร์ป่า ผลการใช้อย่างมีประสิทธิภาพของประเทศไทยพร้อมกับเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน วิจัยรูปแบบการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวทัวร์ป่า
ของประเทศต่างๆ ซึ่งนำนักท่องเที่ยวทัวร์ป่าเข้ามาในประเทศไทยและ/หรือในกลุ่มประเทศอาเซียน
ควรมีการช่วยเหลือหมู่บ้าน โดยเฉพาะการช่วยเหลือเกี่ยวกับโครงการพัฒนาต่างๆ เกี่ยวกับชีวิต
ความเป็นอยู่ของชาวบ้าน เช่น การบริจาคเงินสมทบกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน การบริจาคเงินเพื่อซื้อ
อุปกรณ์การศึกษา การกีฬาสำหรับเด็ก นักเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่ กำหนดค่าบริการโดยชาวบ้าน
ให้อยู่ในราคาที่เหมาะสม ไม่ให้มีการเอารัดเอาเปรียบกัน ทางราชการควรแนะนำคณะกรรมการหมู่บ้าน
ให้กำหนดบทลงโทษใช้เป็นกฎข้อหนึ่งของหมู่บ้านว่า ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้หรือเสฟผืน
เฮโรอิน คณะกรรมการดังกล่าวควรมีหน้าที่สอดส่องดูแล ควบคุมการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก
ในหมู่บ้าน ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ ปัญหาการแย่งลูกค้า การตัดราคา เกิดจากการแข่งขันของผู้
ประกอบการขนาดเล็ก ทำให้คุณภาพของการบริการต่ำลง ประกอบกับผลประโยชน์ที่มัลลเทศก์จะ
แสวงหา การที่จะให้มีการจดทะเบียนเป็นบริษัทขนาดใหญ่หรือรวมหุ้นเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด เพื่อย
ยกระดับการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมให้มีคุณภาพ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

อภิวัฒน์ ชีระวาสน์. บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา
อำเภอเมือง อังเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
วิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมาของการจัดการแหล่ง
ท่องเที่ยวกรณีอำเภอเมือง อังเภอแม่ออน ของคณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านสหกรณ์ 2 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านสหกรณ์ อัง
เภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม จากอดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาบทบาท ศักยภาพ และความพร้อมของ
คณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น พร้อมกับการหาแนวทางในการจัด
การแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านที่เกี่ยวข้อง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เจ้าอาวาสวัดอำเภอเมือง คณะกรรมการบริหารอำเภอ
คณะกรรมการวัดอำเภอเมือง ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดการอำเภอเมือง 2) ปลัดอำเภอผู้เป็น
หัวหน้าประจำอำเภอเมือง หัวหน้าส่วนราชการในเขตอำเภอเมืองผู้เป็นที่ปรึกษาคณะ
กรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสังกัดหน่วยราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนให้คำแนะนำ
และสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 3) ประชาชนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชม
บริเวณอำเภอเมือง การศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้วิธีการสัมภาษณ์

การศึกษานี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา
ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่และร้อยละ ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ความเป็นมา
ของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอำเภอเมือง เป็นผลมาจากความเชื่อทางพุทธศาสนา และโดย
เฉพาะอย่างยิ่ง นักบุญแห่งล้านนาไทยคือ ครูบาศรีวิชัยได้ริเริ่มให้มีการบูรณะถ้ำจนได้รับการนับถือ
ให้เป็นแหล่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และต่อมาภายหลังได้รับการพัฒนาโดยงบประมาณของทางราช
การมาโดยตลอด บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในด้านการประชาสัมพันธ์ยังอยู่ในระดับต่ำ
สำหรับบทบาทในการจัดการตลาดยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด บทบาทในการสำรวจ ค้นหา และ
การก่อสร้างทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้มีการพยายามจะพัฒนาถ้ำอื่นๆ ในบริเวณเดียวกันให้เป็น
แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยงบประมาณจากหน่วยงานราชการเป็นหลัก บทบาทในการ
บริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ด้านการจัดเก็บผลประโยชน์ได้พัฒนาดนเองจากการส่ง
รายได้ให้เป็นของอำเภอเปลี่ยนมาเป็นรายได้ของท้องถิ่นเอง ด้านการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายได้
มีการกระจายรายได้ไปส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเพื่อชุมชน โดยมีการวางกฎเกณฑ์ซึ่งคณะ
กรรมการและประชาชนจะได้รับทราบและอนุมัติก่อน ด้านการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวได้มีการ
จัดบุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆ ได้บริเวณรอบๆ โดยเปลี่ยนเวรกันรับผิดชอบ สำหรับการจัดการ
ให้บริการด้านสาธารณูปโภคได้จัดให้มีบริการแก่นักท่องเที่ยว บทบาทในการวางแผนปรับปรุง

แหล่งท่องเที่ยว คณะกรรมการหมู่บ้านยังมีการดำเนินการในระดับค่อนข้างต่ำ ในด้านการจัดการด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยได้มีการประสานกับสถานีตำรวจ โดยจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจสถานที่ทุกวัน อีกทั้งมีมาตรการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวามฉุกเฉิน และการป้องกันไฟไหม้ป่าในบริเวณโดยรอบถ้ำอีกด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย. โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและ
สถาบันดำรงราชานุภาพ. แนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่
รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.) เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้คือ เพื่อศึกษาปัญหาผลกระทบจากการท่องเที่ยว
ที่เกิดขึ้นต่อชุมชนท้องถิ่นและศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดของชุมชนในการบริหารและ
จัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงบทบาท สิทธิ และอำนาจของชุมชนในการบริหารและจัด
การการท่องเที่ยว ตามกลไกของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล (นิติ
บุคคล) พ.ศ. 2537 และให้ทราบความเปลี่ยนแปลงเพื่อเทียบกับกลไกของกฎหมายฉบับก่อน เพื่อนำ
เสนอแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
และสภาตำบล ทั้งแนวทางของชุมชนเองและแนวทางสำหรับหน่วยงาน/องค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
อื่นๆ นำเสนอพื้นที่กรณีตัวอย่างพร้อมรูปแบบและแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวใน
พื้นที่

ขอบเขตการศึกษาเป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล
(อบต.) และสภาตำบล (สต.) อันได้แก่ สถานภาพ องค์ประกอบ หลักเกณฑ์การจัดตั้ง โครงสร้าง
การบริหารและดำเนินการ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปกครองระดับอื่น ภายใต้พระราชบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล พ.ศ. 2537 พร้อมเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติฉบับเดิม
ศึกษากลไกการบริหารงาน บทบาท อำนาจ หน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล
ด้านการจัดการทรัพยากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพระราช
บัญญัติฉบับใหม่กับพระราชบัญญัติฉบับเดิม ศึกษาถึงปัญหาด้านการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลและสภาตำบล ศึกษาปัญหาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นต่อชุมชนท้องถิ่น
ศึกษาปัญหาและอุปสรรคอันเป็นข้อจำกัดของชุมชนในการบริหารและจัดการการท่องเที่ยว
ตลอดจนศักยภาพและประสิทธิภาพในด้านการจัดการ การป้องกัน และแก้ปัญหา นำเสนอแนวทาง
การปรับเปลี่ยนวิธีการหรือแนวทางจากที่เคยดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเดิม เพื่อพัฒนา
ศักยภาพและประสิทธิภาพการบริหารและจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวภายใต้พระราชบัญญัติ
ใหม่ นำเสนอแนวทางการบริหารและจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล
และสภาตำบล ภายใต้สถานภาพตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล
พ.ศ. 2537 คัดเลือกและนำเสนอพื้นที่กรณีตัวอย่าง พร้อมรูปแบบและแนวทางการบริหารและจัด
การการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ระยะเวลาดำเนินการศึกษาคือ 10 เดือน พื้นที่ศึกษาในภาคเหนือ
คือ จังหวัดเชียงใหม่และสุโขทัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดอุดรธานีและขอนแก่น ภาค

ได้คือ จังหวัดภูเก็ต และภาคกลางคือ จังหวัดสิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา และนครนายก แนวคิดในการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการศึกษา คือลักษณะพิเศษเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคนั้นๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติในภาคเหนือ ประเภทชายหาดในภาคใต้ ประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุในภาคอีสาน และพื้นที่ประวัติศาสตร์ในภาคกลาง เป็นต้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ปรีชา ภูระหงษ์. ความคาดหวังของผู้มาเยือนต่อการบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของ
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระบุรี และ
นครราชสีมา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัย
แม่โจ้, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม
ของผู้มาเยือนที่ใช้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และศึกษาความ
คาดหวังของผู้มาเยือนต่อการให้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การ
เก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามจากตัวอย่างกลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 120 คนซึ่งเป็นผู้มา
เยือนที่เข้ามาใช้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความคาดหวังของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ต่อการ
ให้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวัง
ให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวทั้งหมด 5 หมวด ได้แก่ หมวดร้าน
ค้า ผู้ให้ข้อมูลคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดบริการให้ร้านค้ามีความเป็นระเบียบและถูกสุข
ลักษณะ มีการติดป้ายราคาอาหารและของที่ระลึกทุกชนิดเพื่อความชัดเจน ให้มีร้านค้าที่น้ำตกผา
กล้วยไม้และน้ำตกเหวนรกมากกว่า 1 ร้านจะได้เพียงพอให้บริการต่อผู้มาเยือน และคาดหวังให้ร้าน
ค้าปิดการให้บริการในเวลา 20.00 น. เป็นต้นไปของทุกวัน และคาดหวังให้ร้านค้าทุกร้านจำหน่าย
อาหารประเภทปิ้งย่าง ส่วนจำนวนร้านค้าที่น้ำตกเหวนรกที่เปิดบริการมีจำนวน 2 ร้านและร้านค้าที่
ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำนวน 8 ร้านเพียงพอต่อการให้บริการแล้วไม่ต้องการให้มีเพิ่มอีก
และประการสุดท้ายไม่คาดหวังให้ร้านค้าของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำหน่ายเครื่องดื่มประเภท
สุรา เพราะผู้มาเยือนส่วนใหญ่เล็งเห็นโทษมากกว่าประโยชน์ หมวดสถานที่กางเต็นท์ ผู้ให้ข้อมูลมี
ความคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อความ
ปลอดภัยของผู้มาเยือนและจัดทำป้ายสื่อความหมายของธรรมชาติให้มากกว่าเดิมเพื่อจะได้ทำความเข้าใจกับธรรมชาติได้ด้วยตัวเอง คาดหวังให้มีการสร้างห้องน้ำเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการให้
บริการ ให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เปิดติดต่อเข้าพักแรมได้ตั้งแต่เวลา 07.00-18.00 น.ของทุกวัน
และสามารถให้บริการติดต่อกางเต็นท์และชำระเงินได้ ณ บริเวณที่กางเต็นท์ได้เลยเพื่อจะได้ไม่เสีย
เวลา อยากให้มีการเลิกทำกิจกรรมใดๆ ตั้งแต่เวลา 22.00 น. เป็นต้นไปเพราะจะได้สัมผัสกับธรรม
ชาติโดยไม่มียะไรมารบกวน ควรจัดพื้นที่กางเต็นท์ให้มากกว่าเดิมและเพียงพอรองรับผู้มาเยือนได้
และทางอุทยานควรจัดเต็นท์ไว้ให้บริการด้วยเพราะมีผู้มาเยือนบางกลุ่มมาเที่ยวโดยไม่ได้นำเต็นท์
มาด้วย ไม่คาดหวังให้เปิดใช้กระแสไฟฟ้าจนถึง 24.00 น. และไม่ควรจัดให้มีลานจอดรถมากไปกว่า
นี้เพราะพื้นที่ที่กางเต็นท์ก็อำนวยความสะดวกของผู้มาเยือนอยู่แล้ว หมวดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังให้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีข้อมูลท่องเที่ยว นิทรรศการ และพิพิธภัณฑ์อย่างครบถ้วนทั้งการจัดทำเอกสารประกอบการท่องเที่ยวต่างๆ และในศูนย์บริการนักท่องเที่ยวควรมีเจ้าหน้าที่คอยบริการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่มีห้องสุขาให้บริการภายในศูนย์ คาดหวังให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการนำเที่ยว จะได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้ทันทีเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว คาดหวังให้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเปิดบริการจนถึง 20.00 น. ของทุกวันและคาดหวังให้มีมุมอ่านหนังสือภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ให้มีลานจอดรถขนาดใหญ่ใกล้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวก และควรจะมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมากกว่า 1 ศูนย์เพื่อสนองตอบต่อผู้มาเยือน และคาดหวังให้มีโรงประชุมเพื่อจัดประชุมสัมมนา หมวดหอดูสัตว์ ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังว่าไม่ควรให้นำยานพาหนะเข้าไปเพราะจะทำให้สัตว์ป่าแตกตื่น และควรดูสัตว์อย่างสงบไม่เสียงดังเป็นการรบกวนสัตว์ คาดหวังให้อุทยานปิดหอดูสัตว์ในฤดูกาลที่สัตว์ผสมพันธุ์ ให้อุทยานแห่งชาติจัดเจ้าหน้าที่คอยให้บริการอธิบายข้อมูลสัตว์ต่างๆ ที่พบเห็นและเพื่อความปลอดภัยของผู้มาเยือนเองด้วย ส่วนเวลาที่เหมาะสมในการดูสัตว์ควรเป็น 07.00-17.30 น. ของทุกวันให้มีห้องสุขาภายใต้หอดูสัตว์เพื่อความสะดวก ไม่เสียเวลา และจำนวนคนในการดูสัตว์บนหอนไม่ควรเกิน 12 คน เพราะทำให้แออัดดูสัตว์ป่าไม่สะดวก และคาดหวังให้อุทยานสำรวจจัดสร้างหอดูสัตว์เพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้เพียงพอต่อผู้มาเยือน หมวดทางเดินศึกษาธรรมชาติ ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดทำป้ายสื่อความหมายธรรมชาติในทุกเส้นทาง ให้ปิดเส้นทางเดินเท้าบางเส้นทางตามฤดูกาลเพื่อไม่ให้คนเข้าไปรบกวนธรรมชาติมากเกินไป คาดหวังให้อุทยานจัดทำสะพาน ราวกัน และชั้นบันไดในจุดที่ล่อแหลมเพื่อความปลอดภัย และควรจัดทำแผนที่ทางเดินศึกษาธรรมชาติเพื่อความสะดวกในการเดินทางเข้าชม คาดหวังให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มาบริการด้วยทุกครั้ง ให้มีการจัดทำป้ายบอกเส้นทางทุกทางแยก ให้อุทยานจัดทำสะพานไม้ (boardwalk) ในจุดที่ผ่านที่ลุ่มหรือบริเวณเปราะบาง ให้มีการจัดทำที่พักเหนื่อยตามจุดที่สวยงาม และเจ้าหน้าที่ควรนำทางทุกครั้งที่มีการเดินป่าเพื่อความปลอดภัย เส้นทางใดมีระยะทางตั้งแต่ 8 กิโลเมตรเป็นต้นไปให้จัดทำพักชั่วคราวด้วยเพื่อหยุดพักเหนื่อย และคาดหวังให้ทางเดินศึกษาธรรมชาติสะอาด เดิน และปลอดภัยจากสัตว์เลื้อยคลาน

LOCATION(S) : MAEJO LIBRARY

ทับทิม สุวรรณประภา. ความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟู
แหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว โดยมีประเด็นสำคัญคือเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนา ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว การเก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามโดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนหมู่บ้านถ้ำ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 155 คน จากประชาชนทั้งหมด 258 ครัวเรือน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผลการศึกษาในประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวพบว่าสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวมีปัญหาอยู่บ้างแต่เป็นปัญหาที่ไม่มีความรุนแรงถึงขั้นวิกฤติซึ่งปัญหาที่มีมากกว่าส่วนอื่นคือด้านสาธารณูปโภค ส่วนอีก 4 ด้านประกอบด้วยด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านนโยบายการจัดการ ยังมีสภาพเป็นปกติไม่เป็นปัญหาจนถึงขั้นส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มี ความคาดหวังให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาวมากนักเนื่องจากเห็นว่าสภาพปัญหาในปัจจุบัน ยังไม่มีความรุนแรง เมื่อนำความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนามาพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าตัวอย่างที่กำหนดศึกษาคาดหวังที่จะให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาวโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณูปโภค และด้านนโยบายการจัดการ ส่วนในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวตัวอย่างที่กำหนดศึกษายังไม่คาดหวังที่จะให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำมากนักเพราะยังไม่มีปัญหารุนแรง ในด้านความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวรวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาใดๆ ของหมู่บ้านอยู่ในระดับสูงไม่ว่าจะเป็นการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การวางแผน การดำเนินกิจกรรม การลงทุน การปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผล นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาโดยรวม ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรม

ของแหล่งท่องเที่ยว การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาแยกย่อยเป็นรายประเด็นปรากฏว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยเดียวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนา เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพมีความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมและความแตกต่างในภูมิลำเนาไม่มีความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาเป็นรายประเด็น พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพมีความคาดหวังต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและด้านนโยบายการจัดการ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมและความแตกต่างในภูมิลำเนาไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในทุกๆ ด้านอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีเพียงปัจจัยแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเป็นรายประเด็นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวในทุกๆ ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การลงทุน การปฏิบัติงาน และขั้นตอนการติดตามประเมินผล ประเด็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมมีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวปรากฏว่ามีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคม ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษากับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาและความ

ต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นผลของการตีความอาจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจาก
จำนวนตัวอย่างในบางระดับการศึกษามีขนาดตัวอย่างเพียง 1 หรือ 2 รายเท่านั้นแม้ว่าผลการศึกษา
จะมีความแตกต่างกันก็ตาม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ชวลิต วิทยานนท์ และเอกพจน์ เจริญศิริวงษ์นา. การวิจัยเพื่อแผนแม่บทการอนุรักษ์พันธุ์ปลาของ
จังหวัดแม่ฮ่องสอนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรุงเทพฯ : สำนักงานกอง
ทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (BRT) โดยศึกษาความเข้าใจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพและพัฒนาแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน โครงการนี้ได้สำรวจพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกี่ยวข้องกับพันธุ์ปลา 6 แห่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของปลาในหมู่บ้าน 5 แห่ง วิธีการสำรวจทำโดยการสำรวจการบริโภคปลาและการใช้เครื่องมือจับปลาในพื้นที่หมู่บ้านและตลาดในพื้นที่รวม 8 แห่ง การรวบรวมเก็บตัวอย่างปลาจากแหล่งน้ำที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย และการดำสำรวจในแหล่งน้ำโดยตรง จากการสำรวจพันธุ์ปลาโดยรวมที่ผ่านมาได้พบปลาในบริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้วอย่างน้อย 100 ชนิด จากแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำเมย แม่น้ำปาย แม่น้ำยวมและสาขา ซึ่งทั้งหมดนี้ได้อาศัยกับระบบลุ่มแม่น้ำสาละวิน การสำรวจ พบว่าในหมู่บ้านห้วยเค้อ เป็นหมู่บ้านที่มีกิจกรรมการประมงมากที่สุด โดยมีการใช้เครื่องมือจับปลาถึง 5 วิธี และบ้านห้วยฮี้เป็นหมู่บ้านที่มีการประมงน้อยที่สุด หมู่บ้านห้วยเค้อ อำเภอเมือง และแม่ยวมหลวง อำเภอขุนยวม เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมและจัดตั้งองค์กรในการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การสำรวจปลารวม 31 ชนิดในพื้นที่เป้าหมาย ส่วนมากอยู่ในวงศ์ปลาตะเพียน สร้อย (Cyprinidae) พบ 17 ชนิด และวงศ์ปลาค้อ (Balitoridae) พบ 7 ชนิด ผลการวิจัยนี้มีการพบปลาชนิดใหม่น้อย 3 ชนิด สำหรับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในกิจกรรมค่าน้ำดูปลานั้นพบว่า มีจำนวนปลาน้อยมาก เนื่องจากการจับปลาเพื่อเป็นอาหารตลอดเวลา และในบางครั้งยังมีการจับปลาโดยวิธีที่ผิดกฎหมาย เช่น การใช้ระเบิดและยาเบื่อ และกิจกรรมการค่าน้ำดูปลายังเป็นสิ่งใหม่และไม่เป็นที่เข้าใจของชุมชน อย่างไรก็ตามในชุมชนใกล้เคียงกับแหล่งน้ำดังกล่าวมีความคุ้นเคยกับการค่าน้ำหาปลาและการท่องเที่ยวทางน้ำโดยเรืออยู่แล้ว

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ผู้เข้าอบรมหลักสูตร พัฒนา
เศรษฐกิจ รุ่นที่ 38. รายงานการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยว
ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง กรุงเทพฯ : สถาบันฯ , 2540.

การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ เพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
และจำนวนนักท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ เพื่อวิเคราะห์ ข้อปัญหาอุปสรรค
และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้
เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ความร่วมมือการท่องเที่ยวในอนุ
ภูมิภาคนี้ วิธีการและขั้นตอนในการศึกษา คือ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ ของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลภาคสนาม จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เก็บ
รวบรวมข้อมูลและสอบถามจาก สำนักงานจังหวัด หอการค้าจังหวัด รวมทั้งผู้ประกอบการค้าและ
การท่องเที่ยว แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ และสอบถาม เพื่อให้ทราบถึง ศักยภาพและแนวทาง
ความร่วมมือเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคนี้ในอนาคต

การศึกษารุ่นนี้ได้ศึกษาถึง ศักยภาพการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค
ในด้านภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การคมนาคม การสื่อสารโทร
คมนาคม การขนส่ง การโรงแรม อาหารและบริการ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่จำกัด
ธุรกิจการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง เช่น ปัจจัยด้านภาพพจน์ ด้านการขาดแคลน
ทรัพยากรบุคคล การประชาสัมพันธ์ และโครงสร้างพื้นฐานเป็นต้น สำหรับการศึกษาผลกระทบ
จากการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ได้ศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้าน
สังคมและวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ดังนี้
ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการสร้างปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ไปพร้อม ๆ กับการ
วางแผน สร้างกรอบ หรือรูปแบบการพัฒนาร่วมกันที่สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพ อำนวยประโยชน์
ซึ่งกันและกัน และตั้งอยู่บนความเสมอภาค แต่ในสภาพความเป็นจริงประเทศสมาชิก ซึ่งมีความ
แตกต่างกัน ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และประเพณีวัฒนธรรม ยังมีความไม่ไว้วางใจซึ่ง
กันและกันอยู่ จึงมุ่งหวังจะสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ประเทศของตน ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในองค์กรร่วมของภูมิภาค จึงต้องมีการร่วมมือกันจัดตั้งองค์กรต่างๆ ทั้งในระดับรัฐต่อรัฐ จนถึง
เอกชนต่อเอกชน ทั้งยังต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ ระหว่างประเทศอีกด้วย การที่
ประเทศในภูมิภาคนี้มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น
เช่น สิ่งก่อสร้าง และสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก
แต่ระดับการพัฒนาโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน

อย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งมีการพัฒนาล้าหน้าประเทศอื่นๆ ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่นๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวไม่ถูกจำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศของแต่ละประเทศ แต่ขยายตัวไปสู่ระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นการสอดคล้องประสานกันระหว่างประเทศไทยที่มีจุดเด่นด้านประสบการณ์ และความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล รวมทั้งบริการพื้นฐานในด้านคมนาคม และท่องเที่ยว ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง และเป็นประตูสู่ประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสขยายตลาดการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวจะสามารถเดินทางไปยังประเทศอื่นๆ ในอนุภูมิภาคเพิ่มขึ้น โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร และเมืองแนวชายแดนของไทย นับว่าเป็นผลดี ช่วยยกระดับรายได้ให้กับประชาชน ในแหล่งท่องเที่ยวหลักของทุกประเทศในอนุภูมิภาค

สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง บทบาทของประเทศไทย อันควรจะเป็นแกนนำในการวางแผนพัฒนาความร่วมมือร่วมกับประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคเป็นหลัก มีดังนี้คือ ด้านแนวทางในการดำเนินการระหว่างประเทศ รัฐบาลควรมีการเจรจา ระหว่างประเทศสมาชิกอย่างฉันทมิตร และเสมอภาคเพื่อผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ในการผ่านแดนสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในประเทศสมาชิก เดินทางเข้า ออก แต่ละประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น รัฐบาลไทยควรให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเป็นโครงการร่วมลงทุนระหว่างประเทศ โดยให้มีการจัดระบบการร่วมบริหารการลงทุน ควรมีความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการปรับปรุงบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและโบราณคดีของแหล่งท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันระดับรัฐกับรัฐ โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และองค์กรระหว่างประเทศ สำหรับแนวทางการดำเนินการในส่วนของประเทศไทย เพื่อให้เป็นศูนย์กลาง และเป็นประตูการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเต็มภาคภูมิ ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและสมบูรณ์มากขึ้นดังนี้ การจัดทัวร์จากต่างประเทศ ควรจัดในลักษณะแนะนำแบบเบ็ดเสร็จ (Package Tour) โดยควรกำหนดประตู เข้า ออก เพื่อจะได้เตรียมการต้อนรับ และส่งนักท่องเที่ยวด้วยความประทับใจอย่างสูงที่สุด การจัดตารางเวลาการท่องเที่ยวควรจะมีตลอดปี เพื่อจะได้ไม่มีช่องว่างอันกระทบถึงการบริการต่อเนื่อง การให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ทุกระดับ เพื่อที่จะให้นักท่องเที่ยวสามารถที่จะวางแผนการเดินทางมาสู่พื้นที่ รวมตลอดจนถึงการมีมัคคุเทศก์อย่างเพียงพอและมีคุณภาพ ควรจัดสิ่งส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น สถานที่จัดการแสดง จัดเลี้ยง จัดขายของที่ระลึก ที่มีคุณภาพมาตรฐานไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว ควรพัฒนา ระบบสื่อสารโทรคมนาคม โดยเฉพาะโทรศัพท์ทางไกล โทรศัพท์สาธารณะให้ทั่วถึงครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายชี้ทางเป็นภาษาอังกฤษ ห้องน้ำสะอาดเรียบร้อย ควรพิจารณาในเรื่องราคาการบริการต่างๆ อย่างเป็นธรรม อย่าให้มีการค้ากำไรเกินควร และควรพิจารณาในเรื่องความปลอดภัย และภาพลักษณ์ของประเทศ ในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

LOCATION(S) : KU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักวิจัยและพัฒนา. การศึกษากำหนดแนวทางการควบคุมพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยฯ , 25??

วัตถุประสงค์ในการศึกษานี้มีดังนี้คือ เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมทั้งการกำหนดระดับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของหมู่เกาะต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรมีค่าของพื้นที่ศึกษา เพื่อกำหนดคุณภาพของปริมาณโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ ที่สอดคล้องกับขีดความสามารถที่กำหนดไว้ เพื่อวางแผนและมาตรการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อเสนอแนะแนวทางการนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผน และกำหนดมาตรการป้องกันที่อาจเกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นแล้ว และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นไปได้ของโครงการภายใต้การดำเนินการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับ การพัฒนาการท่องเที่ยว และก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาพแวดล้อมของพื้นที่ วิธีดำเนินโครงการ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาข้อมูลสถิติภูมิและการทบทวนการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนเพื่อรวบรวมวิธีการ ตัวอย่าง และมาตรฐานที่จะสามารถนำมาใช้ หรือเป็นแนวทางการศึกษารายละเอียด ทั้งนี้ โดยศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำรวจพื้นที่เบื้องต้น 2) วิเคราะห์สภาพ แนวโน้ม และทิศทางการพัฒนา ปัญหาและอุปสรรค หรือขีดจำกัดที่มีอยู่ ตลอดจนประเมินผลกระทบเบื้องต้นของการพัฒนาการท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคต 3) ศึกษาวิเคราะห์สภาพการรองรับการพัฒนาของการท่องเที่ยว ในสาระที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่คาดว่าจะเป็นตัวกำหนดขีดความสามารถในการรองรับฯ 4) การทดสอบขีดจำกัด ในขั้นนี้ได้ทำการปรับปรุงตัวอย่างและมาตรฐานในการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับฯ ด้านต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรของหมู่เกาะและชายฝั่ง ฯ แล้วทดสอบความผันแปรของขีดความสามารถในการรองรับฯ ภายใต้ระดับการจัดการใหม่ๆ ในระดับการจัดการต่างๆ สุดท้ายจึงนำขีดจำกัดต่างๆ เหล่านี้มาคัดเลือกเพื่อหาระดับที่เหมาะสมที่สุด ภายใต้การจัดการที่เป็นไปได้ที่สุด 5) การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว จากแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาในกิจกรรมที่ 2 ประกอบระดับขีดความสามารถที่ศึกษาได้ สามารถกำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาและเสนอแนวทางการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับฯ ที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำเป็นแผนปฏิบัติ (Action Plan) การพัฒนาการท่องเที่ยวได้ โดยจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จะมีขึ้นและอยู่ในขีดความสามารถที่จะรองรับได้ ทั้งนี้รวมถึงการเสนอแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติการด้วย

การศึกษาได้รวบรวมข้อมูลตามจุดต่างๆ ดังนี้ คือ สำรวจแหล่งที่พัก เช่น โรงแรมต่างๆ สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ สำรวจสถานีรถโดยสาร และสถานที่อื่นๆ เช่น ส่วนราชการ ธนาคาร สนามกีฬา เป็นต้น สำหรับสถานะการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ได้สรุปจากแผนลงทุนจังหวัด และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษและเพื่อเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการหาความสัมพันธ์ต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยใช้ความสัมพันธ์เชิงเส้นและสหสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้คือ ศักยภาพทางกายภาพที่มีผลที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวเรียงตามลำดับได้แก่ ปริมาณทรัพยากร บรรยากาศการท่องเที่ยว การเดินทาง คุณภาพอาหาร ความสะอาดสบาย การสื่อสาร จำนวนที่พัก/นักท่องเที่ยว และคุณภาพการสื่อสาร และคุณภาพการให้บริการในด้านการท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อศักยภาพด้านการให้บริการการท่องเที่ยวสูงกว่าตัวแปรด้านปริมาณการให้บริการ นำเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการรับรู้ข่าวสารมาจากการบอกเล่าต่อกันมากกว่าการดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยตรง ด้านศักยภาพทางสังคม พบว่า ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความปลอดภัยในทรัพย์สินและการสื่อสาร ตัวแปรทั้งสองนี้เป็นจุดสำคัญที่จะต้องพิจารณาทั้งนี้ การสื่อสารทางภาษาที่ดีและความปลอดภัยในทรัพย์สินสูงจะส่งผลให้ศักยภาพด้านสังคมสูงขึ้นได้ ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีการประเมินศักยภาพ และสรุปได้ว่า เกาะที่ควรได้รับความสนใจในการพัฒนา สามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้คือ 1) เกาะกระดาน 2) เกาะมุก และ 3) เกาะลิบง และเกาะสุกร ส่วนเกาะอื่นๆ ไม่มีศักยภาพในการพัฒนา นอกจากนี้ข้อจำกัดที่สำคัญได้แก่ การมีพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ดังนั้นการพัฒนาจึงเป็นการยากและมีผลกระทบด้านกฎหมายที่ควรพิจารณา ในส่วนของที่ดินนั้น พื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอยู่เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โดยทั้งหมดเป็น นส. 3 ก.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ใช้วิธี Regression Analysis โดยพิจารณาข้อมูลในอดีตเท่าที่สามารถจะหาได้ 1-3 ปี และพยากรณ์โดยใช้อัตราเพิ่มจากการประเมินอัตราที่เปลี่ยนแปลงเทียบเคียงกับข้อมูลที่ได้รับ เช่น อัตราการเพิ่มของประชากรในจังหวัด หรืออัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ค่ามาตรฐานต่างๆ อาทิ การสร้างขยะและน้ำเสีย ได้จากการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ที่ทำการศึกษาโดยคณะศึกษาให้แก่จังหวัดปัตตานี ระนองและจังหวัดสตูล เป็นต้น จากสถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษที่เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 175,064 คน เพิ่มขึ้นเป็น 194,802 คน ในปี พ.ศ. 2535 อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยว 11.27 % ซึ่งใกล้เคียงกับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวซึ่งมีประมาณ 12.0 % แต่จากจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าว นักท่องเที่ยวเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวลดลงจาก 17.50% เป็น 4.03 % ในปี พ.ศ. 2535 จากการสำรวจเกาะลิบง เกาะสุกร เกาะกระดาน และเกาะมุก เมื่อวันที่ 20-28 กุมภาพันธ์ 2539 พบว่า นักท่องเที่ยวทั้ง 4 เกาะ มีจำนวน แตกต่างกันไปโดย จำนวนนักท่องเที่ยวที่

ได้จากการสอบถามและประเมินเบื้องต้น รวมถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักที่เกาะลันตา พบว่า นักท่องเที่ยวของเกาะต่างๆ มีอัตราอยู่ระหว่าง 3,000 – 16,710 คน เมื่อนำมาพยากรณ์ความผันแปร โดยอัตราการกระจายของนักท่องเที่ยวจากเกาะลันตาเป็นหลัก พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงปลอดกรมรสุมและเป็นช่วงปิดเทอม นอกจากนี้จำนวนนักท่องเที่ยวจะลดลง ช่วงที่น้อยที่สุดอยู่ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงสิงหาคม การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเข้ามาในจังหวัดตรัง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539 ถึง 2549 ได้สูงสุดในเดือนเมษายน ประมาณ 111,841 คนหรือ รวมทั้งสิ้น ประมาณ 868,734 คน และนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังเกาะต่างๆ มีประมาณ 10% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้าสู่จังหวัดตรัง จากข้อมูลการพยากรณ์ดังกล่าว พบว่า สภาพที่พักปัจจุบันในแต่ละเกาะ เช่น เกาะลันตา เกาะสุกร เกาะกระดานและเกาะมุก อาคารที่พักยังเพียงพอที่จะรองรับได้หากมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในรอบเดือนที่เหมาะสม ยกเว้นกรณีที่เดินทางมาพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

LOCATION(S) : SU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

ป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย. การค้นคว้า
แบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2544.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาความพึงพอใจ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
และแนวทางการพัฒนาของบ้านควายไทยจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อการเที่ยวชมบ้าน
ควายไทย

การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวชมบ้านควายไทยจำนวน 200 คน และนำข้อมูลที่ได้มาประมวล
ผลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร การ
วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจต่อการเที่ยวชม
บ้านควายไทยในภาพรวมของทุกปัจจัยหลักอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอ
ใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปัจจัยหลักแต่ละปัจจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ส่วนใหญ่ไม่ว่าจะจำแนกกลุ่มอายุหรือกลุ่มอาชีพ มีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากเป็นอันดับ
1 ได้แก่ การบริการด้านสถานที่ของบ้านควายไทย อันดับ 2 ได้แก่ รายการแสดงในแต่ละรายการ
ของบ้านควายไทย อันดับ 3 ได้แก่ รูปแบบการแสดงของบ้านควายไทย ส่วนมีความพึงพอใจน้อย
ต่ออัตราค่าบริการต่างๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อกิจกรรมส่งเสริมการ
ขายของบ้านควายไทย

ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวบ้านควายไทยแบ่งออกเป็น 6
ข้อดังนี้คือ 1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอัตราค่าบริการต่างๆ เช่น อัตราค่าบัตรเข้าชม ควรมีการกำหนด
ระดับราคาบัตรเข้าชมให้มีความแตกต่างเพื่อให้เหมาะสมแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนัก
ท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียนชาวต่างประเทศ อัตราค่าบริการจิ้งควาย ควรมีการกำหนดอัตราค่าบริการจิ้ง
ควายให้มีความแตกต่างเพื่อความเหมาะสมต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ อัตราราคาสินค้าที่
ระลึก ควรทำการปรับลดการกำหนดกำไรการขายสินค้าจากเดิมที่ใช้วิธีคิดกำไรจากราคาดต้นทุนของ
สินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 มาเป็นร้อยละ 10 ซึ่งจะทำให้สินค้าที่ระลึกมีราคาลดลง ควรเพิ่มลักษณะ
สินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของบ้านควายไทยให้มากขึ้นและมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดแรง
จูงใจให้เกิดความต้องการซื้อสินค้า นอกจากนี้ควรจัดให้มีพนักงานส่งเสริมการขายคอยให้คำแนะนำ
แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ให้เกิดความสนใจในการเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกเพิ่มขึ้น อัตราค่า
เครื่องดื่ม ควรมีการปรับลด และควรแนะนำเครื่องดื่มประเภทต่างๆ ที่มีความหลากหลายให้แก่นัก
ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อโน้มน้าวให้เกิดความสนใจในการเลือกซื้อ 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

การบริการด้านสถานที่ เช่น อัฒจันทร์ ชมการแสดง ควรมีที่เขี่ยบุหรี่ ทำมู่ลี่ป้องกันแสงแดด ควรปรับพื้นดินให้เรียบและเสริมความแข็งแรงของผนังและที่นั่งชมการแสดง ความสะอาดของที่นั่งชมการแสดง ควรกำหนดหน้าที่แก่พนักงานผู้รับผิดชอบในการดูแลความสะอาด และกำหนดมาตรฐานด้านความสะอาดเพื่อทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน สถานที่จอดรถ การจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมและสามารถป้องกันแสงแดดได้ ควรมีที่จอดรถขนาดใหญ่และมีบริเวณกว้างพอเพื่อสะดวกต่อการกลับรถ ควรมีป้ายบอกตำแหน่งการเข้าออกและป้ายบอกสถานที่จอดรถให้มองเห็นง่ายและชัดเจน สภาพแวดล้อมของบ้านควายไทย ควรปลูกไม้ยืนต้นเพิ่มมากขึ้นที่บริเวณลานแสดงและสถานที่จัดแสดงหูกทอผ้า, เครื่องหีบอ้อย ควรปรับปรุงทางเดินเท้าให้ได้มาตรฐานเพื่อความสะดวกในการเดินชมกิจกรรมการแสดง ณ จุดชมการแสดง ควรแก้ปัญหาโคลนและความชื้นแฉะของพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน และลดปัญหาดังกล่าวจากการเที่ยวชมของนักท่องเที่ยว

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการส่งเสริมการขาย เช่น เอกสารแผ่นพับ ควรจัดให้มีรูปและสีที่เด่นสะดุดตาแก่ผู้พบเห็นและใช้ข้อความที่บรรจุในแผ่นพับสั้นกระชับ เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกิดความสนใจและต้องการเดินทางมาเที่ยวชมบ้านควายไทย ควรนำแผ่นพับไปจัดวางตามย่านชุมชนและสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหนาแน่น ควรทำการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ เพิ่มมากขึ้น หรือการส่งจดหมายแนะนำบ้านควายไทย ป้ายสัญลักษณ์บ้านควายไทย ควรเร่งผลิตป้ายสัญลักษณ์บ้านควายไทยนำไปติดตั้งในบริเวณที่เป็นเส้นทางสำคัญและในจุดต่างๆ ที่มีความเหมาะสม ป้ายบอกทางเข้า ควรจัดทำให้มีมาตรฐาน และทำการประเมินผลจากการติดตั้งป้ายว่ามีผลตอบรับจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและผู้เดินทางมาสู่บ้านควายไทยในระดับใด การแนะนำรายการแสดงของเจ้าหน้าที่ ควรกำหนดมาตรฐานในการแนะนำรายการแสดงของเจ้าหน้าที่ต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาติดต่อขอทราบรายละเอียดก่อนเที่ยวชม ควรอบรมพนักงานที่ทำหน้าที่แนะนำรายการแสดงแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มีความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงและใช้คำศัพท์ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการแสดง เช่น ระยะเวลาในการแสดง ควรขยายเวลาในการแสดงเพิ่มมากขึ้น จากเดิมประมาณ 15 นาที เพื่อความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ควรจัดการแสดงใหม่ๆ ให้มีรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ความชัดเจนในการบรรยาย ควรมีการวัดผลและประเมินผล การบรรยายของพิธีกรในแต่ละเดือน ควรมีอุปกรณ์เครื่องขยายเสียงและโทรโข่งประกอบการบรรยายทุกครั้ง ควรจัดทำบทบรรยายมาตรฐานเพื่อนำมาใช้ฝึกให้พิธีกรทำงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ควรเพิ่มรายการแสดงให้มีจำนวนรายการแสดงมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการขยายเวลาการจัดแสดงเพิ่มขึ้นอีก 1-2 รายการ ข้อมูลในการบรรยาย ควรจัดเตรียมข้อมูลให้เป็นแบบมาตรฐานและปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องชัดเจนเพิ่มเติมในเรื่องสำคัญต่างๆ และอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรจัดให้มีพิธีกรทำการบันทึกคำถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำชมตามรายการแสดงในแต่ละวันเพื่อตรวจสอบข้อ

มูลที่ถูกต้อง และเตรียมข้อมูลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ควรจัดการทดสอบความรู้ของพิธีกรเกี่ยวกับการบรรยายในการแสดงแต่ละรายการ บรรยายภาศในการแสดง ควรกระตุ้นเตือนให้พนักงานยิ้มแย้มแจ่มใสในขณะที่ทำการแสดง กำชับให้ทางพิธีกรมีจังหวะในการบรรยายที่เหมาะสมไม่เร็วจนเกินไป ในขณะที่บรรยายบริเวณลานแสดงพิธีกรควรมีคำถามได้ตอบกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการชมการแสดง การดูแลเอาใจใส่ของพนักงานบ้านควายไทยต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรกำชับเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวชมอย่างเคร่งครัด โดยดูแลจนกระทั่งออกจากบ้านควายไทย พิธีกรจะต้องตอบคำถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในแต่ละคำถาม หากไม่สามารถตอบได้จะต้องมีวิธีการแก้ไขโดยการจัดส่งคำตอบไปให้นักท่องเที่ยวในภายหลัง โดยใช้เว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการอธิบายข้อมูล ควรจัดให้มีการอบรมภาษาอังกฤษพื้นฐานแก่พนักงานทุกคนเพื่อคอยให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเข้าใจในคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ในขณะปฏิบัติหน้าที่ 5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการแสดง เช่น วงดนตรีบนหลังควาย ควรจัดให้มีการหมุนเวียน เพลงที่นำมาใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดง ควรให้มีการแสดงความสามารถของนักดนตรีในเครื่องดนตรีแต่ละประเภทระหว่างทำการแสดง ควรให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีส่วนร่วมในขณะชมการแสดงดนตรีโดยการปรบมือเข้าจังหวะประกอบเสียงเพลง ข้อมูลความรู้เรื่องควาย ควรจัดให้มีการอธิบายและนำควายแต่ละสายพันธุ์ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชม ควรมีการอธิบายถึงสถิติจำนวนประชากรควายในปัจจุบัน และเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย นักแสดงและพิธีกรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในอาการและโรคเจ็บป่วยของควายได้จากการสังเกตอาการภายนอก วิธีการฝึกควาย พิธีกรควรเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศออกมาร่วมฝึกควายบริเวณลานแสดง การฝึกควายไม่ควรลงโทษควายขณะทำการแสดงบริเวณด้านหน้าอัมรินทร์ พนักงานไม่ควรนำอาหารให้แก่ควายขณะแสดงยกเว้นการแสดงสิ้นสุดลง วิธีการขึ้นขี่ควาย พิธีกรควรจะอธิบายถึงความแตกต่างในการขึ้นขี่ควายในแต่ละท่า ควรเปิดโอกาสให้มีการทดลองขึ้นขี่ควายตามกระบวนท่าต่างๆ เพื่อประสบการณ์และความสนุกสนาน การขึ้นขี่ควายด้วยการออกคำสั่งให้ควายนอนลงบนพื้นดิน หากมีควายตัวใดไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งในขณะนั้นได้ ให้งดการแสดงในลำดับดังกล่าวเฉพาะควายตัวนั้นๆ ไป และไม่ให้พนักงานทำการลงโทษโดยการทุบตีควายขณะทำการแสดงโดยเด็ดขาด ความผูกพันระหว่างคนกับควายไทย พิธีกรจะต้องอธิบายให้ทราบถึงอิริยาบถที่ผู้รับบทบาทเป็นชาวนาแสดงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชมว่า สาเหตุที่แสดงท่าทางความผูกพันกับควายด้วยอิริยาบถดังกล่าวมีที่มาอย่างไร การทำงานของควายในภาคการเกษตร ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมดังกล่าวให้นานขึ้นกว่าเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ถ่ายรูปและลงไปสัมผัสกับควาย พิธีกรจะต้องอธิบายข้อมูลให้ละเอียดเกี่ยวกับการนำควายไปใช้งานในภาคการเกษตรและเปิดโอกาสให้มีการซักถามข้อสงสัยในการชมกิจกรรมดังกล่าว กระบวนการผลิตข้าว พิธีกรจะต้องอธิบายข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการผลิตข้าวโดยละเอียด

ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งตั้งคำถามตอบได้ในระหว่างการบรรยายกับนักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทศ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการชมการแสดงและฟังการบรรยายจากพิธีกร พิธีกรเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศลงมาร่วมปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งดูแลและแนะนำร่วมกับพนักงานที่ปฏิบัติในการแสดงรายการดังกล่าว และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซักถามคำถามต่างๆ บ้านชาวนาไทย ควรนำวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำนาของชาวนามาจัดแสดงเพิ่มมากขึ้น ขยายพื้นที่ของบ้านชาวนาไทยให้มีความกว้างของตัวบ้านเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต กำหนดจุดบรรยายในบริเวณที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทุกคนมองเห็นและเข้าใจได้ชัดเจนพร้อมกัน การวิ่งแข่งควาย พนักงานไม่ควรใช้เชือกฟาดบนตัวควายขณะทำการแข่งขัน ป้ายชื่อแสดงหมายเลขผู้ร่วมแข่งขันควรมีขนาดใหญ่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน สังกะสีง่าย ควรจัดเตรียมเสื้อชนะเลิศหรือของรางวัลให้แก่ควายที่วิ่งเข้าสู่เส้นชัยเป็นอันดับหนึ่ง โดยเชิญให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นผู้ออกมาสวมหรือคลุมตัวควายที่เข้าเส้นชัยเป็นครั้งแรก พร้อมทั้งเพิ่มระยะทางในการวิ่งให้ไกลขึ้นและกำหนดเส้นชัยที่ชัดเจน 6) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาบ้านควายไทยด้านอื่นๆ เช่น สินค้าที่ระลึก ควรจัดจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสอดคล้องต่อการดำเนินงานของบ้านควายไทยจำพวกผ้าทอมือ ของเล่นสำหรับเด็กในชนบท สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง ควรจัดให้มีการแสดงผลผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนมควายประเภทต่างๆ ควรจัดแสดงภาพของการใช้แรงงานควายในประเภทต่างๆ ควรจัดแสดงโครงสร้างทางกายภาพของควายแต่ละสายพันธุ์ รวมทั้งความแตกต่าง ควรจัดนิทรรศการทางความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการปลูกข้าว ควรจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวนาไทยโดยมีการบรรยายเป็นทั้งตัวอักษรประกอบการจัดแสดง

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังมีข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการเพื่อใช้ในการปรับปรุงสถานที่ของบ้านควายไทย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดตามข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนโยบายของทางบ้านควายไทย เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดจากการเที่ยวชมบ้านควายไทย อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยมีการศึกษาและกำหนดโครงการที่จะใช้ในการพัฒนาออกได้ 4 ประเภทโครงการหลักดังนี้ 1) โครงการพัฒนาสถานที่บ้านควายไทย ประกอบด้วย 11 โครงการ 2) โครงการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการตลาดบ้านควายไทย ประกอบด้วย 3 โครงการ 3) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ภายในบ้านควายไทย ประกอบด้วย 1 โครงการ 4) โครงการพัฒนาบุคลากรของบ้านควายไทย ประกอบด้วย 1 โครงการ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

เนตรชนก นันท์. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาหาแนวทางการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้นำอย่างเป็นทางการ ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน 7 หมู่บ้าน 2) กลุ่มผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ คือ ตัวแทนจากกลุ่มวิชาชีพ ผู้อาวุโสหรือผู้รู้ของชุมชน 3) เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ หัวหน้าเขตพัฒนาพื้นที่บ้านห้วยต้ม 4) พนักงานส่งเสริมการตลาดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยมีวิธีการศึกษาแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกและกึ่งโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาด้านองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พบว่ามีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ด้านคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ก็มีจุดอ่อนอยู่ 2 จุดในองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ การให้บริการอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่หลากหลายและการขาดการให้บริการด้านข้อมูล ส่วนผลการศึกษาด้านแนวทางการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ร่วมกันวางแผนทางการจัดการไว้ 4 ด้านคือ การจัดการด้านการจัดโครงสร้างองค์การการท่องเที่ยว การจัดการด้านบุคลากร การจัดการระบบการดำเนินการและการจัดรายการนำเที่ยว ผู้วิจัยพบว่าข้อจำกัดก็คือ ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนแห่งนี้ เพราะยังไม่มีมีการประชาสัมพันธ์เพียงพอส่งผลให้ชุมชนยังไม่มีโอกาสฝึกทักษะในการลงมือปฏิบัติการ จึงควรมีการศึกษาหรือการทำวิจัยด้านการตลาดสำหรับชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษา ในกรณีชุมชนมีความตั้งใจที่จะพัฒนาให้ชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สิ่งที่ผู้ศึกษาต้องการเสนอให้กลุ่มผู้นำชุมชนดังต่อไปนี้คือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของชุมชนที่ให้บริการสม่ำเสมอ โดยใช้สำนักงานเขตสงเคราะห์และพัฒนาชาวเขาบ้านห้วยต้มเป็นศูนย์กลาง และมีสาขาอยู่ที่สหกรณ์ในบริเวณวัดพระบาทห้วยต้ม ควรมีการจัดตั้งศูนย์ศิลปหัตถกรรมของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มขึ้นอีกครั้ง เพื่อเป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าศิลปหัตถกรรม และแสดงกรรมวิธีการผลิต ควรจัดโครงการ

พัฒนาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในนโยบายหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับนักท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้เหมาะสมกับการศึกษาเรื่องพัฒนาการของวัฒนธรรมและพัฒนาการของสังคมอย่างยิ่ง เพราะชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มมีความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมกะเหรี่ยงจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังสามารถศึกษาเปรียบเทียบกับชุมชนขนาดเล็กประมาณ 20 หลังคาเรือนที่แยกตัวออกไปจากชุมชนใหญ่ ดำรงชีวิตแบบกะเหรี่ยงดั้งเดิม ไม่รับเทคโนโลยีใดๆ ที่บ้านน้ำบ่อน้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป คือ ควรทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการรองรับของพื้นที่ชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม ควรทำการศึกษาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ควรทำการศึกษาด้านการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมของชุมชน เช่น ผ้าทอ เครื่องเงิน เพราะในปัจจุบันสินค้าของชุมชนมีอุปสรรคด้านการลงทุนเพราะถูกกดราคาและเป็นการค้าขายระบบเงินเชื่อเป็นส่วนใหญ่ ควรมีการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจากวัดพระธาตุหริภุญชัยถึงวัดพระบาทห้วยต้มบนเส้นทางสายเก่าคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 “ถนนพหลโยธิน”

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

Srisupon Choungsakul **A study of historical sites for tourism in Phattalung province :**

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดพัทลุง Songkla :

Department of Education Foundation Prince of Songkla University, 2543.

Phattalung province is located on the southeast coastline on gulf of Thailand. The climate is suitable for human settlement. There is some historical evidence that show the pattern of human movement and settlement since pre-historical age to present. During the long historical development, Phattalung has been under political influence of bigger cities that took over in turns to the southern part of Thailand. The people were also confronted by treaten from the Malayu pirates. This affected Phattalung population leading to alternate migration and settlement from time to time.

These made Phattalung important in relation to the continual development. The province became the source of various tales and folklore, telling the importance, history and relationship among places. The development is reflected in the life style, thoughts, value, culture of its people. Further-more, these places have potential for tourism development relating to its history and geographical location. These places are separated into 3 groups, namely, areas with no historical evidence, areas with some historical evidence but in the poor conditions, and areas that have been renovated but still show historical evidence.

Development strategies for each type of place should be followed for each category and should aim to encourage the role of community in rehabilitation and restoration of historical tourism places for sustainable development. The government should play only a supportive role to boost community roles for effectiveness.

LOCATION(S) : PSU

Nampol Laprawit. Thai Traveller's Perspectives toward the Internet and Electronic

Commerce Master Thesis. School of Management. Asian Institute of Technology , 2000.

Recently, the electronic commerce in Thailand is not fully developed, especially in tourism industry. There are many Thai companies have launched their websites but less than 10 percent have full electronic commerce transaction. One of the major difficulties in the development for electronic commerce is lacking of statistical information about its potential customers. In tourism industry, to know the traveller's perceptions toward electronic commerce correctly, is considered as one of the major aspects in the development of tourism electronic commerce. The survey had done conducted at Bangkok International Airport to examine Thai traveller's perspectives toward electronic commerce. Most of Thai travellers understand, correctly, what electronic commerce is. However, very less of them do confident on the payment system of the Internet. This may be considered as a major obstruction of the development of electronic commerce in Thai tourism industry.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Preeda Limchanapa. **E – commerce for Package Tour Operators in Thailand** Master Thesis.
School of Management. Asian Institute of Technology, 2000.

E – commerce now is a set of revolution of the way to do business. Benefits of electronic commerce are increasing in effectiveness and efficiency in trade. Effectiveness comes from improving and adapting the products and service more suitably for the customer's needs. Efficiency comes from cost reduction in many ways. This revolution in trading can be viewed as the next step in trading between buyers and sellers. Because the Internet commerce is new way to do business , many companies tried to use electronic commerce in their business including Thai tourism industry which is the fastest growing business sector in Thailand. However, Thai tourism operators might face some difficulties and know-how about electronic commerce so there is an opportunity for electronic commerce service provider to serve Thai tour operators. In order to do that the price and functions that will be offered to Thai tour operators should be identify.

Therefore the purposes of this research are to identify purposes of using the Internet of Thai tour operators as well as to investigate the price that tour operators are willing to pay for web site, furthermore, the payment system after having web will also be investigated. Finally prototype portal web site solution for Thai tour operators" Thaiexcursion.com" will be presented.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Leng Bunlong. **A proposed Strategic Planning Approach for Sustainable Tourism**

Development for Yala Municipality ;Thailand Master Thesis. School
Of Environment Resources and Development. Asian Institute of Technology,
2000.

This study on the tourism potential in Yala Municipality developed a strategic plan for sustainable tourism development of the area.

The study commenced with the examination of the current tourism development situation and assessed the vision of the local officials and community residents regarding tourism development in the community. The study used SWOT analysis to determine the potential for and constraints to sustainable tourism development. Tourism development scenarios were then generated based upon the outcome of the assessment of current tourism situation and SWOT analysis. A cost-benefit evaluation approach based on social, cultural, economic and environmental aspects was applied to assess each development scenario, Senior officials and key development decision- makers in the community were then consulted on the selection of the most suitable scenario. The selected scenario was then used to propose a strategic planning approach for sustainable tourism development for the area.

The study recommended that after the establishment of tourism development board, tourism marketing research and detailed cost-benefit evaluation of the development was necessary before proceeding with any tourism development. The recommended approach is an essential step in helping to ensure sustainable tourism planning and development for the area.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Suriya Waliya. Employment Effect of the Tourism Development : A Case Study of Chiang Mai Province Master Thesis . Asian Institute of Technology, 1987.

Despite the economic vicissitudes in the past decades, the stunning growth of international tourism has made it the largest single item of the world trade. Countries throughout the world, especially the developing nations have eagerly embarked upon tourism with great anticipations place upon the acquisition of foreign exchange as well as employment generation and redressing of regional economic imbalance within their countries. However, the understanding of multifarious effects of tourism still lag behind its growth.

This study is set off with the major objectives to investigate the effect of tourism on the employment structure, the distribution of employment opportunity and the effect of tourism seasonality on employment in tourism industry in Chiang Mai province which is both the growth centre and tourist centre of the northern region of Thailand.

The findings show that tourism development in the province effected labour force in the younger age group most. Moreover, employment opportunities tend to benefit female more than male in the overall. Apart from that, tourism industry has proved to be a good source of employment for people having either lower or higher levels of education, of which, the majority of the employees are satisfied with their jobs.

The study estimate that employees in tourism industry in Chiang Mai , both the migrants and the commuters who are from the rural hinterland could bring back money to the hinterland more than one hundred million Baht each year. However , it is found that the distribution of employment opportunities are confined largely to people in Chiang Mai city and its inner-hinterland much more than people from the outer-hinterland.

Apart from this, it also found that seasonality of tourism has not have a great effect on employment in tourism industry in Chiang Mai, and that, the majority of people working in the industry are enthusiastically interested in having training courses that will increase their knowledge, experience and language proficiency.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Sukid Panjatanasak. **Tourism Travel Demand in Thailand** Master Thesis. Asian Institute of Technology, 1988.

This study dealt on the investigation of the travel pattern of both resident and non-resident tourists in Thailand.

The study was based on the tourist questionnaire survey which had been conducted by the Tourism Authority of Thailand in 42 provinces in the year 1987. The O-D table showing number of tourist trips distributed by modes of transportation are obtained from this survey.

The survey study shows that bus is the most frequently used mode by both resident and non-resident tourists. Auto, rail, and air is the less frequently used mode by resident tourists, respectively whereas air, rail, and auto follows the same order by non- resident tourists.

In the analysis, an attempt has been made to develop the tourism travel demand model. The method of conventional demand and the advanced models are both applied. The advanced method is the integration of the conventional trip production model and the nested logit model for mode and destination share. Comparisons are made of the estimation results of the two methods. It is found that the nested logit model give the better results of mode share estimation than the conventional modal split.

Empirical results show that the population and per capita income can be used as forecasting variables for number tourist trips departing from the origin. Whereas, the number of hotel rooms can be used as a forecasting variable for number of tourist trips attracted to the destination province. Travel time and fare of every mode which is available between O-D pair can be used as the explanatory variables for the mode share characteristics of tourist trips.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Vilailuck Limnarong. **The Contribution of Tourism to the Economy of Thailand** Master Thesis. School of Management. Asian Institute of Technology, 1999.

The purpose of the study is two-fold. The first objective is to study primary and secondary economic benefits of tourism industry. The second objective is to evaluate the contribution of tourism to the Thai economy by using input-output methodology. This study evaluate the economic contributions in three major categories ; income, employment, and balance of payments.

From this research we found that the tourism industry has made important contribution to the overall growth of the Thai economy. Tourism increased the country's income, employment, and the foreign exchange earnings. The analysis was carried out using multiplier obtained from the input-output table, namely, income multiplier, employment multiplier, and data analysis. From the study, Tourism was found to contribute 2.01 percent to the national household income and 13.66 percent. So, except for agriculture product, tourism provides the highest percentage contribution to GNP when compared to the major Thailand export industry. Finally, Thailand input-output method is evaluated to assess to the relevance, coverage, efficiency, accuracy, and transferability.

Results of the study can provide useful information to government, tourism bureau, and other local tourism authority for planning and developing tourism destination and developing tourism destination in an effective and efficient ways.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Itorralba, Emmanuel. **Analysis of Individual Travel Behaviour in Bangkok** . Master Thesis.

Asian Institute of Technology, 1988.

In modeling the choice of mode or destination, it is very important to understand the characteristics of the trip makers as well as the levels of service of various competing alternatives. Accordingly, the importance of estimating a generalized travel distance function cannot be ignored . Various estimates have been proposed but certain flaws in the model structure have been found. The analysis of modal choice has therefore given considerable problems in modeling.

This study attempts to estimate a generalized distance function using the Method of Maximum Likelihood. The work and shopping trip models are of the Multinomial Logit type. A descriptive analysis of trip maker characteristics is also considered as an integral part of the study. The sample data of 560 observations was taken from a survey conducted in five destination points within the Greater Bangkok Area. Estimation results for both work and shopping trip models yielded rather satisfactory results with about five level of service and socio-economic variables considered. The results give an insight on how individual trip makers weigh the different variables, which agree with a lot of other existing studies on mode choice. Comfort, safety, reliability may indeed be important factors affecting the use of taxi, but they cannot easily be quantified and are more open to argument about differential perception than are the other factors. Prediction results were quite good with some models correctly predicting up to 92% of the actual choice. In addition to this, bus fare elasticities were also analyzed.

On the whole, the Logit structure satisfied its structural diagnosis conditions. The results can therefore be used to represent generalized distance between any two points. The log-sum function can also be used as an indicator of spatial separation between two points, in a higher level of choice, e.g. destination choice.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Kou Pou-I. **Forecasting of Tourism Demand for Thailand** Master Thesis. Asian Institute of Technology, 1987.

Tourism is a large and growing industry. In recent years, earnings from tourists have become the single largest source of foreign exchange for Thailand. This research is an attempt gain insight into the framework of tourism demand function in the case of Thailand. Real per capita GDP and relative consumer price index of host country to home country adjusted by exchange rate were used to estimate Thailand's tourism demand function. The demand functions were then used to project the growth in the tourism sector to provide a basis for tourism development and investment.

Results indicate that tourism demand is very sensitive to the changes in income. For faraway countries, demand was found to be insensitive to the changes in relative price of travel abroad. For nearly and neighbouring countries, demand was found to be sensitive to the changes in price. In projecting future demand of tourism, Malaysia is found to be the country from which most tourists to Thailand will originate.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Somsuda Pratipsint. **Study of the Market Structure and the Linkage Effect of Guest Houses In Bangkok to the Thai Economy.** Master Thesis. Faculty of Economics. Thammasat University, 1992.

This study intends to analyze the market structure and conduct of the guest house business which includes barriers to entry, number of firms, type of owners, and nonprice competition. The study further examines the linkage effects of guest house tourists' expenditure to the Thai economy in comparison with hotel tourists'. For better understanding, the characteristics of tourists who stay in guest houses, especially the pattern of expenditure, objectives of visit, and average length of stay, are also investigated.

The methodology of the study is based upon the industrial organization approach. The input-output analysis is used to examine whether or not expenditures of guest house tourists contribute to increasing the income of guest houses and also create linkage effects to the income of other sectors. In examining other objectives, analytical qualitative methods are used. This study is based on both primary data and secondary data. The primary data are interviews with entrepreneurs of guest houses, the tourists who stay in guest houses, and casual observations. The secondary data, especially the input-output table, is drawn from the Social Research Institute of Chulalongkorn University and the Tokyo Institute of Developing Economics.

This study found that most guest house businesses are dominated by small scale businesses, characterized by sole proprietorship or partnership. There are a large number of guest houses in the market because there is no interdependence among guest houses. The products in each guest house are not identical in terms of location, services and facilities provided, and the relationship between guests and owners of guest houses. Since entry barriers and costs of exit are low, high competition exist.

In terms of competitive behavior, it was found that price reduction is not oftenly used even in low season because of high competition. Most guest houses emphasize on nonprice competition through the use of various sales-promotion. Popular sales-promotion measures of guest houses are name card distributions and pinning up guest house signboards. Furthermore, guest houses attract their guests by using product differentiation, namely, quiet and convenient

location, good facilities and services. Others include cleanness, friendliness, and brand images. Most tourists get the information about guest houses from the word of mouth and guide books.

Although most guest house tourists come for holidays and spend a small sum of money per day, the average length of their stay is long. Moreover, they spend money directly to small economic sectors. Therefore, the expenditures of guest house tourists contribute more to increasing incomes of both the guest houses and other economic sectors in comparison to that of the expenditures of hotel tourists. Many of the multipliers of the expenditure of guest house tourists are higher than that of hotel tourists.

LOCATION(S) : TU LIBRARY

Panya Punwatanawit. An Analysis of Transnational Corporations in Bangkok Hotel

Business. Master Thesis. Faculty of Economics. Thammasat University, 1988.

Transnational Corporations (TNCs) in the hotel business have increased their participation in Thailand because of two main reasons : the growth of both demand and supply of the hotel sector as a result for the international tourism expansion and the positive policy towards the TNCs involvement of the Thai government. However, those TNCs are always claimed to have more advantages over the local hotels and will dominate the market. Therefore, this study tries to evaluate the role of the TNCs in Bangkok hotel business in order to obtain the total effect of involvement through the Industrial Organization framework.

For the theoretical framework, the study is based on the Eclectic Theory. It has explained that there are three major conditions for the TNCs hotels to operate worldwide. First, they must possess the ownership advantages and the exclusive marketing channels. Second, a country that the TNCs will involve must have the location- specific- advantages which come from the size of the international tourism, the attitude of the government towards the TNCs involvement, the quality of the inputs, etc. Third, the internationalization advantages, in order to protect the diffusion of knowledge, most of the TNCs prefer to manage their associated hotels by themselves; that is the policy of the hotels will be controlled by the TNCs. Regarding these three conditions, they have enabled the TNCs hotels to draw more advantages over the local hotels.

From 1965-1985, TNCs from only two nations –the U.S.A and Hong Kong participate in the hotel business. In the early periods, those TNCs preferred to participate more in the form of non-equity involvement. Regarding the high return to equity of the hotel sector. It has induced them to involve more in the form of equity holding in the latter periods.

For the market structure, the barrier to entry is high due to the large amount of capital requirement and the lack of management know-how but the market shares of the existing hotels especially the big hotels are decreasing over time which indicates the competitiveness in the market. Each hotel possesses some degree of monopoly power that enable them to perform price discrimination. Those TNCs hotels are able to share expenditure in advertising, training, etc. among themselves. However, in order to obtain those advantages, the associated hotels have to pay for extra expenditure. Therefore, being involved with the TNCs has no effect on the better performance of the TNCs either in revenue or in cost control as well as in the current and

profitability ratio. Other structural characteristics such as size, room-rate and years of operation turn to have more influence on the performance of the hotels.

LOCATION(S) : TU LIBRARY

Patsorn Sawatasuk and Somtip Danteravanich. **Preliminary survey of food waste management of hotels in Hat Yai City Municipality.** Songkla : Faculty of Environmental Management, Prince of Songkla University, 2000.

This paper presented the survey results on food waste management of hotels in Hat Yai Municipality. The survey was done by using questionnaires in February 2000. From analysis of questionnaires received (45.35% of the total questionnaires submitted), it was found that food waste generation rates of the big (>200 rooms), medium (60-200 rooms) and small (<60 rooms) hotels in Hat Yai City Municipality were in ranging values of 0.25-0.78, 0.06-1.01 and 0.03-2.69 litre/room/ day respectively. The average values of food waste generation rate were calculated to be 0.52, 0.54 and 1.36 litre/room/day for the big, medium and small hotels. Food waste in hotels was found to originate from guest rooms, kitchen, staff room and restaurant. It was found that the difference of the size of hotels was, the proportion of food waste originated from each source was different. In addition, it was observed that food waste separation was implemented in the big, medium and small hotels. However, the big hotels group was observed to give the highest percentage of the amount of the hotel that implemented food waste separation.

LOCATION(S) : PSU

อาจารย์ นาคศุภรังษี. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานในธุรกิจโรงแรม. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานในธุรกิจโรงแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรม ระดับความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรมรวมทั้งแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการสร้างความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรม วิธีการที่ใช้ในการศึกษา คือ ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาภาคสนาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผ่านทางฝ่ายบุคคลของโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูง จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 4 แห่ง และเก็บข้อมูลจากกลุ่มพนักงานที่มีอัตราการเข้าออกจากการงานสูงที่สุดจำนวน 192 คน

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในโรงแรมระดับกลางโดยส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 51.3 มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 58.3 เป็นโสด ร้อยละ 63.6 สำเร็จการศึกษาระดับปวช. หรือม.6 มากที่สุด ร้อยละ 57.7 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานในธุรกิจโรงแรม 1-3 ปี ร้อยละ 32.2 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่จบการศึกษา 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.5 เคยเปลี่ยนงาน 1-2 ครั้ง ร้อยละ 46.1 เหตุผลที่ยังทำงานอยู่ในโรงแรมนี้เนื่องจากเงินเดือนและ สวัสดิการ รองลงมาคือ หัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงาน ส่วนพนักงานกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในโรงแรมระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเช่นเดียวกัน ร้อยละ 53.2 มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 76.3 และเป็นโสด ร้อยละ 68.4 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 40 มีระยะเวลาการทำงานในธุรกิจโรงแรม 1-3 ปี ร้อยละ 44.2 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่จบการศึกษา 1-3 ปี ร้อยละ 33.8 เคยเปลี่ยนงาน 1-2 แห่ง ร้อยละ 48.1 เหตุผลที่ยังทำงานอยู่ในโรงแรมนี้ส่วนใหญ่คือ เงินเดือนและสวัสดิการ ในภาพรวมแล้วระดับความผูกพันต่อโรงแรมของพนักงานในโรงแรมระดับกลางและระดับสูง อยู่ในระดับปานกลาง โดยโรงแรมระดับกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเล็กน้อยคือ 3.52 และ 3.45 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบสมมติฐาน ในโรงแรมระดับกลาง ผลปรากฏว่า มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล มีปัจจัยย่อย ได้แก่ ระยะเวลาการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ส่วนปัจจัยย่อยอื่นๆ คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน จำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน ไม่พบความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ส่วนในโรงแรมระดับสูง ไม่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลใดที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ในปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยย่อยคือ การเดินทางมาทำงาน ความกดดันจากการทำงาน ความสำคัญของงาน ความอิสระของงาน ความท้าทายของงาน การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การได้มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ผลจากเวลาทำงาน โอกาสความก้าวหน้า และปัจจัยด้านลักษณะการบริหารจัด

การ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อยความพอใจต่อนโยบายของโรงแรม ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านรางวัลจากการทำงาน ประกอบด้วยปัจจัยย่อยคือ ความพึงพอใจต่อเงินเดือน ความพึงพอใจต่อผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษนั้น หลังจากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับโรงแรมทั้ง 2 ระดับแล้ว พบว่าตัวแปรต่างๆ ยังมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรมค่อนข้างต่ำ ทั้งในโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูง และสามารถอธิบายความผันแปรของความผูกพันต่อโรงแรมยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

พนักงานได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันต่อโรงแรมในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ในด้านค่าตอบแทนในการทำงาน ด้านระบบการบริหารงาน ด้านสวัสดิการที่โรงแรมจัดให้

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูงในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ ในโรงแรมระดับกลางควรให้ความสำคัญกับพนักงานที่มีระยะเวลาการทำงานนานเนื่องจากพนักงานกลุ่มนี้มีความผูกพันต่อโรงแรมสูง ผู้เป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาควรให้ความเป็นกันเองกับพนักงานเพื่อให้พนักงานเกิดความไว้วางใจ และมีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชา รวมทั้งการจัดทำโครงการเงินเดือนให้เป็นมาตรฐาน มีการอบรมและหมุนเวียนงานสำหรับพนักงานระดับล่าง ปรับปรุงสวัสดิการโดยเฉพาะเรื่องค่ารักษาพยาบาล และจัดกิจกรรมร่วมกันให้พนักงานแต่ละแผนกได้ทำร่วมกัน ส่วนในโรงแรมระดับสูงให้ความสำคัญกับงานของพนักงานและส่งเสริมความเข้าใจนโยบายของโรงแรม มีการอบรมและหมุนเวียนงานสำหรับพนักงานระดับล่างเช่นเดียวกับในโรงแรมระดับกลาง รวมทั้งการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างพนักงานและผู้บริหาร ให้ผู้บริหารมีความเป็นกันเองกับพนักงาน ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้จะเป็นการสร้างความผูกพันต่อโรงแรมของพนักงานให้สูงขึ้น

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน. ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด
(มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ใช้บริการชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

การวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ใช้บริการชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้บริการชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของผู้ใช้บริการชาวไทย ความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของผู้ใช้บริการชาวไทยบนเที่ยวบินกับภาพลักษณ์ด้านต่างๆ ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ระหว่างผู้ใช้บริการชาวไทยเที่ยวบินระหว่างประเทศกับเที่ยวบินภายในประเทศว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการประชาสัมพันธ์และโฆษณา เพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์บางประการที่มีผลต่อการมองภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อให้ทราบถึงสื่อใดที่ผู้ใช้บริการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับฯ มากที่สุด และสื่อใดเหมาะสมที่สุดที่จะเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับฯ และเพื่อให้ทราบถึงมุมมองของผู้ใช้บริการชาวไทยบนเที่ยวบินมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อนำมาปรับปรุงภาพลักษณ์ และการบริการ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและตอบสนองความคาดหวังของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน ที่ออกเดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมืองทั้งเที่ยวบินระหว่างประเทศและในประเทศ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบบังเอิญและแบบเจาะจง โดยสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ 200 คน และในประเทศ 200 คน รวม 400 คน ระยะเวลาในการวิจัยคือ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2542 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่า T-test และการวิเคราะห์ค่าไค-สแควร์ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างเป็นชายมากกว่าหญิง อายุระหว่าง 36-45 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท รายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่

ระหว่าง 30,001-50,000 บาท ใช้บริการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) นานๆ ครั้ง 2) กลุ่มตัวอย่างเคยเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) คิดเป็นร้อยละ 86.8 และเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด คิดเป็นร้อยละ 85.0 3) กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด หนังสือพิมพ์ และนิตยสารหรือวารสาร รองลงมาตามลำดับ 4) กลุ่มตัวอย่างคิดว่า สื่อที่เหมาะสมที่สุดในการเผยแพร่ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) คือ สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และนิตยสารหรือวารสาร ตามลำดับ 5) กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำประชาสัมพันธ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ว่า ควรมีความต่อเนื่องในการทำประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ ควรใช้สื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง และกว้างขวาง เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ ควรมีการออกวารสารรายเดือนที่เป็นเรื่องราวประสบการณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อที่บุคคลทั่วไปจะได้มีโอกาสรับทราบและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ของพนักงานต้อนรับฯ ที่สำคัญที่สุดคือ ตัวพนักงานต้อนรับฯ เอง ก็ถือเป็นสื่ออย่างหนึ่ง หากพฤติกรรมที่แสดงออกมาไม่ดี ก็จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์โดยรวม เนื้อหาของการประชาสัมพันธ์นั้น ควรเสนอภาพการทำงานจริง บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อให้คนทั่วไปทราบว่า งานพนักงานต้อนรับฯ นั้น ไม่ใช่งานที่ง่ายอย่างที่ใครคิด ควรเปลี่ยนตัวคนที่โฆษณาบ้าง ควรเสนอความโดดเด่นของมารยาท รอยยิ้มอย่างไทย ความเป็นกันเอง รวมทั้งความปลอดภัย และข้อควรปฏิบัติที่ผู้โดยสารควรกระทำตามด้วย ส่วนกลยุทธ์ในการทำประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้มีกิจกรรม เช่น นิทรรศการตามห้างสรรพสินค้า หรือ แหล่งชุมชน เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ควรจัด กิจกรรมการช่วยเหลือสังคม หรือองค์กรการกุศลต่างๆ ควรจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ วางไว้ที่ว่างของหน้าที่นั่งของผู้โดยสาร 6) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งกับภาพลักษณ์ด้านบริการ เห็นด้วยปานกลางถึงเห็นด้วยกับภาพลักษณ์ด้านอาชีพ เห็นด้วยปานกลางถึงเห็นด้วยกับภาพลักษณ์ด้านผู้ประกอบอาชีพพนักงานต้อนรับฯ 7) กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นของพนักงานต้อนรับฯ ว่า เป็นอาชีพที่ได้มีโอกาสเดินทางไปหลายประเทศ เป็นอาชีพที่ได้มีโอกาสพบผู้คนทุกระดับอาชีพและชนชั้น เป็นอาชีพที่เป็นตัวแทนของประเทศในการเผยแพร่ ภาพลักษณ์ของประเทศ เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ส่วนจุดด้อยคือเป็นอาชีพทำงานไม่เป็นเวลา เป็นอาชีพที่ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาใช้ได้ให้ถูกต้องกับอาชีพ เป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง และมีอัตราการเสี่ยงสูง เป็นอาชีพที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เนื่องจากเดินทางมากเกินไป 8) กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับพนักงานต้อนรับฯ ว่า ควรเข้มแข็งให้มากกว่านี้ ควรให้ความสนใจและเอาใจใส่แก่ผู้โดยสารอย่างเท่าเทียมกัน ควรมีความอดทนให้มากกว่านี้ ควรมีการปรับปรุงด้านการใช้ภาษา ควรมีการคัดเลือกพนักงานอย่างโปร่งใส

ควรลดอาการเป็นคนขี้้ง ควรรักษาภาพลักษณ์เมื่ออยู่นอกหน้าที่ ควรมีการหมุนเวียน ย้ายตำแหน่งงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ด้านบริการของพนักงานต้อนรับฯ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ด้านอาชีพ และภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ใช้บริการชาวไทยที่ใช้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ ไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพลักษณ์ด้านการบริการ ภาพลักษณ์ด้านอาชีพ และภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ เพศของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านการบริการ และภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ แต่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านอาชีพ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านบริการ ภาพลักษณ์ด้านอาชีพ ภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านการบริการ ภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ ไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านอาชีพของพนักงานต้อนรับฯ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านการบริการ ภาพลักษณ์ด้านอาชีพ มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพของพนักงานต้อนรับฯ รายได้ของครอบครัวต่อเดือนไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านการบริการของพนักงานต้อนรับฯ มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านอาชีพ ภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนประชาสัมพันธ์และโฆษณาภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินฯ โดยเลือกใช้สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ เพื่อให้อ้างถึงกลุ่มเป้าหมายให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด การปรับปรุงภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ ควรจะมีการสร้างภาพลักษณ์ให้เด่นชัดกว่านี้ ควรรักษาภาพลักษณ์ที่ดี และปรับปรุงภาพลักษณ์ที่ไม่ดี โดยมีการวางแผนฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ ประสิทธิภาพ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพราะพนักงานต้อนรับฯ คือ แฉกหน้าหรือเป็นสินค้าหลักในการแข่งขันกับสายการบินอื่นๆ

LOCATION(S) : TU LIBRARY

นรา ขำคม. การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

การศึกษาเรื่องการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมขนาดเล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด สภาพปัญหา แนวโน้มในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และแนวทางที่เหมาะสมกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมขนาดเล็ก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรคือผู้ที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรมนุษย์และผู้ที่ทำหน้าที่บริหารนโยบายการจัดการทรัพยากรมนุษย์จำนวน 137 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยอันดับ

ผลการศึกษา พบว่า ยังไม่สามารถแบ่งได้ชัดเจนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีแนวคิดทุนนิยมกับแนวคิดสังคมนิยม โดยกลุ่มตัวอย่างใช้แนวคิดสมัยใหม่ในการบริหารองค์การและมีการสร้างรูปแบบการบริหารด้วยตนเอง จัดองค์การในการบริหารอย่างง่าย ๆ ไม่มีความสลับซับซ้อน ส่วนการจัดการทรัพยากรมนุษย์นั้นไม่มีการเลือกปฏิบัติในเรื่องของเพศ วัย และภูมิฐานะ แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงน่าจะทำงานได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมภายนอกองค์การมีความสัมพันธ์กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านประโยชน์ทดแทนและแรงงานสัมพันธ์ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมภายในองค์การและโครงสร้างทรัพยากรมนุษย์มีความสัมพันธ์กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์เฉพาะด้านการฝึกอบรมและพัฒนา ลำดับความรุนแรงของสภาพปัญหาในการจัดการทรัพยากรมนุษย์คือการเข้าออกงาน การขาดแคลนแรงงานระดับล่าง พนักงานไม่มีคุณภาพ การสรรหา การฝึกอบรมและพัฒนา สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ การจัดองค์การในการบริหารแรงงานสัมพันธ์ และปัญหาเรื่องระเบียบวินัยในการทำงานของพนักงาน โดยปัญหาทั้งหมดมีสาเหตุมาจากทั้งตัวของพนักงาน ผู้บริหาร และระบบในการบริหาร

แนวโน้มการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในด้านการสรรหาคงไม่เปลี่ยนแปลงไปจากระบบเดิมที่เคยใช้กันอยู่ นอกจากจะมีการปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาจะมีการส่งพนักงานไปทำการฝึกอบรมมากขึ้น ส่วนในด้านของประโยชน์ทดแทนมีแนวโน้มว่าจะจ่ายค่าตอบแทนในรูปของตัวเงินเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ในด้านสวัสดิการอื่นๆ ยังคงอยู่ในระดับเดิม

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้ ในกระบวนการของการสรรหาควรทำการวิเคราะห์งานและการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ควรจัดฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานที่มีอยู่ในโรงแรม จัดทำโครงสร้างเงินเดือน สร้างแรงจูงใจด้านการเงินเพื่อลดปัญหาการเข้าออกงาน และปฏิบัติกับพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรของลูกจ้างที่สำคัญที่สุดคือการใช้ข้อได้เปรียบจากการเป็นโรงแรมขนาดเล็กในการจัดการทรัพยากรมนุษย์

LOCATION(S) : TU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สมพร อัคราการ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านในโรงแรมตามความคิดเห็นของพนักงานแม่บ้านและผู้บริหารโรงแรม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของพนักงานแม่บ้านโรงแรมตามความคิดเห็นของพนักงานแม่บ้านและผู้บริหาร และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านโรงแรม ระหว่างพนักงานแม่บ้านกับผู้บริหารโรงแรม

กลุ่มประชากรที่การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคือ ผู้บริหารโรงแรมและพนักงานแม่บ้านโรงแรมในกรุงเทพมหานครระดับดีเด่น จำนวน 28 แห่ง กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มเลือกจากโรงแรม 15 แห่ง เป็นผู้บริหารโรงแรมตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารบุคคล 15 คน และตำแหน่งผู้จัดการแผนกแม่บ้าน 15 คน ส่วนพนักงานแม่บ้านโรงแรม มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 120 คน

แบบสอบถามได้สร้างและพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลสถานภาพทั่วไป 2) ความคิดเห็นในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ 3) คำถามปลายเปิดในด้านคุณลักษณะของพนักงานแม่บ้านที่ผู้วิจัยศึกษา แบ่งเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว (บุคลิกภาพ เจตคติ และลักษณะนิสัย) กับด้านคุณลักษณะทางอาชีพ (ความรู้ ทักษะ) การวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บมาได้คิดเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย T-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงแรม ให้ความสำคัญตามลำดับ ในด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ พนักงานแม่บ้านโรงแรม ควรมีใบหน้ายิ้มแย้ม การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ในด้านเจตคติและลักษณะนิสัย พนักงานแม่บ้านโรงแรมควรมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีเจตคติที่ดีต่องาน ในด้านความรู้ พนักงานแม่บ้านควรมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ การเข้าใจคำศัพท์เทคนิค การเขียนรายงานตามแบบรายงาน ส่วนด้านทักษะพนักงานแม่บ้านโรงแรมควรทำงานประณีต แต่ได้ผลงานมาก สามารถทำงานถูกต้องและเสร็จทันเวลา มีความสังเกต จดจำเร็ว 2) ความคิดเห็นของพนักงานแม่บ้านโรงแรม ให้ความสำคัญตามลำดับกับประเด็นต่างๆ ในด้านบุคลิกภาพว่า พนักงานแม่บ้านโรงแรมควรมีใบหน้ายิ้มแย้ม มีมนุษยสัมพันธ์ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ในด้านเจตคติและลักษณะนิสัย พนักงานแม่บ้านโรงแรมควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ในด้านความรู้ พนักงานแม่บ้านควรมีความเข้าใจ ศัพท์เทคนิค การดูแลรักษาเครื่องใช้ และการเขียนรายงานตามแบบรายงาน ส่วนด้านทักษะ พนักงานแม่บ้านโรงแรมควรมีความคล่องแคล่วว่องไวในการทำงาน มีความสังเกตจดจำได้เร็ว และมีความสามารถทำงานได้ถูกต้อง ทันเวลา ตามลำดับ 3) เปรียบเทียบ

ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงแรม และพนักงานแม่บ้านโรงแรม พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนพนักงานแม่บ้านโรงแรมให้ความสำคัญในระดับปานกลางถึงมาก

โดยสรุปแล้ว ทั้งผู้บริหารและพนักงานแม่บ้านโรงแรม ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านเจตคติและลักษณะนิสัย มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ด้านทักษะ มีความสำคัญเป็นอันดับสอง ส่วนด้านบุคลิกภาพผู้บริหารเห็นว่า มีความสำคัญในอันดับสาม แต่พนักงานแม่บ้านโรงแรมเห็นว่ามีความสำคัญในระดับเดียวกันกับด้านทักษะ คุณลักษณะที่มีความสำคัญในระดับสุดท้ายที่ทั้งสองฝ่ายเห็นตรงกัน คือ ด้านความรู้

LOCATION(S) : TU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

Manat Chaisawat. **Baccalaureate and graduate degrees in Tourism and Hospitality studies in Thailand : The comparative studies between 1996 and 1999** Phuket : Faculty of Service Industries, Phuket Campus, Prince of Songkla , 2000.

The objectives of the studies, Baccalaureate and Graduate Degrees in Tourism and Hospitality Studies in Thailand : The comparative studies between 1996 and 1999, was to see the progress of the development of hospitality and tourism programs in response to the changing environment of tourism industry in the past 3 years. The finding indicated that during these three years there were a lot of quantity improvement in terms of institutions, number of staff, number of in-put/out-put of students as well as research projects. But the very important issues that related directly to the quality of the graduates, problems and constraints running the hospitality/tourism programs, still existed. To support the targets of the national plan to produce the graduates in sufficient number to meet market demand and of international quality standard to cater to the opening of free trade in service, as well as to support the employment of more Thais in the tourism industry, three recommendations were proposed to solve the immediate problems. These are : the need for curriculum development, setting up a joint-program for staff development, and the need for an association/meeting for coordination and development of the program.

LOCATIONS(S) : PSU

Ian Chaplin and others . **Opportunities for employment and training in SEA Dive Tourism :**

A comparative study. Phuket : Faculty of Service Industries, Phuket Campus,
Prince of Songkla Univeristy, 2000.

SEA offers diving enthusiasts an unparalleled opportunity to enjoy some of the most beautiful marine sites located at attractive tourism destinations throughout Asia. This paper presents a comparative study of employment and training opportunities provided by recreational scuba diving centers in the South-East Asia region. Such centers attract divers from across the globe but mainly from Western countries, to often remote locations where dive tourism is the main economic activity for instruction and certification, and an exotic tropical diving experience. Many locations have experienced a mushrooming of centers which seem primarily to be owned, managed, and staffed by foreigners, with comparatively marginal participation by locals. With the belief that more opportunities could be provided for the employment and training of local people - especially young people, the authors - themselves tourism and hospitality educators, conducted a study of dive centers at major dive destinations in three countries namely : Thailand; Malaysia; and the Philippines. It is hoped the findings from the study will influence dive center owners and managers, the professional and recreational scuba diving associations, NTOs, resort owners, to formulate a policy on providing employment and training opportunities for local communities at destinations which offer the dive tourism product. This exploratory study is intended to generate interest and increased participation by other institutions in peripheral areas - especially those conducting research on small tourism and hospitality enterprises seeking to develop the pull potential of this activity.

LOCATION(S) : PSU

Somsak Boromthanarat and others. **Group formation and adaptation in eco-tourism and economic activities re-lated to resource management among Chao Le in Lipe and Adang Islands.** Songkla : Coastal Resources Inst. (CORIN), Prince of Songkla University, 2000.

Widespread competition in fishery resources utilization among different groups of users has led fisheries which is a traditional primary occupation of Chao Le on Lipe island, to be depletion. Recently, an idea was initiated to encourage the Chao Le community to seek occupational alternatives, which will help in adapting natural resources management towards sustainability and more practical. This initiative was supported financially by the EU through its project in the area. A group called "Chao Le Community Development" was established to be an important mechanism in driving the development and empowerment of the group.

The objectives of this study were to investigate changes in socio-economic conditions and natural resource management in Chao Le Community, and to analyse the development of "Chao Le Community Development Group" as well as its adjustment of economic activities related to eco-tourism. The methodology of this research followed an action research approach in which researchers participated, observed and interacted constructively in group movements. Additionally, informal in-terview with leading community members and formal interview with a sample of 30 members of the community were conducted.

The results of the study showed a the decline of fisheries that caused increasing economic pressures to the Chao Le Community. At the same time, tourism and its related services appeared to improve and benefit to the community. Both leading and ordinary members of the community were happy with the formation of the "Chao Le Community Development Group". The group provided opportunities for members to it join meetings and express their ideas, It also encouraged Chao Le people to improve their tourism management and administration in a more systematic way. Two main activities (i) diving equipment services and (ii) boat-running services for tourists have been offered by the group. Such activities are significantly beneficial to the members, youths and the community as a whole. Moreover, it also promoted a better management of tourism and the environment. Never-theless, the group was still in its infant stage of development, therefore, its effects had not yet been apparent.

The results of SWOT analysis showed that the strengths of Chao Le Community Development Group were its leading members who were enthusiastic and had experiences in eco-tourism and training to be guides and diving masters. Additionally, Chao Le were familiar with the surrounding areas that were rich with eco-tourism resources. However, the majority of Chao Le were still reluctant to undertake new activities. The group itself still lacked good management arrangements. Chao Le had limited experiences in utilizing other resources available for economic purposes. Opportunities for the development of the communities included fund availability from the established trust fund, the policy promoting eco-tourism, and technical as well as academic supports. Nevertheless, the lack of good coordination was the main threat.

The prime suggestion from this study is the need to have a strong coordinating body to enhance the development of eco-tourism and related activities in the area. This coordinating body should play roles in pooling resources from concerned agencies and applying them in an integrated manner.

LOCATION(S) : PSU

วิไลลักษณ์ สิริวัฒน์. ภาษาฝรั่งเศสที่นักท่องเที่ยวฝรั่งเศสพูดในวงการธุรกิจโรงแรม : กรณีศึกษา

จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันตก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะเด่นของภาษาพูดภาษาฝรั่งเศสจากแขกซึ่งพูดภาษาฝรั่งเศสตามโรงแรม (พัณท์และคลับเมค) ในจังหวัดภูเก็ตโดยอาศัยข้อมูลจากเทปบันทึก 30 ม้วน โดยใช้วิธีทางสถิติในการวิจัย

จากผลของการวิจัย สามารถสรุปลักษณะเด่นของภาษาพูดภาษาฝรั่งเศสได้ดังต่อไปนี้

รายการคำศัพท์ที่มีความถี่การใช้จากมากไปหาน้อยมีดังนี้ คำกริยา : etre, avoir คำสรรพนาม : on, je, ca คำวิเศษณ์ : adverbs de negation et d'affirmation คำที่ใช้บอกเวลาและสถานที่ คำนำหน้านาม คำประกอบหน้านาม คำคุณศัพท์บอกจำนวน คำนาม : คำที่ใช้บอกเวลา สถานที่ การเคลื่อนไหว คำบุพบท : a, dans ซึ่งใช้บอกสถานที่ นอกจากนี้คือ pour และ de คำสันธาน : et, mais คำอุทาน : Ah! คำคุณศัพท์ : petit, grand จำนวน : D'accord ประมวลคำศัพท์ของภาษาพูดภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่ เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในประมวลคำศัพท์ของภาษาฝรั่งเศสพื้นฐาน ในภาษาพูดนิยมใช้ประมวลคำศัพท์รูปแบบง่าย ในงานวิจัย การประหัดคำและการยืมคำจากภาษาอังกฤษปรากฏอยู่น้อยมาก การกำหนดเพศ พจน์ ไม่ได้ถูกละเลยในการพูด เราพบการใช้มาลาทุกมาลา และกาลทุกกาล ยกเว้น le passe simple กาลและมาลาซึ่งใช้บ่อยที่สุดคือ le present de l'indicatif นอกจากนี้มีการใช้ประโยคทุกชนิด (types de phrases) ชนิดที่ผู้พูดใช้บ่อยที่สุดคือ de'claratives ถัดมาก็คือ interrogatives ภาษาพูดนิยมใช้ประโยคที่มีรูปแบบง่าย ประโยคที่ประกอบด้วยคำเพียงคำเดียวหรือกลุ่มคำ การพูดซ้ำหรือการกล่าวซ้ำ (repetition et redondance) เป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญในภาษาพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ชาวต่างชาติ สนทนากับพนักงานโรงแรมซึ่งเป็นคนไทย การลงน้ำหนักและทำนองเสียงของประโยคเป็นปัจจัยที่สำคัญมากในภาษาพูด ภาษาพูดนิยมใช้ประโยคที่มีกลุ่มน้ำหนักเดียว การสูญเสีย (la perte de phonemes) และการไม่เชื่อมพยางค์เพิ่มชนิดอิสระ (l'omission des liaisons facultatives) สามารถบอกได้ว่าภาษาในงานวิจัยเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ในงานวิจัยเราพบว่าผู้พูดเคารพกฎของการลดรูปสระ ในภาษาพูด ผู้พูดจะใช้วัจนกรรมต่างๆ เพื่อแสดงเจตนาในการสื่อสาร

ผลของการวิจัยเสนอเป็น 5 บท บทที่ 1 เป็นคำนำ บทที่ 2 เป็นการศึกษาทางสถิติของประมวลคำศัพท์ ซึ่งจัดตามประเภทของไวยากรณ์และการปรากฏของประมวลคำศัพท์ของข้อมูลงานวิจัยในภาษาฝรั่งเศสพื้นฐาน นอกจากนี้ยังศึกษาคำผสม การประหัดคำและการยืมคำจากภาษา

อังกฤษ บทที่ 3 เป็นการศึกษาไวยากรณ์ของภาษาพูดจากข้อมูลงานวิจัย ส่วนบทที่ 4 จะศึกษา
ปรากฏการณ์ทางศาสตร์ที่เราสามารถได้ยิน และบทสุดท้ายจะศึกษาวัจนกรรมของภาษาพูด

LOCATION(S) : CU LIBRARY

วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์. การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงแรมชั้นพิเศษใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต หลักสูตรวิชาบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงแรมชั้นพิเศษในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล การจ่ายผลตอบแทน และเปรียบเทียบทัศนคติของพนักงานระดับบริหารและพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงแรมในด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น

การวิจัยเรื่องนี้ มีประชากรในการศึกษามาก ผู้วิจัยจึงต้องเลือกตัวแทนของประชากรให้เหมาะสม โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบทฤษฎีความน่าจะเป็น สำหรับประชากรที่ศึกษาได้แก่ พนักงานระดับบริหารและระดับปฏิบัติการของธุรกิจโรงแรมชั้นพิเศษในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากกองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ใช้เกณฑ์อัตราค่าห้องในการแบ่งระดับโรงแรม เป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่ม 1 ราคา 2,500 บาทขึ้นไป จำนวน 18 โรงแรม

กลุ่ม 2 ราคา 1,500-2,500 บาท จำนวน 16 โรงแรม

กลุ่ม 3 ราคาต่ำกว่า 1,500 บาท จำนวน 85 โรงแรม

ในการศึกษาวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะโรงแรมในกลุ่ม 1 เท่านั้น โดยมีการสุ่มตัวอย่างออกมา 6 โรงแรม

ผลการวิจัยพบว่า 1) การสรรหาและคัดเลือกพนักงานของแต่ละโรงแรมคล้ายคลึงกันโดยมีการใช้ระบบคุณธรรมและระบบอุปถัมภ์ในระดับใกล้เคียงกัน 2) อัตราเงินเดือนของพนักงานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานที่ว่า อัตราการเข้าออกจางานของพนักงานมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่ได้รับ 3) การเปรียบเทียบทัศนคติของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงแรม ปรากฏว่ากลุ่มพนักงานระดับบริหารมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการบริหารงานบุคคลด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคคล การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล ตลอดจนการจ่ายผลตอบแทน มากกว่ากลุ่มพนักงานระดับปฏิบัติกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยฉบับนี้แยกเป็น 3 หัวข้อดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร : ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ของโรงแรม โดยพยายามให้ทั่วถึงทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอก เพื่อเป็นการชักจูงให้ผู้มีคุณสมบัติตามที่โรงแรมต้องการเข้ามาสมัครงาน สำหรับบุคลากรบางประเภทที่ขาดแคลนหรือหายาก เช่น ตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง วิศวกร หากมีความจำเป็นอันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับโรงแรม ควรพิจารณาจัดสิ่งจูงใจต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น เงินเดือน สวัสดิการ เป็นต้น เพื่อเป็นการดึงดูดให้มาสมัครงานกับโรงแรม ในการคัด

เลือกบุคลากรทั่วไป ควรใช้การสอบข้อเขียนประกอบกับการสัมภาษณ์ ซึ่งจะสามารถช่วยจัดระบบอุปถัมภ์ให้ลดน้อยลงได้ และในกรณีที่จำเป็นต้องพิจารณาถึงวิธีการปฏิบัติงานควรใช้ทั้งการสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และการสอบปฏิบัติ รวมถึงการติดตามผลระหว่างการทำงาน เนื่องจากพนักงานที่เข้าใหม่บางคนมีความรู้แต่ไม่มีความสามารถ และบางคนไม่มีประสบการณ์ด้านการทำงานโรงแรม การติดตามผลจะช่วยแก้ไขปรับปรุงทำให้ได้พนักงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อไป ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและหน่วยงานที่รับบุคลากรนั้นร่วมกันพิจารณาคัดเลือกเข้าทำงานกับโรงแรม จะทำให้เกิดความยุติธรรมในการคัดเลือกบุคลากรมากขึ้น และทำให้มีการใช้ระบบอุปถัมภ์ที่น้อยลงด้วย ควรมีการวางแผนด้านกำลังคน รวมทั้งด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรไว้ล่วงหน้า จะทำให้การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็วทันเวลาที่ต้องการ มีการปฐมนิเทศบุคลากรที่เข้าใหม่ เพื่อให้บุคลากรใหม่มีความรู้และความเข้าใจในนโยบายของโรงแรม และเข้าใจในเรื่องหลักเบื้องต้นเกี่ยวกับระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ของโรงแรม รวมทั้งสิทธิประโยชน์และบริการต่างๆ ที่โรงแรมจัดให้ จะช่วยให้พนักงานมีทัศนคติต่อโรงแรมและต่องานในทางที่ดี และทำให้พนักงานมีความตั้งใจในการทำงาน มีใจรักการทำงานด้านบริการ 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจ่ายผลตอบแทน : ทำการประเมินค่างานเพื่อศึกษาถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน สภาพการทำงาน คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน จะทำให้การกำหนดอัตราค่าจ้างและเงินเดือนยุติธรรม การเพิ่มเงินเดือนต้องให้สอดคล้องกับค่าครองชีพและสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ควรปรับปรุงโครงสร้างของเงินเดือนให้เหมาะสมกับภาวะแวดล้อมทุก 2-3 ปี ถ้าโครงสร้างของเงินค่าตอบแทนเป็นไปตามภาวะค่าครองชีพ จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือจูงใจในการทำงานของพนักงาน นอกจากนี้ควรจ่ายเงินเดือนตามราคาค่าจ้างในตลาดแรงงาน โดยพิจารณาถึงค่าจ้างที่โรงแรมอื่นในระดับเดียวกันจ่ายให้พนักงาน จะทำให้พนักงานเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน การขึ้นเงินเดือนควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และให้มีมาตรฐานเดียวกัน ควรมีการปรับอัตราเงินเดือนให้กับพนักงานที่ศึกษาเพิ่มเติม การจ่ายเงินค่าบริการควรจ่ายให้เป็นสัดส่วนกับรายรับของโรงแรม และควรมีการกำหนดเวลาในการจ่ายเงินสวัสดิการที่แน่นอน และให้รู้ทั่วถึงกันทุกคน และโรงแรมควรจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลให้กับคนในครอบครัวของพนักงานด้วย เช่น บิดา มารดา สามีหรือภริยา และบุตร เป็นต้น นอกจากนี้ควรจ่ายค่ารักษาพยาบาลเกี่ยวกับอุบัติเหตุ นอกสถานที่ และค่ารักษาพยาบาลควรเบิกได้เต็มจำนวน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล : ควรชี้แจงให้พนักงานเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล โดยให้พนักงานรู้ว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้สามารถนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ทำให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงาน รวมทั้งได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้พนักงานให้ความสนใจในการฝึกอบรมมากขึ้น ระยะเวลาในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล ควรจัดให้พนักงานส่วนใหญ่มียาวว่างในการฝึกอบรมตรงกัน และให้พนักงานมีเวลาพอเพียงต่อการฝึกอบรม ควรให้พนักงานหยุดงานเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ไม่ควรฝึกอบรมหลังเลิกงาน จะทำให้

พนักงานไม่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล ตรวจสอบถึงความต้องการและความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลเพื่อพิจารณาจัดทำโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล กำหนดหลักสูตร ขั้นตอน วิธีการ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติให้ตรงกับความต้องการของพนักงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล ควรคำนึงถึงวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลบรรลุผลตามต้องการ และถ้าโรงแรมไม่มีวิทยากรที่เชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่องที่อบรม ก็จำเป็นต้องใช้วิทยากรจากภายนอก โรงแรมควรมีสถานที่สำหรับการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลไว้เป็นสัดส่วนภายในโรงแรม ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล ควรมีการวางแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล เพื่อจัดวิธีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล และผู้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลต้องมีการระบุอย่างชัดเจนว่าต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง และต้องมีพื้นฐานอะไรบ้าง เพื่อให้คุณสมบัติและพื้นฐานการศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลเท่ากัน การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลหากขาดความต่อเนื่อง จะมีผลทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของพนักงาน เพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้นทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรจึงควรทำการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

ภรดี พันธูภากร. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกส์ในจังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : ภาควิชา
ศิลปะและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,
2535.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สภาพสังคมของ
จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานในการวางแผนทางการพัฒนา เพื่อทำการรวบรวมและจัดแบ่ง
ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาสถานภาพการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ วัสดุก่อสร้าง
ที่มีอยู่เดิมในท้องถิ่น และเพื่อทำการศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกส์เพื่อเป็นแบบ
อย่าง

วิธีดำเนินการวิจัย ข้อมูลต่างๆ เก็บรวบรวมจากเอกสารทางด้านประวัติศาสตร์
สภาพสังคม ประเพณี วัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของจังหวัดชลบุรี มีการออกสำรวจและ
เก็บข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยว แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในจังหวัดชลบุรี แหล่งผลิตวัสดุ
ก่อสร้าง และแหล่งผลิตของที่ระลึก-เซรามิกส์ในจังหวัดชลบุรี แหล่งท่องเที่ยว แหล่งจำหน่ายและ
ผลิตของที่ระลึก-เซรามิกส์ในพื้นที่ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางในแหล่งที่น่าสนใจ
ในการปฏิบัติงาน มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอแนวทางต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์
ของที่ระลึก เซรามิกส์ มีการทดลองทำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 10 ตัวอย่าง พร้อมเขียนรายงาน
ประกอบการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญต่อเนื่องกันมานับแต่อดีต
โดยปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้เป็นชุมชนเมืองใหม่ ที่พักอาศัย ศูนย์พาณิชยกรรม แหล่งอุตสาหกรรม
ท่าเรือน้ำลึก และแหล่งท่องเที่ยว ตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จากการที่ชลบุรีเป็น
แหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนชายทะเลนี้เอง ทำให้มีการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เพื่อเป็นของขวัญของฝาก
สำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งผลิตภัณฑ์อาหารคาว-หวาน อาหารแห้งจากทะเล สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุทาง
ทะเล เครื่องจักสาน ผ้าทอ และหินแกะสลัก นอกจากนี้ชลบุรียังเป็นแหล่งที่มีการทำผลิตภัณฑ์
เซรามิกส์ ประเภทวัสดุก่อสร้าง อิฐ กระเบื้อง ลูกกรง เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กในครัวเรือน จนถึง
อุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยมีคนงานตั้งแต่ 10-100 คน มีการใช้ดินในแหล่งพื้นที่ชลบุรี และแหล่ง
ใกล้เคียง ในช่วงระยะเวลา 4-5 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2532) ได้มีการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์เป็น
อุตสาหกรรมขนาดกลางจนถึงขนาดใหญ่ มีคนงานตั้งแต่ 200 คน และบางโรงงานมีคนงานถึง 900
คน โดยจะมีการขยายเป็น 1,400 คน ซึ่งโรงงานเซรามิกส์เหล่านี้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์เพื่อ
การใช้สอยในครัวเรือน ผลิตภัณฑ์ลูกถ้วยไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก โดยทำการจำหน่ายใน
ประเทศและต่างประเทศ ซึ่งบางโรงงานผลิตเพื่อเป็นสินค้าส่งออกโดยเฉพาะ

จากการศึกษาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ สามารถเสนอแนะแนวทางเพื่อให้มีการสร้างงานและพัฒนาในลักษณะของอุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือเป็นการรวมกลุ่มการผลิตในชุมชนในหมู่บ้าน 3 แนวทางคือ 1) ให้การเสนอแนะกับโรงงานเซรามิกส์ที่ทำการผลิตวัสดุก่อสร้างที่มีมาแต่เดิมในจังหวัดชลบุรี ให้มีการเพิ่มส่วนการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 2) ให้ความรู้ฝึกอบรมแก่ชาวบ้านผู้สนใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการสร้างงานผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ในครัวเรือน หรือเป็นการรวมกลุ่มการผลิตในหมู่บ้านในชุมชน 3) เป็นการทดลองจัดการผลิตในหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์ รูปแบบ ขั้นตอน เทคนิควิธีการ และการจัดจำหน่าย เพื่อเป็นแนวทางแก่ชาวบ้านผู้สนใจโดยทั่วไป นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกส์ 10 ตัวอย่างที่นำเสนอควรเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอย มีความสวยงาม และมีคุณค่า เหมาะสมกับการเป็นของที่ระลึก การนำไปเป็นของขวัญของฝาก หรือการเก็บสะสม ที่สำคัญคือ จะต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ของเซรามิกส์ชลบุรี เช่น รูปแบบของผลิตภัณฑ์ เนื้อดิน น้ำเคลือบ เทคนิคการตกแต่ง และการนำวัตถุดิบจากแหล่งพื้นที่ชลบุรีหรือแหล่งใกล้เคียงมาใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม

LOCATION(S) : TU LIBRARY

กฤษฎี กาญจนกิตติ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.

การค้นคว้าแบบอิสระ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรมของผู้บริโภค ซึ่งในการศึกษานี้ได้กำหนดปัจจัยทั้งหมด 5 ปัจจัยด้วยกันคือ ปัจจัยด้านความสะดวกสบาย ปัจจัยด้านอัตราค่าห้องพัก ปัจจัยด้านสภาพห้องพัก ปัจจัยด้านการต้อนรับของพนักงานหรือการบริการ และปัจจัยด้านระบบความปลอดภัย

การวิจัยนี้ได้แบ่งทำการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทย จำนวน 90 ตัวอย่าง และชาวต่างประเทศ จำนวน 90 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 180 ตัวอย่าง และกลุ่มผู้บริหารกิจการโรงแรม จำนวน 15 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาในกลุ่มผู้ใช้บริการโรงแรมนั้น จากการศึกษาพบว่า ชาวไทยให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านอัตราค่าห้องพักเป็นประการสำคัญในการที่จะเลือกใช้บริการจากโรงแรมใดโรงแรมหนึ่ง ในขณะที่ชาวต่างประเทศกลับมองว่าอัตราค่าห้องพักมิได้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรม แต่ให้ความสำคัญกับสภาพห้องพักมากกว่าปัจจัยด้านอื่น และเมื่อจำแนกกลุ่มผู้ใช้บริการตามอายุพบว่า ชาวไทยไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดก็ตามต่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านอัตราค่าห้องพักเป็นตัวตัดสินใจในการเลือกใช้โรงแรมเป็นประการแรก ส่วนชาวต่างประเทศที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มองว่าอัตราค่าห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ตรงข้ามกับกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 25-55 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 55 ปีขึ้นไปนั้น เห็นว่าสภาพห้องพักเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเลือกใช้โรงแรมเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น ส่วนการจำแนกกลุ่มผู้ใช้บริการตามอาชีพพบว่า ชาวไทยทุกประเภทอาชีพมีความเห็นพ้องเช่นเดียวกันว่า อัตราค่าห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกใช้โรงแรม ส่วนชาวต่างประเทศนั้นมีความเห็นแตกต่างกันบ้างในบางกลุ่มอาชีพ อาทิเช่น ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวและผู้ที่ทำงานประเภทห้างร้าน/บริษัทเอกชน มองว่าสภาพห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกใช้โรงแรม แต่ผู้ที่ทำงานประเภทรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ให้ความสำคัญกับระบบความปลอดภัยมากกว่า ในขณะที่กลุ่มอาชีพอื่นๆ ใช้ปัจจัยด้านอัตราค่าห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดเมื่อเลือกใช้โรงแรม ประการสุดท้ายเป็นการจำแนกกลุ่มผู้ใช้บริการตามรายได้ ผลการศึกษาพบว่า ชาวไทยไม่ว่าจะมีระดับรายได้เท่าใดก็ตามต่างมีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่าอัตราค่าห้องพักนั้น เป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่ดินใช้พิจารณา ส่วนชาวต่างประเทศที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 เหรียญสหรัฐต่อเดือน ใช้ข้อมูลด้านอัตราห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่ใช้ตัดสินใจ ส่วนผู้ที่มีรายได้มากกว่า 3,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไปเห็นความสำคัญของสภาพห้องพักมากกว่าปัจจัยอื่น ผลการศึกษาในกลุ่มผู้บริหารกิจการโรงแรมพบว่า ผู้บริหารกิจการโรงแรมคิดว่า ปัจจัยด้านความสะดวกสบาย ในที่นี้หมายถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงแรมจัดไว้ให้ ทำเลที่ตั้งของโรงแรมที่ก่อให้เกิดความสะดวก

ในการติดต่อหรือการเดินทางนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ผู้บริโภคใช้ตัดสินใจเลือกใช้โรงแรม ปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมาคือ ปัจจัยด้านการต้อนรับของพนักงานหรือการบริการ ปัจจัยด้านอัตราค่าห้องพัก ปัจจัยด้านสภาพห้องพัก และปัจจัยด้านระบบความปลอดภัย ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังได้ทำการศึกษาถึงสื่อที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งสื่อที่ว่านี้ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการส่งข้อมูลและข่าวสารไปยังผู้บริโภคอันจะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคต่อไป จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทยได้รับอิทธิพลเพื่อการตัดสินใจเลือกใช้โรงแรมจากสื่อประเภทนิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยวมากที่สุด ส่วนชาวต่างประเทศนั้นได้รับอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการจากโรงแรมจากสื่อประเภทสื่อสารสนเทศมากที่สุด

การดำเนินธุรกิจประเภทโรงแรมนั้น ปัจจุบันอยู่ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันค่อนข้างรุนแรงมาก มีการแข่งขันสูง ฉะนั้นเทคนิคทางการตลาดที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยสามารถสรุปข้อเสนอแนะในส่วนที่สำคัญได้ดังนี้ 1) สร้างแผนการตลาด การสร้างแผนการตลาดนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องจัดทำเฉพาะช่วงที่โรงแรมเปิดกิจการเพียงอย่างเดียว แผนการตลาดสามารถกำหนดได้ทุกเมื่อซึ่งถือเป็นการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แผนการตลาดหนึ่งอาจใช้ได้ผลดีในช่วงเวลาหนึ่ง และอาจจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจอีกช่วงเวลาหนึ่งก็ได้ ก่อนที่จะเริ่มสร้างแผนการตลาดควรเริ่มจากการศึกษาความเป็นไปได้ แล้วเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของแต่ละโรงแรม อัตราค่าห้องพัก ที่มาของแขกที่มาใช้บริการระยะเวลาพัก ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้อาจจะได้มาจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หอการค้า สมาคมโรงแรม หรือจากการทำวิจัยทางการตลาด เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จะนำมาทำการวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการตลาดของโรงแรม โดยเปรียบเทียบสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นคู่แข่ง แล้วนำข้อมูลมาสร้างแผนการตลาดว่าจะเจาะตลาดกลุ่มเป้าหมายใด และจะเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายนั้นด้วยวิธีใด 2) นโยบายด้านราคา การพิจารณานโยบายด้านราคาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งในการดำเนินธุรกิจโรงแรม เพราะเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ผู้บริโภคใช้พิจารณาตัดสินใจเลือกใช้บริการจากโรงแรมใดโรงแรมหนึ่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคชาวไทย โดยอาจกำหนดให้ต่ำกว่าคู่แข่งเล็กน้อย โดยเฉพาะควรมีการกำหนดอัตราพิเศษในช่วง 2-3 เดือนแรกของการดำเนินงาน เพื่อดึงดูดลูกค้าให้มาใช้บริการ พร้อมกันนี้ก็มีกำหนดอัตราพิเศษให้แก่กลุ่มลูกค้าต่างๆ เช่น ลูกค้าประเภทนักท่องเที่ยว ลูกค้าประเภทพนักงานสายการบิน ลูกค้าที่มาครบครอบครัว ลูกค้าประเภทบริษัท นำเที่ยว ลูกค้าประเภทผู้เข้าร่วมประชุม ฯลฯ ข้อสำคัญควรมีอัตราในช่วงพิเศษ ซึ่งเป็นราคาที่สามารดึงดูดใจให้ลูกค้ามาใช้บริการ การกำหนดอัตราค่าบริการของโรงแรมนี้ อาจทำได้โดยการเสนอของผู้จัดการทั่วไปและได้รับความยินยอมจากสำนักงานใหญ่ หรืออาจเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานใหญ่และมีผู้จัดการทั่วไปของโรงแรมช่วยเหลือก็ได้ 3) ใช้นโยบายด้านการโฆษณา โดยจะทำการเลือกสื่อโฆษณาที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว แผ่นปลิว/แผ่นพับ ป้ายโฆษณา สื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้บริโภคชาวไทยได้รับอิทธิพลจากสื่อประเภทนิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยวมากที่สุด ในขณะที่ชาวต่างประเทศได้รับอิทธิพลจากสื่อประเภทสื่อสารสนเทศ โดยข้อสำคัญของการโฆษณาควรมุ่งสู่ตลาดสำคัญที่วางไว้ 4) ใช้นโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ คือ การแจ้งข่าวสารให้ลูกค้าตามกลุ่มเป้าหมายหรือลูกค้าทั่วไปทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นใหม่ในธุรกิจนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีการส่งพนักงานขายออกไปพบลูกค้า การร่วมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การจัดทำบัตรสมาชิกให้แก่กลุ่มเป้าหมาย 5) การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การดำเนินธุรกิจโรงแรมนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงคุณภาพและการบริการอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่แขกผู้มาใช้บริการ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสภาพห้องพักและปัจจัยด้านระบบความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ผู้ให้บริการโรงแรมให้ความสำคัญในการเลือกใช้โรงแรม ซึ่งในด้านสภาพห้องพัก ทางโรงแรมควรมีการตรวจสอบคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักให้ใช้งานได้อยู่เสมอ และปรับปรุงสภาพห้องพักให้สะอาด สวยงาม และทันสมัยควบคู่ไปด้วย ส่วนด้านความปลอดภัยนั้นทางโรงแรมจะต้องตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องของบันไดหนีไฟให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา รวมถึงการอบรมความรู้ให้แก่พนักงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินด้วย

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

รัศมี แสงเจริญ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของ
โรงแรมในกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2532.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างาน
ในโรงแรม 4 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ ด้านประสบการณ์ทั่วไป และคุณลักษณะเฉพาะ
และด้านมนุษยสัมพันธ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงแรมชั้นพิเศษใน
กรุงเทพมหานครจำนวน 26 คน และเมืองพัทยา 15 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อ
มูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95 และการ
วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า 1) คุณลักษณะทั่วไปที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานทั้ง 4
ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูง เรียงตามลำดับสำคัญดังต่อไปนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะที่
พึงประสงค์มากที่สุดคือ ความรับผิดชอบและสนใจผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความรู้ คุณลักษณะที่พึง
ประสงค์มากที่สุดคือ เทคนิคการควบคุมบังคับบัญชา และความรู้ในวิชาชีพตามสายงานของตนเป็น
อย่างดี ด้านประสบการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ประสบการณ์ในการตัดสินใจและ
การแก้ปัญหา และความสามารถในการบริหาร ในการวางแผนและการควบคุมงาน การติดตามผล
งาน ด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ทักษะที่ดีต่องานบริหาร และแต่งกาย
สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ 2) คุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานทั้ง 4 ฝ่ายพบว่า มี
คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้ หัวหน้างานประกอบอาหาร มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ คำสั่งถึงความสะอาดของอุปกรณ์การประกอบอาหาร และ
ตัวผู้คุมอาหาร รองลงมาคือ รู้จักรักษาร่างกายให้สะอาด หัวหน้างานแม่บ้านนั้นมียุทธศาสตร์ที่พึง
ประสงค์มากที่สุดคือ รักษาความสะอาดและเป็นผู้อยู่ในระเบียบและแบบแผน รองลงมาคือ ความ
ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ หัวหน้างานส่วนหน้ามียุทธศาสตร์ที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส
และเป็นกันเอง รองลงมาคือ มีความสำนึกที่ดีในหน้าที่บริการ หัวหน้างานบริการอาหารและเครื่อง
ดื่ม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ เป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือ มี
จิตวิทยาในความต้องการของแขก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ 1) โรงแรมหรือสถาบันฝึกอบรมเกี่ยวกับ
วิชาการโรงแรมควรเน้นการฝึกอบรม หรือจัดหลักสูตรให้บุคลากรผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณ
ลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ คุณลักษณะเฉพาะและคุณลักษณะทั่วไป ด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ด้านประสบการณ์ และด้านบุคลิกภาพ 2) พนักงานโรงแรมตำแหน่งหัว

พนักงาน ควรพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงแรม 3) การพิจารณาคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน ควรเน้นคุณลักษณะเฉพาะแตกต่างกันตามลักษณะงาน เช่น หัวหน้างานอาหารและเครื่องดื่ม ควรเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับต้องเป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม หัวหน้างานแม่บ้าน ควรคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับรักความสะอาดและเป็นผู้อยู่ในระเบียบแบบแผน หัวหน้างานบริการส่วนหน้า ควรเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะเฉพาะโดยเป็นบุคคลที่ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความสำนึกที่ดีต่อหน้าที่บริการ หัวหน้างานประกอบอาหาร ควรคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะโดยเป็นบุคคลที่คำนึงถึงความปลอดภัยทั้งอุปกรณ์ประกอบอาหารและตัวผู้ปรุงอาหาร

LOCATION(S) : BUU LIBRARY

อรัญ บัวสุวรรณ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลางตามทัศนะของผู้จัดการฝ่าย

บุคคล โรงแรมในเขตแผนพัฒนาพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะทั่วไป และลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลาง ตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคล โรงแรมในเขตแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งจำแนกพนักงานเป็นฝ่ายบัญชี ฝ่ายห้องพัก ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ฝ่ายขาย ฝ่ายบุคคล และฝ่ายช่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 125 ชุด โดยแบ่งเป็นคุณลักษณะทั่วไป คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความประพฤติ และด้านความรู้ รวม 19 ข้อ คุณลักษณะเฉพาะคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านประสิทธิภาพ รวม 106 ข้อ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลโรงแรมในจังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา เฉพาะที่มีห้องพัก 60-149 ห้อง จำนวน 60 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะทั่วไปของแรงงานระดับกลางที่พึงประสงค์ในทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคลโรงแรม อยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับหนึ่งคือ ด้านความประพฤติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร อันดับสองคือ ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ มีความกระตือรือร้น แคล่วคล่องว่องไว แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีความสุภาพอ่อนน้อม อันดับสาม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ มีความสามารถในการสื่อความหมาย มีความเสียสละและรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น อันดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้ ได้แก่มีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ มีความรู้ในการใช้ภาษาไทย มีความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ส่วนคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์ของแรงงานฝ่ายต่างๆ ทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่งคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ พนักงานฝ่ายบัญชีควรมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ รู้ขั้นตอนการทำงานระบบบัญชี รู้การบริหารระบบเอกสาร ฝ่ายห้องพัก ควรมีความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของลูกค้า รู้เกี่ยวกับเหตุการณ์และสถานการณ์สำคัญๆ ของท้องถิ่น รู้วิธีการจัดทำแผนการใช้อาคารสถานที่ ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่มควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการบริการอาหารและเครื่องดื่ม รู้วิธีการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม รู้วิธีการจัดงานเลี้ยงในโอกาสต่างๆ ฝ่ายขายควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการขาย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ รู้ในการวางแผนการขาย ฝ่ายบุคคลควรมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของหน่วยงาน มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม รู้หลักการประชาสัมพันธ์และการสื่อความหมาย ฝ่ายช่างควรมีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหการทำงาน รู้เกี่ยวกับการใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และรู้เรื่องความปลอดภัย อันดับสองคือ ด้าน

ความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พนักงานฝ่ายบัญชี ควรมีไหวพริบในการแก้ปัญหาในการทำงาน สามารถทำงานได้ถูกต้องและรวดเร็ว สามารถพิมพ์ดีดภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้ ฝ่ายห้องพัก ควรมีเป็นผู้สามารถให้บริการและการต้อนรับเป็นที่ประทับใจ เป็นสื่อกลางความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานกับผู้ใช้บริการ สามารถประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ได้ดี ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ควรมีไหวพริบในการแก้ปัญหาการทำงาน มีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านประสบการณ์ ได้แก่ พนักงานฝ่ายบัญชีควรมีประสบการณ์ในการทำงานฝ่ายบัญชีมาก่อน ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการบัญชี ฝ่ายห้องพัก ควรมีผ่านการอบรมและดูงานห้องพัก เคยทำงานฝ่ายห้องพัก หรือลักษณะที่คล้ายคลึงมาก่อน ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ควรมีผ่านการอบรมจากสถาบันการโรงแรมและการท่องเที่ยว เคยทำงานฝ่ายอาหารและเครื่องดื่มมาก่อน ฝ่ายขายควรมีเคยทำงานฝ่ายขายมาก่อน มีประสบการณ์ในการพูดในที่ชุมชน เคยอบรมเทคนิคการขายมาก่อน ฝ่ายบุคคลควรมีเคยทำงานฝ่ายบุคคลมาก่อน เคยผ่านการอบรมและการพัฒนาบุคลากร เคยทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝ่ายช่างควรมีประสบการณ์ในการตัดสีนใจ เคยทำงานร่วมกับผู้อื่น และเคยปฏิบัติงานฝ่ายช่างในโรงแรมมาก่อน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้คือ สถาบันศึกษาหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พนักงานโรงแรมที่เป็นแรงงานระดับกลางควรพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเป็นที่พึงประสงค์ของทุกฝ่ายงานในธุรกิจโรงแรมที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานของตนเอง แรงงานที่สนใจจะสมัครเข้าทำงานในหน้าที่ของพนักงานโรงแรมควรปรับปรุงตัวให้เหมาะสมเป็นที่พึงประสงค์ของงานธุรกิจโรงแรม เพื่อจะได้รับการพิจารณาบรรจุเข้าทำงาน การประกาศรับสมัครคนเข้าทำงานของธุรกิจโรงแรม ควรกำหนดคุณสมบัติให้ชัดเจนในด้านความประพฤติ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านความรู้วิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ได้คุณลักษณะของแรงงานตรงกับความต้องการ การประเมินผล การปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรม ควรใช้คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของแรงงานเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลด้วย

LOCATION(S) : BUU LIBRARY

ปิยนุช คงวิทยากุล. ผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อม
ของเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผน
ภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการของการท่องเที่ยวและผลกระทบ
ของการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดิน รวมถึงการเสนอ
แนะแนวทางและมาตรการในการป้องกัน เพื่อลดผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อพื้นที่เกาะสมุย จังหวัด
สุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยแบ่งออกเป็น 4 ช่วงคือ
ช่วงแรกก่อน พ.ศ. 2513 ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2513-2524 ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2525-2529 และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2530-
ปัจจุบัน การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยได้ก่อให้เกิดการขยายตัวของการใช้ที่ดินในลักษณะ
การขยายตัวของสถานที่พักแรมประเภทบังกะโลและโรงแรม แต่ได้เริ่มมีการขยายตัวของ
อสังหาริมทรัพย์ที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นจุดขายในช่วงที่ 4 นี้เอง ผลกระทบที่เกิดขึ้นจำแนกได้เป็น 4
สาขาหลักคือ สาขากายภาพ ได้แก่ ด้านทรัพยากรที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรอากาศ สาขา
นิเวศวิทยา ได้แก่ ด้านทรัพยากรสิ่งมีชีวิตบนบก และด้านทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในน้ำ สาขาคูณค่าการ
ใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ได้แก่ ด้านการใช้ที่ดินและโครงสร้างพื้นฐาน และสาขาคูณค่าต่อคุณภาพ
ชีวิต ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคม สุขภาพ และการพักผ่อนหย่อนใจ ผลกระทบด้านบวก
ปรากฏในสาขาคูณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และสาขาคูณค่าต่อคุณภาพชีวิตเท่านั้น ในขณะที่
ผลกระทบด้านลบปรากฏในทุกสาขา โดยพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบได้แก่ พื้นที่ตลอดชายฝั่งทะเล
รอบเกาะสมุย โดยเฉพาะในด้านตะวันออกของเกาะสมุย ได้แก่ บริเวณหาดเฉวง หาดละไม อันเป็น
แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเกาะสมุย พื้นที่ได้รับผลกระทบรองลงมาได้แก่ บริเวณตอนเหนือ
ของเกาะสมุย ได้แก่ หาดแม่ น้ำ หาดบ่อผุด หาดบางรักย์ หาดเชิงมน หาดยายน้อย นอกจากนี้พื้นที่
ตอนใต้ของเกาะซึ่งมีสภาพเป็นป่าเขา พรุ หนองน้ำ ป่าชายเลน ก็ได้รับผลกระทบจากการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเช่นกัน โดยมีผลกระทบด้านลบในระดับสูงมากใน 3 สาขา คือ ด้านการใช้ที่ดิน
โครงสร้างพื้นฐาน และเศรษฐกิจสังคม

ขณะนี้เกาะสมุยได้ก้าวมาถึงขั้นตอนการเป็นปึกแผ่นตามแนวคิดของ Butler ซึ่ง
จากผลกระทบที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มว่า เกาะสมุยจะเข้าสู่ขั้นตอนการหยุดนิ่งและเสื่อมในที่สุด ดังนั้น
เพื่อเป็นการแก้ไขและควบคุมผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการใช้ที่ดินของเกาะสมุย จึงเสนอ
แนะให้มีการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน โดยแบ่งเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เขตควบคุมการ
พัฒนาการท่องเที่ยว เขตอนุรักษ์และเขตสงวน การควบคุมการพัฒนาตามแนวยาว การปรับปรุงผัง

เมื่อรวม สำหรับด้าน โครงสร้างพื้นฐานเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปรับปรุงมาตรฐานและระบบถนน การเก็บและกำจัดขยะ การจัดการบำบัดน้ำเสีย แหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา

LOCATION(S) : CU LIBRARY

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ทราบถึงสภาพและโครงสร้างของพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร ซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาพื้นที่ เพื่อศึกษาถึงแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงบริเวณเกาะเกร็ด รวมทั้งสาเหตุและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริม และเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อวิเคราะห์รูปแบบของการใช้ที่ดิน และเสนอแนะการใช้ที่ดินที่เหมาะสมสำหรับเกาะเกร็ดในอนาคต เพื่อหาแนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่เกาะเกร็ดในอนาคต

ส่วนพื้นที่ศึกษาเป็นตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 2,489 ไร่

เนื่องจากพื้นที่มีลักษณะเป็นเกาะกลางลำน้ำเจ้าพระยา มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ เป็นชุมชนริมแม่น้ำ การที่ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำสวนผลไม้ขึ้นต้น ประชากรอีกส่วนเป็นชาวมอญที่อพยพมาจากประเทศพม่า มีการทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงตลอดจนมีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ประจำเกาะเกร็ด ในปัจจุบันนี้พื้นที่เกาะเกร็ดถูกทางราชการกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อการเกษตรกรรม แต่ลักษณะเฉพาะของพื้นที่ทำให้มีข้อจำกัดด้านระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ การเข้าถึง และระบบสาธารณูปโภคในเกาะไม่สะดวก การบริการประปาที่มีเฉพาะในบางหมู่บ้าน นอกจากนี้มีปัญหาการขาดแรงงานจากภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่แรงงานรุ่นต่อมาไม่นิยมประกอบอาชีพนี้ ตลอดจนปัญหาด้านรูปแบบการใช้ที่ดินปะปนกัน ไม่เป็นระเบียบ

ผลจากการศึกษาได้เสนอแผนการใช้ที่ดินในอนาคต โดยมีเป้าหมายให้อนุรักษ์พื้นที่สีเขียว ชุมชนได้รับบริการสาธารณสุข สาธารณูปการที่ครบระบบ ยกระดับคุณภาพชีวิต และส่งเสริมให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดยเสนอให้คงพื้นที่ชุมชนริมน้ำดั้งเดิมไว้ ให้วัดเป็นศูนย์กลางชุมชน ปรับปรุงระบบชุมชนเป็นแบบชุมชนเพื่อนบ้าน โดยเน้นความสมบูรณ์ภายในชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ พื้นที่เกษตรส่งเสริมให้เป็นเกษตรก้าวหน้า พื้นที่น้ำท่วมถึงส่งเสริมเป็นเขตปลูกกล้วยไม้ ส่วนพื้นที่กร้างบริเวณกลางเกาะส่งเสริมเป็นเขตการปลูกสมุนไพร โดยมีแนวทางการพัฒนาทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีแผนงานการปรับปรุงโบราณสถาน ชุมชนริมน้ำ แผนก่อสร้างศูนย์การท่องเที่ยว ชุมชนสินค้าที่ระลึก เพื่อเสนอแผนเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำรอบบริเวณเกาะเกร็ด นอกจากนี้ได้เสนอแนวทางการจัดรูปที่ดินโดยทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐบาล เอกชน ตลอดจนประชากรในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ธานินทร์ สุวงค์वार. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพในงานบริการส่วนหน้าของโรงแรมในเขต กรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของหัวหน้างาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล เพศ อายุการทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ การกำกับการแสดงออกของตนและค่านิยมในการให้บริการ กับคุณภาพการให้บริการของพนักงานส่วนหน้า ศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็น สมาชิกของสมาคมโรงแรมไทย 106 แห่ง มีประชากรทั้งสิ้น 1,960 คน สุ่มตัวอย่างจาก 15 โรงแรม ได้กลุ่มตัวอย่าง 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นมาตรวัดแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ถึง 3 เป็นตัวแปรต้น คือ แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน ค่านิยมในการให้บริการ และส่วนที่ 4 เป็นตัวแปรตามคือ คุณภาพในการให้บริการ วัดตามการรับรู้ของหัวหน้างาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSSX for DOS

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยความแตกต่างทาง เพศ ระดับการศึกษา อายุ การทำงาน และรายได้ ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกัน 2) การกำกับการแสดงออกของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3) ค่านิยมในการให้บริการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 4) เมื่อใช้สมการถดถอยพหุคูณ พบว่าค่านิยมในงานบริการและการกำกับการแสดงออกของตนเองในส่วนองค์ประกอบการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ โดยมีค่านิยมในงานบริการเป็นตัว พยากรณ์ตัวแรก มีอิทธิพลสามารถพยากรณ์คุณภาพการให้บริการได้ร้อยละ 6.69 และเมื่อใช้ Stepwise Technique และการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ เข้าสมการเป็นอันดับสอง สามารถ รวมพยากรณ์คุณภาพการให้บริการได้ร้อยละ 8.96

ข้อเสนอแนะในการวิจัยสำหรับผู้บริหารในธุรกิจบริการ 1) เกี่ยวกับการกำกับการแสดงออกของตนเองมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพในการให้บริการ ดังนั้นปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นในช่วงเวลาสำคัญในการตัดสินใจในการที่จะสร้างคุณภาพการให้บริการมีหลักการข้อหนึ่งที่ว่า บริการที่ลูกค้าได้รับจะต้องมากกว่าความคาดหวังของลูกค้า และบริการมีลักษณะพิเศษข้อหนึ่งคือ กระบวนการผลิต กระบวนการส่งมอบ และกระบวนการบริโภค ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ พนักงานให้บริการคือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตและส่งมอบ การที่พนักงานมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานไม่เพียงพอที่จะสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าได้ เพราะความคาดหวังของลูกค้าแต่ละรายนั้นมีความแตกต่างและหลากหลาย พนักงานจะต้องสามารถปรับหรือยืดหยุ่นบริการของตนเองให้เป็นไปตามที่ลูกค้าต้องการ และพนักงานต้องสามารถที่จะควบคุมการแสดงออกของตนเองให้ได้ เพื่อให้ทุกขั้นตอนของการผลิตและส่งมอบมีคุณภาพนั่นคือ พนักงานที่มีการกำกับการ

แสดงออกของตนเองสูงจะปฏิบัติหน้าที่ของการให้บริการได้ดีกว่า ดังนั้นการขยายผลในทางปฏิบัติ และเพื่อพัฒนาคุณภาพในการให้บริการ ควรจะมีแนวทางด้านบริหารดังนี้คือ ควรที่จะมีการนำ มาตราวัดการกำกับและการแสดงออกของตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือหนึ่งในการคัดเลือก บุคลากรขององค์กรบริการร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสอบข้อเขียน เนื่องจาก ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการกำกับการแสดงออกของตนเองมาจากพันธุกรรมและกระบวนการ สังคมประกิต ดังนั้นฝ่ายบริหารควรที่จะมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมการให้ บริการขององค์กร เพื่อที่จะส่งเสริมให้พนักงานมีความสามารถในการกำกับการแสดงออกของตนเอง มากขึ้น และควรที่จะนำความสามารถในการกำกับและการแสดงออกของตนเองเป็นมิติหนึ่ง ของการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานที่ต้องให้บริการกับลูกค้า เพราะจะเป็นช่องทางหนึ่ง ในการสื่อสารจากฝ่ายจัดการไปสู่พนักงาน ให้พัฒนาคุณลักษณะของตนเองไปในทิศทางที่ฝ่ายจัด การคาดหวัง 2) เกี่ยวกับค่านิยมในการให้บริการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพในการให้บริการ ในการ ขยายผลเชิงปฏิบัติผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารดังนี้คือ ผู้บริหารควรที่จะสร้างค่านิยมในด้าน ความภาคภูมิใจต่องานบริการ จะต้องทำให้พนักงานมีความรู้สึกพึงพอใจและรู้สึกถึงความสำคัญ ของงานบริการ ทำให้พนักงานเกิดความภาคภูมิใจในความสำคัญ ผู้บริหารควรที่จะสนับสนุนค่านิยม ต่อความสนใจเกี่ยวกับงานบริการ ซึ่งหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับงานบริการที่ทำ ผู้ บริหารควรที่จะสร้างค่านิยมต่อการมุ่งอนาคต ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาอย่างแรงกล้าต่ออาชีพ งานบริการอย่างมีเหตุผลในอนาคต ค่านิยมต่ออาชีพการให้บริการ ซึ่งหมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะ สร้างความเป็นเลิศ หรือการเป็นมืออาชีพที่สมบูรณ์ ซึ่งแนวทางในการปลูกฝังอาจจะใช้ทฤษฎีของ พินัส หันนาคิน (2526) ก็ได้ ผู้บริหารควรที่จะสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของ สังคม การปรับค่านิยมโดยทฤษฎีพลวัตรของกลุ่มลูวิน (LEWIN) เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงค่านิยม และทัศนคติไม่ใช่ผลของการรับรู้ข่าวสารเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้กลุ่มยอมรับหรือลงรอยกัน ผู้บริหารควรที่จะสร้างกลไกให้พนักงานได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ พนักงานได้มีโอกาสเรียนรู้ความคิดเห็นของตนเองและของกลุ่ม เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการ ปรับค่านิยมหรือทัศนคติของตนเอง และเมื่อกระแสความเชื่อหรือทัศนคติไปในทิศทางที่จะส่งเสริม คุณภาพในการให้บริการควรที่จะสร้างให้เป็นความเชื่อร่วม ซึ่งจะนำไปสู่ปทัสถานและวัฒนธรรม องค์กร ซึ่งหมายถึงระบบคุณค่าที่รวบรวมได้จากคนในองค์กร และมีอิทธิพลต่อแนวคิดและ พฤติกรรมของคนในองค์กรนั้น นั้นย่อมหมายความว่า ถ้าผู้บริหารสามารถที่จะสร้างวัฒนธรรมการ ให้บริการที่มีคุณภาพ จะเป็นกลไกทางสังคมที่สำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์กร

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ชูศักดิ์ เพรศคอต และคนอื่นๆ. การพัฒนางานหัตถกรรมเพื่อการสร้างงานและรายได้ใน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประเภทของงานหัตถกรรมที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยึดเป็นอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ และการจ้างงาน ศึกษาถึงภาวะการผลิต แรงงาน เงินทุน และภาวะการตลาดสินค้าหัตถกรรม เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้านได้อย่างเหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เทปเสียง และกล้องถ่ายภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้จัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 5 จังหวัด จังหวัดละ 4 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 20 อำเภอ โดยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้ผลิต โดยเก็บตัวอย่างจากงานหัตถกรรม 3 ประเภท ได้แก่ งานทอผ้า จักสาน และทอเสื่อ ซึ่งจัดเก็บข้อมูลประเภทละ 115 ตัวอย่าง รวม 345 ตัวอย่าง และแบบสอบถามร้านจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม จำนวน 50 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ 1) งานหัตถกรรมที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นอาชีพหลักต่อไปได้ โดยถือเกณฑ์ทางด้านการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ความสามารถของประชาชน เงินทุน การสร้างรายได้ และตลาดสินค้าหัตถกรรม มี 3 ประเภทได้แก่ งานทอผ้า ทอเสื่อ และจักสาน 2) การดำเนินการผลิตสินค้าหัตถกรรมส่วนใหญ่จะทำภายในตัวบ้าน ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ง่ายๆ วัตถุดิบก็หาซื้อหรือผลิตได้ในหมู่บ้าน เงินทุนที่ใช้หมุนเวียนในการผลิตประมาณครอบครัวละ 200-500 บาท และใช้แรงงานประมาณครัวเรือนละ 2-3 คน ทำการผลิตในช่วงหลังฤดูการเกษตร ประมาณ 4-6 เดือนต่อปี มูลค่าการผลิตสำหรับงานจักสาน ครัวเรือนละ 3,000-15,000 บาทต่อปี งานทอเสื่อ ครัวเรือนละ 4,000-10,000 บาทต่อปี และงานทอผ้า ครัวเรือนละ 1,500-36,000 บาทต่อปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนแรงงาน เวลาที่ทำงานและชนิดของสินค้าที่ผลิต 3) การผลิตสินค้าหัตถกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังประสบปัญหาหลายประการ การขาดแคลนวัตถุดิบ วัตถุดิบยังมีราคาสูง แรงงานมีความรู้ความสามารถในการผลิตต่ำ ขาดแคลนเงินทุนที่จะนำมาใช้จ่ายทางการผลิต 4) ตลาดสินค้าหัตถกรรมแคบ ทำให้ผู้ผลิตต้องเป็นผู้รับราคาทั้งทางด้านราคาวัตถุดิบและราคาผลิตภัณฑ์ ขาดศูนย์พาณิชย์ เพื่อจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมโดยเฉพาะในแต่ละจังหวัด 5) แนวทางและมาตรการในการพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อการสร้างงานและรายได้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องดำเนินการให้ครบวงจรและร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน กล่าวคือ ควรส่งเสริมการปลูกไม้ไผ่ พัฒนาหนองน้ำเพื่อปลูกกกและฟื่อ ส่งเสริมการปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหม จะได้มีวัตถุดิบใช้ตลอดปี ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน การนำเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการจัดตั้งศูนย์พาณิชย์ประจำจังหวัดเพื่อ

ขยายตลาดสินค้าหัตถกรรมให้กว้างขวางขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมการวิจัยด้านการผลิตและการตลาดเพื่อผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาเรื่องการพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการสร้างงานและรายได้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อครัวเรือนผู้ประกอบการผลิต หอการค้าจังหวัด และหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังต่อไปนี้ 1) การศึกษางานหัตถกรรมที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชาวชนบทได้มี 3 ประเภท ได้แก่ งานทอผ้า ทอเสื่อ และจักสาน ดังนั้นหน่วยราชการระดับจังหวัดและภาคเอกชนที่จะวางแผนเพื่อพัฒนาชนบทจะได้ส่งเสริมงานหัตถกรรมได้ถูกประเภทและเหมาะสม 2) จากการศึกษาทำให้ทราบว่างานหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้เกิดการสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นชนบทได้มาก ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ด้วย แต่การเข้าไปส่งเสริมและพัฒนาของภาครัฐบาลและเอกชนควรจะต้องแบ่งกลยุทธ์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ หนึ่ง กลุ่มครัวเรือนที่ยังไม่เคยทำงานหัตถกรรมมาก่อน ซึ่งต้องส่งวิทยากรเข้าไปฝึกอบรมให้ความช่วยเหลือด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนการหาวัตถุดิบและตลาดให้ในระยะหนึ่งจนกลุ่มครอบครัวเหล่านี้สามารถที่จะยึดเป็นอาชีพรองที่ถาวรต่อไปได้ สอง กลุ่มครัวเรือนที่ทำงานหัตถกรรมอยู่ก่อนแล้วแต่นำออกจำหน่าย กลุ่มนี้ควรจะต้องเข้าไปแนะนำทางด้านเทคนิคการผลิตและการตลาด เพื่อทำให้เกิดรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างจริงจัง สาม กลุ่มครัวเรือนที่ทำงานหัตถกรรมจำหน่ายเป็นอาชีพรอง กลุ่มนี้ควรเข้าไปแนะนำด้วยการเพิ่มทักษะทางด้านการผลิต ควรพยายามที่จะขยายตลาดการผลิตให้กว้างขวางมากกว่าปัจจุบัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างงานและรายได้อย่างแท้จริง จากการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มดังกล่าว คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ควรจะเริ่มจากกลุ่มหนึ่งและสองก่อน เนื่องจากกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีการว่างงานระหว่างฤดูกาล ขาดความคิดริเริ่ม การสร้างกลุ่มโดยอาสาสมัครน่าจะเป็นวิธีการที่ดี และเป็นตัวอย่างให้กลุ่มอื่นๆ เกิดการเลียนแบบ ซึ่งในที่สุดก็จะกระจายการมีงานทำไปอย่างทั่วถึง และควรนำเรื่องดังกล่าวข้างต้นจัดเข้าแผนของสภาตำบลอย่างชัดเจนด้วย 3) เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในชนบทมีพื้นฐานความรู้ต่ำ และขาดความกระตือรือร้น แต่มีลักษณะของการให้ความร่วมมือสูง ดังนั้นผู้นำชุมชนควรจะต้องถือโอกาสนี้ได้สร้างฐานความรู้เรื่องการผลิตและการตลาดให้กับท้องถิ่น โดยร่วมกับกรมพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จัดระบบให้การศึกษาไปถึงท้องถิ่น โดยระบบรถเคลื่อนที่หมุนเวียนวิทยากรซึ่งจะทำให้เกิดความตื่นตัวในการใฝ่หาความรู้เพิ่มขึ้น หรืออาจจะนำผู้นำชุมชนหรือผู้ผลิตที่มีความสามารถสูงไปฝึกอบรมแล้วนำมาเผยแพร่ให้กับบุคคลในหมู่บ้านโดยอาศัยสื่อต่างๆ ทั้งทางด้านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อให้ทุกครัวเรือนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น 4) ปัญหาที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือ ปัญหาด้านการตลาด ซึ่งส่วนใหญ่ครัวเรือนประกอบการผลิตเมื่อผลิตออกมาแล้วไม่ทราบว่าจะไปจำหน่ายที่ไหน จะตั้งราคาอย่างไร และ

ส่วนผู้ผลิตที่ทำและจำหน่ายอยู่แล้วมักจำหน่ายให้กับผู้รับซื้อในท้องถิ่นที่เป็นพ่อค้าคนกลาง ผู้ผลิตจึงอยู่ในฐานะผู้รับราคา จึงมีความจำเป็นที่ทางส่วนราชการ เช่น พาณิชย์จังหวัด หอการค้าจังหวัด และผู้นำท้องถิ่น ควรจะพิจารณาส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในหมู่บ้านเพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมในท้องถิ่นมิให้ตัดราคาซึ่งกันและกัน การส่งเสริมการจัดตั้งร้านค้าในสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตได้นำสินค้าที่ผลิตมาจำหน่ายด้วยตนเอง และส่งเสริมให้มีศูนย์พาณิชย์ในแต่ละจังหวัด และในศูนย์กลางกล่าวควรมีการจัดแสดงและสาธิตการประดิษฐ์งานหัตถกรรมด้วยเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว และขณะเดียวกันก็เป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมด้วย 5) จากการสอบถามผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบการผลิตสินค้าหัตถกรรมว่าต้องการจะเข้ามาผลิตหรือไม่ และมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด คำตอบที่ได้ส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะทดลองผลิต แต่ในระยะแรกขอให้มีพี่เลี้ยงหรือครูฝึกเข้ามาช่วยเหลือด้านเทคนิคและการตลาดบ้าง ซึ่งประเด็นดังกล่าวถือว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัดสามารถเข้าไปส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรมได้ง่าย และจะสนองตอบนโยบายการสร้างงานและรายได้ในท้องถิ่นชนบทอย่างมีประสิทธิภาพ 6) เนื่องจากการวิจัยในโครงการนี้ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาถึงสภาพการผลิต การตลาด การจ้างงาน และรายได้ในการผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านเท่านั้น แต่มิได้ศึกษาผู้ที่ว่างงานและไม่ได้ผลิตสินค้าหัตถกรรมโดยละเอียด ควรจะมีการวิจัยและศึกษาเฉพาะผู้ที่ว่างงาน ตลอดจนกลยุทธ์ที่จะดึงแรงงานที่ว่างงานเข้ามาผลิตสินค้าหัตถกรรมต่อไป

LOCATION(S) : TU LIBRARY

: KMITN LIBRARY

: NATIONAL LIBRARY

: KU LIBRARY

: MU LIBRARY

บรรณศาสตร์ สุขตระกูล. แนวทางการพัฒนาย่านการค้ากลางเมืองเก่า : กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

การศึกษาครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดคือ ย่านการค้าใจกลางเมืองเก่า เป็นบริเวณที่มีคุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ เพราะมีพัฒนาการเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการตั้งถิ่นฐานของเมือง การพัฒนาย่านการค้าจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณค่า ควบคู่ไปกับการพัฒนาให้ย่านการค้ามีค่านับหน้าตาที่ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คือ การพัฒนาการของย่านการค้า องค์ประกอบที่มีคุณค่า ตลอดจนสภาพปัจจุบันและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรม และคุณค่าของย่านการค้า

จากผลการศึกษาพบว่า ย่านการค้าใจกลางเมืองเก่า มีพัฒนาการเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการตั้งถิ่นฐานของเมืองเชียงใหม่ โดยการค้าในช่วงแรกปรากฏในรูปแบบของตลาดชั่วคราว ตลาดในบางเวลา ขายสินค้าเกษตรกรรมตามสองฝั่งถนน ต่อมาได้มีการพัฒนาโดยสร้างร้านค้าตั้งอยู่สองฝั่งถนนท่าแพ และถนนช้างม่อย และสร้างตลาดถาวรขึ้น คือ ตลาดวโรรสและตลาดต้นลำไย สร้างอาคารพาณิชย์โดยรอบตลาด ค้าขายสินค้าตลอดทั้งวัน และมีการขยายตัวของกิจกรรมการค้าตามถนนสายสำคัญๆ ในย่านการค้า ดังที่พบเห็นได้ในปัจจุบัน และสำหรับคุณค่าที่ปรากฏในย่านการค้าใจกลางเมืองเก่า แบ่งได้เป็น 5 ประเภทด้วยกันคือ 1) คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์และการศึกษา 2) คุณค่าทางสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม 3) คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม 4) คุณค่าทางเศรษฐกิจ 5) คุณค่าทางนิเวศวิทยา

ปัจจุบันย่านการค้าตั้งอยู่ในเขตชั้นในของเมือง คือ บริเวณนับตั้งแต่แนวกำแพงเมืองจนถึงริมแม่น้ำปิง เป็นบริเวณที่มีราคาที่ดินสูงสุดของเมือง มีการจราจรที่หนาแน่นและมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นด้วย อีกทั้งยังมีปัญหา ได้แก่ ปัญหาแม่น้ำและน้ำแม่ข่าเน่าเสีย ปัญหาขาดแคลนที่จอดรถ ปัญหาอาคารเก่าทรุดโทรม ปัญหาการใช้ที่ดิน โดยปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณค่าของย่านการค้า รวมทั้งที่อยู่อาศัยในพื้นที่ด้วย

ดังนั้นข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาย่านการค้าใจกลางเมืองเก่า อาศัยหลักการของการอนุรักษ์ ได้แก่ การอนุรักษ์อาคารเก่า องค์ประกอบที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และพัฒนาย่านการค้าประกอบด้วย การแก้ปัญหาที่มีอยู่ ได้แก่ การปรับปรุงทางเดินเท้าและเพิ่มความร่มรื่น การปิดถนนเพื่อกิจกรรมในบางช่วงเวลา การปรับปรุงเทศบัญญัติและการบริหารการจัดการ เพื่อยังคงดำเนินบทบาทหน้าที่ของย่านการค้าต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

วรรณ ธิญชัยวัฒนา. กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์การพัฒนาโครงการทำอากาศยาน

สากลกรุงเทพฯ : ศึกษาเฉพาะกรณีสนามบินหนองงูเห่า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

การศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์การก่อสร้างโครงการ
ทำอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 (สนามบินหนองงูเห่า) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจความคิด
เห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการทำอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 2) เพื่อศึกษา
พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของประชาชน เกี่ยวกับการพัฒนาโครงการทำอากาศยานสากล
กรุงเทพฯ แห่งที่ 2 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการ
พัฒนาโครงการทำอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 4) เพื่อศึกษาค้นคว้าหาสื่อที่เหมาะสม เพื่อใช้
ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยโดยการใช้แบบสอบถามประกอบการ
สัมภาษณ์ โดยกลุ่มประชากรที่ศึกษา มีจำนวน 200 ราย จาก 3 ตำบลในอำเภอบางพลี จังหวัด
สมุทรปราการ คือ ตำบลหนองปรือ ราชاتهเวและบางโหลง ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่จะก่อ
สร้างโครงการฯ และจะต้องอพยพย้ายออกจากพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างโครงการทำ
อากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 (สนามบินหนองงูเห่า) นี้ และไม่เห็นด้วยกับอัตราค่าเช่าเงิน
ค่าเวนคืนที่ดินที่รัฐจ่ายให้ในปัจจุบัน และต้องการให้รัฐจัดหาที่อยู่ใหม่ให้เป็นการชดเชย รวมถึง
การให้สิทธิในการเข้าทำงานในสนามบินเมื่อการก่อสร้างสนามบินแล้วเสร็จด้วย กลุ่มตัวอย่างที่
ศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์และวิทยุมากกว่าสื่อประเภทอื่น และเนื่องจากประชากรส่วน
มากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และรองลงมาคือไม่ได้เข้ารับการศึกษานอกระบบ ดังนั้นจึงไม่นิยม
การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ มีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการเผยแพร่และประชา
สัมพันธ์โครงการน้อยมาก ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการพัฒนา
ชุมชนเลยในรอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2536-มีนาคม 2537) ที่ผ่านมา การที่กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสพบปะ
พูดคุยกับสื่อมวลชนประเภท เจ้าหน้าที่การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจ และ
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน มีผลทำให้คะแนนความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยพบปะพูดคุย

เมื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัย ที่มีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการ
พัฒนาโครงการ พบว่าความแตกต่างทางด้านอาชีพ และอายุ ก่อให้เกิดความแตกต่างทางด้านความ
คิดเห็น เกี่ยวกับโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี
และมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีคะแนนความเห็นเกี่ยวกับโครงการมากกว่ากลุ่มอื่น

ประเภทของสื่อที่เปิดรับที่แตกต่างกัน จะก่อให้เกิดความแตกต่างทางด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่เปิดรับสื่อประเภทจดหมายข่าว/จุลสาร/สิ่งพิมพ์ของทางราชการจะมีคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อประเภทอื่น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย โดยสรุปมีดังนี้ 1) ควรส่งเสริมการใช้สื่อประเภทโทรทัศน์และวิทยุในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โครงการสนามบินหนองงูเห่า เพราะเป็นสื่อที่ประชาชนในพื้นที่เปิดรับมากที่สุด เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อประชาชน เกี่ยวกับการพัฒนาโครงการ โดยพยายามสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปตามรายการต่างๆ 2) ควรส่งเสริมการใช้สื่อบุคคลประเภทต่างๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้นำชุมชน เพราะมีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการ 3) ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงกับชาวบ้านในพื้นที่ โดยอาจใช้วิธีการพูดคุยตัวต่อตัว เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้ซักถามข้อข้องใจให้มากขึ้น และรัฐจะสามารถอธิบายถึงแนวทางการให้ความช่วยเหลือกับประชาชนให้เข้าใจมากขึ้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

ศักดิ์ชัย เกษโกมล. การบริหารงานการตรวจคนเข้าเมือง ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยาน
กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.

การศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารงานการตรวจคนเข้าเมือง ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง
ท่าอากาศยานกรุงเทพ มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ 4 ประการคือ เพื่อศึกษาถึงระบบการปฏิบัติงาน
กลไกทางการบริหาร ปัญหา และเพื่อเสนอแนะการเสริมสร้างความสามารถทางการบริหารงาน
โดยการศึกษาวิจัยเอกสารและวิจัยแบบสำรวจ ซึ่งใช้แบบสอบถามศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่
ตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพ จำนวน 120 คน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักสถิติค่า
เฉลี่ย (MEANS) ค่าร้อยละ (PERCENTAGE) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (STANDARD DEVIATION)
ค่าความแปรปรวน (VARIANCE) และค่าไค-สแควร์ (CHI-SQUARE) จากการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่
ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพได้นำกลไกทางการบริหารมาใช้ในการตรวจคนเข้าเมือง
ในด้านการปรับตัวเข้าหากัน การควบคุมโดยตรง การทำให้มีมาตรฐานเดียวกัน การจัดการและการ
ใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การประสานงานในแนวราบ การตั้งทีมงานหรือคณะกรรมการเพื่อ
รับผิดชอบในการปฏิบัติงานปกติ การเข้าไปร่วมมือกับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากภาครัฐบาล และ
การเข้าไปตรวจเยี่ยมในการดำเนินงาน

กลไกทางการบริหารที่มีผลต่อความสามารถทางการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ด่าน
ตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพ สามารถแยกพิจารณาได้ 3 ลักษณะดังนี้ ลักษณะแรกคือกล
ไกทางการบริหารที่มีผลต่อความสามารถทางการบริหารงาน ในด้านความเหมาะสมของอัตรากำลัง
ในหน่วยงานกับปริมาณงาน ซึ่งได้แก่ การจัดการและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การติดต่อ
ประสานงานทางแนวราบ การทำให้มีมาตรฐานเดียวกัน และการควบคุมโดยตรง ลักษณะที่สองคือ
กลไกทางการบริหารที่มีผลต่อความสามารถทางการบริหารงานในด้านคุณภาพของบุคลากรใน
หน่วยงาน ได้แก่การจัดการและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบใน
การปฏิบัติงานปกติ และการปรับตัวเข้าหากัน และลักษณะที่สามคือกลไกทางการบริหารที่มีผลต่อ
ความสามารถทางการบริหารงาน ในด้านการนำบุคลากรในหน่วยงานไปใช้ประโยชน์ให้สอดคล้อง
กับหน้าที่หลักในหน่วยงาน ได้แก่กลไกทางการบริหารทั้งหมดในการศึกษาในครั้งนี้

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการ
บริหารงานของด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพ ได้แก่กลไกทางการบริหารในด้านการ
ปรับตัวเข้าหากัน การควบคุมโดยตรง การทำให้มีมาตรฐานเดียวกัน การจัดการและการใช้
ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การติดต่อประสานงานทางแนวราบ การตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบใน
การปฏิบัติงานปกติ การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากภาครัฐบาล และการเข้าไปตรวจ
เยี่ยมในการดำเนินงาน

สำหรับข้อเสนอแนะเรื่องกลไกการบริหารเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามารถทางการบริหารงาน มีดังต่อไปนี้คือ 1) การปรับตัวเข้าหากัน เมื่อมีอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ ในการทำงานควรมีการพูดคุยกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับปัญหาการทำงาน และผู้บังคับบัญชาควรเป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีคุณธรรม มีความเป็นกันเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 2) การควบคุมโดยตรง ผู้บังคับบัญชาควรกำหนดแนวทางหรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และกำหนดระยะเวลาในการรายงานผล 3) การทำให้มีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในด้านความชำนาญและความรู้ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมเป็นระยะๆ รวมทั้งในด้านผลงานผู้บังคับบัญชาควรกำหนดลักษณะของผลงานให้มีความชัดเจนและสามารถวัดผลงานได้ 4) การจัดการและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 5) การประสานงานทางแนวราบ ผู้บังคับบัญชาควรมีการพูดคุยกันในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน 6) การตั้งทีมงานหรือคณะกรรมการ เพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติงานปกติ ผู้บังคับบัญชาควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมงานให้ชัดเจน 7) การเข้าไปร่วมมือกับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากภาครัฐบาล ควรเข้าไปร่วมมือในการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว 8) การเข้าไปตรวจเยี่ยมในการดำเนินงาน โดยผู้บังคับบัญชาควรทำทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดตรงประเด็นได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

LOCATION(S) : RU LIBRARY

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทางกายภาพของเกาะเสม็ดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว โดยยึดหลักความสัมพันธ์ของระบบนิเวศที่มีต่อการท่องเที่ยว สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ภายใต้อำนาจในการรองรับการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด

วิธีการศึกษาอาศัยข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสำรวจภาคสนามโดยการสัมภาษณ์สอบถามสำรวจในพื้นที่เกาะเสม็ด และข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อศึกษาสภาพการใช้พื้นที่เกาะเสม็ดนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในการบ่งชี้สภาพปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหา สมรรถนะในการรองรับการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด และนำเสนอแนวทางที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและการจัดการในพื้นที่อย่างเหมาะสม

ผลจากการศึกษา พบว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเกาะเสม็ด ได้แก่ ปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่ ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากร และปัญหาการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งปัญหาทั้ง 3 มีสาเหตุสำคัญมาจากบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ส่วนในด้านสมรรถนะในการรองรับการท่องเที่ยว ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สมรรถนะในการรองรับทางธรรมชาติ และสมรรถนะการบริการโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าในปัจจุบันสมรรถนะการบริการโครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่เป็นผลจากการขาดการจัดการที่ดี ในขณะที่สมรรถนะในการรองรับทางธรรมชาติเป็นปัจจัยที่ถูกจำกัดทำให้ไม่สามารถขยายตัวตามปริมาณความต้องการที่เพิ่มขึ้น

ส่วนข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายของการวางแผนทางการพัฒนาเพื่อลดปริมาณความต้องการด้านบริการ โดยส่งเสริมให้เกิดจากการท่องเที่ยวแบบไม่พักค้าง และควบคุมการท่องเที่ยวแบบพักค้าง โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้ 1) กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว 2) เพิ่มมาตรการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว 3) เพิ่มสมรรถนะในการบริการโครงสร้างพื้นฐาน และ 4) กำหนดความเข้มของกิจกรรมในพื้นที่ ทั้งนี้โดยเป็นไปตามสมรรถนะในการรองรับการท่องเที่ยว

LOCATION(S) : CU LIBRARY

กำพล กลัดสมบูรณ์. การวิเคราะห์นโยบายท่าอากาศยานสากลของประเทศไทย : กรณีศึกษาโครงการ
การทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการของโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 นโยบายท่าอากาศยานสากลของประเทศไทย และอุปสรรคปัญหาของโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ในเชิงนโยบาย

การเก็บข้อมูลทำโดยการวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการในช่วงเวลาที่ผ่านมาเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยพบว่า การกำหนดนโยบายโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 เป็นลักษณะแบบชนชั้นผู้นำโดยรัฐและผู้นำมีบทบาทอย่างยิ่ง ปัจจัยทางด้านกระแสสังคม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การลงทุน เกณฑ์การพิจารณาโครงการของรัฐบาล แต่ละคณะที่ต่างกัน ทั้งแนวทางการพิจารณาและแนวความคิด ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เป็นผลทำให้โครงการดังกล่าวต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ จึงไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายและกำหนดเวลาโดยรัฐบาลคณะใดคณะหนึ่ง แม้จะมีการดำเนินโครงการมาโดยตลอดก็ตาม และจากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงนโยบายของโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ข้างต้น สามารถสรุปการวิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ได้ดังนี้ นโยบายขาดความต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนสำหรับการดำเนินโครงการดังกล่าวที่ผ่านมาในอดีตนานกว่า 30 ปี และยังเป็นปัญหาในปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจการเมืองและสังคมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ องค์กรที่มารองรับโครงการซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งสภาพองค์กร ปัจจัยแวดล้อมและแนวทางการพิจารณา รวมทั้งปัญหาที่มีมุมมองต่างกันในเหตุผลที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงานในการดำเนินโครงการ การประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของโครงการ ทำให้โครงการถูกมองว่าไม่โปร่งใสตั้งแต่เริ่มแรก การดำเนินโครงการตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาขาดมุมมองทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์

หากย้อนไปพิจารณาวิวัฒนาการของการขนส่งทางอากาศจะเห็นว่า ความเจริญเติบโตของกิจการบินพาณิชย์ไม่เคยหยุดนิ่งตามวิกฤติเศรษฐกิจ นับวันจะเจริญเติบโตยิ่งขึ้นตามวิวัฒนาการของโลก การขนส่งทางอากาศยังเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ในปัจจุบันและอนาคตด้วย แม้ว่าจะเกิดวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเทศไทยและภูมิภาคอื่นๆ กำลังประสบอยู่ก็มิใช่จะเกิดขึ้นตลอดไป ยังสามารถที่จะคลี่คลายวิกฤตินี้ได้ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังเห็นว่า รัฐบาลต้องเร่งรัดการดำเนินการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ที่หนองงูเห่าให้เสร็จโดยเร็ว การย้ายสถานที่ก่อสร้างท่า

อากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 จากสถานที่เดิม อาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ การเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศของประเทศ การเปลี่ยนแปลงหรือความสูญเสียแปลงงบประมาณที่ได้ลงทุนไปในพื้นที่เดิมจำนวนมากแล้ว และที่สำคัญคือก่อนหน้าที่จะมีการคัดเลือกพื้นที่สำหรับสร้างท่าอากาศยานแห่งนี้ได้มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมทั้งเรื่องของพื้นที่ การออกแบบโครงสร้างท่าอากาศยาน และมาตรฐานการป้องกันน้ำท่วมไว้เรียบร้อยแล้ว สำหรับปัญหาดินอ่อนนั้นไม่น่าจะมีปัญหาเพราะท่าอากาศยานสากลระหว่างประเทศหลายแห่งในโลก เช่น ท่าอากาศยานคันไซในญี่ปุ่น ท่าอากาศยานชิบิโตะในเนเธอร์แลนด์ หรือท่าอากาศยานชางฮีในสิงคโปร์ ล้วนสร้างในพื้นที่ที่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล รวมทั้งต้องถมทะเลเพื่อการก่อสร้างเช่นกัน ซึ่งเทคโนโลยีสามารถแก้ไขได้ และอีกประการหนึ่ง อาจเกิดปัญหาการเวนคืนที่ดินโดยเจ้าของที่ดินเดิมที่อาจเรียกร้องสิทธิคืน

จากการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 และโครงการอื่นๆ ในโอกาสต่อไปดังนี้คือ 1) การดำเนินโครงการ โครงการนี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ โดยท่าอากาศยานแห่งนี้จะมีขีดความสามารถสูงที่จะรองรับการขนส่งทางอากาศของภูมิภาคและของโลก ที่ต้องใช้ งบประมาณสูงเมื่อเทียบกับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นควรที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ หากยังมีความล่าช้าเกิดขึ้นเช่นในอดีต ย่อมจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ เพราะโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคย่อมหมายถึงผลประโยชน์ของประเทศที่มหาศาล ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณที่ต้องสูงขึ้นไปในขณะที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ความสูญเสียนี้มีมูลค่ามหาศาลไปตามกาลเวลาที่เนิ่นนานไปเช่นกัน ทั้งนี้การเมืองในฐานะที่เป็นผู้กำหนดทิศทางของนโยบายต้องทำความเข้าใจในโครงการอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ เพื่อสร้างสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับข้าราชการซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้โครงการสู่เป้าหมาย ต้องมีความเข้มแข็ง แม่นยำ และยืนยันในหลักการที่ถูกต้องให้นักการเมืองเข้าใจ โดยไม่ปล่อยให้โครงการแปรเปลี่ยนไปตามความต้องการของนักการเมืองที่เข้ามากำกับดูแลโครงการ 2) การกำหนดนโยบายแผนงานและโครงการ ควรมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการโดยมีรายละเอียดทุกกิจกรรมในทุกขั้นตอนและควรวางแผนให้ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ หากมีปัญหาในขณะดำเนินโครงการก็ควรปรับแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ในขั้นการเตรียมการกิจกรรมต่างๆ ตามแผน ควรดำเนินการให้พร้อมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการวิเคราะห์โครงการซึ่งต้องวิเคราะห์ทั้งความเหมาะสมด้านเทคนิคและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และด้านปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เพื่อหาทางกำหนดมาตรการที่จะแก้ไขไว้ล่วงหน้า จะช่วยให้การแก้ปัญหาอุปสรรคเฉพาะหน้าเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ยิ่งไปกว่านั้นควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาข้าราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อแนะนำแผน

งาน โครงการ ขั้นตอน และวิธีดำเนินโครงการ ให้เป็นที่เข้าใจกันทุกฝ่าย และควรมีการประเมินผลทุกขั้นตอนเพื่อรวบรวมปัญหาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ทันสมัยเสมอ 3) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการด้วยวิธีการต่างๆ ให้ประชาชนเข้าใจหรือทราบเสียแต่เนิ่นๆ รวมทั้งหาโอกาสเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว ข้อบกพร่องนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ แต่สิ่งหนึ่งที่จะต้องกล่าวคือองค์กรที่รับผิดชอบโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 โดยตรงมิได้ทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของตนเองให้ประชาชนทราบ และไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อผลการดำเนินโครงการ ดังนั้นการดำเนินโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ที่ผ่านมาจึงดูคล้ายกับว่าโครงการนี้เป็นเรื่องเฉพาะของรัฐบาลโดยประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการให้ประชาชนทราบและต้องกระทำในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการโดยการทำประชาพิจารณ์

นอกจากนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรกำหนดนโยบายการบริหารกิจการท่าอากาศยานสากลระหว่างประเทศทั้งที่ดอนเมืองและที่หนองงูเห่าเกี่ยวกับการสร้างผลผลิตด้านการบริหารจัดการที่ชัดเจนเตรียมไว้แต่เนิ่นๆ ว่า ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ที่หนองงูเห่า ควรจะเป็นท่าอากาศยานสำหรับให้บริการกับสายการบินแห่งชาติสายหลัก (การบินไทยฯ) และสายการบินที่มาจากกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก ตะวันออกไกล หรือทวีปอื่นๆ หรือท่าอากาศยานกรุงเทพที่ดอนเมือง จะเป็นท่าอากาศยานที่ให้บริการกับสายการบินแห่งชาติสายที่ 2 กับสายการบินระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายการบินในกลุ่มประเทศอาเซียนและภูมิภาคเอเชียทั้งหมด รวมทั้งให้บริการกับสายการบินภายในประเทศ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ เช่นการบริหารกิจการท่าอากาศยานไม่คุ้มทุน หรือผิดพลาดการของระบบท่าอากาศยาน

LOCATION(S) : RU LIBRARY

จารุลักษณ์ งามลักษณ์. ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัด

เชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัญหาในการเข้าใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ทำการศึกษาได้จากข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสร้างแบบสอบถามจากผู้เข้าพักในโรงแรม ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการหาข้อมูลด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร และบทความที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป ประชากรที่ทำการศึกษาคือ ผู้เข้าพักโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2537 เป็นจำนวนประชากรที่จะใช้คำนวณขนาดตัวอย่างจากจำนวน ประชากร นำไปเปิดตารางสำเร็จรูปที่คำนวณจากสูตรของ TARO YAMANE ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 คำนวณขนาดของความคลาดเคลื่อนร้อยละ ± 5 สัดส่วนของประชากรเป็น 05 ได้ขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่มีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-40 ปี มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือปวส. และปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว มีระดับรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน มีทั้งสถานภาพโสดและแต่งงานแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ในการเข้าพักโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน และเพื่อประชุมหรือสัมมนา ส่วนใหญ่เคยเข้าพัก โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 2 ครั้ง มีการเข้าพักห้องละ 2 คน จำนวนวันที่เข้าพัก 2 วันต่อครั้ง โรงแรมที่เคยเข้าพักส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่ย่านถนนห้วยแก้ว ราคาห้องพักต่อคืน 300-1,300 บาทต่อคืนหรือมากกว่านั้น วิธีการที่ใช้ในการติดต่อเพื่อเข้าพักโรงแรมได้แก่ ติดต่อมาโรงแรมโดยตรง การส่งเสริมการตลาดของโรงแรมส่วนมากที่ใช้ในการตัดสินใจเข้าพักโรงแรมได้แก่ การประชาสัมพันธ์ของโรงแรม สื่อโฆษณา เช่น แผ่นพับหรือโบรชัวร์ การส่งเสริมการขายที่เคยใช้มากที่สุดคือ การลดราคาห้องพัก ผู้ตอบแบบสอบถามที่มาใช้บริการของโรงแรมส่วนใหญ่จะเที่ยวกลางคืนเพื่อซื้อของหรือพักผ่อน อีกส่วนหนึ่งเลือกเข้าพักโรงแรมเพราะได้รับคำแนะนำจากเพื่อน ผู้เข้าพักโรงแรมมักจะเลือกโรงแรมที่มีเจ้าของเป็นผู้บริหารเอง ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มากกว่าปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดและปัจจัยด้านการจำหน่าย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมได้แก่ ทำเลที่ตั้งไปมาสะดวก ความปลอดภัย พนักงานให้บริการดี สถานที่จอดรถ ปัจจัยด้านบริการของโรงแรมที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก เช่น ทีวี ตู้เย็น โทรศัพท์ ความ

ปลอดภัยของห้องพัก เช่น กุญแจ ขนาดของห้องพัก ปัจจัยด้านพนักงานมีมนุษยสัมพันธ์ พนักงานให้ความสนใจต่อลูกค้า ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรมที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม ได้แก่ ห้องอาหาร ห้องประชุมสัมมนา ห้องจัดเลี้ยง สระว่ายน้ำ ปัจจัยด้านราคาที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ราคาห้องพัก ราคาอาหารเช้าและเครื่องดื่ม และค่าบริการ ปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ มีสำนักงานขายภายในโรงแรมที่ติดต่อสะดวก มีตัวแทนขายที่สะดวกในการติดต่อและให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรมอย่างละเอียด และมีสำนักงานขายภายนอกโรงแรมที่ติดต่อสะดวก ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมคือ การลดราคาค่าห้องพัก การลดราคาค่าอาหารและเครื่องดื่ม การลดราคาค่าบริการอื่นๆ ปัญหาในการเข้าใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหามากที่สุดได้แก่ ราคาค่าห้องพักไม่แน่นอน รองลงมาได้แก่ สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ ราคาค่าห้องพักสูง ราคาค่าอาหารและเครื่องดื่มสูง ตามลำดับ

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

อัญมณี ชำกรม. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น.

ปัญหาพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาด ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น ในด้านการบริการ ด้านราคา ด้านทำเลที่ตั้ง และด้านการส่งเสริมการตลาด

การศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่เข้ามาพักในโรงแรมขนาดใหญ่ ในอำเภอเมืองขอนแก่น 2 แห่ง จำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น ได้แก่ ด้านการบริการ ด้านราคา ด้านทำเลที่ตั้ง และด้านการส่งเสริมการตลาด เรียงตามลำดับ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการบริการที่มีผลต่อการใช้บริการในระดับมาก ได้แก่ ห้องพักสะอาด สะดวกสบาย ที่จอดรถสะดวก กิริยามารยาทของพนักงาน มีบริการด้านอื่นๆ ครบครัน และความหรูหราความทันสมัย ตามลำดับ 2) ด้านราคามีผลต่อการใช้บริการในระดับมาก และค่าบริการมีหลายระดับราคาก็มีผลต่อการเลือกใช้บริการในระดับมากเช่นกัน 3) ด้านทำเลที่ตั้งที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการในระดับมาก ได้แก่ โรงแรมตั้งอยู่ในเมือง โรงแรมอยู่ติดถนนสายหลักเข้าออกได้หลายทาง และโรงแรมตั้งอยู่ในย่านธุรกิจการค้า 4) ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ส่วนลดพิเศษบัตรวีไอพี การลดราคา การจัดนิทรรศการ การประชุมสัมมนาต่างๆ การแถมอาหารมื้อใดมื้อหนึ่ง การให้ส่วนลดพิเศษในการบริการด้านอื่นๆ และการสะสมโบนัสเพื่อแลกบริการ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน 1) ด้านการบริการ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกใช้บริการของลูกค้า ลูกค้าจะให้ความสำคัญกับห้องพักมากที่สุด ดังนั้นต้องพยายามปรับปรุงห้องพักให้สะอาด มีความสะดวกสบาย นำเข้าพักอาศัย และต้องปรับปรุง อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ประกอบกัน เช่น สถานที่จอดรถต้องเพียงพอ กิริยามารยาทของพนักงาน การบริการด้านอื่นๆ รวมทั้งปรับปรุงโรงแรมให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ 2) ด้านราคา ในการกำหนดราคาค่าบริการต้องมีความเหมาะสมกับการบริการ หรือกำหนดราคาให้ต่ำกว่าค่าบริการเล็กน้อย จะทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าได้รับการบริการเกินคุ้ม และควรที่จะกำหนดอัตราค่าบริการให้มีหลายระดับราคา เพื่อเป็นการดึงดูดใจให้ลูกค้าเข้ามาเลือกใช้บริการ หากไม่จำเป็นควรตรึงราคาให้อยู่ในระดับคงที่ เพื่อรักษามาตรฐาน และสร้างภาพพจน์ให้แก่กิจการ 3) ด้านทำเลที่ตั้ง จากการศึกษาพบว่า ทำเลที่ตั้งมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้

บริการหากมีการขยายตัวสร้างโรงแรมแห่งใหม่ ควรจะตั้งอยู่ในเมือง อยู่ติดถนนสายหลัก หรือตั้งอยู่ในย่านธุรกิจการค้า เพื่อให้ลูกค้าสามารถเดินทางมาใช้บริการได้สะดวก 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด ในการดำเนินการกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดนี้ ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมควรดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากลูกค้ากลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านนี้แตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปแล้ว รายการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการของลูกค้า ได้แก่ การให้ส่วนลดพิเศษบัตรวีไอพี และการลดราคา ซึ่งจะมีผลมากกว่ารายการส่งเสริมการตลาดรายการอื่นๆ หากจะจัดรายการอื่นๆ ควรพิจารณาจัดตามกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มเพื่อความเหมาะสมและมีประสิทธิผล

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะเกษตรศาสตร์. การพัฒนาอาชีพเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากร จังหวัดแม่ฮ่องสอน กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย , 2542.

โครงการวิจัยการพัฒนาอาชีพเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการกล่าวคือ ทำการศึกษา และนำผลการศึกษาไปสู่การปฏิบัติโดยการถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำและร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนองค์กรท้องถิ่นและประชาชน จึงความจำเป็นและความสำคัญยังต่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้โดยเป็นการดำเนินการร่วมระหว่างคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักวิชาการและจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ ภายใต้งานสนับสนุนทางการเงินและการประสานงานของสกว. แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะคือ

- 1) การศึกษามหภาค เป็นการศึกษาในภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิเป็นสำคัญ มีระยะเวลา 6 เดือน
- 2) การศึกษาจุลภาค เป็นการศึกษาในรายละเอียดในพื้นที่ตัวอย่างที่ได้ถูกคัดเลือกซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีของจังหวัด โดยอาศัยข้อมูลปฐมภูมิเป็นสำคัญมีระยะเวลา 12 เดือน
- 3) การดำเนินการ เป็นการถ่ายทอดนำความรู้จากระยะที่ 1 และ 2 ไปสู่การปฏิบัติดำเนินการโดยหน่วยงานท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่นและประชากร มีระยะเวลา 18 เดือน

สำหรับการดำเนินโครงการระยะที่ 1 : การศึกษามหภาคมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ

- 1) ให้ทราบถึงสภาพโดยทั่วไปของทรัพยากร ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ ที่ดิน น้ำแร่ธาตุ และภูมิอากาศ) ทรัพยากรมนุษย์และการท่องเที่ยว ตลอดจนระบบโดยรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ การตลาดและการบริหารจัดการ 2) ให้ทราบถึงสภาพอาชีพทั้งด้านการประกอบการ วัตถุประสงค์ การใช้ปัจจัย/ทรัพยากร การผลิตและผลตอบแทน เป็นต้น 3) สามารถจำแนกระบบทรัพยากรที่สัมพันธ์กับอาชีพ ให้เห็นถึงการใช้ทรัพยากรและปัญหาในปัจจุบันและข้อเสนอการบริหารจัดการในการพัฒนาอาชีพ เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรในระดับนโยบายและแนวทาง ตลอดจนการคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีในการศึกษาจุลภาคต่อไป

ผลการวิจัยในส่วนของทรัพยากรท่องเที่ยว สรุปได้ว่า ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรมนุษย์ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์และหลากหลาย แต่การพัฒนาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยว ยังมีน้อยมากมีแหล่งท่องเที่ยวเพียง 86 แห่งเท่านั้นที่เป็นประโยชน์และเป็นที่รู้จักกันดีเพียงทุ่งดอกบัวตอง ซึ่งมีฤดูกาลในระยะสั้นๆ ยังมีแหล่งทรัพยากรป่าไม้ น้ำและมนุษย์ ที่สามารถพัฒนาใช้ประโยชน์ยังมีอีกเป็นจำนวนมาก และสำหรับระบบทรัพยากรเมือง สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ดินชุมชนเมือง ศูนย์กลางคมนาคมและการค้า บริการ การใช้

ประโยชน์และการประกอบอาชีพ ส่วนมากใช้ประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอุตสาหกรรมบริการ การท่องเที่ยว และการค้า ซึ่งในส่วนของระบบทรัพยากรเมืองมีข้อเสนอให้ปรับบทบาทเป็นเชิงรุก นำกิจกรรมและอาชีพในพื้นที่ระบบทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรเกษตร มาใช้ในการท่องเที่ยวและใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างเต็มที่และยั่งยืน เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริการให้เพียงพอ มีคุณภาพ ให้การประกอบอาชีพมีศักยภาพและมีขีดความสามารถการแข่งขันสูง จัดทำผังเมืองเฉพาะ ให้การใช้ทรัพยากรเหมาะสม ไม่เกิดปัญหาแออัดมลพิษและสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ศิวะ ศุภวิบูลย์. การประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึกของชาวบ้าน ในเขตอำเภอขุนันท์
จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา (กลุ่ม
สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

ความมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาการประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่
ระลึกของชาวบ้าน ในเขตอำเภอขุนันท์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้รู้ในหมู่บ้าน จำนวน 15 คน และ
ผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึก จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบ
สัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นและใช้สถิติร้อยละ
เสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) วิวัฒนาการการประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึก
ได้แก่ ครุฑน้อย ซึ่งเดิมชาวบ้านทำครุฑใหญ่ไว้ใช้ในครัวเรือน เมื่อปี พ.ศ. 2511 จึงได้เปลี่ยนมาทำ
ครุฑน้อยซึ่งมี 5 ขนาด ในปี พ.ศ. 2527 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอขุนันท์ และศูนย์การศึกษาตาก
โรงเรียน ได้เข้ามาแนะนำชาวบ้าน ให้นำครุฑน้อยมาทำผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ทำเป็นพวง
ธงแล้วบรรจุในกรอบรูป ต้มหู เข็มกลัดติดเสื้อ ที่ติดผม ช่อดอกไม้ เป็นต้น เกวียนน้อย เริ่มเมื่อปี
พ.ศ. 2505 โดยนายอำเภอ ขุนันท์ได้นำเอาเกวียนน้อยมาเป็นตัวอย่าง ปรากฏว่าชาวบ้านทำตามได้
ประณีตงดงาม จนกระทั่งปี พ.ศ. 2523 ทางราชการได้เข้ามาฝึกอบรมชาวบ้าน จนสามารถประดิษฐ์
เกวียนน้อยเพื่อจำหน่ายได้ ผลิตภัณฑ์จากใบตาล เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2520 ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้ามาส่ง
เสริมอาชีพโดยพัฒนารูปแบบการสาน จากเขียนหมากรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เป็นกลองไล่ของกระจุก
กระจิก ผอบใบตาล และกระเป๋าสานแบบหูกหัว 2) กระบวนการประกอบอาชีพ ชาวบ้านยึดการประกอบ
อาชีพตามอย่างพ่อแม่และพวกผู้ใหญ่ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทำงานด้านนี้ ได้แก่ รายได้ดี เวลาว่าง
และต้องการสืบทอดวัฒนธรรมการทำของที่ระลึก มีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ โดยกลุ่มได้
ช่วยเหลือด้านการเงิน การตลาด ให้ความรู้ และเป็นศูนย์รวมทำกิจกรรมช่วยเหลือสังคม แห่
ความรู้ได้จากวิทยากร เรียนรู้ด้วยตนเอง จากพ่อแม่ และจากหน่วยราชการ ปัญหาในการดำเนินการ
ได้แก่ ต้องใช้เวลา ความอดทน รายได้ไม่แน่นอน และตลาดยังไม่กว้าง ทุนที่ทำได้จากกลุ่มตนเอง
และกู้ยืมจากสถาบันการเงิน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตซื้อจากท้องตลาดและปลูกเอง มีการใช้
เทคโนโลยีเฉพาะกับผลิตภัณฑ์จากใบตาล คือ มีการใช้สีเคมี การกำหนดราคากระทำโดยกลุ่มผู้ผลิต
และผู้ซื้อร่วมกัน ชาวบ้านมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ภาวะหนี้สินลดลง แต่ยังมีการเก็บออม
น้อย ทางด้านสังคม ชาวบ้านมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ปัญหาสังคมในหมู่บ้านลดลง และหมู่บ้าน
มีชื่อเสียงโดยสรุป ชาวบ้านมีความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึก ทำให้
ครอบครัวและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

อรุณสก กลิ่นศรีสุข. สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุง ตามความต้องการของผู้จัดการฝ่ายซ่อมบำรุง รองผู้จัดการฝ่ายซ่อมบำรุง และหัวหน้าช่างซ่อมบำรุง โรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงแรมขนาดใหญ่ จำนวน 61 แห่ง การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้จัดการ รองผู้จัดการ และหัวหน้าช่างซ่อมบำรุง จำนวน 183 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T-test โดยนำเสนอข้อมูลในแผนภูมิ

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการผู้จัดการ รองผู้จัดการฝ่ายซ่อมบำรุง และหัวหน้าช่างซ่อมบำรุง ในด้านความรู้ และทักษะ 10 ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ความปลอดภัยในการบำรุงรักษา การป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในโรงแรม งานไฟฟ้ากำลัง การวางแผนการบำรุงรักษา การหล่อลื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินราคาต่างๆ งานเครื่องกล เทคนิคการบำรุงรักษา การจัดเก็บอะไหล่ และงานก่อสร้าง ส่วนด้านลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ด้านโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านคือ ทศนคติต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพ การปฏิบัติหน้าที่และมนุษยสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 1) สถานประกอบการโรงแรมต้องการให้ช่างซ่อมบำรุงมีสมรรถภาพทางด้านความรู้ ทักษะ และลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นสถานการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงให้มีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการบำรุงรักษา การป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในโรงแรมและการหล่อลื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นความต้องการของโรงแรมเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในด้านทักษะจากผลการวิจัยได้ข้อมูลของช่างซ่อมบำรุงในโรงแรมจะต้องมีทักษะในการทำงานหลายๆ ด้าน ดังนั้นจะต้องมีการเรียนการสอนทางด้านงานไฟฟ้า งานเครื่องกล งานประปา งานก่อสร้าง งานสี และงานเชื่อมแก๊สและไฟฟ้า ตามลำดับ โดยเน้นการซ่อมบำรุงอย่างถูกวิธีจึงจะสามารถผลิตช่างซ่อมบำรุงให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการโรงแรมอย่างแท้จริง 2) ภาครัฐบาลและเอกชนควรร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร 3) ควรมีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการโรงแรมให้มากยิ่งขึ้นในหลายๆ ด้าน เช่น เชิญบุคลากรของสถานประกอบการมาเป็นวิทยากรให้กับนักศึกษาขอความร่วมมือในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน และพานักศึกษาดูงานด้านซ่อมบำรุงในโรงแรม เป็นต้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

นิขรี สายประทุมทิพย์, แนวทางการพัฒนาเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนให้สอดคล้องกับศักยภาพและสมรรถนะในการรองรับการพัฒนาของเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในระดับชุมชน ภาค และประเทศ และเป็นแนวทางที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนในการศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง กับข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อให้ทราบถึงสภาพการพัฒนาพื้นที่โดยมุ่งเน้นการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกิจกรรมการพัฒนาหลักการเกิดผลกระทบและปัญหาต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และศึกษาสมรรถนะในการรองรับการพัฒนาในแต่ละด้าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ศักยภาพและแนวโน้มในการพัฒนา และกำหนดแนวทางพัฒนาพื้นที่ในอนาคต ตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบจากการพัฒนาได้ขยายตัวเป็นปัญหาหลายรูปแบบในพื้นที่ โดยจากโครงสร้างปัญหาพบว่าปัญหาทุกด้านเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยมีสาเหตุจากการจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถควบคุมและส่งเสริมการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและสมรรถนะในการรองรับของพื้นที่ทั้งในระดับการวางแผนนโยบายและการนำไปปฏิบัติ ในขณะที่การศึกษาสมรรถนะในการรองรับการพัฒนาแบ่งเป็นสมรรถนะทางธรรมชาติ สมรรถนะทางโครงสร้างพื้นฐาน และสมรรถนะทางสังคมพบว่า การพัฒนาโดยรวมยังคงอยู่ภายใต้สมรรถนะทั้งทางสังคมและทางธรรมชาติ ยกเว้นในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวที่มีความต้องการใช้พื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานสูง ส่วนโครงสร้างพื้นฐานขาดความสมดุลระหว่างการจัดหาและการจัดการซึ่งก่อให้เกิดปัญหา และมีผลต่อการลดลงของสมรรถนะทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม

แนวทางการพัฒนา กำหนดเป้าหมายให้มีการผสมผสานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเจียบสงบให้เชื่อมโยงกับระดับภาคและจังหวัด พร้อมกับการพัฒนาเป็นท่าเรือน้ำลึกและคลังสินค้าที่ไม่มีอุตสาหกรรมเพื่อการผลิต โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อผลักดันการพัฒนาให้เป็นตามเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) แนวทางการใช้ที่ดิน 2) แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 3) แนวทางการส่งเสริมและควบคุมการพัฒนา และ 4) แนวทางในการนำแผนไปปฏิบัติ ทั้งนี้แนวทางที่กำหนดจะครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้าน สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ และอยู่ภายใต้สมรรถนะในการรองรับการพัฒนาซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สุดในการคงอยู่ของทรัพยากรและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

คันสนีย์ เตชะลาภอำนวย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ศึกษาเฉพาะ
กรณีพนักงานโรงแรมอินมา กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงระดับความผูกพันต่อองค์กร
ของพนักงาน รวมทั้งศึกษาว่าปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ความพึงพอใจในงาน และ
ประสบการณ์จากการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน

ประชากรที่ศึกษาเป็นพนักงานโรงแรมอินมา กรุงเทพฯ สำหรับตัวอย่างที่คัด
เลือกมามีจำนวน 100 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกลุ่มพนักงานที่มีระยะเวลาการ
ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และทำการวิเคราะห์
ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ระดับ
นัยสำคัญ ณ .05 และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระดับนัยสำคัญ ณ .01

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความผูกพันต่อโรงแรมฯ ของพนักงานในภาพรวม อยู่ใน
ระดับปานกลางค่อนข้างสูง แสดงออกมาในรูปของความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความ
สามารถ เพื่อความสำเร็จขององค์กร มีความภูมิใจในโรงแรม รวมทั้งยอมรับเป้าหมาย และค่านิยม
ขององค์กร แต่ไม่มีความปรารถนาที่จะอยู่กับโรงแรมฯ ตลอดไป เนื่องจากยังไม่พอใจในด้านรายได้
และผลประโยชน์ที่ได้รับจากโรงแรมฯ ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลเรียงตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย
ได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และเพศ สำหรับระดับ
ตำแหน่งไม่พบความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร ปัจจัยจากความพึงพอใจในงานต่างๆ เรียง
ตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา รายได้ ความมั่นคง ความก้าวหน้า
และมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยจากประสบการณ์จากการทำงานเรียงตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหา
น้อย ได้แก่ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร ความรู้สึกที่ตนเองมีความสำคัญต่อ
องค์กรและความมีชื่อเสียงขององค์กร สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กร
ให้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ผู้บริหารควรจะพัฒนาระบบการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อรายได้ ความ
ก้าวหน้าและความมั่นคงของพนักงาน นอกจากนี้ควรเน้นการทำงานในลักษณะมีส่วนร่วมเพื่อสร้าง
ความรู้สึกว่า พนักงานมีความสำคัญต่อโรงแรมฯ รวมทั้งสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพนักงานและ
ผู้บังคับบัญชา และมีการพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาด้านการฝึกอบรมอยู่ต่อ
ไปในองค์กรก็จะนำไปสู่อายุการทำงานที่มากขึ้น ส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร
มากขึ้นไปอีก ซึ่งจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยพบว่า ความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงลบ
กับการลาออก และสามารถใช้เป็นตัวแปรในการทำนายการลาออกได้เป็นอย่างดี การสร้างความผูก

พันต่องค์การให้เกิดแก่นักงาน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่องค์กรทุกๆ องค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนไม่ควรละเลย และควรสนใจที่จะเสริมสร้างให้พนักงานมีความผูกพันต่องค์การและอยู่กับองค์กรได้นาน ซึ่งผู้ศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของความผูกพันต่องค์การ จึงต้องการศึกษาถึงระดับความผูกพันต่องค์การของพนักงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่องค์การของพนักงานในโรงแรมฯ เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการนำมาพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความผูกพันต่องค์การของพนักงาน อันจะทำให้พนักงานคงอยู่ในองค์กรและทำงานด้วยความร่วมมืออย่างเต็มใจในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความประทับใจแก่แขกผู้มาใช้บริการ และนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทั้งต่อตัวพนักงานและโรงแรมฯ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะการศึกษานี้คือ 1) เชิงนโยบาย ผู้บริหารควรมีระบบการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อรายได้ ความก้าวหน้า และความมั่นคงของพนักงานให้ชัดเจนและยุติธรรม นอกจากนี้ผู้บริหารควรจะสร้างความรู้สึกรักให้พนักงานเห็นว่า ตนเองมีความสำคัญต่อโรงแรมฯ โดยเน้นวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การพัฒนาภาวะผู้นำแก่พนักงานในระดับ ผู้บังคับบัญชาเพื่อให้สามารถปกครองและดูแลพนักงานได้บังคับบัญชาอย่างยุติธรรม และมีความเสมอภาคทำให้พนักงานทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และกระตือรือร้นที่จะสร้างผลงานที่มีคุณภาพ เพื่อความก้าวหน้าของตนเองและโรงแรมฯ อันจะส่งผลให้เกิดบริการที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลกำไรให้กับโรงแรมฯ และประสบความสำเร็จในธุรกิจไม่ว่าจะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ หรือสภาวะการณ์ใดๆ พนักงานทุกคนจะร่วมแรงร่วมใจกันทำงานและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับโรงแรมฯ อย่างพร้อมเพรียง 2) เชิงปฏิบัติการ ควรมีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะพนักงานในระดับตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนผู้ช่วยหัวหน้าฝ่าย/แผนก และหัวหน้าฝ่าย/แผนก ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านภาพพจน์และชื่อเสียงของโรงแรม เพื่อให้พนักงานเกิดความรู้สึกรักภูมิใจในโรงแรมฯ และมีความมั่นใจที่จะทำงานกับโรงแรมฯ ปรับปรุงและพัฒนาระบบผลประโยชน์ตอบแทนของโรงแรมฯ รวมทั้งระบบการเลื่อนตำแหน่งที่เหมาะสมและยุติธรรม เพื่อเป็นการจูงใจในการทำงานและทำให้ระดับความผูกพันต่องค์การเพิ่มสูงขึ้น สร้างคุณค่าของงานโดยปรับปรุงงานให้น่าสนใจ เพื่อเป็นการแสดงให้พนักงานรู้สึกว่าการที่ตนเองปฏิบัติมีความสำคัญต่อโรงแรมฯ ควรมีการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ทางโรงแรมฯ ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลของแนวทางหรือวิธีการต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ 3) เชิงวิชาการ ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพนักงาน โรงแรมโดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงแรมฯ ในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่องค์การของพนักงานโดยใช้ตัวแปรอื่นๆ ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างความผูกพันต่องค์การในทัศนคติของพนักงาน เพื่อให้ทราบความต้องการของพนักงานได้อย่างลึกซึ้ง อันจะส่งผลให้เสริมสร้างความผูกพันต่องค์การที่เหมาะสมกับความต้องการของพนักงานได้ดียิ่งขึ้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

ชิดชัย อังคะไวมงคล. บทบาทการขนส่งสาธารณะของรถสองแถวภายในเมือง : กรณีศึกษา

เทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึงระบบการขนส่งผู้โดยสารในเมืองเชียงใหม่ ศึกษาถึงบทบาทและความสำคัญของรถสองแถวต่อการขนส่งผู้โดยสารในเมืองเชียงใหม่ ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรถสองแถวและการเจริญเติบโตของเมืองเชียงใหม่ ศึกษาถึงปัญหาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่ และเสนอแนวทางในการปรับปรุงการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่

วิธีการศึกษาดำเนินการตามกระบวนการวางแผน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ การสรุปและเสนอแนะ โดยศึกษาครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยตำบลต่างๆ ทั้งหมด 14 ตำบล คิดเป็นพื้นที่ 40 ตารางกิโลเมตร

ผลการวิจัยพบว่า ระบบการขนส่งผู้โดยสารในเมืองเชียงใหม่ที่สำคัญๆ ในปัจจุบันมี 3 ประเภท ได้แก่ รถประจำทาง รถสองแถว และรถสามล้อถีบ ซึ่งรถสองแถวจัดเป็นการขนส่งสาธารณะที่มีบทบาทสำคัญมากกว่าการขนส่งสาธารณะประเภทอื่นๆ กล่าวคือจะมีบทบาทในการขนส่งผู้โดยสารที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ บทบาทในการขนส่งผู้โดยสารที่อาศัยอยู่ชานเมืองนอก บทบาทในการขนส่งผู้โดยสารหรือประชาชนที่เดินทางเข้ามาในเมืองเชียงใหม่ ถ้าพิจารณาการเพิ่มจำนวนรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่จะเห็นว่าสัมพันธ์กับการขยายตัวของพื้นที่เมือง โดยจะมีเส้นทางและข้อขอบข่ายของการให้บริการที่สอดคล้องกับโครงข่ายถนนในเมืองเชียงใหม่ แม้ว่ารถสองแถวจะมีบทบาทสำคัญต่อการเดินทางของประชาชนในเมืองเชียงใหม่ แต่ในปัจจุบันรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่ยังขาดการจัดการที่ดี ไม่มีระบบที่แน่นอน รวมถึงขาดการควบคุมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างเข้มงวดได้ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ดังนั้นในขณะที่รถสองแถวยังคงมีความจำเป็นและเหมาะสมต่อการสัญจรภายในเมืองเชียงใหม่ จึงควรที่จะมีมาตรการหรือแนวทางในการจัดการรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่ให้เป็นระบบการขนส่งผู้โดยสารที่มีประสิทธิภาพทั้งนี้เพื่อให้เป็นการขนส่งสาธารณะที่ยังคงบทบาทสำคัญต่อการเดินทางของประชาชนในเมืองเชียงใหม่ต่อไป

การส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนในเมืองเชียงใหม่ให้หันมาใช้ในการขนส่งสาธารณะหรือระบบการขนส่งมวลชนในปัจจุบันให้มากขึ้น จะเป็นการช่วยลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศในการจัดหายานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาจราจรภายในตัวเมืองเชียงใหม่ ซึ่งในปัจจุบันการจราจรติดขัดในช่วงชั่วโมงเร่งรีบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว และ

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า รถสองแถวในเมืองเชียงใหม่เป็นการขนส่งสาธารณะที่มีบทบาทสำคัญต่อการสัญจรภายในเมืองเชียงใหม่ในอนาคต และมีแนวโน้มว่าจะยังคงเป็นการขนส่งสาธารณะที่มีบทบาทสำคัญต่อเมืองเชียงใหม่ในอนาคต แต่ในปัจจุบันระบบรถสองแถวยังมีข้อบกพร่องหรือมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ดังนั้นเพื่อให้ระบบรถสองแถวในเมืองเชียงใหม่เป็นระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพและมีบทบาทต่อการเดินทางของคนในเมืองเชียงใหม่ต่อไป จึงจำเป็นต้องมีมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาระบบรถสองแถว ซึ่งในที่นี้จะเสนอมาตรการที่จะต้องกระทำเป็น 2 ส่วนคือ 1) มาตรการในระยะสั้น กำหนดอัตราค่าโดยสารให้เป็นมาตรฐานโดยอาจกำหนดตามระยะทางหรือที่หมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งต่อผู้โดยสารและผู้ขับรถสองแถว กำหนดจุดหรือป้าย รับ-ส่งผู้โดยสารรถสองแถวให้แน่นอนเพื่อความสะดวกในการใช้บริการของผู้โดยสาร และความเป็นระเบียบในการจัดการจราจร กำหนดตารางเวลาหรือระยะเวลาในการออกวิ่งบริการรับ-ส่งผู้โดยสารของรถสองแถวให้แน่นอนและมีความสอดคล้องกับเส้นทางหรือจำนวนผู้โดยสารในเส้นทางนั้นๆ เป็นสำคัญ กำหนดให้รถสองแถววิ่งประจำสายทางตามเส้นทางสัมปทานที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานขนส่งจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหมั่นตรวจตรา และตรวจสอบสภาพรถสองแถวให้อยู่ในสภาพที่ดีเหมาะสมต่อการวิ่งรับ-ส่งผู้โดยสาร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยของผู้โดยสาร ให้เจ้าหน้าที่กวดขันการขับขี่ การจอดรถให้เป็นไปตามกฎจราจรและมีมารยาท จัดให้มีการอบรมแก่ผู้ขับรถสองแถวในเรื่องกฎหมายจราจร มารยาทในการขับขี่ 2) มาตรการในระยะยาว พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพเพื่อสามารถรับการเจริญเติบโตของเมืองเชียงใหม่ในอนาคตได้ ควบคุมการเพิ่มจำนวนของรถสองแถว โดยกำหนดอายุการใช้งานของรถ เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในระบบขนส่งมวลชนสาธารณะให้มากขึ้น

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ปานเทพ วิริยานนท์. การศึกษาศักยภาพเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำบนเกาะสมุย (A Study on Potential for Development for Water Resources on Samui Island).

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้มีการประยุกต์หลักวิชาการทางด้านวิศวกรรมแหล่งน้ำ และนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่พื้นที่ที่ศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาและสำรวจ ลักษณะอุตุ-อุทกวิทยา อุทกธรณีวิทยา ความต้องการใช้น้ำ ลักษณะการใช้น้ำ สภาวะการขาดแคลนน้ำ และการพัฒนาแหล่งน้ำ บนเกาะสมุยสภาพปัจจุบัน เพื่อศึกษาศักยภาพและข้อจำกัดของแหล่งน้ำบนเกาะสมุยที่อาจพัฒนามาใช้ได้ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการน้ำในระยะสั้นและแนวทางในการวางแผนพัฒนาและจัดการแหล่งน้ำในระยะยาวของเกาะสมุย เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างสำหรับการศึกษาวางแผนพัฒนาและจัดการแหล่งน้ำ ในพื้นที่เกาะอื่นๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนที่สำคัญ

พื้นที่ศึกษาคือ อำเภอเกาะสมุย ประกอบด้วยพื้นที่เกาะสมุยและเกาะเล็กๆ อื่นๆ แต่ในการศึกษาจะมุ่งศึกษาเฉพาะพื้นที่บนเกาะสมุย (231 ตารางกิโลเมตร) เท่านั้น ใช้การศึกษาในเชิงปริมาณและเวลา เกี่ยวกับการใช้น้ำเพื่อกิจการท่องเที่ยว และอุปโภค บริโภค เป็นหลัก ครอบคลุมเฉพาะแหล่งน้ำจืดบนเกาะสมุย ได้แก่ น้ำฝน แหล่งน้ำจืดผิวดินและใต้ดิน โดยศึกษาจากข้อมูลที่สำคัญและบันทึก แผนงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งน้ำบนเกาะสมุย ตลอดจนข้อสรุปและแผนหลักของเกาะสมุยเท่าที่จะสามารถรวบรวมได้ผนวกกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ สัมภาษณ์ในสนามตามความเหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่า ในสภาพปัจจุบันยังมีปริมาณน้ำดิบเพียงพอกับความต้องการ แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ภายใต้การจัดการปัจจุบันเริ่มมีปัญหการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูกาลท่องเที่ยวช่วงฤดูร้อนที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุด (เมษายน) และในเดือนที่ระดับน้ำใต้ดินลดต่ำ (สิงหาคม) จึงต้องมีการพัฒนาและจัดการเพิ่มเติม ในระดับเกาะควรสร้างอ่างเก็บน้ำผิวดินและระบบส่งน้ำหลักรอบเกาะ โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนหลัก ในระดับพื้นที่ควรมีการพัฒนาได้ดินและฝายที่มีอยู่ให้ได้ปริมาณน้ำมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้มีการใช้น้ำฝนเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาระบบประปาควรเริ่มพัฒนาในพื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และด้านทิศตะวันตกของเกาะก่อน แล้วจึงเชื่อมต่อกับพื้นที่ด้านตะวันออกตอนใต้ของเกาะเมื่อมีความต้องการใช้น้ำมากกว่าปริมาณน้ำในพื้นที่ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาแนวโน้มการขยายตัวของกาการท่องเที่ยวบนเกาะสมุย แหล่งน้ำบนเกาะจะเพียงพอสำหรับการพัฒนาในระดับหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นจึงต้องมีมาตรการในการจัดสรรน้ำอย่างยุติธรรม เพื่อป้องกันข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้

น้ำ ทั้งนี้เพราะการใช้น้ำเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยวมีมากขึ้นในอนาคตและให้ผลตอบแทนสูง การพัฒนาจึงจำเป็นต้องมุ่งเพื่อรองรับการเจริญเติบโตไปยังกลุ่มนี้ แต่ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงประชากรท้องถิ่นด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษา คือ ให้มีการศึกษาคุณภาพของน้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน และน้ำฝน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำ ให้มีการศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบค่าลงทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งน้ำประเภทต่างๆ ซึ่งจะใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจในการลงทุนทั้งของภาครัฐและเอกชน และนำไปสู่การกำหนดราคาน้ำประปาที่เหมาะสมและยุติธรรมระหว่างประชากรท้องถิ่น และการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว ควรมีการศึกษาเพื่อเพิ่มเติมประสิทธิภาพการใช้น้ำจากแหล่งน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และน้ำฝน ควรมีการศึกษาดูคุณภาพของน้ำบริเวณอ่าวที่สำคัญๆ เพื่อทราบอัตราสูบน้ำที่ปลอดภัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลเป็นปัจจัยพื้นฐานในการวางแผนพัฒนางานทางด้านแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการศึกษาสภาพธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการเก็บและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของอุทกวิทยา ทั้งน้ำฝน น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน การศึกษานี้สามารถใช้เป็นกรณีตัวอย่างสำหรับเกาะอื่นๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ผลกระทบของโครงการพัฒนาเมืองหลักที่มีต่อพื้นที่โดย
รวม : กรณีศึกษาเมืองหลักเชียงใหม่ (The Development of Chiang Mai as A
Regional City : Its Impact on the Modernization of Upper Northern
Thailand). เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและด้าน
สังคมของโครงการพัฒนาเมืองหลักเชียงใหม่ต่อพื้นที่โดยรอบ ซึ่งได้แก่ พื้นที่ของอำเภอรอบนอก
ของจังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ชนบทของจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน
และเชียงราย เพื่อศึกษาเหตุผล วัตถุประสงค์ และทางเลือกของแนวความคิดในการพัฒนาเมืองหลัก
โดยพิจารณาจากผู้กำหนดนโยบายในระดับประเทศและผู้ปฏิบัตินโยบายในระดับท้องถิ่น เพื่อหา
ศักยภาพของการพัฒนาพื้นที่จากอำเภอและจังหวัดโดยรอบ เพื่อเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ
ที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาเมืองหลักและเมืองรอง รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่บริเวณโดย
รอบให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างแท้จริง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ประกอบด้วย เจ้าของโรงงานในตัวเมือง
เชียงใหม่ คนงานในโรงงาน ประชากรที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ 3 กลุ่ม แบ่งตามรายได้
ประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบท และเจ้าของ/ผู้จัดการ ผู้ประกอบการค้าในตัวเมืองเชียงใหม่ ในการ
ศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการใช้จ่ายของประชากรกลุ่มเป้าหมายได้ใช้วิธี
วิเคราะห์ตัวทวีในการหาผลกระทบด้านนี้ นอกจากนี้ยังหาผลกระทบของผู้ประกอบการค้าในตัว
เมืองเชียงใหม่ต่อพื้นที่ชนบท โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาโดยวิธีพรรณนา ส่วนการศึกษา
หาผลกระทบทางด้านสังคมของตัวเมืองเชียงใหม่ต่อพื้นที่ชนบทนั้นได้เน้นการศึกษา ด้านบริการ
สังคม ด้านความตระหนักต่อสังคม ด้านการติดต่อทางสังคม และด้านท่าทีหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับ
เรื่องต่างๆ

ผลของการวิจัยเรื่องนี้พบว่า 1) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการใช้จ่าย
ของโรงงานในตัวเมืองเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาจากค่าตัวทวีแล้ว ปรากฏว่า ตัวทวีมีค่าสูงสุดในตัว
เมืองเชียงใหม่ รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร และตัวทวีมีค่าน้อยที่สุดในพื้นที่ชนบท แสดงว่าการ
ใช้จ่ายของโรงงานในตัวเมืองเชียงใหม่ ทำให้เกิดรายได้กับคนในตัวเมืองเชียงใหม่มากที่สุด และ
เกิดรายได้ที่กรุงเทพมหานครมากเป็นอันดับสอง แต่ทำให้เกิดรายได้ในชนบทน้อยมาก หรือกล่าว
ได้ว่าไม่ก่อให้เกิดรายได้ในชนบทเลย 2) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการใช้จ่ายของ
ประชากรที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ มีลักษณะอย่างเดียวกับผลกระทบที่เกิดจากการใช้จ่ายของ
โรงงานที่กล่าวมาแล้วคือ ค่าตัวทวีสูงสุดในตัวเมืองเชียงใหม่ และค่าตัวทวีสูงเป็นอันดับสองที่
กรุงเทพมหานครและมีค่าน้อยมากในพื้นที่ชนบท แสดงว่าการใช้จ่ายของประชากรที่อาศัยอยู่ในตัว

เมือง จะทำให้เกิดรายได้ในตัวเมืองเชียงใหม่ และกรุงเทพมหานครเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ทำให้เกิดรายได้ในพื้นที่ชนบทน้อยมาก 3) เมื่อพิจารณาลักษณะการจ้างงานของโรงงานในตัวเมืองเชียงใหม่ พบว่าโรงงานได้จ้างคนงานที่มาจากพื้นที่ชนบทรอบเมืองเชียงใหม่ให้มียานทำถึง ร้อยละ 51.85 ของจำนวนคนงานที่จ้าง เทียบกับ ร้อยละ 42 ที่เป็นคนงานจากตัวเมืองเชียงใหม่ แสดงว่าโรงงานในตัวเมืองเชียงใหม่ ทำให้คนงานที่อาศัยอยู่ในชนบทรอบนอกตัวเมืองเชียงใหม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนงานที่อาศัยอยู่ในโซน 1 (อำเภอแมริม สันกำแพง หางดง สารภี สันทราย และดอยสะเก็ด) ซึ่งมีคนงานถึง ร้อยละ 42.77 ของคนงานทั้งหมดที่เข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ 4) ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการใช้จ่ายของผู้ประกอบการค้าในตัวเมืองเชียงใหม่คือพื้นที่ชนบทในรูปของการท่องเที่ยว การเยี่ยมญาติ และซื้อสินค้ามาขายนั้น ปรากฏว่ามีน้อยมาก 5) ผลกระทบทางด้านสังคมของตัวเมืองเชียงใหม่ต่อพื้นที่ชนบทพบว่า ด้านบริการมีผลกระทบต่อชนบทพอสมควร ด้านการติดต่อทางสังคม มีผลกระทบต่อชนบทมากที่สุด ด้านความตระหนักต่อสังคม มีผลกระทบค่อนข้างมาก ด้านท่าทีหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของคนในชนบทไม่มีผลกระทบทางด้านนี้

สรุปได้ว่า ผลกระทบด้านสังคมเมื่อมองทุกด้านแล้วมีค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และในขั้นนี้ยังกล่าวไม่ได้ว่าโครงการพัฒนาเมืองหลักเชียงใหม่ล้มเหลว ประสิทธิภาพของหลายประเทศที่นำแนวความคิดเรื่องเมืองหลักไปใช้ทำให้เราทราบว่า โครงการเมืองหลักจะให้ผลเห็นได้จะต้องใช้ระยะเวลายาวนานมากคือ 15-25 ปี การพัฒนาเมืองหลักเชียงใหม่ได้ดำเนินการไปแล้วเพียง 5 ปี จึงยังไม่สามารถแสดงผลสำเร็จให้เห็นอย่างเด่นชัด อย่างไรก็ตามก็คิดว่าเมืองเชียงใหม่ยังมีศักยภาพและโอกาสที่จะพัฒนาเป็นเมืองหลักที่จะส่งผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมต่อพื้นที่โดยรอบ โดยการเน้นการพัฒนาสาขาเศรษฐกิจ สาขาดิจิทัล คือ การท่องเที่ยวและการบริการ และสาขาอุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมหัตถกรรม ที่จะช่วยสร้างรายได้ และการจ้างงานให้แก่คนในชนบทได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ 1) ด้านเศรษฐกิจ คือ นโยบายการพัฒนาเมืองหลักเชียงใหม่ควรมุ่งไปที่การผลิตด้านดิจิทัลได้แก่ การขนส่ง การคมนาคม การธนาคาร การประกันภัย การบริการ เป็นต้น Utis Khaothien ให้เหตุผลว่า ในประเทศไทย อุตสาหกรรมนอกกรุงเทพฯ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ทันทีทันใด สภาวะเศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันบ่งบอกว่า การพัฒนาภาค (หรือเมือง) ควรมุ่งพัฒนากิจกรรมการค้าแทนการพัฒนาอุตสาหกรรมในเมืองหลักเหล่านั้น และเมืองหลักควรเป็นศูนย์บริการเพื่อกระจายปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้าเกษตรกรรมและบริการที่จำเป็นให้กับพื้นที่รอบๆ เมืองหลัก กิจกรรมด้านการค้าผลิตไปจากกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมในเชิงที่ว่า มีการลงทุนด้านทุนน้อยกว่า และไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือ ที่สำคัญที่สุดคือ สามารถเลิกกิจการได้ง่ายเมื่อการดำเนินงานไม่ประสบผลดี ดังนั้นจึงดึงดูดเงินลงทุนเอกชนได้ง่ายกว่า และถ้าเมืองหลักที่เป็นศูนย์บริการประสบผลสำเร็จในการเร่งรัด

พัฒนาการเกษตรในพื้นที่โดยรอบแล้ว จะทำให้มีการปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ดีขึ้น ทำให้อุปสงค์ต่อสินค้าและบริการที่คนซื้อด้วยเงินค่าจ้างของเขาซึ่งนักเศรษฐศาสตร์เรียกสินค้านี้ว่า Wage Goods เพิ่มขึ้น และชักนำให้เกิดความเติบโตของกิจกรรมอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเมืองหลัก แต่มีข้อแม้ว่ากระบวนการนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเมืองหลักต้องเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ตรงศูนย์กลางของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการเกษตรสูง และเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า เชียงใหม่มีศักยภาพจะพัฒนาด้านนี้ได้ดี แม้กิจกรรมอุตสาหกรรมของตัวเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะไม่สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจจนน่าพอใจนัก แต่กิจกรรมอุตสาหกรรม อาทิเช่น อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร อุตสาหกรรมหัตถกรรม และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงในการก่อให้เกิดรายได้และการจ้างงานแก่คนเชียงใหม่ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร จะช่วยทำให้คนชนบทมีงานทำมากขึ้น อุตสาหกรรมหัตถกรรมมีศักยภาพสูงในด้านการส่งออกไปทั้งในและต่างประเทศ แต่มีข้อแม้ว่าต้องมีการออกแบบและควบคุมคุณภาพให้เป็นที่น่าเชื่อถือ ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีศักยภาพสูงมากที่ต้องส่งเสริมและปรับปรุงให้ดีตลอดไป 2) ด้านสังคม การพัฒนาด้านนี้จำเป็นต้องคำนึงควบคู่ไปกับด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมควรเน้นที่การลดการลอกเลียนแบบความเป็นอยู่ของคนในเมืองให้น้อยลง เพื่อคนชนบทจะได้มีหนี้สินลดลง เปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อถือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาให้หมดไป โดยการให้การศึกษาปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องให้กับคนชนบทตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเรียน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

หทัยรัตน์ พ่วงเซข. ศักยภาพในการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ให้น่าอยู่ โดยเน้นรูปแบบของการเดินทางแบบไร้เครื่องยนต์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและผังเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อเสนอภาพของสถานการณ์ NMT (รูปแบบการเดินทางที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ในการขับเคลื่อน) ในเมืองเชียงใหม่ และแสวงหาแนวทางที่จะพัฒนาเมืองให้มีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

วิธีที่ใช้ในการศึกษา คือ ศึกษาการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของเมืองใน 3 ช่วงเวลา คือ ยุคดั้งเดิม ยุคเปลี่ยนแปลง และยุคปัจจุบัน ในประเด็นด้านการใช้ที่ดินและวิถีชีวิต โครงข่ายการสัญจร ลักษณะการเดินทาง และรูปแบบการเดินทางโดยพิจารณาเมืองในแต่ละส่วน เพื่อนำมาสู่การสร้างฐานความรู้และความเข้าใจรูปแบบเมืองและการเดินทางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมุ่งประเด็นความสนใจมาที่ NMT เป็นสำคัญ

จากการศึกษาในกระบวนการดังกล่าวพบว่า เมืองเชียงใหม่มีพัฒนาการที่ควบคู่มา กับ NMT มาตลอดโดยยุคดั้งเดิมเป็นยุคไร้เครื่องยนต์ เนื่องจากสภาพเมืองและวิถีชีวิตอยู่ในระบบการผลิตแบบยังชีพ ที่ต้องพึ่งพาแรงงานคนและสัตว์ รวมทั้งระบบการผลิตเป็นแบบปิด เมืองจึงมีขนาดเล็กสามารถใช้การเดินทางเท้าได้ ส่วนยุคเปลี่ยนแปลงเมืองเริ่มเข้าสู่การใช้เครื่องยนต์ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง ทำให้เชียงใหม่เป็นส่วนหนึ่งของไทยและเข้าสู่กระแสการพัฒนาของโลก โดยได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตกและกรุงเทพ ส่งผลให้ระบบการผลิตและวิถีชีวิตคนเมืองเปลี่ยนไป มีการพึ่งพาปัจจัยภายนอกและการเดินทางแบบใช้เครื่องยนต์เริ่มเข้ามาในเมือง ซึ่งเมืองได้มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับการใช้เครื่องยนต์มาตลอด เมื่อเข้าสู่ยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการเติบโตของการใช้เครื่องยนต์อย่างเต็มที่ ในขณะที่ NMT มีจำนวนลดลง โดยมีการใช้อยู่ 5 รูปแบบคือ เดินเท้า จักรยาน สามล้อถีบ ซาลัง และรถเข็น จากการศึกษาพื้นที่ในปัจจุบันพบว่ามีการใช้ NMT ในพื้นที่ 6 ลักษณะคือ พื้นที่พักอาศัย พื้นที่พาณิชยกรรม พื้นที่สถาบันการศึกษา พื้นที่เมืองเก่า พื้นที่ตามแนว ธรรมชาติ และพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งพื้นที่เหล่านี้มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้ NMT เติบโตได้ดีกว่าที่เป็นอยู่

การศึกษานี้ได้เสนอเป็นแนวนโยบาย 12 ข้อ โดยสรุปได้เป็น 3 กลุ่มคือ 1) นโยบายในการปกป้องมิให้การใช้ NMT น้อยลงในพื้นที่ที่มีการใช้อยู่แล้วและส่งเสริมให้มีการใช้มากขึ้น 2) นโยบายที่สร้างโอกาสให้มีการใช้ NMT ในพื้นที่ที่ยังไม่มีการใช้ หรือมีการใช้น้อย 3) นโยบายในการนำประสบการณ์จากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการใช้ NMT ไปพัฒนาในพื้นที่เกิดใหม่ ซึ่งแนวนโยบายทั้งหมดจะถูกนำไปแปลเป็นข้อเสนอในระดับปฏิบัติ เพื่อใช้ในพื้นที่ทั้ง 5 กลุ่มต่อไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ประวุฒิ เข้มขลังาม. การวางแผนอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัดในเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการของเมืองเชียงใหม่ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างเมืองกับวัด และหาแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันของเมืองเชียงใหม่

พื้นที่ศึกษาเป็นวัดต่างๆ ทั้ง 14 ตำบลในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมด 40.25 ตารางกิโลเมตร จำนวน 84 วัด และวัดที่อยู่นอกเขตเทศบาลทางด้านทิศตะวันตกของเมืองซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเมือง อีกจำนวน 6 วัด รวมเป็นวัดที่ทำการศึกษาทั้งหมด 90 วัด วิธีการศึกษา ศึกษาจากแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร บทความ หนังสือ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ

ผลการศึกษาพบว่า วัดในเมืองเชียงใหม่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการเป็นเมืองและวิถีชีวิตของชาวเชียงใหม่อย่างเหนียวแน่น โดยวัดสำคัญในระดับเมืองที่มีพัฒนาการของวัดมาจนถึงในยุคปัจจุบันนี้ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับเมืองในเชิงการเมืองการปกครองและสังคมมาโดยตลอด ส่วนวัดประจำชุมชนในแต่ละชุมชนนั้นทำหน้าที่เป็น “ศูนย์กลางชุมชน” ของกลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งบทบาทนี้ในปัจจุบันยังคงเห็นได้อย่างชัดเจน ในปัจจุบันนี้จากสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อวัดในหลายด้านรวมถึงบทบาทของพระสงฆ์ด้วย จากสภาพปัญหาหลักต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวัด จัดแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลักคือ สภาพปัญหาผังบริเวณ สภาพปัญหาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและสภาพสภาพแวดล้อมบริเวณวัด ผลการวิจัยจากจำนวนวัดทั้งหมด 90 วัดในพื้นที่ศึกษาร้อยละ 90 ของวัดทั้งหมดนั้นจัดอยู่ในกลุ่มมีปัญหาในด้านสภาพแวดล้อมบริเวณวัดทั้งสิ้น

ในการเสนอแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัด ได้เสนอแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนา 2 แนวทางหลักคือ แนวทางในการพัฒนาเมือง และแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัด โดยในระดับนโยบายเสนอกรอบกลุมนโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับเมือง เน้นให้มีการส่งเสริมและจัดทำเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเทศบาลเมือง เน้นถึงการตระหนักและสร้างจิตสำนึก รวมถึงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การรักษามรดกทางวัฒนธรรมในส่วนเป้าหมายและแนวทางในการปรับปรุงสภาพองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมในระดับย่านและบริเวณวัด ได้เสนอมาตรการในระยะต่างๆ ซึ่งคำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีและเอกลักษณ์เฉพาะของวัดแบบล้านนาไว้ และตัวอย่างควรปรับปรุงวัดในย่านพาณิชยกรรม โดยเชื่อมพื้นที่ย่านพาณิชยกรรมหลักและย่านประวัติศาสตร์ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ของเมืองเข้าด้วยกัน และใน

ช่วงท้ายของการศึกษาได้เสนอ วงจรทัศนศึกษาวัดในเมืองเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณค่าของวัด และเป็นการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ถึงมรดกทางวัฒนธรรม

LOCATION(S) : CU LIBRARY

คณฺชนม์ นิรมาณธรรมกุล. การแปรรูปท่าอากาศยานเป็นองค์การมหาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

ท่าอากาศยานภายใต้การกำกับดูแลของกรมการบินพาณิชย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นองค์การมหาชน ศึกษาเฉพาะกรณีท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคของกรมการบินพาณิชย์

การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาค จำนวน 485 คน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการบินพาณิชย์ จำนวน 27 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ต้องแปรรูปท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคไปเป็นองค์การมหาชนหรือองค์การรูปแบบอื่นๆ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเหตุผลในการแปรรูปท่าอากาศยานเพื่อให้ท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคสามารถปรับโครงสร้างการบริหารงานได้ตามความเหมาะสมและบทบาทของกลุ่มบุคคลที่ทำให้ท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคแปรรูปไปเป็นองค์การรูปแบบอื่นๆ ต้องอาศัยบทบาทของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานและเจ้าหน้าที่ภายในกรมการบินพาณิชย์ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชนอยู่ระดับค่อนข้างถูกต้อง ความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชนของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคไม่มีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติส่วนบุคคล ความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชนของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลในการแปรรูปองค์การและความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชนของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการตามท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดการแปรรูปท่าอากาศยาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยเรื่องนี้เป็นคือ 1) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการส่วนภูมิภาคค่อนข้างมีความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชนคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงอยู่หลายประเด็น ดังนั้นควรที่กรมการบินพาณิชย์จะต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องชัดเจนและประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับรับทราบทั่วกัน 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะแปรรูปไปเป็นรูปแบบขององค์การใหม่ต่างๆ ยังขาดเนื้อหาสาระที่ชัดเจนขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอหรือการนำเสนอไม่ต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการมักได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการแปรรูปจากสื่อมวลชนก่อน ควรปรับปรุงการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 3) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการระดับล่างจำนวนมากยังขาดความเข้าใจการเป็นองค์การมหาชน ดังนั้นควรทำความเข้าใจ เช่น การบรรยายให้ความรู้

เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการหรือการแปรรูปให้บ่อยครั้งขึ้นโดยใช้ผู้แทนจากหลายๆ หน่วยงาน และต่างหน่วยงานไม่จำกัดเพียงหน่วยงานราชการ อาจจะเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงาน ที่คงสภาพเป็นองค์การมหาชนแล้วก็ได้ เพื่อให้เกิดความสนใจในการรับฟังและครอบคลุมเกี่ยวกับการแปรรูป 4) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการมีความต้องการทราบผลกระทบการแปรรูปเป็น องค์การมหาชนทั้งข้อดีและข้อเสีย การเสนอข่าวของสื่อมวลชนบางครั้งมีการวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่ ถูกต้องทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากความจริง การเผยแพร่ข่าวสารการเป็นองค์การ มหาชนอาจทำได้โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ควรมีการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งข้อดีและ ข้อเสียควบคู่กันไปเพื่อที่จะได้เปรียบเทียบข้อมูลที่ต้องการ โอกาสที่จะได้รับความร่วมมือการแปรรูปได้ดียิ่งขึ้น 5) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการมักคำนึงถึงเงินเดือน รายได้ สวัสดิการ หรือผลประโยชน์ของตนเองโดยเฉพาะ กรมการbinพาณิชย์ต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสิทธิประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการที่อาจเกิดผลเสียหายแก่ราชการได้ และควรทำความเข้าใจกับ เจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดในสาระสำคัญต่างๆ เช่น สิทธิประโยชน์หรือผลประโยชน์ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานราชการ เป็นต้น 6) การนำวิธีการแปรรูปเป็น องค์การมหาชนหรือแปรรูปเป็นองค์การอื่นๆ มาใช้ให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น ควรให้ข้าราชการและ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา ทั้งนี้เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงหรือ ให้การแปรรูปเป็นองค์การมหาชนกระทบกระเทือนต่อผู้เกี่ยวข้องน้อยที่สุด และควรทำแบบค่อย เป็นค่อยไป 7) รูปแบบการแปรรูปเป็นองค์การมหาชนควรจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทาง กายภาพหรือความเหมาะสมของแต่ละท่าอากาศยาน ดังนั้นฐานะที่กรมการbinพาณิชย์กำกับดูแล ท่าอากาศยานส่วนภูมิภาคควรมีโครงการนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับการแปรรูปเป็น องค์การใหม่ เช่น องค์การมหาชนหรือองค์การรูปแบบอื่นๆ ควรเปรียบเทียบจากหลายๆ หน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการแปรรูปที่เหมาะสมต่อไป 8) การแปรรูปไปเป็นองค์การรูปแบบใหม่ นั้น ไม่ว่าจะการแปรรูปไปเป็นองค์การรูปแบบใดย่อมมีผลกระทบต่อตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ราชการอยู่เดิมและอาจจะเกิดปฏิกิริยาต่อต้านจากเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้สูญเสียผลประโยชน์ จึงควร เตรียมมาตรการรองรับเพื่อชดเชยให้กับผู้สูญเสียผลประโยชน์และเตรียมแผนงานเพื่อการแปรรูปต่อไป

LOCATION(S) : RU LIBRARY

พงษ์พันธ์ จั่นเงิน. รถไฟเพื่อให้บริการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงจำนวนผู้โดยสารในอนาคต ซึ่งจะทำให้การเดินทางเข้าสู่ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 โดยทางถนนเกิดปัญหาอย่างรุนแรง ดังนั้นการเดินทางรูปแบบอื่นจึงถูกนำมาพิจารณาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว

การศึกษาครั้งนี้ได้นำปัจจัยมาประกอบการพิจารณา เช่น ผลทำนายปริมาณการจราจรบนโครงข่ายถนนทั้งภายในและภายนอกท่าอากาศยานในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน ความยาวของพื้นที่จอดรับส่งผู้โดยสารบริเวณหน้าอาคารผู้โดยสาร และระบบการเคลื่อนตัวของการจราจรบริเวณด้านหน้าอาคารผู้โดยสาร จากการวิเคราะห์ เมื่อทราบว่าจำนวนผู้โดยสารเท่าใดจะทำให้การเดินทางโดยถนนเกิดปัญหาแล้วก็ได้ทำการพิจารณาหาการเดินทางรูปแบบอื่นมาช่วยเสริม เพื่อให้การเดินทางเข้าออกท่าอากาศยานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า การเดินทางโดยรถไฟมีความเหมาะสมที่สุด ซึ่งรถไฟที่ได้พิจารณามี 3 ชนิด ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง (HST) รถไฟฟ้าชานชาลา (BTS) และการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบในด้านต่างๆ แล้วพบว่า รถไฟสายภาคตะวันออกของการรถไฟแห่งประเทศไทยมีความเหมาะสมที่สุดทั้งด้านความพร้อมของระบบที่มีอยู่ ความสามารถที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และยังเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการน้อยที่สุดด้วย สำหรับความเหมาะสมของสถานที่ตั้งสถานีรถไฟในใจกลางกรุงเทพนั้น ได้พิจารณาพบว่าพื้นที่บริเวณสถานีรถไฟมักกะสันมีความเหมาะสมที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อีก 2 แห่งคือ สถานีรถไฟหัวลำโพง และพื้นที่บริเวณโรงงานยาสูบ เนื่องจากมีความเหมาะสมทั้งในเรื่องของสถานที่ตั้ง ความสามารถในการเข้าถึง ความสามารถในการจัดความถี่ได้ตามต้องการ และยังมีจุดตัดระหว่างรางรถไฟกับถนนน้อยที่สุดด้วย โดยรถไฟที่เหมาะสมจะนำมาให้บริการคือ รถไฟดีเซลรางปรับอากาศให้บริการระหว่าง 05.30-23.30 น. โดยมีความถี่ 15-20 นาที

การศึกษาวิทยานิพนธ์นี้เน้นที่จะแสดงถึงความจำเป็นของการนำระบบรถไฟมาให้บริการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ดังนั้นเพื่อให้สามารถนำโครงการนี้ไปปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะผู้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไปคือ 1) ราคาค่าโดยสารที่เหมาะสมของโครงการ เนื่องจากราคาค่าโดยสารเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทางของผู้โดยสาร ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อหาราคาค่าโดยสารที่เหมาะสมที่สุดสำหรับโครงการนี้ 2) ความเป็นไปได้ของการขยายโครงการนี้เพิ่มเติมไปยังจังหวัดทางภาคตะวันออก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางไปเที่ยวในจังหวัด

ชายฝั่งทะเลของภาคตะวันออก หรือต้องการเดินทางไปยังนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกทันทีที่ลงจากเครื่องบินโดยไม่ต้องเข้าในกรุงเทพมหานครก่อน 3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสภาพการจราจรบนถนนโครงข่ายภายนอกและภายในท่าอากาศยานเมื่อมีการให้บริการโครงการนี้ ว่าโครงการนี้จะส่งผลดีต่อสภาพการจราจรมากน้อยเพียงไร

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

ชลันทิพย์ ประดับพงษา. กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษากระบวนการประชาสัมพันธ์ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มผู้ส่งสาร ได้แก่ ผู้บริหารโครงการฯ และผู้รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ของทั้งการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด รวม 6 คน รวมทั้งวิธีการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษากลุ่มผู้รับสารจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งทางอากาศ

ผลจากการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิในช่วงที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นการวิจัย-รับฟัง ซึ่งเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ขั้นการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ทำตามแผนจริงทุกครั้ง ส่วนขั้นการประเมินผลนั้นยังขาดการประเมินผลที่เป็นทางการ 2) กลยุทธ์การใช้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิภายใต้การบริหารงานของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย การกำหนดสื่อหลักและสื่อรอง โดยสื่อมวลชนเป็นสื่อหลัก การใช้สื่อหลายประเภทร่วมกัน การใช้สื่อสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียง และการใช้สื่อของหน่วยงานพันธมิตร ส่วนกลยุทธ์การใช้สื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ ของบริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด ประกอบด้วย การกำหนดสื่อหลักและสื่อรอง โดยสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก การใช้กลยุทธ์การใช้สื่อหลายประเภทร่วมกัน และกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย 3) กลยุทธ์การนำเสนอสารประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิภายใต้การบริหารงานของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย กลยุทธ์การสร้างความรู้สึกร่วมกัน การสร้างสารสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง และการสร้างความจดจำชื่อ “SBIA” ส่วนกลยุทธ์การนำเสนอสารประชาสัมพันธ์ของบริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด ประกอบด้วย การสร้างความรู้สึกร่วมกัน การนำเสนอชื่อท่าอากาศยาน และการนำเสนอแนวคิดหลัก 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการประชาสัมพันธ์โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ส่วนปัจจัยภายใน ได้แก่ ทรัพยากรในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของส่วนงาน

ประชาสัมพันธ์ และการประสานงานภายในหน่วยงาน โดยปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยที่ส่งผลในเชิงลบต่อการประชาสัมพันธ์โครงการ ส่วนปัจจัยภายในเป็นปัจจัยที่ส่งผลในเชิงบวกต่อการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย แต่กลับเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงลบต่อบริษัท ทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ 1) รัฐบาลและผู้บริหารโครงการทำอากาศยานสุวรรณภูมิควรให้ความสำคัญกับงานประชาสัมพันธ์ และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการประชาสัมพันธ์อย่างแท้จริง เพราะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์จะมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหาร 2) โครงการทำอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นโครงการระดับชาติ ดังนั้นในการดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ จึงควรให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนให้การประชาสัมพันธ์โครงการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) ในด้านข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการทำอากาศยานสุวรรณภูมิ ควรพัฒนาระบบข้อมูลให้มีความคล่องตัวมากขึ้น เช่น การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อแก้ไขภาพลักษณ์ในเชิงลบพร้อมๆ กับการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทดแทน 5) ควรมีการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ทั้งแผนระยะยาว เพื่อเป็นแผนแม่บทในการประชาสัมพันธ์ และแผนประชาสัมพันธ์เพื่อบริหารภาวะวิกฤต เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที 6) ควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มชุมชนในบริเวณพื้นที่โดยรอบโครงการฯ เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง และจะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโครงการ ซึ่งหากไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่ดีตั้งแต่ก่อนเริ่มการดำเนินงานแล้ว การเกิดการต่อต้านไม่สนับสนุนโครงการฯ จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานได้ 7) การสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้กับพนักงานของ บริษัท ทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด เพื่อให้เข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการพัฒนาให้พนักงานของบริษัทฯทุกคน สามารถเป็นสื่อบุคคลที่ดี 8) ควรประชาสัมพันธ์กับกลุ่มวิชาชีพที่เฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษ เช่น กลุ่ม IATA ซึ่งการเป็นร่วมตัวของหน่วยงานด้านการขนส่งทางอากาศ กลุ่มสมาคมอุตสาหกรรมการบินแห่งประเทศไทย สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย 9) ควรใช้สื่อหรือกิจกรรมที่สนับสนุนให้เกิดการสื่อสารสองทางระหว่างผู้ส่งและผู้รับสารให้มากขึ้น 10) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างสารประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากจะเป็นส่วนที่สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่โครงการฯ ได้โดยพิจารณาจากความต้องการของผู้รับสารแต่ละกลุ่มเป็นหลัก และนำเสนอสารที่ตรงตามความต้องการนั้นๆ 11) ควรดำเนินการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ในแต่ละกิจกรรม เพราะการประเมินผลเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยวัดความสำเร็จของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ หากโครงการทำอากาศยานสุวรรณภูมิให้ความสำคัญกับการประเมินผลกิจกรรมประชาสัมพันธ์มากขึ้นแล้ว การดำเนินงานในอนาคตก็สามารถจัด

ทิศทางให้ตรงกับความเป็นและสนองวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น 12) ในกรณีความไม่พร้อมในเรื่อง
อุปกรณ์การประชาสัมพันธ์ อาจขอความร่วมมือและการสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์จากหน่วย
งานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่มีความพร้อมมากกว่า ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ปัญหาทรัพยากรการ
ประชาสัมพันธ์ที่ไม่เพียงพอ

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

จิตลดา พัดเย็น. แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง : ศึกษา
กรณีกองตรวจคนเข้าเมือง 2 ท่าอากาศยานกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้คือ เพื่อศึกษาระดับแรงงูใจในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง กองตรวจคนเข้าเมือง 2 และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง กองตรวจคนเข้าเมือง 2

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการตำรวจในสังกัด กองตรวจคน
เข้าเมือง 2 ตั้งแต่ระดับรองสารวัตรลงมา จำนวนทั้งสิ้น 216 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง กองตรวจคนเข้าเมือง 2
มีแรงงูใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่าปัจจัยที่มีความ
สัมพันธ์กับแรงงูใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ พบว่าเพศชายมีแรงงูใจในการปฏิบัติงาน
มากกว่าเพศหญิง ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ อายุ ชันยศ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด
ประสบการณ์ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงงูใจในการปฏิบัติงาน 3) เมื่อพิจารณาแรงงูใจ
ที่แยกย่อยแต่ละด้านแล้ว พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงงูใจมีทิศทางทั้งที่สอดคล้องและไม่
สอดคล้องกับสมมติฐาน ในส่วนที่มีทิศทางสอดคล้องกับสมมติฐาน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง
ยศกับแรงงูใจด้านความก้าวหน้า และด้านนโยบายในการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
กับแรงงูใจด้านความผูกพันกับผู้ร่วมงานและด้านสภาพการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่าง
หน่วยงานที่สังกัดกับแรงงูใจด้านสภาพการทำงาน สำหรับส่วนที่มีทิศทางไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐาน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแรงงูใจด้านการปกครองบังคับบัญชา ความ
สัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแรงงูใจด้านความผูกพันกับผู้ร่วมงาน และด้านเงินเดือน และ
ผลประโยชน์เกื้อกูล ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับแรงงูใจด้านความก้าวหน้าและ
ด้านการปกครองบังคับบัญชา

ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ ทั้ง 10
องค์ประกอบ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีทัศนคติอยู่ในระดับพอใช้ได้ เพราะมีแรงงูใจอยู่ในระดับปานกลาง
ดังนี้ 1) ด้านความสำเร็จของงาน ผู้บังคับบัญชาควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ
ของแต่ละบุคคล เพราะการมอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถจะทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานอย่างเต็ม
กำลังความสามารถและตั้งใจทำงาน ควรให้เกียรติยกย่องเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้สำเร็จ
เป็นผลดีแก่หน่วยงาน ให้ความไว้วางใจเมื่อมอบหมายงานให้ปฏิบัติ ให้เขามีอิสระในการปฏิบัติ
งาน รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ได้บังคับบัญชาด้วยใจที่เปิดกว้างและเป็นธรรม รวมทั้งการ
ไม่มองข้ามความสำคัญความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชา สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะผูกใจผู้ได้บังคับ

บัญชาได้มาก เพราะมนุษย์ไม่ได้ต้องการแค่ลาภยศ เงินทองเท่านั้น มนุษย์ยังต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต ต้องการได้รับการยกย่อง 2) ด้านลักษณะงาน เห็นควรเพิ่มพูนความรู้ในลักษณะงาน แก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่องและครบวงจร ควรมีการอบรมให้ข้าราชการตำรวจทราบถึงลักษณะงานของกองตรวจคนเข้าเมือง 2 ในทุกฝ่าย เพื่อให้ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีความรอบรู้ สามารถตอบคำถามหรือแนะนำผู้โดยสารชาวต่างประเทศได้ เนื่องจากปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานจะรู้งานแต่เฉพาะในฝ่ายของตนเองเท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติจำเป็นจะต้องรู้งานในฝ่ายอื่นด้วย จึงมักจะหลีกเลี่ยงการตอบคำถามแก่ผู้โดยสารชาวต่างประเทศ หรืออาจตอบคำถามผิดได้ จะทำให้เกิดความสับสนและอาจนำความเสียหายมาสู่หน่วยงานในภาพรวมได้ นอกจากนี้เห็นควรจัดวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ในการดูหนังสือเดินทางมาอธิบายหรือชี้แนะแนวทางการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือเดินทาง ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน การอบรมการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีจิตสำนึกการให้บริการที่ดี ด้วยรอยยิ้มแห่งความเป็นมิตร เหล่านี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจในการทำงาน รู้สึกสนุกสนาน ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานท่านใดปฏิบัติงาน ณ ที่ใดเป็นเวลานานเห็นควรมีการสอบถามความสมัครใจถึงการสับเปลี่ยนโยกย้ายหน้าที่การทำงาน เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกซ้ำซาก จำเจ เมื่อหน่วยงาน หรือบ้านทอนสุขภาพของผู้ปฏิบัติ 3) ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บังคับบัญชาควรให้คำยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาทำงานได้สำเร็จ ควรมีการตรวจเช็คเด่นประจำเดือนหรือประจำปี โดยประกาศให้ผู้ร่วมงานทุกคนทราบ และมีรางวัลเป็นสิ่งชักจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจ และเกิดความภาคภูมิใจที่จะทำงานและรักษาความดีให้มีอยู่ตลอดไป ให้เกิดความรู้สึกเป็นมิตร ความอบอุ่น ความเมตตาแก่ผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งจะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชา รู้สึกว่าไม่ถูกทอดทิ้ง 4) ด้านความรับผิดชอบ ควรมีการระบุถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนในแต่ละงานให้ชัดเจนลงไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานจะได้รู้ถึงขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองไม่ปิดความรับผิดชอบ โดยการมอบหมายความรับผิดชอบให้เหมาะสมไม่เกิดการลักลั่นกันเหมือนในปัจจุบัน ที่ความรับผิดชอบของบางฝ่ายมีมากจนผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกท้อแท้ ไม่อยากทำงาน หรืออยากไปอยู่งานอื่นที่ไม่มี ความรับผิดชอบมาก หรือมีโอกาสเสี่ยงต่อความผิดพลาดได้ง่าย กรณีมีการระบุหน้าที่ที่จะลงแก่ผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานผิดพลาด ควรมีความเหมาะสมและยุติธรรม เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความอบอุ่นใจว่าจะไม่ถูกกดดันแก่ถึง 5) ด้านความก้าวหน้า ควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทำการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มเติมคุณวุฒิ การส่งเสริมให้ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มเติม ทั้งจากภายในหน่วยและนอกหน่วยเอง ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการตรวจหนังสือเดินทาง การใช้ภาษาต่างประเทศ การดูงานเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมืองของต่างประเทศ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ เพิ่มทักษะ ความชำนาญ ในการดูหนังสือเดินทาง นอกจากนี้ในเรื่อง การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ควรเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

และเหมาะสม มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดและเน้นในเรื่องของความรู้ความสามารถ ความขยันหมั่นเพียร ในการทำงาน ให้ความสำคัญโดยเสมอหน้ากัน ย่อมเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจอยู่ในระดับที่ดีเป็นที่น่าพอใจอยู่เสมอ 6) ด้านนโยบายและการบริหารงาน ผู้บังคับบัญชาควรมีนโยบายที่ชัดเจนและแจ้งให้ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานทราบโดยทั่วถึง กำหนดปริมาณงานและขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม ปรับเปลี่ยนเวลาการปฏิบัติงานหรือจัดกำลังเจ้าหน้าที่เข้าเวรเสริมตามโอกาสอันควร ไม่ควรให้มีกำลังเวรเสริมตลอดไปจนทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความอ่อนล้า เครียด เหนื่อย ควรจัดให้มีประชุม สัมมนา ร่วมแสดงความคิดเห็นของข้าราชการระดับปฏิบัติการซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาบ้าง เพื่อให้รับรู้ปัญหาของผู้ปฏิบัติ และจักได้หาแนวทางการบริหารงานที่เหมาะสมต่อไป 7) ด้านการปกครองบังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาควรวางตัวเป็นกลาง ให้ความสำคัญกับผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาคกัน ไม่มีความลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง ควรให้ความเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชา ให้ความจริงใจ เปิดเผยและไว้วางใจ ควรมุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยการให้คำแนะนำปรึกษาให้ความช่วยเหลือทั้งในเรื่องการงานและเรื่องส่วนตัว จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชารู้สึกศรัทธา เชื่อฟัง ยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความเต็มใจยิ่ง โดยเฉพาะลักษณะการทำงานในกองตรวจคนเข้าเมือง 2 ที่ต้องทำงานเป็นผลัดหมุนเวียนกันตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งในเวลาทำงานมักจะติดต่อกับผู้โดยสารเกือบตลอดเวลา หลังเลิกงานก็ต้องรีบกลับบ้านเพื่อไปพักผ่อน ผู้บังคับบัญชามักจะไม่ได้ลงมาคลุกคลีกับผู้ปฏิบัติงานเท่าใดนัก มักจะใช้คำสั่งจากเบื้องบนสั่งการลงมาเท่านั้น จึงไม่ค่อยทราบถึงปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน ขาดความใกล้ชิด ซึ่งถ้าผู้บังคับบัญชาสามารถให้ความเป็นกันเอง ดูแลสอดส่องความเป็นอยู่ทุกข์สุขของผู้ได้บังคับบัญชาแล้ว จะเป็นการเสริมสร้างให้ข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีแรงจูงใจที่ดียิ่งตลอดเวลา อันนำไปสู่ความเต็มอกเต็มใจที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เพื่อช่วยให้ภาพพจน์การให้บริการที่ดี อันจะสร้างความประทับใจแก่ชาวต่างประเทศและคนไทยที่มาใช้บริการ 8) ด้านความผูกพันกับผู้ร่วมงาน ควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา อาจจัดให้มีการสัมมนาโดยเน้นในเรื่องของกิจกรรมบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ อันจะคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสนิทสนม ความสามัคคี รักหน่วยงาน และมีมิตรเพิ่มมากขึ้น การติดต่อประสานงานระหว่างฝ่ายจะได้มีความสะดวกและคล่องตัว ตลอดจนเป็นการลดความเอารัดเอาเปรียบในการปฏิบัติงานได้อีกวิธีหนึ่ง 9) ด้านสภาพแวดล้อม ผู้บังคับบัญชาควรหมั่นสอดส่องดูแลอุปกรณ์เครื่องใช้สอยต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งสิ่งต่างๆ หากจัดให้มีพอเพียงและอยู่ในสภาพดี ย่อมช่วยสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและทำให้ผู้ปฏิบัติงานที่ตั้งใจปฏิบัติงานมีกำลังใจที่จะทำงาน โดยไม่รู้สึกเหนื่อยหรือท้อแท้ ควรปรับปรุงสวัสดิการ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ให้มีความสะดวกและดำเนินการอย่างรวดเร็วให้ทัน่วงทีกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานให้มากกว่านี้ อาจทำในรูปของการขอยืมเงินทอรองจ่ายไปก่อน รวมทั้งดำเนินการตัดขั้นตอนที่ไม่ง่าย และไม่ควรต่อระเบียบออกไป ควรมีการ

ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับทราบถึงสิทธิที่ตนจะพึงได้จากหน่วยงาน
สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองด้วย และเห็นควรจัดสรรบ้านพักให้กับข้าราชการตำรวจที่มีบ้านพักอยู่
ไกลได้พักอาศัยในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ใกล้ที่ทำงาน ตลอดจนเห็นควรมีการตรวจสอบภาพประจำปี
ให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดอย่างทั่วถึงโดยละเอียด เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามี
บังคับบัญชาห่วงใยและเอาใจใส่ต่อสุขภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงใจ

LOCATION(S) : RU LIBRARY

ธีระทัต คงจันทร์. การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในธุรกิจโรงแรม : ศึกษากรณีโรงแรมใน
เครือแอดคอร์ต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2541.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรของธุรกิจโรงแรมในเครือแอดคอร์ต ในเรื่องการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมในธุรกิจโรงแรมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

การวิจัยได้ศึกษาระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามสภาพทั่วไป นอกจากนี้ยังได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพนักงานของโรงแรมในเครือแอดคอร์ต กรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน และใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC+ วิเคราะห์ข้อมูลและตัวสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานของโรงแรมในเครือแอดคอร์ต กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุไม่เกิน 25 ปี ระดับการศึกษาอยู่ระหว่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับอนุปริญญา มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-5 ปี และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) ระดับความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม กลุ่มพนักงานให้ความสำคัญในด้านของความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาตามลำดับได้แก่ ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม ความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกอบรม ความเหมาะสมของวิธีและกระบวนการฝึกอบรม และให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของโครงการฝึกอบรมน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากภาพรวมของพนักงานทั้งหมด พบว่า กลุ่มพนักงานให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรมด้านความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรมปัจจัยด้านเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเดียวคือ ด้านของความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม ปัจจัยด้านอายุ ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเดียวคือ ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม ปัจจัยด้านการศึกษา มีการจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 4 ด้านคือ ด้านของความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม ความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกอบรม ความเหมาะสมของผู้

รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม และความเหมาะสมของวิธีและกระบวนการฝึกอบรม ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 4 ด้านคือ ความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกอบรม ความเหมาะสมของโครงการฝึกอบรม และความเหมาะสมของวิธีและกระบวนการฝึกอบรม สุดท้าย คือ ปัจจัยด้านรายได้ ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ 1) การศึกษาวิจัยนี้มีความแตกต่างกับผลการศึกษาวิจัยอื่นตรงที่ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยในภาพรวมในองค์ประกอบด้านต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ส่วนผลการวิจัยอื่นๆ เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะโครงการที่สถานประกอบการได้จัดขึ้น ดังนั้น ผลการวิจัยนี้อาจมีความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่กล้าตอบตามความเป็นจริง เพราะจะกระทบต่อสถานภาพของผู้ตอบ เนื่องจากผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านการฝึกอบรมโดยตรง ดังนั้นควรมีการวิจัยซ้ำในลักษณะเดียวกันนี้อีก 2) การจัดทำโครงการพัฒนาบุคคล และการฝึกอบรมควรจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มประชากรที่แท้จริง เช่น กลุ่มที่มีระดับการศึกษาน้อยควรเน้นการฝึกอบรม ภาษาอังกฤษ การให้บริการ การควบคุมอารมณ์เมื่อพบสถานการณ์ที่ตึงเครียด หรือหลักสูตรของพนักงานระดับบริหาร ควรเน้นการทำงานให้ได้น้ำใจและผลงาน การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นต้น นอกจากนี้การจัดสถานที่ฝึกอบรม การจัดหาวิทยากร การสนับสนุนให้พนักงานเห็นความสำคัญของโครงการต่างๆ ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงแรมแต่ละแห่งจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละโครงการเป็นอย่างมาก 3) ผู้บริหารระดับสูง โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจอนุมัติโครงการพัฒนาบุคคลและฝึกอบรม จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาบุคคล โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้ 3.1) บุคลากร แยกเป็น ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการตามโครงการต่างๆ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของแผนงานพัฒนาบุคคลอย่างแท้จริง เพราะถ้าบุคคลเหล่านี้มีปัจจัยดังกล่าวพร้อมแล้ว เท่ากับว่าแผนการพัฒนาบุคคลประสบความสำเร็จไปแล้วส่วนหนึ่ง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางส่วนอาจยังไม่ทราบความสำคัญของการพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม โรงแรมควรจะส่งเสริมให้พวกเขาได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมตามความเหมาะสม ดังนั้น ควรจัดเวลาให้พนักงานกลุ่มเป้าหมายเวียนเข้ารับการอบรมนอกเวลางาน หรือให้หยุดงานเพื่อรับการฝึกอบรมโดยถือว่าการเข้ารับการฝึกอบรมเป็นการปฏิบัติงาน วิทยากรที่จัดหามาฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง และจะต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมของพนักงานในแต่ละกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดีด้วย 3.2) งบประมาณที่ใช้ในแต่ละโครงการควรจัดให้เพียงพอ เพราะว่าการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานจะส่งผลดีกับองค์กรหรือโรงแรมเป็นอย่างสูง เพราะจะส่งผลให้โรงแรมมีแขกมาใช้บริการเพิ่มขึ้น เมื่อพวกเขาเกิดประทับใจในความสะดวกสบายในการให้บริการ ก็จะกลับมาใช้บริการอีก หรือแนะนำญาติมิตรมาใช้บริการด้วยรายได้และผลกำไรของโรงแรมก็จะเพิ่มขึ้นด้วย และจะส่งผลให้พนักงาน

มีรายได้จากการปฏิบัติงาน เช่น เงินเดือน ค่าบริการ และรางวัล (TIP) เพิ่มขึ้นตามไปด้วย พนักงานก็จะมีกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน มีความจงรักภักดีต่อองค์กรเป็นต้น 3.3) ควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อม เช่น ห้องฝึกอบรม ควรมีความกว้างขวางเพียงพอ มีอุปกรณ์การฝึกอบรมพร้อม ได้แก่ เครื่องขยายเสียง เครื่องปรับอากาศ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น เพราะสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ยิ่งขึ้น 3.4) ควรจัดทำแผนการพัฒนานุคคลและการฝึกอบรมเป็นรายปี และควรทำอย่างต่อเนื่องโดยแจ้งให้พนักงานทั้งหมดได้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้พนักงานได้เตรียมตัวล่วงหน้าสำหรับการเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละโครงการ และจัดการกับงานที่ค้างค้ำก่อนเข้ารับการฝึกอบรมได้ทันเวลา 3.5) การฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตร ควรสอดแทรกวิชาที่ส่งเสริมให้พนักงานสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลอดจนเรียนรู้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้พนักงานสามารถรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการ ท้องเที่ยว การให้บริการในธุรกิจการท่องเที่ยวจะต้องสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีทันสมัยได้เป็นอย่างดี 3.6) ควรมีการติดตามและประเมินผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงใด ทุก 3 หรือ 6 เดือน เพื่อจะได้วางแผนการพัฒนานุคคลและการฝึกอบรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ในโอกาสต่อไป

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

กิจรุเชต ไกรวาส. อิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะอิทธิพลของศูนย์การค้าที่มีต่อการพัฒนาการของรูปแบบการค้าและบริการในเชียงใหม่ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการศึกษายังต้องการแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของเมืองที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลของศูนย์การค้า อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านกายภาพของเมือง

ในการศึกษา แบ่งประชากรเป็น 2 ส่วนคือ 1) ส่วนของศูนย์การค้า จะใช้เทคนิคทางสถิติในการเลือกตัวอย่างเพื่อการศึกษา คือ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยจะแบ่งเป็น 3 กลุ่ม และในขั้นตอนต่อไป ในแต่ละกลุ่มประชากรจะเลือกตัวอย่างผู้บริโภคขึ้นมาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย 2) ส่วนศึกษาข้อมูลจากประชากรใน 3 กลุ่มคือ ผู้ประกอบการร้านค้าย่อย ผู้บริโภคที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และพื้นที่ชุมชนพักอาศัยโดยรอบ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่ ส่วนนี้จะใช้เทคนิคทางสถิติในการเลือกตัวอย่างจากกลุ่มทั้ง 3 นี้ขึ้นมาเพื่อการศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย พื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 40 ตารางกิโลเมตรของเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมถึงพื้นที่ที่มีการขยายตัวของเมืองต่อเนื่องออกไปโดยรอบ ส่วนวิธีการศึกษา ศึกษาจากข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถาม

ผลของการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ที่ตั้งของศูนย์การค้าในเมืองเชียงใหม่ส่วนใหญ่แล้วจะกระจุกอยู่ในย่านธุรกิจการค้าใจกลางเมือง โดยมีศูนย์การค้าบางแห่งที่กระจายตัวออกไปตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นเขตเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ด้านในของเมืองกับย่านพักอาศัยที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่รอบนอก ซึ่งศูนย์การค้าต่างๆ ของเมืองเชียงใหม่จะมีรัศมีการให้บริการแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือ ศูนย์การค้าในระดับจังหวัดหรือระดับภาค ศูนย์การค้าในระดับเขตหรือชุมชน และศูนย์การค้าในระดับตำบลหรือท้องถิ่น นอกจากนี้ยังพบว่าศูนย์การค้านั้นเป็นการพัฒนาในเรื่องรูปแบบของกิจกรรมการค้าและบริการของเมืองอย่างหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการเป็นแหล่งศูนย์รวมของสินค้าและบริการที่หลากหลายของศูนย์การค้า ซึ่งจะช่วยสร้างความสะดวกในการเดินทางและในการเลือกซื้อสินค้าแก่ผู้บริโภค และผลจากการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการค้าดังกล่าวได้ส่งผลให้ผู้บริโภคนิยมไปซื้อสินค้าและบริการจากศูนย์การค้าต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งก็ได้ส่งผลให้ศูนย์การค้ามีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นด้วย สิ่งที่เห็นได้จากการศึกษาอีกส่วนหนึ่งคือ ผลกระทบของศูนย์การค้าที่มีกิจกรรมการค้าและบริการของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจการค้าในบริเวณรอบๆ ศูนย์การค้าที่ได้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดินในบริเวณ

ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า ศูนย์การค้ามีทำเลที่ตั้งที่สัมพันธ์กับพื้นที่พักอาศัย โดยเฉพาะ ศูนย์การค้าที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากศูนย์การค้ามีนัยสำคัญได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบสาธารณูปโภคของเมือง รวมทั้งปัญหาต่อทัศนียภาพและความสวยงามของเมืองอีกด้วย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ 1) ปัญหาการเสื่อมถอยของย่านการค้าต่างๆ อันเนื่องมาจากการแข่งขันของศูนย์การค้า สนับสนุนให้ร้านค้าย่อยมีการรวมกลุ่มในลักษณะของย่านการค้าเฉพาะ เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้ผู้บริโภคเข้ามาใช้บริการ รัฐควรสร้างสิ่งบริการสาธารณะที่สำคัญเพื่อที่จะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในลักษณะดังกล่าวนี้ได้ นอกจากนี้รัฐควรมีมาตรการอื่นๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนด้วย ชี้นำให้ผู้ที่จะเข้ามาลงทุนในกิจการร้านค้าย่อยได้ลงทุนในกิจการที่ไม่มีการแข่งขันในระดับที่สูงจากศูนย์การค้า (กิจการค้าและบริการที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้บริการจากศูนย์การค้า) โดยสามารถนำผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลในการชี้นำดังกล่าว ผลจากการดำเนินการดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดการแข่งขันภายใต้ความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างศูนย์การค้าและร้านค้าย่อย ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภค รวมทั้งภาพลักษณ์ของเมืองและวิถีชีวิตของผู้คนที่ไม่ต้องสูญหายไป 2) ปัญหาการแข่งขันกันอย่างรุนแรงระหว่างศูนย์การค้าต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์การค้าส่วนใหญ่ไม่เหมาะสม โดยศูนย์การค้าในเชียงใหม่ส่วนใหญ่มักระดมอยู่ใกล้กันมาก ดังนั้นจึงทำให้ร้านค้ามีการให้บริการเกิดการซ้อนทับกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียตามมาคือ การแข่งขันกันอย่างรุนแรงเพื่อแย่งชิงลูกค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์การค้าในระดับเขตหรือชุมชน การแก้ไขปัญหาควรทำเป็น 2 ระยะคือการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นสามารถทำได้โดยการลดระดับของจำนวนลูกค้าต่ำสุดที่ศูนย์การค้าต้องการลง ซึ่งในการปฏิบัตินั้นจะมีการชี้นำให้ศูนย์การค้าโดยเฉพาะศูนย์การค้าระดับชุมชนเน้นการขายไปที่สินค้าประเภทซื้อสะดวกมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าประเภทนี้จะมีจำนวนของลูกค้าที่มีความต้องการมาก ซึ่งจะทำให้กิจการศูนย์การค้าสามารถลดการแข่งขันลงไปได้ระดับหนึ่ง การแก้ไขปัญหาในระยะยาวสามารถทำได้โดยการสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายศูนย์การค้าจากบริเวณพื้นที่ที่มีการแข่งขันสูง ไปยังพื้นที่ที่มีการแข่งขันต่ำ ตลอดจนมีความพร้อมทั้งทางด้านสิ่งบริการสาธารณะต่างๆ และมีความต้องการของผู้บริโภคอยู่ในระดับสูง ซึ่งรัฐสามารถดึงดูดใจให้มีการเคลื่อนย้ายศูนย์การค้าไปยังพื้นที่ดังกล่าวได้โดยการใช้มาตรการต่างๆ เช่น มาตรการทางด้านภาษี เป็นต้น

LOCATION(S) : CU LIBRARY

บุภาพร ศิริชนะวัฒน์. ทักษะคติของผู้โดยสารที่มีต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ

ท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ. วิทยานิพนธ์ ภาควิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจทัศนคติและข้อเสนอแนะของผู้โดยสารที่ใช้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการขยายอาคารนี้ในปี 2536 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ผู้โดยสารภายในประเทศขาออก จำนวน 306 คน จากจำนวนที่แจกแบบสอบถามทั้งหมด 321 คน ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS PLUS ด้วยวิธีตารางไขว้ และทดสอบด้วยค่า CHI-SQUARE และ TAU C โดยมีภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของผู้โดยสารเป็นตัวแปรอิสระ และทัศนคติของผู้โดยสารต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นตัวแปรตาม การสำรวจแบ่งเป็น 4 พื้นที่ได้แก่ พื้นที่ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสาร ห้องผู้โดยสารขาออก ห้องผู้โดยสารขาเข้า และพื้นที่ทั่วไปของอาคารนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแบบสอบถามโดยใช้มาตราวัดทัศนคติตามแบบของ อาร์ เอส โลเกริต์

ผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) การบริการ ณ ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสาร พบว่าผู้โดยสารมีความเห็นที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.693 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี และสูงกว่าเป้าหมายขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือ 3.5 บริการต่างๆ อยู่สูงกว่า 3.5 ขึ้นไป ยกเว้นการบริการจำนวนเคาน์เตอร์มีเพียงพอ ค่าเฉลี่ยที่ 3.459 ใกล้เคียงกับ 3.5 และไม่มีบริการใดต่ำกว่าระดับวิกฤตการณ์ที่ 3.0 2) การบริการ ณ ห้องผู้โดยสารขาออก พบว่าผู้โดยสารมีความเห็นที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.583 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี สูงกว่าเป้าหมายขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือ 3.5 บริการที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ ความสามารถของประชาสัมพันธ์ในการใช้ภาษาต่างประเทศ ค่าเฉลี่ย 3.398 ควรมีการแก้ไขและไม่มีบริการใดอยู่ในระดับวิกฤตการณ์ที่ 3.0 3) การบริการ ณ ห้องผู้โดยสารขาเข้า พบว่าผู้โดยสารมีความเห็นที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.492 อยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับเป้าหมายขั้นต่ำมากคือ 3.5 ค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดคือ ปริมาณเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ดูแลสัมภาระ ค่าเฉลี่ย 3.320 และรองลงมาคือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 3.369 บริการ 2 ประเภทควรได้รับการแก้ไข อย่างไรก็ตามไม่มีบริการใดที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับวิกฤตการณ์ที่ 3.0 4) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ทั่วไปของอาคารผู้โดยสารภายในประเทศ พบว่าผู้โดยสารมีความเห็นที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.511 อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีเท่ากับเป้าหมายขั้นต่ำ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สะอาดของอาคารทั้งหมด ค่าเฉลี่ย 4.10 เป็นประเภทเดียวที่ได้คะแนนสูงสุด ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ระดับราคาอาหารและระดับราคารถยนต์สาธารณะมีความเหมาะสมกับคุณภาพการบริการตาม

ลำดับ ค่าเฉลี่ย 2.559 และ 2.887 ทั้ง 2 ประเภหมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับวิกฤตการที่ 3.0 และเป็นการบริการที่ได้คะแนนต่ำที่สุด จึงควรได้รับการแก้ไข

ในส่วนของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจและทัศนคติของผู้โดยสารต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศในแต่ละพื้นที่ทั้งในระดับจุลภาคและอาคารผู้โดยสารในประเทศทั้งหมดในระดับมหภาคมีดังนี้ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติที่มีต่อการบริการ พบว่าผู้โดยสารเพศชายมีความพึงพอใจในการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่า เพศหญิงในทุกพื้นที่ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติที่มีต่อการบริการ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์ในทางบวกสอดคล้องกับทัศนคติของผู้โดยสารทั้งในระดับจุลภาคและในระดับมหภาค 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสัญชาติกับทัศนคติที่มีต่อการบริการทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค พบว่าผู้โดยสารสัญชาติอเมริกันมีความพึงพอใจมากกว่าสัญชาติอื่นในการบริการของ 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสาร ห้องผู้โดยสารขาเข้า ห้องผู้โดยสารขาออก ยกเว้นพื้นที่ทั่วไป ส่วนกลุ่มที่พึงพอใจน้อยที่สุดคือ กลุ่มสัญชาติตะวันออกกลางและอัฟริกัน ซึ่งมีความพึงพอใจเหมือนกันในการบริการทุกพื้นที่ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและทัศนคติที่มีต่อการบริการในระดับจุลภาค พบว่าผู้โดยสารที่ปลดเกษียณหรือมีอาชีพอิสระอื่นๆ มีความพึงพอใจมากที่สุดในบริการของ 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่การตรวจบัตรโดยสาร ห้องผู้โดยสารขาออกและพื้นที่ทั่วไป ส่วนผู้โดยสารที่มีอาชีพลูกจ้าง พนักงานมีความพึงพอใจน้อยสุดในการบริการของพื้นที่ข้างต้น 5) ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ใช้บริการและทัศนคติที่มีต่อการบริการทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค พบว่าจำนวนครั้งกับทัศนคติมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ กล่าวคือยิ่งใช้บริการมากครั้ง ความพึงพอใจลดลง ได้แก่ การบริการของพื้นที่ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสาร ห้องผู้โดยสารขาออก พื้นที่ทั่วไป 6) ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การใช้บริการของอาคารนี้ก่อนการขยายและทัศนคติที่มีต่อการบริการในระดับจุลภาค พบว่าผู้โดยสารที่ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้อาคารก่อนการขยายมีความพึงพอใจมากกว่าผู้โดยสารที่มีประสบการณ์การใช้บริการ ได้แก่ การบริการของห้องผู้โดยสารขาออก 7) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเดินทางกับทัศนคติที่มีต่อการบริการในระดับจุลภาค พบว่าผู้โดยสารที่เดินทางร่วมกับบริษัทท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริการมากกว่าผู้โดยสารที่เดินทางมาโดยส่วนตัว ได้แก่ การบริการของพื้นที่ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสารและห้องผู้โดยสารขาออก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้คือ 1) การให้บริการ ณ ขั้นตอนการตรวจบัตรโดยสารในช่วงโมงเร่งด่วนหรือคั้ง ควรจะมีการเหลี่ยกำลังคนจากบางเคาน์เตอร์ไปช่วยกันและหัวหน้างานควรลงมาช่วยบริการผู้โดยสารให้ได้รับความสะดวกขึ้น ในส่วนนี้การทำอากาศยานควรมีการประสานงานกับสายการบินโดยนำข้อสังเกตนี้ไปร่วมกันแก้ไข อาจช่วยในด้านการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจบัตรโดยสารเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว สำหรับประเด็นเรื่องเคาน์เตอร์สำหรับผู้โดยสารที่ไม่มีสัมภาระนั้นน่าจะนำไปพิจารณาทบทวนร่วมกับสายการบิน

และทดลองปฏิบัติว่าสามารถแก้ไขปัญหาลำช้าได้หรือไม่ ระบบสื่อสารและบริการข้อมูลเดินทาง ควรมีป้ายประกาศหรือเป็นกระดานขนาดใหญ่แสดงรายละเอียดเที่ยวบินและหมายเลขของ Check In ระบบรักษาความปลอดภัย น่าจะมีการเพิ่มปริมาณเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้ได้สัดส่วนกับพื้นที่ที่เพิ่มขึ้น 2) การให้บริการ ณ ห้องผู้โดยสารขาออก น่าจะมีการกันเป็นห้องสุบบุหรี่ให้เป็นสัดส่วนชัดเจนไม่ให้ควันบุหรี่รบกวนผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยที่มีลักษณะเป็นห้องโปร่งใสเพื่อสามารถทราบข้อมูลการเดินทางขณะรอเครื่องบิน ระยะทางเข้าห้องผู้โดยสารขาออกไปจนถึงประตูทางออกสู่เครื่องบินมีผู้โดยสารสูงอายุให้ความเห็นว่าระยะทางค่อนข้างไกล ดังนั้นน่าจะมีทางเลื่อนในแนวราบ เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับความสะดวกขึ้นหรือหากว่าเสียค่าใช้จ่ายสูง การทำอากาศยานน่าจะทบทวนหรือหาวิธีอื่นช่วยให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ด้านระบบสื่อสารและบริการข้อมูลเดินทาง น่าจะมีที่ริมมากกว่านี้ในห้องผู้โดยสารขาออกให้สอดคล้องกับขนาดของพื้นที่และควรทบทวนเรื่องขนาดของป้ายบอกประตูทางออกและการติดตั้งสัญลักษณ์ลูกศรชี้ทาง ซึ่งในเรื่องขนาดของป้ายประตูทางออกค่อนข้างจะสั้นและตัวเล็กไปในระยะไกล ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของประเทศสามพันธมิตร ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบเสียงให้เหมาะสมกับพื้นที่ห้องขาออกและควรประกาศให้ช้าลงและชัดเจน ด้วยน้ำเสียงที่นุ่มขึ้นจะทำให้ผู้โดยสารได้รับทราบข่าวสารที่ถูกต้องและฟังพอใจมากขึ้น ระบบรักษาความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการบริการของเจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควรนำไปพิจารณาทบทวนเพื่อปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น ในการปฏิบัติงานตรวจเช็คเอกสารเรียบร้อยสัมภาระ การพูดที่สุภาพ และจำนวนหน้าที่ที่ไม่สอดคล้องกับขนาดของพื้นที่ ควรเพิ่มเติมป้ายเพื่อให้เกิดความกระจ่างแก่ผู้โดยสารธรรมดากับผู้โดยสารที่ต้องเครื่อง (CIQ) ให้สามารถทราบช่องทางที่จะไปไม่ให้เกิดความสับสนและไม่ควรตรวจผู้โดยสาร CIQ ซ้ำซ้อน เพราะมี sticker CIQ ติดที่อกเสื้ออยู่แล้ว สำหรับประเด็นของการตรวจสัมภาระที่จุด x-ray ห้องขาออกนี้สำหรับผู้โดยสาร CIQ ผู้วิจัยเห็นว่าการทำงานอากาศยานย่อมต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้โดยสารที่ใช้บริการห้องขาออก ตลอดจนความปลอดภัยบนเครื่องบินเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง การแยกผู้โดยสาร CIQ และผู้โดยสารธรรมดา เพื่อแยกการตรวจ อาจต้องใช้ความละเอียดเพื่อไม่ให้เกิดการปะปนกันและอาจเกิดปัญหาตามมา คือ การหลีกเลี่ยงการตรวจสัมภาระได้ ซึ่งหากมีช่องโหว่ก็จะเกิดความไม่ปลอดภัยแก่ผู้โดยสารอื่นได้ ทางออกที่เหมาะสม คือ การประสานงานระหว่างการทำอากาศยานกับสายการบินไทย ผู้วิจัยเห็นว่า การปฏิบัติของสายการบินเจแปนแอร์ไลน์นั้นน่าจะนำมาทดลองใช้ ซึ่งก่อนหน้านี้ทางการบินไทยก็เคยใช้สำหรับผู้โดยสาร CIQ มาแล้ว 3) การบริการ ณ ห้องผู้โดยสารขาเข้า ระยะทางจากเครื่องบินมาถึงห้องขาเข้า ไม่ได้รับความสะดวก ควรทำทางเดินเลื่อนในแนวราบจะดีกว่าบันไดเลื่อน แม้ว่าการแก้ไขในส่วนนี้มีความซับซ้อนและยุ่งยากและอาจไม่ได้รับการแก้ไขแต่ก็น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาสนามบินในครั้งต่อไป พื้นที่ในการรอรับกระเป๋ากว้างขวาง และการกำหนดระยะห่างของสายพานส่งกระเป๋ามีระยะเหมาะสม เมื่อก่อนมีปัญหา แต่หลังจากขยายอาคารแล้วปัญหานี้ลดลงบ้าง เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาลำช้าระดับหนึ่ง แต่ไม่หมดไป

เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบรักษาความปลอดภัยของห้องข่าเข้า ระบบรักษาความปลอดภัยและความมีประสิทธิภาพในการบริการของเจ้าหน้าที่ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยโดยเฉพาะในช่วงโมดกั้มั้ง และควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอยู่ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดให้มากกว่านี้ ในการป้องกันบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องผ่านเข้าไปในห้องผู้โดยสารขาเข้า เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสารและสัมภาระ ระบบสื่อสารและบริการข้อมูลของการเดินทางและการใช้ภาษาต่างประเทศของประชาสัมพันธ์ ขอนี้จะมีป้ายคำหรือกระดานขนาดใหญ่แจ้งข้อมูลของเที่ยวบินที่เข้ามาติดอยู่ข้างหน้าห้องผู้โดยสารขาเข้าในอาคารชั้นล่าง เช่นเดียวกับที่มีอยู่ในอาคารระหว่างประเทศ ทั้งห้องขาเข้าและขาออก เพราะช่วยให้เห็นได้ชัดเจนดี การประกาศเที่ยวบินขาเข้าและข้อความต่างๆ ควรมีการปรับระดับเสียงให้เหมาะสมกับพื้นที่เนื่องจากก้องไป และควรประกาศชัดเจนไม่เร็วเกินไปด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล 4) การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศพื้นที่ทั่วไป ระบบปรับอากาศที่ค่อนข้างเย็นเกินไป ควรปรับให้เหมาะสมในช่วงเวลานั้น ระบบไฟฟ้าและแสงสว่างมีความเหมาะสมดีแล้ว ควรเพิ่มบันไดเลื่อนอีก 1 จุดที่ทางขึ้น เมื่อลง Bus Gate ที่ 8-10 แทนที่จะใช้บันไดและควรมีทางเลื่อนแนวราบไว้ในห้องผู้โดยสารขาออกจะช่วยให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารสูงอายุและคนอื่นๆ แก้อ้อในส่วนพื้นที่สับสนหรือมีน้อยเกินไปทั้งนี้อาจถูกจำกัดด้วยขนาดของห้อง ห้องน้ำอยู่ห่างกันมากเพราะมีแค่เพียง 2 จุด ส่วนความสะอาดนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านค้า มีเพียงพอ แต่ผู้โดยสารหลายคนเห็นว่าราคาอาหารแพงเกินไป อาจเนื่องจากการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้ ทอท. สูงสุด มากกว่ารายอื่น ดังนั้นระดับราคาจึงต้องอยู่ในเกณฑ์ที่ดูมีค่าแก่การลงทุนและมีผลกำไรเมื่อหมดสัญญา ทอท. ควรได้ทำความเข้าใจและเน้นในเรื่องการบริการที่ดีคุณภาพ มาตรฐานของอาหารแก่ผู้ประกอบการด้านอาหาร เพราะเป็นส่วนหนึ่งของภาพพจน์ของ ทอท. ด้วย นอกจากนั้น ทอท. ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคบ้างพร้อมไปกับผลประโยชน์ของ ทอท. โดยจัดให้มีร้านอาหารที่มีราคาไม่สูงเกินไป และอยู่ในระดับราคาที่ยังได้กำไรและให้ผลประโยชน์แก่ ทอท. ในระดับที่คุ้มค่ากับการลงทุน และมีผลประโยชน์สูงสุด แต่อาจให้ร้านค้าหรือกิจการอื่นเข้ามามากขึ้น ซึ่งยังผลประโยชน์แก่ทั้ง 3 ฝ่าย คือ ทอท. ผู้บริโภค และร้านค้า เรื่องที่วิสัยเสนอว่า ผู้วิจัยเห็นควรให้ทาง ทอท. พิจารณาในเรื่องรายการต่างๆ และภาษาที่ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เนื่องจากมีผู้โดยสารชาวไทยเป็นจำนวนมากมาใช้บริการ บางคนต้องรอเป็นเวลานานและต้องการทราบข่าวสารที่เป็นภาษาไทย ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ ทอท. อาจเปิดทีวีพากษ์ภาษาไทย 4 เครื่อง และพากษ์ภาษาอังกฤษ 4 เครื่อง เพื่อผู้โดยสารจะเลือกชมได้ บริการโทรศัพท์สาธารณะควรติดตั้ง Card Phone ให้มีปริมาณเหมาะสม ควรมี 3 จุดเป็นอย่างน้อยในห้องขาออก คือ เพิ่มอีก 1 จุด ดังกำแพงระยะตรงกลางห้อง เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ควรเพิ่มโทรศัพท์ทุกประเภทให้มากพอกับผู้ใช้บริการทั้งในอาคาร สำนักสายการบินน่าจะมีแผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งคิดไว้ เช่นเดียวกับอาคารระหว่างประเทศ การบริการรถยนต์สาธารณะ ทอท.

ควรทำความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบด้านบริการรถโดยเน้นถึงเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ความปลอดภัย การบริการด้วยความจริงใจไม่เห็นแก่เงินเล็กๆ น้อยๆ ที่คอยเรียกร้องจากผู้โดยสาร เช่น ค่าทางด่วน ค่ายกกระเป๋า เพราะราคาบริการที่ตั้งไว้สูงกว่าปกติอยู่พอสมควร ดังนั้นบริการเหล่านี้ควรจะรวมอยู่ ด้วยเพื่อให้ผู้โดยสารรู้สึกถึงคุณภาพของการบริการที่คุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป ทอท. ควรให้บริษัทที่รับผิดชอบเรื่องรถได้มีการคัดเลือกพนักงานขับรถให้มีคุณลักษณะซื่อสัตย์ ไว้ใจได้ ขับรถด้วยความ ปลอดภัย และควรมีการควบคุมในด้านการแต่งกายของพนักงานให้ดูสะอาดและน่าไว้วางใจ ควร เน้นในเรื่องสมรรถภาพของรถที่ให้บริการเพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขีและผู้ใช้บริการ

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ภรดี พันธุภากร, เสกสรร ดันยาภิรมย์ และเทพศักดิ์ ทองนพคุณ. การผลิตของที่ระลึกเซรามิกสีใน
จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา, 2535.

การดำเนินงานของโครงการนำร่องในการผลิตของที่ระลึกเซรามิกสีชลบุรี เพื่อที่จะศึกษาและทดลองเกี่ยวกับดินที่ใช้ในการผลิตอิฐและกระเบื้องดินเผา ซึ่งเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีมาแต่เดิมในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ดินพานทอง และดินบางคล้า โดยดินทั้ง 2 แหล่งนั้นมีคุณสมบัติที่ใกล้เคียงกัน คือ เป็นดินที่มีความเหนียว เนื้อค่อนข้างหยาบ เมื่อนำมาเผาในอุณหภูมิ 1200 องศาเซลเซียส ในบรรยากาศแบบออกซิเดชัน (Oxidation Firing) จะได้เนื้อดินสีน้ำตาลแดง มีอัตราการดูดซึมน้ำร้อยละ 6-10 มีอัตราการหดตัวประมาณร้อยละ 6 โดยได้นำดินทั้ง 2 แหล่งมาทดลองปรับคุณสมบัติเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อวิธีการขึ้นรูป เหมาะสมต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ มีความสวยงามและสามารถนำมาเคลือบผิวได้ โดยนำดินดังกล่าวมาปรับคุณสมบัติด้วยการผสมวัตถุดิบอื่นๆ ในอัตราส่วนดังนี้

ดินพานทองหรือดินบางคล้า	ร้อยละ 40-60
ดินดำปราจีน	ร้อยละ 20-40
หินฟันม้า	ร้อยละ 20-40
ดินเหลืองปราจีน	ร้อยละ 0-10

จากการปรับคุณสมบัติของวัตถุดิบตามสัดส่วนดังกล่าว ทำให้ได้เนื้อดินที่ละเอียดขึ้น มีความเหนียว สีน้ำตาลอมเหลือง มีอัตราการดูดซึมน้ำประมาณร้อยละ 0-7 มีอัตราการหดตัวประมาณร้อยละ 8-15 โดยดินพานทองหรือดินบางคล้า จะเป็นวัตถุดิบหลักและสามารถพิจารณาเลือกใช้ดินดำหรือดินผสมสำเร็จรูปแทนได้ ส่วนหินฟันม้าจะช่วยให้เนื้อดินหลอมเป็นเนื้อเดียวกัน มีความมันในเนื้อดิน ทั้งช่วยลดความเหนียวของเนื้อดิน ซึ่งดินผสมดังกล่าวสามารถนำมาขึ้นรูปได้ด้วยการปั้นด้วยมือ ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ขึ้นรูปด้วยการอัดดินจากพิมพ์ และขึ้นรูปด้วยวิธีการจิกเกอร์ แม้แต่การหล่อหน้าดิน แต่ทั้งนี้การหล่อหน้าดินจะต้องใช้ดินพื้นบ้านในปริมาณที่น้อยลงและทำการกวบนและกรองดินที่ดีขึ้น

ในการดำเนินงานของโครงการนำร่องนี้ ได้ทดลองทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากเนื้อดินผสมดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางเป็นแบบอย่าง ด้วยวิธีการขึ้นรูปแบบต่างๆ เพื่อทดลองจำหน่ายและทำการเผยแพร่ข้อมูลนำเสนอผลิตภัณฑ์แก่บุคคลโดยทั่วไป ทั้งได้แจกจ่ายผลิตภัณฑ์และเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบของเอกสารแผ่นพับ ตลอดจนนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อมวลชนด้วยหนังสือพิมพ์และวารสาร รวมทั้งหน่วยงานราชการต่างๆ ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้อง

LOCATION(S) : BUU LIBRARY

สุรีย์ บุญญาพวงศ์. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมือง
เชียงใหม่ในทัศนะของผู้สูงอายุ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 25??.

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลทางบริษัท หลุยส์ เบอร์เจอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล, อิงค์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำการสำรวจไว้ในโครงการวางแผนพัฒนาเมืองเชียงใหม่ มาทำการวิเคราะห์โดยเลือกเอาเฉพาะประชากรในกลุ่มผู้สูงอายุ (คือ อายุ 60 ปีขึ้นไป) ซึ่งมีประมาณ ร้อยละ 14 ของกลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งหมดในการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาเมืองเชียงใหม่ ลักษณะทางประชากรเศรษฐกิจ สังคม ของกลุ่มผู้สูงอายุที่นำมาศึกษาครั้งนี้ มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก คือ เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานหารายได้แล้ว เกิดและเติบโตหรือใช้ชีวิตอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มาเป็นเวลานาน ประชากรสูงอายุที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษานี้ เป็นเพศหญิงและชายในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ประเด็นการศึกษาในครั้งนี้ เลือกศึกษาเฉพาะเรื่องของทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์โบราณสถาน และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่าผู้สูงอายุค่อนข้างพอใจต่อการบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่มีอยู่ในเมือง แต่ในด้านของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมืองแล้ว ผู้สูงอายุเห็นว่าอยู่ในสภาพที่แย่มาก เมื่อเทียบกับเมื่อ 10 ปี ก่อน นอกจากนี้ การที่มีอาคารสูงเกิดขึ้นทั่วไปในเขตเมือง ก็เป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุไม่ค่อยเห็นด้วยมากนัก ถึงแม้ว่าการมีอาคารสูงจะเป็นความจำเป็นสำหรับเมืองที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและมีราคาที่ดินแพงมาก แต่การมีอาคารสูงควรมีการกำหนดเขตที่ตั้งให้เป็นเขตเฉพาะ เพื่อจะได้ไม่ไปรบกวนอาคารอื่นๆ ที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารเก่าหรือสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เพราะอาคารเก่า โบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ เพราะเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานกว่า 600 ปี เป็นเมืองสำคัญของอาณาจักรล้านนา และเป็นศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีแบบล้านนา การที่องค์ประกอบเหล่านี้ถูกรบกวนโดย การก่อสร้างอาคารสูง ซึ่งนอกจากจะทำให้เสียทัศนียภาพแล้ว ระหว่างการก่อสร้างอาคารสูง กรรมวิธีในการสร้างอาคารสูงยังสร้างความกระทบกระเทือนต่อโครงสร้างโบราณสถานเหล่านั้นอีกด้วย

สำหรับการอนุรักษ์โบราณสถาน หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งอาคารเก่าที่มีอยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่ นั้น ผู้สูงอายุเห็นว่า บางส่วนก็ได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากมีโบราณสถานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น บางส่วนจึงยังคงถูกทิ้งร้างให้เสื่อมโทรมบ้าง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่มีหน้าที่ดูแลสถานที่เหล่านี้ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณด้วย ซึ่งจากปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยินดีจะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานการอนุรักษ์ หากจะมีผู้ขอร้องให้ช่วย แต่ในเรื่องของการหางบประมาณนั้น ผู้สูงอายุยังเห็นว่า

คงจะต้องพึ่งพางบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก แต่ก็เห็นว่าประชาชนควรจะมีส่วนร่วมด้วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่เข้าไปใช้บริการในสถานที่ดังกล่าว เช่น นักท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

จากทัศนะของผู้สูงอายุที่มองเมืองเชียงใหม่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า เมืองเชียงใหม่ในทัศนะของผู้สูงอายุนั้น เป็นเมืองที่มีการพัฒนาทางวัตถุอย่างรวดเร็ว จนทำให้สภาพแวดล้อมที่สวยงามเปลี่ยนไป และอยู่ในสภาพที่แย่มาก เมื่อเทียบกับเมื่อ 10 ปีก่อน ทั้งนี้ ที่เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองที่ได้รับการยกย่อง หรือถูกมองว่าเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และมีศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ ซึ่งจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ผู้สูงอายุเห็นว่า ควรจะมีการดำเนินการแก้ไขโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนควรจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงานเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์โบราณสถาน ที่พอจะเห็นได้จากทัศนะของผู้สูงอายุในการศึกษาครั้งนี้ ก็คือ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ควรจะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการและการหางบประมาณ แต่อาจขอความร่วมมือจากประชาชนเป็นกรณีไป เช่น ในโครงการที่ต้องการแรงงาน หรือโครงการเพื่อการระดมทุน นอกจากนี้แล้วการดำเนินงานเพื่อสร้างความสำนึกในคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการอนุรักษ์โบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ว่ามีความสำคัญต่อเมืองเชียงใหม่อย่างไรบ้างก็ เป็นสิ่งที่ควรจะต้องดำเนินการด้วย

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ชัยวัฒน์ เครือชะเอม. ภาวะมลพิษทางน้ำจากโรงแรม สถานบันเทิง และโรงพยาบาลเอกชนใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ในงานวิจัยได้ศึกษาลักษณะ และปริมาณน้ำเสียประเภทต่างๆ รวมทั้งค่าสมมูลประชากร (สป.) ตลอดจนปริมาณความสกปรกรวมที่ระบายสู่น้ำเข้าพระยาจากกิจกรรม 4 ประเภท คือ อาคารโรงแรม โรงภาพยนตร์ สถานบริการ (อาบอบนวด) และโรงพยาบาลเอกชน

ผลการศึกษาพบว่า อาคารโรงแรมมีการระบายน้ำเสียในรูปน้ำผสมรวมมีค่าสมมูลประชากร (สป.) เท่ากับ 161 กรัม/ห้อง-วัน ปริมาณน้ำเสียเท่ากับ 847 ลิตร/ห้อง-วัน มีค่าฟิเคิลเดออร์เท่ากับ 1.5 อาคารโรงภาพยนตร์มีค่าสป.เท่ากับ 1.17 กรัม/คน-วัน มีปริมาณน้ำทิ้งจากอาคารเท่ากับ 10 ลิตร/คน-วัน มีค่าฟิเคิลเดออร์เฉลี่ยเท่ากับ 2.12 อาคารสถานบริการ (อาบอบนวด) มีค่าสป.เท่ากับ 26 กรัม/ห้อง-วัน มีปริมาณการทิ้งน้ำเท่ากับ 0.53 ลิตร/ห้อง-วัน และอาคารโรงพยาบาลเอกชนมีค่าสป.เท่ากับ 260 กรัม/เตียง-วัน มีปริมาณการทิ้งน้ำเฉลี่ยเท่ากับ 1.265 ลูกบาศก์เมตร/เตียง-วัน

ปริมาณของเสียรวมจากอาคารโรงแรม โรงภาพยนตร์ สถานบริการ (อาบอบนวด) และอาคารโรงพยาบาลเอกชนที่ระบายสู่น้ำเข้าพระยา คำนวณได้เท่ากับ 2,150 , 73, 121 และ 1,018 กิโลกรัมบีโอดี/วัน ตามลำดับ

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ศันสนีย์ ฉิมโฉม. การศึกษาแรงงูใจในการย้ายถิ่นมาเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

การศึกษาแรงงูใจในการย้ายถิ่นมาเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาคือ

1) เพื่อศึกษาถึงแบบแผนโดยทั่วไปของแรงงูใจในการย้ายถิ่น 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องของแรงงูใจในการย้ายถิ่นระหว่างเพศชายและหญิง และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีผลทำให้ลักษณะแรงงูใจของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ทำการสัมภาษณ์ผู้ย้ายถิ่นที่ย้ายเข้ามาเมืองพัทยา เป็นเวลานานตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป และไม่เคยมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเมืองพัทยามาก่อน ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 257 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างจากตำบลนาเกลือ จำนวน 107 คน และตำบลหนองปรือ จำนวน 150 คน โดยแบ่งเป็นผู้ย้ายถิ่นชาย จำนวน 103 คน และผู้ย้ายถิ่นหญิง จำนวน 154 คน

สำหรับการศึกษาแรงงูใจในการย้ายถิ่นเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง จะแบ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ แบบแผนแรงงูใจโดยทั่วไปของผู้ย้ายถิ่นชายและหญิง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแบบแผนแรงงูใจ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) เป็นตัวเปรียบเทียบ ดังนี้คือ

ผลการศึกษาในเรื่องของแบบแผนโดยทั่วไปของแรงงูใจในการย้ายถิ่น พบว่า มากกว่าครึ่งของผู้ย้ายถิ่นมาเมืองพัทยา มีแรงงูใจด้านงาน โดยเฉพาะแรงงูใจเพื่อความต้องการมาหางานทำที่ดีกว่า และมากกว่า 1 ใน 3 ของผู้ย้ายถิ่น จะมีแรงงูใจด้านครอบครัว ส่วนแรงงูใจด้านวิธีการดำเนินชีวิตนั้นจะมีเป็นจำนวนน้อย และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของลักษณะแรงงูใจระหว่างเพศชายและเพศหญิงโดยทั่วไป จะพบว่า ผู้ย้ายถิ่นชายจะมีแรงงูใจด้านงานมากกว่าผู้ย้ายถิ่นหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงูใจเพื่องานที่ดีกว่า ในขณะที่ผู้ย้ายถิ่นหญิงจะมีแรงงูใจด้านครอบครัวมากกว่าผู้ย้ายถิ่นชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงูใจเพื่อการแต่งงาน หรือการติดตามครอบครัว

สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแบบแผนแรงงูใจ พบว่า 1) ปัจจัยทางอายุ พบว่า ผู้ย้ายถิ่นที่มีอายุ 21-30 ปี และ 31 ปี ขึ้นไปทั้งชายและหญิง จะมีแบบแผนแรงงูใจเหมือนกันคือ เป็นแรงงูใจเพื่อการมาหางานทำที่ดีกว่า 2) ปัจจัยทางสถานภาพสมรส พบว่า ผู้ย้ายถิ่นที่แต่งงานแล้ว และเป็นหม้าย/หย่าร้าง ชายจะมีแรงงูใจด้านงานมากที่สุด โดยเป็นแรงงูใจเพื่อการมาหางานทำที่ดีกว่า ในขณะที่หญิงจะมีแรงงูใจด้านงานและครอบครัว คือแรงงูใจเพื่อการมาหางานทำที่ดีกว่า และแรงงูใจเพื่อการแต่งงาน หรือการติดตามครอบครัวเป็นจำนวนเท่ากัน 3) ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า ผู้ย้ายถิ่นที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทั้งชายและหญิง จะมีแบบแผนแรงงูใจเหมือนกันคือ แรงงูใจเพื่อการมาหางานทำที่ดีกว่า ส่วนผู้ย้ายถิ่นที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ชายจะมีแรงงูใจด้านงานมากที่สุด โดยเป็นแรงงูใจเพื่อการมาหางานทำ ในขณะที่

หญิงจะมีแรงจูงใจด้านงานและครอบครัวเป็นจำนวนเท่ากัน 4) ปัจจัยทางอาชีพเดิม พบว่า ผู้ย้ายถิ่นที่มีอาชีพเดิมเป็นผู้ปฏิบัติงานทางด้านการค้าวิชาชีพ และช่าง/ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และกรรมกร ทั้งชายและหญิงจะมีแบบแผนแรงจูงใจเหมือนกัน คือ เป็นแรงจูงใจเพื่อการมาหางานทำที่ดีกว่า

LOCATION(S) : CU LIBRARY

เกื้อกูล ชื่นขงอนันต์. ความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ : สถาบัน
ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

การวิจัยเรื่อง “ความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ.2438-2500” มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองทั้งทางด้านผังเมือง ชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การศึกษา การคมนาคม การสาธารณูปโภค โบราณสถาน และฐานะของเมืองทางการปกครอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2438 จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2500 ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เกิดขึ้นจากปัจจัยอะไรบ้าง และปัจจัยเหล่านั้นเป็นปัจจัยจากอิทธิพลภายนอกหรือแรงผลักดันของประชาชนภายในเกาะเมืองและบริเวณรอบๆ การศึกษาเรื่องนี้จะพิจารณาสภาพเกาะเมืองก่อนปี พ.ศ. 2438 นโยบายและการดำเนินการบูรณะเกาะเมืองในระยะเวลาต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมือง

ผลการวิจัยพบว่า ความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองมีลักษณะแตกต่างกัน 3 ระยะ คือ ระยะก่อนเป็นที่ตั้งที่ว่าการมณฑล (พ.ศ.2310-2438) ระยะที่เป็นที่ตั้งที่ว่าการมณฑล (พ.ศ.2438-2475) และระยะสมัยประชาธิปไตย (พ.ศ.2476-2500) ความเปลี่ยนแปลงใน 2 ระยะแรกนั้น มีลักษณะแตกต่างกันบ้าง คือ ในระยะที่เป็นที่ตั้งที่ว่าการมณฑลนั้น เกาะเมืองมีลักษณะคึกคักมากขึ้น มีสถานที่ราชการสำคัญๆ ของมณฑลตั้งอยู่ในเกาะเมืองมากขึ้นกว่าเดิม ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาแผนใหม่มากกว่าเมืองอื่นๆ ในมณฑลกรุงเก่า แต่อย่างไรก็ตาม วิถีชีวิต การประกอบอาชีพ การคมนาคมของประชาชนยังคงผูกพันกับน้ำเหมือนเดิม สภาพภายในเกาะเมืองส่วนมากยังคงถูกทอดทิ้งให้รกร้าง จนกระทั่งในสมัยประชาธิปไตย จึงมีการเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองมากขึ้น เมื่อรัฐบาลให้ความสนใจในการบูรณะเกาะเมืองโดยมีนโยบายมิให้เกาะเมืองรกร้าง จึงมีการย้ายสถานที่ราชการเข้ามาตั้งกลางเกาะเมือง มีการขายที่ดินให้ประชาชน มีการสร้างสะพานปรีดีธำรง เพื่อเชื่อมระหว่างเกาะเมืองกับทางหลวงแผ่นดิน สะพานใหม่นี้ทำให้การคมนาคมขนส่งระหว่างอยุธยากับกรุงเทพฯ สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น การสร้างสะพานนี้ในระยะต่อมาส่งผลกระทบกระเทือนต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านการค้าขาย ความเป็นอยู่ การคมนาคมของราษฎรในเกาะเมืองและบริเวณใกล้เคียง แต่อย่างไรก็ตาม การบูรณะช่วงแรกของสมัยประชาธิปไตยยังไม่มีมีการบูรณะโบราณสถาน จนกระทั่งในปี พ.ศ.2499 รัฐบาลจึงให้ความสนใจในการบูรณะโบราณสถานอย่างมาก ทำให้เกาะเมืองกลายเป็นเครื่องเตือนความทรงจำของคนไทยให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง ความสำนึก และความผิดพลาดของคนไทยในอดีต

ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในเกาะเมืองดังกล่าวมาแล้ว เกิดขึ้นจากนโยบายของผู้นำของประเทศในแต่ละยุคแต่ละสมัยมากกว่าแรงผลักดันของประชาชนภายในเกาะเมือง ทั้งนี้เพราะ

เกาะเมืองนั้นมิได้เป็นสมบัติเฉพาะของชาวอยุธยาเท่านั้น แต่เกาะเมืองเป็นสมบัติร่วมกันของคนไทยทั้งชาติ

การบูรณะเกาะเมืองในอดีตที่ผ่านมา ทำให้เกาะเมืองเจริญขึ้นทางด้านวัตถุ สภาพความเป็นปารกร้างหมดไป กลายเป็นเมืองที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มาเยือนมากขึ้น แต่ก็ทำให้โบราณสถานจำนวนมากกลายเป็นถนนและอาคาร โบราณสถานบางแห่งก็เปลี่ยนสภาพไปจากเดิมอย่างน่าเสียดาย ซึ่งน่าจะเป็นข้อเตือนใจแก่คนรุ่นปัจจุบันในการดำเนินการต่างๆ ภายในเกาะเมืองต่อไป

LOCATION(S) CU LIBRARY

Pilaiwan Prapruit and Somsak Boromthanarat. **An Appropriate Model for Tourism**

Development Of Tarutao Marine National Park. Songkla : IMT-GT Studies
Center, Prince of Songkla University, 2543.

Coastal Tourism in Tarutao National Park involves several stakeholders with varying interests. A basic model of tourist development here therefore requires cooperation from government, private and local sectors. Among these three sectors, the local sector plays the main role in tourist management and development as the sector is composed of local people who are direct users of the resources. The government sector only support and catalyze the development.

The findings from this study show that the present organizational arrangement for tourist development could not bring about effective and efficient operation of the basic model proposed. This is due to the lack of a proper mechanism to push related organizations forwards tangibly according to their designated roles and authorities. Moreover, local administrative organizations that govern some areas overlapping the Tarutao National Park were not given rooms to participate in the management of the park.

The existing form organizational arrangement for tourist development in this area should therefore: (1) adjust the authority and power of the Tourist Promotion and Development Board for Satun province in the direction that allows for on the ground actual operation by having a technical committee to support the operation; and (2) Tarutao National Park should have a plan which allows private sector, local administrative organizations and community to participate in its administration and management by including their representatives as members of the technical committee. In order to make the adjusted model work concretely, the Chao Le people of Repe island is the prime target group to be improved in terms of group working and empowering so that they can manage surrounding resources by themselves.

LOCATION(S) : PSU

Weera Krasin and Noree Jaisai. **The impacts of tourism industry on Surat Thani Province :**

ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี. Songkla :

Prince of Songkla University, 2541.

The study was designed to identify the condition of Surat Thani's tourism condition from 1993-1997 and study the impacts and protection measures of tourism industry on Surat Thani Province. The findings showed that Surat Thani tourism had expanded continuously from 1993 to 1997 and it is still suitable up to now and also will be in future.

There were 4 main impacts identified. The first was environmental impact that caused by the construction of supper structures and infra structures for tourism industry, to accommodate of a large number of tourists had to destroy environment. The protections were to set up policy for eco-tourism, law enforcement, and environmental education were also needed for both younger and the elder people of the society. The second impact was concerning economics that the booming of tourism industry made over consumption of goods and the cost of living grew high, the people had to pay for everything higher, so necessary goods price should be controlled and sideline career of the residences should be provided for earning much more money that would be enough for modern living standards. The other was social impact that the over crowded tourists in some places made shortage of infra structures and sent local people to slums with problems of bad living conditions, drug addiction, prostitution, crime etc. The social impact should be solved by setting up master plan for controlling tourism growth in every way. Social welfare arrangement, law enforcement and ethics education are also needed for both youths and adults in the community. Cultural impact was the fourth impact found by the research, most of the tourists from various parts of the globe came to Surat Thani with their own different culture and behavior which some Thais thought that those are good for most civilized people and they should imitate to be like them. Some people changed their attitudes and behaved in some ways different from what they used to be and their ways of lives were changed to be unwanted ones. It was necessary to develop youngsters' concepts and attitudes of Thai culture conservation through educational system and promotion of Thai culture by appropriate ways are also needed to maintain Thai culture to be most valuable heritage forever.

LOCATION(S) : PSU

Jutamas Jantarat. **Motivating factors to collaborative marketing and tourism in Thailand :**

ปัจจัยจูงใจสู่ความร่วมมือด้านการตลาดกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย.

Songkla : Department of Business Administration. Faculty of Management Sciences. Prince of Songkla University, 2541.

This article examines interorganisational collaboration between tourism organisations. Specifically, it discusses motivating factors and preconditions necessary for the successful coordination of tourism marketing in Thailand. Using qualitative study approach, the researcher explores the dynamics between tourism related organisations to participate in a collaborative marketing project.

It was found that tourism managers participated in an event when they perceived mutual benefits to be gained from the collaborative venture. Personal relationship and social bond were found to be of significant factors. The results also strongly indicate that the special nature of tourism industry and product requires event champions to (a) initiate the project, (b) to clearly articulate the contributions that each participant needs to make, as well as the benefits to be attained from co-operation. Based on a multidisciplinary approach, a theoretical framework is established for further research in this area. From the results of this research, managerial implications for collaborative tourism event pre-planning are established, to assist tourism managers develop successful collaborative campaigns.

LOCATION(S) : PSU

ธนวดี บุญลือ. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านเป้าหมาย : โครงการที่
4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

วัตถุประสงค์ของการศึกษามีดังนี้คือ 1) สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของมรดกของชาติทั้งด้านทรัพยากรศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น 2) สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและหมู่คณะ 3) สร้างความตระหนัก ความรักและหวงแหนในมรดกของแผ่นดินอันเป็นภูมิปัญญา 4) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายอย่างเป็นระบบ 5) พัฒนาเยาวชนเกษตรกรให้มีทักษะการนำเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการดำเนินงานมีดังนี้คือ 1) รวบรวมข้อมูลทุกมิติด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพื่อประกอบการวางแผนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 2) เก็บข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำหนดสื่อสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 3) รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อหากลุ่มเป้าหมายและประเด็นการประชาสัมพันธ์ 4) กำหนดสื่อและแผนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 5) ดำเนินการประชาสัมพันธ์

ผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้ คือ การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานชุมชนได้อาศัยแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้คือ สำนักงานจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และที่ว่าการอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา โดยได้รับข้อมูล กชช - 2 ค และการสำรวจ จปฐของอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา ส่วนข้อมูลระดับตำบลและหมู่บ้านได้รับข้อมูลจากกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (ได้รวบรวมไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์) ข้อมูลส่วนนี้ช่วยให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา ลักษณะภูมิประเทศสถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะอาชีพ ฯลฯ ในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ลักษณะของชุมชนบ้านมะค่าไม่เป็นหมู่บ้านชาวนา เนื่องจากประชากรมีอาชีพเกษตรกรรมและหัวหน้าครัวเรือนชายส่วนใหญ่เดินทางไปทำงานในแถบตะวันออกกลาง แต่ในระหว่าง ปี พ.ศ. 2534 ได้ทยอยเดินทางกลับบ้านเดิม เนื่องจากภาวะสงครามอิรัก การรวบรวมข้อมูลประวัติและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ได้ทำการติดต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ในส่วนนี้ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมาทั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจุดเด่นจุดด้อยของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ กับปราสาทหินพนมวันเพื่อหาประเด็นการประชาสัมพันธ์และเพื่อกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยว (Package tour) สำหรับจัดการท่องเที่ยวระยะสั้น (2 วัน) การกำหนดหลักสูตรการท่องเที่ยวโดยอาศัยแนวทางการจัดอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่จัดเป็นบริการเมื่อจังหวัดต่างๆ ขอมมา หลักสูตรที่กำหนดขึ้นมีกำหนด 4 วัน โดยแบ่งเป็นการอบรม 2 วันครึ่ง การนำชมสถานที่ท่องเที่ยวปราสาทหินพิมาย และปราสาทเมืองค้ำครั้งวัน การฝึกปฏิบัติงานการนำเที่ยวเพื่อทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับอีก 1 วัน สำหรับ

วิทยาการโครงการฯ ได้รับความร่วมมือจากมณฑลเทศาภิบาล อาจารย์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรที่ 6 (พิมาย) หัวหน้าโครงการบูรณะปราสาทหินพนมวัน วิทยาการจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และนักเรียนสารคดีการท่องเที่ยวท้องถิ่นอีสาน เมื่อกำหนดหลักสูตรและกำหนดวันฝึกอบรมเรียบร้อยแล้วได้ติดต่อผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและช่วยรวบรวมรายชื่อผู้สนใจเข้ารับการอบรมโดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมดังนี้ 1) จะต้องเป็นนักเรียนระดับมัธยมปลายหรือเยาวชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 2) ต้องอาศัยอยู่ในท้องถิ่นบริเวณปราสาทหินพนมวัน 3) ต้องเข้ารับราชการฝึกอบรมครบหลักสูตร จึงจะได้วุฒิบัตรจากโครงการ 4) ภายหลังการฝึกอบรมจะสละเวลาอาสาเป็นมณฑลเทศาภิบาลท้องถิ่นและช่วยกันพัฒนาการนำเที่ยวที่เป็นระบบสำหรับผู้เข้าอบรมระดับอาจารย์ มีจุดมุ่งหมายให้เป็นพี่เลี้ยงและช่วยเหลือชุมชนมณฑลเทศาภิบาลเหล่านี้และมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ ชุมชนมณฑลเทศาภิบาลผู้สนใจเข้ารับการอบรม 30 คน และอาจารย์จาก 5 โรงเรียนๆละ 3 คน รวมเป็น 15 คน แต่มีผู้ผ่านการอบรมได้รับวุฒิบัตรจำนวนนักเรียน 24 คน อาจารย์ 11 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใดทั้งสิ้น (ได้แนบตารางการฝึกอบรมและตัวอย่างวุฒิบัตรมาด้วยแล้ว) ผลจากการประเมินการฝึกอบรม ชุมชนมณฑลเทศาภิบาลท้องถิ่นพบว่าเข้ารับการอบรมยังไม่สามารถให้บริการการท่องเที่ยวได้ทันที และเสนอแนะให้จัดการฝึกอบรมเพื่อทักษะและความรู้เพิ่มเติมเป็นระยะๆ ชุมชนมณฑลเทศาภิบาลบางคนได้สมัครเข้ารับการอบรมที่สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาได้จัดขึ้นภายหลังด้วย ส่วนการสร้างกลุ่มอาสาสมัครชุมชนมณฑลเทศาภิบาลก็ได้มีการนัดพบปะปรึกษาหารือกันเป็นระยะๆ ผลการรวบรวมข้อมูลทฤษฎีด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว นั้น ได้รวบรวมแผ่นพับ ใบปลิวประกาศ จุลสารการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่วนข้อมูลการประชาสัมพันธ์ปราสาทหินพนมวันโดยเฉพาะนั้นไม่มี เนื่องจากปราสาทหินพนมวันยังไม่อยู่ในแผนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาในระยะเวลาใกล้ๆ นี้ ในส่วนนี้จึงต้องอาศัยข้อมูลประวัติปราสาทหินพนมวันจากกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ และข้อมูลของอาจารย์ศรีศักดิ์ วลธิโกดม แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากรรวบรวมไว้เพื่อหาประเด็นการประชาสัมพันธ์ การจัดทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์และประกอบการฝึกอบรมชุมชนมณฑลเทศาภิบาลในส่วนของ การเก็บข้อมูลปฐมภูมิด้วยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสื่อที่เข้าถึงนักท่องเที่ยว นั้น ได้จัดทำขึ้น ในช่วงเดือนมิถุนายน 2534 ข้อมูลส่วนนี้ใช้ประกอบการวางแผน การกำหนดสื่อการประชาสัมพันธ์ โดยสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 210 คน ลักษณะคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับปราสาทหินพนมวันว่ามีผู้รู้จักมากน้อยเพียงใดรวมทั้งรูปแบบการสื่อสารที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวประเภทสื่อที่เป็กรับ นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวปราสาทหินพนมวัน จำนวน กลุ่มละ 20 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาค่อนข้างสูง คือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไปสำหรับชาวต่างประเทศนั้น ได้รับทราบแหล่งท่องเที่ยวนี้จากจุลสารการท่องเที่ยวที่ได้อ่านในเครื่องบินและจุลสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยผู้มาเที่ยวทั้งชาวไทย

และชาวต่างประเทศมาชมเพราะอยู่ใกล้เคียง เดินทางสะดวกและเพราะมีเวลาจำกัด ส่วนหนึ่งเป็นผู้ชอบศึกษาโบราณสถาน และนักโบราณคดี (archaeologist) การประชาสัมพันธ์จึงพิจารณาประเด็นเหล่านี้เพื่อการประชาสัมพันธ์สื่อที่กำหนดขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ปราสาทหินพนมวัน ได้แก่ จุลสารเกี่ยวกับปราสาทหินพนมวัน และ การอนุรักษ์ปูชนียสถาน วัตถุ วัตถุชิ้นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งจัดฉายในรถบัส Press tour ป้ายประกาศตามถนนในเส้นทาง ซึ่งต้องขออนุมัติ บทความในวารสารการท่องเที่ยว การนำเที่ยวเป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษา

LOCATION(S) : สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิวาวุธ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้อง.

กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการวิจัยนี้ คือ อุตสาหกรรมโรงแรม และธุรกิจนำเที่ยว โดยทำการศึกษาโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด และเลือกศึกษาจากรายชื่อของผู้ดำเนินการจัดนำเที่ยว ซึ่งได้รายชื่อจากท.ท.ท. สำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว สถาบันเทววิทยาลาดขจร เป็นสิ่งที่คณะผู้วิจัยมีความปรารถนาจะทำการศึกษาในโอกาสอันเหมาะสมต่อไป จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมเดียวในปัจจุบันของประเทศไทยที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็วโดยไม่ต้องสิ้นเปลืองวัตถุดิบมากนัก และจากการที่ประเทศไทยรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสูงมากถึงประมาณปีละหนึ่งล้านบาท อันจะสามารถนำมาชดเชยการขาดดุลการค้าของประเทศได้ทางหนึ่ง ดังนั้นการจะพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทางหนึ่งที่จะต้องกระทำ คือ พัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องคือธุรกิจโรงแรมและธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งการพัฒนาธุรกิจโรงแรมอาจจะกระทำโดยการเตรียมห้องพักให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการโฆษณาชักชวนให้มีการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยให้ความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนการพัฒนาธุรกิจนำเที่ยวอาจจะกระทำโดยการจัดให้มีการสำรวจธุรกิจนำเที่ยวเพื่อจะได้ทราบถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการและจะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลควรจะดำเนินการจัดหาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่สาธารณชน และธุรกิจนำเที่ยวเองควรให้มีความร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการเสนอบริการอันเชื่อถือได้ สร้างความประทับใจและรักษาวัฒนธรรมไทย

LOCATION(S) : สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติ ลิ่มสกุล และคนอื่นๆ. โครงการศึกษาการจัดประชุมและสัมมนาภายในประเทศไทย

ปี 2534. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

การศึกษานี้ พยายามที่จะเก็บรวบรวมสถิติเกี่ยวข้องกับตลาดการจัดประชุมนานาชาติ และการจัดประชุมภายในประเทศที่จัดในประเทศไทย การศึกษาพิจารณามิติของตลาดการจัดประชุมเป็นสามส่วนคือ สถานที่จัดการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้จัดการประชุม

การศึกษา ใช้การสอบถามโดยออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ควบคู่กันไป พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดการท่องเที่ยว และศูนย์กลางหลักๆ ของแต่ละภาค การศึกษาพบข้อเท็จจริงและผลสรุปต่อไปนี้ คือ 1) ตลาดการจัดประชุม ยังรวมศูนย์อยู่ที่ กทม. เป็นจุดหลักไม่ว่าจะเป็นการประชุมนานาชาติ หรือการประชุมภายในประเทศ จังหวัดที่รองลงมาได้แก่ ชลบุรี (พัทยา) เชียงใหม่ สงขลา (หาดใหญ่) ภูเก็ต พินิจโลก นครปฐม ขอนแก่น ตามลำดับ 2) การจัดประชุมส่วนใหญ่เป็นการประชุมที่เกี่ยวกับการค้าและอุตสาหกรรมโดยภาคเอกชน และจัดภายในโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ 3) ขนาดของการจัดประชุม ส่วนใหญ่ยังเล็กมากมีขนาดน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนต่อการประชุมหนึ่งครั้งเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม การประชุมที่มีขนาดครั้งละมากกว่า 500 คนต่อครั้ง มีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมมากที่สุด หมายความว่า โอกาสที่จะพัฒนาตลาดการประชุมขนาดใหญ่ (มากกว่า 500 คนต่อครั้ง) มีโอกาสพอกับขนาดตลาดขนาดเล็ก ซึ่งโรงแรมส่วนใหญ่ทำการบริการในปัจจุบัน 4) การประชุมนานาชาติในปี 2534 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 3,464.21 บาท และมีวันพักเฉลี่ย และวันประชุมเฉลี่ยเป็น 6.9 วัน และ 3.7 วันตามลำดับ ค่าพักแรมมีสัดส่วนสูงที่สุดถึงร้อยละ 35.17 ผู้เข้าร่วมประชุมชาวไทย ส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานและเสมียนเป็นส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเป็น 878.23 บาท และจ่ายค่าที่พักในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 72.5 ผู้เข้าร่วมประชุมชาวไทย ซึ่งส่วนใหญ่เข้าประชุมการประชุมระดับภายในประเทศเฉลี่ย 1.9 วัน และมีวันพักเฉลี่ย 2.8 วัน โดยที่ค่าใช้จ่ายถ้าจัดในโรงแรมจะมีจำนวนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับจัดภายในสถาบันการศึกษา และหน่วยงานตนเอง จะเห็นว่า ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของการประชุมนานาชาติอยู่ในเกณฑ์ปกติในพิสัยของค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วไป ดังนั้นขนาดของตลาดรวมเป็น 1,351.45 ล้านบาท ซึ่งยังนับว่ายังเล็กมากเมื่อเทียบกับขนาดของตลาดการท่องเที่ยวทั้งหมดซึ่งมีมากกว่าหนึ่งแสนล้านบาทต่อปี

LOCATION(S) : สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพ็ญศรี เจริญวานิช. การให้บริการของโรงแรมต่อผู้ให้บริการ : ศึกษาเปรียบเทียบของโรงแรมในประเทศไทย (หนองคาย) และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เวียงจันทน์) = Hotel services : a comparative study of the hotel in Nongkai, Thailand, and those in Vientiane, the People's Democratic Republic of Laos. ขอนแก่น : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมในการให้บริการโรงแรมของผู้ให้บริการ มุลเหตุจูงใจในการให้บริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการให้บริการโรงแรม ตลอดจนเพื่อเปรียบเทียบการให้บริการ และระดับความพอใจในบริการ ระหว่างโรงแรมที่ตั้งอยู่ในเขตชายแดนไทย คือ จังหวัดหนองคาย และโรงแรมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ นครเวียงจันทน์ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของโรงแรม

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมในการให้บริการโรงแรม พบว่า มีพฤติกรรมในการให้บริการโรงแรมที่หนองคายและเวียงจันทน์คล้ายคลึงกัน บริการของโรงแรมที่มีการให้บริการส่วนใหญ่ คือ บริการห้องพัก บริการห้องอาหาร และสถานบันเทิง และมาใช้บริการโรงแรมในช่วงของปีและช่วงของเดือนที่ไม่แน่นอน แต่นิยมมาใช้บริการในวันหยุดสุดสัปดาห์ 2) มุลเหตุจูงใจและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการโรงแรม พบว่า มีมุลเหตุจูงใจในการใช้บริการโรงแรมที่หนองคายและเวียงจันทน์คล้ายคลึงกัน คือ ทำเลที่ตั้งสะดวกปลอดภัย บรรยากาศดี ราคาเหมาะสม และมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการโรงแรมคล้ายคลึงกันเช่นเดียวกัน คือ ให้ความสำคัญมากในปัจจัยของบรรยากาศภายในโรงแรม การบริการดี พนักงานกริยาวจาสุภาพ และระบบความปลอดภัย แต่การตัดสินใจใช้บริการโรงแรมที่เวียงจันทน์จะให้ความสำคัญเรื่องระบบความปลอดภัยมากกว่าที่หนองคาย 3) เปรียบเทียบการให้บริการและระดับความพอใจในการให้บริการโรงแรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งในการใช้บริการที่ไม่แตกต่างกันมีการใช้บริการของโรงแรมที่คล้ายคลึงกัน คือ ห้องพัก ห้องอาหาร และสถานบันเทิง กลุ่มผู้บริกรรมมีอาชีพคล้ายคลึงกันคือ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และนักธุรกิจ แต่มีกลุ่มผู้บริกรรมแตกต่างกันคือ โรงแรมที่หนองคายส่วนใหญ่ผู้บริกรรมเป็นชาวไทย แต่โรงแรมที่เวียงจันทน์ผู้บริกรรมส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศที่มีใช่คนลาว เมื่อเปรียบเทียบระดับความพอใจในการใช้บริการโรงแรมจากผู้ที่เคยใช้บริการโรงแรมทั้งสองแห่งแล้ว พบว่าจะมีระดับความพอใจในการใช้บริการโรงแรมจากผู้ที่เคยใช้บริการโรงแรมทั้งสองแห่งแล้ว พบว่า จะมีระดับความพอใจในการใช้บริการโรงแรมที่หนองคายมากกว่าเวียงจันทน์โดยจะมีระดับความพอใจมากในเรื่อง บรรยากาศ/ทำเลที่ตั้ง และความปลอดภัย 4) ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของโรงแรม มีปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการที่เหมือนกันในบางส่วน คือ ปัญหาด้านบุคลากรไม่มีคุณภาพ ขาดความรู้ความสามารถด้าน

ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และด้านการบริการ ทำเลที่ตั้งและสถานที่ไม่เหมาะสม และการมีบริการไม่หลากหลาย ไม่ครบวงจร รวมทั้งค่าบริการที่สูงเกินไป ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่แตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน คือ ความทันสมัย คุณภาพมาตรฐานของโรงแรม รวมทั้งระเบียบข้อบังคับต่างๆ ซึ่งโรงแรมที่หนองคายจะได้มาตรฐานมากกว่าและมีกฎระเบียบที่ไม่เข้มงวดเท่าโรงแรมที่เวียงจันทน์

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สุดา สุวรรณภิรมย์. สวัสดิการของพนักงานธุรกิจโรงแรมในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และ

นราธิวาส = Welfare of hotel employees in Songkhla, Phuket and Narathiwat provinces. สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2530.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบรูปแบบต่างๆ และเปรียบเทียบการจัดสวัสดิการที่โรงแรมจัดให้แก่พนักงานกับสิ่งที่กฎหมายแรงงานบังคับ เพื่อสร้างแบบจำลองการจัดสวัสดิการแก่พนักงานโรงแรมในเขตภาคใต้ไว้เป็นแบบอย่าง และศึกษาปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติการในการจัดสวัสดิการของธุรกิจโรงแรมในเขตภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าของหรือผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงแรมในเขตอำเภอหาดใหญ่ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งมีทั้งหมด 62 แห่ง ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต ประมาณ 23 แห่ง ในเขตอำเภอสุไหงโกทิง และอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ประมาณ 24 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า โรงแรมในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และนราธิวาส ส่วนใหญ่เปิดดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ทำรายได้ให้กับประเทศสูงมาก ลักษณะการดำเนินงานของโรงแรมเป็นแบบครอบครัว การบริหารงานไม่มีระบบ ระเบียบแบบแผน เจ้าของหรือผู้จัดการใหญ่เป็นผู้กำหนดและตัดสินใจเกี่ยวกับสวัสดิการของพนักงาน ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการของพนักงานประมาณ ร้อยละ 1-10 ของค่าตอบแทนทั้งหมดที่จ่ายให้กับพนักงาน สวัสดิการที่โรงแรมส่วนใหญ่จัดให้กับพนักงาน คือ น้ำดื่ม ห้องน้ำ ห้องส้วม การรักษาพยาบาลฟรีแก่พนักงานในกรณีต้องเข้ารับการรักษาควในโรงพยาบาลหรือผ่าตัด โรงแรมจ่ายให้ครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมด กำหนดชั่วโมงการทำงานมีสัปดาห์ละ 48 ชั่วโมง ให้มีเวลาหยุดพักระหว่างเวลาทำงาน 1 ชั่วโมง จ่ายค่าล่วงเวลาตามที่กฎหมายกำหนด มีวันหยุดประจำปี สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน มีวันหยุดตามประเพณีปีละ 13 วัน มีวันลาป่วยปีละไม่เกิน 30 วัน ทำงานโดยได้รับค่าจ้าง มีวันลาจปีละ 7 วัน ทำงานจ่ายเงินโบนัสประจำปี ปีละ 1 ครั้งเป็น 1 เท่าของเงินเดือน ให้ความช่วยเหลือในกรณีเสียชีวิตที่มีใช้เนื่องจากการทำงานโดยมอบเงินจำนวนหนึ่งหรือให้เงินช่วยเหลือค่าทำศพจำนวนหนึ่ง ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโดยสามารถเบิกเงินเดือนล่วงหน้าได้ ให้เครื่องแบบทำงานแก่พนักงานทุกคนและออกค่าใช้จ่ายให้หมด มีห้องบริการอาหารฟรี มอบของขวัญและรางวัลเนื่องในโอกาสสำคัญ เช่น ขึ้นปีใหม่ ให้พนักงานเฉพาะบางตำแหน่งเข้ารับการฝึกอบรม ไม่ขัดขวางการศึกษาต่อตราบเท่าที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน บริการให้คำปรึกษาแนะนำเฉพาะปัญหาเรื่องงานเท่านั้น จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างพนักงานเนื่องในโอกาสต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ บริการหนังสือพิมพ์รายวันให้อ่าน จัดหาสินค้าราคาถูกขายให้กับพนักงาน นอกจากนี้ยังมีสวัสดิการบางอย่างที่กฎหมายแรงงานบังคับว่าจะต้องมีแต่โรงแรมมิได้จัดให้หรือจัด

ให้แต่ต่ำกว่าที่กฎหมายแรงงานระบุได้แก่ มีปัจจัยที่ใช้ในการประมาณค่าไม่ครบ 23 รายการ
จำนวนวันลาคลอดได้ไม่ครบตามที่กฎหมายระบุ ไม่มีการจ่ายเงินชดเชยให้พนักงานที่เกษียณอายุ
เป็นต้น

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อเสนอแนะการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

วริวรรณ อ่องรัตน. อุปสงค์การเดินทางทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสากลภูเก็ต.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์การเดินทางทางอากาศ รวมทั้งพยากรณ์จำนวนผู้โดยสารภายในประเทศของท่าอากาศยานสากลภูเก็ตในอนาคต นอกจากนี้ยังศึกษาถึงบทบาทของรัฐบาลในการปรับปรุงพัฒนาโครงการขนส่งทางอากาศของจังหวัดภูเก็ตอีกด้วย

วิธีการศึกษาครั้งนี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิรายปี ระหว่างปี 2519-2530 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับอุปสงค์การเดินทางโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน และใช้แบบจำลองดึงดูดระหว่างเมืองเพื่อพยากรณ์จำนวนผู้โดยสารภายในประเทศของท่าอากาศยานสากลภูเก็ต

ผลการศึกษาพบว่า ท่าอากาศยานสากลภูเก็ตกำลังได้รับการพัฒนา โดยมีการปรับปรุงและขยายท่าอากาศยานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการขนส่งทางอากาศ ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยหันเหกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกจากส่วนกลางได้ และเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดและภูมิภาคใกล้เคียง ทางด้านอุปสงค์การเดินทางทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสากลภูเก็ตนั้น ปรากฏว่าสิ่งที่กำหนดความต้องการเดินทางให้มีเป็นจำนวนมากหรือน้อยนั้นได้แก่ ตัวแปรเวลา มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดที่มีกิจกรรมขนส่งทางอากาศร่วมกัน ราคาค่าโดยสารเปรียบเทียบของเครื่องบินต่อรถโดยสารประจำทาง จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดและนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมายังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่ได้มีการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนทางด้านการพยากรณ์จำนวนผู้โดยสารภายในประเทศของท่าอากาศยานสากลภูเก็ตพบว่า ในปี 2530-2534 จะมีอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ 54.59 ต่อปี และผู้โดยสารจะเดินทางระหว่างท่าอากาศยานสากลภูเก็ต-กรุงเทพฯ ภูเก็ต-หาดใหญ่ ภูเก็ต-สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต-ตรัง ตามลำดับ

จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรร่วมมือกับสายการบินต่างๆ เพื่อจัดเตรียมเครื่องบินให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวภูเก็ตเป็นจำนวนมากขึ้น และให้บริการแก่บุคคลที่มีรายได้สูงขึ้นซึ่งจะหันมาเดินทางโดยเครื่องบินมากขึ้น ควรเพิ่มความรวดเร็วของระบบลำเลียงสัมภาระและการตรวจคนเข้าเมือง นอกจากนี้การขึ้นราคาค่าโดยสารของเครื่องบินควรจะได้คำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะตามมา สุดท้ายก็คือ ควรมีการวางแผนเพื่อแบกรับภาระการลงทุนพัฒนาท่าอากาศยานให้สอดคล้องกับการขนส่งทางอากาศของประเทศที่คาดว่าจะมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอีกด้วย

LOCATION(S) : KU LIBRARY

อุษณีย์ ศรีภูมิ. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ.

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวและการร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ เพื่อที่จะได้นำผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทัศนศึกษาต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยวิธี T-test และ F-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษารูปได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตฐานทัพเรือสัตหีบในระดับดีมากในเรื่องของ ความสะดวกในการเดินทาง ความสะดวกในการผ่านเข้าออก ความสวยงามของสภาพแวดล้อม การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัย ในระดับค่อนข้างดีในเรื่อง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ และการจัดเจ้าหน้าที่ระดับสูง ความคิดเห็นต่อกิจกรรมทัศนศึกษาที่ได้ไปเยี่ยมชมโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับตามความคิดเห็นในเชิงบวก ดังนี้ การเยี่ยมชมศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กิจกรรมค่ายพักแรม อาคารพิพิธภัณฑ์ทหารนาวิกโยธิน การเยี่ยมชมเรือรบหลวง ศูนย์อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเล การทัศนศึกษาบริเวณอ่าวสัตหีบและกิจการสโมสรเรือใบ สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยด้านอายุ และระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะแยกเป็นประเด็นต่างๆ โดยยึดแนวคิดหลักการตลาดในธุรกิจท่องเที่ยวได้ดังนี้ 1) ควรมีการรักษาระดับมาตรฐานของกิจกรรมทัศนศึกษา ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก และควรปรับปรุงพัฒนาในด้านการจัดกิจกรรมและด้านบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งควรมีผู้รับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการพัฒนาต่อไป 2) ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมกีฬาทางน้ำบริเวณชายหาดมากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่ชอบกิจกรรมกีฬา 3) ควรจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวทุกๆ ไปได้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมด้วย เพราะเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจและนักท่องเที่ยวก็มีความคิดเห็นในกิจกรรมนี้อยู่ในเกณฑ์ดี

มาก แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องการเปิดรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มเท่านั้น 4) เนื่องจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะเป็นการซื้อของที่ระลึก ดังนั้นจึงควรจะมีการปรับปรุงของที่ระลึกให้มีความหลากหลาย เหมาะกับทุกเพศทุกวัย และควรมีคุณภาพบนพื้นฐานราคาที่ได้มาตรฐานเท่ากันทุกแหล่งท่องเที่ยว

LOCATION(S) : KU LIBRARY

กึ่งพร ทองใบ, เสน่ห์ ขัยโต และราณี อธิชัยกุล. การพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของ

อุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2536-2540. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

การวิจัยเรื่องการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมไทย ช่วง พ.ศ. 2536-2540 มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปริมาณความต้องการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมไทย 2) เพื่อศึกษาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในด้านคุณลักษณะด้านความรู้และความชำนาญที่ผู้บริหารระดับสูงของโรงแรมไทยต้องการ และ 3) เพื่อพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมไทย ช่วง พ.ศ. 2536-2540

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการวางแผนกำลังคนเพื่อจัดทำกรอบอ้างอิงทางทฤษฎีของการวิจัยนี้ ปรากฏว่าตัวแปรลักษณะของธุรกิจโรงแรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนห้องพัก อัตราค่าห้องพัก บริการของโรงแรม และพื้นที่ตั้งของโรงแรม ตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์และการสอบถาม โดยการเตรียมข้อคำถามในการสัมภาษณ์ล่วงหน้าแล้วทำการสัมภาษณ์จากผู้บริหารระดับสูงของโรงแรม และการจัดทำแบบสอบถามจัดส่งไปให้ผู้บริหารโรงแรมตอบและส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวนตัวอย่างโรงแรมที่ทำการสำรวจทั้งสิ้น 217 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การหาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพใช้การหาค่ามัชฌิม มัธยฐาน และฐานนิยม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า จำนวนพนักงานรวมโดยเฉลี่ยของโรงแรมที่ทำการสำรวจ เท่ากับ 181 คนต่อแห่ง โดยเป็นพนักงานชายร้อยละ 50.8 พนักงานหญิงร้อยละ 49.2 พนักงานร้อยละ 57 อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี ในด้านระดับการศึกษาพนักงานร้อยละ 72 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) และพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 12 สำหรับด้านการบริหารภายในโรงแรม ปรากฏว่า พนักงานร้อยละ 45.3 เป็นพนักงานระดับไม่ใช้เทคนิค ร้อยละ 44.7 เป็นพนักงานระดับกลาง ร้อยละ 8.9 เป็นพนักงานระดับเหนือกว่าเทคนิค สำหรับพนักงานระดับบริหารมีร้อยละ 1.1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรลักษณะธุรกิจ ปรากฏว่า ตัวแปรจำนวนห้องพัก อัตราค่าห้องพัก และบริการของโรงแรม มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางและมีค่าเป็นบวก ส่วนความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวกับที่ตั้งของโรงแรม มีความสัมพันธ์ระดับน้อยและมีค่าเป็นลบ ตัวแปรลักษณะธุรกิจเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรจำนวนพนักงานจำแนกประเภทต่างๆ ใน

ระดับปานกลางถึงสูง โดยตัวแปรจำนวนห้องพักมีความสัมพันธ์กับจำนวนพนักงานจำแนกประเภทต่างๆ สูงที่สุดและมีค่าเป็นบวก

จากการวิเคราะห์ถดถอย ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของจำนวนห้องพัก อัตราค่าห้องพัก และบริการของโรงแรมร่วมกัน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานทั้งสิ้นของโรงแรมได้ร้อยละ 80.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับอัลฟาเท่ากับ 0.01

ผลการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2536-2540 อยู่ในช่วงประมาณ 347,554 คน ถึง 470,967 คน ในจำนวนนี้เป็นความต้องการกำลังคนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1,200 คน ถึง 3,600 คน

ในด้านคุณภาพของพนักงาน ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงแรมส่วนใหญ่เห็นว่าคุณภาพของพนักงานโรงแรมในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางรายการที่มีระดับความพอใจน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบระบบงานโรงแรม รายการทางคุณภาพที่พอใจน้อยเหล่านี้ เป็นคุณภาพที่ผู้บริหารต้องการให้มีการพัฒนาในอนาคตทั้งโดยการฝึกอบรมและการศึกษา

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

วนิดา กิจบำรุงศิลป์. การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจโรงแรม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
ภาควิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของ
ธุรกิจโรงแรมตามบัญชี 9 ของมาตรฐานงบการเงิน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ซึ่งเป็น
รูปแบบงบการเงินสำหรับบริษัทจำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจอื่นนอกจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจ
ประกันชีวิต ธุรกิจประกันวินาศภัย ธุรกิจการเงิน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลัก
ทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์และธุรกิจเก็บของในคลังสินค้า เพื่อให้ทราบถึงวิธีการเปิดเผยข้อมูล
และความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจโรงแรม ตลอดจนปัญหาและ
อุปสรรคต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม เพื่อ
เสนอแนะรูปแบบงบการเงินสำหรับธุรกิจโรงแรมโดยเฉพาะ ข้อมูลเพื่อการวิจัยได้จากการศึกษา
เอกสาร หนังสือ ตำรา และงบการเงินของธุรกิจโรงแรมทั้งในและต่างประเทศ และออกแบบสอบ
ถามความเห็นจากผู้จัดทำและผู้ใช้งบการเงิน จากนั้นได้นำผลจากแบบสอบถามมาเปรียบเทียบกับ
คุณลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินเกี่ยวกับความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ความเพียงพอ
และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ แล้วเสนอแนะรูปแบบงบการเงินสำหรับธุรกิจโรงแรมโดย
เฉพาะ

ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเปิด
เผยข้อมูลในงบการเงิน ซึ่งปัจจุบันยึดตามรูปแบบบัญชี 9 ของมาตรฐานงบการเงินมีความเพียงพอ
แต่ถ้ากำหนดรูปแบบมาตรฐานงบการเงินสำหรับธุรกิจโรงแรมไว้ให้ก็จะทำให้เกิดความสะดวกต่อ
การบันทึกรายการทางบัญชี และการจัดทำงบการเงินให้เป็นแนวทางเดียวกันมากขึ้น และยังมีความ
ต้องการงบการเงินและข้อมูลอื่นเพิ่มเติมจากงบดุลและงบกำไรขาดทุน ได้แก่ งบกำไรสะสม งบ
แสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินหรืองบกระแสเงินสดและต้องการให้แสดงเป็นข้อมูลเปรียบ
เทียบ ปัญหาที่พบคือ ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการเสียภาษีการค้าที่มีอัตราภาษีการค้ามากมาย
หลายประเภท ความยุ่งยากในการประมาณการรายได้ค่าใช้จ่ายเพื่อคำนวณภาษีเงินได้ครั้งปี ปัญหา
เกี่ยวกับข้อบังคับที่กำหนดตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 ไม่ทันกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังกล่าวมีดังนี้คือ 1) กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ และ
หน่วยงานภาคเอกชนของธุรกิจโรงแรมควรร่วมกันพิจารณาให้มีการปรับขยายมาตรฐานงบการเงิน
สำหรับธุรกิจโรงแรม ซึ่งได้นำเสนอรูปแบบงบดุล งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม ตัวอย่างงบ
กระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยแสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ 2 ปี 2) กรม
สรรพากร กระทรวงการคลัง ควรมีการทบทวนและปรับปรุงเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บภาษีการค้าและ
ภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งปี และ 3) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ควรทบทวนและ

ปรับปรุงเกี่ยวกับข้อบังคับที่กำหนดในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 ให้ทันกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

จงพิศ ศิริรัตน์. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย. สงขลา :

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2539.

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและลักษณะการจัดการโรงแรม โครงสร้างของพนักงาน และแนวทางการปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย โดยทำการศึกษาข้อมูลจากโรงแรมชั้นนำในประเทศใน 3 ภาค คือ ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ภาคกลางที่กรุงเทพมหานคร และชลบุรี-พัทยา และภาคใต้ที่จังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี-สมุย และสงขลา จำนวน 53 ตัวอย่าง ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ได้ใช้อัตราส่วนร้อยละ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

จากการศึกษาตามแนวทางวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้มีดังนี้ 1) รูปแบบและลักษณะการบริหาร พบว่า โรงแรมชั้นนำของประเทศไทยมีลักษณะที่เจ้าของดำเนินการด้วยตนเองมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มนานาชาติ หรือการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มในประเทศไทย โดยลักษณะการบริหารงานจะมีการกำหนดพันธกิจของโรงแรมไว้ เพื่อเป็นวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินธุรกิจ โดยลักษณะทางกายภาพของโรงแรมชั้นนำจะเป็นโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 200 ห้อง และมีห้อง Suite มากกว่า 10 ห้อง แยกที่เข้าพักแรมส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างประเทศมากกว่าชาวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจ ในกรณีที่เข้าพักแรมในโรงแรมในเมือง โดยเฉพาะโรงแรมในกรุงเทพมหานคร และมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ในกรณีที่เข้าพักแรมในโรงแรมในสถานตากอากาศ-ชายฝั่งทะเล โดยมีระยะเวลาพำนัเฉลี่ย 2-7 วัน 2) โครงสร้างพนักงาน โรงแรมชั้นนำในประเทศไทยจะมีการจ้างพนักงานจากในท้องถิ่น โดยมีประสบการณ์การทำงานโรงแรมมาก่อน พนักงานไม่ได้เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน และส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานเพศชายมากกว่าพนักงานเพศหญิง โดยโรงแรมส่วนใหญ่จะมีจำนวนพนักงานในช่วง 200-400 คน ซึ่งแบ่งได้เป็นแผนกบริหาร แผนกครัว แผนกแม่บ้าน แผนกบริการ และแผนกต้อนรับ โดยจำนวนพนักงานในแต่ละแผนกจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของโรงแรม ขนาดของโรงแรม และระดับคุณภาพของโรงแรม และ 3) การปฏิบัติทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โรงแรมชั้นนำในประเทศไทย จะมีผู้จัดการด้านบุคคล และ/หรือผู้จัดการด้านฝึกอบรมรับผิดชอบการสรรหาพนักงาน และมีการใช้คำอธิบายรายละเอียดของงานและคุณสมบัติของพนักงาน คู่มือพนักงาน และคู่มือปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการสรรหาพนักงาน โดยจะทำการสรรหาผ่านพนักงานปัจจุบันให้แนะนำเพื่อน/ญาติให้มาทำงาน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการบอกต่อและการโฆษณาด้วย การคัดเลือกจะทำโดยการสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ วิธีที่ใช้รองลงมาคือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างช่วงทดลองงาน และการทดสอบ การพัฒนาพนักงานที่ใช้มากที่สุดคือ การฝึกปฏิบัติระหว่างทำงาน

และการปฐมนิเทศงาน โรงแรมส่วนใหญ่จะมีการจัดทำแผนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งใช้กับพนักงานทุกคน และแผนพัฒนาที่นิยมใช้กันมากด้วย คือ แผนการให้รางวัลและยกย่องพนักงาน โดยมีการจัดทำแผนทดแทนกำลังคนพอสมควร แต่การจัดทำแผนอาชีพมีน้อยมาก นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์การสูญเสียไปจากการหมุนเวียนแรงงาน การสัมภาษณ์ก่อนลาออก และมีการเก็บข้อมูลสะท้อนกลับจากแขก โดยแขกสามารถกรอกแบบฟอร์มประเมินที่จัดไว้ในห้องพักได้ตามความเต็มใจของแขก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงการทำงานและการบริการในโรงแรมให้ดีขึ้นตามความต้องการของแขก

LOCATION(S) : CU LIBRARY

สมเกียรติ วรรณวัฒน์. ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษากรณี นักศึกษา
สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ของนักศึกษาในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะวิชาต่างๆ ในปีการศึกษา 2539 ของมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จำนวน 466 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม มีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์การผันแปรพบว่า เพศ กลุ่มคณะวิชา ภูมิฐานะเดิม และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการรับรู้ข่าวสารและการเป็นสมาชิกชมรมแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ปัญหาในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากงานวิจัยนี้ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมมีขยะจำนวนมาก สภาพธรรมชาติถูกทำลายหรือถูกตัดแปลงไปจากเดิมมาก เนื่องมาจากถูกบุกรุกจากร้านค้าจำหน่ายสินค้า ทำให้บังคับทัศนียภาพอันสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและจำหน่ายสินค้าราคาแพง โบราณวัตถุถูกขโมย นักท่องเที่ยว ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ ไม่รักษาความสะอาด ชอบความสะดวกสบาย เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดความรับผิดชอบ มีความรู้ น้อย และไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการมุ่งหาประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวมากเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่มีความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และไม่ศึกษากฎระเบียบ ข้อปฏิบัติเมื่อไปท่องเที่ยว ดังนั้นควรให้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ผ่านโทรทัศน์ วิทยุ และร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ส่งเสริมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป เพื่อสร้างจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์และการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนภาครัฐและภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือโดยจัดการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

: MU LIBRARY

บุญเจ็ด หนูอ้อม. การศึกษาศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา เกาะ
สีชัง จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา, 2541.

การศึกษาศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา เกาะสีชัง
จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ
เสนอแนะแนวทางการจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในการศึกษาครั้งนี้ได้
กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

การรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ สืบค้นข้อมูล
ปฐมภูมิ ได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างชุมชน จำนวน 131 ตัวอย่าง และแบบสอบ
ถามกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว จำนวน 64 ตัวอย่าง และสำรวจข้อมูลภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของพื้นที่ โดยแบ่งการศึกษาศักยภาพ 4 ด้าน คือ ด้าน
แหล่งท่องเที่ยว ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชา
ชน

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพของพื้นที่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับ D แต่มีจุด
เด่นแหล่งท่องเที่ยวโบราณคดีทางทะเลมี 3 จุด ด้านศักยภาพการจัดการอยู่ในระดับ C ด้านกิจกรรม
และกระบวนการ อยู่ในระดับ C และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับ C หากพิจารณา
ศักยภาพของพื้นที่ในทุกด้านจะพบว่าอยู่ในระดับ C ทั้งนี้เพราะเกาะสีชังยังประสบปัญหาด้าน
สาธารณูปโภคโดยเฉพาะ น้ำ และไฟฟ้า ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวก็ยังไม่ดีพอเท่าที่ควร และ
บริษัทนำเที่ยวบนเกาะสีชังยังไม่มี ดังนั้นจึงได้กำหนดแนวทางการจัดการและพัฒนาให้เหมาะสม
เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไว้ 3 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 คือ การจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยว
ให้มีการกำหนดแผนการพัฒนาที่ชัดเจน มีระบบการจัดการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
พัฒนา แนวทางที่ 2 ด้านการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้มีการจัดตั้งกลุ่ม
สหกรณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สนับสนุนให้เอกชนเข้ามาลงทุน แนวทางที่
3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดทำกรอบรมให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และการ
จัดทำเอกสารเผยแพร่

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

ฉลวย มุสิกะ และวันชัย วงสุตววรรณ. คุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญบริเวณ

ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ชลบุรี : สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา , 2541.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล ในเขตว่ายน้ำ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่สำคัญของภาคตะวันออก ทั้งคุณสมบัติทางด้านกายภาพ เคมี และจุลชีววิทยา 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำทะเล ในเขตว่ายน้ำบางบริเวณที่สำคัญ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 1 ปี 3) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำทะเลที่เหมาะสมสำหรับการว่ายน้ำ ในแต่ละบริเวณของชายฝั่งทะเลตะวันออก 4) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำทะเล ในบริเวณเขตว่ายน้ำ ต่างๆ กับมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

คุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ในเขตพื้นที่ จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ปี 2541 บริเวณที่น้ำทะเลมีคุณภาพคืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ น้ำทะเลชายฝั่งเพื่อการว่ายน้ำตลอดปี คือ หาดจอมเทียน รองลงมา คือ หาดบางแสน และหาดแม่รำพึง ยกเว้นบริเวณบ้านก้นอ่าวในเดือนพฤษภาคมและกันยายนเท่านั้น ส่วนบริเวณสวนรุกขชาติ เพ-แหลมแม่พิมพ์ ถึงแม้โดยเฉลี่ยคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมแก่การว่ายน้ำแต่ยังมีบริเวณที่เหมาะสม แม้ว่าน้ำทะเลมีสภาพเสื่อมโทรมลงจากเดิม คือ บริเวณสวนรุกขชาติเพ (สวนสน) และอ่าวไข่ เว้นแต่ช่วงฤดูร้อน (พฤษภาคม) และแหลมแม่พิมพ์ ยกเว้นช่วงฤดูร้อน (พฤษภาคมและกรกฎาคม) สำหรับพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมแก่การลงเล่นน้ำเลยตลอดทั้งปี คือ อ่าวพัตยาดั้งแต่พัตยาเหนือ พัตยา กลาง และพัตยาใต้ แต่พื้นที่ชายหาดบริเวณหน้าโรงแรมวงศ์อำมาตย์ รวมทั้งพื้นที่ของโรงแรม รอยัลคลิฟ ในบางเดือนยังคงมีความเหมาะสม ถึงแม้ว่าพื้นที่ทั้ง 2 บริเวณดังกล่าวจะเสื่อมโทรมลง เมื่อเทียบกับ 2-3 ปีที่ผ่านมา แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ ในบางช่วง ของปี คือ เดือนพฤษภาคม กรกฎาคม และพฤศจิกายน บริเวณหน้าโรงแรมวงศ์อำมาตย์ และเกือบ ตลอดทั้งปีบริเวณโรงแรมรอยัลคลิฟ ยกเว้นเดือนพฤศจิกายน ที่ตรวจพบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย รวมเกินมาตรฐานเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าช่วงเวลาและสถานที่ที่มีความสำคัญต่อ คุณภาพน้ำทะเล เพราะเกี่ยวเนื่องจากแหล่งกำเนิดของความสกปรกที่ส่วนใหญ่มาจากกิจกรรมบน ฝั่ง เช่น น้ำทิ้งจากตลาด บ้านเรือน โรงแรม รีสอร์ท บังกาโล ภัตตาคาร และร้านค้าต่างๆ เป็นต้น ของเสียถูกปล่อยลงสู่ทะเลในปริมาณที่แตกต่างกัน ทั้งนี้สืบเนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้ ขยายตัวสูงขึ้นทำให้ชุมชนและสถานบริการต่างๆ ขยายตัวตามเพื่อตอบสนองความต้องการของนัก ท่องเที่ยว ปริมาณของเสียอันเกิดจากกิจกรรมเหล่านี้ก็เพิ่มปริมาณสูงขึ้น ขณะที่ความสามารถใน

การบำบัดมีขีดจำกัดและทำได้ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผน และควบคุม โดยมาตรการต่างๆ ที่เหมาะสมมาปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาอื่นๆ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขสถานะที่ไม่เหมาะสมและรักษาสภาพแวดล้อมของชายฝั่งทะเล ให้คงอยู่ในสภาพที่ดี และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ตลอดไป ดังมีข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1) ภาครัฐควรกำหนดให้มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับพื้นที่อย่างมีระบบ เพื่อความสะดวกต่อการควบคุมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเสื่อมลงของสภาพแวดล้อม และคุณภาพน้ำทะเลในทุกพื้นที่ 2) ควรจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมในแต่ละพื้นที่ให้เพียงพอกับปริมาณน้ำทิ้งที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และกำหนดให้สถานที่ประกอบการต่างๆ ตลอดจนอาคารบ้านเรือนที่พักอาศัยซึ่งเป็นต้นกำเนิดของน้ำเสีย ปล่อยทิ้งลงท่อส่งน้ำเพื่อจะนำไปบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ 3) ภาครัฐควรสนับสนุนให้สถานบริการที่มีขนาดใหญ่มีระบบบำบัดน้ำเสียของตัวเอง และให้นำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ในกิจกรรมที่เหมาะสมไม่ต้องปล่อยทิ้งลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือทะเล และยังเป็นการช่วยประหยัดน้ำอีกทางหนึ่งด้วย 4) ควรมีการควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งจากกิจกรรม และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ระบายน้ำลงสู่ทะเลหรือแหล่งน้ำสาธารณะที่ไหลออกสู่ทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานน้ำทิ้งจากอาคารและจากโรงแรมอุตสาหกรรมอย่างเคร่งครัด และมีบทลงโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามด้วย 5) ควรจัดระบบการวางท่อระบายน้ำฝนของเมือง แยกออกจากท่อระบายน้ำทิ้งหรือสิ่งขับถ่ายจากชุมชน 6) ควรได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ และทันสมัยอยู่เสมอ อันจะนำไปสู่การดำเนินการป้องกัน และแก้ไขความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำทะเลได้ทันเวลา 7) ควรเพิ่มบทบาทหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการดูแล และเฝ้าระวังรักษาสภาพแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 8) รัฐควรจัดให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงมาปฏิบัติงาน ดูแลควบคุม และกวดขันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายในการควบคุมภาวะมลพิษของผู้ประกอบการ

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

แววดา ทองระอา, พัฒนา กุลเปี่ยม และไพฑูรย์ มกกงไผ่. การศึกษาคุณภาพน้ำทะเลในเขตว้ายน้ำ
ชายหาดบางแสน หาดพัทยา และหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ปี 2534. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534.

การศึกษาคุณภาพน้ำทะเลในเขตว้ายน้ำชายหาดบางแสน หาดพัทยา และหาดจอม
เทียน จังหวัดชลบุรี ในช่วงระหว่างเดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2534 พบว่าคุณภาพน้ำในแต่ละหาด
เป็นดังนี้ หาดบางแสน มีค่าอุณหภูมิ น้ำ 27.0-32.0 °C ความเค็ม ร้อยละ 17.0-36.0 ความเป็นกรดเป็น
ด่าง 7.92-8.36 ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ 5.5-8.8 mg/l ค่าบีโอดี 0.4-7.4 mg/l ปริมาณโคลิฟอร์ม
แบคทีเรียรวม 13-18,000 MPN/100 ml และปริมาณฟีคอลลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย 8-2,400 MPN/100
ml หาดพัทยา มีค่าอุณหภูมิ น้ำ 28.0-32.0 °C ความเค็ม ร้อยละ 27.0-35.0 ความเป็นกรดเป็นด่าง
7.70-8.45 ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ 4.6-12.5 mg/l ค่าบีโอดี 0.3-8.0 mg/l ปริมาณโคลิฟอร์ม
แบคทีเรียรวม 21-24,000 MPN/100 ml และปริมาณฟีคอลลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย 2-130,000
MPN/100 ml ส่วนหาดจอมเทียน มีค่าอุณหภูมิ น้ำ 28.0-32.0 °C ความเค็ม ร้อยละ 30.0-36.0 ความ
เป็นกรดเป็นด่าง 7.75-8.39 ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ 6.1-8.9 mg/l ค่าบีโอดี 0-8.3 mg/l ปริมาณ
โคลิฟอร์มแบคทีเรียรวม <2-2,800 MPN/100 ml และปริมาณฟีคอลลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย <2-2,400
MPN/100 ml ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ ซึ่งกำหนดให้มีค่าของปริมาณ
โคลิฟอร์มแบคทีเรียรวมได้ไม่เกิน 1,000 MPN/100 ml พบว่าคุณภาพน้ำทะเลทั้ง 3 หาดมีสภาพที่
เสื่อมโทรมไม่เหมาะสมแก่การว่ายน้ำเป็นบางพื้นที่และในบางเดือนเท่านั้น ยกเว้นหาดพัทยา โดย
เฉพาะพัทยาได้มีสภาพที่เสื่อมโทรมเกือบตลอดทั้งปี เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ
ของทั้ง 3 หาด พบว่าหาดจอมเทียนมีคุณภาพดีที่สุด รองลงมาได้แก่ หาดบางแสน ส่วนหาดพัทยามี
สภาพเสื่อมโทรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าคุณภาพน้ำทะเลทั้ง 3 หาด ในปี 2534 มีสภาพที่เสื่อม
โทรมลงมากขึ้นจากปี 2532 และปี 2533

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

เชิดชัย นำวิวัฒน์. การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาด : กรณีศึกษาของโรงแรมอิมพีเรียล.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

การศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาด : กรณีศึกษาของโรงแรมอิมพีเรียล” มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางด้านการสื่อสารที่มีผลต่อการขยายบริการของโรงแรมอิมพีเรียล โดยทำการศึกษาทั้ง 3 ด้านคือ ด้านห้องพัก ด้านห้องจัดเลี้ยง และประชุมสัมมนา และด้านห้องอาหาร กับการใช้บริการของหน่วยงานธุรกิจ องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานราชการ บริษัททัวร์ สายการบิน และบุคคลทั่วไป โดยอาศัยทฤษฎีและแนวความคิดที่ใช้อ้างอิงประกอบการศึกษา คือ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสาร ทฤษฎีการตลาด ทฤษฎีสื่อสารการตลาด พฤติกรรมผู้บริโภค และทฤษฎีการวางแผน การสำรวจความคิดเห็นกระทำโดยศึกษาจากกลุ่มลูกค้าผู้ใช้บริการของโรงแรมอิมพีเรียลในแต่ละด้านที่แตกต่างกันออกไป บางหน่วยงานใช้บริการทุกด้าน บางหน่วยงานใช้บริการเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมการใช้บริการของโรงแรมอิมพีเรียลจากหน่วยงานทั้งหมด 200 แห่ง มีความเห็นว่าความสะอาดของห้องพัก ห้องจัดประชุมสัมมนาและจัดเลี้ยง และห้องอาหาร อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ การบริการของพนักงานทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับราคาของการบริการทั้ง 3 ด้านก็อยู่ในระดับปกติเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนตอบว่า ความสะอาด การบริการ และราคายังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนนี้แม้จะมีเป็นจำนวนน้อย แต่ก็เป็นที่น่าจะคำนึงถึงเป็นอย่างมาก เพราะอาจหมายความว่า ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความพอใจสูงสุดเมื่อซื้อบริการ จึงทำให้คิดว่าการบริการและราคาไม่สัมพันธ์กับสินค้าที่ได้รับ ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ยังมีบางจุดของสินค้าที่อาจจะเป็นการบริการ ความสะอาด หรือราคา ที่จะเป็นตัวกำหนดให้การขยายบริการของโรงแรมอิมพีเรียลทำให้มากขึ้นเพียงใด

ในการศึกษาถึงสื่อประเภทต่างๆ ที่หน่วยงานเปิดรับ พบว่าสื่อโทรทัศน์ได้รับความสนใจมาก โดยรายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากหน่วยงานคือ รายการข่าวภาค 20.00 น. ภาพยนตร์ชุดจากต่างประเทศ ละคร เกมโชว์ และรายการกีฬา ตามลำดับ ทางด้านวิทยุ พบว่า มีหน่วยงานเปิดรับในอัตราวันละหนึ่งครั้งหรือมากกว่าวันละหนึ่งครั้งอยู่ถึงร้อยละ 60.5 ทางด้านหนังสือพิมพ์รายวันได้รับความนิยมสูงสุดจากหน่วยงานคือ ไทยรัฐ บางกอกโพสต์ เดลินิวส์ มติชน เดอะเนชั่น และสยามรัฐ ตามลำดับ สำหรับนิตยสาร/วารสารทางด้านธุรกิจที่ได้รับความนิยมจากหน่วยงานคือ ผู้จัดการ คู่แข่ง การเงินธนาคาร ดอกเบี้ย ส่วนนิตยสารสำหรับสตรีได้แก่ คิฉัน และแพรว ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นนี้ทำให้โรงแรมอิมพีเรียลจะมีโอกาสเลือกพิจารณาประเภท

ของสื่อ ว่าสื่อมวลชนประเภทใดควรจะได้รับการพิจารณานำเข้ามาใช้ในการสื่อข่าวสารให้ธุรกิจได้รับทราบ

ส่วนหนึ่งที่เพิ่มเติมในการศึกษาครั้งนี้คือ ความคิดเห็นในส่วนค้อยของการบริการของโรงแรมอิมพีเรียลที่คิดว่า ผู้ใช้บริการไม่ชอบ ไม่พอใจ หรือต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง ซึ่งจากการสำรวจพบว่า การบริการของพนักงานทั้งหมดโดยรวมควรได้รับการปรับปรุงเป็นอันดับแรก ขณะที่ที่จอดรถ ราคาของการใช้บริการทั้ง 3 ด้าน คุณภาพและรสชาติของอาหาร การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร เป็นสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงรองลงมาตามลำดับ ความคิดเห็นเหล่านี้ทำให้ทราบถึงจุดบกพร่องหรือจุดค้อยของการบริการเพื่อให้โรงแรมอิมพีเรียลสามารถขยายบริการออกไปได้มากขึ้นภายหลังจากการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้แล้ว

การศึกษาทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวางแผนทางการตลาด แผนงานทั้งหมดที่กำหนดขึ้นไม่สามารถจะกระทำได้เลยถ้าขาดข้อมูลประกอบ นอกจากนี้ในการวางแผนยังต้องอาศัยการสื่อสารเข้ามาประกอบ ทั้งการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร การสื่อสารทั้งด้านสื่อสารมวลชน และการสื่อสารการตลาด ต่างก็ได้รับการนำมาผสมผสานกันเพื่อให้ได้มาซึ่งแผนงานสื่อสารทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ ผลของการศึกษาทั้งหมดนี้อาจเป็นแนวโน้มให้โรงแรมอิมพีเรียลคำนึงถึงงานสื่อสารทางการตลาดในรูปแบบของการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การขายโดยพนักงานขาย และนำเข้ามาสู่แผนงานทางด้านการสื่อสารทางการตลาด เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานทางด้านการตลาดของโรงแรมอิมพีเรียลต่อไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ชัยภรณ์ วงศ์อนิษฐ์. จิตสำนึกของมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาจิตสำนึกของมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง โดยศึกษาจากมัคคุเทศก์ชาวไทยที่นำเที่ยวทางทะเลในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ เขต 2 อันประกอบด้วย 6 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง ภูเก็ต พังงา และกระบี่ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร ด้านการทำงาน และด้านการฝึกอบรม กับจิตสำนึกในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง โดยใช้แบบวัดจิตสำนึกต่อการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการังที่สร้างขึ้น ใช้ค่าสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต, t-test, Simple correlation, One-way ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยพบว่า ระดับจิตสำนึกต่อการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการังของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 240.39 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 16.68 คะแนน กิจกรรมที่นำเที่ยว ลักษณะการใช้แหล่งท่องเที่ยว ไม่มีผลต่อความแตกต่างของคะแนนจิตสำนึกต่อการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนจิตสำนึกในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง และพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีคะแนนจิตสำนึกสูงกว่าเพศหญิง มัคคุเทศก์ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะมีคะแนนจิตสำนึกในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการังต่างกันด้วย ระยะเวลาการทำงานมีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง และมัคคุเทศก์ที่ผ่านการอบรมมีคะแนนจิตสำนึกในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการังมากกว่ามัคคุเทศก์ที่ไม่ผ่านการอบรม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขอเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะเข้มงวดในการกำกับดูแลมัคคุเทศก์ที่นำเที่ยวทางทะเลมากกว่าในปัจจุบัน และควรเพิ่มการอบรมฟื้นฟูแก่มัคคุเทศก์ที่ทำงานมานานตั้งแต่ 3-5 ปี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาเจตคติที่ดีต่อบทบาทมัคคุเทศก์ และสถาบันการศึกษาควรจะมีการสอนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในสถานศึกษา โดยเฉพาะระดับ ป.ว.ช. และ ป.ว.ส. นอกจากนี้อาจจะต้องมีการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่มีไขทางทะเลเพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ต่อไป

0725

อภิญา พัดพาดี. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มี
ต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อตลาด
น้ำตลิ่งชัน รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการที่มีต่อการพัฒนาตลาด
น้ำตลิ่งชัน

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ประกอบการทั้งหมดที่ประกอบกิจการในบริเวณตลาด
น้ำตลิ่งชัน จำนวน 75 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามประกอบการ
สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว และการวิเคราะห์การผันแปรประกอบการวิเคราะห์
จำแนกหมู่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อตลาดน้ำตลิ่งชันอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัย
ที่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน คือ อายุ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน และระยะเวลาที่ประกอบกิจการ มีผลกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อ
ตลาดน้ำตลิ่งชัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดน้ำตลิ่งชัน
ตามสื่อต่างๆ ให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ผู้ที่มีอำนาจในการบริหารจัดการ
ตลาดน้ำตลิ่งชัน ควรมีความเค็ดขาดหรือชัดเจนในการสั่งการและใช้มาตรการบังคับที่ดั่งขึ้นมาให้
มากกว่าปัจจุบัน และควรมีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพิ่มขึ้น แก่นักท่องเที่ยวและผู้
ประกอบการ อาทิ เพิ่มถังขยะ เพิ่มห้องน้ำสาธารณะ โดยควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด
อย่างสม่ำเสมอ เพิ่มโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งรับประทานอาหารและพักผ่อน และเพิ่มที่จอดรถให้เพียง
พอ

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

: MU LIBRARY

ประวัติ เสมดี. การจัดสภาพแวดล้อมโบราณสถานพระราชวังสนามจันทร์. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่เข้ามาภายในบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว และการวิเคราะห์การผันแปรและการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า การให้คุณค่าโบราณสถาน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เพศ อายุ มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน การใช้ประโยชน์จากพระราชวังสนามจันทร์มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลายหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพรับจ้าง/ทำงานบริษัท ไม่เคยไปเที่ยว/ทัศนศึกษาในแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน ใช้ประโยชน์จากบริเวณพระราชวังสนามจันทร์เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน/เป็นสถานที่ศึกษา และมีระดับการให้คุณค่าโบราณสถานสูง เห็นด้วยกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ มากกว่ากลุ่มอื่น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้และเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และไกด์/มัคคุเทศก์ ฯลฯ รวมทั้งควรปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชน/เยาวชนหรือนักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าของโบราณสถาน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์โบราณสถาน

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY : MU LIBRARY

สำนักงานรัฐมนตรี. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานการสำรวจกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์
พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543.

วัตถุประสงค์ในการสำรวจคือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายรับและค่าใช้จ่ายของการดำเนินกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ ตลอดจนข้อมูลที่แสดงลักษณะโครงสร้างอื่นๆ ของการดำเนินกิจการประเภทนี้ เช่น จำนวนห้องพัก ลักษณะการดำเนินกิจการ จำนวนผู้ที่มาพัก จำนวนคนทำงาน เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวางแผนพัฒนากิจกรรมสาขานี้ต่อไป การสำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2543 กลุ่มรวมโรงแรมที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 และเกสต์เฮาส์ทั่วประเทศ ซึ่งดำเนินการในปี พ.ศ. 2542 ในการสำรวจกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2543 นี้สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวมจำนวน 2540 แห่ง โรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมีจำนวน 1919 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 75.5 ของจำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวมทั้งสิ้น นอกจากนี้มีการส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปสัมภาษณ์เจ้าของผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ตอบข้อมูลในระหว่างเดือน มิถุนายน – กรกฎาคม พ.ศ. 2543

ผลการสำรวจการดำเนินการ พบว่า ในปี 2542 มีจำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั้งสิ้น 2540 แห่ง ภาคใต้มีจำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์มากที่สุด คือ 648 แห่ง หรือร้อยละ 25.5 ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั้งสิ้น รองลงมาคือภาคกลางและภาคเหนือ มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกรุงเทพมหานครมีจำนวน 383 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวนห้องพักทั่วประเทศในปี 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 178354 ห้อง เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่ากรุงเทพมหานครมีจำนวนห้องพักมากที่สุด รองลงมาคือภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือ ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนห้องพักน้อยที่สุด สำหรับจำนวนผู้ปฏิบัติงานในโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั่วประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 116 722 คน ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างร้อยละ 97.4 และเมื่อพิจารณาผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามเพศพบว่า เป็นหญิงร้อยละ 50.2 เป็นชายร้อยละ 49.8 ด้านจำนวนผู้เข้าพักพบว่า มีผู้เข้าพักในโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั้งสิ้นประมาณ 37.3 ล้านคน และเข้าพักในกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือประมาณ 13.9 ล้านคน หากเปรียบเทียบสัดส่วนผู้เข้าพักพบว่า เป็นชาวไทยร้อยละ 48.8 และเป็นชาวต่างประเทศร้อยละ 51.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า กว๊าคึ่งหนึ่งของผู้เข้าพักในกรุงเทพมหานครและภาคใต้เป็นชาวต่างประเทศ ส่วนผู้เข้าพักในภาคกลางและภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นชาวไทย เมื่อพิจารณารายรับในการดำเนินกิจการพบว่าในปี 2542 มีมูลค่าประมาณ 46510.3 ล้านบาท ในจำนวนนี้มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นรายรับจากการดำเนินกิจการในกรุงเทพมหานคร รองลงมาเป็นภาคใต้ ภาคกลาง ภาคเหนือตามลำดับ ภาคตะวันออก

ออกเฉียงเหนือมีรายรับน้อยที่สุด ในด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้น เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายรับพบว่า กิจกรรมขนาดใหญ่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายรับสูงกว่ากิจกรรมขนาดเล็ก และขนาดกลาง กรุงเทพมหานครและภาคกลาง กิจกรรมขนาดกลางมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายรับสูงกว่ากิจกรรมขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือกิจกรรมขนาดใหญ่จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายรับสูงกว่ากิจกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับภาคใต้กลับมีลักษณะแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ กิจกรรมขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายรับใกล้เคียงกันและสูงกว่ากิจกรรมขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ในปี 2542 และปี 2540 พบว่า จำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ในปี 2542 ลดลงจากปี 2540 ร้อยละ 4.9 ในขณะที่จำนวนห้องพักลดลงจากปี 2540 ในสัดส่วนที่ต่ำกว่า คือไม่ถึงร้อยละ 1 หรือลดลงเพียง 81 ห้อง จำนวนผู้เข้าพักในปี 2542 เพิ่มขึ้นจากปี 2540 จำนวน 2.3 ล้านคน หรือร้อยละ 6.6 ในจำนวนนี้พบว่า จำนวนผู้เข้าพักชาวไทยลดลงจากปี 2540 คิดเป็นร้อยละ 1.6 ในขณะที่จำนวนผู้เข้าพักที่เป็นชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปี 2540 ร้อยละ 15.8 ในด้านการดำเนินงานนั้น ในปี 2542 โรงแรมและเกสต์เฮาส์มีรายรับจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปี 2540 ร้อยละ 9.4 แต่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลดลงร้อยละ 13.7 สำหรับการจ้างงานนั้น พบว่า จำนวนลูกจ้างลดลงร้อยละ 0.4 ในขณะที่เดียวกันอัตราค่าจ้างเงินเดือนของลูกจ้างเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนก็ลดลงด้วย คือลดลงร้อยละ 8.2 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2450 ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ประกอบการต้องลดค่าใช้จ่ายเพื่อให้สถานประกอบการสามารถดำเนินงานต่อไปได้

LOCATION(S) : NAITONAL LIBRARY

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์. การศึกษาบทบาทของแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อวางกรอบและแนวนโยบาย ตลอดจนกำหนดบทบาททางการท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ตามพื้นที่โครงการให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) และสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มในอนาคต โดยคำนึงถึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรในพื้นที่ (Resource Limitation) 3) เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและแผนงานในการรองรับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8(พ.ศ. 2540-2544) 4) เพื่อจัดทำรายละเอียดแผนงานและโครงการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่ โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งในแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อส่วนรวม โดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาพแวดล้อม ตลอดจนสังคมของท้องถิ่น ทั้งนี้ต้องเป็นแผนที่มีความเหมาะสมที่หน่วยงานรับผิดชอบสามารถนำไปปฏิบัติได้ 5) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งหวังให้เกิดการยอมรับ ร่วมเป็นเจ้าของแผน ร่วมดำเนินการและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมของรัฐและเอกชนในการที่มีส่วนร่วมดำเนินงานดังกล่าว

ขอบเขตในการศึกษามีดังนี้ 1) ศึกษาบทบาทของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบนที่ผ่านมา 2) การศึกษาทางด้านศักยภาพของโครงการ 3) การศึกษาด้านการตลาดการท่องเที่ยว คือศึกษาด้านอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว โดยจะทำการศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศภายในพื้นที่โครงการ และศึกษาด้านอุปทานการท่องเที่ยว 4) ศึกษา ด้านความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว แนวโน้มและการประมาณการความต้องการในอนาคตในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการกำหนดการใช้ที่ดินที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวในเรื่องของการควบคุมการใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม สถาปัตยกรรมที่มีความสอดคล้องกับเมือง การกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง เป็นต้น 5) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ ประกอบด้วย การทบทวนและประเมินผลแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการที่ผ่านมา สรุปความสัมพันธ์ระหว่างด้านอุปสงค์ อุปทาน และความพร้อมของการท่องเที่ยว ในพื้นที่โครงการเพื่อหาทางเลือกและกำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการกำหนดนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ เสนอแนะแนวทางและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ โดยระบุรายละเอียด งบประมาณ ระยะเวลา รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรรับผิดชอบของโครงการแต่ละโครงการ จัดเตรียมข้อกำหนดโครงการสำหรับ

การศึกษาความเหมาะสมของแผน และโครงการในพื้นที่ที่พิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญและมีความ
จำเป็นสูงในการพัฒนา รวมทั้งเสนอแนวทางและขั้นตอนสำหรับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
เพื่อการบริหารแผนและการประสานแผนกับหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อนำแนวนโยบาย มาตรการ
แผนงานโครงการที่ได้เสนอไว้ ไปดำเนินการขยายผลในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับพื้นที่
โครงการที่ศึกษาคือพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบน รวม 8 จังหวัด อันประกอบด้วย เชียงราย
เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

NIDA LIBRARY

โกศล มีคุณ. การศึกษาอุบัติเหตุจากการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ, 2538.

การศึกษาอุบัติเหตุจากการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษา สวัสดิภาพในการเดินทางท่องเที่ยวด้านต่างๆ ค้นหาสาเหตุหรือปัจจัยของอุบัติเหตุจากการท่องเที่ยว และแสวงหาแนวทางป้องกันแก้ไข อุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้สำรวจ ความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้ขับรถท่องเที่ยว และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 900 คน จาก 6 จังหวัดที่เป็นพื้นที่ตัวแทนแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย ข้อมูลของการวิจัย วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC หาค่า สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้ว เปลี่ยนเป็นระดับความเห็นตั้งแต่ น้อยจนถึง ผลของการศึกษาได้พบ ว่า เกี่ยวกับสภาพการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ โดยเหตุผลคือความสะดวกสบาย รวดเร็ว ประหยัดนิยมเดินทาง กับบริษัทจัดท่องเที่ยวมากที่สุด มีการทำประกันอุบัติเหตุเท่าๆ กับไม่ได้ทำ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวพักผ่อน สถานที่พักขณะท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือโรงแรม โดยเข้าพักครั้งละ 1-3 วัน และ สถานที่ที่นิยมเที่ยวมากที่สุด คือ ทะเล รองลงไปคือ ป่า เขา น้ำตก เกี่ยวกับสวัสดิภาพในการท่องเที่ยวพบว่า ด้านการเดินทาง เพื่อการท่องเที่ยว และด้านสถานที่พักของนักท่องเที่ยว มี สวัสดิภาพในระดับค่อนข้างมาก ด้านสถานที่ท่องเที่ยวมีสวัสดิภาพ ในระดับค่อนข้างน้อย ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน มีสวัสดิภาพค่อนข้างมาก ในองค์ประกอบเกี่ยวกับองค์กรเพื่อการท่องเที่ยว แต่มีสวัสดิภาพค่อนข้างน้อยในองค์ประกอบเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น อัตราค่าจ้างและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปัจจัยหรือสาเหตุของอุบัติเหตุ ในด้านการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวได้แก่ มีงานชีพในการเดินทางทางบก การเดินทางโดยรถไฟสายใต้ และ การเดินทางโดยรถยนต์ทุกเส้นทาง ในด้านสถานที่พักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การขาดประสิทธิภาพระบบข้อมูล คำแนะนำ และระบบเตือนภัย พนักงานรักษาความปลอดภัยยังไม่ได้รับการฝึกอบรม ให้มีความสามารถที่จะช่วยนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ในด้านสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ความล่าช้าในระบบรักษาความปลอดภัย ขาดคำแนะนำเพื่อป้องกันภัย เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และความไม่ซื่อสัตย์ของร้านค้า ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนพบว่า ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นไม่ช่วยให้เกิดความปลอดภัย การขาดแคลนอัตราค่าจ้างและการขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

LOCATION(S) : ราชภัฏ จอมบึง

กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเป็นเครื่องมือในการทำแผนปฏิบัติงาน การควบคุมการปฏิบัติงาน กำหนดกรอบและแนวทางการจัดการพื้นที่แก่เจ้าหน้าที่ที่บริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรท้องถิ่น และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ขอบเขตของแผนแม่บทนี้ 2) ช่วยในการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีการปรับปรุงงานด้านต่างๆ ให้เหมาะสม 3) เป็นเครื่องมือประกอบในการตัดสินใจการแก้ปัญหาและบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ ภายในอุทยานแห่งชาติ 4) ช่วยในการพัฒนาระบบการศึกษา การให้ความรู้ในเรื่องทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้แก่ประชาชน 5) เป็นกรอบและแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

แนวคิดและปรัชญาในการจัดทำแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ มุ่งเน้นไปที่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่าทั้งบนบกและในท้องทะเลให้คงอยู่และเอื้ออำนวยต่อระบบนิเวศ สนองตอบต่อความต้องการท้องถิ่นและสังคม ในขณะเดียวกันต้องมุ่งให้พื้นที่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ศักยภาพที่จำกัดของพื้นที่

กระบวนการวางแผนแม่บทฯ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้ 1) การทบทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารอุทยานแห่งชาติและการท่องเที่ยวในระดับชาติ ระดับภาค และระดับท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การศึกษาและวิจัย และดำเนินการสำรวจข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติ การท่องเที่ยวและนันทนาการ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและรวบรวม เพื่อการประเมินสถานภาพ ศักยภาพของพื้นที่ และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ข้อจำกัดสภาพเงื่อนไขและปัญหาที่ปรากฏในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ 4) กำหนดแผนการจัดการ และการบริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ กำหนดเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนการสื่อความหมายธรรมชาติ แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสสิ่งก่อสร้าง และเครื่องมือเครื่องใช้ และแผนการบริหารอุทยานแห่งชาติ 5) กำหนดความสำคัญก่อนหลังของแผนงานและโครงการเพื่อการบริหารและการจัดการในระยะ 5 ปี และ 6) กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

LOCATION(S) : CU LIBRARY

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. แผนการตลาดการท่องเที่ยว 2540. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

แผนการตลาดการท่องเที่ยวในปี 2540 ได้ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล(สุชาติเอก ชวลิต บงใจยุทธ) นโยบายในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มุ่งเน้นการพัฒนาทางการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนาฉบับที่ 8 ที่ให้ “คน” เป็นจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศโดยให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกระดับ ทั้งด้านการวางแผนและการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และเกิดความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมโดยตรง

นโยบายการตลาดการท่องเที่ยว ปี 2540 คือ ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีความหลากหลายในสิ่งที่น่าสนใจทางการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ความพร้อมของสินค้าทางการท่องเที่ยวที่จะเสนอขายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศคู่สัญญา และการกระจ่ายการเดินทางท่องเที่ยวทั่วทุกภูมิภาคสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่งเสริมการประชุมสัมมนา นิทรรศการ และการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อการเผยแพร่และอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไทย ส่งเสริมให้คนไทยที่พำนักในต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย มีการใช้จ่ายและนำรายได้กลับสู่ประเทศ

แผนการตลาดฯ ได้มีการนำเสนอกลยุทธ์การตลาดต่างประเทศและในประเทศ ปี 2540 และได้สรุปถึงสถานการณ์การท่องเที่ยว ปี 2538 และแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและพฤติกรรมของตลาด ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการตลาด เป้าหมายทางการตลาดทั้งในประเทศและนอกประเทศ มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่เป้าหมาย เป้าหมายระยะเวลาพำนักร เป้าหมายรายได้ การพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยว กิจกรรมด้านการตลาดซึ่งจะร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจในการนำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม ภายใต้งิจกรรมหลักของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใน/ต่างประเทศ

สำหรับแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว นั้น มีเป้าหมายการดำเนินงาน คือมุ่งเน้นการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยอาศัยเงื่อนไขด้านภูมิศาสตร์และการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้านให้สามารถเชื่อมโยงกันได้โดยสะดวก พร้อมกับรักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้คงไว้ซึ่งความมีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นธรรมชาติ ความสะดวก ปลอดภัย ตลอดจนการ

พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือน เพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้
ในประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ให้มีคุณภาพและ
มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีส่วนช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ สำหรับแผน
การดำเนินงานประกอบด้วย 6 แผนงาน ได้แก่ งานบริการทางการท่องเที่ยว งานศูนย์รวบรวมข้อมูล
และเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว งานสำรวจเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว งานอนุรักษ์และ
พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว งานสนับสนุนงานประเพณีในจังหวัดต่างๆ และโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนา
และส่งเสริมการท่องเที่ยว (OECF)

ความร่วมมือด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความร่วม
มือ 3 ระดับคือ ระดับสมาคมที่ ททท. เป็นสมาชิกอยู่ ระดับทวิภาคี เป็นความตกลงระหว่าง 2
ประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้มีข้อตกลงด้านการท่องเที่ยวกับประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงทุก
ประเทศแล้ว ยกเว้นเมียนมาร์ และความร่วมมือระดับไตรภาคี เป็นความตกลงระหว่าง 3 ประเทศ
เช่นกรณีโครงการความร่วมมือเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย รูปแบบความร่วมมือ
หลักๆ ที่ประเทศไทยให้ความร่วมมือกับประเทศคู่สัญญา คือ การให้ความร่วมมือด้านการพัฒนา
บุคลากร การให้ความช่วยเหลือด้านการวิจัยหรือจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว และความร่วมมือ
ด้านการตลาด นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีดังนี้คือ โครงการพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำ
โขง(สาขาการท่องเที่ยว) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการด้านการท่องเที่ยวของอนุภูมิ
ภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย นอกจากนี้ยังมี
การนำเสนอโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศคือ โครงการ Revisit Thailand Year ปี 2541
- 2542

LOCATION(S) : CU LIBRARY

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองวางแผนโครงการ. **สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ**. กรุงเทพฯ : กองวางแผนโครงการ ฯ , 2540.

จุดประสงค์ขั้นต้นในการจัดทำเอกสารชุดนี้ คือ เพื่อเป็นการสรุปแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพในทุกระดับ รวมถึงสภาพปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและการทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องของสถานะการท่องเที่ยวของประเทศ อันจะนำไปสู่การกำหนดแผนงานกลยุทธ์ที่แม่นยำเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

เนื้อหาของเอกสารสรุปแผนพัฒนาฯ มีดังนี้

1. การบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคตตามระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ซึ่งได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนแผนพัฒนาฯ
2. แนวโน้มการเติบโตทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2544 ได้กล่าวถึงสภาพโอกาส ข้อได้เปรียบของไทย บริบทใหม่ด้านการตลาดที่ต้องพิจารณา
3. สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวโลก ได้กล่าวถึงจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกแยกตามภูมิภาค รวมทั้งสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ประเทศที่ได้รับความนิยมในการท่องเที่ยว ประเทศที่มีรายรับสูงสุดประเทศแรกๆ ของโลก
4. ศักยภาพการท่องเที่ยวไทยในระดับนานาชาติ เปรียบเทียบศักยภาพการเป็นประตูสู่ภูมิภาคอินโดจีนและประตูสู่ประเทศจีน เปรียบเทียบศักยภาพการท่องเที่ยวไทยในด้านต่างๆ
5. การจัดศักยภาพการท่องเที่ยวระดับจังหวัด โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านต่างๆ
6. การจัดสรรงบประมาณเพื่อรักษาคุณภาพและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้กล่าวถึงสาเหตุความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และการเสนองบประมาณเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
7. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย วิสัยทัศน์ 2555 ได้กล่าวถึงเป้าหมายปี พ.ศ. 2541-2546 ซึ่งกำหนดเป็นปี “เที่ยวไทย..รักไทย” ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแผน 6 ปี รวมทั้งนโยบายระดับประเทศที่จำเป็นต้องมีความเห็นร่วมกันเพื่อให้แผนบรรลุเป้าหมาย บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผน 8 และกลยุทธ์มาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวและหน่วยงานรับผิดชอบ

8. ศักยภาพการลงทุนของจังหวัดทั่วประเทศด้านการท่องเที่ยว ซึ่งได้สรุปข้อจำกัด
และศักยภาพการลงทุนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ประเทศไทย

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

: CU LIBRARY

นฤนาท พุทไธสง. ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพ

แวดล้อมโบราณสถาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโบราณสถานในบริเวณเกาะเมือง จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย

มหิดล, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถาน ศึกษาเฉพาะกรณีโบราณสถานในบริเวณเกาะเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถาน ในบริเวณเกาะเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนในท้องถิ่นที่มีบ้านเรือนพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา และอยู่ใกล้กับที่ตั้งของโบราณสถานในบริเวณเกาะเมืองจำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถานในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า การให้คุณค่าโบราณสถาน ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 พฤติกรรมการรับข่าวสารแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การใช้ประโยชน์จากโบราณสถาน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถาน โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ การจัดประชุม สัมมนา ทัศนศึกษา รวมทั้งรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าของโบราณสถาน และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

NATIONAL LIBRARY

จุติพร ผลเกิด. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาด : ศึกษาเฉพาะกรณีหาดคูเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย มหิดล, 2539.

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการจัดสภาพแวดล้อมหาดคูเดื่อ ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม และโครงการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ ประชากรที่ศึกษา คือ กลุ่มผู้ประกอบการบริเวณหาดคูเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 80 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเห็นด้วยกับการจัดสภาพแวดล้อมในระดับปานกลาง โดยตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ก่อให้เกิดความแตกต่างในเรื่องความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรเพศ และระดับการศึกษา ก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ประเภทของกิจการ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ ประสบการณ์การอบรมด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม การให้คุณค่าต่อหาดคูเดื่อ และการรับรู้ข่าวสาร ไม่พบว่ามีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ สำหรับผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่ากลุ่มประชากรที่ศึกษาที่เป็นเพศหญิง กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. หรือสูงกว่า กลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2-4 คน กลุ่มที่ประกอบกิจการประเภทหาบเร่ และกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ ดีกว่ากลุ่มที่มีความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ ดีกว่ากลุ่มอื่น ปัญหาสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อที่พบคือ ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งปลูกสร้าง และปัญหาการรบกวนที่ดินสาธารณะ อันมีผลทำลายต่อระบบนิเวศของชายฝั่ง นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วย และปัญหาอุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคูเดื่อ จากการศึกษาค้นคว้า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เห็นว่า การรื้อถอนย้ายแพขึ้นจากน้ำ จะทำให้นักท่องเที่ยว และรายได้ลดลง การท่องเที่ยวชมเขา เป็นภาระหนักแก่ผู้ประกอบการในการลงทุนรื้อ

ถอนและสร้างร้านใหม่ ผู้ประกอบการบางรายไม่มีที่ดินบนฝั่งเป็นของตนเองต้องเช่าที่ประกอบกิจการในราคาสูงเพราะบริเวณชายฝั่งเป็นที่ดินของเอกชนมีเอกสารสิทธิ ซึ่งรัฐจะเข้าไปพัฒนาไม่ได้

จากการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และปลูกฝังสามัญสำนึกเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแก่ประชาชนที่มาท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ประกอบการควรมีการอบรมเพื่อให้ความรู้ในด้านการจัดสภาพแวดล้อม การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้อง และควรดำเนินการให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาความสะอาด นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบควรมีมาตรการที่เคร่งครัดในการควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านอาหารและความสะอาดของบริเวณชายหาด ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีบทบาทในการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของหาดคูเคื่อ โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

NATIONAL LIBRARY

เข้าที่อีสเอเชียเทคโนโลยี. แผนปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวพังงา กระบี่ ภูเก็ต
ทะเลโดยรอบเกาะสมุย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.

วัตถุประสงค์ในการศึกษามีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาทบทวนแผนงานโครงการภายใต้
แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึง
ถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) เพื่อศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวพังงา กระบี่ ภูเก็ต และทะเลโดยรอบเกาะสมุย ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ได้ดำเนินการมา 3) เพื่อทราบถึงสถานการณ์ท่องเที่ยวของพื้นที่อ่าวพังงา กระบี่ ภูเก็ต และทะเล
โดยรอบเกาะสมุย ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต และรวบรวมปัญหาตลอดจนเสนอแผนงาน
โครงการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น 4) เพื่อจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะแหล่ง
ท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวพังงา กระบี่ ภูเก็ต และทะเลโดยรอบเกาะสมุย ภายใต้การดำเนินงานของการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแผนปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมเป็น
ที่ยอมรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที 5) เพื่อรวบรวมข้อมูลบรรจุลงในระบบข้อมูลติดตาม
สภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resources Monitoring System) เฉพาะพื้นที่ภูเก็ต

ขอบเขตในการศึกษาที่กำหนดมีดังนี้ 1) ด้านพื้นที่ โครงการนี้ได้กำหนดให้พื้นที่
ในการศึกษาครอบคลุมพื้นที่จังหวัดพังงา (อ่าวพังงา) กระบี่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และทะเลโดยรอบ
เกาะสมุย รวมทั้งพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการ “สะพานเศรษฐกิจ”
ตามแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ 2) ด้านเวลา เป็นแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุม
ระยะเวลาในช่วงเวลาที่เหลือของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544)
และตลอดฉบับที่ 9 (2545-2549) และให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาค
ใต้ที่กำหนดช่วงการพัฒนาในระยะที่ 1 ไว้ประมาณ 10 ปี 3) ด้านเนื้อหาสาระ ตามข้อกำหนดการ
ศึกษาได้ระบุขอบเขตสาระการศึกษาไว้ดังนี้ คือ ศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลภาคใต้ ศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงา (อ่าวพังงา) กระบี่ ภูเก็ต และ
ทะเลโดยรอบเกาะสมุยที่ผ่านๆ มา ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษา โดยวิเคราะห์
ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและรวบรวมเป็นกลุ่ม ตลอดจนเสนอโครงการ แผนงานที่ต้องดำเนินการเพื่อ
แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังศึกษาด้านกายภาพของโครงการ ศึกษาด้านการตลาดการท่องเที่ยว
อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางที่ถูกต้องในพื้นที่ศึกษา ศึกษากระบวนการติดตาม
สภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ศึกษาความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา แนวโน้ม
และการประมาณการความต้องการในอนาคตในด้านต่างๆ เช่น ปัจจัยพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก
และการบริการ การกำหนดการใช้ที่ดินที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวในเรื่องของการควบคุม
การใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม สถาปัตยกรรมที่มีความสอดคล้องกับเมือง การกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง การ

ศึกษาความสอดคล้องของการพัฒนาการท่องเที่ยวกับแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เมื่อศึกษาแล้วก็มีการให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ โดยเสนอแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการ แผนงาน ลำดับความสำคัญของโครงการ และการกำหนดรายละเอียด ขั้นตอนในการดำเนินโครงการต่างๆ ในเรื่องของงบประมาณ บุคลากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำหนดศักยภาพและบทบาทของแต่ละจังหวัดในพื้นที่โครงการ รวมทั้งเสนอแนวทางและขั้นตอนสำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อการบริหารแผน และการประสานแผนกับหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อนำเสนอแนวนโยบาย มาตรการ โครงการ แผนงานที่ได้เสนอไว้ไปดำเนินการขยายผลในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

LOCATION(S) : SU LIBRARY

ยศ สันตสมบัติ และคนอื่นๆ . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัด

**การจัดการทรัพยากร : Ecotourism Cultural Diversity and Natural Resources
Management เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2547**

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ 1) เพื่อศึกษาถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับระบบการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มไทยใหญ่ ปกาเกอญอ กะเหรี่ยงแดง จีนฮ่อ มูเซอร์ดำ และมูเซอร์แดง 2) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิต ระบบเศรษฐกิจและการจัดการทรัพยากรของชุมชน รวมทั้งศึกษาการปรับตัวด้านสังคมวัฒนธรรมของชุมชนต่อการท่องเที่ยวในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา 3) เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอาหารและยาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ โดยเน้นมิติทางสังคมวัฒนธรรมของการใช้พืชผักสมุนไพร 4) เพื่อแสวงหาแนวทางและกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน เพื่อทำหน้าที่วางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านและการพัฒนาพืชผักสมุนไพรพื้นบ้านเพื่อการค้า เป็นต้น 5) เพื่อแสวงหาแนวทางในการขยายผลของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศออกไปยังพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดอื่นๆ ในเขตภาคเหนือตอนบนและจัดทำแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการจัดการทรัพยากรในระดับประเทศต่อไป

แนวทางในการดำเนินโครงการ คือ 1) สำรวจพื้นที่เพื่อคัดเลือกหมู่บ้านสำหรับการทำวิจัยและเก็บข้อมูล โดยมีเงื่อนไขในการคัดเลือก 2) การจัดเวทีร่วมกันชุมชน เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยและเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบและแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตั้งแต่เริ่มต้นขั้นตอนในการจัดเวทีร่วมกับชุมชนยังเป็นการเลือกสรรผู้ช่วยนักวิจัยจากชาวบ้านในชุมชนให้เป็นผู้ช่วยเก็บข้อมูลสนามในพื้นที่ทุกแห่ง 3) การเก็บข้อมูลสนาม นักวิจัยร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งเป็นคนในชุมชน เริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลสนามในประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนด

โครงการนี้มุ่งค้นหาคำตอบใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้คือ 1) ศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน 2) ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในฐานะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพัฒนาชนบทและ 3) ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการสืบทอดและพัฒนาความเป็นชุมชนบนพื้นฐานของอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและจารีตปฏิบัติของชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน ทางโครงการมีข้อเสนอแนะทางนโยบายที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ 1) นโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม 2) ควรมีการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยเปิดโอกาสในชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการทรัพยากร 3) หน่วยงานของรัฐโดยทางกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด ควรพัฒนาระบบตรวจสอบและพิจารณาการให้สัญญาแก่ประชาชนบนที่สูงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ชุมชนมีความมั่นใจในสิทธิและฐานะพลเมืองไทยและได้รับโอกาสตามสมควรแก่สิทธินั้น 4) ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนและการเรียนรู้ให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมในเรื่องของระบบนิเวศของป่า ถ้า ความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ต้นไม้ เฟิร์น กกล้วยไม้ โป่ง และสัตว์ป่า เพื่อให้ชุมชนพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้และการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ราชภัฏ พระนคร

จงพิศ กนกโชติ และสมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร. สภาพแรงงานในกิจการโรงแรมของภาคใต้ : Labor Conditions in the Southern Hotel Business. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2532.

การศึกษาสภาพแรงงานในธุรกิจโรงแรมของภาคใต้ ได้ศึกษาในจังหวัดที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว และสถานที่พักแรมจำนวนมากใน 3 จังหวัดหลักของภาคใต้ โดยแบ่งเป็นภาคใต้ตอนบน ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต และภาคใต้ฝั่งตะวันออก ได้แก่ จังหวัดสงขลา โดยในแต่ละจังหวัดมีลักษณะการท่องเที่ยว สภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยวแตกต่างกันออกไป ตามทำเลที่ตั้งของแต่ละจังหวัด

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ 1) คุณลักษณะของบุคลากรระดับบริหารนั้น ในระดับผู้จัดการทั่วไปมีประสบการณ์ในการทำงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร้อยละ 50 ส่วนในระดับหัวหน้าแผนกนั้น หัวหน้าแผนกอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 55 มีประสบการณ์ในธุรกิจเกี่ยวกับอาหารมาก่อน หัวหน้าแผนกบริการส่วนหน้า ร้อยละ 42 มีประสบการณ์ทางด้านการต้อนรับและการประชาสัมพันธ์และหัวหน้าแผนกแม่บ้าน ร้อยละ 67 ทำงานทางด้านแม่บ้านมาก่อน จากการสำรวจประสบการณ์ในการทำงานดังกล่าว พบว่ากลุ่มบุคลากรระดับบริหารมีประสบการณ์ทางด้านการที่ตนเองรับผิดชอบไม่สูงนัก แต่ธุรกิจโรงแรมมีลักษณะเฉพาะ คือ จะเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของธุรกิจโรงแรมมาก และเน้นการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้ทางทฤษฎี ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในสภาพของการทำงานมากขึ้น 2) ความต้องการแรงงานในอุตสาหกรรมโรงแรม ซึ่งผลการศึกษาพบว่าโรงแรมมีแนวโน้มในการวางแผนการขยายธุรกิจออกไปอีก และพบว่าการจ้างแรงงานในโรงแรมมีความสัมพันธ์อย่างมากกับจำนวนห้องพัก นอกจากนี้การจ้างงานในระดับปฏิบัติการมีจำนวนมากโดยเฉพาะพนักงานฝ่ายอาหาร และฝ่ายแม่บ้าน มีอัตราการจ้างงานสูงกว่ากลุ่มพนักงานฝ่ายอื่นๆ แนวโน้มความต้องการแรงงานจะมีจำนวนมากขึ้นตามอัตราการขยายตัวของโรงแรม ซึ่งพบว่าผู้จัดการทั่วไป ร้อยละ 56 มีความเห็นว่าการพนักงานระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 40 ต้องการพนักงานระดับหัวหน้าแผนก และร้อยละ 14 ต้องการพนักงานระดับบริหาร ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นการยืนยันว่าการพัฒนาบุคลากรทางด้านธุรกิจโรงแรมไม่ทันกับการขยายตัวของโรงแรม เพราะความต้องการบุคลากรในทุกๆระดับชี้ให้เห็นถึงการขาดแคลนในทุกๆระดับ ซึ่งถ้าหากการพัฒนาเป็นไปอย่างทันต่อเหตุการณ์แล้ว บุคลากรระดับบริหารควรมีอย่างเพียงพอ เนื่องจากบุคลากรกลุ่มนี้ควรมาจากการพัฒนาบุคลากรระดับหัวหน้าแผนก เพราะการพัฒนาบุคลากรจากในอุตสาหกรรมโรงแรมทำให้เกิดความเข้าใจงาน การสร้างคุณภาพของการทำงาน รวมทั้งการสร้างวิสัยทัศน์การเป็นนักการโรงแรมที่ดีด้วย นอกจากนี้อัตราการหมุนเวียนแรงงานของพนักงานอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก ซึ่งเป็นข้อเสียอีกประการหนึ่ง ถึงสภาพการขาดแคลนแรง

งาน อันมีผลทำให้พนักงานเปลี่ยนงานอย่างรวดเร็วเมื่อมีการเสนอข้อเสนองานให้ และแรงงานยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่ พนักงานในแผนกอาหารและเครื่องดื่มจะมีการเปลี่ยนงานกันมาก คือ อัตราการหมุนเวียนมีถึงร้อยละ 15 3) การบริหารงานบุคลากรของอุตสาหกรรมโรงแรม ในเรื่องการสรรหาบุคลากร มีจุดมุ่งหมายเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลงเป็นประการสำคัญ โดยผู้จัดการทั่วไปจะกำหนดคุณสมบัติของพนักงานไว้ล่วงหน้า โดยพนักงานจะมาสมัครด้วยตนเอง ร้อยละ 71 และพนักงานโรงแรมแนะนำมา ร้อยละ 57 การคัดเลือกจะใช้วิธีสัมภาษณ์ เนื่องจากพนักงานโรงแรมจะต้องมี รูปร่าง หน้าตา และบุคลิกภาพเหมาะสมกับงานโรงแรม ดังนั้น การพบปะพูดคุยกันก่อน จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสม การพัฒนาบุคลากรจะเป็นลักษณะการฝึกอบรมในเวลาทำงาน เพื่อจะได้เข้าใจในสภาพการทำงานจริง การฝึกอบรมมักจะดำเนินการในช่วงการขายของโรงแรมต่ำ เช่น ช่วงฤดูมรสุมที่มีนักท่องเที่ยวน้อย ในการจัดการอบรมนั้นวิทยากรที่ทางโรงแรมเชิญมาจะเป็นวิทยากรของโรงแรมเองเป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นงานปกติที่โรงแรมจะต้องดำเนินการ เพื่อให้พนักงานมีคุณภาพมากขึ้น ในภาวะที่เกิดการขาดแคลนแรงงาน การฝึกอบรมพนักงานมีความจำเป็นมากขึ้น เนื่องจากพนักงานบางกลุ่มไม่มีประสบการณ์ในการทำงานทางด้านโรงแรมมาก่อน เพราะการขาดแคลนแรงงานทำให้ต้องรับพนักงานเข้ามาทั้งๆ ที่ไม่มีประสบการณ์ 4) คุณสมบัตินี้ของแรงงานในอุตสาหกรรมโรงแรมภาคใต้ จากการสอบถามหัวหน้าแผนกพบว่า คุณสมบัตินี้ของพนักงานโรงแรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยหัวหน้าแผนกทุกแผนก มีความคาดหวังว่าพนักงานโรงแรมควรมีคุณสมบัติที่ดีกว่านี้ ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวเป็นการยืนยันว่าคุณสมบัติของพนักงานยังไม่เป็นที่พอใจสำหรับหัวหน้าแผนก ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงมีความจำเป็นมากขึ้น

จากการศึกษาสภาพแรงงานในอุตสาหกรรมโรงแรมของภาคใต้ พบว่าการขาดแคลนแรงงานนำไปสู่ปัญหาด้านคุณภาพของพนักงาน อันจะทำให้การบริการของโรงแรมไม่อยู่ในระดับที่ได้มาตรฐานสากล ในอนาคตย่อมจะกระทบต่ออุตสาหกรรมโรงแรมอย่างแน่นอน เนื่องจากลักษณะการดำเนินธุรกิจเป็นธุรกิจการขายบริการ ที่ต้องเน้นคุณภาพของบริการ จึงจะสร้างความประทับใจให้กับผู้มาใช้บริการได้ คณะผู้วิจัยได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ดังนี้ คือ 1) การพัฒนาบุคลากรที่ทำงานในธุรกิจโรงแรม ซึ่งโรงแรมดำเนินการฝึกอบรมอยู่แล้วโดยดำเนินการเอง และมักเน้นในระดับปฏิบัติการ ซึ่งการอบรมดังกล่าวทางโรงแรมยังต้องดำเนินการต่อไป และควรเพิ่มให้มากขึ้น ถ้าหากพนักงานที่รับเข้ามาขาดประสบการณ์ นอกจากนี้โรงแรมควรจะต้องเพิ่มการฝึกอบรมในลักษณะการพัฒนาหัวหน้างาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้พนักงานระดับปฏิบัติการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้างาน อันจะเป็นผลดีทางด้านแรงจูงใจให้พนักงานระดับปฏิบัติการเห็นความก้าวหน้าในการทำงาน โดยหัวข้อการฝึกอบรม ควรแบ่งตามระดับ เป็นระดับ หัวหน้างาน ระดับปฏิบัติการซึ่งระดับนี้ควรแยกออกเป็นแผนกต่างๆ และจากหัวข้อการฝึกอบรม โรงแรมควรจะต้องมีการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม โดยมอบเป็นภาระของแผนกบุคคลดำเนินการ การจัดทำหลักสูตรจะเป็นการกำหนดแนวทางการฝึกอบรมที่แน่นอน และทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ

มากขึ้น จากการสำรวจสภาพแรงงาน พบว่าการฝึกอบรมของโรงแรมเพิ่มวิธีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ไม่มีการกำหนดหลักสูตรที่แน่นอน นอกจากนี้ผู้บริหารที่มาเป็นวิทยากรไม่ว่างทำให้การฝึกอบรมขาดความสม่ำเสมอและทิศทางที่ชัดเจน ทางโรงแรมอาจจัดการฝึกอบรมในโรงแรม โดยการเชิญวิทยากรภายนอกช่วยให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น เพราะได้เปลี่ยนบุคคลที่พนักงานจะพูดคุยด้วยในเรื่องของการทำงานแทนการพูดคุยกับผู้บริหาร และมีการกำหนดหลักสูตรและระยะเวลาที่แน่นอน นอกจากนี้ยังได้รับความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก มาเสริมสร้างความรู้อีกด้วย เนื่องจากปัญหายางอย่างนั้นบุคคลภายในโรงแรมอาจมองเป็นเรื่องปกติ ทำให้ไม่เกิดการแก้ไข ปัญหา แต่ถ้าบุคคลภายนอกมามองปัญหาอาจทำให้เกิดการเห็นความสำคัญของปัญหาได้

การอบรมภาษาต่างประเทศ เป็นหัวข้อในการฝึกอบรมที่มีความจำเป็นของพนักงานในทุกระดับ ดังนั้นกลุ่มบุคคลที่สนใจจะมีจำนวนมาก ทางโรงแรมต้องกำหนดเป็นแผนการฝึกอบรมพนักงานที่ชัดเจนว่าจะอบรมภาษาต่างประเทศ ภาษาใดบ้าง เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี เป็นต้น การเลือกอบรมภาษาใดภาษาหนึ่ง ขึ้นกับกลุ่มลูกค้าของโรงแรมเป็นสำคัญ

2) การพัฒนาบุคลากรในอนาคต บุคลากรกลุ่มนี้จะอยู่ในช่วงของการศึกษาหลักสูตรต่างๆ ทางด้านการโรงแรมในสถาบันต่างๆ ในประเทศ การฝึกอบรมนั้นมีทั้งช่วงเวลา 1 ปี ในระดับปริญญาตรี จำนวนบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมยังมีไม่เพียงพอ ในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า อย่างไรก็ตามการพัฒนาบุคลากรจะมีส่วนช่วยให้คุณภาพของพนักงานโรงแรมดีขึ้น ปัญหาที่ทำให้การผลิตบุคลากรมีไม่เพียงพอ เนื่องมาจากความจำเป็นของการมีเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการฝึกงานทำให้การลงทุนทางด้านการศึกษาของหลักสูตรการโรงแรมแพงมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยของรัฐจึงทำหน้าที่ทางด้านนี้ไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร และส่วนใหญ่จะผลิตบุคลากรทางด้านการบริหาร การเปิดหลักสูตรนี้ของภาคเอกชนเข้ามาช่วยอย่างมากกับการพัฒนาบุคลากรในอนาคต ในช่วงของภาวะการขาดแคลนการเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมสั้นๆ โดยรับบุคคลที่สนใจเข้าอบรม ควรเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยที่จัดทำหลักสูตรทางด้านนี้ด้วย โดยอาศัยแนวทางการฝึกอบรมที่จัดทำกันอยู่แล้วในโรงแรม มาเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร หลักสูตรดังกล่าวจะช่วยให้มีพนักงานใหม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ และยังช่วยโรงแรมขนาดเล็กที่ไม่มีกำลังในการจัดฝึกอบรมพนักงานด้วยตนเองได้มีโอกาสส่งพนักงานเข้าฝึกอบรม

3) รัฐบาลยังคงวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อไปอยู่ และควรต้องพิจารณาวางแผนทางด้านการพัฒนาบุคลากรควบคู่ไปด้วย เนื่องจากสภาพปัจจุบันอุตสาหกรรมโรงแรม กำลังประสบปัญหาการขาดแคลนพนักงานเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้มีผลกับการบริการ และย่อมกระทบกับการท่องเที่ยวของไทยโดยรวมด้วย รัฐบาลควรพิจารณาถึงการเพิ่มบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับโรงแรมอย่างเร่งด่วน โดยมีแผนการเพิ่มบุคลากร เช่นเดียวกับการเพิ่มวิศวกร ซึ่งหมายถึงรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตบุคลากรทางด้านนี้

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ปรางทิพย์ จันทรสมศักดิ์. การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคการผลิตและการประหยัดต่อขนาดในธุรกิจ
โรงแรมไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาว่าเทคนิคการผลิตในธุรกิจ
โรงแรมของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร และ 2) เพื่อศึกษาถึงการประหยัดต่อ
ขนาดของธุรกิจการโรงแรม โดยใช้ข้อมูลระหว่าง ปี พ.ศ.2525-2532 กับการวิเคราะห์จากฟังก์ชัน
ต้นทุนแบบ translog

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ.2525-2532 อัตราการเปลี่ยนแปลง
ทางเทคนิคการผลิตในธุรกิจโรงแรมของประเทศไทย เมื่อกำหนดให้ผลผลิตคงที่ มีอัตราเฉลี่ยร้อยละ
0.71 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคการผลิต เมื่อกำหนดให้ปัจจัยการผลิตคงที่ มีอัตรา
การเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 0.83 ต่อปี

นอกจากนี้ ยังได้ข้อสรุปว่า การใช้ปัจจัยการผลิตในธุรกิจโรงแรมมีความยืดหยุ่น
ค่อนข้างต่ำ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคการผลิตในธุรกิจโรงแรมเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบ
embodiment และมีลักษณะ “putty-clay” กล่าวคือ การพัฒนาทางเทคนิคการผลิตนี้ เกิดจากการนำ
เครื่องจักรและอุปกรณ์สมัยใหม่มาใช้ และอัตราส่วนทุนต่อแรงงานคงที่จนกระทั่งมีการใช้อุปกรณ์
ใหม่นั้น จึงทำให้อัตราส่วนทุนต่อแรงงานเปลี่ยนไปคงที่ ณ อัตราส่วนใหม่

สำหรับในเรื่องของการประหยัดต่อขนาด ได้ผลว่า ธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย
ในทุกพื้นที่ มีการประหยัดต่อขนาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง
ธุรกิจโรงแรมมีอัตราผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจโรงแรมในพื้นที่
อื่น

LOCATION(S) : CU LIBRARY

สมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม. โครงการศึกษาดำรงกำหนดแนวทางอนุรักษ์และ

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองเก่าลำปาง. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผน
สิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2542.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบเมืองเก่า โดยแสดงให้เห็นคุณค่าความสำคัญที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐาน วิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบชุมชน ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี และรูปแบบการพัฒนาเมืองในปัจจุบัน ที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อมของเมือง ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขในแนวทางที่ถูกต้อง 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา ในรูปกระบวนการจัดทำแผนที่ที่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติประกอบด้วยแผนงาน โครงการ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ มาตรการบริหารการจัดการ และการกำกับดูแล ซึ่งจะเป็นเครื่องมือของการประสานการปฏิบัติของหน่วยงานรับผิดชอบและตรวจสอบประเมินผลความสำเร็จในแต่ละช่วงระยะเวลาของแผนฯ 3) เพื่อเสนอแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองเก่าลำปาง ซึ่งจะมีรายละเอียดของมาตรการการดำเนินการที่ชัดเจน มีการประสานงาน ดำเนินการระหว่างส่วนราชการต่างๆ และสามารถใช้ประกอบการพิจารณาการจัดทำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือแผนพัฒนาอื่นในระดับต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้ส่วนราชการท้องถิ่น เทศบาล มีบทบาทเป็นผู้นำการพัฒนา อนุรักษ์ ปรับปรุงฟื้นฟู สภาพแวดล้อมด้านต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนทุกกลุ่ม องค์กร หันมาสนใจ และให้ความร่วมมือในการช่วยกันรักษาคุณค่าความเป็นเมืองเก่า ให้คงสภาพแวดล้อมที่ดีสืบไป

คณะผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองเก่าในรูปแบบ “การพัฒนาเชิงอนุรักษ์” อันเป็นการพัฒนาที่แยกพื้นที่พัฒนาเชิงเศรษฐกิจออกจากบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ทางธรรมชาติและศิลปกรรม แต่ยังคงแสดงถึงความเชื่อมต่อของการพัฒนาทั้งสองบริเวณที่ค่อยๆ คลี่คลายจากบริเวณที่ควรอนุรักษ์ โดยเฉพาะบริเวณที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ไปสู่บริเวณที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีตามลำดับ ทั้งนี้ได้แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 4 บริเวณหลัก ได้แก่ บริเวณเมืองเขลางค์นคร รุ่นที่ 1 ได้แก่ บริเวณชุมชนโบราณฝั่งตำบลเวียงเหนือ เขตอำเภอเมือง มีพื้นที่ภายในเมืองประมาณ 600 ไร่ บริเวณเมืองเขลางค์นคร รุ่นที่ 2 ได้แก่ เมืองที่สร้างขึ้นด้านทิศใต้ของเมืองรุ่นที่ 1 มีพื้นที่ประมาณ 200 ไร่ บริเวณเมืองเขลางค์นครรุ่นที่ 3 ตั้งอยู่บริเวณฝั่งหัวเวียงของเมืองลำปาง มีแนวกำแพงเริ่มจากฝั่งแม่น้ำวัง อ้อมจากถนนศรีเกิด ตามทางบริเวณรอบเวียง บริเวณศาสนสถานที่สำคัญในพื้นที่ต่อเนื่อง ได้แก่ บริเวณวัดพระธาตุลำปางหลวง วัดไหล่หิน และวัดปงยางคก ได้มีการศึกษาข้อมูลระดับปฐมภูมิ ได้แก่ การสำรวจภาคสนามบริเวณพื้นที่ทำการศึกษาของโครงการบริเวณเขตเมืองเก่าลำปางและพื้นที่ต่อเนื่อง และการพบปะกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ทั้งจากส่วนราชการในระดับคณะผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาล ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น การร่วมกิจกรรมกับชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้มีการรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ด้าน ทำการสำรวจภาคสนาม เก็บรายละเอียดข้อมูลประกอบด้านต่างๆ พบปะและสัมภาษณ์คณะผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชนผู้ทรงคุณวุฒิ ประชาชน และบุคคลสำคัญในพื้นที่ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและความคิดและความต้องการของประชาชน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อเสนอสภาพที่เป็นอยู่ในอดีต ปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคต ประเด็นปัญหา ความต้องการแก้ไขปัญหา กำหนดกรอบของแนวความคิดของการแก้ไขปัญหา การพัฒนา การบริหารการจัดการและการอนุรักษ์ กำหนดกรอบบริเวณพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดทำแผนงานและโครงการ เสนอแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยบริเวณพื้นที่โครงการ แผนงาน โครงการ งบประมาณ ระยะเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการการบริหารการจัดการ การอนุรักษ์ การกำกับดูแล

การนำเสนอข้อมูล เป็นการอธิบาย บรรยาย วิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยแผนที่ แผนที่ แผนผัง ภูมิ ภาพ ตาราง หรืออื่นๆ การนำเสนอแนวทางการพัฒนา ในแผนงานโครงการประกอบด้วยภาพวาดลายเส้นสามมิติ (Perspective) ภาพ แผนที่ แผนผัง หรืออื่นๆ จัดทำหนังสือรายงานผลการศึกษา เป็นรูปเล่มสมบูรณ์

ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางการอนุรักษ์ โดยเน้นการกำหนดกรอบการพัฒนาระดับเมืองให้มีพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ควบคุมพัฒนา และพื้นที่ส่งเสริมการพัฒนา โดยเสนอแนวทางการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ที่สอดคล้องกับการปรับปรุงและรักษาระบบนิเวศน์ของเมือง การลดปัญหามลภาวะภายในเขตเมือง นอกจากนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาระดับบริเวณที่จะให้ความสำคัญกับแผนงานและโครงการปรับปรุงด้านกายภาพและภูมิทัศน์ของเมืองเก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่ถูกบุกรุกในเขตโบราณสถาน แนวคูเมือง กำแพงเมือง การจัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นที่ถิ่นล้าปาง การนำเสนอแผนงานการรวบรวมข้อมูลเพื่อสืบทอดศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเชิงช่างพื้นถิ่นล้าปาง แผนงานและโครงการที่นำเสนอได้ยึดถือและพัฒนาการปรับปรุงจากผังเมืองรวมเมืองล้าปาง (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2) พ.ศ.2538

LOCATION(S) : MU LIBRARY

อุไร มุกประดับทอง. การศึกษาความพึงพอใจของผู้สำเร็จการอบรมที่มีต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์
ทั่วไปของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สำเร็จการอบรม
ที่มีต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไปของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว (สรท.)
และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สำเร็จการอบรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสพ
การณ์ในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และรุ่นที่เข้ารับการอบรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป
รวม 4 รุ่น จำนวนทั้งสิ้น 146 คน และใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่าในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล รวมทั้งการใช้คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และ
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เป็นสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้สำเร็จการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป
ของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความพึง
พอใจของผู้สำเร็จการอบรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสพการณ์ในการประกอบ
อาชีพมัคคุเทศก์ ที่มีต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไปของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรุ่นที่มัคคุเทศก์เข้ารับการ
อบรม พบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P < .05$

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของผู้สำเร็จการอบรมที่มีต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป
ของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อ
กองวิชาการและฝึกอบรม ตลอดจนคณะผู้บริหารสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
เกี่ยวกับการนำไปพิจารณาวางแผน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไปภาษาต่างประเทศ
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ดังนี้คือ ควรเพิ่มระยะเวลา (จำนวนชั่วโมง) ของรายวิชาใน
ภาคปฏิบัติให้มีจำนวนชั่วโมงมากขึ้นกว่าเดิม โดยอาจลดชั่วโมงในรายวิชาที่ไม่จำเป็นออก เช่น
ความรู้เกี่ยวกับอาหารตะวันตก ควรมีการผลิตตำราประกอบการอบรมให้เป็นรูปเล่ม เพื่อสะดวกใน
การศึกษา และในการจัดภาคทัศนศึกษา ควรไปสถานที่สำคัญๆ ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว
ให้มากขึ้น

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

ชมรมบัณฑิตอาสาพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. การจัดการทรัพยากรการ

ท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน : กรณีศึกษาดำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ : ชมรมบัณฑิตอาสาพัฒนาชนบท, 2542.

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บข้อมูลเชิงนิเวศวัฒนธรรมที่เป็นศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชน แสวงหารูปแบบในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เหมาะสมให้เกิดการพัฒนาชุมชน และศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรชุมชนเพื่อจัดการการท่องเที่ยว

การวิจัยเรื่องการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยองค์กรชุมชน : กรณีศึกษาดำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วม กำหนดพื้นที่หมู่ 5 บ้านคอนผิงแดด และพื้นที่หมู่ 10 บ้านสามัคคี เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย ดำเนินการศึกษากายใต้ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 4 ส่วนคือ ทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม แนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา และแนวความคิดองค์กรชุมชน

จากการศึกษาลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านทั้งสอง พบว่า หมู่บ้านทั้งสองมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวของหมู่บ้านทั้งสอง มีลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ หมู่บ้านคอนผิงแดดจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดดเด่นด้านวัฒนธรรมประเพณี คือ ประเพณีบุญส่งข้าหลวง และประเพณีบุญทุ่ง ในขณะที่หมู่บ้านสามัคคีจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดดเด่นด้านธรรมชาติ คือ ป่าชายเลน และด้านวิถีชีวิต คือ การถักกระดานหาหอยแครง อย่างไรก็ตาม หมู่บ้านทั้งสองยังประสบปัญหาด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่จะรองรับนักท่องเที่ยวอยู่บ้าง เช่น หมู่บ้านคอนผิงแดดไม่มีน้ำประปา ไม่มีรถโดยสารประจำทางเข้ามาที่หมู่บ้าน ส่วนหมู่บ้านสามัคคีไม่มีโทรศัพท์ ไม่มีที่พักไว้รองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ส่วนรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของตำบลบางขุนไทรนั้น จากการประชุมวางแผนแบบมีส่วนร่วมจากตัวแทนของหน่วยงานต่างๆ และชาวบ้าน พบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวของตำบลบางขุนไทรควรเป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพของชาวบ้าน ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การทำนา การทำนาเกลือ และการหาหอยแครงในหาดเลน อันจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การใช้ชีวิตแบบชาวบ้าน แต่ตำบลบางขุนไทรยังไม่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวตามรูปแบบดังกล่าว ทั้งนี้เพราะยังขาดปัจจัยสำคัญ คือ ด้านข้อมูลการท่องเที่ยว ด้านบุคลากรการท่องเที่ยว ด้านสถานที่อำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการคุ้มครองนักท่องเที่ยว จึงเห็นสมควรจะต้องส่งเสริมให้เกิดการ

พัฒนาเรื่องต่างๆ เหล่านี้ จึงจะทำให้การท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับองค์กรที่จะเข้ามาดูแลรับผิดชอบดำเนินการท่องเที่ยว พบว่า ในท้องถิ่นมีกลุ่มแกนนำอยู่แล้ว คือ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และองค์กรบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร เป็นกลุ่มดำเนินงานหลัก โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานหน่วยจัดการป่าชายเลนในตำบลบางขุนไทร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 2

ข้อเสนอแนะต่อการจัดการการท่องเที่ยวของตำบลบางขุนไทร เพื่อให้การจัดการการท่องเที่ยวของตำบลบางขุนไทรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คณะผู้จัดทำวิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านข้อมูล สำรวจความพร้อมศักยภาพการท่องเที่ยวและความร่วมมือของชาวบ้านทั้ง 11 หมู่บ้าน โดยการจัดทำแบบสำรวจทั้งตำบลในหัวข้อต่อไปนี้ เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความคิดเห็นชาวบ้านต่อการจัดการท่องเที่ยว ความเต็มใจเข้าร่วมจัดการการท่องเที่ยว ฯลฯ โดยขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการศึกษาในการทำแบบสำรวจ และให้คณะกรรมการหมู่บ้านในการรวบรวมข้อมูล 2) การฝึกอบรม ให้การอบรมเรื่องการท่องเที่ยวแก่ชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม เช่น แนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ฯลฯ โดยขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 2 3) ด้านการจัดการ วางแผนการท่องเที่ยวของตำบล โดยจัดกิจกรรมให้ชาวบ้านจากกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน ผู้อาวุโส ได้ร่วมวางแผน กำหนดทิศทางการจัดการท่องเที่ยว เช่น การระดมความเห็น โดยขอความร่วมมือจากพัฒนากรและองค์กรเอกชน 4) ด้านสถานที่ ควรปรับปรุงสถานที่อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว โดยจัดกิจกรรมร่วมแรงร่วมมือกันจากชาวบ้านทั้ง 11 หมู่บ้าน และขอความร่วมมือจากองค์กรบริหารส่วนตำบล พัฒนากร องค์กรเอกชน ในการปรับปรุงสถานที่ต่างๆ เช่น ห้องน้ำ ร้านอาหาร ที่พัก ที่จอดรถ โดยปรับปรุงในสิ่งที่ชุมชนมีอยู่แล้ว ไม่ต้องใช้งบจำนวนมาก 5) ด้านประชาสัมพันธ์ ควรจัดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวตำบลบางขุนไทรแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น นักศึกษา ผู้แวะมาเที่ยวชะอำ ชาวญี่ปุ่น ฯลฯ โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่หรือกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 2 หรือธุรกิจเอกชน

LOCATION(S) : MU LIBRARY

สำนักบริการธุรกิจและที่ปรึกษา สถาบันทรัพย์สินทางปัญญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการ
ศึกษาเพื่อจัดตั้งองค์กรบริหารศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ. กรุงเทพฯ :
สำนักฯ, 2542.

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของการจัดประชุมการ
ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และแสดงนิทรรศการนานาชาติ โดยศึกษาจากข้อมูลพื้นฐานและการ
สัมภาษณ์จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรค
ของการดำเนินงานในปัจจุบัน รวมไปถึงแนวทางในการพัฒนา เพื่อให้มีศักยภาพในตลาดการแข่ง
ขันสากลที่สูงขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางการจัดตั้งขององค์กรบริหารศูนย์ประชุมและแสดงสินค้
าานาชาติในลักษณะ Thailand Convention and Exhibition Bureau ที่เหมาะสม เพื่อศึกษาถึงความ
เป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรดังกล่าว โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นและเปรียบเทียบข้อดี
ข้อเสียในแต่ละทางเลือกของการดำเนินการจัดตั้งองค์กรดังกล่าวในประเทศไทย เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์
และเป้าหมายของการจัดตั้งองค์กรและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนศึกษาถึงแหล่งเงิน
ทุนขององค์กรที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ขอบข่ายการศึกษา ศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อ
เป็นรางวัลและแสดงนิทรรศการนานาชาติ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่างๆ เพื่อทราบถึงปัญหาและ
อุปสรรคของการดำเนินงานในปัจจุบัน รวมไปถึงแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้มีศักยภาพในตลาด
การแข่งขันสากลที่สูงขึ้น ศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดตั้งขององค์กรบริหารศูนย์ประชุมและ
แสดงสินค้านานาชาติในลักษณะ Thailand Convention and Exhibition Bureau ที่เหมาะสม ศึกษา
ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรดังกล่าว โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นและเปรียบเทียบ
ข้อดีข้อเสียในแต่ละทางเลือกของการดำเนินการจัดตั้งองค์กรดังกล่าวในประเทศไทย กำหนดวัตถุประสงค์
และเป้าหมายของการจัดตั้งองค์กรและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนศึกษาถึงแหล่งเงิน
ทุนขององค์กรที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์กร

วิธีการดำเนินงาน รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งใน
ระดับหน่วยงานที่กำหนดนโยบาย หน่วยงานกำหนดมาตรการและแผนงานและหน่วยปฏิบัติด้าน
ต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากเจ้าหน้าที่ภาค
รัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยการออกพื้นที่สำรวจภาคสนามและเข้าสัมภาษณ์หารือ เพื่อรวบรวม
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการดำเนินงานด้าน MICE วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแหล่งทุติยภูมิ การ
สัมภาษณ์ การประชุมหารือ เพื่อจัดทำรายงานเบื้องต้นของโครงการและร่างรายงานฉบับสมบูรณ์
การสำรวจภาคสนาม คณะที่ปรึกษาได้เดินทางไปสำรวจภาคสนาม ณ ประเทศที่
เป็นผู้นำด้านการจัดการแสดงสินค้าและนิทรรศการ เพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและรับทราบถึงศักยภาพ

ภาพในการดำเนินการของประเทศเหล่านั้น คือ การแสดง ITB Berlin'99 ณ เมืองเบอร์ลิน ประเทศ
เยอรมัน เมื่อวันที่ 6-12 มีนาคม 2542 การเดินทางไปยังประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 19-21 มิถุนายน
2542

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ชลลดา สิทธิชูรบ. แนวทางการพัฒนาการสื่อความหมายธรรมชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่ง

กระ जान. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งศึกษาแนวทางการสื่อความหมายธรรมชาติใน
พื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระ जान โดยการศึกษาสถานภาพของสื่อ วิธีการสื่อความหมาย ความ
ต้องการของนักท่องเที่ยว และความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จากการสังเกตโดยใช้
แบบสำรวจ การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม โดยทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ป่าไม้เฉพาะผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายธรรมชาติ จำนวน 7 ราย กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 3 ราย
และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 184 ราย วิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้โดยใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับ
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์ไค-สแควร์ (Chi-Square test)

การศึกษาค้นคว้า พบว่า สถานภาพของสื่อความหมายธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ
แก่งกระ जानประกอบไปด้วย สื่อบุคคล คือ เจ้าหน้าที่ เครื่องหมาย แผ่นป้าย สัญลักษณ์ สิ่งพิมพ์
โสตทัศนูปกรณ์ ห้องแสดงนิทรรศการ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ และผู้ทำหน้าที่สื่อความหมาย
แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ พนักงานพิทักษ์ป่า ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้ความรู้ ความเข้าใจ
แก่นักท่องเที่ยวในส่วนของหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทนำเที่ยวเอก
ชน ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสื่อความหมายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระ जान ใน
ส่วนของนักท่องเที่ยว สื่อที่ได้พบและใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ เครื่องหมาย แผ่นป้าย และสัญลักษณ์ นัก
ท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสื่อในระดับปานกลาง และเห็นว่าควรมีการเพิ่มปริมาณและ
เนื้อหาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ

สำหรับแนวทางการสื่อความหมายธรรมชาติ พบว่า ควรเป็นการดำเนินงานร่วม
กันของเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่สื่อความหมายในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
โดยควรปรับปรุงคุณภาพของสื่อที่มีอยู่เดิม และเพิ่มในส่วนของคุณภาพ รูปแบบ และเนื้อหา โดย
เฉพาะในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติสภาพแวดล้อม โดยมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับสื่อแต่ละ
ชนิด นอกจากนี้ สื่อความหมายควรมีความเป็นสากล

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลการศึกษาค้นคว้าแนวทางการสื่อความหมายธรรมชาติในเขต
อุทยานแห่งชาติแก่งกระ जानสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระ जान
ได้ และสามารถนำไปปรับปรุงเนื้อหาแนวทางที่เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีดังนี้ 1) การจัดสื่อ
ความหมายธรรมชาติ ควรมีการศึกษาถึงวิธีการรูปแบบในการนำเสนอ และข้อจำกัดของสื่อแต่ละ
ชนิดให้เข้าใจเป็นอย่างดีเสียก่อน เช่น ขนาดรูปเล่มของหนังสือ ระยะทางของเส้นทางเดินศึกษา

ธรรมชาติ กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้สื่อ เป็นต้น จึงจะทำให้ได้สื่อที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์ 2) การจัดสื่อความหมายธรรมชาติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ควรมีการหารือและร่วมมือกันในการจัดทำระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อุทยานฯ เจ้าหน้าที่จากส่วนกลางกรมป่าไม้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เป็นต้น 3) การดำเนินงานวิจัยในส่วนของประชากรที่ใช้ในการศึกษายังมีข้อจำกัดในเรื่องของการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างต่างๆ ที่ได้ ซึ่งการที่จะเพิ่มปริมาณกลุ่มตัวอย่างจะต้องใช้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น จึงควรเลือกช่วงเวลาที่มียานชนนักท่องเที่ยวมาก

LOCATION(S) : SUKHOTHAI LIBRARY

เสาวรส เปล่งแสงศรี. หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2521-2530.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อสำรวจและวิเคราะห์หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ในช่วง พ.ศ.2521-2530 ในด้านผู้จัดพิมพ์ ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง ปี พ.ศ. 2521-2530 ไม่รวมหนังสือภาษาต่างประเทศ หนังสือแปล หนังสือดารา โดยหนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยในการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมถึง คู่มือแนะนำ หนังสือที่จัดทำเพื่อแนะนำ ประชาสัมพันธ์จังหวัด สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และหนังสือที่เขียนขึ้นจากประสบการณ์ในการท่องเที่ยว หากหนังสือชื่อเรื่องใดจัดพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ฉบับที่พิมพ์ครั้งสุดท้าย และจะรวบรวมหนังสือจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย 7 แห่งในกรุงเทพมหานคร ร้านจำหน่ายหนังสือบางแห่ง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร $P = \frac{F}{N} \times 100$

ผลการศึกษา พบว่า หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยจำนวนสูงสุดจัดพิมพ์ในปี พ.ศ.2528 โดยหน่วยราชการ และเป็นหนังสือประเภทที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเทศ จังหวัด สถานที่มากที่สุด ในด้านผู้เขียน หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยส่วนใหญ่ระบุชื่อผู้เขียนเป็นหน่วยงาน สำหรับผู้เขียนที่เป็นบุคคล ส่วนมากไม่ระบุประวัติ ภูมิวุฒิ ประสบการณ์หรือผลงานที่ผ่านมา หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยส่วนใหญ่กล่าวถึงจังหวัดเดียว เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาในด้านต่างๆ รวม 5 ด้าน ปรากฏว่า ในด้านภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไป หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยจำนวนสูงสูดนำเสนอเรื่องที่ตั้ง ด้านประวัติศาสตร์ นำเสนอเรื่องประวัติเมือง ด้านวัฒนธรรม นำเสนอประเพณีและงานเทศกาล ด้านสถานที่ท่องเที่ยว นำเสนอโบราณวัตถุสถาน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศาสนา ด้านข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว นำเสนอที่พัก ร้านอาหาร และบริการต่างๆ และส่วนใหญ่ไม่ระบุแหล่งค้นคว้าอ้างอิงในการเขียน หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีเขียนเชิงอธิบาย มีภาพประกอบและแผนที่ แต่ไม่มีแผนผัง โดยภาพประกอบเป็นภาพสีและขาว-ดำ จัดพิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต ในด้านลักษณะรูปเล่ม ส่วนใหญ่เป็นหนังสือปกอ่อน ขนาด 8 หน้าอก จัดพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ โดยระบบออฟเซต เมื่อวิเคราะห์หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทย โดยจำแนกตามผู้จัดพิมพ์ คือ สำนักพิมพ์เอกชน หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ไม่ปรากฏผู้จัดพิมพ์ และประเภท คือ คู่มือแนะนำ หนังสือที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเทศ จังหวัด สถานที่ หนังสือเป็นเรื่องเล่าหรือถ่ายทอดประสบการณ์ตลอดจนการสังเกตของผู้เขียน พบว่า หนังสือที่จัดพิมพ์โดยผู้จัดพิมพ์ต่างกันรวมทั้ง

ต่างประเทศกัน มีความแตกต่างทั้งในด้านผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปแบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในต่างประเทศ ได้มีการตื่นตัวเรื่องการจัดพิมพ์หนังสือท่องเที่ยวมาเป็นเวลานานแล้ว บางสำนักพิมพ์ได้จัดพิมพ์ไว้เป็นชุด ชุดละเมืองหรือชุดละประเทศ ให้ผู้อ่านสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ ยิ่งไปกว่านั้นในบางประเทศ รัฐบาลได้ยื่นมือเข้ามาสนับสนุนการจัดพิมพ์ การวางแบบรูปเล่ม การจัดหน้า หนังสือที่เน้นการท่องเที่ยวภายในประเทศของตน รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้มีการแปลเป็นภาษาต่างๆ เผยแพร่ไปทั่วโลก (ความเคลื่อนไหวของหนังสือสารคดีท่องเที่ยว 2521 : 2) ในยุคปัจจุบัน ซึ่งการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดและรัฐบาลกำลังให้การสนับสนุนอย่างกว้างขวางนั้น หน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ควรให้การสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือท่องเที่ยว ในฐานะที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทหนึ่ง ในลักษณะต่างๆ เช่น การจัดพิมพ์ หรือให้ทุนในการจัดทำ ซึ่งการดำเนินการในด้านนี้นอกจากจะให้ผลในแง่ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว ยังอาจช่วยกระตุ้นให้ผู้เขียน ผู้จัดพิมพ์ หันมาสนใจจัดทำหนังสือประเภทนี้เพิ่มมากขึ้น และได้มาตรฐานยิ่งขึ้นด้วย

LOCATION(S) : CU LIBRARY

กำพล รักหารักษ์. ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรม

อมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อทราบระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต จำแนกตามตัวแปร เพศ และประสบการณ์การทำงานและเพื่อประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ตามบทบาทของหัวหน้าแผนกในโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ พนักงานในโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต จำนวน 608 คน ที่ทำงานอยู่ในปี พ.ศ.2544 กลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการทดสอบที (t-test) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) พนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรม อมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต โดยภาพรวมและด้านงานบริหารบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านงานธุรการและด้านการเงินและงบประมาณ พนักงานเห็นด้วยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าพนักงานเพศหญิงเห็นด้วยมากกว่าเพศชาย 3) พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของหัวหน้าแผนกโรงแรม อมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยเรื่องนี้คือ 1) ผู้บริหารระดับสูงของโรงแรม ควรจะให้มีการประชุมสัมมนาหัวหน้าแผนกเป็นประจำทุกปี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2) ผู้บริหารระดับสูงของโรงแรมควรกำหนดกรอบการปฏิบัติงาน ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ วิธีดำเนินการ เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ของหัวหน้าแผนกให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ประมวลปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างแนวคิดในการขจัดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนก 3) ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกในโรงแรมอมันบุรี รีสอร์ท ภูเก็ต อย่างสม่ำเสมอ

ด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานของ
พนักงาน

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

สุธี ประเสริฐ. สภาพ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรมพนักงาน
โรงแรมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการ
การใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรมพนักงานโรงแรมในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรม ผู้ฝึกอบรม และ
พนักงานผู้เข้ารับการฝึกอบรมของโรงแรมในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 429 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่าง การ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วย ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยง
เบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาพทั่วไปของการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรม ทั้งผู้
ฝึกอบรมและพนักงานผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเห็นตรงกันว่า มีการใช้สื่อการสอนประกอบการ
ฝึกอบรม โดยใช้บ้างเป็นครั้งคราว การใช้สื่อการสอนแต่ละครั้ง พนักงานผู้เข้ารับการฝึกอบรม และ
ผู้ฝึกอบรมเห็นว่า การนำสื่อการสอนมาช่วยอธิบายเนื้อหาจะทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพยิ่ง
ขึ้น มีการวางแผนการใช้สื่อการสอนล่วงหน้า และภายหลังจากเสร็จสิ้นการใช้สื่อการสอนแล้วจะ
ใช้คำถามสั้นๆ เพื่อวัดความเข้าใจ สื่อการสอนที่นำมาใช้เป็นประจำคือ เทปโทรทัศน์และเครื่อง
ฉายสไลด์ 2) ด้านความต้องการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรม ผู้ฝึกอบรม และพนักงานผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมมีความต้องการสื่อการสอนต่างๆ ตามลำดับดังนี้คือ เอกสาร ตำรา เครื่องฉายภาพข้าม
ศีรษะ วีดิโอเทป ห้องฝึกปฏิบัติการ ห้องบรรยายที่สามารถใช้สื่อประสมได้ และยังมีความต้องการ
วิทยากรจากภายในโรงแรมอีกด้วย 3) ด้านปัญหาและอุปสรรคของการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรม
ทั้งผู้ฝึกอบรมและพนักงานผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นตรงกันว่า ห้องฝึกอบรมของโรงแรม
ยังไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมในการใช้อุปกรณ์บางชนิด เอกสารตำราที่จะศึกษาเพิ่มเติมยังมีไม่
เพียงพอ ผู้ฝึกอบรมไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนและไม่มีบุคลากรช่วยผลิต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรจัดหาเอกสารตำราและสนับสนุนให้มีการ
นำสื่อการเรียนการสอนเข้ามาใช้ประกอบการฝึกอบรมให้มากยิ่งขึ้น ควรเพิ่มจำนวนห้องบรรยาย
หรือห้องฝึกอบรมให้เหมาะสมกับความต้องการในการฝึกอบรม ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความ
สามารถในการผลิต การใช้ และการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ในหน่วยฝึ
กอบรม

LOCATION(S) : CULIBRARY

สุรวดี อินสุวรรโณ. ศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการเข้าร่วมการจัด

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อทราบความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการเข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวัดและการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร และครูฝึกในสถานประกอบการโรงแรม จำนวน 42 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participating observation) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ และมีภาพประกอบผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ผู้บริหารและครูฝึกเห็นด้วยกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แต่การเข้าร่วมจัดทำพัฒนาหลักสูตร สถานประกอบการยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้เต็มรูปแบบ เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา บุคลากรมีไม่เพียงพอ และการจัดทำพัฒนาหลักสูตรควรเริ่มจัดให้มีตั้งแต่ในระดับ ปวช. 2) ผู้บริหารและครูฝึกเห็นด้วยกับการสอนให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานสามารถที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ วิทยาลัยควรสอนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนรายงาน ตลอดจนการปลูกฝังความมีคุณธรรม จริยธรรมอื่นๆ ในการปฏิบัติงานไปด้วย และควรจัดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงานให้กับนักศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามเกณฑ์ข้อตกลงร่วมกัน 3) ผู้บริหารและครูฝึกไม่เห็นด้วยกับการนิเทศติดตามผลของวิทยาลัย เพราะมีการนิเทศติดตามผลน้อยไม่เป็นระบบ วิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการนิเทศติดตามผลให้มากโดยกระทำอย่างต่อเนื่อง อาจารย์นิเทศควรเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ พร้อมทั้งตรวจเช็คการปฏิบัติงานของนักศึกษาในแต่ละแผนกงานอย่างทั่วถึง เป็นระยะ อย่างน้อยเดือนละครั้ง 4) ผู้บริหารและครูฝึกไม่เห็นด้วยกับการกำหนดหัวข้อเนื้อหาในการวัดและประเมินของวิทยาลัย เพราะเนื้อหาไม่ครอบคลุมกับงานในสถานประกอบการ การวัดและการประเมินผลควรเน้นถึงสภาพการฝึกปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา และวิทยาลัยควรมีวิธีการจัดและการประเมินผลแยกในแต่ละแผนกงานออกเป็นสัดส่วน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการและขั้นตอนในการออกแบบหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาวิชา

สำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ตลอดจน
เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทั้งในส่วนของสถานศึกษาและของสถานประกอบการในการดำเนินการ
จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 2) สถานศึกษาควรจะทดสอบนักศึกษาภาค
ความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนในแต่ละรายวิชา โดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน
ก่อนที่จะส่งออกฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อประเมินผลระดับความรู้และทักษะเบื้องต้น
ว่ามีความรู้และทักษะเพียงพอ สมควรที่จะได้รับอนุญาตให้ออกฝึกงานได้หรือไม่ 3) สถานศึกษา
ควรแจ้งรายละเอียด กฎเกณฑ์การวัดผลประเมินผลในด้านการเรียนของนักศึกษาให้สถานประกอบ
การอย่างชัดเจน เพื่อให้ประกอบการตัดสินใจตัดสินใจด้านการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษา 4) ควรจัดให้มีการ
นิเทศ แนะนำ และติดตามผลความร่วมมือในการฝึกงานของนักศึกษาอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ให้
เป็นไปตามแผนการฝึกที่ได้มีการวางแผนร่วมกันไว้ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการตาม
ขอบข่ายของหลักสูตร 5) ควรให้ความรู้แก่นักศึกษาในด้านภาษาต่างประเทศ และการใช้
คอมพิวเตอร์ให้สามารถนำไปปฏิบัติงานได้

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

อิทธิพงศ์ ดันมณี. การศึกษาเพื่อวางแผนทางปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองบริเวณเกาะพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีการผังเมือง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงสารูป (Image) และองค์ประกอบเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของบริเวณเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ศึกษาถึงโบราณสถานที่มีคุณค่าและบทบาทในการดึงดูดการท่องเที่ยว ศึกษาปัญหาภูมิทัศน์และการสัญจรภายในเมือง เป็นไปเพื่อการรักษาสารูปของเมืองประวัติศาสตร์และรูปแบบการท่องเที่ยวและเสนอแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ตามแนวทางทางผังเมือง

การศึกษาจะศึกษาบริเวณเกาะพระนครศรีอยุธยาและบริเวณโดยรอบที่เกี่ยวข้องเนื่อง โดยจะเริ่มศึกษาภูมิทัศน์ดั้งเดิมของเมือง ซึ่งรวบรวมจากบทความทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และจากภาพถ่าย และสาเหตุการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เมืองจากสาเหตุต่างๆ ตั้งแต่การเสียกรุงและหลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศในปี พ.ศ.2475 และนโยบายของผู้บริหารประเทศ เพื่อดึงดูดประชาชนเข้าสู่พื้นที่ อันส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพภูมิทัศน์เมืองอย่างมาก จากนั้นศึกษาถึงสารูปในปัจจุบันของเมืองว่ายังคงเหลืออะไรไว้ให้เรารักษาบ้าง โดยศึกษาตามแนวเส้นทางที่มีความสำคัญต่อสารูปและภูมิทัศน์ของเมืองประวัติศาสตร์อยุธยา อันได้แก่ โบราณสถาน จะได้เส้นทางทั้งสิ้น 13 เส้นทาง เมื่อได้เส้นทางดังกล่าวแล้วจึงนำมาศึกษาถึงภูมิทัศน์ตามเส้นทางที่กำหนด

ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณภาพภูมิทัศน์แบ่งได้เป็น 4 ลำดับคือ บริเวณที่ไม่มีปัญหา ด้านภูมิทัศน์ บริเวณที่ยังไม่มีปัญหาในปัจจุบันแต่เป็นไปได้ว่าอาจจะเป็นปัญหาในอนาคต บริเวณที่มีปัญหขนาดเบา และบริเวณที่มีปัญหขนาดหนัก 2) ลักษณะของปัญหาทางด้านภูมิทัศน์เมืองคือ สิ่งปลูกสร้างประชิดโบราณสถาน สิ่งปลูกสร้างปิดบังโบราณสถาน สิ่งปลูกสร้างชิงเด่นกับโบราณสถาน เสาไฟฟ้าและสายไฟฟ้าพาดผ่านโบราณสถาน ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์รบกวนและปิดบังโบราณสถาน การขาดการจัดแต่งพื้นที่โดยรอบโบราณสถานให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย กลมกลืน มุมมองที่ขาดความสัมพันธ์กับเส้นทางสัญจร 3) สาเหตุของปัญหาทางด้านภูมิทัศน์เมืองพระนครศรีอยุธยาที่มีผลต่อพื้นที่บริเวณโบราณสถาน ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของเมืองพระนครศรีอยุธยา เกิดได้จากสาเหตุสำคัญดังนี้คือ ความไม่เห็นคุณค่าความสำคัญของโบราณสถาน การปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างประชิดโบราณสถาน สาเหตุจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงถึงการของผู้บริหารประเทศ และสาเหตุจากการไม่มีมาตรการและเป้าหมายที่แน่ชัดในการคุ้มครองพื้นที่เปิดโล่ง ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อคุณภาพภูมิทัศน์เมือง และบริเวณช่องวิวทิวทัศน์ที่ควรกำหนดและคุ้มครองอย่างเคร่งครัด

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญา และปรับปรุงภูมิทัศน์ด้วยแนวทางผังเมืองแบ่งเป็น 4 ระดับคือ 1) ระดับจังหวัด เสนอถึงบทบาทและหน้าที่สำคัญของเมือง 2) ระดับเมือง เสนอแนะเปอร์เซ็นต์พื้นที่อาคารคลุมดินและความสูงของอาคาร 3) ระดับชุมชน โดยเสนอการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับความสูงและพื้นที่อาคารคลุมดิน 4) ระดับบริเวณ การจัดแบ่งบริเวณอย่างคร่าวๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักภูมิสถาปัตย์ต่อไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ฉัตรฤดี สุภปลั่ง. ผลของบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อคุณภาพของการให้บริการ ตามการ
รับรู้ของหัวหน้างานของพนักงานส่วนหน้าของโรงแรมชั้นหนึ่งใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2543.

การศึกษาเรื่อง “ผลของบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อคุณภาพของการให้บริการตามการรับรู้ของหัวหน้างานของพนักงานส่วนหน้าของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางบุคลิกภาพของพนักงานให้บริการส่วนหน้า ศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพของพนักงานให้บริการส่วนหน้า ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับเชาวน์อารมณ์ และเพื่อพยากรณ์คุณภาพของการให้บริการจากองค์ประกอบทางบุคลิกภาพและองค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานส่วนหน้าจากโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯ จำนวน 18 โรงแรม รวม 252 คน เครื่องมือในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดเชาวน์อารมณ์ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของเรมอนด์ บี แคทเทิล และแบบประเมินคุณภาพของการให้บริการ การวิเคราะห์ผลทำโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Window

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) พนักงานให้บริการส่วนหน้าของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานครมีลักษณะบุคลิกภาพที่เด่น 4 องค์ประกอบคือ ลงมือปฏิบัติ (M-) หลักแหลม (N) เปลี่ยนแนวคิดใหม่ (Q1) และสุขุมรอบคอบ (F-) โดยมีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่เด่นรองลงมา 7 องค์ประกอบคือ ข่างสงสัย (L) อารมณ์อ่อนไหว (C-) มักรู้สึกผิด (O) เครียด (Q4) ถ่อมตน (E-) เงินอาย (H-) และมีมโนธรรม (G) 2) องค์ประกอบทางบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของการให้บริการ ได้แก่ องค์ประกอบวุฒิภาวะทางอารมณ์ (C) และฉลาดมาก (B) และองค์ประกอบทางบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพของการให้บริการ ได้แก่ พึ่งตนเอง (Q2) 3) องค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์ด้านทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของการให้บริการ 4) องค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับเชาวน์อารมณ์โดยรวม คือ องค์ประกอบ อัจฉริยะ-เงินอาย (H) ควบคุมตนเองได้-ไม่มีวิสัยในตนเอง (Q3) มักรู้สึกผิด-จิตใจมั่นคง (O) เครียด-ผ่อนคลาย (Q4) พึ่งตนเอง-พึ่งกลุ่ม (Q2) มีมโนธรรม-ขาดมโนธรรม (G) วุฒิภาวะทางอารมณ์-อารมณ์อ่อนไหว (C) และทำตามสบาย-สุขุมรอบคอบ (F) 5) เมื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบโลจิสติก พบว่า พนักงานที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง มีทักษะทางสังคมสูง ฉลาด และไม่ซื่อเกินไป ไม่หลักแหลมเกินไป จะมีโอกาสเป็นพนักงานให้บริการที่มีคุณภาพสูงกว่าพนักงานโดยทั่วไป

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีบุคลิกภาพ แนวคิดเรื่องเชาวน์อารมณ์ และลักษณะงานของพนักงานให้บริการส่วนหน้าของโรงแรมชั้นหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการคัดเลือกและฝึกอบรมพนักงานให้บริการส่วนหน้าของโรงแรม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของการให้บริการ ทั้งยังเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพของนักเรียนหรือนักศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบทางบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์ นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ยังเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องเชาวน์อารมณ์ตามแนวคิดของโกลแมนในประเทศไทยต่อไป

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ปก แก้วกาญจน์ และสมพร ขุมทอง. ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่ออาชีพและเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา. กรุงเทพฯ : สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่ออาชีพและเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา มีจุดประสงค์เพื่อต้องการศึกษากิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลกระทบที่มีต่อการสร้างงาน การจ้างงาน การมีรายได้ และโครงสร้างทางอาชีพของประชาชน รวมทั้งมาตรฐานการครองชีพของผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งอาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวในเมืองหาดใหญ่และแหล่งท่องเที่ยวนอกเมืองในจังหวัดสงขลา

วิธีการศึกษาวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสังคมศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา บ้านคูขุด อำเภอสิงหนคร บ้านสะกอม อำเภोजะนะ และบ้านสะกอม อำเภอเทพา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม จำนวน 202 คน คือกลุ่มเจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ กลุ่มผู้ประกอบการอิสระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และกลุ่มข้าราชการและผู้มีอาชีพไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสังเกตและแถบบันทึกเสียง

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นตลาดแรงงานของกลุ่มคนผู้มีอายุระหว่าง 25-35 ปี มากที่สุด ถัดมาเป็นกลุ่มผู้มีอายุตั้งแต่ 16-25 ปี 2) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นตลาดแรงงานของผู้จบการศึกษาทุกระดับ แต่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ผู้จบการศึกษาด้านอาชีวศึกษา สาขาต่างๆ 3) สถานภาพสมรสของผู้ประกอบการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็นโสด 4) อาชีพเดิมของบิดามารดาของผู้ประกอบการนี้ ส่วนใหญ่ทำอาชีพทางด้านการเกษตร คือ ทำนา ทำสวน และประมง 5) ธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีการจ้างงานมากที่สุด คือ ธุรกิจโรงแรมและที่พัก 6) ธุรกิจการท่องเที่ยวที่ใช้เงินรายรับเพื่อการจ้างงานในอัตราส่วนที่มากที่สุด คือ ธุรกิจบันเทิงเริงรมย์ 7) ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประเภทลูกจ้าง มีรายได้โดยเฉลี่ยเดือนละ 2,494 บาท และรายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,500-2,100 บาท 8) ผู้ประกอบการอิสระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 3,000 บาท และส่วนใหญ่จะมีรายได้ประมาณเดือนละ 3,000 บาท 9) ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีความคิดที่จะเปลี่ยนอาชีพยกเว้นผู้ประกอบการท่องเที่ยว 10) มาตรฐานการครองชีพของผู้ที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประมาณร้อยละ 52 มีมาตรฐานการครองชีพตั้งแต่ระดับปานกลางไปถึงดีมาก และประมาณร้อยละ 48 มีมาตรฐานการครองชีพที่ต่ำ

และค่อนข้างต่ำ ในส่วนของผู้ประกอบการอาชีพอิสระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ประมาณร้อยละ 54 มีมาตรฐานการครองชีพตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป และประมาณร้อยละ 46 มีมาตรฐานการครองชีพต่ำและค่อนข้างต่ำ สุดท้ายผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มข้าราชการรวมทั้งผู้มีอาชีพไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวซึ่งอาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว มีมาตรฐานการครองชีพอยู่ในระดับค่อนข้างดีไปถึงระดับดีมาก 11) ตัวแปรของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สำคัญคือ การศึกษาและพื้นที่ที่ผู้ประกอบการอาชีพระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในเมืองและแหล่งท่องเที่ยวนอกเมืองที่นักท่องเที่ยวน้อย 12) ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญคือ ความไม่ปลอดภัย ความไม่สะดวกในการเดินทาง มัคคุเทศก์และตำรวจติดอาวุธวัฒนธรรมไทย สินค้าค้ายคุณภาพและราคาไม่ได้มาตรฐาน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวขาดความร่วมมือซึ่งกันและกัน ปัญหาเกี่ยวกับภาษาที่ใช้สื่อสาร และทำธุรกรรมไม่ส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งได้มาจากการประกอบการท่องเที่ยวและจากผลของการวิจัย ดังต่อไปนี้ 1) รัฐควรประชาสัมพันธ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งให้ครบถ้วน และพยายามใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุดทุกฤดูกาล 2) รัฐควรถือนโยบายหลักในการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นกรณีพิเศษ 3) รัฐควรปรับปรุงเรื่องความสะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนอกเมือง เรื่องที่พัก ที่ดิน และที่ซื้อของ 4) รัฐควรมีนโยบายเน้นเรื่องการรักษาสะอาดเกี่ยวกับสถานที่เที่ยว ที่พัก และอาหารเป็นพิเศษ 5) รัฐควรรักษาคุณภาพของการบริการให้ดียิ่งขึ้น 6) รัฐควรมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและจริงจัง 7) รัฐควรส่งเสริมการพัฒนาฝีมือในการผลิตสินค้าพื้นเมืองให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างสิ่งจูงใจแก่นักท่องเที่ยวซื้อไปเป็นของที่ระลึก 8) ผู้ประกอบการอาชีพการท่องเที่ยว ควรให้ความยุติธรรมเรื่องราคาสินค้าแก่นักท่องเที่ยว 9) รัฐควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งในเรื่องความรู้ความชำนาญในวิชาชีพและวัฒนธรรมไทยเป็นระยะๆ 10) การจัดการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมคนเข้าสู่ตลาดแรงงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรจัดให้มีความหลากหลาย ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในด้านนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคมและศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรควรมีสมดุลในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม ปัญญา ความสามารถ และอาชีพ และควรผนวกเอาความรู้ทางด้านวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมสากลเข้าไว้ด้วย 11) ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวควรอนุรักษ์ ส่งเสริม ยึดถือปฏิบัติในเรื่อง ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ไมตรีจิต ความยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งเป็นวัฒนธรรมไทยที่มีค่าเป็นเสน่ห์ของการท่องเที่ยวแบบไทยแท้ที่ควรค่าแก่การนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ 12) รัฐควรถือนโยบายในการให้ความรู้ และปลูกฝังวัฒนธรรมไทยแก่ผู้ประกอบการอาชีพทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทุกระดับ โดยตอกย้ำให้ทุกคนอย่าเห็นแก่ประโยชน์เฉพาะหน้า และควรคำนึงถึงคุณความดีงาม ความเหมาะสมของวัฒนธรรมไทยที่สอดคล้องกับชีวิตไทย ค่านิยมของไทย เพื่อความมั่นคงของชาติของสังคมไทยสืบไป

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

นพนันท์ ตาปนานนท์ และลือชัย ครุฑน้อย. การศึกษามาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมสภาวะ
แวดล้อมของเมืองท่องเที่ยวชายทะเล กรณีศึกษา : เมืองพัทยา. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงามและสำคัญของประเทศ
ข้อได้เปรียบของเมืองพัทยาในด้านของภูมิประเทศและความสะดวกในการคมนาคม อีกทั้งระยะ
ทางซึ่งไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร จึงทำให้เมืองพัทยามีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาห
กรรมการท่องเที่ยว การขยายตัวดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของเมืองพัทยาอย่าง
มาก ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของการพัฒนาและปัญหาสภาวะ
แวดล้อมของเมือง แผนและมาตรการการควบคุมในพื้นที่ รวมไปถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้
มาตรการการควบคุมของเมือง เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการ
ควบคุมสภาวะแวดล้อมของเมือง

วิธีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลและเอกสารซึ่งได้มาจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่ กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ศาลาว่าการเมืองพัทยา สำนักงานผังเมืองจังหวัด
ชลบุรี สำนักงานจังหวัดชลบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี
กรมอุตุนิยมวิทยา กรมโยธาธิการ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

การศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมเมืองพัทยาที่ปรากฏให้เห็นอยู่
ในปัจจุบัน เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาขยะ ปัญหามล
พิษต่างๆ นั้นเป็นผลมาจากความไม่สมดุลของกิจกรรมการใช้ที่ดินกับความสามารถในการรองรับ
ของทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคของเมือง ขณะที่เมืองพัทยามีมาตรการทาง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมกิจกรรมการใช้ที่ดิน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) กฎกระทรวงฉบับที่
9 (พ.ศ.2522) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2479 ว่าด้วยการควบคุมการ
ก่อสร้างริมทะเลหาดพัทยา-จอมเทียน 2) กฎกระทรวงฉบับที่ 61 (พ.ศ.2531) ออกตามพระราช
บัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ปัจจุบันเมืองพัทยากำลังมีการปรับปรุงผังเมืองรวมครั้งที่ 2 3) พระ
ราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการควบคุมสิ่งแวดล้อมเมืองพัทยา
พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2540) ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. 2535 เมืองพัทยาใช้กฎหมายต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วควบคุมการก่อสร้าง และทิศทางการขยายตัว
ของเมืองแต่ไม่ปรากฏว่ามีข้อบัญญัติของเมืองในการควบคุมการก่อสร้าง แม้ว่าจะมีการประกาศ
บังคับใช้กฎหมายในบริเวณเมืองพัทยา แต่ยังไม่สามารถควบคุมหรือป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ

สิ่งแวดล้อมได้ เนื่องจาก 1) ความไม่สัมพันธ์กันระหว่างการพัฒนาที่ดินของภาคเอกชนกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคของเมือง 2) มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ไม่ชัดเจนในการควบคุมและบังคับใช้ นอกจากนี้แล้วยังพบว่ามาตรการต่างๆ ที่มีอยู่เป็นการกำหนดข้อห้าม และไม่มีมาตรการเสริมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดกิจกรรมการใช้ที่ดินตามที่กำหนดไว้ในแผนการใช้ที่ดิน

ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางในการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมป้องกันสภาวะแวดล้อมของเมืองไว้ดังนี้ 1) ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควรมีการเพิ่มเติมรายละเอียดของกิจกรรมและมาตรการเสริม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรูปแบบของเมือง และกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการประกอบกิจกรรม 2) ในส่วนของการบังคับใช้และความชัดเจนในการบังคับใช้ มาตรการทางกฎหมายต่างๆ ควรมีการประสานกันทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในการร่วมกันกำหนดกรอบแนวปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

อภิรมย์ พรหมจรรยา และคนอื่นๆ. การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนเกาะ
ยาวน้อย จังหวัดพังงา. ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2544.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และการร่วมมือ
พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นหลัก ผลการศึกษาได้จากการ
เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดย
ศึกษาจากแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา บทความ รายงาน และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งรายงานวิจัยที่ผู้อื่นได้ทำการศึกษาไว้แล้ว ส่วนการศึกษาวิจัยภาคสนามเป็นการเก็บรวบรวม
ข้อมูลชั้นรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์
หาแนวทางในการจัดการด้านการท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาพบว่า 1) เกาะยาวน้อย เป็นเกาะที่มีความสมบูรณ์ทั้ง
ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตของประชาชนท้องถิ่นทั้งดงาม เป็นทรัพยากร
อันมีคุณค่าต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบใหม่ของจังหวัดพังงา 2) นับตั้งแต่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในชุมชนทำให้เกาะยาวน้อยได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการ
พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นการพัฒนาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
คือ เส้นทางเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว 3) ประชาชนเกาะยาวน้อยเริ่มตระหนักถึงปัญหาที่อาจ
จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต
ของชุมชนเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนได้รับการ
พัฒนาทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว และทำ
ให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวในชุมชน 4) แม้ว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะมีส่วนช่วยให้ประชา
ชนในชุมชนมีสถานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น แต่ภาพรวมของการผลิตระดับจังหวัดจะเห็นได้ว่าโครง
สร้างการผลิตยังคงขึ้นอยู่กับการผลิตทางการประมงเป็นหลัก 5) การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน
กรณีศึกษาของชุมชนเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา เพื่อสนับสนุนและรองรับจากการขยายตัวของกิจ
กรรมการท่องเที่ยวในอนาคต ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ดังนั้น เป้าหมาย
ของการพัฒนาต่างๆ จะพิจารณาจากความต้องการของนักท่องเที่ยวมากกว่าศักยภาพของประชาชน
ในท้องถิ่น นอกจากนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง
ของหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ
เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น น่าจะสอดคล้องกับการ
พัฒนาชุมชนซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ผู้ศึกษาได้เสนอแนะในเรื่องความพร้อมในการบริการต่างๆ เพื่อการรองรับว่าควร
ให้มีระบบกำจัดของเสียที่ได้มาตรฐานทั้งทางด้านมูลฝอยและน้ำเสีย มีการรักษาความสะอาดที่ได้

มาตรฐานตามกฎหมายสาธารณสุข และควรให้มีการศึกษาความปลอดภัยและประสานงานกับหน่วยงานรับรองความปลอดภัย นอกจากนี้ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนในด้านลักษณะของการจัดการ ควรพิจารณาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้นว่ามีความต้องการให้พัฒนาในรูปแบบใด หรือต้องการให้ได้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยว นั้น ซึ่งจะเป็นแนวทางพิจารณากิจกรรมเสริมในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวให้มากที่สุด ทั้งนี้จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ถัดมาควรพิจารณาถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว นั้นว่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกใดบ้างที่ต้องการเพิ่มเพื่อรองรับกับปริมาณนักท่องเที่ยว ควรพิจารณา ถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว และควรพิจารณาถึงขีดความสามารถใน การรองรับของแหล่งท่องเที่ยว นั้นว่าสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ควร พิจารณาถึงความร่วมมือของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว และท้ายที่สุดควรพิจารณา ศึกษาจากความสำเร็จของแหล่งท่องเที่ยวอื่นทั้งภายในและต่างประเทศที่มีลักษณะของกิจกรรมที่ คล้ายคลึงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบและนำมาประยุกต์ใช้

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

อภิรมย์ พรหมจรรยา, ชุตินา ต่อเจริญ และศศิธร ทศนีย์ทิพากร. ทศนคติของนักศึกษาและ
พนักงานโรงแรมที่มีต่อตำแหน่งงานในแผนกต่างๆ ของโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต.
ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2540.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้เป็น 1) เพื่อศึกษาด้านการรับรู้และความสนใจเกี่ยวกับตำแหน่งงานในแผนกต่างๆ ของโรงแรม ในประเด็นต่างๆ คือ ข้อมูลส่วนตัวและการรับรู้รวมถึงความสนใจเกี่ยวกับตำแหน่งงาน 2) เพื่อศึกษาถึงโอกาสของตำแหน่งงานที่สามารถตอบสนองความต้องการต่อผู้ที่ตัดสินใจร่วมงานด้านโรงแรม 3) เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาและส่งเสริมต่อการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในอนาคต

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามโดยการส่งแบบสอบถามเรื่องทัศนคติของนักศึกษาและพนักงานโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันการศึกษาและโรงแรมต่างๆ จำนวน 2,000 ชุด การรวบรวมข้อมูลต่างๆ นอกจากแบบสอบถามแล้วยังมีข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มของนักศึกษาและพนักงานโรงแรม และได้ศึกษาจากเอกสารที่นักวิชาการได้ทำการศึกษาและกล่าวไว้ในหนังสือและเอกสารต่างๆ

จากการศึกษาพบว่า งานด้านการโรงแรมเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจและได้รับความนิยมประกอบอาชีพในงานด้านบริการจะเห็นได้จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ตได้เปิดหลักสูตรสอนงานบริการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวทั้งระดับปฏิบัติการและระดับหัวหน้างาน ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้เลือกประกอบอาชีพงานด้านบริการคือ ความพร้อมทางด้านกายภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เอื้ออำนวยต่ออาชีพด้านนี้ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่มาพักในจังหวัดและท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของบุคคลนั้นๆ ด้วย และการตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในแต่ละช่วงอายุของบุคคลก็เป็นอย่างหนึ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจ การพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลต่างๆ จากช่วงอายุในวัยหนึ่งมีความต่อเนื่องกัน โดยการรับรู้และความสนใจเกี่ยวกับอาชีพจะเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคต และจากการศึกษางานวิจัยยังพบว่ามีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการประกอบอาชีพและเลือกอาชีพซึ่งมีดังนี้ 1) เพศ 2) สถานะแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม 3) ความรู้ ความสามารถ และความถนัดต่องานที่เลือก 4) ประสบการณ์ด้านงานบริการ 5) รายได้ และความก้าวหน้าของอาชีพ

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ

อภิรมย์ พรหมจรรยา และชุติมา ต่อเจริญ. การดำเนินการร้านผับและภัตตาคารในจังหวัดภูเก็ต.

ภูเก็ต : วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2540.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาที่ต้องการทราบเกี่ยวกับปัจจัยและแนวโน้มในการดำเนินกิจการร้านผับและภัตตาคาร ซึ่งจากการศึกษาวิจัยในเบื้องต้นพบว่า ยังมีเจ้าของสถานประกอบการและผู้ดำเนินงานบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจร้านผับและภัตตาคาร ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีเป้าหมายที่จะสำรวจในกลุ่มของลูกค้าที่มาใช้บริการและเจ้าของสถานประกอบการเพื่อค้นหาแนวทางและเหตุผล เพื่อให้มาซึ่งข้อมูลในการจัดการวางแผนการดำเนินงานร้านผับและภัตตาคารต่อไปในอนาคต

การดำเนินการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางราชการ บทความ รายงาน และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง ส่วนการศึกษาวิจัยภาคสนามดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการสัมภาษณ์ของผู้มาใช้บริการในสถานประกอบการต่างๆ เพื่อสำรวจแนวความคิดที่มีต่อการให้บริการของกิจการร้านผับและภัตตาคารในด้านต่างๆ และนำข้อมูลจากที่ได้เก็บรวบรวมถึงทิศทางและแนวทางในการดำเนินธุรกิจร้านเหล้าและภัตตาคารมาวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า ในการดำเนินกิจการร้านผับและภัตตาคาร เพื่อให้สามารถสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าของสถานประกอบการต้องมีการศึกษาและติดตามในเรื่องวงจรทางการตลาดด้านนี้อยู่เสมอ ซึ่งการศึกษาวงจรทางการตลาดในกรให้บริการอาหารและเครื่องดื่มและนันทนาการต่างๆ จำเป็นต้องมีการกำหนดส่วนผสมทางการตลาดเกิดขึ้น เพื่อให้ได้มาในรูปแบบของตัวสินค้าและการบริการจากร้านผับและภัตตาคารเพื่อนำเสนอและใช้สื่อต่างๆ ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางการตลาดให้ลูกค้าได้รู้จักสถานประกอบการมากยิ่งขึ้น สำหรับกิจกรรมทางการตลาดของธุรกิจร้านผับและภัตตาคารโดยทั่วไปมักกำหนดส่วนผสมทางการตลาด ด้วยวิธีการด้านนโยบายเรื่องราคา มีการใช้วิธีการให้ส่วนลดสำหรับลูกค้าผู้มาใช้บริการทั่วไป จากการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางการตลาดด้วยวิธีการมุ่งเจาะตลาดลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย และได้มาซึ่งข้อมูลที่จะช่วยในการสนับสนุนเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มและนันทนาการอื่นๆ ผลของกิจกรรมในการส่งเสริมทางการตลาดของสถานประกอบการ ทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจที่จะมาใช้บริการยังสถานประกอบการร้านผับและภัตตาคารตามลำดับ

ข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้คือ สถานประกอบการจะต้องให้ความสนใจและตระหนักในเรื่องความสะอาดเป็นอันดับแรกในการดำเนินธุรกิจร้านผับและภัตตาคารและควรจัดให้มีการอบรมเสริมทักษะความรู้ในการให้บริการแก่พนักงานเพื่อการบริการที่ได้มาตรฐาน ในเรื่อง

ของอาหารและเครื่องดื่มควรจัดรสชาติให้ได้มาตรฐาน มีรายการอาหารและเครื่องดื่มที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ควรตั้งราคาให้เหมาะสมไม่สูงเกินไป และสถานประกอบการควรจัดให้มีส่วนลดราคาอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย ในเทศกาลหรือโอกาสพิเศษ ควรจัดให้มีกิจกรรมพิเศษเพื่อให้ลูกค้าได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ควรมีการจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ ในเรื่องการโฆษณาประชาสัมพันธ์ควรโฆษณาผ่านสื่อวิทยุ สิ่งตีพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการตลาด นอกจากนี้ควรมีแผนพับเพื่อให้รายละเอียดต่างๆ ของสถานประกอบการอย่างชัดเจน

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

อภิรมย์ พรหมจรรยา และชุติมา ต่อเจริญ. ทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัด
ภูเก็ต. ภูเก็ต : วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2539.

การศึกษาทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ เพื่อให้ทราบถึงสถานะการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจโดยรวมสามารถหารายได้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนเงินมหาศาลและเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอย่างยิ่งแขนงหนึ่งและมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่องในอนาคต อย่างไรก็ตามการศึกษานี้เพื่อต้องการทราบทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจการท่องเที่ยวในอนาคตของจังหวัดภูเก็ตและปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้การส่งเสริม

วิธีการศึกษา ประกอบด้วยการรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากข้อมูลเอกสาร โครงการ แผนงานการลงทุน และการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต และใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสังเกต จากสถานประกอบการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยมุ่งประเด็นศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ที่ดำเนินกิจการในจังหวัดภูเก็ต คือ 1) ธุรกิจการโรงแรม 2) ธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 3) ธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหาร 4) ธุรกิจบริษัทนำเที่ยว

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสูงมาก มีวัตถุดิบที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในตัว ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิธีการดำเนินชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางด้านการบินในภูมิภาค จึงเชื่อมั่นว่าการท่องเที่ยวของภูเก็ตจะมีความก้าวหน้าไปอีกไกลหากได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสมในทิศทางที่ถูกต้อง รวมทั้งจะต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนอย่างจริงจังของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ พร้อมทั้งรักษาไว้ให้ดีในคุณภาพของการท่องเที่ยว ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว มิใช่มุ่งเน้นที่จำนวนหรือปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยวเป็นหลัก

หากจะมองย้อนหลัง นับตั้งแต่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตจะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เจริญรุดหน้าเป็นที่น่าสนใจสามารถทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติให้นานาประการ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถหารายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นการกระจายรายได้และการสร้างอาชีพตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จากจำนวนนักท่องเที่ยว

ระหว่างประเทศที่เดินทางมาเยือนภูเก็ตจำนวน 523,733 คน ในปี พ.ศ. 2528 จนกระทั่งได้เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเป็น 4,607,544 คน ในปี พ.ศ. 2538 และเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินตราเข้าสู่ท้องถิ่นได้เป็นอันดับ 1 ต่อเนื่องกันมาจนกระทั่งปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ต้องพบกับภาวะการแข่งขันทางการท่องเที่ยวในตลาดจากกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองในภูมิภาคต่างๆ เชื่อกันว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะสามารถแก้ไขกับอุปสรรคเพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นผู้นำอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือร่วมใจเพื่อประโยชน์ของประเทศและท้องถิ่น

เนื่องจากสภาวะการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตกำลังประสบปัญหาในหลายๆ ด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาวะแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ได้เข้าสู่จุดวิกฤต ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะแนวทางที่จะช่วยควบคุมสถานการณ์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ดังนี้คือ 1) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายมากขึ้น 2) ป้องกันผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุดเพื่อลดการเสื่อมโทรมทางธรรมชาติ เนื่องจากธุรกิจท่องเที่ยวต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นเป็นจุดขาย 3) กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาของรัฐเพื่อรองรับในเรื่องการกำหนดให้การท่องเที่ยวทางทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ รวมไปถึงการกำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4) ควรส่งเสริมให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติในภาคใต้ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน 5) พัฒนาให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางด้านวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว เพื่อที่จะช่วยพัฒนาบุคลากรให้แก่ภูมิภาคและประเทศได้

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

อภิรมย์ พรหมจรรยา. ศึกษาภาวะการเคลื่อนย้ายแรงงานด้านธุรกิจการโรงแรมของจังหวัดภูเก็ต.
ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2538.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการลาออกและการโยกย้ายแรงงานของพนักงานโรงแรมจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันภายในและแรงดึงดูดใจจากภายนอกที่ทำให้พนักงานโรงแรมลาออกจากงานหรือไปทำงาน ณ ที่แห่งใหม่

วิธีการศึกษาวิจัย ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานของโรงแรมต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 266 แห่ง จำนวนพนักงาน 5,000 คน ที่เข้าทำงานในโรงแรมเดิมระหว่างเดือนตุลาคม 2535-กันยายน 2539 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ ภูมิฐานะ สถานภาพสมรส การศึกษา ระยะเวลาทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญๆ ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานด้านธุรกิจโรงแรมของจังหวัดภูเก็ต คือ ปัจจัยที่มีโอกาสได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกว่า ปัจจัยต่อการไม่มีอิสระในการทำงาน การไม่มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของพนักงาน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานดังนี้ ผู้บริหารของโรงแรมต้องให้ความสนใจ เพราะปัจจัยดังกล่าวมีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจในการทำงาน และส่งผลต่อการตัดสินใจลาออก หรือโยกย้ายงานไปทำยังที่แห่งใหม่ เพราะหากไม่มีการแก้ไขหรือให้ความสนใจ ธุรกิจโรงแรมก็จะต้องรับสภาวะต่อการขาดแคลนแรงงานด้านบริการต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยมีดังนี้ สถานประกอบการธุรกิจโรงแรมควรนำผลการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์โดยพิจารณาเลือกเอาปัจจัยที่คิดว่าสามารถส่งเสริมให้พนักงานไม่คิดจะลาออกหรือย้ายไปทำงานยังที่แห่งใหม่ ทั้งนี้เพื่อรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่อไป หากสถานประกอบการใดมีสถิติการเคลื่อนย้ายแรงงานในระดับสูง สามารถนำผลการศึกษาไปพัฒนาหรือปรับปรุงใช้ให้เข้ากับองค์กรได้ ผู้ศึกษาได้แนะนำว่า ทฤษฎีปัจจัยค่าจ้างและปัจจัยของใจของเฮอริค สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล เพื่อให้พนักงานสามารถใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ หากบุคลากรไม่ได้รับแรงจูงใจที่ดีเพียงพอแล้วย่อมทำให้การปฏิบัติงานไม่มีคุณภาพขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีการตัดสินใจลาออกหรือย้ายงานไปยังที่แห่งใหม่ในที่สุด

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

ศิริเพิ่ม เขาวนศิลป์ และสงคราม เขาวนศิลป์. ความพึงพอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการ
การรัฐวิสาหกิจ โรงแรม และโรงงานในเขตภาคเหนือ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความพึงพอใจในงานของพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ โรงแรม และโรงงาน รวมทั้งความพึงพอใจในงานของพนักงานที่มีลักษณะทางประชา-
กรแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการจากสถานประกอบการ
ทั้ง 3 ในภาคเหนือตอนบน จำนวน 471 คน ที่ตอบแบบสำรวจความพึงพอใจในงานโดยการ
ประเมินค่า 5 ระดับ แยกเป็น 14 องค์ประกอบย่อย รวม 46 ข้อ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหรือ
t-test หรือการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน

จากการศึกษา พบว่า พนักงานในสถานประกอบการต่างๆ และพนักงานที่มี
ลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 และอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาอภิปรายเพื่อความเข้าใจอย่างชัดเจนดังนี้ ความพึง
พอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ โรงแรม และโรงงาน มีความแตกต่าง
กัน โดยพนักงานที่ทำงานในโรงงานมีความพึงพอใจต่ำกว่ากลุ่มพนักงานที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ
และพนักงานโรงแรม ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการทำงานในโรงงานมีสวัสดิการและสภาพการทำงาน
ด้อยกว่าการทำงานในโรงแรมและรัฐวิสาหกิจ ส่วนพนักงานโรงแรมและรัฐวิสาหกิจมีความพึงพ
พอใจในงานไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้พนักงานที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจ
แตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรดังกล่าว คือ เพศ พนักงานชายจะมีความพึงพอใจในงานมากกว่า
พนักงานหญิง การศึกษา พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ปวส. และปวช. หรือ ม.6 มีความ
พึงพอใจในงานโดยรวมสูงกว่าพนักงานที่มีการศึกษาระดับ ม.3 หรือต่ำกว่า ประสบการณ์การ
ทำงาน พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจในงานโดยรวมสูงกว่า
พนักงานที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ภูมิลำเนาเดิม พนักงานที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองมีความ
พึงพอใจในงานสูงกว่าพนักงานที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภออื่นๆ สภาพการพักอาศัย พนักงานที่พักใน
องค์กรและพนักงานที่พักอาศัยกับครอบครัวมีความพึงพอใจโดยรวมสูงกว่าพนักงานที่อาศัยในที่
พักอื่นๆ สถานภาพสมรส พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจในงานโดยรวม
ไม่ต่างกัน ส่วนอายุของพนักงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานอยู่หลายประเด็นทั้ง
อารมณ์ ความรู้สึก และสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา มีดังนี้ ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของพนักงานในองค์กรเดียวกัน แต่มีขนาดแตกต่างกัน หรือมีการบริหารที่แตกต่างกัน เพราะปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจที่แตกต่างกันได้ หรือหากเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจซึ่งมีหลายประเภทจึงควรมีการเปรียบเทียบความแตกต่างดังกล่าวว่าจะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจหรือไม่ ในด้านโรงงานควรเปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน แต่มีขนาดแตกต่างกัน หรือมีการบริหารที่แตกต่าง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่แตกต่าง เพื่อดูว่าความพึงพอใจในงานของพนักงานเป็นอย่างไร จะได้ทราบสาเหตุและแก้ไขปัญหาคความไม่พึงพอใจในงานได้ถูกต้อง ท้ายที่สุดควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของพนักงานระดับปฏิบัติการและระดับผู้บริหารทั้งระดับต้นและระดับกลางในองค์กรเดียวกัน เพื่อตรวจสอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในพนักงานระดับต่างๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงให้เกิดความพึงพอใจในงานแก่บุคคลทุกระดับในองค์กรนั้น

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

วิพัทธ์ จินตนา, ช่อแพร ทินพรรณ และแคทเทอรีน เทรเนอร์. การศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ต่อการตัดสินใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ 2) เพื่อศึกษาความยินดีที่จะจ่าย (willingness to pay) ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 3) เพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ การตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว และความยินดีที่จะจ่ายในการท่องเที่ยว 4) เพื่อศึกษาบทบาทและศักยภาพของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประเทศ ในเรื่องการหมุนเวียนของเงินตราว่ามีมูลค่าเท่าใด ในปี พ.ศ.2541

วิธีการวิจัย เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็นสองชุด ประกอบด้วยคำถามลักษณะปลายเปิดและปลายปิด ชุดแรกเป็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุดที่สองเป็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประชากรคือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การเก็บตัวอย่างใช้แบบ random sampling โดยสุ่มเลือกสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดราชการ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่มหรือเป็นแบบครอบครัวจะเลือกสัมภาษณ์เพียงคนเดียว ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตั้งแต่ปี 2539-2540 รวมแล้วมีจำนวน 2,493,273 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 2,350,426 คน ชาวต่างประเทศ 142,847 คน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มี 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลภาคสนามในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาค้นคว้าจากรายงาน เอกสารวิชาการ และสถิติต่างๆ ที่เก็บรวบรวมไว้แล้วจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงสถิติ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ วิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยอาศัยค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยอธิบายลักษณะของตัวแปรต่างๆ กับการทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มาจากภาคกลางรวมกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 39 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 41 มีรายได้เฉลี่ย 5,001-15,000 บาทต่อเดือน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากประเทศในยุโรป ร้อยละ 38 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 82 มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยกลุ่มที่อาชีพเปลี่ยนแปลงในช่วงเกิดวิกฤต คิดเป็นร้อยละ 24 และกลุ่มที่มีรายได้ลดลง ร้อยละ 34 ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่

พบว่าการเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าว ร้อยละ 25 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเห็นว่า การลดค่าเงินบาทเป็นสิ่งจูงใจให้เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการเดินทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ด้วย จากการสำรวจข้อมูลสามารถประเมินบทบาทและศักยภาพของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ ซึ่งในปี 2541 มีการใช้จ่ายเงินตราในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นเงินประมาณ 812 ล้านบาท จากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออัตราค่าผ่านเข้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ร้อยละ 63 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเห็นว่าบางรายการยังเป็นอัตราที่ถูก หากเพิ่มอัตราค่าผ่านเข้าอุทยานฯ เป็นสองเท่าทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งที่ยังมีความยินดีจะเดินทางไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ นอกจากนี้ยังมีความยินดีที่จะสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หากมีการจัดตั้งชมรมเพื่อการอนุรักษ์ขึ้น

จากการศึกษา นักท่องเที่ยวได้เสนอแนะการดำเนินงานด้านบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ไว้หลายประการดังนี้คือ การพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับบริการนักท่องเที่ยวควรจัดให้เพียงพอตามความจำเป็น โดยยึดหลักการไม่ทำลายสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อสร้างอาคารควรให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ ถนนภายในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ควรมีการพัฒนาปรับปรุงและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรเพิ่มจำนวนห้องน้ำหรือห้องสุขาให้มากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น และควรคำนึงถึงความสะดวกเป็นสำคัญ ส่วนร้านค้าร้านอาหารควรปรับปรุงให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะมากขึ้น ป้ายสื่อความหมายและป้ายสัญลักษณ์จราจร ควรมีการติดตั้งเพิ่มเติมในจุดที่จำเป็นและเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ได้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปไว้ว่า ควรเก็บข้อมูลวิจัยให้ครอบคลุมตลอดทั้งปี โดยครอบคลุมทั้งในและนอกฤดูกาลท่องเที่ยว เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาที่จำกัด ข้อมูลที่ได้อาจเป็นเพียงข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเพียงกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ไม่ใช่ข้อมูลจากตัวแทนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตลอดทั้งปี

LOCATION(S) : KU LIBRARY

เอกฤกษ์ จันทนฤกษ์. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อส่วนประสมทางการตลาดสำหรับ
สายการบินพาณิชย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2544.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีผลต่อระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดสำหรับสายการบินพาณิชย์

วิธีการศึกษา เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เดินทางมายังประเทศไทยโดยสายการบินพาณิชย์และนั่งรถเที่ยวบินอยู่ในท่าอากาศยานกรุงเทพ จำนวน 390 ตัวอย่าง แล้วทำการประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS และใช้ค่าทางสถิติ Chi-square ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราส่วนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาประเทศไทยเพื่อการท่องเที่ยว และมีที่อาศัยอยู่ในทวีปยุโรปมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดสำหรับสายการบินพาณิชย์ในเรื่องผลิตภัณฑ์ บุคลากร และราคา อยู่ในระดับสำคัญมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ย ส่วนที่เหลือ คือ สถานที่/อุปกรณ์ การส่งเสริมการตลาด ระบบการให้บริการ และการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับสำคัญปานกลาง ตามลำดับ และปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีผลต่อระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาด สำหรับสายการบินพาณิชย์มากที่สุด คือ อาชีพ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงส่วนประสมทางการตลาดเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้บริการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และรายได้รวมของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดังต่อไปนี้คือ ทางบริษัทควรจะเน้นการโฆษณาในเรื่องมาตรฐานความปลอดภัย เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ และหันมาใช้บริการมากขึ้น ในด้านบุคลากรซึ่งเป็นส่วนประสมทางการตลาดที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2 โดยเน้นที่หัวข้อความเป็นมิตรของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากสายการบินพาณิชย์อื่นอย่างเห็นได้ชัด จึงควรรักษาเอกลักษณ์นี้ไว้และเพิ่มความสำคัญในการฝึกอบรมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินให้ทุกคนเห็นความสำคัญในข้อนี้ ในด้านราคา แม้จะมีราคาบัตรแพงกว่าสายการบินพาณิชย์อื่น แต่ถ้าผู้โดยสารนึกถึงคุณภาพการบริการแล้วจะทำให้รู้สึกคุ้มค่า ซึ่งจะทำให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สามารถคงราคาบัตรโดยสารต่อไปได้ ในด้านการจัดจำหน่าย บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรจะหา

วิธีใหม่ๆ ที่จะเข้าถึงผู้โดยสารให้ได้มากยิ่งขึ้น เช่น การสำรองที่นั่งและจำหน่ายบัตรโดยสารผ่าน อินเทอร์เน็ต ในด้านระบบการให้บริการซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติเน้นที่ขั้นตอนการเช็คอินและการ ขึ้นเครื่องบินมากที่สุด ควรจะใช้เวลาในการเช็คอินให้น้อยที่สุด เพื่อไม่ให้ผู้โดยสารต้องรอนาน ใน ด้านสถานที่/อุปกรณ์ ซึ่งผู้โดยสารเน้นที่ความสบายของที่นั่ง ควรเปลี่ยนที่นั่งบนเครื่องบินใหม่ ให้ เหมาะสมกับสรีระของผู้โดยสารซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรป ในด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งนัก ท่องเที่ยวให้ความสำคัญน้อยที่สุด แต่ไม่อาจมองข้ามส่วนนี้ไปได้ จึงควรประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว ต่างชาติรับทราบถึงข้อดีของโครงการสะสมไมล์ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติใช้บริการของ การบินไทยเป็นประจำ

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไปในการเก็บข้อมูล จากนักท่องเที่ยวต่างชาติดังนี้คือ ผู้ออกไปเก็บข้อมูลต้องสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีพอสมควรและ กล้าแสดงออกจึงจะได้รับความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวในการตอบแบบสอบถาม และควรทำแบบ สอบถามให้ครอบคลุมในเรื่องภาษามากยิ่งขึ้น ซึ่งควรมีหลายๆ ภาษานอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เพื่อความสะดวกในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร เช่น ชาวจีน ญี่ปุ่น ท้ายที่สุดควรใช้ระยะเวลาในการศึกษาให้ยาวนานมากขึ้นในกรณีที่นักท่องเที่ยว บางกลุ่มไม่สะดวกในการตอบแบบสอบถาม อันเนื่องมาจากความอ่อนเพลียในการเดินทาง ทั้งนี้ เพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความเต็มใจและสามารถตอบแบบสอบถามได้จริง ข้อมูลที่ได้จะกว้างและ ถูกต้องมากขึ้น

LOCATION(S) : KU LIBRARY

มานพ เล่าห์ประเสริฐ และคนอื่นๆ. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ : สวนป่าชุมชน กรมป่าไม้, 2538.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมสื่อความหมายประเภทต่างๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตลอดจนการจัดทำสื่อความหมายชนิดต่างๆ โดยศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ

วิธีการดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ประชากรใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์ สุ่มตัวอย่างจากอุทยานแห่งชาติได้ 12 แห่ง และให้นักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติทั้ง 12 แห่งนั้น ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 460 ชุด ระยะเวลาในการศึกษาดังแต่เดือนพฤษภาคม 2532 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2533 รวม 10 เดือน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นถึงวัยกลางคน มีความรู้ความเข้าใจและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระดับดี นักท่องเที่ยวเห็นว่าอุทยานแห่งชาติควรมีรูปแบบเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด การพัฒนาใดๆ จะต้องไม่มากเกินไปและไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้เอกชนเข้ามาดำเนินกิจการในอุทยานแห่งชาติ ส่วนสื่อความหมายที่แสดงในอุทยานชาตินั้นให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมาก โดยเฉพาะการนำชมธรรมชาติเป็นกลุ่มควรมีสไลด์ประกอบคำบรรยาย การจัดนิทรรศการในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รายการวิทยทัศน์ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังต้องการให้เผยแพร่ข้อมูลทางรายการโทรทัศน์ ทางวารสาร ตลอดจนการจัดนิทรรศการและการทำแผนที่หรือแผนผังนำทางของอุทยานแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะได้มาจากนักท่องเที่ยวซึ่งเห็นว่า อุทยานแห่งชาติควรมีรูปแบบเป็นธรรมชาติมากที่สุด ไม่ควรมีการพัฒนาใดๆ มากจนเกินไป โดยเฉพาะหากให้เอกชนมาดำเนินการทำธุรกิจใดๆ อาจจะมีการเอาเปรียบธรรมชาติและถูกทำลายในที่สุด นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่า การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติด้วยการนำชมธรรมชาติเป็นกลุ่ม ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะชอบให้มีเจ้าหน้าที่คอยนำไปยังสถานที่ท่องเที่ยวและอธิบายสิ่งต่างๆ เพื่อจะได้สอบถามในเรื่องที่ต้องการรู้ ในเรื่องกิจกรรมสื่อความหมายประเภทต่างๆ นักท่องเที่ยวต้องการชมแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่มีอยู่หลากหลายทางสไลด์ ส่วนรายการวิทยทัศน์ การจัดนิทรรศการภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นสื่อความหมายธรรมชาติที่สะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเพราะจะรู้สึกเป็นอิสระที่จะศึกษาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ

LOCATION(S) : KU LIBRARY

พวงนุหงา ภูมิพานิช. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
ศิลปาชีพ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์ของ
ประชากรที่เป็นมัคคุเทศก์อาชีพกับนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาการท่องเที่ยวเป็นวิชาเอก และนิสิตนัก
ศึกษาที่เรียนวิชาเอกสาขาอื่นๆ 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่ออาชีพมัคคุเทศก์ในประชากรทั้ง 3
กลุ่ม 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภูมิหลังต่างๆ กับระดับทัศนคติที่มีต่ออาชีพ
มัคคุเทศก์ และ 4) เพื่อประมวลความคิดเห็นของมัคคุเทศก์อาชีพที่มีต่อสมรรถวิสัยที่ควรมีในผู้
ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ มัคคุเทศก์อาชีพในกรุงเทพมหานคร และ
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 96 คน นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการท่องเที่ยว จากสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 74 คน และนิสิต นัก
ศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกสาขาอื่นๆ จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนใน
กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 86 คน รวมทั้งสิ้น 256 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ
แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์ และวัดทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 2 ฉบับ ฉบับแรกสำหรับนิสิตนักศึกษา ฉบับที่สองสำหรับมัคคุเทศก์อาชีพ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นิสิตนักศึกษาวิชาเอกการท่องเที่ยว นิสิตนักศึกษาวิชา
เอกสาขาอื่นๆ และมัคคุเทศก์อาชีพ มีทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ส่วนรายขององค์ประกอบ พบว่า ทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์ของอาชีพ และด้านความสามารถเฉพาะด้าน
อยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ด้านประสบการณ์ชีวิต
และด้านลักษณะงานอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์ของ
กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าเปรียบเทียบรายขององค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบ
ด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ด้านภาพลักษณ์ของอาชีพ และด้านความสามารถเฉพาะด้าน
ไม่แตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบด้านประสบการณ์ชีวิตกับด้านลักษณะงานอาชีพมีความแตกต่าง
กัน 3) ความสัมพันธ์ของตัวแปรภูมิหลังต่างๆ กับระดับทัศนคติที่มีต่ออาชีพมัคคุเทศก์ พบว่าสาขา
วิชาที่ศึกษาเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรทัศนคติรวม แต่ถ้าพิจารณา
ระดับทัศนคติในรายขององค์ประกอบแล้วพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบความสามารถ
เฉพาะด้าน ตัวแปรสาขาวิชาที่ศึกษาและตัวแปรกลุ่มอาชีพมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้าน
ประสบการณ์ชีวิต ตัวแปรกลุ่มอาชีพมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านภาพลักษณ์ของอาชีพ ตัว
แปรสาขาวิชาที่ศึกษาและตัวแปรกลุ่มอาชีพมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านลักษณะงานอาชีพ
ส่วนด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจไม่มีตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ 4)

สมรรถวิสัยที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ 5 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับที่พักแรม ระบบการจอง และภาษีที่เกี่ยวข้อง ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมรดกไทย มีหลักการทำงานโดยยึดหลักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และตระหนักต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ เนื่องจากทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรจะมีการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพมัคคุเทศก์ให้เกิดแก่นุเคราะห์ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอาชีพมัคคุเทศก์ โดยจัดโครงการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับอาชีพนี้ ผลการวิจัยนี้ให้ประโยชน์เชิงวิชาการเพราะให้โครงสร้างเชิงทฤษฎีของการพัฒนามัคคุเทศก์ จากการประมวลสมรรถวิสัยที่จำเป็นซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

LOCATION(S) : KU LIBRARY

สมนึก มิกวาฬ. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมือง. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมือง 2) ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมือง

วิธีการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ศุลกากร เจ้าหน้าที่บริษัท การบินไทย จำกัด เจ้าหน้าที่การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย จำนวนทั้งหมด 264 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ตัวแปรต้นที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การศึกษา เงินเดือน ลักษณะของงานและหน่วยงานที่สังกัด ตัวแปรตามที่ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ผลประโยชน์ ลักษณะทางสังคมของงาน สภาพการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน หัวหน้า หรือผู้บังคับบัญชา โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความมั่นคงในงาน และการจัดการ

ผลจากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมืองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อศึกษาแยกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การศึกษา เงินเดือน ลักษณะงานและหน่วยงานที่สังกัดแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมืองที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การศึกษา และเงินเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และพบว่าหากมีลักษณะของงานและหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน จะทำให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้คือ จากลักษณะงานที่แตกต่างไปตามหน่วยงานที่สังกัดทำให้เกิดระดับความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน งานที่มีลักษณะแตกต่างกันนี้ เราควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละลักษณะให้เท่าเทียมกัน จะช่วยลดความตึงเครียดในการปฏิบัติได้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานใดมีระดับความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งควรจะนำมาพิจารณาหาแนวทางและปรับปรุงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงขึ้นกว่าเดิมด้วย

ส่วนข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปมีดังนี้ 1) ควรมีการศึกษานุเคราะห์เกี่ยวกับการบินให้ครบระบบงานมากกว่านี้ 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารภายในประเทศ เช่น สนามบินเชียงใหม่ สนามบินภูเก็ต สนามบินนครราชสีมา สนามบินอุบลราชธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลแล้วนำมาประกอบเป็นภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการบินของประเทศต่อไป 3) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามหรือผู้ให้ข้อมูลทราบถึงความจำเป็นมา วัตถุประสงค์ ความสำคัญหรือประโยชน์ของการเก็บข้อมูล ให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับทราบโดยทั่วถึงก่อน เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องและเป็นจริงจากผู้ตอบแบบสอบถามหรือผู้ให้ข้อมูล 4) ควรศึกษาตัวแปรต้นและองค์ประกอบของความพึงพอใจในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก 5) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับสนามบินนานาชาติของประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศที่เจริญกว่าสนามบินดอนเมือง เพื่อจะได้ทราบข้อดีข้อเสีย ทราบข้อแตกต่างของทั้งสองสนามบินแล้วนำมาเป็นข้อมูลที่จะใช้พัฒนาปรับปรุง เพื่อความได้เปรียบในเชิงแข่งขันต่อไป 6) ควรมีการศึกษาเฉพาะหน่วยงานหรือศึกษาหน่วยงานทั้งหมดแต่ศึกษาเฉพาะหน้าที่เพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียด ของแต่ละหน่วยงานหรือในแต่ละหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

LOCATION(S) : KU LIBRARY

ชนิดา วันวงษ์. ความพึงพอใจของผู้โดยสารการบินไทยต่อการให้บริการของแผนกสอภณและ
 รับรองที่นั่ง : ศึกษาเฉพาะกรณีท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายใน
 ประเทศ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้
 โดยสารต่อการบริการของแผนกสอภณและรับรองที่นั่ง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความถี่ใน
 การมาใช้บริการและปัจจัยการเข้าถึงการบริการที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้โดยสาร

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้โดยสารชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาใช้บริการที่แผนกสอภณ
 และรับรองที่นั่งในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2543 จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
 แบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความ
 พึงพอใจต่อการบริการ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 7.51 for
 windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ
 วิเคราะห์ความผันแปร (ANOVA) ค่าสถิติวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (MCA) และค่าสถิติการวิเคราะห์
 ถดถอยแบบเชิงชั้น (Hierarchical Regression Analysis) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้โดยสารการบินไทยมีความพึงพอใจต่อการให้บริการโดย
 รวมในระดับสูง เช่นเดียวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเสมอภาค
 และด้านความเต็มใจและจริงใจ ส่วนความพึงพอใจด้านคุณภาพการบริการอยู่ในระดับปานกลาง 2)
 ผู้โดยสารที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ความถี่ในการมาใช้บริการ และปัจจัยในการเข้าถึงการบริการที่ต่าง
 กัน มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการทั้งในด้านรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความเข้าใจในการติดต่อสื่อสาร ระยะเวลาในการรอคอย และอายุของผู้
 โดยสาร สามารถอธิบายความพึงพอใจต่อการให้บริการได้ร้อยละ 26.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 ส่วนความถี่ในการมาใช้บริการนั้น ไม่สามารถอธิบายการปรับตัวในการทำงานได้

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การบริการที่เกิดจากความคุ้นเคยส่วนตัวทำให้
 ให้ผู้โดยสารรู้สึกว่าการบริการมีความเหลื่อมล้ำกัน ทางหัวหน้าแผนกตลอดจนพนักงานอาวุโสจำ
 เป็นต้องวางแผนทางการให้บริการและอธิบายให้พนักงานทุกคนได้เข้าใจตรงกันในจุดนี้ และให้
 การบริการที่ไม่ทำให้ผู้โดยสารรู้สึกว่าคุณได้รับการบริการที่ดีกว่าคนอื่น 2) ควรมีการดำเนินการ
 ติดต่อในเรื่องเอกสารการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่พร้อมต่อการให้บริการ โดยติดต่อเข้าไปยังหน่วย
 งานที่เกี่ยวข้องและจัดเตรียมไว้ให้พร้อมต่อการบริการผู้โดยสาร 3) ควรจัดพนักงานให้ทำงานล่วง
 หน้าที่มากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ซึ่งมีผู้โดยสารมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่ง
 ทำให้มีจำนวนพนักงานไม่เพียงพอต่อการให้บริการ

LOCATION(S) : KU LIBRARY

จินดารัตน์ ศักดิ์สุภา. ความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการปฏิบัติงานบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้โดยสารสายการบินไทยที่มีต่อการปฏิบัติงานบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ทั้งในเส้นทางบินต่างประเทศ และภายในประเทศ ตลอดจนกระบวนการบริการโดยจำแนกเป็น 7 ด้าน นับแต่การต้อนรับก่อนเครื่องบินจนถึงสิ้นสุดการเดินทาง

ในการวิจัย ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้โดยสารชาวไทยและชาวต่างประเทศของสายการบินไทย ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถาม 384 ฉบับ ได้รับกลับคืน 359 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.49 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้โดยสารส่วนใหญ่พิจารณาในภาพรวมแล้วมีความพึงพอใจในระดับมากและมากที่สุด มีบางประเด็นที่มีความพึงพอใจในระดับน้อยและน้อยที่สุด ในงานบริการด้านต่างๆ เรียงตามลำดับ คือ ด้านบุคลิกภาพของพนักงาน ได้แก่ พนักงานไม่แสดงท่าทีทำให้ไม่กล้ารบกวน ด้านความสะอาดเรียบร้อยในห้องโดยสารและบริการอื่นๆ ได้แก่ การบริการเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ด้านความรู้ในงานอาชีพและการผ่านการอบรมของพนักงาน ได้แก่ พนักงานผ่านการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม มีใจบริการ ด้านการสื่อสารระหว่างพนักงานกับผู้โดยสาร ได้แก่ การประกาศของพนักงานชัดเจน ถูกต้อง ด้านการต้อนรับก่อนเครื่องขึ้น ได้แก่ การบริการสิ่งของเครื่องใช้เหมาะสมตามโอกาส ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ พนักงานสร้างบรรยากาศที่ดีในขณะบริการอาหารและด้านการปฏิบัติงาน ด้านความปลอดภัยของพนักงาน ได้แก่ พนักงานตรวจความปลอดภัยก่อนเครื่องขึ้นลง ฝ่ายบริหารจัดการควรมีนโยบายปรับเปลี่ยนวิธีการบริการในเรื่องที่ผู้โดยสารพึงพอใจน้อย ฝ่ายฝึกอบรมควรนำข้อค้นพบนี้ไปพัฒนาและเพิ่มเติมเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรม รวมทั้งพนักงานต้อนรับควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างเพื่อให้การบริการต่างๆ จักได้มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้คือ สายการบินไทยควรแสวงหาวิธีที่จะครองตลาดลูกค้าเป้าหมายกลุ่มอื่นๆ นอกเหนือจากนักเดินทางท่องเที่ยวกับนักธุรกิจซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าหลัก ทั้งนี้เพื่อโอกาสในการขยายตลาดตามวิธีการดำเนินธุรกิจเชิงรุก ในขณะเดียวกันก็ยังคงความนิยมไว้ในกลุ่มลูกค้าหลัก ด้านการต้อนรับก่อนเครื่องขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้โดยสารยังมีความพึงพอใจน้อยต่อการบริการสิ่งของเครื่องใช้ของพนักงานในด้านความเหมาะสมและโอกาสที่สมควร จึงควรมีการพิจารณาแยกงานบางส่วนที่อาจเตรียมก่อนล่วงหน้าด้วยแรงงาน

ภาคพื้นดิน ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่ม รายการที่พบว่าควรมีการปรับเปลี่ยนคือ การสร้างบรรยากาศที่ดีในขณะบริการอาหาร บรรยากาศที่ดีต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน คือ การเตรียมงานที่ดี มีความพร้อม พนักงานมีทักษะการทำงานกลุ่มได้ดี อุปกรณ์เครื่องใช้มีประสิทธิภาพ พนักงานมีสุขภาพกายและใจดี มีเจตคติที่ดีต่องานบริการ นอกจากนี้ควรจัดอบรมเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจให้พนักงานมีความรู้และเข้าใจสภาพปัญหาการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงในธุรกิจการบิน ปลุกฝัง Business mind ควบคู่ไปกับ Service Mind เพื่อความอยู่รอดขององค์กรให้พนักงานมีศักยภาพมากกว่าพนักงานบริการที่ดี และสามารถเป็นพนักงานขายที่มีประสิทธิภาพในการทำให้เกิดการซื้อขาย ด้านการสื่อสารระหว่างพนักงานกับผู้โดยสาร พนักงานควรปรับลดพฤติกรรมการจับกลุ่มสนทนากันเองในกลุ่มพนักงานด้วยกัน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาความพึงพอใจของผู้โดยสารน้อยกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจใช้การสร้างตัวแบบเพื่อปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่รุ่นน้องหรือพนักงานใหม่ โดยใช้เวลาหลังเสร็จสิ้นการบริการและการพักผ่อนตามสมควรด้วยการเดินทักทายผู้โดยสาร พุดคุยหรือเริ่มต้นการสนทนา แทนการจับกลุ่มสนทนากันเอง ด้านความปลอดภัย ควรตรวจความปลอดภัยก่อนเครื่องบินขึ้นลงของพนักงานเพราะจะสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นมาก ด้านความสะอาดเรียบร้อยในห้องโดยสารและการบริการอื่นๆ ควรบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมชาติ ต้องอาศัยพื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อให้ความเข้าใจต่อกัน รวมถึงการรู้จักเข้าใจในประเพณีวัฒนธรรมความเชื่อของผู้โดยสารหลากหลายเชื้อชาติ พนักงานควรเอาใจใส่ดูแลคนชรา แม่ และเด็ก เป็นพิเศษ ด้านความรู้ในงานอาชีพและการผ่านการอบรมของพนักงาน ซึ่งควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานโดยครูผู้สอนเพื่อการบริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ท้ายที่สุดพนักงานควรมีบุคลิกภาพทั้งการแสดงออกและการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย เต็มใจและพร้อมที่จะให้บริการอยู่เสมอ โดยแสดงออกด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างความสบายใจและบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ซึ่งจะทำให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ

LOCATION(S) : KU LIBRARY

ไพรัช วัชรพันธุ์. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของเกาะยอ หลังสะพานข้ามเกาะ จังหวัด
สงขลา ม.ป.ท : ม.ป.ป. , 2535.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกาะยอ ก่อนและหลัง
สะพานข้ามเกาะยอ และพบว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคมไปอย่างมาก สิ่งที่เห็นได้
ชัดเจนคือ วิถีชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม คือ การเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพ การย้ายถิ่นฐาน ราย
ได้ รายจ่าย การถือครองทรัพย์สิน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การท่องเที่ยว เป็นต้น อย่าง
ไรก็ตาม การพัฒนาเกาะยอให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลา โดยการสร้างสะพานเชื่อม
เกาะ แน่นอนยอมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะ
มีผลกระทบในทางที่ดี หรือไม่นั้นเป็นประเด็นที่ต้องศึกษาในแต่ละด้าน เพราะการแก้ปัญหา
เศรษฐกิจด้านหนึ่งอาจจะสร้างปัญหาให้กับอีกด้านหนึ่ง สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยว
คือ มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และมีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การทอดผ้า การเลี้ยงปลากระพง ฯลฯ
นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นชุมชนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน
พอสมควร โดยเป็นการขยายตัวของการใช้ที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารทุกประเภท เช่น ตลาดชุมชน
อาคารพาณิชย์ ร้านอาหาร ฯลฯ และเนื่องจากการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ทำให้บริเวณที่อยู่ริม
ทะเลสาบฝั่งตะวันออก ตลอดแนวมีการปลูกสร้างอาคารกระจายตัวอยู่สองฟากถนน ทางหลวงแผ่นดิน
หมายเลข 4083 ระโนด สงขลา ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมโยงเกาะยอกับแผ่นดินใหญ่มีการปลูกสร้าง
อาคาร เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ตลาดชุมชน ที่อยู่อาศัย ฯลฯ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีศักยภาพในการขยาย
ตัวของเกาะยอสูง เพราะมีการคมนาคมที่สะดวกและสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ตลอดจนมีบริการ
สาธารณูปโภคทั่วถึง

การขยายตัวของการใช้ที่ดิน ประเภทพาณิชยกรรม มีลักษณะการขยายตัวแทรกเข้า
ไปในพื้นที่ว่างภายในชุมชนต่างๆ โดยเฉพาะถนนหมายเลข 4083 ซึ่งปัจจุบันมีการขยายตัวของการ
ใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์มากขึ้น เนื่องจากนโยบายสนับสนุนให้เกาะยอเป็นแหล่งการท่องเที่ยว ทำ
ให้มีการปรับปรุงเส้นทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ของเกาะ แต่อย่างไรก็ตามการขยายตัวของชุม
ชนด้านนี้คงจะไม่มากนัก เพราะมีพื้นที่จำกัดและขึ้นอยู่กับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กิตติพงษ์ ดันมิตร และ วันชัย ธนาเศรษฐ์อังกูร. การประหยัดพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมและ
โรงแรมในจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2530.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการการประหยัดพลังงาน
ในโรงงานผลิตน้ำอัดลม บริษัทไทยน้ำทิพย์ ท่าพระ ขอนแก่น และโรงแรมขอนแก่น โฮเต็ลในส่วน
ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า ขอบเขตการศึกษาครอบคลุมถึงการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลกรรมวิธีการผลิต
ข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยทั่วไปในโรงงานและโรงแรม การใช้พลังงานไฟฟ้าสำหรับเครื่อง
จักรที่สำคัญและวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์เพื่อปรับปรุงสภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าและค่า
Maximum Demand รวมทั้งการออกแบบและสร้างเครื่องบันทึกข้อมูลราคาถูกเพื่อใช้เก็บข้อมูลที่
ต้องการ

ผลการวิจัยในส่วนของ การประหยัดพลังงานในโรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล พบว่า
โรงแรมแห่งนี้เป็นสถานบริการด้านที่พัก ความบันเทิง ห้องประชุม ห้องอาหาร ห้องตัดผม ระบบ
ซักรีด การใช้พลังงานในโรงแรมแห่งนี้มีการใช้พลังงานด้านแสงสว่าง ลิฟท์ ระบบซักรีด และ
ระบบปรับอากาศ จากการสำรวจการใช้พลังงานของโรงแรมแห่งนี้มีการใช้พลังงานไฟฟ้าที่
ประหยัดและเหมาะสมคืออยู่แล้ว และนอกจากนี้ได้มีการสร้างเครื่องบันทึกข้อมูลราคาถูก ซึ่งมีค่า
เปอร์เซ็นต์ของความคลาดเคลื่อน สูงสุดเทียบกับ Full Scale อยู่ในค่าที่ยอมรับได้สำหรับงานที่ไม่
ต้องการความแม่นยำมากนัก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ในการตรวจสอบพลังงาน ในครั้งต่อไป ควรมีการ
ออกแบบและสร้าง Clip Amp หรือ Probe หรือ ซีที ที่สามารถวัดกระแสให้สามารถสอดคล้องกับ
สายไฟได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำได้ข้อมูลในการวัดได้ถูกต้องและรวดเร็ว ในการวัดการใช้พลัง
งาน ทั้งหมดของโรงงานหรือโรงแรมนั้น อุปกรณ์การวัดจริงๆ นั้นจะอยู่ทางด้านแรงสูง ดังนั้นใน
การวัดควรจะหาอุปกรณ์การวัดกระแสและพลังงานมาทำการวัดทางด้านแรงสูง ซึ่งจะทำให้ค่าที่
ได้นั้นถูกต้อง สำหรับการประหยัดพลังงานนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง
ระบบการทำงานของโรงงานและอุปกรณ์ แต่สิ่งสำคัญในการประหยัดพลังงาน คือ คนงานและ
พนักงานรวมทั้งผู้ใช้บริการต้องให้ความร่วมมือด้วยจึงจะสัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรมี
การจัดอบรมทำความเข้าใจและชี้แจงให้เห็นถึงผลประโยชน์ของการประหยัดพลังงาน และการ
ประหยัดพลังงานในโรงแรมขอนแก่นโฮเต็ลนั้น ควรมีการศึกษาการประหยัดพลังงานในระบบ
เครื่องปรับอากาศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบ Central Air การวิเคราะห์หาตัวเลขการประหยัดพลัง
งานจากการเปลี่ยนระบบน้ำเย็นหมุนเร็ว แบบวาล์ว 3 ทาง เป็นแบบวาล์ว 2 ทางชนิด Variable water
column system ว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ อีกทั้งควรศึกษาการประหยัดพลังงานในระบบปรับ

อากาศด้วย ในส่วนของเครื่องบันทึกข้อมูลนั้น ควรจะนำเครื่องนี้ไปใช้งานในการวัดที่จุดต่างๆ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องประหยัดค่าใช้จ่าย เครื่องบันทึกข้อมูลนี้ควรออกแบบและปรับปรุงให้สามารถบันทึกข้อมูลของค่ากำลังไฟฟ้าและค่า Power factor ให้ได้ด้วย

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คณีย์ สุทธิพจน์. การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา

การโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรม ต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน และการฝึกงาน ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรม ของผู้สำเร็จการศึกษาในด้าน การนำความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการไปใช้ ความรู้ความสามารถพิเศษ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่บุคลิภาพของผู้ให้บริการ ทักษะติดต่อวิชาชีพ และมนุษยสัมพันธ์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 ถึงภาคต้นปีการศึกษา 2532 ซึ่งปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรม ในโรงแรมที่เป็นสมาชิกของสมาคมโรงแรมไทยในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 24 โรงแรม จำนวน 143 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ในหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันจำนวน 94 คน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นด้วยกับข้อคำถามเกี่ยวกับหลักสูตร ในด้านจุดมุ่งหมายอยู่ในระดับมาก ด้านเนื้อหาเพื่อการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรมของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านการนำความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการไปใช้ ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ บุคลิภาพของผู้ให้บริการ ทักษะติดต่อวิชาชีพ และมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหัวข้อ มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และสถานที่น่าสนใจในท้องถิ่น มีความรู้รอบตัว มีความสามารถในการใช้เครื่องมือพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีความสามารถในการสื่อความหมาย มีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่น มีความขยันหมั่นเพียรใน

การทำงาน สามารถเรียนรู้งานใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว รักษาสุขภาพอนามัยและความสะอาด ยอมรับ
ความผิดพลาดของตนเอง มีความอดทน เป็นคนตรงต่อเวลา มีจิตใจใคร่ที่จะรับใช้ผู้อื่น และพร้อมที่
จะให้บริการแก่ผู้อื่นทุกเมื่อ ตั้งใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความภาคภูมิ
ใจในการที่ปฏิบัติ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถในงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ ให้ความช่วย
เหลือร่วมมือกับบุคคลอื่น สามารถคบกับบุคคลได้ทุกระดับ เคารพฟังความคิดเห็น ข้อคำหามิ และ
คำแนะนำจากบุคคลอื่น และหัวข้อ เป็นที่รักใคร่ และชื่นชอบของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

ผลจากการวิจัย รวมทั้งศึกษาจากเอกสาร ตำรา การสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้สำเร็จ
การศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้บังคับบัญชา สามารถสรุปข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร ควร
ปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากที่สุด โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งที่มุ่ง
ผลิตบุคลากรด้านการโรงแรมให้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ซึ่งเห็นได้ว่า สถาบันมุ่งผลิตบุคลากรที่จะสนอง
ตอบกับความต้องการแรงงานด้านการโรงแรมในหลายๆ หน่วยงาน แต่ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษา
ได้ทำงานในแผนกอาหาร และเครื่องดื่มเป็นส่วนใหญ่ และรายวิชาในหมวดวิชาชีพเฉพาะสาขานั้น
หนัก หรือมุ่งสอนเพื่อให้ความรู้ด้านอาหาร และเครื่องดื่ม เป็นส่วนใหญ่ จึงควรมีการปรับแก้ราย
วิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลายๆ ด้าน หรือหลายสาขางานในอัตราส่วนที่เท่าเทียมกัน
และสามารถเลือกได้ตามความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล รวมทั้งจัดให้มีวิชาเลือกอื่นๆ
ที่สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่ เช่น เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องโทรสาร เครื่องเก็บเงิน
อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ 2) ด้านการเรียนการสอน ควรมีการสอนภาษาต่างประเทศ
อื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ และอาจารย์ควรมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม ให้ทันสมัย
กับวิทยาการสมัยใหม่ และความเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจโรงแรม ควรพบปะแลกเปลี่ยนประสพ-
การณ์และความคิดเห็นต่างๆ กับบุคคลระดับต่างๆ ในวงการโรงแรม สถาบันควรจัดหาเอกสาร
หนังสือ ตำราต่างๆ เกี่ยวกับงานด้านการโรงแรมที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบันเพิ่มเติมเข้ามาในห้อง
สมุด เพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น สำหรับการเรียนการสอนในภาค
ปฏิบัตินั้น ควรเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการทัศนศึกษา หรือดูงาน
ทางด้านการโรงแรมในหลายๆ ด้าน หรือหลายๆ สาขางานเพื่อให้ได้เรียนรู้จากของจริง และควรจัด
หาอาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์มาสอนหรือบรรยายเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นัก
ศึกษา เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น 3) ด้านการฝึกงาน ควรให้มีการฝึกงานในหลายหน่วยงาน หรือ
ฝึกงานในหน่วยงานที่ตนเองถนัด หรือตรงกับความสามารถและบุคลิกภาพมากที่สุด และสถาบัน
ควรเอาใจใส่และติดตามผลการฝึกงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ควรมีการปฐมนิเทศ ชี้แจง และให้
คำแนะนำที่ถูกต้องแก่นักศึกษาก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกงาน ควรเน้นให้นักศึกษาดังใจฝึกงาน และ
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ และอาจมีการปรับขยายระยะเวลาการฝึกงานจาก 9 สัปดาห์เป็น 12 สัปดาห์
เพื่อให้ได้รับประสบการณ์จากการฝึกงานให้เต็มที่ 4) ด้านการบริการต่างๆ ที่สถาบันควรจัดให้แก่
นักศึกษาในปัจจุบัน คือ ควรแนะแนวในการทำงานด้านการโรงแรมให้แก่ศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรักในการทำงานด้านการโรงแรม ควรจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับงานโรงแรม ความเคลื่อนไหวด้านธุรกิจโรงแรม การรับสมัครงานและเป็นสื่อกลางในการหางานให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว อีกทั้งควรมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในโรงแรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการสมัครงานแก่ผู้สำเร็จการศึกษา นอกจากนี้สถาบันควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านการโรงแรมให้นักศึกษาในปัจจุบันเพิ่มขึ้น เช่น การออกไปทัศนศึกษา หรือดูงานตามโรงแรมต่างๆ จัดนิทรรศการด้านวิชาการโรงแรม จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน เป็นต้น

LOCATION(S) : CU LIBRARY

สำรวจ หนูแสง. ผลกระทบของการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าต่อสภาพแวดล้อมและประชาชน
บ้านรวมมิตร จังหวัดเชียงราย. ปัญหาพิเศษ คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัย
แม่โจ้, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของ
ประชาชนบ้านรวมมิตรและประชาชนในหมู่บ้านตามเส้นทางเดินป่า และผลกระทบของการจัดการ
ท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าบ้านรวมมิตรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมและ
วัฒนธรรม เพื่อหาแนวทางแก้ไขตามธรรมชาติของประชาชนบ้านรวมมิตรและประชาชนในหมู่บ้าน
ตามเส้นทางเดินป่า ผู้ให้ข้อมูลคือหัวหน้าครอบครัวราษฎรบ้านรวมมิตรและหมู่บ้านตามเส้นทาง
เดินป่า ซึ่งได้แก่ บ้านจะแล บ้านยะฟู และบ้านเข้าห้วยแม่ซ้าย ท้องที่ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบจำนวนทั้งสิ้น 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ
ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40 ปี ร้อยละ 48.33
ไม่ได้เรียนหนังสือ ส่วนใหญ่เป็นคนที่ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น ภายในครอบครัวมีสมาชิกเฉลี่ย 5 คน
และมีสมาชิกภายในครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 3 คน ใน 1 ปีที่ผ่านมาไม่มีสมาชิกใน
ครอบครัวใดย้ายออกจากหมู่บ้านเลย แต่มีสมาชิกจากภายนอกย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้าน 3 คน

ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า ตั้งแต่มี
การจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าเกิดขึ้นในบริเวณนี้ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอาชีพเพิ่มขึ้น มีราย
ได้เพิ่มขึ้น แต่ก็มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่วนการถือครองที่ดิน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่ามีที่
ดินเท่าเดิม

ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าทางด้านสังคมและวัฒนธรรม พบ
ว่า ตั้งแต่มีการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าเกิดขึ้นในบริเวณนี้ ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดรับประทาน
อาหารที่เป็นชนิดและลักษณะของอาหารเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม วัฒนธรรมในการรับประทาน
อาหารส่วนใหญ่ก็เปลี่ยนไปจากเดิม ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดใช้เครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิต
ประจำวัน และไม่ได้แต่งกายด้วยชุดชาวเขาเหมือนแต่ก่อน การร้องเพลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงตาม
สมัยนิยม และเกือบทั้งหมดมีสมาชิกในบ้านที่พูดภาษาต่างประเทศได้ บ้านเรือนของผู้ให้ข้อมูล
ส่วนใหญ่สร้างแบบสมัยใหม่ และนิยมให้บุตรหลานเรียนหนังสือสูงขึ้นกว่าเดิม การพึ่งพากันในหมู่
บ้านส่วนใหญ่จะพึ่งพากันไม่ได้เหมือนสมัยก่อน ในขณะที่กรณีของโจรสลัดลดลงกว่าเดิมมาก

ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่าในด้านกายภาพ ผู้ให้ข้อมูลส่วน
ใหญ่ระบุว่า การท่องเที่ยวแบบทัวร์ป่ามีผลให้จำนวนป่าไม้และสัตว์ป่าลดลง สาเหตุเพราะช้างที่ใช้

ในการรับส่งนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก หลังเลิกงานแล้วเจ้าของปล่อยเข้าไปหากินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขียบย่ำกล้าไม้ในป่า ทำลายต้นไม้ขนาดเล็ก ประชาชนส่วนหนึ่งยังตัดไม้ไปสร้างที่พักให้นักท่องเที่ยวและใช้ทำฟันในการประกอบอาหาร ส่วนสัตว์ป่านั้นเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในบริเวณนี้มีผู้คนจากท้องถิ่นอื่นอพยพเข้ามาอยู่มากขึ้น มีการล่าสัตว์เพื่อเป็นอาหารจึงทำให้สัตว์ป่าลดลง และสภาพแวดล้อมบนเส้นทางเดินป่าเสื่อมโทรมลง เกิดการพังทลายของดิน คุณภาพของน้ำเสื่อมลง แต่ความสะอาดภายในหมู่บ้านมีมากขึ้น ปริมาณขยะลดลง และสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้นกว่าเดิม ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดระบุว่าจำนวนบ้านเรือนและร้านค้าภายในหมู่บ้านเริ่มแออัดขึ้น และร้อยละ 55.33 ระบุว่า มีนักท่องเที่ยวถามหาหัตถ์บริการและยาเสพติด แต่ชาวบ้านบอกว่าไม่มีหัตถ์บริการในท้องถิ่นนี้ ส่วนยาเสพติดผู้นำเที่ยวจะพานักท่องเที่ยวไปเสพตามหมู่บ้านชาวเขาที่อยู่บนคอยต่างๆ ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นควรที่ปรับปรุงชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป โดยส่วนใหญ่กล่าวว่าควรให้นายมานพ เลิศบรรจงขวัญ ซึ่งปัจจุบันผู้จัดการทัวร์ช้างบ้านรวมมิตรเป็นผู้ดำเนินการออกไปประสานงานกับบุคคลภายนอกต่อไป

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

กฤติกา ปีกวงศ์. การพัฒนาชุมชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการท่องเที่ยว
เกษตรเชิงนิเวศในมุมมองของชาวบ้าน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจ สังคมของประชาชนในชุมชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในแนวทางการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่ง 3) ศึกษาถึงความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 4) ทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจของประชาชนบ้านโป่ง ในแนวทางการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศกับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่ง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าครอบครัวของประชาชนชุมชนบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 169 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบเพื่อให้มีความตรงในเนื้อหา และความเป็นปรนัย การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2542 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุโดยเฉลี่ย 47 ปี ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงสุดในระดับประถมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพหลักและประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพรอง โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 59,902 บาท ในปี พ.ศ.2540 มีจำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันและมีกิจกรรมร่วมกันเฉลี่ยครอบครัวละ 4 คน ส่วนมากมีสถานภาพการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์หมู่บ้าน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม และไม่มีการติดต่อกับนักพัฒนาในรอบปี พ.ศ.2540

ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่งนั้นผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศในระดับมาก 3 แนวคิดอันได้แก่

1) แนวคิด “กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะก่อให้เกิดขึ้นบนพื้นที่ต้องมุ่งเน้นความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องไม่ใช่ต่อคนที่เข้าไปในพื้นที่ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะยอมรับสภาพแวดล้อมอย่างที่เป็นอยู่และไม่มุ่งหวังที่จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงหรือดัดแปลงสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายแก่ตนเอง”

2) แนวคิด “กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจำเป็นต้องมีการเตรียมการอย่างมาก หมายทั้งผู้นำและผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในด้านต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม”

3) แนวคิด “กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรม ไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ จนเกิดความเสียหาย เช่น การล่าสัตว์ การตกปลาไม่เหมาะสมที่จะเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศ”

สำหรับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่งนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ไม่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ 4 ด้าน อันได้แก่ การจัดการด้านที่พัก การจัดการด้านพาหนะรับ-ส่ง การเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ และการจัดการบริการด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และของที่ระลึก ส่วนกิจกรรมด้านการจัดการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม และการจัดการบริการด้านการแสดงประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่าต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

ส่วนผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจของประชาชนบ้านโป่งในแนวคิดการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศกับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศของประชาชนบ้านโป่งนั้น ผลการทดสอบพบว่าประชาชนบ้านโป่งที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ กิจกรรมการจัดการบริการด้านพาหนะรับ-ส่ง กิจกรรมการจัดการบริการด้านที่พัก กิจกรรมจัดการบริการด้านการแสดงประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมการจัดการบริการด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และของที่ระลึก และกิจกรรมการจัดการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ที่แตกต่างกันทุกกิจกรรมอันเนื่องมาจากมีระดับความรู้ความเข้าใจในแนวคิดการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศที่ต่างกัน

LOCATIONS(S) : NATIONAL LIBRARY

อุไรพรรณ ปรางอุคตทรัพย์. ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนเป็นฐาน เป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ในขณะที่ตัวกันก็ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่นหากมีการจัดการที่เหมาะสม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่ โดยการศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยเทคนิคเดลฟี เพื่อรวบรวมข้อมูลแบบ สุ่มโนประชากรจากครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 143 ครัวเรือน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้สมการถ่วงน้ำหนัก

ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยที่บ่งชี้ถึงศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ 4 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ปัจจัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านกิจกรรมและการจัดการนักท่องเที่ยว และปัจจัยด้านองค์กรชุมชน นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนบ้านทุ่งสูงมีศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้โดยมีระดับศักยภาพสูงสุดในปัจจัยด้านองค์กรชุมชน และมีระดับศักยภาพปานกลางในปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่และปัจจัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว และระดับศักยภาพต่ำสุดในปัจจัยด้านกิจกรรมและการจัดการนักท่องเที่ยว

ผลลัพธ์ของการศึกษาที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ชุมชนบ้านทุ่งสูงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการจัดการเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยในภูมิภาค อาจเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือในการจัดฝึกอบรม เพิ่มพูนทักษะด้านการวางแผนและจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และคอยสนับสนุนให้คำแนะนำต่างๆ แก่ชุมชนต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่งหากมีความจำเป็น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

ปีทา คัตตะจันทร์. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการท่องเที่ยวหาดคอกเกดที่มีต่อชาวบ้านสะอาคณาทม ตำบลลำปาว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา (เน้นสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2539.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการท่องเที่ยวหาดคอกเกด ที่มีต่อชาวบ้านสะอาคณาทม ตำบลลำปาว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวและสัมภาษณ์ผู้รู้ในหมู่บ้าน จำนวน 91 คน สัมภาษณ์นักท่องเที่ยว จำนวน 50คน และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 41 คน ประกอบกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยใช้สถิติพื้นฐานคือร้อยละ นำเสนอโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า ชาวบ้านได้เปลี่ยนอาชีพจากการเกษตรกรรมมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาวะการออมและลดภาวะหนี้สินของชาวบ้าน และสามารถซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือนได้เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น พัดลม เป็นต้น ชาวบ้านมีรายจ่ายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านการลงทุนในการประกอบอาชีพและสิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือน ตลอดจนใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน สำหรับการลงทุน ชาวบ้านต้องใช้เงินทุนสูงในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้เป็นการลดภาวะการว่างงาน เนื่องจากชาวบ้านมีงานทำมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวหาดคอกเกด ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจของชาวบ้านในทางที่ดีขึ้น และเอื้ออำนวยในการพัฒนาหมู่บ้าน 2) ผลกระทบทางด้านสังคม พบว่า การพัฒนาท้องถิ่น ชาวบ้านให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรขึ้นในหมู่บ้าน ชาวบ้านมีความตระหนักถึงการรักษาสภาพแวดล้อมบริเวณหาดคอกเกด โดยการช่วยกันรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบให้มากขึ้น ด้านการศึกษาชาวบ้านให้ความสำคัญต่อการศึกษา โดยส่งเสริมให้บุตรหลานมีการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น ด้านปัญหาสังคมในหมู่บ้าน ได้แก่ การอพยพเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น สินค้าบริโภคในหมู่บ้านมีราคาแพงขึ้น และปัญหาการแข่งขันในการประกอบอาชีพ นอกนั้นเป็นปัญหาสังคมเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านและบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น การมั่วสุมของเยาวชน การลักขโมย การพนัน และความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านห่างเหินกัน

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

กมล สุพรรณ. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชน
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีผลต่อระดับ
พฤติกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว
ของเยาวชน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2539 ในเขต
กรุงเทพมหานครจำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for Social Science) โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การผันแปร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน
สถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการให้คุณค่า
ต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว
ถูกต้องแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว และ
กลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนคือ เยาวชนขาดความรู้
และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึงพฤติกรรมการ
ท่องเที่ยวที่ถูกต้อง วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวของเยาวชนส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการพักผ่อนมาก
กว่าชื่นชมธรรมชาติ นอกจากนี้เยาวชนยังขาดความตระหนักในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานที่
ท่องเที่ยว การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดการทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
หน่วยงานที่รับผิดชอบยังมีการดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีพอ และมีการจัด
การด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เหมาะสมแก่ขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไม่มีการจำกัด
จำนวนนักท่องเที่ยว และควบคุมจำนวนร้านค้าให้เหมาะสม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวดในการ
ลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังรวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้นักท่องเที่ยว
ทราบความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ วิธีการเที่ยวชมที่ถูกต้องและกฎระเบียบ
ต่างๆของสถานที่ท่องเที่ยว

จากปัญหาและอุปสรรคข้างต้น นำมาซึ่งข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้คือ หน่วยงานรัฐ หรือผู้มีส่วนรับผิดชอบควรเข้มงวดเกี่ยวกับการจัดการดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว เช่น จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ควบคุมจำนวนร้านค้าให้เหมาะสม และจัดให้มีถังขยะ ห้องน้ำ ห้องส้วมให้เพียงพอ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ถูกต้องให้แก่เยาวชน สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีจิตสำนึกและร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจัดรูปแบบของการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น และร่วมมือกับภาครัฐในการจัดหางบประมาณเพื่อนำมาดูแลและบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว นอกจากนี้หน่วยงานรัฐควรสนใจให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว และดูแลพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น และควรมีการลงโทษผู้ที่กระทำการอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

นวรรตน์ ตฤติยศิริ. การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานะการแข่งขัน กลยุทธ์ทางการตลาด พฤติกรรมการบริโภคและมูลเหตุจูงใจ ทักษะของผู้บริโภค รวมทั้งศึกษาปัญหาทางการตลาด ทั้งนี้ โดยการเก็บข้อมูลจากบุคคลสามกลุ่มคือ ผู้บริหารธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ ผู้ใช้บริการของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศและผู้ที่ยังไม่เคยใช้บริการ

ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อการแข่งขันที่สำคัญที่สุดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศคือ ชื่อเสียงและภาพพจน์ของกิจการ เหตุผลที่สำคัญที่สุดในการใช้บริการของลูกค้าธุรกิจนำเที่ยวในประเทศคือ ความสะดวกสบายในการเดินทางท่องเที่ยว และลูกค้าส่วนใหญ่มีความพอใจในบริการที่ได้รับ ส่วนปัจจัยหรือมูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่สุดของลูกค้าในการตัดสินใจเลือกธุรกิจนำเที่ยวในประเทศคือ ชื่อเสียงและภาพพจน์ของกิจการ สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยใช้บริการของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ ส่วนใหญ่มีความสนใจในบริการของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ โดยที่ความสนใจนี้มีได้มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของผู้ตอบ สำหรับความคาดหวังในเรื่องของความสนใจของผู้บริโภคภายในหนึ่งปีข้างหน้า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่แน่ใจว่าจะซื้อบริการหรือไม่

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ ได้แก่ การขาดความช่วยเหลือจากรัฐบาลเท่าที่ควร อุปสงค์ของผู้บริโภคมีลักษณะของฤดูกาล ความไม่มีมาตรฐานของธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการนำเที่ยวในประเทศ รวมทั้งปัญหาด้านบุคลากร

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

บูรณศักดิ์ ฤกษ์สำรวจ. การประเมินผลนโยบายขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย

2543 : ศึกษาเฉพาะสำนักงานภาคกลางเขต 5. ปัญหาพิเศษ สาขา นโยบาย
 สาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง การประเมินผลนโยบายขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2543 การจัดการและการเตรียมการขององค์กรฯ และปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายมาปฏิบัติตลอดจนแนวทางแก้ไข

วิธีการศึกษา ใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in – depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 14 คน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานของ ททท.สำนักงานภาคกลาง เขต 5 ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชน สื่อมวลชน และผู้ประกอบการในพื้นที่ และได้นำแนวคิดทฤษฎีภายใต้บริบท โดยใช้สถิติเชิงพรรณนามาประกอบในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า องค์กรของ ททท.สำนักงานภาคกลาง เขต 5 มีการปรับปรุงในด้านบุคลากร ได้แก่ การปรับปรุงในด้านการทำงาน การปรับปรุงในด้านการมีส่วนร่วมและการเข้ากับสถานะแวดล้อมได้ดีปานกลาง

สำหรับการประเมินผลนโยบายขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ การประเมินผลในด้านการบริหารจัดการ การวางแผน การจัดกิจกรรม และโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของโครงการปีท่องเที่ยวไทย 2543 พบว่ามีการเตรียมการความพร้อมขององค์กร และมีการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมาย ทำให้ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2543 โดยภาพรวมทั้งจังหวัดตราด

ปัญหาอุปสรรคในการประเมินผลนโยบายขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ปัญหางบประมาณที่ไม่เพียงพอและมีอยู่อย่างจำกัด จำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอกับภาระงาน และขนาดของพื้นที่รับผิดชอบ ปัญหาในเรื่องการประสานงาน และขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนปัญหาคนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยว ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2543

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานศึกษาวิจัยนี้ ได้แก่ ควรมีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์เพิ่ม นอกจากนั้น ควรมีการพัฒนาบุคลากรในด้านการปฏิบัติงาน ให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยวตลอดจนการเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้พร้อม และสะดวกในการเรียกใช้ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กร เพิ่มการประสานงาน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

สนั่น ชัยชนะ. ความรู้และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศเพื่อพัฒนาบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ คณะธุรกิจ การเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงความรู้ของประชาชนบ้านโป่งเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ 2) ศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนบ้านโป่งที่มีต่อการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ 3) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคของประชาชนบ้านโป่งหากมีการจัดการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าครอบครัวในชุมชนหมู่บ้านโป่ง หมู่ที่ 6 ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 118 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 48 ปี อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโป่งเฉลี่ย 29 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพรอง โดยมีรายได้เฉลี่ย 35,593 บาทต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง โดยมีขนาดของพื้นที่เฉลี่ยน้อยกว่า 3 ไร่

ในประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนบ้านโป่งเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ การท่องเที่ยวที่ใช้ธรรมชาติเป็นฐาน การท่องเที่ยวบนพื้นฐานให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ระบบนิเวศภายใต้การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ประชาชนบ้านโป่งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศทั้ง 4 องค์ประกอบหลักดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาบ้านโป่งให้มีความยั่งยืนต่อไป

LOCATION (S) : NATIONAL LIBRARY

นฤพนธ์ เอื้อธวัชวันต์. นิตยสารแนวท่องเที่ยว : ศึกษาองค์กร เนื้อหา และผู้รับสาร. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบองค์กรผู้ผลิตนิตยสารแนวท่องเที่ยวที่เป็นองค์กรของรัฐ (อนุสารอศท.) และองค์กรที่เป็นของภาคเอกชน (เพื่อนเดินทาง, แคมป์ท่องเที่ยว) พร้อมทั้งสำรวจเนื้อหาของนิตยสารแต่ละฉบับ โดยแบ่งลำดับเนื้อหาออกเป็นสัดส่วนพื้นที่การนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพสี และ ภาพขาวดำ วัตถุประสงค์และรูปแบบการนำเสนอ นอกจากนี้ยังทดสอบเนื้อหาที่นำเสนอในนิตยสารว่ามีความสอดคล้องกับการอ่าน การนำไปใช้ และความพึงพอใจของผู้รับสารที่เป็นกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ นอกจากนี้ ได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตนิตยสารบางฉบับ เพื่อรวบรวมข้อมูลบางประการเกี่ยวกับการผลิต

ผลการวิจัยพบว่า องค์กรผู้ผลิตนิตยสารทั้ง 3 ฉบับ มีความแตกต่างกัน โดยแต่ละองค์กรจะไม่มีกำหนดนโยบายในการจัดทำนิตยสาร ยกเว้นอนุสารอศท. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐจะจัดทำนิตยสารเพื่อตอบสนองนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่วนเนื้อหาของแต่ละฉบับก็มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะขององค์กร และ กลุ่มเป้าหมาย ในด้านความสอดคล้องของผู้ส่งสารกับผู้รับสารพบว่ามีความสอดคล้องกัน เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยตรง แต่ในด้านความย่อครั้งในการอ่านกับลักษณะการนำเสนอของเนื้อหา ไม่สอดคล้องกันบางฉบับ

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการจัดการทางธุรกิจของแต่ละองค์กรจะแตกต่างกันไปตามลักษณะและขนาดขององค์กร โดยเฉพาะงบประมาณในการจัดทำซึ่งพบว่าองค์กรของรัฐจะมีมากกว่าและรายได้จากธุรกิจก็มีมาก ไม่ต้องหาโฆษณา เนื่องจากลูกค้าจะเข้ามาจองลงโฆษณาเอง

สำหรับการศึกษาถึงแนวโน้มในอนาคต พบว่า นิตยสารแนวท่องเที่ยวไม่มีจุดสิ้นสุด จะมีการผลิตนิตยสารแนวท่องเที่ยวต่อไปเรื่อยๆ และภาวะการแข่งขันก็จะมีสูงขึ้นด้วย เนื่องจากผู้ผลิตสามารถนำเสนอเนื้อหา ลักษณะและรูปแบบได้อย่างหลากหลาย

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

แสนคม สังฆะวดี. การพัฒนาการเกษตรเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยว ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2542.

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเกษตรเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยว ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประชาชนบ้านสะโจ๊ะ 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนบ้านสะโจ๊ะที่มีต่อกิจกรรมของหมู่บ้าน ในด้านประเพณีและวัฒนธรรมทางการเกษตร และด้านศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกันของเกษตรกรชาวเขาเผ่าอาข่า 3) เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะของประชาชนบ้านสะโจ๊ะในแนวทางการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูกิจกรรมของหมู่บ้าน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกจัดตั้งและเป็นไปในทิศทางที่ยั่งยืน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนบ้านสะโจ๊ะที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี จำนวน 191 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหาและทดสอบความเที่ยง โดยได้ค่าความเที่ยง 0.77 การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม สถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งเป็นเพศชายมีอายุโดยเฉลี่ย 38 ปี ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาใด มีรายได้เฉลี่ย 19,505 บาทต่อปี มีแรงงานที่สามารถทำงานด้านการเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 2 คน ส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเองบางส่วนและเช่าบางส่วนที่ใช้ในการเกษตร

ทัศนคติของประชาชนบ้านสะโจ๊ะที่มีต่อกิจกรรมของหมู่บ้านในด้านประเพณีและวัฒนธรรมทางการเกษตร และด้านศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกันของชาวเขาเผ่าอาข่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลแสดงทัศนคติว่า เห็นควรรักษากิจกรรมเกือบทุกกิจกรรมของหมู่บ้านทั้ง 2 ด้านไว้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป แต่มีบางกิจกรรมที่ผู้ให้ข้อมูล แสดงทัศนคติว่าควรยกเลิกไป เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ให้ผลในทางลบแก่การพัฒนาการเกษตรเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาทิเช่น การห้ามอาบน้ำ ก่อนและหลังการเข้าไปเผาไม้ในที่แห้งในไร่ และการที่กำหนดให้ประชาชนอาข่าทุกคนต้องมีกล้องยาสูบประจำตัวที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 1 ศอก เป็นต้น

สำหรับข้อเสนอแนะของประชาชนบ้านสะโจ๊ะในแนวทางการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูกิจกรรมของหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ระบุ ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมของหมู่บ้านในหลายกิจกรรม เป็นต้นว่า ควรให้ผู้ที่ไม่แห้งในไร่อาบน้ำได้ เพื่อไม่ให้มี

กลิ่นตัวที่ไม่พึงประสงค์ อันอาจจะสร้างความรำคาญให้แก่ผู้ใกล้ชิด รวมทั้งนักท่องเที่ยว และ
ควรให้ประชาชนบ้านสะโงะทุกคนมีเสรีในการครอบครองยาสูบประจำตัว รวมทั้ง ควร
อนุญาตให้ครอบครัวใด ที่ทำพิธีกินข้าวใหม่แล้วไปเก็บเกี่ยวข้าวได้ โดยไม่ต้องรอให้ครอบครัว
อื่นๆ ทำพิธีกินข้าวใหม่เสร็จพร้อมกันก่อน

LOCATION (S) : NATIONAL LIBRARY

นำชัย ทำนุผล และคนอื่นๆ. การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,
2543.

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนบ้านโป่ง เป็นการ
วิจัยและพัฒนาที่ประยุกต์รูปแบบจำลองการประเมินผลของ Center of the study and Evaluation
(CSE model) เป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อหาคำตอบเชิงประจักษ์ในวัตถุประสงค์ของการวิจัยดัง
นี้ คือ 1) เพื่อทราบถึงศักยภาพของชุมชนบ้านโป่งในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งใน
แง่ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและศักยภาพในการบริหารจัดการของชุมชนเอง 2) เพื่อ
ศึกษาและพัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมของธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีชุมชนเป็นฐาน 3) เพื่อศึกษา
ลักษณะหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารจัดการและดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว
และ 4) เพื่อวิเคราะห์ผลที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่ง
แวดล้อมของชุมชน การดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการโดยการยึดกรอบการประเมินผลตามรูปแบบ
จำลองการประเมินผล CSE ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอนคือ 1) สืบค้นปัญหาและความต้องการ (need
assessment) 2) ขั้นตอนการวางแผนแก้ปัญหา (program planning) 3) ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงาน
(implementation evaluation) 4) ขั้นตอนการประเมินผลความก้าวหน้า (progress evaluation) 5) ขั้นตอนการ
ประเมินผลที่เกิดขึ้น (outcome evaluation) ทุกขั้นตอนของกรอบดำเนินการวิจัย คณะผู้วิจัยใช้รูป
แบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research, PAR) โดยคณะผู้วิจัย
ปฏิบัติตนเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกของชุมชนบ้านโป่ง การดำเนินการวิจัยใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือน
มีนาคม พ.ศ. 2542 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2543 รวมเป็นเวลาทั้งสิ้นหนึ่งปีห้าเดือน ผลการวิจัยใน
แต่ละขั้นตอนได้มาซึ่งข่าวสารข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยแต่ละข้อดังนี้ 1) ขั้นตอนสืบค้น
ปัญหาและความต้องการของชุมชน ผลการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้พบว่าชุมชนบ้านโป่งมี
ทรัพยากรทั้งทางธรรมชาติซึ่งได้แก่ผืนป่าอนุรักษ์ที่สมบูรณ์ในระบบนิเวศทางธรรมชาติ มีลักษณะ
ดั้งเดิม รวมทั้งมีวัฒนธรรมชุมชนที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศซึ่งนับว่ามีองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่
หลากหลาย สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี 2) ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการ
แก้ปัญหา ขั้นนี้คณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยร่วมกับชุมชน คณะ
กรรมการพัฒนาหมู่บ้าน ครูโรงเรียนบ้านโป่งพัฒนากร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและชาว
บ้านที่สมัครใจเข้าร่วมประชุมโดยใช้เทคนิค AIC (appreciation, influence and control) ในการ
ดำเนินการประชุมซึ่งใช้เวลาตอนกลางคืน จำนวน 9 ครั้ง ผลการดำเนินการวิจัยพบว่าสมาชิกชุมชน
บ้านโป่งหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน(stakeholders)ได้วิเคราะห์ปัญหาของชุมชนซึ่งทุกคนยอมรับ
ว่าปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นปัญหาหลักของชาวบ้านโป่ง หากแต่ชุมชนยังมีทรัพยากรธรรมชาติ

และวัฒนธรรมที่ค่อนข้างสมบูรณ์สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้ สมาชิกในที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันในการที่จะดำเนินธุรกิจชุมชนด้วยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดตั้งเป็นชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่ง โดยมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนและได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม อัตราค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากการให้บริการ และเกณฑ์การแบ่งปันผลประโยชน์ ซึ่งแผนการดำเนินงานธุรกิจชุมชนนี้นับว่าเป็นข้อผูกพันที่สมาชิกชมรมให้พันธสัญญา สำหรับทุนดำเนินการนั้น สมาชิกชมรมฯเห็นพ้องกันในการระดมทุนจากสมาชิก คณะกรรมการและสมาชิกชมรมที่รับผิดชอบภาระหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานชมรมได้รับการถ่ายทอดความรู้จากการจัดการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดำเนินงานและร่วมกันสำรวจและพัฒนาเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติจำนวน 2 เส้นทาง เพื่อกิจกรรมการศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศธรรมชาติของนักท่องเที่ยว 3) ขั้นการประเมินผลการดำเนินงาน หลังจากชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่งได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินงานให้บริการการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นโครงการนำร่องแล้วได้มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางมาใช้บริการระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2543 ตามรายการนำเที่ยวรายการต่างๆ ของชมรม ในระหว่างนักท่องเที่ยวเดินทางมาใช้บริการนำเที่ยวของชมรมนั้น คณะกรรมการดำเนินงานของชมรมและคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของชมรมทั้งในแง่ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการที่ได้รับ ผลการประเมินได้ถูกนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกชมรมเพื่อพิจารณาคัดสินใจในการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการให้บริการท่องเที่ยวให้เป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมชุมชนให้ยั่งยืน 4) ขั้นตอนการประเมินผลความก้าวหน้า หลังจากชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่งได้ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการดำเนินการให้บริการตามผลการประเมินแล้ว ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2543 ได้มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาใช้บริการนำเที่ยวสม่ำเสมอ ในขั้นตอนนี้ชมรมได้มีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเพื่อประเมินความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริการต่างๆ ที่ได้รับ ผลการประเมินในขั้นตอนนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจสูงกว่าการประเมินในขั้นการดำเนินงาน ซึ่งหมายความว่าชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่งได้ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เหมาะสมถูกต้องทิศทางขึ้นตลอดเวลา ในขั้นตอนนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ ลักษณะการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่งในการดำเนินกิจการบริการท่องเที่ยวของชมรม ผลวิจัยพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (genuine participation) ในขั้นตอนการวางแผนแก้ปัญหาซึ่งในจำนวนนี้พบว่าสมาชิกส่วนมากมีส่วนร่วมในลักษณะมีความร่วมมือ (cooperation) ระหว่างสมาชิกชมรมและนักพัฒนา สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนและขั้นการติดตามประเมินผลนี้ ผลวิจัยพบว่าสมาชิกส่วน

มากมีลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเช่นกัน หากแต่ในขั้นการติดตามและประเมินผลนั้นพบว่า มีจำนวนสมาชิกชมรมมีส่วนร่วมในลักษณะจอมปลอม (pseudo-participation) มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ ส่วนขั้นตอนการแบ่งปันผลประโยชน์นั้นพบว่าสมาชิกเกือบทั้งหมดมีส่วนร่วมในลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและในจำนวนนี้กลุ่มใหญ่มีลักษณะการมีส่วนร่วมแบบประชาชนมีอำนาจ (empowerment) ในการบริหารจัดการมากกว่าขั้นตอนอื่นๆ 5) ขั้นตอนการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจบริการการท่องเที่ยว นั้น ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินธุรกิจของชมรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่งประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ดังเห็นได้จากผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจบริการที่นำมาปันผลในการประชุมใหญ่ประจำปีในอัตรา 7.88 บาทต่อ 1 เรือนหุ่น สำหรับผลที่เกิดขึ้น (consequences) จากการดำเนินธุรกิจบริการการท่องเที่ยวตามการรับรู้ของสมาชิกชมรมนั้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่พึงพอใจต่อรายได้ที่ได้รับจากการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ได้รับในทางอ้อม นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่ามีความพึงพอใจที่มีโอกาสพบปะผู้คนและเพื่อนใหม่ และสมาชิกชมรมเองมีความสัมพันธ์ร่วมมือร่วมกันมากขึ้นทั้งในประเด็นร่วมมือดำเนินกิจกรรมบริการ และการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน สำหรับผลที่เกิดขึ้นด้านสิ่งแวดล้อม ผลวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่าชุมชนบ้านโป่งมีความสะอาดเรียบร้อยกว่าเดิม แหล่งน้ำธรรมชาติสะอาดขึ้น นักท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง ชาวบ้านให้ความร่วมมือร่วมกันอนุรักษ์และดูแลรักษาป่ามากขึ้น แต่ในประเด็นการหาของป่าของชาวบ้านนั้นผู้ให้ข้อมูลรายงานว่าชาวบ้านยังคงดำเนินกิจกรรมการหาของป่า เช่น เก็บเห็ดชนิดต่างๆ ไข่มดแดง ไข่มจั่น ฯลฯ เพื่อการบริโภคและจำหน่ายเหมือนเดิม หากแต่รูปแบบการหาของป่าได้เปลี่ยนไปในรูปแบบไม่ทำลายธรรมชาติมากขึ้น

LOCATION(S) : TU LIBRARY

อรไท ครุฑเวช. การวิเคราะห์คุณสมบัติของพนักงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต ภูเก็ต : คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2544.

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตจากความคิดเห็นของผู้ประกอบการและผู้บริหาร เพื่อนำคุณสมบัติที่ต้องการและข้อเสนอแนะพร้อมทั้งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อเสนอเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดอุตสาหกรรมจริง พร้อมทั้งนำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากอุตสาหกรรมหลักของการท่องเที่ยว คือ อุตสาหกรรมที่พักแรม และธุรกิจนำเที่ยว โดยแจกแบบสอบถาม 350 ชุด นำข้อมูลมาวิเคราะห์ 190 ชุด ซึ่งเป็นจำนวนประมาณร้อยละ 30 ของอุตสาหกรรมทั้งหมด

ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้ประกอบการ และหรือระดับผู้บริหารของสถานประกอบการที่พักแรม และธุรกิจนำเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะใช้เกณฑ์การรับพนักงานจากการมีประสบการณ์ ความสามารถด้านการใช้ภาษาและบุคลิกภาพ โดยที่ระดับการศึกษาเป็นตัวเลือกลำรองลำดับสุดท้าย ผู้ประกอบการเสนอให้บัณฑิตสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีการฝึกงานและฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น ควรมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และเพิ่มพูนแนวคิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หรือเชิงอนุรักษ์ให้มากขึ้น ปัญหาที่พบมากที่สุด เป็นปัญหาด้านภาษา องค์กรที่ดี ผู้ประกอบการและผู้บริหารในอุตสาหกรรมพอใจในประสิทธิภาพของพนักงานปัจจุบันที่มีอยู่ รายวิชาที่แนะนำคือ มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร และการทำงานเป็นทีม รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับด้านทฤษฎี อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่แนะนำมากที่สุด คือ หลักเกณฑ์การเป็นมัคคุเทศก์ หลักการโรงแรม และการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามลำดับ

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และเสนอทางเลือกในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต 8 ทางเลือก คือ 1) ให้มีการฝึกงานมากขึ้น มิใช่เฉพาะภาคเรียนสุดท้าย 2) ควรร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้ให้นักศึกษา 3) เพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น 4) ควรแบ่งแขนงวิชาเอกเฉพาะด้าน 4) ควรเพิ่มทักษะคอมพิวเตอร์ และหน่วยกิตในการศึกษาคอมพิวเตอร์ 6) เพิ่มจำนวนบุคลากร 7) เพิ่มอุปกรณ์และห้องปฏิบัติงานของโปรแกรมวิชา 8) ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษา สำหรับความร่วมมือกับภาคเอกชนจะเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการพัฒนาหลักสูตรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

LOCATION(S) : ราชภัฏ พระนคร

: ราชภัฏ เพชรบุรีวิทยาลัย

ทวีศักดิ์ ทิพนมหิษฐ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไป

ท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ฉะเชิงเทรา : โปรแกรมวิชา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏราชนครินทร์, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว 5) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการพัฒนาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 6) เพื่อการวิเคราะห์การทำนายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี ณ บริเวณชายหาดพัทยาและบางแสน รวม 536 ตัวอย่างและนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ บริเวณอุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร 521 ตัวอย่าง รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1057 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิด 27 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก และระดับการพัฒนาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t และการทำนายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว ใช้การวิเคราะห์ความถดถอย (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สถานภาพด้านต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน อายุ รายได้ต่อเดือน อาชีพและภูมิลำเนา ส่วนทางด้านเพศ และระดับการศึกษาสูงสุดไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทราของนักท่องเที่ยวพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ จุดประสงค์หลักของการท่องเที่ยว จุดประสงค์รองในการท่องเที่ยว ของที่ระลึกที่ชอบในแหล่งท่องเที่ยวและพาหนะที่ใช้ในการท่องเที่ยว ส่วนในเรื่องระยะเวลาว่างที่ใช้ในการท่องเที่ยว แหล่งข้อมูลสำคัญ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางในการท่องเที่ยวและระดับความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวพบว่า มีความคิดเห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว

เที่ยวของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง สถานที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร และสินค้าที่ระลึก ส่วนด้านระบบจราจร และข้อมูลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ระบบจราจร สถานที่จอดรถ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและราคาอาหาร ส่วนด้าน ความสะอาดร้านค้า ร้านอาหาร คุณภาพร้านค้า ร้านอาหารและสินค้าที่ระลึก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) การทำนายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ จังหวัดที่ไปท่องเที่ยว ของที่ระลึกในจังหวัดที่ไปท่องเที่ยว และผู้ร่วมเดินทางไปท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

LOCATION(S) : ราชภัฏ เพชรบุรีวิทยาเกษตร

ศูนย์บริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การศึกษาและวิเคราะห์โครงการลงทุนในพื้นที่บาง
แสน กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษานี้ คือ 1) ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการลงทุนของโรงแรมบางแสน รีสอร์ท หลังจากหมดสัญญาการให้เช่าในเดือนกันยายน 2541 โดยศึกษาว่าควรเป็นไปในรูปแบบใดจึงเหมาะสม รวมทั้งศึกษาการจัดรูปแบบการบริหารให้สอดคล้องกับแนวทางด้านการเงินของโครงการ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ และเพื่อเป็นสถาบันฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้สำหรับพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งในด้านการเงินของโครงการ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในบริเวณดังกล่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

ขอบเขตการศึกษามีดังนี้คือ 1) ขอบเขตการศึกษาในส่วนของโรงแรมบางแสน รีสอร์ท คือ ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมาะสมในการลงทุนของกิจการโรงแรมบางแสน หลังจากหมดสัญญาเช่าในปี 2541 ว่าสมควรจะดำเนินการในรูปแบบใด ศึกษาแนวทางในการบริหารงานของรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมนั้น ศึกษารูปแบบการพัฒนาขยายกิจการของโรงแรมบางแสน โดยทำการออกแบบเบื้องต้น เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ได้สูงสุด และคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ศึกษาและวิเคราะห์ด้านการเงินของโครงการลงทุน ในรูปแบบที่เหมาะสมนั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในด้านการลงทุน 2) ขอบเขตการศึกษาในส่วนของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว (สรท.) คือ ศึกษาแนวทางการพัฒนาให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค หรือในระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาบุคลากรของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศึกษาแนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพในการขยายหรือปรับปรุงให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมในระดับนานาชาติ โดยให้รับประโยชน์จากพื้นที่สูงสุด และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยทำการออกแบบเบื้องต้น โดยเสนอแนวทางว่าควรต้องปรับปรุงหรือก่อสร้างสิ่งใดเพิ่มเติม ศึกษาการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้กลมกลืนและเป็นไปในทิศทางเดียวกับภาพรวมของโรงแรมบางแสน รีสอร์ท และชายหาดบางแสน ศึกษาและวิเคราะห์ด้านการเงินของโครงการลงทุนพัฒนาสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนในด้านการลงทุน 3) ขอบเขตการศึกษาในส่วนของการบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการของพื้นที่หาดบางแสน เสนอแนะแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสม และกำหนดเขตการพัฒนา ของพื้นที่หาดบางแสน เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสมในอนาคต

พื้นที่ศึกษาสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนดังนี้คือ 1) พื้นที่บริเวณชายหาดบางแสน ต.แสนสุข จ.ชลบุรี มีความยาวประมาณ 2.5 กม. และมีความกว้างประมาณ 50-200 เมตร ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของเทศบาลตำบลแสนสุข 2) พื้นที่บริเวณโรงแรมบางแสนบีช รีสอร์ท และบริเวณโรงซักรีดของโรงแรมมีเนื้อที่ 155 ไร่ และ 15 ไร่ 40 ตารางวาตามลำดับ เป็นที่ดินของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งได้อนุญาตบริษัทบางแสนบีช รีสอร์ท จำกัด เช่าดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2526 – กันยายน 2541 3) พื้นที่บริเวณสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีเนื้อที่ 51.5 ไร่ เป็นที่ดินของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนในการศึกษามีสาระและความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นดังต่อไปนี้ 1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพที่จะมีผลต่อการพัฒนาโครงการต่างๆ ในพื้นที่ 2) สำรวจและตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐานทุกประเภทที่เข้าสู่ หรือมีอยู่ในบริเวณพื้นที่ศึกษา 3) สำรวจรายละเอียดพื้นที่โครงการ เพื่อให้ทราบอย่างแน่ชัดถึงเนื้อที่ สิ่งก่อสร้างลักษณะการใช้ที่ดิน และอื่นๆ ทุกด้าน 4) สำรวจรวบรวมตัวเลขสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวระดับจังหวัดและระดับพื้นที่โครงการแหล่งที่มา การใช้จ่าย ฤดูกาลท่องเที่ยว ระยะเวลา เส้นทาง พฤติกรรม การเดินทาง ทักษะคติ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพิจารณาพยากรณ์ความต้องการด้านที่พัก ขนาดพื้นที่ของกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ โครงสร้างพื้นฐานและบริการอื่นๆ 5) ศึกษาการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับพื้นที่โครงการ เพื่อหาจำนวนนักท่องเที่ยวในปัจจุบันและพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต รวมทั้งระบุโครงสร้างนักท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว กิจกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว 6) ประเมินศักยภาพของบริเวณพื้นที่โครงการและความสามารถในการรองรับ รวมทั้งจัดลำดับปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนความสัมพันธ์ของปัญหา 7) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการเติบโตของประชากรภาวะการจ้างงาน รายได้ประชากร กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ถ้าหากไม่มีการลงทุนโครงการเปรียบเทียบกับหากมีการลงทุนจะมีแนวโน้มอย่างไร และมีผลต่อโครงการอย่างไร 8) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาสถานะแวดล้อมต่างๆ ในบริเวณพื้นที่โครงการแลพื้นที่โดยรอบ 9) สรุปความสัมพันธ์ของตลาดการท่องเที่ยวกับศักยภาพของการพัฒนาโครงการ 10) สรุปปัญหาและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการลงทุนของโครงการต่างๆ ในบริเวณพื้นที่โครงการ 11) เสนอนโยบาย เป้าหมาย และวิธีการลงทุนซึ่งจะเป็นกรอบเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์โครงการลงทุนต่างๆ ที่จะให้ทั้งในบริเวณพื้นที่โครงการ และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง 12) ศึกษาและวิเคราะห์การลงทุนในบริเวณพื้นที่โครงการ จะประกอบด้วยโครงการโรงแรมบางแสนบีช รีสอร์ทและโครงการ สรท. ซึ่งจะมีการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการลงทุน ความคุ้มทุน โดยพิจารณาจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะพิจารณาถึงวิธีการลงทุน เช่น ททท. จะลงทุนเอง หรือร่วมลงทุน หรือให้สัมปทาน 13) วิเคราะห์ผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจ ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์การลงทุนในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ตาม

หัวข้อ 11 จะมีการวิเคราะห์ในรายละเอียดของผลตอบแทนที่ ททท. จะได้รับในลักษณะต่างๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นรูปของตัวเงินหรือสิ่งอื่นใด 14) รูปแบบการบริหารโครงการ เมื่อได้มีการวิเคราะห์ถึงแผนการลงทุนต่างๆ แล้ว จำเป็นจะต้องมีการจัดการบริหารเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องมีการจัดรูปแบบการบริหารโครงการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด 15) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น การพัฒนาหรือการลงทุนด้านการก่อสร้างใดๆ บริเวณชายหาด จะต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อให้มีการเตรียมการในการควบคุมและป้องกันผลกระทบเหล่านั้น 16) การศึกษาและวิเคราะห์โครงการเกี่ยวเนื่อง จะประกอบด้วยโครงการต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะดวก ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อรองรับการลงทุนของโครงการที่จะเกิดขึ้นในบริเวณพื้นที่โครงการ 17) จัดลำดับขั้นตอนการพัฒนาและลงทุนโครงการเกี่ยวเนื่อง ซึ่งบางโครงการจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ทำให้ต้องมีการเตรียมแผนงาน งบประมาณ และกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ซึ่งต้องมีการประสานงานอย่างดีกับหน่วยงานอื่นๆ 18) สรุปแผนการลงทุน เป็นการรวบรวมแผนการลงทุนของโครงการต่างๆ ทั้งภายในบริเวณพื้นที่โครงการ และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง โดยจะจัดให้เห็นถึงรายละเอียดของโครงการงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินงาน ระบบการบริหาร การประสานงานและอื่นๆ 19) ออกแบบเบื้องต้นของโครงการต่างๆ ทั้งในบริเวณพื้นที่โครงการและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบรายละเอียดของแต่ละโครงการต่อไปตามงบประมาณและระยะเวลาดำเนินงานของโครงการนั้น

LOCATION(S) : CU LIBRARY (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม)

เพ็ญแข แสงแก้วและคนอื่นๆ . รายงานผลการวิจัย โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี 2539 :

Tourists' Expenditure Survey 1996 กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างและระดับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาโครงสร้างและระดับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย 4) เพื่อพยากรณ์ผลการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี 2540 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้อมูลสถิติภูมิ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย จำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ จำนวนวันพักเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศพักในประเทศไทย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นทั้งในอดีตและปัจจุบันซึ่งรวบรวมได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว ระดับและโครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดบริการนำเที่ยวและค่าที่พักในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ซึ่งเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประชากรเป้าหมายสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ปี 2539 2) กลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศปี 2539 การสุ่มตัวอย่างใช้แบบ Quota Sampling

ผลการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2539 สรุปได้ดังนี้ 1) ตลาดหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2539 ยังคงได้แก่กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออก ซึ่งมีส่วนแบ่งของตลาดร้อยละ 62.8 รองลงมาได้แก่ประเทศกลุ่มยุโรป อเมริกา เอเชียใต้ โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ตามลำดับ โดยที่นักท่องเที่ยวมาเลเซียเดินทางเข้ามาประเทศไทยมากเป็นอันดับหนึ่ง 2) นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในปี 2539 จะพักอยู่นานประมาณ 8 วัน ในขณะที่ปี 2538 จะพักอยู่นานประมาณ 7 วัน หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 10.8 3) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี 2539 ประมาณ 3706.02 บาท โดยที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวจะใช้จ่ายในการซื้อของสูงถึงร้อยละ 43.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด 4) รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี 2539 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 219364 ล้านบาท โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวในกลุ่มเอเชียตะวันออกมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 47.9 ของรายได้ทั้งหมด 5) เมื่อเปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงระหว่างปี 2535-2539 พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามในช่วงระหว่างปี 2538-2539 อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เริ่มลดลง

ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ ปี 2539 สรุปได้ดังนี้

- 1) นักท่องเที่ยวคนไทยเดินทางไปประเทศในเอเชียตะวันออกมากถึงร้อยละ 78.0 รองลงมาได้แก่ ยุโรป โอเชียเนีย อเมริกา ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และแอฟริกา ตามลำดับ โดยจะเดินทางไปมาเลเซียมากถึงร้อยละ 21.1 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด
- 2) นักท่องเที่ยวคนไทยจะพักอยู่ในต่างประเทศประมาณ 10 วัน โดยที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปกับบริษัทนำเที่ยวจะพักอยู่ในต่างประเทศเฉลี่ยประมาณ 8 วัน ขณะที่นักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปเองจะพักเฉลี่ยประมาณ 12 วัน
- 3) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศประมาณ 5,650.50 บาทต่อวัน ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นการซื้อของ
- 4) รายจ่ายจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศปี 2539 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 105,620.91 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ใช้ในประเทศมาเลเซียมากที่สุด
- 5) เมื่อเปรียบเทียบรายจ่ายจากการท่องเที่ยวระหว่างปี 2538-2539 จะพบว่ารายจ่ายจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นทุกปี และในช่วงปี 2538-2539 รายจ่ายจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 25.82

ผลการศึกษาผลการท่องเที่ยวปี 2539 สรุปได้ดังนี้

- 1) มูลค่าของผลการท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2539 เท่ากับ 113,743.51 ล้านบาท
- 2) ผลการท่องเที่ยวประเทศไทย ช่วงระหว่างปี 2531-2539 เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่มูลค่าผลการท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2539 เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ในอัตราที่ลดลงจากช่วงระหว่างปี 2537-2538 ผลการท่องเที่ยวเพิ่มสูงจากปี 2537 ถึงร้อยละ 48.4 ขณะที่ปี 2539 ผลการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2538 เพียงร้อยละ 6.4 เท่านั้น

ผลการพยากรณ์ค่าใช้จ่ายและรายได้จากนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ 2540 สรุปได้ดังนี้

- 1) จากการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จำนวนวันพักเฉลี่ย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวระหว่างปี 2540 ได้พยากรณ์ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปี 2540 เท่ากับ 763,214 คน จำนวนวันพักเฉลี่ยเท่ากับ 8.23 วัน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2540 เท่ากับ 4,227.99 บาท ดังนั้นค่าพยากรณ์ รายได้ทั้งหมดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปี 2540 เท่ากับ 265,571 ล้านบาท
- 2) การพยากรณ์นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศปี 2540 เท่ากับ 187,370 คน จำนวนวันพักเฉลี่ยเท่ากับ 10.13 วัน จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวคนไทยเท่ากับ 6,426.85 บาท ดังนั้น ค่าพยากรณ์รายจ่ายทั้งหมดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางไปต่างประเทศปี 2540 เท่ากับ 121,964 ล้านบาท

LOCATION(S) : CU LIBRARY (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, คณะวิทยาศาสตร์. โครงการศึกษาจัดทำแผนการจัดการเพื่อกำหนดแนว
 ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าดงลำพัน จังหวัดมหาสารคาม กรุงเทพฯ
 : กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์นี้ 1) เพื่อศึกษาและจัดทำแผนการท่องเที่ยวเชิง
 อนุรักษ์ ในพื้นที่ป่าดงลำพันให้เป็นแผนที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ 2) เพื่อ
 กำหนดรูปแบบ กิจกรรม และแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความเหมาะสม
 และสอดคล้องต่อพื้นที่ 3) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการของการ
 ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระหว่างภาครัฐ องค์กรเอกชน ชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามพื้นที่ได้
 มีการกำหนดไว้ ตลอดจนร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติ ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจ
 หน้าที่ที่เหมาะสมของรัฐ องค์กรเอกชน ชุมชน และท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมดำเนินการดังกล่าว

วิธีการดำเนินโครงการประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และทบทวน
 เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น 2) ดำเนินการศึกษา ลักษณะทางกายภาพ
 ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ของพื้นที่ สำหรับการศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคของ
 เศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูล บ้านนาเชือก บ้านห้วย
 ทราบ บ้านโคกกลม และบ้านหัวช้าง ซึ่งเป็นหมู่บ้านรอบป่าดงลำพัน สอบความเห็นนักวิชาการ
 นอกจากนี้ได้สำรวจเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อการท่อง
 เที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์สภาพ แนวโน้ม และทิศทางของการพัฒนา ปัญหาและ
 อุปสรรคหรือขีดจำกัดที่มีอยู่

ผลการศึกษาพบว่า หมู่บ้านที่อยู่รอบป่าดงลำพัน ในระยะไม่เกิน 2 กิโลเมตรมี
 จำนวน 4 หมู่บ้าน มีที่นาอยู่ล้อมรอบ และยังใช้ประโยชน์จากป่าดงลำพัน ประชาชนมีความคิดขัด
 แย้งกันในเรื่องการดูแลรักษาป่าดงลำพัน ควรมีการทำความเข้าใจให้ชัดเจน ด้านการจัดการการ
 ท่องเที่ยว ในขณะนี้ยังไม่มีมาตรการใดมากำหนดบทบาทผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ ควรมีการ
 จำแนกประเภทนักท่องเที่ยวและมีเทคนิคที่เหมาะสมในการนำนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มเข้าเที่ยวตาม
 จุดต่างๆ ที่เหมาะสมกับความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกรอบกฎหมาย ทางสำนักงานจังหวัดควรจัด
 ให้มีการประชุมทำความเข้าใจร่วมกันถึงอำนาจ หน้าที่และแนวปฏิบัติต่างๆ ทางสำนักงานจังหวัด
 ควรเป็นผู้ประสานการจัดทำคำของบประมาณและการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ทั้งหมด ด้าน
 การจัดตั้งองค์กร เนื่องจากมีกฎหมายจาก 2 กระทรวงเข้ามาควบคุมในพื้นที่ป่าแห่งนี้ ดังนั้นการจัด
 ตั้งผู้ดูแลประจำในพื้นที่ควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ หัวหน้าเขต
 ห้ามล่า คณะกรรมการเฝ้าระวังและประเมินผล ด้านการจัดทำของที่ระลึก เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้
 จึงควรมีการจัดทำของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว ดังนี้คือ การจัดทำของที่ระลึกโดยใช้ปูทูลกระหม่อม

เป็นสื่อสัญลักษณ์ เช่น แก้วน้ำ จานชาม ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น การจัดทำของที่ระลึกและของฝากจากชุมชน เช่น ผ้าไหมและผ้าจิดพื้นบ้าน เครื่องจักสาน เป็นต้น สำหรับอัตราค่าเข้าชมพื้นที่ เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ให้สมบูรณ์ควรมีการเก็บค่าเข้าชมพื้นที่ ควรจัดเก็บในอัตรา เด็ก 5 บาท/ครั้ง เนื่องจากป่าคุณลำพันมีนักท่องเที่ยวปัจจุบันเฉลี่ย 125 คน/วัน รายได้จากการเก็บค่าเข้าชมเฉลี่ย 957.50 บาท/วันหรือ 28725บาท/เดือน เพื่อใช้จ่ายในการบริการนักท่องเที่ยวและใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ในพื้นที่สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานในระยะแรก ควรเร่งให้มีการจัดองค์กรเพื่อการดูแลป่าและฟื้นฟูสภาพป่า จัดสร้างอาคารบริการการท่องเที่ยวและการจัดทำทางเดินเพื่อการท่องเที่ยว การดำเนินการในระยะที่ 2 ดำเนินการตามแผนการต่างๆ ที่ได้เสนอแนะไว้ และควรให้มีหน่วยงานวิชาการประเมินผลการจัดตั้งองค์กรและการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

LOCATION(S) : MSU LIBRARY (ศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร)

เลอเม, เอช. มิเชล และ ھرรษา จรรย์แสง. กลยุทธ์การจัดการอนุรักษ์แนวปะการังสำหรับจังหวัด
ภูเก็ตและหมู่เกาะใกล้เคียง กรุงเทพฯ : โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล
ประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2532.

วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานเรื่องนี้คือ เพื่อหามาตรการและช่วยให้เกิดการ
ปฏิบัติ เพื่ออนุรักษ์แนวปะการังในเขตจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียงให้ได้ผล เพื่อให้มีการใช้
ประโยชน์แนวปะการังในบริเวณดังกล่าวอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการท่องเที่ยว การประมง และ
อื่นๆ ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์แก้ไขปัญหานั้นๆ วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดคือ การจัดการกับปัญหา
ใดๆ ก็ตามต้องให้เกิดผลประโยชน์กับท้องถิ่นและจะต้องมีส่วนกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นมีบทบาท
ในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าว

แนวปะการังของเกาะภูเก็ตมีอยู่บริเวณหาดในยางในระยะห่างจากฝั่งประมาณ 1.5
กิโลเมตร และตลอดชายฝั่งด้านทิศตะวันตก ทิศใต้ของเกาะภูเก็ตในระยะ 1 กิโลเมตร แนวปะการัง
และแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตในทะเลลักษณะนี้มีอยู่ตามบริเวณเกาะต่างๆ ห่างออกไป เช่น เกาะพีพี
หมู่เกาะสิมิลัน เชื่อว่าแนวปะการังทั้งหมดในพื้นที่ศึกษานี้มีมากกว่าร้อยละ 20 ของทั้งประเทศ และ
เป็นแนวปะการังที่มีความหลากหลายสวยงาม และยังไม่ถูกทำลาย เมื่อเทียบกับแหล่งอื่นๆ จากการ
ศึกษาอาณาบริเวณที่มีแนวปะการัง คุณภาพน้ำ และประชากรปลาที่อยู่ตามแนวปะการัง พบว่ามีการ
กระจายตัวของแนวปะการัง และความสมบูรณ์ของปะการังมีความแตกต่างกัน การใช้ประโยชน์
ลักษณะต่างๆ จากปะการัง คือ มีการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ การประมง
การเก็บเปลือกหอยและปะการังขาย การค้าปลาสวยงาม สำหรับข้อเสนอแนะในการจัดการอนุรักษ์
แนวปะการังในจังหวัดภูเก็ตมีดังนี้ โดยอาศัยกฎหมายสองฉบับคือ พระราชบัญญัติการประมง ปี
พ.ศ.2490 ซึ่งใช้ควบคุมดูแลการประมง และสงวนพืชพันธุ์สัตว์น้ำตามที่ประกาศได้มีกฎและ
ระเบียบที่ออกตามกฎหมายนี้ห้ามการเก็บและทำการค้าส่งออกปะการัง การใช้สารพิษหรือระเบิด
ในการจับปลา ห้ามการใช้ฉนวนลากและอวนรุนในระยะ 3 กิโลเมตร จากชายฝั่ง สำหรับพื้นที่ทาง
ทะเลนั้น ได้กำหนดโดยอาศัยพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติการ
ประมง มีบริเวณครอบคลุมแนวปะการังในจังหวัดภูเก็ตมากกว่าครึ่ง เขตอนุรักษ์ทางทะเลนี้ ได้แก่
อุทยานแห่งชาติในยาง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพีพี และเขตรักษา
พันธุ์สัตว์น้ำ ศูนย์ชีววิทยาทางทะเลภูเก็ต การขยายเขตพื้นที่อนุรักษ์ตาม พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ
ล้วนแล้วแต่เป็นการกำหนดเขต ส่วนประเด็นปัญหาการจัดการทรัพยากรชีววิทยาทางทะเล กำลังอยู่
ในระหว่างการศึกษาพิจารณา

สำหรับแนวทางการจัดการโดยทั่วไปในการจัดการอนุรักษ์แนวปะการังมีดังนี้
กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการจัดการอนุรักษ์แนวปะการัง คือป้องกันการทำลาย ที่เกิดจาก

การใช้ประโยชน์ โดยให้มีการควบคุมที่เหมาะสม กลยุทธ์การอนุรักษ์แนวปะการังนี้ได้เห็นปัญหาอย่างเด่นชัดโดยเฉพาะเหตุของปัญหาที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น ปัญหาการขาดข้อมูลและความรู้ แก่นักท่องเที่ยวและชาวบ้าน ปัญหาการทอดสมอในแนวปะการัง ปัญหาการขาดการประสานงานระหว่างองค์กรท้องถิ่น ปัญหาตะกอนจากการทำเหมืองแร่ดีบุกในทะเล และปัญหาการขาดข้อบังคับในการจัดการบำบัดน้ำเสียในบริเวณพื้นที่ชายฝั่ง ในที่นี้ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็น โดยการทำกิจกรรม ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน ขอบเขตความเป็นไปได้ และผลกระทบต่อชุมชน หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกทำกิจกรรมที่ได้เสนอแนะคือ ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดแรงจูงใจต่อชุมชนที่ชัดเจน เพิ่มความรู้สึกรู้ว่ามีหน้าที่ต้องพิทักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่นไว้และก่อให้เกิดผลที่วัดได้ว่า ทำให้ทรัพยากรดีขึ้น นอกจากนี้ ยังได้เสนอให้มีมาตรการที่ไม่ใช่การควบคุมบังคับ ในรูปของกิจกรรมชุมชน กิจกรรมการให้การศึกษา และกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคราชการกับภาคเอกชน สำหรับแนวทางการจัดการด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ดังนี้คือ สร้างกลยุทธ์การให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยขยายบริการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวและผู้บริการนำเที่ยว ขยายการอบรมผู้บริการนำเที่ยวแนวปะการัง ริเริ่มโปรแกรมให้ประจักษ์นียบัตรรับรองอย่างเป็นทางการแก่ผู้ให้บริการนำเที่ยวและผู้ประกอบการเรือนำเที่ยว ปรับปรุงป้ายสัญญาณ สัญลักษณ์ และเริ่มบริการให้คำอธิบาย สื่อความหมายธรรมชาติ ที่ทางเข้าออกพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล นอกจากนี้ยังมีการกำหนดกลยุทธ์การป้องกันการทำแนวปะการังโดยสมอเรือ กลยุทธ์การเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนและให้มีกิจกรรมชุมชน กลยุทธ์การให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และกลยุทธ์การวางแผนด้านบริการท่องเที่ยวในอนาคตสำหรับบริเวณแนวปะการังนอกฝั่ง

LOCATION(S) : THAILAND DOCUMENTATION CENTER

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. รายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม : การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างทางหลวงรอบเกาะภูเก็ตสายตะวันตก (หาดสุรินทร์ – หาดราไวย์) กรุงเทพฯ : สถาบันฯ, 2531.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะประเมินผลกระทบของโครงการที่มีต่อสภาวะแวดล้อมในบริเวณที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบทั้งทางบกและทางลพ พร้อมทั้งเสนอมาตรการการควบคุมป้องกันและแก้ไข สำหรับแนวทางที่จะพัฒนาเป็นทางหลวงรอบเกาะภูเก็ตนั้นจะประกอบด้วยแนวทางหลวงจังหวัดเดิมที่มีอยู่แล้วบ้าง แนวทางของจังหวัดที่ก่อสร้างเองและแนวทางลูกรังของท้องถิ่นโดยกำหนดจุดเริ่มต้นของจังหวัดหมายเลข 4025 (ท่าเรือ- หาดสุรินทร์) และจะเลียบชายฝั่งตะวันตกของเกาะภูเก็ตลงมาทางด้านใต้ และสิ้นสุดที่บริเวณหาดราไวย์ กม.40+64.75 ดังนั้นแนวทางเดิมจะมีระยะทางโดยประมาณ 41 กม. วิธีการศึกษามีดังนี้คือ 1) ศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะภูมิประเทศของโครงการและบริเวณใกล้เคียงที่อาจได้รับผลกระทบ 2) เก็บข้อมูลน้ำฝนที่มีผลต่อปริมาณน้ำในบริเวณโครงการและบริเวณใกล้เคียง 3) ประเมินปริมาณน้ำในบริเวณที่จะได้รับผลกระทบจากข้อมูลสถิติและขอบเขตของพื้นที่รับน้ำ 4) ศึกษาลักษณะของถนนและวิธีการระบายน้ำที่ทำการก่อสร้างอันอาจจะมีผลกับอุทกวิทยาน้ำผิวดิน การศึกษานี้ได้กล่าวถึงผลกระทบของการก่อสร้างถนนต่อทรัพยากรกายภาพคือ ผิวดิน คุณภาพน้ำใต้ดิน คุณภาพอากาศ เกิดมลภาวะทางเสียง กระทบต่อสภาพนิเวศน์บนบกและในทะเล การใช้ที่ดิน และสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าโครงการก่อสร้างทางหลวงรอบเกาะภูเก็ตจะมีผลทำให้การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเป็นไปอย่างสะดวก เพราะถนนช่วยลดระยะการเดินทางลง และมีส่วนทำให้การขยายตัวด้านบริการธุรกิจท่องเที่ยวในจุดต่างๆ ที่ถนนตัดผ่านซึ่งผลที่ตามมาคือทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เช่น มีการใช้แรงงานเพื่อการสร้างอาคารต่างๆ เป็นต้น ปัญหาเกี่ยวกับการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวคือคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนจะเปลี่ยนไป เช่น พืชผลเพื่อใช้บริโภคจะขาดแคลน และมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากพืชผลส่วนใหญ่จะถูกป้อนให้แก่โรงแรม ทำให้คนในท้องถิ่นประสบปัญหาขาดแคลน และจำเป็นต้องเลือกซื้อพืชผลในราคาที่แพง ในขณะที่เดียวกันการขยายตัวของการท่องเที่ยวก็ทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น การค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาที่ตามมาคือปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณะ ป่าสงวน พื้นที่ชายฝั่งเพื่อการก่อสร้างอาคารสำหรับประกอบธุรกิจท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาที่จะตามมาเนื่องจากการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวก็คือ ควรมีการกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ 4 ชุมชนที่ถนนตัดผ่าน ควรวางมาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ชัดเจน ควรส่งเสริมการผลิตพืชของเกษตรกรเพื่อการบริโภคในท้องถิ่นให้เพียงพอ

ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศ ร้อยละ 85.6 และ 78.6 ตามลำดับ รวมทั้งผู้ประกอบการกิจกรรมต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสายนี้ และครัวเรือนบริเวณใกล้เคียงโครงการร้อยละ 98 เห็นด้วยกับการสร้างทางหลวงสายนี้ เพราะเป็นโครงการที่ดีจะทำให้เกิดความสะดวกต่อการคมนาคมในการเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวทางทิศตะวันตกเป็นการประหยัดเวลาและระยะเวลาในการเดินทางและมีผลต่อความเจริญของหมู่บ้านใกล้เคียงโครงการ เป็นต้น ส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการเนื่องจากกลัวว่าจะมีการทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการดำเนินโครงการจึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการควบคุมดูแลและมีมาตรการวังมิให้เกิดความเสียหายต่อสภาพแวดล้อม

ผลกระทบต่อทัศนียภาพที่สำคัญ เกิดจากองค์ประกอบต่างๆ ของทางหลวงได้แก่ การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค ส่วนประกอบทางหลวง ป้ายโฆษณาและประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น ขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบทางหลวง รูปแบบของภูมิทัศน์ บริเวณสองข้างทาง และระยะระหว่างผู้มองกับแนวทางหลวง สำหรับแนวทางในการลดหรือแก้ไขปัญหาคือผลกระทบด้านทัศนียภาพมีดังนี้ เสนอเส้นทางที่เหมาะสมที่มีผลกระทบต่อทัศนียภาพน้อย โดยเฉพาะบริเวณที่มีทัศนียภาพสวยงาม พิจารณาการออกแบบทางหลวง ระบบและส่วนประกอบอื่นๆ ที่จะมีลักษณะขัดแย้งกับสภาพภูมิทัศน์ ใช้เทคนิคการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม และ พิจารณาและควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณสำคัญและที่มีทัศนียภาพสวยงาม

LOCATION(S) : THAILAND DOCUMENTATION CENTER

จามรี เชียงทอง. การท่องเที่ยวและผลกระทบต่อคนเลียงช้างในจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย , 2541.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะตอบคำถามในการวิจัย 4 ข้อคือ 1) งานแสดงช้างสุรินทร์จะมีความจริงยั่งยืน(sustainable) เพียงใด 2) ใครได้รับผลประโยชน์จากงานเทศกาลนี้เป็นสัดส่วนเท่าใด 3) การท่องเที่ยวมีผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมชาวเลียงช้างอย่างไร 4) ชาวเลียงช้างมีทางเลือกทางเศรษฐกิจอะไรอีกบ้าง สำหรับคำตอบของการวิจัยมีดังนี้

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 1) งานช้างสุรินทร์จัดแสดงมาได้ 35 ปี นับได้ว่าผู้จัดมีความสามารถในการจัดการให้มีการแสดงได้ทุกปี ไม่ว่าจะเป็นด้านจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ประสานงาน ช้าง และเจ้าของช้าง ครู นักเรียนซึ่งจัดการแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมประกอบการแสดงของช้าง และได้รับความสนใจจากผู้ชมต่อไปได้อีกนาน แต่การประชาสัมพันธ์ยังอยู่ในวงจำกัด 2) สัดส่วนผลประโยชน์จากการแสดงช้าง นับได้ว่าคำตอบแทนไม่มากนักแต่เป็นโอกาสในการพบปะสังสรรค์ระหว่างคนเลียงช้างและเป็นความภาคภูมิใจที่ได้ทำชื่อเสียงให้จังหวัด 3) ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจมีดังนี้คือ ทำให้จังหวัดสุรินทร์เป็นที่รู้จักและทำให้เจ้าของช้างสามารถพาช้างไป“เที่ยว” ที่อื่น ซึ่งจะมีรายได้มากกว่า ในเชิงสังคมวัฒนธรรม สังคมช่วยหรือถูกมีแนวโน้ม“เปิด” มาตั้งแต่ก่อนท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เช่น ภาษา การแต่งกาย อาหารการกิน แต่อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวมีส่วนช่วย “รื้อฟื้น” ให้คนช่วยคิดค้นความเป็นอยู่ในอดีตของตนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชนชาติ “ถูก” 4) สำหรับทางเลือกทางเศรษฐกิจ อาจแยกพิจารณาได้ดังนี้ สำหรับกลุ่มที่มีช้างเป็นจำนวนมาก (มากกว่า 3 เชือกขึ้นไป) รายได้จากการแสดงช้างเป็นรายได้สำคัญ และบางคนได้ลงทุนเพิ่มเติมในกิจกรรมแสดงช้างมากขึ้น แต่คนกลุ่มนี้มีจำนวนน้อยภายในหมู่บ้าน คือประมาณไม่เกิน 5 ราย และเป็นผู้มีฐานะดีเมื่อเทียบกับคนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน กลุ่มคนเหล่านี้จึงมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้หลากหลายกว่า เช่น บางคนมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง สำหรับกลุ่มที่มีช้าง 1-2 เชือก ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ กลุ่มนี้ยังมีที่นาและยังคงทำนา แต่รายได้จากการขายข้าวก็ไม่สามารถเทียบได้กับการพาช้างไป “เที่ยว” สำหรับกลุ่มคนที่ไม่มีช้าง ซึ่งมีจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน การ “ไปกับช้าง” คือการตามขบวนช้างไปขายของหรือรับจ้างเลียงช้างนับเป็นแหล่งรายได้ที่เป็นตัวเงินสำคัญ การทำการเกษตรนั้นได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจเนื่องจากการขาดแคลนน้ำ ในปัจจุบันมีแนวโน้มว่าคนหนุ่มสาวนิยมไปทำงานรับจ้างในกรุงเทพฯ มากขึ้น

สรุปแล้วงานแสดงช้างสุรินทร์นั้นได้กลายเป็น “ประเพณี” การปฏิบัติซึ่งเป็นหน้าเป็นตาของจังหวัด ซึ่งจังหวัดและชาวบ้านผู้เลียงช้างได้เห็นความจำเป็นต้องจัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปี มีความคาดหวังกันว่า งานช้างสุรินทร์ ซึ่งมีการถ่ายทอดโทรทัศน์ไปทั่วประเทศจะเป็นเหมือน

การประชาสัมพันธ์ในคนรู้จักช้าง “สุรินทร์” จะได้เดินทางชมหมู่บ้านช้าง และถ้าเป็นเช่นนั้นได้ และรายได้จากนักท่องเที่ยวมีพอเพียง ช้างก็ไม่จำเป็นต้องออกไปเดินทางเร่ร่อนอีก แต่อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจภาคสนามพบว่า “หมู่บ้านช้าง” ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร และความสามารถในการจัดให้มีขึ้นและ “เลี้ยงตนเอง” จากรายได้จากการท่องเที่ยวยังไม่สามารถจะคาดหวังได้ในอนาคตอันใกล้(ภายใน 5 ปี) เพราะรายได้จากการแสดงเชือกละ 100 บาทต่อ 1 อาทิตย์ ยังไม่มากพอจะดึงดูดใจเจ้าของช้างให้นำช้างกลับจากการ “ท่องเที่ยว” ตามสถานที่ท่องเที่ยว

LOCATION(S) : THAILAND DOCUMENTATION CENTER

คอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์. ผังแม่บทพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว เกาะช้าง
จังหวัดตราด กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2543.

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อจัดระเบียบชุมชนและและแบ่งเขตกิจกรรม
เพื่อการท่องเที่ยว โดยจำแนกบริเวณต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
เชิงสันทนาการ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เน้นกิจกรรมนันทนาการ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่มี
ผลผลิตหัตถกรรม หรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่พักแรมในชนบท ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความสับ
สนกับการจำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินผังเมืองรวม 2) เมื่อระบุเขตกิจกรรมแล้ว กำหนด
รูปแบบของกิจกรรมหรือธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อควบคุมทิศทางและขนาดการขยายตัวของธุรกิจ
การท่องเที่ยวตามประเภทนั้นๆ 3) กำหนดโครงสร้างพื้นฐานของบริการสาธารณูปโภคให้สอดคล้อง
กับธุรกิจการท่องเที่ยวประเภทตามความจำเป็นและเหมาะสม 4) เพื่อใช้เป็นกรอบการจัด
ประเภทของกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินให้เหมาะสม และสอดคล้อง
กับสถานการณ์และเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยว ในทิศทางการรักษาและส่งเสริมสิ่ง
แวดล้อม 5) เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ท้องถิ่นจัดทำโครงการฟื้นฟู หรือปรับปรุงพื้นที่ หรือบริเวณท่อง
เที่ยวที่กำหนดแล้ว ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นทั้งในส่วนสภาพแวดล้อมเมื่อและสภาพแวด
ล้อมทางธรรมชาติ พื้นที่ของในการศึกษาครั้งนี้คือ เกาะช้าง จังหวัดตราด ทั้งนี้ในการดำเนินโครง
การให้ครอบคลุมอาณาบริเวณโดยรอบที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน รวมถึงการดำเนินการศึกษาพื้นที่
ที่มีแนวโน้มต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวหรือมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้น

โครงการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเกาะช้าง ในอนาคต การพัฒนาการท่องเที่ยว
ทางเรือและการขยายเส้นทางบินในประเทศมายังจังหวัดตราด จะเปิดโอกาสการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
ทางทะเลระหว่างเกาะช้างกับแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ อันได้แก่ เกาะสมุย เกาะ
พะงัน เกาะเต่า เกาะนางยวน นอกจากนี้ ภูเก็ต กระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และเกาะสมุย ยังมีโครง
ข่ายการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางอากาศ ที่เชื่อมต่อการเดินทางทางบกและทางเรือที่ทำให้เป็น
การขยายโอกาสทางการท่องเที่ยวทางทะเลจากกลุ่มอันดามันและอ่าวไทยตอนล่าง ซึ่งมีปริมาณผู้
เยี่ยมชมสูงถึง 700,000 คนต่อปี มายังกลุ่มทะเลตราดในอนาคต เมื่อเปรียบเทียบความนิยมในการ
ท่องเที่ยวอุทยานทางทะเล พบว่า อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างอยู่ในอันดับที่ 5 ของประเทศ โดยมีผู้
มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อปีระหว่าง 200,000-300,000 คน ผู้มาเยี่ยมชมจังหวัดตราดที่เดินทางมายัง
เกาะช้างมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยลำดับ แนวโน้มของความนิยมใน
การเดินทางท่องเที่ยวเกาะช้าง ที่จากเดิมเป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจตามชายหาด การดำน้ำ
ตกปลา ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านฤดูกาลท่องเที่ยว ได้เริ่มขยายไปสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมมากขึ้น แม้ว่าฤดูกาลท่องเที่ยวหลักของเกาะช้างจะอยู่ในช่วงเดือน

พฤษภิกษณ ถึงพฤษภาคม ซึ่งมีผู้เยี่ยมชมชาวไทยเดินทางมามาก แต่ด้วยศักยภาพของเกาะช้างที่มีความอุดมสมบูรณ์ ชุ่มชื้นตลอดปี เป็นปัจจัยสำคัญที่จะดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวได้ตลอดปี แนวโน้มของตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาเกาะช้างอย่างต่อเนื่องและมีวันพักยาวนานขึ้นมีแนวโน้มสูงขึ้น รวมทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่นการกีฬา การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม เป็นต้น ผู้มาเยี่ยมชม มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 2.75 ในช่วงการประมาณการระหว่าง พ.ศ.2541-2559 จะทำให้เกาะช้างมีบทบาทในการรองรับผู้มาเยี่ยมชมได้มากขึ้น โดยจะมีผู้มาเยี่ยมชมเพิ่มจาก 263,535 คนใน พ.ศ.2541 เป็น 354,500 คนในปี พ.ศ. 2549 และ 429,526 คนในปีพ.ศ.2559 ความต้องการห้องพักตามการประมาณการเพิ่มจากที่มีอยู่ 1,352 ห้องในปัจจุบันเป็น 1,647 ห้องในปี พ.ศ. 2549 และ 2 144 ห้อง ในปี พ.ศ.2559 การกระจายการท่องเที่ยว จะขยายมาสู่บริเวณหาดคลองพร้าว และหาดไก่เบ้ ที่มีการพัฒนามากขึ้น สำหรับกรอบในการพัฒนาเกาะช้างคือ เกาะช้างควรได้รับการพัฒนาให้ดำรงบทบาทเป็นแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ ทั้งนิเวศบกและทะเล เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดตราด โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีการพัฒนาแบบยั่งยืน พร้อมทั้งอนุรักษ์ชุมชนท้องถิ่นให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนา ภาพอนาคตการพัฒนาทั้งในด้านรูปการพัฒนารวม ด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน บริการชุมชน และบริการท่องเที่ยว มีการกำหนดรูปแบบการพัฒนาระบบชุมชนและการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต โครงข่ายคมนาคมและขนส่ง แนวทางการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การพัฒนาภูมิทัศน์ การพัฒนาพื้นที่เฉพาะ และเพื่อให้การพัฒนาดำเนินไปตามผังแม่บทพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว จึงมีการเสนอแผนงาน 6 แผนงาน คือ แผนงานพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและขนส่ง แผนงานพัฒนาระบบสาธารณูปโภค แผนงานพัฒนาพื้นที่เฉพาะอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง แผนงานพัฒนาพื้นที่เฉพาะตำบลเกาะช้าง แผนงานพัฒนาพื้นที่เฉพาะตำบลเกาะช้างใต้และแผนงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

LOCATION(S) : CU LIBRARY (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม)

เขียนศักดิ์ แสงเกลี้ยง. แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

และยั่งยืน : โรงแรมตากอากาศ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.

วัตถุประสงค์ในการศึกษามีดังนี้ 1) ศึกษาลักษณะทางกายภาพของรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน จากแนวความคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรม และแนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่ควรจะเป็น จากกลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบอาคารที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา และจากกลุ่มสถาปนิกแกนนำ 3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน จากกลุ่มผู้ใช้สอยอาคารที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา 4) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมที่ควรจะเป็นจากกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่ม 5) หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศต่อไป รวมทั้งการเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต วิธีการศึกษา คือ ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมโครงการตัวอย่างศึกษา สํารวจและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของโครงการตัวอย่างที่ศึกษา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า ลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดจะต้องให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่ผสมผสานและสอดคล้องระหว่างเทคโนโลยีด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมทั้งคำนึงถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่น สำหรับแนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ ผลสรุปความคิดเห็น ได้แบ่งตามประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ภูมิสถาปัตยกรรมและการออกแบบภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรมภายในและการออกแบบตกแต่งภายใน วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง การจัดการสิ่งแวดล้อม กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และจากผลการวิจัย พบว่าการศึกษารุ่นนี้ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันสมมติฐานที่ว่า “ในสถานการณ์

ปัจจุบัน สถาปนิกเริ่มให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและบริบทที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนเป็นแนวคิดหลักในกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลทั่วไปก็มีมุมมองและแนวคิดต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกับสถาปนิกมากนัก ซึ่งแสดงว่า ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป และนับวันจะมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สถาปนิกควรที่จะเพิ่มบทบาทในการศึกษาถึงมุมมองต่างๆ ของกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้ศึกษาและไม่มีพื้นฐานทางด้านสถาปัตยกรรม โดยนำเอาความคิดดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาในการออกแบบและสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมในอนาคตต่อไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: NATIONAL LIBRARY

เทียนสาย ป้อมหิน. ทักษณคดีของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ จังหวัดอุบลราชธานี
กรุงเทพฯ :คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.

ศึกษาทัศนคติของชาวบ้านหาดคูเดื่อ นักท่องเที่ยวผู้มาใช้บริการที่แหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทน จำนวน 50 คน นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหาดคูเดื่อ 50 คน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหาดคูเดื่อจำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 31-40 ปีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป สภาพครอบครัวสมรสแล้ว มีภูมิลำเนาอยู่นอกบ้านคูเดื่อและไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ในบ้านคูเดื่อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ และมีทัศนคติต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อายุ เพศ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนาของประชากรมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และการบริหารที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เพ็ญพร ถิตย์ประดิษฐ์. ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและ
ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขอบเขตการศึกษาคือ แหล่งท่องเที่ยวที่
สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ 22 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 10 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทาง
ประวัติศาสตร์และโบราณคดี 10 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 2 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ
ผู้รู้จำนวน 10 ราย และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์จากการสุ่มตัวอย่างแบบ
บังเอิญ จำนวน 155 ราย ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 ถึงเดือนธันวาคม
พ.ศ. 2541 ผลการวิจัย พบว่า

เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นถนนลาดยางสภาพดี พาหนะ
ที่ใช้เดินทางสามารถใช้รถได้ทุกประเภท สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว
ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ สภาพธรรมชาติและระบบนิเวศ ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง แหล่งท่องเที่ยว
ทุกแห่งไม่มีมลภาวะ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด รองลงมาคือนักท่องเที่ยว
จากจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และน้อยที่สุดคือนักท่องเที่ยวจากจังหวัดในภาคอื่นๆ
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การบริการอยู่ในระดับ
ปานกลาง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการ
บริการสาธารณูปโภคมากที่สุด วิธีการแก้ไขปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์
นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาดสวยงาม เป็น
ระเบียบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ มีดังนี้คือ 1) ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ให้ครบทุกแห่ง เพื่อไม่ให้แหล่งท่องเที่ยวทรุดโทรม 2) ควร
รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว
มาเที่ยวเพิ่มมากขึ้น 3) ควรจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
บางแห่งของจังหวัดกาฬสินธุ์ 4) ควรส่งเสริมให้นำสินค้าพื้นเมืองมาจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยวให้
มากขึ้น

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

: MSU LIBRARY

ปวลี หงษ์สมบัติ. บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีนักท่องเที่ยวที่
เดินทางเข้ามาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการนำมาตรการ
การควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ไปปฏิบัติ รวมทั้งศึกษาถึงประสิทธิผลของการควบคุมธุรกิจ
นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยมีพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2535 เป็นแนวทางใน
การศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ประกอบการนำ
เที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 100 คน และเจ้าหน้าที่สำนัก
ทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 30 คน โดยการเลือก
กลุ่มตัวอย่างแบบอุบัติเหตุ (Accidental) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลที่ได้
จากการตอบแบบสอบถามนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ สำหรับสถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความคิดเห็นต่อการนำ
พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 ไปปฏิบัติได้ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนเจ้า
หน้าที่สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นว่า
สามารถนำไปปฏิบัติได้อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเช่นกัน

นอกจากนี้จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคลากรทางการท่องเที่ยวส่วนหนึ่งแบบเจาะลึก
พบว่า โดยภาพรวมสามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัติได้ในระดับสูง แต่ยังมีปัญหาด้านบริษัทนำ
เที่ยวและมีมัคคุเทศก์ที่ผิดกฎหมายรวมทั้งมีชาวต่างชาติเข้ามาประกอบการส่วนหนึ่ง

LOCATION(S) : NATIONAL LIBRARY

: RU LIBRARY

อ้อยทิพย์ นิธิยานันท์. ทักษณคดีของผู้สื่อข่าวต่อการเผยแพร่ข่าวสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

การศึกษาเรื่อง “ทักษณคดีของผู้สื่อข่าวต่อการเผยแพร่ข่าวสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทักษณคดีของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ กับความรู้และทักษณคดีของผู้สื่อข่าว ตลอดจนศึกษาลักษณะข่าวสารของกองประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ไปยังสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และการนำเสนอข่าวสารของกองประชาสัมพันธ์ ททท. ต่อผู้สื่อข่าวที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

1) ผู้สื่อข่าวมีทัศนคติในทางบวกต่อข่าวสารที่ททท. เผยแพร่ออกไป โดยเห็นว่ามีประโยชน์น่าเผยแพร่ 2) ความรู้และทัศนคติทั้งในทางบวกและในทางลบของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสำนักงานททท. ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเผยแพร่ข่าว แต่การนำเสนอข่าวสารตรงไปยังผู้สื่อข่าวที่มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกข่าว ททท. ลง มีความสัมพันธ์กับการเลือกเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชน 3) ผู้สื่อข่าวเผยแพร่ข่าวสารททท. อยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่ข่าวททท. ไม่ได้รับการเผยแพร่ เนื่องจากข่าวที่ส่งไปไม่มีคุณค่าข่าวและการเขียนไม่น่าสนใจ 4) ข้อมูลททท. ที่ผู้สื่อข่าวต้องการได้รับอย่างต่อเนื่องและฉับไว คือ สถิตินักท่องเที่ยว รายได้ ที่ประเทศจะได้รับจากการท่องเที่ยว ความเคลื่อนไหวของททท. การให้ความร่วมมือธุรกิจเอกชน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว 5) ข่าวททท. ที่นำเสนอไปยังสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบ ข่าว ภาพข่าว ข่าวสังคม และบทความ โดยรูปแบบ “ข่าว” ได้รับการเผยแพร่มากที่สุด 6) เนื้อหาข่าวททท. ที่นำเสนอไปยังสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์มากที่สุด คือ ข่าวเกี่ยวกับผลงานของททท. ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนข่าวด้านผลงานการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สื่อมวลชนให้ความสนใจจะเผยแพร่มีน้อยมาก 7) สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์เห็นด้วยกับการสร้างประเด็นข่าวของททท. โดยเห็นว่าทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความเคลื่อนไหว แต่ไม่ควรทำมากเกินไป ควรส่งข่าวที่ทันสมัยและมีประเด็นข่าวให้อย่างสม่ำเสมอดีกว่า

LOCATION(S) : RU LIBRARY (MASS COM. LIB)

กมลลา ชินพงศ์. การประเมินมูลค่าทางนันทนาการ : กรณีศึกษาสวนจตุจักร. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนจตุจักร เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาที่สวนนันทนาการ เพื่อทราบถึงลักษณะของผู้มาใช้บริการของสวนนันทนาการ และรวมทั้งการคาดประมาณจำนวนผู้ใช้บริการในสวนนันทนาการนั้นด้วย ส่วนผลของการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจสร้างและปรับปรุงสวนนันทนาการอื่นได้

ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนจตุจักรนี้เป็นการประเมินโดยวิธีการคิดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งประกอบด้วย ค่าเสียเวลา ค่าผ่านประตู ค่าพาหนะ เพื่อประมาณการเส้นอุปสงค์ของผู้มาใช้บริการ ณ สถานที่แห่งนี้ และพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์เป็นความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ใช้บริการ ซึ่งก็คือ มูลค่าทางนันทนาการของสวนนันทนาการนั้นนั่นเอง สำหรับการหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาที่สวนนันทนาการนั้น ได้ทำการศึกษาถึง ระดับการศึกษาพื้นที่พักอาศัยต่อคน จำนวนเด็กในครอบครัว อัตราการหย่อนใจด้วยวิธีการอื่น ลักษณะอาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังสวนจตุจักร และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังสวนนันทนาการอื่น โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการมาใช้บริการกับปัจจัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุดในรูปสมการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลจากการศึกษา สรุปได้ว่า ผู้มาใช้บริการของสวนจตุจักรส่วนมากเป็นผู้มีรายได้ต่ำ อายุอยู่ในวัยทำงาน มีอาชีพรับจ้างอยู่ในภาคเอกชนเสียเป็นส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาอยู่ในชั้นปานกลาง ที่พักอาศัยจะมีพื้นที่ไม่มากนัก และมักจะเดินทางมายังสวนจตุจักรด้วยรถประจำทาง ผู้ที่มาใช้บริการของสวนจตุจักรบางส่วนไม่เคยไปใช้บริการสวนสาธารณะแห่งอื่นเลย สำหรับผลการวิเคราะห์ทางปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาใช้บริการ ณ สวนจตุจักรนั้น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมายังสวนจตุจักรก็คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และจำนวนครั้งของการหย่อนใจในลักษณะอื่น ในส่วนของการประเมินมูลค่าของสวนนันทนาการ ณ สวนจตุจักรในปี พ.ศ.2530 ประเมินได้เท่ากับ 52.56 ล้านบาท และเมื่อกำหนดให้สวนจตุจักรมีอายุการให้บริการนาน 25 ปี มูลค่าทางนันทนาการในรูปของมูลค่าปัจจุบัน เมื่อใช้อัตราส่วนลด 8 และ 13 เปอร์เซ็นต์ มีค่าเท่ากับ 560.82 ล้านบาท และ 385.27 ล้านบาท ตามลำดับ

เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังสวนจตุจักรเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางมายังสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้น หากจะมีการสร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากสวนนันทนาการนั้นให้มากที่สุด การเดินทางไปยังสวนนันทนาการนั้นจึงควรต้องมีความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วย

LOCATION(S) : KU LIBRARY

นวลศรี เพชรรัตน์. มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต ภาควิชาการจัดการป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อประเมินค่าที่เกิดจากการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบันเพื่อการนันทนาการให้อยู่ในรูปตัวเงิน ผลของการศึกษาดังกล่าวนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางรูปแบบการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งนี้ให้เหมาะสม และวิธีการศึกษานี้จะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาและประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติอื่นๆ ต่อไป

วิธีการศึกษาได้ใช้หลักทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่ายเป็นแนวทางในการประเมิน โดยมีวิธีประเมินค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยว 2 วิธี คือ วิธีแรกเป็นการประเมินค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวจากการตอบสนองต่อค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งเรียกว่าวิธีอาศัยค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่วนวิธีที่สองเป็นการประเมินค่าความเต็มใจที่จะจ่ายจากการสมมติเหตุการณ์เพื่อถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่าย หรือที่เรียกว่าวิธีสมมติเหตุการณ์

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มา นันทนาการที่อุทยานแห่งชาติทะเลบัน ในปี พ.ศ.2542 จำนวน 397 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติทะเลบัน ในปี พ.ศ.2542 จากการประเมินโดยวิธีอาศัยค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และวิธีสมมติเหตุการณ์ มีค่า 5.94 และ 1.2 ล้านบาท ตามลำดับ

LOCATION(S) : KU LIBRARY

อภิญา นาคศิริ. พฤติกรรม กิจกรรมคน และความคิดเห็นของนักดนตรีที่มีต่อทรัพยากร

นันทนาการ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากผู้รักและชื่นชมธรรมชาติ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเรื่องรูปแบบกิจกรรมคน ซึ่งเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทหนึ่งนิยมกระทำในอุทยานแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการกิจกรรมคนให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติ ความต้องการของนักดนตรีและมีผลกระทบต่อธรรมชาติน้อยที่สุด

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษาภูมิหลัง รูปแบบกิจกรรมนันทนาการ และพฤติกรรมของนักดนตรี ตลอดจนความคิดเห็นของนักดนตรีที่มีต่อการจัดการทรัพยากรนันทนาการ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการกิจกรรมคน ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยทำการรวบรวมข้อมูล ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้สำรวจนักดนตรีเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวทั่วไป จำนวน 86 และ 99 ตัวอย่าง ตามลำดับ และทำการสังเกตพฤติกรรมของนักดนตรีจำนวน 20 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักดนตรีและนักท่องเที่ยวทั่วไปด้วยค่าไคสแควร์และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านพฤติกรรมของนักดนตรีและผลกระทบของกิจกรรมคน

ผลการศึกษาพบว่า นักดนตรีและนักท่องเที่ยวทั่วไปมีภูมิหลังและรูปแบบกิจกรรมที่คล้ายคลึงกัน สำหรับรูปแบบกิจกรรมคนนั้น พบว่าช่วงเวลาที่ดนตรีส่วนใหญ่เป็นเวลาเช้า ระยะเวลาดนตรีเฉลี่ย 44 นาที นักดนตรีเป็นกลุ่มเพื่อนมีขนาด 3-5 คน ไม่มีการกระทำที่เป็นการรบกวนนกและถิ่นที่อยู่อาศัย ทั้งนักดนตรีและนักท่องเที่ยวทั่วไปมีความคิดเห็นว่าการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณผากล้วยไม่มีความเหมาะสมคืออยู่แล้ว การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักดนตรีและนักท่องเที่ยวทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว พบว่านักดนตรีมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากนักท่องเที่ยวทั่วไปในบางหัวข้อ เรื่องของการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก กฎระเบียบที่ควบคุมดูแลนักท่องเที่ยว และการจัดการทรัพยากรนันทนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

LOCATION(S) : KU LIBRARY

โชคชัย มณีนาค. การประเมินมูลค่าทางนันทนาการอุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนองและ
จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อที่จะประเมินมูลค่าทางนันทนาการของ
อุทยานแห่งชาติแหลมสน โดยมุ่งพิจารณาเฉพาะประโยชน์ที่เกิดจากการใช้พื้นที่เพื่อการ
นันทนาการเท่านั้น และผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการจัด
การพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งนี้ให้เหมาะสมและวิธีการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการ
ประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติแห่งอื่นๆ ต่อไปได้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว
อย่างสม่ำเสมอมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 จำนวน 420 ราย วิธีการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของ
อุทยานฯ มี 2 วิธีคือ วิธีอาศัยค่าใช้จ่ายในการเดินทางและวิธีการสมมติเหตุการณ์เกี่ยวกับความเต็ม
ใจที่จะจ่าย

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 66.43 ร้อยละ 22.38 มี
อายุระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 22.38 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 92.62 เป็นโสด ร้อยละ 70.71 ระดับ
การศึกษาสำเร็จปริญญาตรี ร้อยละ 43.33 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 33.57 และ อีกส่วนหนึ่ง
อาจจะยังหางานทำอยู่ จึงไม่เปิดเผยรายได้ โดยคิดเป็นร้อยละ 47.38 มีความตั้งใจในการเดินทางมา
นันทนาการคือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 62.38 และเป็นการเดินทางมาครั้งแรก ร้อยละ 58.57
โดยได้แหล่งข้อมูลจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง ร้อยละ 45.00 รูปแบบของการมาท่องเที่ยวคือมาพักค้าง
แรมร้อยละ 51.90 มากับกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 57.38 เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 69.95 จุด
เด่นของสถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจหาดบางเบน ร้อยละ 69.96 กิจกรรมที่นิยมสูงสุดคือการ
เดินเล่นชมธรรมชาติ ร้อยละ 25.81 สิ่งประทับใจมากที่สุด คือ ความสวยงามตามธรรมชาติ ร้อย
ละ 45.48

ผลจากการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติแหลมสน ปรากฏว่า
มูลค่านันทนาการที่ได้จากการประเมินโดยวิธีอาศัยค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีมูลค่าเท่ากับ
6,684,542 บาท ในขณะที่มูลค่านันทนาการที่ประเมินได้จากวิธีการสมมติเหตุการณ์มีมูลค่าต่ำกว่า
มาก คือเท่ากับ 188,998 บาท และจากการประเมินมูลค่ารายได้ของราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับจากการ
ให้บริการด้านต่างๆแก่นักท่องเที่ยวมีมูลค่าสูงถึง 1,512,800 บาทต่อปี ซึ่งถ้าสมมติว่ารายได้ส่วนนี้
คงที่ตลอดไปและอุทยานแห่งนี้ได้รับการจัดการแบบยั่งยืน มูลค่านี้จะมีมูลค่าเป็น 12,606,666 บาท
ผลจากการประเมินมูลค่านันทนาการก็สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณที่
เหมาะสมสำหรับอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ต่อไป

LOCATION(S) : KU LIBRARY

ประธาน ภิรัชบุรี การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2544.

ในปัจจุบันตลาดการประชุมนานาชาติของโลกได้ขยายตัวมากขึ้น แต่ละประเทศได้เร่งพัฒนาประเทศ สถานที่จัดประชุม การตลาด สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การร่วมมือประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน และภาครัฐหันมาให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อแข่งขันการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งหวังที่จะดึงดูดการประชุมจากทั่วโลกเข้าสู่ประเทศของตน เนื่องจากการนำรายได้เข้าสู่ประเทศอย่างมหาศาล อันจะเป็นการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงอย่างยั่งยืน

สำหรับประเทศไทย ในปี 2542 ถึงแม้ว่าตลาดการประชุมนานาชาติยังมีขนาดเล็กมากก็ตาม แต่นับจากปี 2543 มีแนวโน้มที่จะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุนหลายประการ อาทิ 1) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในการขยายตลาดการประชุมนานาชาติ เพื่อรองรับการประกาศให้ปี 2545 เป็นปีส่งเสริมการจัดประชุมของประเทศไทย (Meeting in Thailand 2002) 2) ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการจัดประชุมนานาชาติในประเทศไทยซึ่งช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันดึงดูดการประชุมสำคัญๆ ระดับโลกเข้ามาจัดในประเทศไทยได้เพิ่มขึ้น 3) การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของหลายประเทศในเอเชียซึ่งเป็นตลาดหลักด้านการประชุมของประเทศไทย 4) การขยายตัวของตลาดระยะไกลในยุโรปและอเมริกา จากแรงดึงดูดของค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง 5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวในป๊อเพนซ์ไทยแลนด์ ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและผู้จัดประชุมในต่างประเทศอย่างกว้างขวาง 6) การพัฒนาด้านสถานที่จัดประชุมขนาดใหญ่ของภาคเอกชน 7) การแข่งขันด้านการตลาดของผู้ประกอบการในธุรกิจศูนย์ประชุมขนาดใหญ่โดยต่างใช้กลยุทธ์การตลาดหลากหลายรูปแบบเพื่อดึงงานประชุมที่สำคัญๆ ระดับโลกเข้ามาจัดในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจัยสำคัญๆ ที่ช่วยเกื้อหนุนดังกล่าว ส่งเสริมให้ประเทศไทยได้รับความนิยมในการใช้เป็นสถานที่จัดประชุมครั้งสำคัญมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีศักยภาพในตลาดการแข่งขันสากลที่สูงขึ้น จึงจะทำให้สามารถแข่งขันและเป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติได้ โดยภาครัฐและเอกชนจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการนำประเทศไปสู่การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้มั่นคงยั่งยืนได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมในด้านต่างๆ ของประเทศไทยในการที่จะเป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการจัดประชุมนานาชาติที่ต้องการการส่งเสริม

สนับสนุน 3) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ สำหรับขอบเขตของการวิจัย การวิจัยนี้จะทำการศึกษาศูนย์ประชุมในประเทศไทยที่รองรับผู้เข้าร่วมประชุมได้ไม่ต่ำกว่า 2,000 คน และเป็นศูนย์ประชุมที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบพรรณนา โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ และประสบการณ์ของผู้วิจัยจากการประกอบธุรกิจศูนย์ประชุมนานาชาติ ข้อจำกัดของการวิจัยในการวิจัยคือ เอกสารข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการประชุมนานาชาติ หรืองานวิจัยโดยตรงมีน้อยมาก ดังนั้น การอ้างอิงในเชิงวิชาการจะมีค่อนข้างน้อย

ผลการวิจัยมีดังนี้คือ 1) สถานที่จัดประชุม ศูนย์ประชุมของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางประชุมนานาชาติขนาดกลาง เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย มีสถานที่จัดประชุมที่ยอมรับได้ และค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมที่สมเหตุสมผล ในปี พ.ศ. 2542 ประเทศไทยมีการจัดประชุมนานาชาติอยู่ในอันดับที่ 24 ของโลก โดยมีการจัดประชุมมากกว่าฮ่องกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย แต่ขนาดของการประชุมที่จัดในประเทศไทยจะมีขนาดเล็กกว่าเนื่องจากมีข้อจำกัดที่ประเทศไทยไม่มีศูนย์ประชุมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบวงจร และศูนย์การประชุมขนาดใหญ่ การจัดประชุมนานาชาติในประเทศไทยในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่นิยมจัดที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค 2) โครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคมเชื่อมโยง มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดประชุมนานาชาติ เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องได้รับความสะดวกในการเดินทางระหว่างที่พักกับสถานที่ต่างๆ อาทิ สถานที่จัดประชุม ห้างสรรพสินค้า แหล่งท่องเที่ยว สถานบันเทิงต่างๆ ซึ่งจะเป็นประเด็นที่สำคัญประเด็นหนึ่งของการเลือกสถานที่จัดประชุม กรุงเทพมหานครยังมีปัญหาเรื่องการจราจรที่ติดขัด ระบบคมนาคมเชื่อมโยงที่ขาดประสิทธิภาพ 3) บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในธุรกิจการจัดประชุมนานาชาติในประเทศไทยยังมีน้อยมาก บุคลากรส่วนใหญ่จะมาจากการให้บริการด้านอื่นๆ อาทิ โรงแรม ส่วนการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่จะใช้ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ ยังอยู่ในระดับที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีบริษัทรับจัดประชุมและบริษัทให้บริการธุรกิจจัดประชุมแบบเบ็ดเสร็จเกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่งบุคลากรในธุรกิจดังกล่าวสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ตลาด MICE ในประเทศไทย ประเทศไทยเป็นหนึ่งในที่ได้รับความสนใจในตลาด MICE ของโลก ดังจะเห็นได้จากปี 2542 ประเทศไทยมีการจัดประชุมนานาชาติอยู่ในอันดับที่ 24 ของโลก และในอันดับที่ 5 ในเอเชียแปซิฟิก นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าในระหว่างปี 2543-2545 มีการประชุมและการแสดงสินค้านานาชาติขึ้นขึ้นการจัดงานในประเทศไทยแล้วไม่ต่ำกว่า 140 งาน ซึ่งจะทำได้ประมาณ 80,000 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม ตลาด MICE ก็ยังมีอุปสรรคในการดำเนินงาน อาทิ ขาดนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจนและต่อเนื่องจากภาครัฐงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐไม่เพียงพอ และระบบข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดข้อจำกัดในการแข่งขัน ซึ่งหากตลาด MICE ได้รับการแก้ไขอุปสรรคต่างๆ แล้ว ธุรกิจการประชุมนานาชาติ

ชาติก็จะได้รับผลดีด้วย เนื่องจากการจัดประชุมนานาชาติเป็นสาขาหนึ่งของ MICE 5) การท่องเที่ยว ประเทศไทยมีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยว เพราะประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งดงและหลากหลาย ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ยาวนานสืบทอดมาหลายร้อยปีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ประชาชนส่วนใหญ่มีนิสัยใจคอโอบอ้อมอารีและเป็นมิตร อันเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจ ขณะที่สิงคโปร์ซึ่งเป็นเกาะ มีพื้นที่จำกัดและมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเพียงไม่กี่แห่ง ต้องอาศัยแหล่งท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งปัจจัยดังกล่าว เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยวและดำเนินกิจกรรม ทั้งทางด้านธุรกิจและอื่นๆ ในประเทศไทย แต่การท่องเที่ยวของประเทศไทยยังมีข้อจำกัดบางประการ ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา อาทิ การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง บุคลากร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเอาเปรียบนักท่องเที่ยว การสนับสนุนจากภาครัฐ

6) การสนับสนุนจากภาครัฐ ที่ผ่านมาภาครัฐยังมิได้ให้การสนับสนุนการจัดประชุมนานาชาติอย่างจริงจัง อาทิ มีการดำเนินการอย่างขาดแผนหลักและขาดการควบคุมแผนอย่างมีประสิทธิภาพ การร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนไม่มีแผนงานและความร่วมมืออย่างเป็นระบบ มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกัน ขาดงบประมาณสนับสนุน กฎระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับการจัดประชุมนานาชาติ แต่เมื่อปลายปี 2543 รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดประชุมนานาชาติ โดย 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการคลัง ได้เล็งเห็นว่า ประเทศไทยสมควรที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการประชุมและแสดงสินค้านานาชาติที่สำคัญในภูมิภาค อันจะเป็นการช่วยเพิ่มรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง และได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังรับผิดชอบโครงการนี้ กระทรวงการคลังจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเร่งรัดและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ (ครปส.) ขึ้นเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ หากโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังจนเป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริงแล้ว ประเทศไทยจะมีความพร้อมในการเสนอประมูลรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ ในการวิจัยมีดังนี้ 1) เนื่องจากการจัดประชุมนานาชาติเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการในระดับสากล เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในการที่จะได้รับเลือกให้เป็นประเทศเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติ คือ ภาพลักษณ์ของการสนับสนุนอย่างจริงจังของภาครัฐ จึงขอให้ภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการจัดประชุมนานาชาติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย งบประมาณ หรือในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ภาครัฐควรเร่งจัดตั้งองค์กรหรือระบบบริหารจัดการศูนย์ประชุมนานาชาติ เพื่อรับผิดชอบการจัดประชุมนานาชาติโดยเฉพาะ จะทำให้การส่งเสริมการประชุมนานาชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีภาพลักษณ์และความชัดเจนในฐานะเป็นตัวแทนของประเทศ สามารถประสานความร่วมมือ

ระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน มีเงินทุนอย่างเพียงพอในการสนับสนุนและยกระดับธุรกิจการจัดประชุมนานาชาติ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ รวมทั้งลดปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในธุรกิจนี้ 3) การก่อสร้างศูนย์ประชุมขนาดใหญ่เพื่อให้สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมได้มากกว่า 10,000 คน เป็นสิ่งที่ดี แต่จะต้องศึกษาให้รอบคอบ โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณในการก่อสร้าง และอุปกรณ์แต่งเติมภายในอาคารที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะต้องใช้เงินลงทุนที่สูงมาก นอกจากนี้ ยังต้องมีเงินที่จะสานต่ออีก 5-10 ปี หลังจากการก่อสร้างเสร็จ เพราะการเปิดศูนย์ประชุมขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายจะสร้างกำไรได้ในทันที

สิ่งที่จะต้องทำการศึกษาให้ถี่อีกประการหนึ่ง คือ แนวทางในการบริหารและการจัดการก่อนและหลังการก่อสร้าง โดยเฉพาะในเรื่องการตลาด การจัดการ การบริหารทางด้านงบประมาณที่ต้องมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การจัดประชุมขนาดเกินกว่า 10,000 คน มีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น

หากภาครัฐมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างศูนย์ประชุมขนาดใหญ่แห่งใหม่ขึ้นนั้น ควรจะต้องคำนึงถึงศูนย์ประชุมของภาคเอกชนที่มีอยู่เดิมด้วย อาทิ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติอิมแพค ศูนย์กีฬาธรรมศาสตร์ หรือศูนย์ประชุมย่อยในโรงแรม ซึ่งจะได้รับผลกระทบ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการตลาด ภาครัฐจะต้องตระหนักว่าจะทำการตลาดอย่างไรสำหรับศูนย์ประชุมเก่าที่มีอยู่แล้ว และศูนย์ประชุมที่สร้างขึ้นใหม่ โดยจะต้องให้ศูนย์ประชุมเก่าสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ด้วย

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ภคินี วิจิตร. แนวทางการจัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชิงบริการธรรมชาติศึกษาและ

นันทนาการ กรุงเทพฯ : ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
กรมป่าไม้, 2540.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของผู้มาเยือน
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2) เพื่อศึกษาถึงแนวความคิด วิธีการ และมาตรการต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการ
จัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (เชิงบริการธรรมชาติศึกษาและนันทนาการ) อย่างยั่งยืนต่อไป 3) เพื่อ
ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการดำเนินการ มาตรการในการจัดการและบริหารงานเขตรักษา
พันธุ์สัตว์ป่าเชิงบริการ ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์โลก วิธีการดำเนินการวิจัย
ใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร และการวิจัยภาคสนามโดยการสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัว
อย่างคือ ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 129 ราย ลูกจ้าง
ประจำหรือพิทักษ์ป่า จำนวน 412 ราย และนักท่องเที่ยวจำนวน 280 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นพื้นที่ที่ประชาชนนิยมเข้าไป
ทัศนศึกษา และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาที่เกิดขึ้นนอกจากปัญหาความเสื่อมโทรมของ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมีปัญหาเรื่อง การบุกรุก ไฟป่า ภัยธรรมชาติ และจากภัย
สงคราม การท่องเที่ยวก็มีส่วนทำให้เกิดความเสื่อมโทรมเช่นกัน ดังนั้น ในการผสมผสานการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศกับการจัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชิงบริการ จึงต้องกำหนดนโยบาย แผนงานการ
ดำเนินการและมาตรการ ตลอดจนกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมกับการจำแนกเขตการใช้
ประโยชน์พื้นที่ โดยกิจกรรมที่พอยอมรับให้มีได้ในพื้นที่ ปกติก็มีอยู่แล้วในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เพียงแต่ยังขาดการจัดการระบบ และการควบคุมที่ดีพอ สำหรับการจำแนกเขตการจัดการพื้นที่เขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชิงบริการ ได้แบ่งเป็น 3 เขตใหญ่ๆ ได้แก่ เขตสงวน เขตบริการและเขตกิจกรรม
จากการศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ข้าราชการ และลูกจ้าง ตลอดจนผู้มา
เยือน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเก็บค่าบริการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื่องจากจะได้มีเงินรายได้มา
ใช้ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดทรุดโทรม สำหรับแนวคิดของหัวหน้าเขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่าในการจัดการเชิงบริการต่อไปนั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า ในการดำเนินการ
จะต้องมีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ให้ชัดเจนและเหมาะสม จัดทำแผนการจัดการ และคู่มือ
พัฒนาแหล่งนันทนาการ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสมและจำเป็น จัดตั้งศูนย์
ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเป็นศูนย์บริการข้อมูล โดยประกอบด้วย อาคารนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์
ธรรมชาติวิทยา และห้องประชุม เป็นต้น สำหรับมาตรการในการควบคุมจำนวนผู้มาเยือนนั้น ควร
กำหนดช่วงเวลาเข้า จำกัดจำนวนผู้เข้าพัก เพิ่มค่าธรรมเนียมให้สูงขึ้นเป็นพิเศษ กำหนดบทลงโทษ

ให้รุนแรง ตลอดจนกำหนดเส้นทางเข้าออกให้ชัดเจน ในการดำเนินการงานบริการจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทั้งบุคลากร แรงจูงใจ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร

LOCATION(S) : ห้องสมุดส่วนวิจัย กองอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า กรมป่าไม้

รังสรรค์ พรหมณีนี. การพัฒนาหาคะอัมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยนานาชาติการทหาร, 2538.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหาคะอัม จ. เพชรบุรีโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นปัญหาที่อาจแตกต่างไปจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีของการวิจัยเชิงบรรยาย โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิดผลวิจัยและเอกสารของทางราชการ ตลอดจนข่าวสารข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ต่างๆ และใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่หาคะอัม เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ปัญหาที่แท้จริง และให้ข้อเสนอแนะนำไปปฏิบัติได้

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ การที่จะพัฒนาให้หาคะอัมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงนั้นจะต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้แก่ ปัญหาการจราจรที่จอครยนต์, ปัญหาร้านค้าบนทางเท้าและหาบเร่แผงลอย, ปัญหาขยะมูลฝอย, ปัญหาการขาดแคลนน้ำประปา, ปัญหาการรบกวนที่สาธารณประโยชน์, ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว, ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวก และปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้มีดังนี้ คือ หน่วยงานของรัฐจะต้องให้ความสนใจแก่ปัญหาของหาคะอัมอย่างจริงจัง เพื่อให้หาคะอัมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย อันได้แก่ 1) เพิ่มเดิมขยายกิจการประปาให้มากขึ้นเพียงพอ 2) ให้เอกชนเข้ามาประมูลเก็บขยะมูลฝอย โดยเสนอค่าจอครยนต์บริเวณหาคะอัมเป็นการตอบแทน 3) จัดเจ้าหน้าที่บริการเสนอแนะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม 4) สร้างถนน, ที่จอครยนต์, ทางเดินเท้า แยกจากกันอย่างชัดเจน 5) พัฒนากองน้ำเสียย่อย – เพชรเกษม ผ่านที่กรมป่าไม้ให้ใช้ได้ 6) ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้รบกวนและขายหาคะอัม 7) ให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ที่เล่นน้ำทะเลจากสตูดเตอร์น้ำ โดยวางทุ่นจำกัดเขต 8) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอหาคะอัม ได้แก่ วัดหาคะอัม, วัดถ้ำเข่ง, ถ้ำค้างคาว และสะพานหิน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

เพ็ญพักตร์ ศรีทอง. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อ
เป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภูมิภาค
อินโดจีน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2541.

ปัจจุบันสภาพความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำลังเปลี่ยนแปลงไปในทางที่นักท่องเที่ยวจะต้องเริ่มให้ความสำคัญมากขึ้น มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มุ่งเข้าสู่จังหวัดอุบลราชธานีด้วยวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักลงทุนจากท้องถิ่นเข้าไปลงทุนในธุรกิจต่างๆ อันเป็นการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยวโดยตรงในรูปแบบต่างๆ การพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานีให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภูมิภาคอินโดจีน มีปัจจัยที่เอื้ออำนวยและความได้เปรียบหลายประการ อาทิ เขตชายแดนติดต่อกับประเทศลาว และสามารถเดินทางข้ามไปยังประเทศลาวได้ ดังนั้นการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับลาวและเวียดนาม จึงน่าจะกระทำได้ หากจังหวัดอุบลราชธานีสามารถเป็นศูนย์กลางทางด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวได้จะทำให้สู่ทางในการพัฒนาและลงทุนด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดมีแนวโน้มดีขึ้นกว่าเดิมอีกมาก แต่ทั้งนี้ การพัฒนาศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการ และกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ครบวงจร สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บังเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี และประเทศชาติอย่างแท้จริงและยั่งยืน

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์และประเมินถึงขีดความสามารถและศักยภาพเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ความพร้อมของเมือง ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค ศักยภาพของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งในภาพรวมและในส่วนที่เป็นแผนงานการพัฒนาอย่างเฉพาะเจาะจง อาทิ แผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงโทรคมนาคม แผนงานพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานทางด้านการท่องเที่ยว แผนงานส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และเพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงของทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี กับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศในกลุ่มอินโดจีน และเสนอแนะโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค

และมีขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง ประเมินขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ

และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ศึกษาความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค ของจังหวัดอุบลราชธานีและความพร้อมของเมืองในการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต ศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของประเทศในกลุ่มอินโดจีนที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งศึกษานโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอินโดจีน

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร โดยการทำการค้นคว้าและการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสถิติการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสถาบันต่างๆ แผนนโยบายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี และข่าวสารการท่องเที่ยวของประเทศในกลุ่มอินโดจีน รวมทั้งการสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานี และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

จากการศึกษาพบว่า สถิติผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดอุบลราชธานีในปี 2536 – 2539 พบว่า มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง และมีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศลดลง ถึงอัตราร้อยละ 25.21 เนื่องจากชาวลาวที่เข้ามาในประเทศไทยทางด่านช่องเม็ก อำเภอพิบูลย์รักษ์ลดลงมาก และโครงการก่อสร้างเขื่อนสิรินธรได้ดำเนินงานแล้วเสร็จในปี 2539 ทำให้ผู้เชียวชาญต่างประเทศที่มาปฏิบัติงานเดินทางกลับประเทศ จึงทำให้ผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศลดลงมาก และเป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวได้มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี เป็นการแสดงให้เห็นว่า บริษัทนำเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือนที่ต้องการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวได้ให้ความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดอุบลราชธานีน้อยลง

แต่อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้เยี่ยมเยือนที่เดินทางมาด้วยตนเองกลับมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้น ในจำนวนที่เพิ่มขึ้นนี้โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเพื่อติดต่อด้านธุรกิจ ประชุมสัมมนาและปฏิบัติราชการ มีเพียงร้อยละ 10 – 15 ของผู้เยี่ยมเยือนในแต่ละปีเท่านั้นที่เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนในจังหวัดอุบลราชธานี และมีระยะเวลาการพำนักระหว่างวันประมาณ 2.4 วัน ทำให้มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,000 บาทต่อวันเท่านั้น

สาเหตุของปัญหาหลักที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ ความน่าสนใจและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดอุบลราชธานียังไม่มีจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถใช้เป็นจุดขาย (Point of sale) และเป็นแม่เหล็ก (Magnet) ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจังหวัด แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ เช่น ผาแต้ม ปากมูล แก่งตะนะ และอื่นๆ ยังไม่เป็นที่น่าสนใจเพียงพอที่จะทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาเที่ยวซ้ำ เนื่องจากในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวยังขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่น้อยมาก นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ และบริษัทท่องเที่ยว จะให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะที่เป็นจังหวัดที่มีประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่ยิ่งใหญ่เท่านั้น และยังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบที่เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยว โดยใช้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค

ปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ ระบบการขนส่งมวลชน ซึ่งยังไม่มีสถานียขนส่งที่เป็นศูนย์กลางของรถโดยสารทั้งที่เป็นรถโดยสารภายในจังหวัด และรถโดยสารระหว่างจังหวัด ทำให้ผู้ที่เดินทางมายังจังหวัดอุบลราชธานีต้องประสบปัญหาความล่าช้า และความไม่สะดวกในการหารถโดยสารเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง ผู้โดยสารไม่สามารถทราบเวลาของการเดินทางล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง ทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับนักท่องเที่ยวในการทำหนดเวลาและแผนการเดินทางที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ โดยรถประจำทาง ความไม่พร้อมของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ระบบการกำจัดขยะทั้งที่เป็นขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และระบบการบำบัดน้ำเสีย ยังไม่มีระบบการกำจัดที่เหมาะสมและปลอดภัยเพียงพอต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม

การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและแหล่งท่องเที่ยวของลาวในแขวงจำปาสัก มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรม แต่การเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศในกลุ่มอินโดจีนยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เนื่องจากข้อจำกัดของกฎระเบียบการผ่านแดนและการท่องเที่ยวในประเทศลาว ความทุรกันดานของเส้นทางการคมนาคมของลาวเพื่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในลาวและเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวของเวียดนาม แต่ทั้งนี้กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาและคาดว่าจะส่งผลดีต่อการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างไทย ลาว และเวียดนามโดยผ่านทางด่านช่องเม็ก ในช่วงระยะเวลา 3 – 5 ปีข้างหน้า

ผลจากการวิจัยดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภูมิภาคอินโดจีน ดังนี้

1. พัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานี ให้มีความน่าสนใจในการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยการจัดให้มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวและเร่งพัฒนาความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูจอง-นายอย และ

ป่าดงนาทาม เพื่อเปิดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ในอนาคต

2. ทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ โขสาร อำนาจเจริญ มุกดาหาร เข้าเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยว ในรูปแบบต่างๆ ตามกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยว

3. ทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานี เข้ากับแหล่งท่องเที่ยวของประเทศลาว เวียดนาม เพื่อใช้แหล่งท่องเที่ยวของลาวเป็นแม่เหล็กในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เข้ามาพักเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ก่อนเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวยังประเทศลาว และเวียดนาม

4. วางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ไปยังบริษัทนำเที่ยวทั้งที่ตั้งอยู่ภายในประเทศและต่างประเทศ จัดทำคู่มือการเดินทางที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้ในการกำหนดแผนการเดินทางท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง จัดให้มีศูนย์รวมแหล่งซื้อสินค้าพื้นเมือง หรือของที่ระลึก จัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่นานขึ้น

5. สำนักงานการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีร่วมกับหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี จัดแผนงานการฝึกอบรมและให้คำแนะนำด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว ให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และให้จัดเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความตื่นตัวและตระหนักในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในอนาคต

6. ดำเนินการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้มาตรฐาน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวให้ครบถ้วนอย่างเร่งด่วน เพื่อให้รถโดยสารที่เดินทางระหว่างจังหวัด และเดินทางภายในจังหวัดเข้ารับส่งผู้โดยสาร โดยก่อสร้างเป็น 2 สถานี ที่อำเภอเมืองและอำเภวารินชำราบ

7. ปรับปรุงระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อสิ่งปฏิกูลและระบบบำบัดน้ำเสียให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม และมีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

8. ดำเนินการประสานงานกับกระทรวงต่างประเทศ เพื่อขอจัดตั้งสถานกงสุลลาวและเวียดนาม ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ขอวีซ่าเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวภายในประเทศลาวและเวียดนามเป็นไปด้วยความสะดวกยิ่งขึ้น

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ธานินทร์ บุณยธนา. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวไทยในระยะ 5 ปีแรกของสหสวรรษที่ 3.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2543.

ปัจจุบันนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือ การท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว การท่องเที่ยวจึงนับได้ว่าเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่ง การท่องเที่ยวของประเทศไทยก็นับว่าเป็นภาคเศรษฐกิจที่ทำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนสูงสุดอุตสาหกรรมหนึ่ง โดยสังเกตได้จากบัญชีเดินสะพัดซึ่งประกอบด้วย บัญชีดุลการค้าและบัญชีดุลบริการ ประเทศไทยจะได้เปรียบดุลบัญชีบริการ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นภาคที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทย เป็นผลให้เศรษฐกิจปรับสู่สภาพเกินดุลหรือสมดุลมาโดยตลอด นับได้ว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างสูงต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

สำหรับการท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้นได้มีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วหากพิจารณาจาก จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพียง 81,340 คน ในปี พ.ศ. 2503 ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 6,951,566 คน ในปี พ.ศ. 2538 และรายได้จากการท่องเที่ยว ประมาณ 196 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2503 เพิ่มขึ้นเป็น 220,754 บาท ในปี พ.ศ. 2540 และเพิ่มขึ้นเป็น 242,177 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2541 ในปี พ.ศ. 2541 จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้อย่างมาก ทั้งในด้านที่มาของเงินตราต่างประเทศ การจ้างงาน การกระจายโอกาสและรายได้ การกระตุ้นการผลิตและความสามารถในการช่วยปรับดุลการชำระเงินด้วย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาการท่องเที่ยวในกรอบแนวความคิดการประเมินยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ 3 ประการ ดังนี้ คือ ระบุปัญหาเพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ที่ต้องการ, พิสูจน์ทราบผลประโยชน์การท่องเที่ยวไทย ตรวจสอบสภาพแวดล้อมและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวไทยระยะ 5 ปีแรกของสหสวรรษที่ 3 (ข้อมูลมีเพียงพอที่จะกำหนดแผนยุทธศาสตร์ได้ในระยะ 5 ปี) และให้ข้อเสนอแนะแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวไทยระยะสั้นและระยะปานกลางของสหสวรรษที่ 3

โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้ คือ 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกจากสถานการณ์ และแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกเอเชียแปซิฟิก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศไทย 2) ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในจากศักยภาพการท่องเที่ยวของไทย 3) ทำการวิจัยภายใต้กรอบแนวความคิด การประเมินยุทธศาสตร์ชาติเพื่อประยุกต์ใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยระยะ 5 ปีแรกของสหสวรรษที่ 3 และแนวทางในการพัฒนากองท่องเที่ยวไทยในระยะสั้นและปานกลางของสหสวรรษที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ นายภราเดช พยัณวิเชียร และได้จากประสบการณ์ การรวบรวมข้อมูล และการค้นคว้าในเรื่อง การท่องเที่ยวในประเทศไทยและต่างประเทศของผู้ศึกษาวิจัยเอง และการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม จากรายงานการวิจัยของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย จากรายงานสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งใช้ข้อมูลทางสถิติ ในปี พ.ศ. 2539 ถึงปี พ.ศ. 2543 เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง (๔ – ๑๖) อุศาสหกรรมการท่องเที่ยว สรุปลผลการสำรวจการใช้ยานักท่องเที่ยวปี 2541 แผนการท่องเที่ยวปี 2000 เอกสารวิจัยส่วนบุคคล สิ่งพิมพ์ และเอกสารประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในที่นี้จะใช้แบบการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยแบบวิเคราะห์ (Analytical Research) เพื่อศึกษาถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ของการท่องเที่ยวและวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งบทสรุปเป็น ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวไทยระยะ 5 ปีแรกของสหัสวรรษที่ 3 และข้อเสนอแนะเป็นแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวไทยระยะสั้นและปานกลางของสหัสวรรษที่ 3 โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาได้และแบบวิเคราะห์ต่างๆ (ตารางและกราฟ) เป็นเครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติ คือ ใช้แนวโน้ม การจัดลำดับ และค่าเฉลี่ยร่วมกับ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำมาประยุกต์ใช้การประเมินยุทธศาสตร์ชาติในส่วนที่จำเป็นเท่านั้น เป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวระยะ 5 ปีแรกของสหัสวรรษที่ 3 และกำหนดแผนพัฒนากการท่องเที่ยวของไทยระยะสั้นและระยะปานกลางของสหัสวรรษใหม่ โดยใช้เครื่องมือปัจจัยของการบริหาร 7 ‘M’ คือ Man Money Material Market Method Machine และ Minute

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดแล้วนำมา ประเมินยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย โดย ระบุปัญหา พิสูจน์ทราบผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวไทย ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการท่องเที่ยวไทย หลังจากนั้นนำสภาพแวดล้อมมาพิจารณาเพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์เพื่อเลือก (โดยประยุกต์ใช้ Model of Corporate Strategie มาพิจารณาหาวัตถุประสงค์ที่ควรจะเป็นเพื่อกำหนดทิศทาง และใช้ในการวิเคราะห์ทางเลือกต่อไป) วิเคราะห์ทางเลือก ข้อสรุป และข้อเสนอออกมาเป็น “ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวไทยของสหัสวรรษที่ 3”

จากการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวไทยนั้น มีแนวโน้มที่สำคัญ คือ อัตราการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวโลก ประเทศไทยติดอันดับ 1 ใน 20 ของการท่องเที่ยวโลกและมีแนวโน้มที่จะติดอันดับสูงขึ้น การเปิดประเทศของจีน การท่องเที่ยวโลกมีการแข่งขันที่สูงขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์สัญจร ประเทศไทยมีศักยภาพการท่องเที่ยวที่เป็นจุดแข็ง คือ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ความสวยงาม ความหลากหลาย ธรรมชาติ การให้บริการ

อาหาร ความคุ้มค่าในการใช้จ่าย และมีข้อจำกัด คือ การจราจร ความสะอาด การจัดการด้านมลภาวะ และขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เมื่อพัฒนาวัตถุประสงค์เพื่อเลือกโดยใช้ Model of Corporate Strategie แล้ว ได้วัตถุประสงค์เป็น การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเจริญเติบโตในแนวคิด จากนั้นได้นำเอาวัตถุประสงค์ที่เลือกมาแล้วนั้นมาวิเคราะห์ทางเลือก ได้ทางเลือกในการเจริญเติบโต 3 ทางเลือก ซึ่งจากข้อมูลและเหตุผลที่ประเมินความเสี่ยงและผลประโยชน์แต่ละทางเลือกแล้ว ได้ทางเลือกที่ว่า พัฒนาการท่องเที่ยวไทยแบบเจริญเติบโตเป็นขั้นตอน โดยใช้เวลาและงบประมาณเป็นสิ่งเปรียบเทียบ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานและที่สำคัญที่สุด คือ คน โดยแบ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยเป็นระยะสั้น (1 – 2 ปี) ระยะปานกลาง (3 – 5 ปี) และระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) โดยได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยของสหัฐวรรษที่ 3 ในระยะยาว คือ “ผู้นำการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ซึ่งมุ่งสู่ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว คือ การเข้าสู่มาตรฐานสากลเช่นเดิม

จากข้อเสนอยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยระยะปานกลางภายหลังสหัฐวรรษที่ 3 นั้น ผู้วิจัยได้นำมาพิจารณาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในแล้วนำมาทำเป็นข้อเสนอแนะเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยระยะสั้นและระยะปานกลางภายหลังสหัฐวรรษที่ 3 โดยนำเอาจุดแข็งของการท่องเที่ยวมาขยายผลและปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดต่างๆ เพื่อนำการท่องเที่ยวไทยเข้าสู่มาตรฐานสากลและการเป็นผู้นำการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่นำเสนอเพียงระยะปานกลางนั้น เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะปานกลางเพื่อเข้าสู่มาตรฐานสากล แต่ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีผู้ศึกษาวิจัยท่านอื่นจะรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาวิจัยต่อไปในการวางแผนระยะยาวต่อไป

สำหรับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยระยะสั้นและระยะปานกลางของสหัฐวรรษที่ 3 ผู้วิจัยได้แบ่งการปฏิบัติเป็นขั้นตอนด้วยปัจจัย Minute (เวลา) โดยผู้วิจัยนำเสนอเป็น แผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยระยะสั้นและระยะปานกลาง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยระยะสั้น (1-2 ปี) จะเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวสูงและปานกลาง โดยเริ่มจากจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงก่อน แล้วพัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวปานกลางให้ทัดเทียมขึ้นมาโดยพัฒนาปัจจัย 6 ‘M’ (เนื่องจากปัจจัย Minute ใช้ในการแบ่งระยะเวลาในการปฏิบัติแล้ว)

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยระยะปานกลาง (3-5 ปี) ยังคงที่จะพัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงและปานกลางอย่างต่อเนื่องขยายผล และสร้างความเจริญให้แก่กระจายกว้างขึ้น มีการเพิ่มงบประมาณในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศและหากลุ่มลูกค้าใหม่ๆ เพิ่มขึ้น พร้อมๆ กับกระจายการพัฒนาออกไปยังจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยว

อื่นๆ ที่มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนา โดยใช้แนวทางการพัฒนาเดียวกับจังหวัดที่มีศักยภาพทาง การท่องเที่ยวสูงและปานกลางในแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะสั้น

ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง คือ คน เพราะเป็นปัจจัยที่จะทำให้เกิดความ สำเร็จหรือความล้มเหลวในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยได้ สำหรับปัจจัยที่สำคัญรองลงมาคือ ปัจจัย Money (งบประมาณ) นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะถ้าขาดงบประมาณ การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยคงเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควรหรืออาจจะ เสื่อมโทรมมากกว่าที่ควรจะเป็นได้ ปัจจัย Material (วัตถุดิบ) ได้แก่ ธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว การ คมนาคม ฯลฯ นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวโดยตรง ถ้าแหล่งท่องเที่ยวไม่มีคุณภาพ ไม่สะอาด ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้ออำนวยในการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ การ คมนาคมไม่สะดวก การท่องเที่ยวไทยอาจดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่างชาติน้อยลง และปัจจัย Method (วิธีการ) ถ้าการบริหารงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องขาดการบริหารที่มีประ สสิทธิภาพ จัดการไม่ถูกวิธี การท่องเที่ยวไทยคงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่ กล่าวมานั้นก็มีความสำคัญต้องพัฒนาไปด้วยกัน สำหรับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะปาน กลางที่เสนอมานั้น ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนได้ตามให้เหมาะสมกับสมัย แนวโน้ม และความ นิยมตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไป แต่ยังคงให้มีเอกลักษณ์ของไทยอยู่ตลอดเวลาให้เข้ากับมาตรฐานสากล

สุพจน์ คำภีระ. การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการบริหารกิจการท่าอากาศยานของรัฐ.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2542.

กรมการบินพาณิชย์เป็นหน่วยงานราชการสังกัดกระทรวงคมนาคม ที่มีบทบาทโดยตรงในการกำกับดูแลรับผิดชอบด้านการขนส่งทางอากาศของประเทศไทย การกิจหลักที่สำคัญประการหนึ่งของกรมการบินพาณิชย์ คือ การจัดให้มีและดำเนินการท่าอากาศยานในสังกัดกรมการบินพาณิชย์ ซึ่งปัจจุบันบริหารท่าอากาศยานในส่วนภูมิภาค รวม 26 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานที่เปิดให้บริการการบินพาณิชย์ 22 แห่ง และท่าอากาศยานที่ยังไม่มีบริการการบินพาณิชย์ 4 แห่ง ในแต่ละปีที่ผ่านมารัฐบาลต้องจัดสรรเงินงบประมาณเป็นรายจ่ายไม่ต่ำกว่าปีละหลายพันล้านบาท เพื่อสนับสนุนกิจการท่าอากาศยานของกรมการบินพาณิชย์ ในขณะที่มีรายได้กลับคืนมาไม่มาก เพียงปีละประมาณร้อยละห้าของต้นทุนเท่านั้น ดังนั้น เมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2540 เป็นต้นมา ทำให้เกิดการขาดสภาพคล่อง รัฐบาลจึงมีนโยบายในการลดภาระด้านการเงินของรัฐลง โดยดำเนินการลดบทบาทการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของรัฐ พร้อมกับสนับสนุนเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนให้เข้ามาดำเนินการร่วมกับรัฐหรือแทนรัฐ

ด้วยเหตุดังกล่าว กรมการบินพาณิชย์จึงได้พิจารณาถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในส่วนของผู้ประกอบการให้บริการท่าอากาศยาน ซึ่งต่อมา กรม ได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2541 ให้กรมการบินพาณิชย์โอนงานบริการควบคุมจราจรทางอากาศ งานบริการสื่อสารการบินและงานบริการวิทยุเครื่องช่วยการเดินอากาศ ณ ท่าอากาศยานภูมิภาคทุกแห่ง ให้แก่บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ดำเนินการแทน และโอนท่าอากาศยานเชียงรายได้ในส่วนของการบริการภาคพื้นให้การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยดำเนินการ นอกจากนี้ ในส่วนของท่าอากาศยานที่เหลืออีก 20 กว่าแห่งนั้น ก็ได้พิจารณาหาแนวทางเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการเข้ามาบริหารท่าอากาศยานแทนกรมการบินพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการและเพื่อลดภาระการลงทุนของรัฐบาลด้วยทางหนึ่ง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นไปได้ในการให้ภาคเอกชนเข้ามาบริหารกิจการท่าอากาศยานของรัฐในสังกัดกรมการบินพาณิชย์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางและการแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม หรือเข้ามาบริหารท่าอากาศยานของรัฐ

โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้ คือ 1) ศึกษารูปแบบการบริหารท่าอากาศยานของไทย และรูปแบบการบริหารท่าอากาศยานของต่างประเทศ 2) วิเคราะห์โครงสร้างและสถานะทางการ

เงินของท่าอากาศยานในสังกัดกรมการบินพาณิชย์ 3) ศึกษาภาพรวมการขนส่งทางอากาศของไทย และแนวโน้มการขยายตัวของ การขนส่งทางอากาศภายในประเทศ 4) ศึกษาบทบาทของท่าอากาศยานในการให้บริการ 5) ศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำอากาศยาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยศึกษาวิเคราะห์จาก รายงานสถิติปริมาณการจราจรทางอากาศ, รายงานรายได้รายจ่ายของท่าอากาศยาน, เอกสารงบประมาณของกรมการบินพาณิชย์, พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ.2497, ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการท่าอากาศยาน และเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มนโยบายของรัฐและข้อเสนอแนะขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

ในระยะเวลาที่ผ่านมา จำนวนผู้ใช้บริการการขนส่งทางอากาศมีมากขึ้นเป็นลำดับ ทำให้รายได้ของท่าอากาศยานสูงขึ้น แต่เมื่อเทียบกับรายจ่ายแล้ว ในแต่ละปีผลการดำเนินการท่าอากาศยานก็ยังขาดทุนอยู่ ยิ่งถ้ารวมค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและบำรุงรักษาแล้ว ตัวเลขการขาดทุนก็จะสูงขึ้นอีกจนทำให้เห็นว่าการดำเนินการบริหารท่าอากาศยานนั้นไม่ได้ตั้งใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมหรือเข้ามาบริหารในเชิงธุรกิจได้ ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันไม่ตั้งใจให้มีการลงทุนอีกด้วย

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการบริหารกิจการของรัฐ แต่ในขณะเดียวกัน กฎ ระเบียบ กฎหมาย ต่างๆ ที่มีอยู่ก็ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขเพื่อจูงใจให้เอกชนสนใจเข้าดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ มีหน้าที่ กฎ ระเบียบ มาตรการ ฯลฯ ที่ออกมาเพื่อกำกับควบคุม หรือป้องกันการทุจริต บางส่วนกลับเป็นตัวอุปสรรคในการที่เอกชนจะเข้ามาร่วมเสียอีก

ความเป็นไปได้ที่ภาคเอกชนจะเข้ามามีบทบาทในกิจการของรัฐในระยะนี้จึงค่อนข้างต่ำ โอกาสจะสูงขึ้นเมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดีขึ้นและมีการแก้ไข กฎ ระเบียบ ให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ ตลอดจนมีมาตรการที่จะจูงใจภาคเอกชน โดยรัฐจะต้องคิดว่าการจ่ายเงินเป็นค่าบริหารท่าอากาศยานของรัฐน้อยลงในแต่ละปีมีค่าเท่ากับมีผลกำไรจากการประกอบการมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ มีดังนี้ คือ 1) รูปแบบแนวทางการให้เอกชนดำเนินการท่าอากาศยานแทนรัฐ อาจดำเนินการได้หลายวิธี ได้แก่ การขายกิจการ การจ้างเหมาดำเนินการ การให้สัมปทาน การให้เช่า การให้เงินอุดหนุน หรือเป็นการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน แนวทางเหล่านี้ รัฐอาจเลือกเฉพาะกลุ่มท่าอากาศยานที่มีศักยภาพในการพัฒนาเชิงพาณิชย์ก่อน และใช้แนวทางที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ โดยการให้สัมปทานระยะยาวแก่เอกชนในการดำเนินการทั้งหมด หรือแบ่งเป็นเฉพาะประเภทกิจการที่เป็นรายได้หลักของท่าอากาศยาน เช่น กิจกรรมภายในอาคารผู้โดยสาร ให้เอกชนดำเนินการก่อนได้ เพื่อเป็นการจูงใจให้เอกชนเข้าร่วมบริหารท่าอากาศยานกับรัฐ 2) รัฐอาจจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาบริหารท่าอากาศยานแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือกลุ่มท่า

อาศยานที่มีศักยภาพสูง โดยรัฐให้เงินอุดหนุนในระยะแรก และมุ่งพัฒนาสู่การเลี้ยงตัวเองได้ในระยะยาว ก่อนให้เอกชนรับช่วงการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินการ 3) รัฐต้องเตรียมมาตรการรองรับการแปรรูปทำอาศยานของรัฐ ในการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมได้โดยไม่ติดอุปสรรคทางด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ เพื่อให้เอกชนสามารถเข้ามาดำเนินการได้อย่างคล่องตัว และสามารถดำเนินการบริหารในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 4) รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนเอกชนด้วยมาตรการจูงใจต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้จากการดำเนินกิจการในช่วงแรกๆ และสนับสนุนในส่วนของการลงทุนบางส่วน รวมทั้งไม่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินในส่วนที่รัฐได้ลงทุนไปแล้วสูงเกินไป เพื่อให้เอกชนสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วย เป็นต้น

ภราเดช พັນวิเชียร. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเหนือใต้ ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2542.

ในส่วนของประเทศไทยเองเป็นที่ทราบกันเป็นอย่างดีว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทที่ไม่แตกต่างจากในประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ โดยเฉพาะในส่วนที่การท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเป็นตัวกำหนดการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่โดยภายใต้แนวความคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่โดยภายใต้แนวความคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 ระบุไว้อย่างชัดเจนที่จะให้พื้นที่ภายใต้ความร่วมมืออนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ไทย เวียดนาม และจีน (มณฑลยูนนาน)) ทำหน้าที่เป็นตัวสนับสนุนการสร้างอาชีพและการมีงานทำของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกของประเทศ โดยพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของอนุภาคและกลุ่มจังหวัดต่างๆ เพื่อกระจายความเจริญไปยังเมืองศูนย์กลางและเมืองชายแดน ซึ่งจะเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดผลของการพัฒนาไปยังพื้นที่โดยรอบ นอกจากในระดับกรอบนโยบายตามแผนพัฒนาฯ ที่กล่าวมาแล้ว ตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในเรื่องของการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่เกิดขึ้นขณะนี้มีความน่าสนใจที่บ่งบอกถึงศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาได้ คือ ประเทศในกลุ่มอินโดจีน รวมทั้งเมียนมาร์ เป็นประเทศที่เพิ่งเปิดรับนักท่องเที่ยวและมีแนวโน้มที่การท่องเที่ยวของประเทศเหล่านี้จะเปิดรับตลาดในระยะไกลได้อีกมาก และประเทศจีนและไทย ซึ่งถือว่าเป็นขั้วแม่เหล็กเหนือใต้ที่ขณะนี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศที่ 3 เข้ามาได้เป็นจำนวนมากนั้นเมื่อพิจารณาจากลักษณะรวมหน่วย (profile) ของนักท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ แล้วมีความใกล้เคียงกัน

จากปัจจัยดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นแนวคิดการพัฒนาตามแนวทางความเชื่อมโยงเหนือ-ใต้ (North-South Tourism Flow) ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าในเขตอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวเข้าสู่ภูมิภาคตอนเหนือคือ จีน และตอนใต้ คือ ไทย เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะไทยมีลักษณะเป็นประตูสู่ภูมิภาค แต่ยังคงขาดการเชื่อมโยงการเดินทางข้ามประเทศ ดังนั้นในกรณีที่สามารถทำให้เกิดกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวขึ้นเหนือหรือลงใต้ในลักษณะการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวร่วมกัน จะทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขต อนุภูมิภาคนี้

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อเสนอภาพของการพัฒนา (Development Scenario) ภายใต้แนวความคิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเหนือ- ใต้ ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 2) วิเคราะห์ข้อจำกัดและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3) เพื่อเสนอยุทธศาสตร์ (strategies) การพัฒนาในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4) นำเสนอ

มาตรการเชิงรุกในการผลักดันให้ยุทธศาสตร์ที่น่าเสนอมีผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและ
เอื้อประโยชน์กับประเทศอย่างสูงสุด

เพื่อให้งานวิจัยชิ้นนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุถึงการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการ
ท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้ คือ การ
ศึกษาจะดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการดำเนินการด้าน
การตลาดทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และกลุ่ม
ประเทศที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา คือ ไทย จีน เวียดนาม ลาว เขมร เวียดนาม หรือกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขง โดยจุดที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการเชื่อมโยงจะอยู่ที่ไทยและจีน และช่วงเวลาที่
จะใช้ในการศึกษาข้อมูลจะเริ่มตั้งแต่ 2539 ซึ่งถือเป็นปีเริ่มต้น แนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยว
เหนือ-ใต้ จนถึงปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยแนวทางสำคัญดังนี้ คือ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
พื้นฐานด้านทรัพยากรและปริมาณการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจริงในอนุภูมิภาค รวมทั้งการเชื่อมโยงที่มี
อยู่ในปัจจุบัน การศึกษาวิเคราะห์แผนงานโครงการ รวมทั้งนโยบายของทั้ง 6 ประเทศในอนุภูมิ
ภาคเพื่อวิเคราะห์ถึงโอกาส ข้อจำกัด และเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว และ
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารของหน่วยงานราช
การ องค์การระหว่างประเทศ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาสถานภาพของการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงทั้ง 6 ประเทศ
(ไทย จีน : เวียดนาม ลาว เขมร เวียดนาม) พบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยกำลังเข้าสู่
วงจรชีวิตสินค้าขึ้นอัมตว (Maturity Stage of tourism Life Cycle) เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวและรายได้
ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง จากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มา
เยือนไทยในปี 2503, 2513, 2523, 2533 และ 2540 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจาก 32.1%,
33.8%, 16.8%, 10.2% และ 0.4% ตามลำดับ ในขณะที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศเพื่อน
บ้านกำลังอยู่ในขั้นเริ่มต้นของวงจรชีวิตสินค้า (Introduction Stage of Tourism Life Cycle) เช่นเดียวกับ
ไทยเมื่อ 20-30 ปีก่อน

ดังนั้นการที่ประเทศไทยจะรักษาความเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ไว้ได้ นอกจากจะต้องพัฒนาสินค้าและบริการประเภทใหม่ๆ เพื่อสร้างความพึง
พอใจของนักท่องเที่ยวให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว การเชื่อมโยงกระแสการท่องเที่ยวกับประเทศ
เพื่อนบ้านจึงเป็นทางเลือกที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

ภาพของการพัฒนาโดยรวมในงานวิจัยได้กำหนดว่าจะเป็นการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยง
กระแสการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างศูนย์กลางเหนือ(จีน) และศูนย์กลางใต้(ไทย) ของอนุภูมิภาค
เป็นหลัก โดยอาศัยการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวแบบโครงข่ายย่อยเข้ากับแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ
อื่นๆ ในอนุภูมิภาค ภายใต้กรอบความร่วมมือของทั้ง 6 ประเทศ (Greater Mekong Subregion) หรือ

แบบทวิภาคี (bilateral) เพื่อลดอุปสรรคของการท่องเที่ยวระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาระบบ โครงข่ายคมนาคมระหว่างกันในทุกๆ ด้าน

ในความพยายามผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงศักยภาพการพัฒนาข้างต้น จากการวิจัยข้อมูลทางด้านการตลาด โครงสร้างพื้นฐานและข้อมูลทั่วไปในสถานะปัจจุบันพบว่า โอกาสทางการตลาดในการเชื่อมโยงดังกล่าวมีมากพอสมควร เนื่องจากเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านยกเว้นไทย มีอัตราการขยายตัวสูงเฉลี่ย 5-9% โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวขยายตัวมากกว่า 20% ซึ่งสูงกว่าการเติบโตของเอเชียแปซิฟิกและตลาดโลก แต่ในขณะเดียวกันก็ยังพบข้อจำกัดและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ความไม่ได้มาตรฐานของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เป็นอยู่ หรือความล่าช้าของโครงการพัฒนาระบบคมนาคมเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ขาดสารข้อมูลน้อย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการมาเยือนประเทศในกลุ่มนี้ รวมถึงการที่เมืองสำคัญของศูนย์กลางทางด้านเหนือหรือยูนนานนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ใคร่รู้จักเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองสำคัญอื่นๆ ของจีน นอกจากนี้การเข้าหาเพื่อตกลงหรือเจรจากับฝ่ายจีนมักจะประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบของจีนในการแบ่งสรรอำนาจตัดสินใจของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งโดยปกติในการติดต่อกับรัฐบาลท้องถิ่นของยูนนานภายใต้กรอบ GMS จะไม่มีใครมีปัญหา แต่เมื่อใดที่วาระในการเจรจากันถึงเรื่องที่รัฐบาลกลางถือว่าเป็นเรื่องของนโยบายที่รัฐบาลกลางจะต้องดูแล เช่น เรื่องการเดินทางเข้าออกประเทศของประชาชนจีนก็มักจะกลายเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งต้องการการดำเนินการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจากโจทย์หรือสภาพปัญหาดังกล่าวนำไปสู่ข้อเสนอแนะหรือยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเหนือ-ใต้ ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้แบ่งได้ ดังนี้ คือ

แผนระยะสั้นประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงสินค้าด้านการท่องเที่ยว คือ 1) การเร่งรัดการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงหรือการเข้าถึง (accessibility) ระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหรือเมืองหลักในภูมิภาค ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดยเฉพาะทางอากาศระหว่างเมืองสำคัญต่างๆ ที่จะเป็จุดขนถ่ายหรือเป็นประตูสำหรับนักท่องเที่ยวประเทศที่ 3 เช่น กรุงเทพฯ คุนหมิง เชียงใหม่ เฉินตู เป็นต้น 2) การใช้ความร่วมมือภายใต้กรอบ GMS เพื่อเสนอและออกมาตรการ VISA FREE ZONE สำหรับนักท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคและเทศนอกอนุภูมิภาคในกรณีของจีน การกำหนด ZONE และสิทธิของชาวจีนที่จะได้รับสิทธินี้อาจจำกัดอยู่เฉพาะเขตยูนนานก่อน 3) การใช้ความร่วมมือทั้งภายใต้กรอบ GMS หรือเป็นทวิภาคีระหว่างประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาค ในการร่วมมือกันพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการพัฒนาบริการ โดยในกรณีนี้ประเทศไทยควรเป็นแกนนำในการดำเนินการเพราะมีความพร้อมและเป็นการช่วยในการสร้างภาพความเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอีกด้วย

และยุทธศาสตร์การตลาดการท่องเที่ยวเชื่อมโยง (Joint Tourism Marketing Strategies) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์สินค้าท่องเที่ยวเชื่อมโยง ไทยจะเน้น

ลักษณะพิเศษของสินค้า (Specialized Product) ที่ให้มูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าเป้าหมายมากขึ้น เพื่อนำเสนอสินค้าท่องเที่ยวที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีความโดดเด่นกว่าที่มีอยู่ในเอเชียแปซิฟิกและตลาดโลก 2) กลยุทธ์ราคาสินค้าท่องเที่ยว เชื่อมโยงจะเน้นที่ความคุ้มค่าและภาพพจน์ที่ดีของสินค้าจะเป็นมาตรฐานเดียว ทั้งนี้เพื่อความ สะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการวางแผนและของรัฐบาลในการควบคุม และ 3) กลยุทธ์ช่องทางการ จำหน่ายสินค้าท่องเที่ยวเชื่อมโยง โดยจะเน้นที่การจัดจำหน่ายโดยอาศัยผู้ประกอบการนำเที่ยว (Tour Operator) ระดับสินค้าส่งมากกว่าค้าปลีก เนื่องจากผู้ค้าส่งสามารถนำเสนอสินค้าท่องเที่ยวที่ เชื่อมโยงไว้เป็น package เข้าสู่ตลาดเป้าหมายได้จำนวนมากและมีประสิทธิภาพมากกว่า

ในด้านของแผนระยะยาว จะใช้ยุทธศาสตร์มุ่งตะวันออก (Look East Strategy) ซึ่ง เป็นการดำเนินการที่ต้องอาศัยระยะเวลาโดยจะต้องเปลี่ยนมุมมองของทั้งผู้กำหนดนโยบายและผู้ ปฏิบัติของไทยที่มีต่อภายนอก โดยหันมาให้ความสนใจใส่ในผลประโยชน์ที่จะได้กับประเทศใน เอเชียแปซิฟิกโดยเฉพาะจีนให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังจะต้องปรับปรุงท่าทีในการเจรจาด้วย ยุทธ ศาสตร์การเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์สินค้าในอนุภูมิภาค แยกออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกจะเป็น การร่วมกันทำประชาสัมพันธ์ของประเทศในอนุภูมิภาคเพื่อเปลี่ยนทัศนคติของนักท่องเที่ยวส่วน มากในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างการเดินทางในอนุภูมิภาคนี้ และส่วนที่สอง จะเป็นการตั้งตัวแทนของทั้ง 6 ประเทศ เพื่อพิจารณาแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาความไม่ปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวตามจุดต่างๆ ที่ยังมีปัญหาอยู่ เช่น ชายแดน หรือพื้นที่ชนกลุ่ม น้อยที่ยังมีปัญหายาเสพติดหรือด้านการเมือง

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

พรชัย อรรถปรียางกูร. ภาวะการลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และ
กัมพูชา กับโอกาสของบุคลากรไทยในการก้าวขึ้นสู่ฝ่ายบริหารของกิจการโรงแรม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2540.

อุตสาหกรรมโรงแรมเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการ นับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง กล่าวคือ เป็นอุตสาหกรรมที่อำนวยความสะดวกสบายและการบริการต่างๆ ให้แก่ผู้เดินทาง นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เนื่องจากที่พักและอาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่ห่างไกลจากบ้าน อุตสาหกรรมนี้สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก

อุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทยได้เติบโตขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในระยะ 10 กว่าปีที่ผ่านมา มีจำนวนโรงแรมเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในทุกด้านทั้งด้านการตลาด ความสะดวกสบายของห้องพักและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนความพร้อมทางด้านบริการ

อย่างไรก็ดี ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมโรงแรมคือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจโรงแรมให้ได้มาตรฐาน จึงเกิดการซื้อหรือดึงบุคลากรจากโรงแรมหนึ่งไปสู่โรงแรมหนึ่งที่เปิดดำเนินการอยู่แล้ว หรือโรงแรมที่กำลังจะเปิดใหม่ สถานะขาดแคลนบุคลากรดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นภาวะถูกไล่ต้อนเนื่องไม่สิ้นสุด ทำให้แต่ละโรงแรมไม่สามารถรับคนที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น และจำเป็นต้องยอมให้บริการของโรงแรมมีมาตรฐานด้อยลงไป โรงแรมขนาดกลางและขนาดใหญ่จำเป็นต้องว่าจ้างผู้บริหารโรงแรมที่เป็นชาวต่างชาติเข้ามาทดแทน ก่อให้เกิดการสูญเสียโอกาสและผลประโยชน์ที่บุคลากรไทยควรจะได้รับ

ยิ่งไปกว่านั้น ในสภาพที่โลกไร้พรมแดนทางการค้า ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงของไทย เช่น พม่า ลาว และกัมพูชา ได้เปิดประเทศและพร้อมรับสัมพันธภาพทางการค้ากับประเทศต่างๆ ในโลก อีกทั้งส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ อันเป็นผลทำให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้าไปเป็นจำนวนมาก สถานการณ์ดังกล่าวเป็นปัจจัยกระตุ้นให้อุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศเหล่านี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพและประสบการณ์ยังเป็นปัญหาสำคัญของผู้ประกอบกิจการโรงแรม การว่าจ้างผู้บริหารจากต่างประเทศเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหา แต่ก็ประสบกับอัตราเงินเดือนและผลประโยชน์จากการว่าจ้างที่ค่อนข้างสูง การว่าจ้างผู้บริหารชาวไทยที่มีคุณภาพและประสบการณ์โดยมีอัตราเงินเดือนและผลประโยชน์ที่ประหยัคกว่าชนชาติอื่น ยังเป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่งในการแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายดำเนินงานโรงแรมที่สูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และกัมพูชา 2) เพื่อศึกษาถึงโอกาสในการสร้างรายได้ของบุคลากรไทย อันเนื่องมาจากการขาดแคลนบุคลากรในอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และกัมพูชา 3) เพื่อศึกษาถึงแนวทางหรือปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรไทยก้าวขึ้นสู่ฝ่ายบริหารของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และกัมพูชา

เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้ดังนี้ คือ ศึกษาเฉพาะโรงแรมในกลุ่มบริษัท แอคคอร์ เอเซีย แปซิฟิก ภายใต้ชื่อโรงแรม โซฟิเทล โนวเทล เมอร์เคียวร์ และไอบิส ซึ่งมีโรงแรมครอบคลุมประเทศไทย พม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 32 โรงแรม นับเป็นจำนวนห้องพักประมาณ 7,300 ห้อง โดยมีพนักงานโรงแรมทั้งสิ้นประมาณ 10,000 คน

วิธีดำเนินการวิจัยในเรื่องนี้มีแนวทางดังนี้ ประการแรก ค้นหาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร รายงานวิจัย แผนงานธุรกิจ และตำราต่างๆ ประการที่สอง เก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงแรมและด้านบริหารงานบุคคล แล ประการสุดท้าย คือ ใช้ประสบการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัยในฐานะที่ทำงานธุรกิจในโรงแรมเป็นระยะเวลาว่า 10 ปี

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้มีการวางแผนแนวทางในการพัฒนาธุรกิจในการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบกับกระแสการเติบโตของระบบเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวไทยถูกเชื่อมโยงกับทั่วโลก พัฒนาการท่องเที่ยวจึงไม่หยุดอยู่ที่เมืองไทยเพียงจุดเดียว แต่จะเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ อันมี ไทย – จีน – พม่า – ลาว และประเทศในโครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ อันมี ไทย – จีน – พม่า – ลาว – กัมพูชา – เวียดนาม ธุรกิจโรงแรม ซึ่งเป็นธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความมั่นใจของนักลงทุนในระบบเศรษฐกิจการค้าในยุคโลกาภิวัตน์

ในประเทศไทย สภาพการแข่งขันในธุรกิจโรงแรมค่อนข้างรุนแรง เกิดภาวะห้องพักส่วนเกิน เนื่องจากการขยายตัวอย่างมากในช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมา เพื่อรองรับกับการขยายตัวทางการท่องเที่ยว ภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างมากคือ ภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย มีอัตราการเข้าพักในโรงแรมลดต่ำลงมาก ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยว การขยายตัวของห้องพักยังมีไม่มาก จึงมีปัญหาห้องพักส่วนเกินน้อย สำหรับภาคใต้และภาคตะวันออกโดยรวมยังมีแนวโน้มดี

ในประเทศพม่า รัฐบาลทหารได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยการเปิดรับนักลงทุนจากต่างชาติ โดยให้สิ่งจูงใจหรือสิทธิพิเศษในการลงทุนสิทธิประโยชน์ทาง

ภาษี สิทธิประโยชน์ในการถือครองที่ดินเป็นระยะเวลานาน รัฐบาลทหารของพม่าถึงเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยรณรงค์ให้ปี พ.ศ.2539 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวของประเทศพม่า สถานการณ์เช่นนี้เป็นสิ่งจูงใจให้มีการลงทุนธุรกิจโรงแรมในระดับ 3 – 5 ดาว ในเมืองสำคัญๆ เช่น ย่างกุ้ง มัณฑะเลย์ ปากัน หรือพุกาม อย่างไรก็ดี เนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรระดับผู้บริหารและระดับเทคนิค จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรจากต่างประเทศ อาทิ จากประเทศไทย มาเลเซียและสิงคโปร์ เข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก

ในประเทศลาว ธุรกิจโรงแรมมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กรุงเวียงจันทน์ มีโครงการโรงแรมขนาด 3 – 4 ดาว เกิดขึ้นหลายโครงการอย่างไรก็ดี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศเติบโตค่อนข้างช้า ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาความล่าช้าและความไม่สะดวกในการขอวีซ่าเข้าประเทศ

ในประเทศกัมพูชา ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมในประเทศกัมพูชามีอัตราการเจริญเติบโตค่อนข้างสูงในรอบระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจของประเทศภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องมาจากความมั่นใจของนักลงทุนในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกัมพูชากับกลุ่มเขมรแดง ดูเหมือนจะไม่ใช่ปัญหาสำคัญแต่ประการใดในปัจจุบัน และนครวัด นครธมที่จังหวัดเสียมราฐ ยังเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศให้เข้าไปค้นหาความจริง และสัมผัสกับความเป็นหนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์ของโลก ส่วนนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจได้รับความสะดวกอย่างมากในการขอวีซ่าเข้าประเทศ โดยสามารถขอได้ที่สนามบินไปเชียงตุงได้ทันทีที่เดินทางมาถึง

โรงแรมในระดับ 3 – 5 ดาว ที่ดำเนินงานบริหารโดยเครือโรงแรมจากต่างประเทศ จะมีบุคลากรระดับผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่งผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการฝ่ายห้องพัก ผู้อำนวยการฝ่ายห้องอาหารและเครื่องดื่ม ผู้อำนวยการฝ่ายขายและการตลาด ผู้อำนวยการฝ่ายซ่อมบำรุง ส่วนผู้บริหารที่เป็นชาวไทยจะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีการเงิน และผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์และฝึกอบรม สาเหตุหลักมาจากการขาดแคลนบุคลากรไทยที่มีคุณภาพ ขาดทักษะในการบริหารงาน และขาดความสามารถในการพูดภาษาต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ

อัตราการหมุนเวียนหรือการลาออกของบุคลากรระดับผู้บริหาร จะอยู่ในระดับประมาณ 30% ต่อปี ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง สาเหตุหลักมาจากการซื้อตัวบุคลากรของเจ้าของกิจการ บุคลากรที่หาเข้ามาทดแทนก็ไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะบริหารกิจการหรือหน่วยงานได้

เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรท้องถิ่นที่มีความรู้ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ กิจการโรงแรมในประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา จึงมีความจำเป็นต้องว่าจ้างบุคลากรชาวต่างชาติเข้ามาเป็นผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวไทย โดยที่อัตราเงินเดือนค่าจ้างจะอยู่ในเกณฑ์ที่ถูก

กว่าการว่าจ้างบุคลากรชาติอื่นเข้ามา อีกทั้งยังมีความคล้ายคลึงกันด้านภาษา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้โดยส่วนใหญ่แล้วบุคลากรชาวไทยจะได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากเจ้าของกิจการ โรงแรม หรือบุคลากรท้องถิ่นมากกว่าชาติอื่น

ผลจากการวิจัยดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการสร้างโอกาสให้แก่บุคลากรไทยที่จะก้าวขึ้นสู่ฝ่ายบริหาร โดยพิจารณาปัญหาและอุปสรรคให้เป็นโอกาสในการทำงาน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันกับชาวต่างชาติ การสร้างโอกาสดังกล่าวเราควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากุศลกร โดยแยกลักษณะของกำลังบุคลากรออกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มบุคลากรที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และกลุ่มบุคลากรที่อยู่ในตลาดแรงงานอยู่แล้ว

สำหรับกลุ่มบุคลากรที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงานส่วนนี้ต้องเน้นที่ การทบทวนแผนการและหลักสูตรการศึกษาและการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจระยะยาวของประเทศ การทบทวนดังกล่าวควรมีการร่วมมือและประสานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนที่สำคัญๆ เพื่อให้ทราบถึงอุปสงค์ในการดำเนินธุรกิจและอุปทานด้านแรงงานในอุตสาหกรรมโรงแรม ทั้งนี้ การพัฒนาแรงงานระดับผู้บริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในทุกๆ ส่วนของประเทศ และเน้นที่แผนการและหลักสูตรการศึกษาและการฝึกอบรมที่ได้รับการทบทวนแล้ว จะต้องกำหนดยุทธวิธีที่จะนำไปสู่ที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยระบุหรือกำหนดบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผน และรัฐจะต้องเห็นความสำคัญของแผนการพัฒนากุศลกรด้านอุตสาหกรรมโรงแรม โดยจะต้องสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สำหรับกลุ่มบุคลากรที่อยู่ในตลาดแรงงานอยู่แล้ว ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงานเพื่อสร้างทักษะและประสิทธิภาพในการทำงานควรเน้นที่ รัฐบาลโดยรัฐบาลจะต้องรณรงค์การพัฒนาคุณภาพของกำลังแรงงาน โดยจะต้องให้สิ่งจูงใจทางด้านภาษีอากร ทางด้านการเงินให้เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการกระตุ้นส่งเสริมและร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพบุคลากร โดยภาคเอกชนและรัฐบาลควรจะต้องจัดตั้งองค์การเพื่อดูแลการบริหารจัดการการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน หรือใช้ประโยชน์จากสถาบันต่างๆ ที่มีอยู่แล้วทำการฝึกอบรม เพื่อยกระดับคุณภาพของบุคลากรด้านความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหารงานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของแรงงานภาคเอกชน ทั้งนี้ รัฐบาลควรจะต้องจัดสรรงบประมาณการฝึกอบรม เพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าวร่วมกับภาคเอกชน เจ้าของกิจการ โรงแรม รวมตลอดถึงเครือข่ายบริหาร โรงแรมต่างชาติที่มาลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งรัฐบาลควรจะต้องรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการพัฒนาและปรับปรุงตนเองของคนในชาติ สร้างจิตสำนึกให้มีความใฝ่หาความรู้ และพยายามหาโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษา หรือสถาบันฝึกอบรมความรู้และทักษะ ประสบการณ์และความเชื่อมั่นในตนเอง รัฐบาลควร

จะจัดสรรงบประมาณเพิ่มเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตนเองให้แก่บุคลากรของชาติเพื่อให้สามารถ
แข่งขันกับเศรษฐกิจของโลกที่เปลี่ยนไป

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

นุชบา นุนนาค. การมีส่วนร่วมของประเทศไทยกับการพัฒนาสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2540.

ในช่วง 10 ปีเศษที่ผ่านมา สถานการณ์ทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ในลักษณะที่อาจจะเรียกได้ว่าเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือในด้านการเมือง มีการล่มสลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก เกิดสันติภาพขึ้นในอินโดจีน ในด้านเศรษฐกิจ ประเทศสังคมนิยมต่างๆ ได้ปรับตัวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสากล ส่งผลให้ตลาดการค้าและการลงทุนของโลกขยายตัวและมีแนวโน้มที่จะมีการแข่งขันกันอย่างเข้มข้นมากขึ้น ประกอบกับการเจรจาอนุภูมิภาคช่วยผลักดันให้การค้าโลกเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นหลายประการ กล่าวคือ ทำให้การค้าโลกเสรี และมีการแข่งขันกันมากขึ้น

ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้มีการรวมตัวเป็นกลุ่มเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาคต่างๆ เพิ่มขึ้น อาทิ NAFTA , APEC พร้อมทั้งมีการขยายผลของกลุ่มเศรษฐกิจเดิมในรูปของการเพิ่มจำนวนสมาชิกเพื่อให้กลุ่มมีขนาดใหญ่ขึ้น ทั้งนี้เพราะยังกลุ่มเศรษฐกิจการค้าขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากตลาดจะใหญ่ขึ้นแล้วยังทำให้อำนาจการเจรจาต่อรองในเวทีการค้าโลกเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

นอกจากการรวมตัวเป็นกลุ่มเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาคต่างๆ แล้ว ยังมีความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ อินโดนีเซีย – มาเลเซีย – ไทย สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ จีน – พม่า – ลาว – ไทย โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ พม่า – ลาว – จีน – ไทย – เวียดนาม – กัมพูชา (ดังแสดงในแผนที่แสดงเหลี่ยมเศรษฐกิจ) ซึ่งประเทศไทยนับว่ามีบทบาทอย่างแข็งขันต่อความร่วมมือดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประเทศไทยกับการพัฒนาเหลี่ยมเศรษฐกิจ มุ่งเน้นที่จะ ศึกษาวิวัฒนาการของเหลี่ยมเศรษฐกิจว่ามีหลักการและวิธีดำเนินการ ตลอดจนสาขาความร่วมมืออะไรบ้าง อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการเข้ามีส่วนร่วมของประเทศไทย และมุ่งศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของไทยในการเข้าร่วมโครงการเหลี่ยมเศรษฐกิจ พร้อมทั้งเสนอมาตรการต่างๆ เพื่อเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของไทย เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการเหลี่ยมเศรษฐกิจ

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวิวัฒนาการของเหลี่ยมเศรษฐกิจ จุดเด่นจุดด้อยของไทย โดยมีของเขตการวิเคราะห์ถึงบทบาทของไทยทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนไทยในการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ เพื่อสรุปและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

โดยใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคหรือที่เรียกว่า “เหลี่ยมเศรษฐกิจ” ตลอดระยะ 3 – 4 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะบทบาทของภาคเอกชนไทยในส่วนภูมิภาคหรือจังหวัดชายแดนที่เข้าร่วมโครงการ โดยข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ประกอบด้วยข้อมูลจากเอกสารจากเอกสารรายงานการประชุม การสัมมนา บทสัมภาษณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บทความต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ วารสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

ผลการศึกษายังพบว่า การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจต่างๆ ของไทย นอกจากจะสามารถช่วยการดำเนินนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ชนบท สร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคของไทยแล้ว ยังมีส่วนในการแบ่งปันความเจริญมั่งคั่งของไทยร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านผู้ร่วมโครงการอีกด้วย นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า การเข้าร่วมโครงการเหลี่ยมเศรษฐกิจต่างๆ ทำให้เห็นถึงสถานภาพของไทยและลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหลายๆ ด้านดังนี้

1. เหลี่ยมเศรษฐกิจทำให้ภาครัฐและเอกชนไทยในส่วนภูมิภาคเกิดความกระตือรือร้น พยายามค้นหาและแสดงให้เห็นถึงจุดเด่นหรือศักยภาพของแต่ละจังหวัดเพื่อดึงดูดการค้า การลงทุนตลอดจนงบประมาณเข้ามาพัฒนาจังหวัดของตน อย่างไรก็ตาม เอกชนไทยในระดับท้องถิ่นยังขาดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและขาดเอกภาพอยู่

2. ขาดแผนแม่บทหรือแผนยุทธศาสตร์การลงทุนของไทยในต่างประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบการวางแผนและประสานงานในด้านยุทธศาสตร์การค้า การลงทุนของไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมและช่วยเหลือนักธุรกิจและนักลงทุนไทย ดังนั้น การดำเนินการของเอกชนท้องถิ่นบางกลุ่มที่ผ่านมา จึงเป็นในลักษณะหวังผลประโยชน์และไร้ทิศทางมากกว่าการคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมในระยะยาวกับประเทศเพื่อนบ้าน อันส่งผลต่อภาพพจน์ของประเทศโดยรวม จุดอ่อนประการนี้นำไปสู่การแสวงหาบทบาทใหม่ของภาครัฐที่จะส่งเสริมและช่วยเหลือนักธุรกิจและนักลงทุนไทยในต่างประเทศอย่างจริงจัง ในสมัยรัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา ด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการประสานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (กพบ.) และการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการทั้งสองชุด อันนำไปสู่การพิจารณาแผนยุทธศาสตร์ ความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และแผนแม่บทส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ

3. ขาดความต่อเนื่องจากภาครัฐในการดำเนินโครงการพื้นฐานสำคัญ เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ เป็นต้น ทำให้ภาคเอกชนเกิดความลังเลต่างๆ ที่การเข้าร่วมเหลี่ยมเศรษฐกิจต่างๆ เป็นสิ่งที่รัฐบาลทุกชุดยอมรับตลอดมา เพราะเป้าหมายสูงสุดของเหลี่ยมเศรษฐกิจ คือ การปรับปรุงและยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในพื้นที่ห่างไกลจาก

ส่วนกลาง โดยเฉพาะจังหวัดชายแดน ด้วยการระดมทรัพยากรธรรมชาติหรือศักยภาพทางเศรษฐกิจที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. การเข้าร่วมเหลื่อมเศรษฐกิจนับเป็นนโยบายที่สำคัญอีกทางหนึ่งในการสนับสนุนการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยการสร้างผลประโยชน์ร่วม ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน และนำไปสู่สันติภาพ เสถียรภาพที่แท้จริงและยั่งยืนในภูมิภาคอีกด้วย

จุดอ่อนของไทยที่เห็นได้ชัดตลอดระยะเวลา 3 – 4 ปีที่ผ่านมาของการเข้าร่วมโครงการเหลื่อมเศรษฐกิจ คือ ความไม่พร้อมของภาคเอกชน ขาดการประสานและร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ขาดข้อมูลข่าวสาร และขาดการประชาสัมพันธ์โครงการที่เพียงพอ

การณรงค์และสร้างความเข้าใจกับเอกชนระดับท้องถิ่นเป็นงานสำคัญอันดับแรก ที่ภาครัฐจะต้องรีบดำเนินการแก้ไข เพราะเอกชนเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินโครงการ ภายใต้เหลื่อมเศรษฐกิจ และหน้าที่ภาครัฐคือ อำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น การสร้างวิสัยทัศน์ให้นักธุรกิจท้องถิ่นเป็นกุญแจสำคัญที่จะผลักดันให้เอกชนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการ

การสร้างสามัคคีในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่โครงการเป็นปัจจัยที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถของไทยในการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งความสามัคคีจะมาจากความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างจังหวัดต่างๆ ที่ร่วมโครงการ การยอมรับในการแบ่งสรรหน้าที่ตามศักยภาพของจังหวัด โดยแต่ละจังหวัดจะใช้ประโยชน์จากศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศโดยรวม ไม่ใช่เป็นการเข้าร่วมแบบรายจังหวัดเพื่อพัฒนาจังหวัดตนเองเท่านั้น

เร่งรัดจัดตั้งสถาบันภาคเอกชนระดับท้องถิ่นเพื่อเข้าร่วมโครงการเหลื่อมเศรษฐกิจ โดยเฉพาะหกลเหลื่อมเศรษฐกิจและสี่เหลื่อมเศรษฐกิจ และควรเข้าร่วมในลักษณะกลุ่มจังหวัด โดยมีจังหวัดที่มีความพร้อมที่สุดเป็นศูนย์กลางเพื่อเป็นตัวเชื่อมประสานกับส่วนกลางและกับภาคเอกชนในภาคอื่นๆ เพื่อประสานให้การเข้าร่วมเหลื่อมเศรษฐกิจทุกกรอบสอดคล้องหรือตอบรับกับผลประโยชน์แห่งชาติ

นอกจากนี้ ในโลกยุคสารสนเทศ การใช้สารสนเทศต่างๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ มาก การเชื่อมต่อระบบข้อมูลทั้งระหว่างพื้นที่ร่วมโครงการของไทยกับของประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน เพราะสามารถประชาสัมพันธ์ทั้งในกลุ่มประเทศร่วมโครงการกับประเทศนอกโครงการได้ว่า มีโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจอะไรบ้างที่น่าสนใจ

การณรงค์ประชาสัมพันธ์รายงานความคืบหน้าของโครงการอยู่เป็นระยะๆ จะสามารถทำให้ประชาชนมีความเข้าใจถึงประโยชน์ของโครงการว่าจะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่อย่าง

ไร และจะช่วยยกระดับมาตรฐานความกินดีอยู่ดีของประชาชนได้อย่างไร ซึ่งจะมีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดความสำเร็จของโครงการในที่สุด

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

จุฑามาศ ศิริวรรณ. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2540.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย ความหลากหลายของสินค้าทางการท่องเที่ยว ความมีมิตรไมตรีของคนไทยต่อผู้เยี่ยมชม รวมทั้งความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก เป็นผลให้ภาครัฐและเอกชนเร่งดำเนินการลงทุนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ผลจากการพัฒนาดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีในด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ คือ ก่อให้เกิดการกระจายการพัฒนา เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันการพัฒนาดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม อันเนื่องมาจากการลงทุนพัฒนาในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม และความไม่มีคุณภาพของนักท่องเที่ยว ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นที่เข้าไปเกี่ยวข้อง

ผลกระทบดังกล่าวประกอบกับการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในภูมิภาคสูงขึ้น อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยถูกลดบทบาทจากการเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลงได้ ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยคงความเป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญในการปรับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของตลาดท่องเที่ยวโลก โดยกำหนดนโยบาย แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาที่เหมาะสมโดยไม่เน้นปริมาณของนักท่องเที่ยว แต่จะมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ ซึ่งจะเป็นกลุ่มที่จะอยู่พำนักในประเทศไทยนานวัน มีการใช้จ่ายในประเทศสูง ในขณะเดียวกันก็เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคมและศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมของประเทศ 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มของตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพของประเทศไทย 4) เพื่อเสนอรูปแบบ แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยในรูปแบบที่เหมาะสม และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว โดยก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีคุณค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงกำหนดขอบเขตของการศึกษาและวิจัยได้ ดังนี้ คือ การวิจัยครั้งนี้ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเท่านั้น ไม่รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งให้ความสำคัญของการศึกษาและการเสนอแนะเฉพาะกรณี “นักท่องเที่ยวคุณภาพ”

วิธีการดำเนินการวิจัย มีแนวทางดังนี้ คือ 1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารรายงานการวิจัย บทวิเคราะห์ต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน 2) เก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้การสัมภาษณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) ศึกษาโครงการตัวอย่างในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว และ 4) ใช้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การอบรม และการศึกษาคูงานของผู้วิจัย

ประเทศไทยนับเป็นประเทศผู้นำด้านการท่องเที่ยวประเทศหนึ่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่งอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมส่งออกประเภทอื่นๆ โดยในปี 2539 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยทั้งสิ้นประมาณ 7.2 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้สูงถึง 219,364 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปี 2528 ร้อยละ 15.0) คิดเป็นประมาณร้อยละ 23.83 ของรายได้จากการส่งออกทั้งหมด

จากอัตราความเจริญเติบโตดังกล่าว ก่อให้เกิดการพัฒนาการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม ทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้เกิดการกระจายการพัฒนา การสร้างงาน และสร้างรายได้ไปยังท้องถิ่นต่างๆ ทั่วภูมิภาค แต่การพัฒนาดังกล่าวก็ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ตามมา คือ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขาดแคลนบุคลากร ด้านการท่องเที่ยว ด้านภาพพจน์ของประเทศ เป็นต้น สาเหตุของปัญหาต่างๆ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นปริมาณของนักท่องเที่ยวและรายได้ จึงทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวชมยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีจำนวนมากเกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่รวมทั้งขาดการจัดการที่เป็นระบบอันเนื่องมาจาก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ประเทศต่างๆ จึงหันมาส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะให้ผลตอบแทนสูงในระยะเวลาอันสั้น จึงก่อให้เกิดการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว เป็นผลให้เกิดการกระจายการเดินทางของนักท่องเที่ยวไปยังทุกภูมิภาคของโลก ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้อง

ปรัญยศาสตร์ในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีรูปแบบที่เหมาะสมและก่อให้เกิดรายได้เข้าสู่ประเทศสูง โดยไม่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวแต่จะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ โดยนักท่องเที่ยวคุณภาพ มีคุณสมบัติ ดังนี้ มีการใช้จ่ายในประเทศสูง ระยะเวลาพำนักในประเทศนานวัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด และมีความเข้าใจในสภาพสังคมและศิลปวัฒนธรรมของไทย

จากการประมาณแนวโน้มนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยในอนาคตพบว่า ในอีก 2-3 ปีข้างหน้า การท่องเที่ยวโดยรวมจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะขยายตัวอยู่ในระดับร้อยละ 6-7 สำหรับในปี 2540 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยประมาณ 7.8 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ 240,000 ล้านบาท และในปี 2543 (ค.ศ.2000) จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยประมาณ 9.4 ล้านคน จะก่อให้เกิดรายได้ประมาณ 352,000 ล้านบาท ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถดำเนินกลยุทธ์เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เข้ามาเป็นส่วนแบ่งในตลาดท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ก็จะก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นและจะสามารถแก้ไขปัญหาคาขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ในขณะเดียวกันก็สามารถลดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคมได้อีกประการหนึ่งด้วย

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่ประเทศไทยควรพิจารณาให้การส่งเสริม ได้แก่

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco Tourist) เป็นนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจระบบนิเวศน์วิทยาทางธรรมชาติ และการดำเนินชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประชุมและจัดนิทรรศการนานาชาติ รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (MICE) เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคิดเป็น 2 เท่าของนักท่องเที่ยวทั่วไป
3. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจับจ่ายซื้อของในประเทศไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2539 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายซื้อของในประเทศไทยมีมูลค่าประมาณ 1,413.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละประมาณ 38.14 ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
4. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจพิเศษ ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะอย่าง เช่น ด้านการศึกษา การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การศึกษาแหล่งศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
5. กลุ่มนักท่องเที่ยวเยาวชน ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุระหว่าง 15-24 ปี ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2539 มีจำนวนถึง 1,089,978 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ถึงร้อยละ 7.12

6. กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุระหว่าง 45-54 ปี เป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาพำนักราว 1 วัน มีการใช้จ่ายค่อนข้างสูง

ผลจากการวิจัยข้างต้น จึงได้เสนอแนะยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านนโยบายซึ่งประกอบด้วยนโยบาย 4 ด้านคือ 1) นโยบายด้านการตลาด โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของประเทศไทยไปยังกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวคุณภาพโดยตรง 2) นโยบายด้านการพัฒนา โดยพัฒนาอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล โดยการปรับปรุงรูปแบบและรูปแบบของสินค้ารวมทั้งการสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและก่อให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนและอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ 3) นโยบายด้านการบริหารและการจัดการ โดยกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวไปสู่ท้องถิ่น ทำการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร และการจัดการ และจัดการด้านข้อมูลการท่องเที่ยว โดยทำการประมวลข้อมูลด้านต่างๆ พร้อมทั้งจัดหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการนำมาใช้งาน 4) นโยบายด้านการบริการ โดยพัฒนาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมตามความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ให้บริการที่ประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวด้วยอัตราค่าที่คุ้มค่า ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย และให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะด้านกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์ในการส่งเสริมการตลาด มุ่งเป้าหมายกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพโดยตรง โดยผ่านทางระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การให้ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต
2. กลยุทธ์การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โดยทำการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเปราะบาง พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ฯลฯ เป็นต้น
3. กลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยณรงค์ให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ รวมทั้งการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวร่วมกัน เช่น เขตสงวนพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

4. กลยุทธ์การสร้างสรรคัวัฒนธรรมทางการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น เช่น การสอนทำอาหารไทย การจัดดอกไม้ การนั่งสมาธิ มวยไทย การท่องเที่ยวทางเรือ การจัดให้มีอุทยานแนวคิด (Theme Park) ประเภทต่างๆ เป็นต้น

5. กลยุทธ์การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีน โดยพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มอินโดจีนและอาเซียน ดำเนินการให้มีการออกวีซ่าแบบกลุ่ม และดำเนินนโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรีให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยด่วน

6. กลยุทธ์การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติ รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (MICE) โดยส่งเสริมให้มีศูนย์การประชุมและจัดนิทรรศการนานาชาติในเมืองท่องเที่ยวหลัก ปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอนพิธีการด้านศุลกากรในการจัดนำวัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ เข้ามาใช้ในการจัดประชุมและนิทรรศการ

7. กลยุทธ์การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการจับจ่ายซื้อของ โดยเน้นความหลากหลายของสินค้า รูปแบบ และคุณภาพของสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย การอำนวยความสะดวกในการจับจ่ายซื้อของ เป็นต้น

8. กลยุทธ์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจพิเศษ (Special Interest) โดยทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะด้าน เช่น อาทิจ การศึกษาแหล่งศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การกีฬา เป็นต้น

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

นภาพรรณ นพรัตนารักษ์. แนวทางการสร้างอาหารไทยเป็นอาหารโลกในสิบปีข้างหน้า.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2543.

ประเทศไทยเป็นประเทศส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตามการขยายตัวของการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหาร โดยเฉพาะผลิตผลเกษตรในอนาคตคงไม่สามารถอาศัยข้อได้เปรียบด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เช่นเดิมได้ สินค้าไทยหลายประเภท รวมทั้งผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อการส่งออกจึงต้องหันมาปรับปรุงในด้านการเพิ่มมูลค่าและเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาและแข่งขันตลาดต่างประเทศที่สำคัญไว้หรือหาตลาดใหม่ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น โดยผลิตภัณฑ์อาหารที่ส่งออกนั้นส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ปฐมภูมิ และสินค้าเกษตรแปรรูป แต่ประเภทผลิตภัณฑ์อาหารทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปที่มีการพัฒนาให้มีมูลค่าสูงขึ้นเป็นอาหารพร้อมรับประทาน (Ready to eat food) นั้นยังมีน้อย ยิ่งกรณีผลิตภัณฑ์อาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปยังมีน้อยมาก

แต่ถ้าพิจารณาจากปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปจะเห็นว่าประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลายด้าน เริ่มตั้งแต่วัตถุดิบหลักทุกชนิดสามารถผลิตได้เองในประเทศทั้งหมด และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้ผลิตผลเกษตรโดยตรง ที่สำคัญคือ เทคโนโลยีการผลิตก็เป็นภูมิปัญญาที่พัฒนาและสั่งสมโดยบรรพบุรุษไทยตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน นับเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ชาติอื่นจะเลียนแบบได้ยากซึ่งเป็นความได้เปรียบในเชิงธุรกิจอาหารไทยยังมีความหลากหลายของรูปแบบและรสชาติ จากสูตรที่แตกต่างตามภูมิภาคต่างๆ ของไทยทำให้สามารถพลิกแพลงพัฒนาได้ผลิตภัณฑ์อาหารไทยกว้างขวาง ประกอบกับความต้องการอาหารของประชากรโลกที่เพิ่มทวีขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมหมายถึงการขยายตัวของตลาดผู้บริโภคอย่างไม่มีขีดจำกัด

ด้วยแนวโน้ม ศักยภาพ ปัจจัยเกื้อหนุน และประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า แนวทางการสร้างอาหารไทยเป็นอาหารโลกเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ควรเร่งดำเนินการศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อหาแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผลภายในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สถานะภาพปัจจุบัน ในเรื่องการตลาด และการส่งออกอาหารของไทย ประเภททั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูป 2) เพื่อสำรวจและวิเคราะห์แนวโน้มของการผลิตอาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกจากทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค 3) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมในด้านต่างๆ ที่จะเกื้อหนุนการผลิตอาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูป เพื่อการส่งออกให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งปัจจัย

ที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัด และ 4) เพื่อกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การสร้างอาหารไทยให้เป็นอาหารโลกภายในระยะเวลา 10 ปี ข้างหน้า

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ คือ สืบหาความคิดเห็นจากกลุ่มผู้บริโภคชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทย ตัวอย่างผู้ประกอบการในไทยที่ส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารไทย และผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในต่างประเทศบางราย และศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อม ปัญหา และอุปสรรคของการผลิตเพื่อการส่งออกอาหารไทยถึงสำเร็จรูปและสำเร็จรูปในระดับอุตสาหกรรม รวมทั้งการเสนอแนวทางสู่การปฏิบัติในรูปแบบของยุทธศาสตร์การดำเนินงาน โดยกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ

วิธีการวิจัยส่วนหนึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เป็นผู้บริโภคชาวต่างประเทศที่เข้ามาในไทย ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ส่งออกอาหารไทยบางราย และผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในต่างประเทศบางราย อีกส่วนหนึ่งเป็นการวิจัยจากเอกสาร (Documentary research) ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ และอีกส่วนหนึ่งเป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามใช้สถิติแบบบรรยาย โดยคำนวณหาค่าร้อยละ สำหรับกรณีอื่นๆ ใช้การบรรยายเชิงพรรณนา ซึ่งจะได้ข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับประเภทอาหารถึงสำเร็จรูปและสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมการผลิตจำหน่ายเพื่อการส่งออก รวมทั้งหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า สถานภาพปัจจุบันของการส่งออกและตลาดของอาหารไทย โดยเฉพาะอาหารไทยถึงสำเร็จรูป พบว่า ในปี 2542 และปี 2543 มีแนวโน้มของการส่งออกสินค้าอาหารของไทยประเภทเหล่านี้เพิ่มขึ้น แต่มูลค่าการส่งออกของอาหารไทยถึงสำเร็จรูปและสำเร็จรูปยังมีมูลค่าน้อยมาก ทั้งที่ประเทศไทยมีศักยภาพและความพร้อมในการที่จะผลิตสินค้าอาหารไทยเหล่านี้ค่อนข้างสูง พบว่าตลาดส่งออกสินค้าอาหารไทยที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย

แนวโน้มของการผลิตอาหารไทยถึงสำเร็จรูปและสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก มีความเป็นไปได้สูง โดยประเภทของอาหารไทยที่มีแนวโน้มในการส่งออก ได้แก่ อาหารสำเร็จรูปพร้อมรับประทาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริโภคชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 1,001 คน พบว่า ร้อยละ 96.3 มีความชื่นชอบอาหารไทย และอาหารไทยที่รู้จักและนิยมรับประทานมากที่สุด ได้แก่ ต้มยำกุ้ง ผัดไทย แกงเขียวหวานไก่ และของหวานที่นิยมและชื่นชอบ ได้แก่ กล้วยบัวชชี่ จะเห็นได้ว่าผู้บริโภคชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะไม่ค่อยคุ้นเคยและไม่ค่อยชอบอาหารหวานของไทยมากนัก และพบว่าสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และออสเตรเลียนี้มีแนวโน้มเป็นตลาดที่สำคัญของอาหารไทย

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ผลิตอาหารไทยเพื่อส่งออกพบว่า ประเทศไทยมีการผลิตอาหารเพื่อการส่งออกมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดำเนินการในลักษณะการแปรรูปวัตถุดิบเพื่อขึ้น

อาชุการเก็บรักษา และเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ หลายบริษัทได้มีการผลิตอาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปพร้อมรับประทาน เพื่อการจำหน่ายภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันได้มีการขยายตลาด โดยส่งออกไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีปริมาณที่ไม่มากนักเนื่องจากตลาดอาหารไทยยังไม่กว้างมากนัก มีระเบียบข้อบังคับหลายขั้นตอนในการส่งอาหารไทยออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ทำให้ยากแก่การดำเนินการเพื่อให้คุ้มกับการลงทุน อีกทั้งผู้ประกอบการจะต้องศึกษาและหาช่องทางในการส่งออกกันเอง และยังไม่มีการรวมตัวกันเพื่อให้มีความเข้มแข็งในการเข้าไปครองตลาดผู้บริโภคในต่างประเทศให้มากขึ้น ถึงแม้ปัจจุบันภาครัฐได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมมากขึ้นก็ตาม

ในด้านศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสที่จะเกื้อหนุนอุตสาหกรรมอาหารไทยทั้งสำเร็จรูปและสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกรวมทั้งอุปสรรคและข้อจำกัด สรุปได้ใน 3 หัวข้อดังนี้คือ ด้านวัตถุดิบ ประเทศไทยสามารถผลิตวัตถุดิบหลักได้เองทั้งหมด ถือเป็นข้อได้เปรียบที่ไม่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ทั้งยังสามารถควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิตได้ตามความต้องการ แต่ก็พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องคุณภาพและความสม่ำเสมอของวัตถุดิบซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ในด้านการผลิต ผู้ประกอบการมีพื้นฐานของการผลิตอาหารเพื่อการส่งออก ซึ่งได้มีการพัฒนาวิธีการและขั้นตอนการผลิตมาโดยตลอด และมีหลายบริษัทที่มีการผลิตอาหารไทยเพื่อการส่งออกอยู่บ้างแล้ว จึงเป็นข้อได้เปรียบที่จะส่งเสริมให้มีการผลิตอาหารไทยเพื่อการส่งออก โดยต้องเน้นเรื่องคุณภาพตามมาตรฐานสากล แต่อุปสรรคและข้อจำกัดในเรื่องนี้ก็คือ เครื่องจักรที่ทันสมัยจะต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งมีราคาแพง ผู้ประกอบการส่วนมากยังไม่กล้าลงทุน สำหรับด้านการตลาดและการส่งออก ภัตตาคารไทยในต่างประเทศมีมากกว่า 2,500 แห่งทั่วโลก ซึ่งมีผลให้ชาวต่างชาติรู้จักอาหารไทยมากขึ้น การสร้างเครือข่ายโดยอาศัยภัตตาคารไทยเหล่านี้จะเป็นช่องทางหนึ่งที่ส่งเสริมการทำธุรกิจอาหารไทย นอกจากนี้ภาครัฐยังมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมอาหารที่จะทำการผลิตและส่งออกอาหารไทย ข้อจำกัดที่จะต้องดำเนินการแก้ไขของภาวะการตลาด คือ ความร่วมมือของภาคอุตสาหกรรมและรณรงค์การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นและต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ยุทธศาสตร์การสร้างอาหารไทยให้เป็นอาหารที่ชาวโลกนิยมภายในระยะเวลา 10 ปี ข้างหน้า ได้มีการวางยุทธศาสตร์การดำเนินงาน โดยแบ่งแผนการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ คือ แผนการดำเนินงานระยะสั้นใน 5 ปีแรก (2544-2548) และแผนระยะยาวใน 5 ปี หลัง (2549-2553)

แผนการดำเนินงานในระยะสั้น 5 ปีแรก (2544-2548) มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการผลิตและส่งออกอาหารไทยสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปไปสู่ตลาดทั่วโลก พร้อมทั้งเตรียมแนวทางการตั้งสาขาร้านอาหารไทยงานด่วนในประเทศต่างๆ โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ในสื่อต่างๆ อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง โดยภาครัฐให้การสนับสนุนและช่วยเหลือภาคเอกชนในการผลิตอาหารเพื่อการส่งออก สร้างเครือข่ายกับร้านอาหารไทยในต่างประเทศ ซึ่งมีอยู่กว่า 2,500 แห่งทั่ว

โลก ในเรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับและขั้นตอน ให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการบรรจุภัณฑ์ของอาหารไทยเพื่อลดการนำเข้าเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศที่มีราคาแพง ร่วมมือในการจัดแสดงนิทรรศการอาหารไทยไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก เพื่อสร้างชื่อเสียงของอาหารไทย และเพื่อการเปิดตลาดใหม่ๆ ให้กับอาหารไทย ทดสอบตลาดการตั้งร้านอาหารไทยจานด่วน (Thai fast food stand) ซึ่งเป็นอาหารไทยปรุงสำเร็จพร้อมรับประทาน ภายในประเทศไทยในจุดที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ทุกๆ 1 ปี และสรุปผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับแผนระยะยาว 5 ปี หลัง

แผนการดำเนินงานในระยะยาว 5 ปีหลัง (2549-2553) มีเป้าหมายเพื่อการจัดตั้งธุรกิจและเครือข่ายอาหารไทยจานด่วนในต่างประเทศทั่วโลก โดยสำรวจและหาข้อมูลต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกประเทศกลุ่มแรกที่จะดำเนินการจัดตั้งสาขาร้านอาหารไทยจานด่วน สร้างเครือข่ายร้านอาหารไทยจานด่วน (Thai fast food network) ให้มีอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยมีหน่วยงานแม่ในประเทศไทยที่จะให้ความสนับสนุนในเรื่องของวัตถุดิบ การประกอบอาหาร วิธีการผลิต สูตรอาหาร ช่องทางการจัดจำหน่าย การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พัฒนาปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ด้านการตลาดและการขาย พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบและแหล่งวัตถุดิบชนิดใหม่ทดแทนเพื่อให้เกิดการพัฒนาสูตรอาหารไทยที่มีความแปลกใหม่ขึ้น พัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบของสินค้า และการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ที่เป็นปัจจุบัน จัดประกวด ออกแบบโครงสร้างร้านอาหารไทยจานด่วน ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ไทยและเป็นสัญลักษณ์ของความอร่อย พร้อมทั้งจัดตั้งร้านอาหาร สำหรับอาหารไทยสำเร็จรูปพร้อมรับประทานในต่างประเทศที่นิยมบริโภคอาหารไทยและขยายวงกว้างออกไปทั่วโลก

การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ได้เสนอให้กำหนดนโยบายระดับชาติ ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก โดยแต่ละประเด็นมีมาตรการและหน่วยงานรับผิดชอบ โดยสรุปดังนี้ 1) การจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 2) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตอาหารไทยสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก 3) ส่งเสริมกระบวนการด้านการส่งออกอาหารไทยที่ได้มาตรฐานและร่วมใจปัญหาข้อกีดกันทางการค้า 4) ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดของอุตสาหกรรมส่งออกอาหารไทยสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปและธุรกิจการจัดตั้งร้านอาหารไทยจานด่วนในต่างประเทศ 5) สนับสนุนการดำเนินการด้านฐานข้อมูลข่าวสาร

ผลจากการวิจัยข้างต้น จึงได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้คือ ภาครัฐควรร่วมมือกับภาคเอกชนอย่างจริงจังในเรื่องการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นและต่อเนื่องเกี่ยวกับอาหารไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอาหารไทยเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตและบรรจุภัณฑ์อาหารไทยสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก และร่วมมือ

ค้นหาช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าอาหารไทยไปทุกมุมโลก รวมทั้งการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็น และปัญหาอุปสรรค

ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตตลอดจนถึงการส่งออกควรพิจารณาบทบาทและปรับปรุงมาตรการ และกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการผลิตอาหารไทยเพื่อการส่งออก โดยจัดตั้งองค์กรพิเศษให้ชื่อว่า “สำนักงานส่งเสริมธุรกิจการส่งออกอาหารไทยครบวงจร” ที่สามารถบริการแบบ One-stop service และให้บริการระบบฐานข้อมูลถูกต้อง ทันสมัย เชื่อถือได้ เชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน และควรพัฒนากลยุทธ์การตลาดในรูปแบบต่างๆ เช่น สนับสนุนการชิมอาหารไทยร่วมกับการท่องเที่ยว ผลิตสินค้าอาหารให้สอดคล้องกับรสนิยมของผู้บริโภคชาติต่างๆ ผลิตแบบเจาะจงกลุ่มตลาดและเจาะตลาดโลกใหม่ๆ ที่มีศักยภาพและกำลังซื้อสูง เช่น กลุ่มอิสลามทั่วโลก ซึ่งรวมทั้งการสร้างเครือข่ายด้านการตลาดให้มากขึ้นเพื่อให้สินค้าไทยเข้าสู่ตลาดโลกได้มากขึ้น นอกจากนี้ภาควิชาการหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี ควรเร่งดำเนินการวิจัยในประเด็นที่ยังเป็นจุดบกพร่องหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อการทำอุตสาหกรรมอาหารไทยสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูป และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆ ควรร่วมมือกันแทนการแข่งขันกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในตลาดโลก

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วิทยา ปิณฑะแพทย์. การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในสหัสวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร, 2543.

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกัน
ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวภูเก็ตอย่างจริงจังตลอดมา ในปี 2540 ประเทศไทยเกิดวิกฤตการณ์ทาง
เศรษฐกิจส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศชะลอตัวลงอย่างมาก แต่
ธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมิได้ชะลอตัวลง นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว
ในจังหวัดภูเก็ตมากขึ้น เนื่องจากภูเก็ตมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นสวยงาม มีทรัพยากร
มนุษย์ที่มีคุณภาพ มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกให้นักท่องเที่ยวอย่างพร้อมมูล อย่างไรก็ตามภูเก็ตก็มีปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนา
ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของภูเก็ตในอนาคต จากข้อเท็จจริงดังกล่าว และเนื่องในโอกาสที่
ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สหัสวรรษใหม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดภูเก็ตในสหัสวรรษหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ ศึกษาประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยว และ
สถานภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต แนวทางการพัฒนาและ โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดภูเก็ตที่สำคัญ รวมทั้งเพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
และวิเคราะห์โอกาสและความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พร้อมทั้ง
เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตที่เหมาะสมเพื่อก้าวสู่สหัสวรรษใหม่

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย
ดังนี้ มุ่งศึกษาประวัติความเป็นมา สถานภาพ และ โครงการพัฒนาที่นำภูเก็ตไปสู่เมืองท่องเที่ยว
ระดับนานาชาติ มุ่งศึกษาข้อจำกัด และโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่สหัสวรรษใหม่ โดยเน้น
ในประเด็นการยกระดับมาตรฐานการให้บริการสู่ระดับนานาชาติ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
วิทยาการสมัยใหม่ และการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาชายฝั่ง
ทะเลภาคใต้ และการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาซึ่งจะเสนอรูปแบบการบริหารการจัดการที่มีประ
สิทธิภาพและเหมาะสมในสหัสวรรษใหม่

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ดำเนินการวิจัยจากการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษา ค้น
คว้า รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ราย
งานผลการศึกษาวิจัยจากสถาบันการศึกษา ข้อมูลในพื้นที่ของส่วนราชการในจังหวัดภูเก็ต เอกสาร
การจัดเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาเมืองภูเก็ต และตำราทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิ และ
ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยใช้วิธีการ

เชิงพรรณนา (Descriptive Research) ควบคู่กับการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแบบต่างๆ เพื่อ
สะดวกต่อการศึกษาและสร้างความเข้าใจ

จากการดำเนินการวิจัย จะพบว่า การท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
เนื่องมาภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำในช่วงปี 2540 – 2542 และมีแนวโน้ม
จะเติบโตไปสู่การเป็นเมืองนานาชาติในสหัสวรรษหน้า เนื่องจากภูเก็ตมีศักยภาพที่สำคัญ 5
ประการ คือ 1) การมีทรัพยากรท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น สวยงาม หลากหลายและมี
ชื่อเสียง 2) การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ 3) การมีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและมั่นคง 4) การมี
ความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และ 5) การมีความพร้อมด้าน โครงสร้างพื้นฐานและ
บริการสิ่งอำนวยความสะดวก

แม้ว่าภูเก็ตจะมีศักยภาพที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ภูเก็ตก็มีข้อ
จำกัดในการพัฒนาอยู่หลายประการ ได้แก่ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม
ปัญหาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว รวมทั้งปัญหา ค่าครองชีพและการเอ
ารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ตลอดจนข้อจำกัดด้านฤดูกาลท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศ
ฤดูมรสุม

การศึกษาวิจัยพบว่าจังหวัดภูเก็ตมีการสร้างสมโอกาสการพัฒนามาแล้วระดับหนึ่ง
และสามารถขยายโอกาสสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวในสหัสวรรษหน้าได้ คือ โอกาสการติดต่อเชื่อม
โยงการพัฒนาสู่นานาชาติ โอกาสการขยายฐานการท่องเที่ยวและยกระดับมาตรฐานกิจกรรมและ
บริการได้ทัดเทียมระดับโลก โอกาสเป็นแหล่งเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการสมัยใหม่ และ
โอกาสในการรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาค
ใต้ โดยภูเก็ตเป็นเมืองศูนย์กลางแห่งหนึ่งที่จะได้รับการพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาบริเวณใกล้เคียง
เรือน้ำลึกท้ายเหมือง

ผู้วิจัยได้เสนอวิสัยทัศน์การพัฒนาภูเก็ต ดังนี้ 1) ภูเก็ตจะเป็นเมืองที่ดำรงรักษาและ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของภูเก็ต 2) ภูเก็ตจะเป็นเมือง
นานาชาติที่เด่นด้านการท่องเที่ยว มีความเพียบพร้อมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
สากล 3) ภูเก็ตจะเป็นศูนย์กลางทางด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของภาคใต้ตอนบน 4)
ภูเก็ตจะเป็นเมืองที่มีระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ และ 5) ประชากรและชุมชนในจังหวัด
ภูเก็ตจะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาเพื่อความอยู่ดีมีสุข ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ดี

เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตสามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ 5
ประการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตใน
สหัสวรรษหน้า ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาพื้นที่ควบคู่กับการรักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ
โดยเน้นแนวทางและมาตรการการจัดให้มีผังโครงสร้างการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัด ส่งเสริม

และสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน และการจัดการบริหารทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้อย่างสมดุล โดยจัดให้มีผังโครงสร้างการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัด ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน และเน้นการจัดการบริหารทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้อย่างสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพและบริการที่ได้มาตรฐาน โดยเน้นแนวทางและมาตรการการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการขยายตัวของชุมชน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้ระบบการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานบริการ โครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอและกระจายให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทั้งระบบการคมนาคมขนส่ง ระบบประปา และแหล่งน้ำดิบ ระบบกำจัดขยะ และบำบัดน้ำเสีย ระบบโทรคมนาคมสื่อสาร และจัดโครงสร้างสนับสนุนการท่องเที่ยว และเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เช่น โครงการก่อสร้างถนน 4 เลน โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรืออ่าวฉลอง โครงการปรับปรุงท่าอากาศยานภูเก็ต และโครงการปรับปรุงท่าเรือน้ำลึกระยะที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคนและสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสู่การที่จะเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ควบคู่กับการดำรงเอกลักษณ์ จิตวิญญาณ วัฒนธรรม และคุณธรรมของภูเก็ต มีแนวทางและมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพของคนในพื้นที่โดยยกระดับ การศึกษาให้สูงขึ้น และฝึกอบรมทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ สร้างเสริมจิตสำนึกเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจถึงรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อชุมชน ส่งเสริมการสร้างสุขภาพอนามัยที่ดีของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ตลอดจนการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสำหรับคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชน นักธุรกิจ นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ สามารถสื่อสารกับต่างประเทศได้หลายทางโดยระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อี-เมลล์ โทรสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการภูเก็ตเมื่อนานาชาติ เน้นระดมบทบาทให้ทุกฝ่ายในจังหวัดภูเก็ต มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในฐานะผู้ตัดสินใจ และดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มภาคีต่างๆ ในพื้นที่ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน ตัดสินใจ และติดตามผล จึงเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการประสานการพัฒนาภูเก็ตขึ้น ทำหน้าที่เป็นแกนกลางประสานสนับสนุน และเป็นผู้จัดเวทีประชุมให้กลุ่มภาคีต่างๆ เพื่อให้มีการพูดคุยกำหนดอนาคต การพัฒนาร่วมกัน

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ และ นฤตย์ นิมสมบุญ. ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของ
ประเทศไทย พ.ศ. 2529-2539 กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ,
2541.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของ
ประเทศไทยที่ศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2529-2539 และจัดทำบทคัดย่อของงานวิจัย เพื่อเป็นฐานข้อมูล
ในการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัย 2) ทบทวนงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวและประเมินสถานภาพองค์
ความรู้ด้านการท่องเที่ยวของผลงานที่รวบรวมได้เพื่อนำเสนอการวิจัยที่เพียงพอต่อการปรับ
เปลี่ยนไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 งานวิจัยส่วนที่จัดทำในรูปหนังสือบรรณานุกรม (พ.ศ. 2541)

ส่วนที่ 2 งานวิจัยในส่วนของการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาประเมินสถานภาพองค์
ความรู้ด้านการท่องเที่ยวของผลงานที่รวบรวมได้เพื่อนำเสนอการวิจัยที่เพียงพอต่อการปรับเปลี่ยน
ไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (พ.ศ. 2543) สำหรับงานวิจัยในส่วนนี้ ได้วิเคราะห์สถานภาพ
งานวิจัย ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้ คือ งานวิจัยเชิงวิชาการส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
และสาขาวิชาที่ใช้ในการศึกษามากที่สุดคือ สาขาสิ่งแวดล้อม และทั้งหมดใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบ
ประยุกต์ (Applied Research) ส่วนใหญ่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการ
สัมภาษณ์ ประเด็นวิจัยเป็นการศึกษาปัจจัยแวดล้อมภายนอกมากที่สุด คือเป็นการศึกษา การ
พัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับนโยบายและแผนการท่องเที่ยว และงานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาในเชิงสังคม
วิทยาและเชิงจิตวิทยา และงานวิจัยเชิงนโยบายทั้งหมดไม่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบที่มีผลต่อการ
พัฒนาการท่องเที่ยว สำหรับงานวิจัยเชิงนโยบาย ผู้รับผิดชอบงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการใน
สถาบันการศึกษา และเป็นการวิจัยเพื่อวางแผนนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวมากที่สุด และ
สำหรับงานวิจัยเชิงนโยบายด้านการวางแผนการตลาดซึ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศ ก็ไม่ได้เสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นไปได้ในประเทศไทย แต่ศึกษาเป็นกลุ่ม
ประเทศและเป็นพฤติกรรมโดยรวม ไม่ได้วิเคราะห์ถึงภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
โดยภาพรวมพบว่างานวิจัยเชิงนโยบายเป็นการศึกษาแบบไม่ครอบคลุมกระบวนการวางแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวทำให้ความรู้ที่ได้มีลักษณะแบบแยกส่วน ไม่สอดคล้องกัน และมีการศึกษาน้อยเมื่อเทียบกับ
ความต้องการที่จะพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า การสร้างความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่
ผ่านมาของผลงานวิจัยเชิงวิชาการ เป็นการสร้างความรู้แบบแยกส่วน ศึกษาองค์ประกอบย่อย ของ
การท่องเที่ยว เลือกพื้นที่ศึกษาที่เป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวรู้จัก และศึกษาโดยเอาสาขาวิชาของผู้

ศึกษาเป็นตัวกำหนดประเด็นวิจัย โดยที่ไม่เข้าใจความสัมพันธ์ของโครงสร้างการท่องเที่ยวเชิงระบบ ในขณะที่ผลงานวิจัยเชิงนโยบาย ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเพื่อ กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่เป็นการศึกษาภาพรวมระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่ขาดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสร้างความรู้แบบแยกส่วนในอีกรูปแบบหนึ่งที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ การศึกษาเพื่อจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นการศึกษาเงื่อนไขทางกายภาพเพื่อเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยขาดการศึกษาแผนการตลาดควบคู่กันไป ขณะที่ งานวิจัยเพื่อวางกลยุทธ์ด้านการตลาดการท่องเที่ยว เป็นเพียงการสำรวจและวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมด้านการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ โดยขาดการวิเคราะห์อุปทานการท่องเที่ยวที่จะไปสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ศึกษา ขาดการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาสินค้าท่องเที่ยว และขาดการศึกษาเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างด้านราคาสินค้าท่องเที่ยว ตลอดจนขาดการพัฒนาช่องทางการตลาดด้านการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นวิจัย โดยแบ่งงานวิจัยเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ประเด็นวิจัยคือ นโยบายการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น การศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว วิจัยเพื่อพัฒนาทุนทางสังคมให้เข้มแข็ง ศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรท้องถิ่น วิจัยแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ความรับผิดชอบของ อบต. เลือกศึกษากรณีของชุมชนที่ อบต. หรือ อบจ. สามารถจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชน 2) กลุ่มงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาระดับประเทศ ประเด็นวิจัยคือ ศึกษานโยบายรัฐ ศึกษาบทบาทรัฐ ศึกษากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว ศึกษาเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลและข่าวสารการท่องเที่ยว และการงบประมาณเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว 3) ศึกษาเพื่อพัฒนาภาคธุรกิจการท่องเที่ยวไทย ประเด็นศึกษา เช่น ศึกษาโครงสร้างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพของการบริการของธุรกิจท่องเที่ยว และ ศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานบริการของธุรกิจท่องเที่ยวแต่ละประเภท เพื่อยกระดับคุณภาพของการให้บริการ เป็นต้น 3) ศึกษานโยบายการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากทิศทางและแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควร มีการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านอื่นๆ ประกอบกัน เช่น ควรมีการสนับสนุนการสร้างความรู้ด้านการท่องเที่ยว การสร้างบุคลากรเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างศูนย์ศึกษาด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น และนอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอกระบวนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัดของประเทศญี่ปุ่น ในกรณีจังหวัดโอกินาวา เพื่อเป็นกรณีศึกษาสำหรับการวางแผนนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยระดับท้องถิ่น

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

นรินทร์ สีตะสุวรรณ , สิริวิศ ชมเดช และทศพล สุภาพาญ. การสำรวจชนิดของนกและพัฒนา

ศักยภาพของชุมชนตัวอย่างเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีว

ภาพในประเทศไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย , 2541.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อสำรวจความหลากหลายของนกในเขตหมู่บ้านที่กำหนด 2) เพื่อรวบรวมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับนกบางชนิด 3) เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นให้มีความรู้เชิงวิชาการเกี่ยวกับนกมากยิ่งขึ้น 4) เพื่อจัดตั้งโมเดลของชุมชนเป็นตัวอย่างในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสำรวจความหลากหลายชนิดของนกบริเวณหมู่บ้าน 4 แห่งคือ บ้านห้วยฮี้ บ้านห้วยเสือเฒ่า และบ้านห้วยผา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2541 พบนกบริเวณหมู่บ้านทั้ง 4 แห่ง 49 วงศ์ รวม 264 ชนิด คือ บ้านห้วยฮี้ 202 ชนิด บ้านห้วยเสือเฒ่า 142 ชนิด บ้านห้วยผา 70 ชนิด และบ้านถ้ำลอด 153 ชนิด เป็นนกที่พบในทั้ง 4 แห่ง 23 วงศ์ 39 ชนิด นกชนิดที่เด่นในทุกแห่งคือ นกปรอดเหลืองหัวจุกและ นกปรอดหัวโขน ที่บ้านถ้ำลอดนกชนิดเด่นอีกชนิด คือ นกนางแอ่นตะโพกขาวหางแดง และได้บันทึกชื่อนกจากภาษาของชนเผ่า คือ ภาษาไต 93 ปกาเกอญอ 92 และกะเหรี่ยงแดง 52 ชื่อ บันทึกความเชื่อของชนเผ่าที่เกี่ยวกับนก ซึ่งแตกต่างกัน คือ บ้านห้วยฮี้เป็นชนเผ่าปกาเกอญอ บ้านห้วยเสือเฒ่าเป็นกะเหรี่ยงแดง บ้านห้วยผาและบ้านถ้ำลอดเป็นไทยใหญ่ ได้ฝึกอบรมผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อเป็นวิทยากรในการอบรมการดูนกแก่เยาวชนหมู่บ้าน ที่ห้วยฮี้และถ้ำลอด สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และได้ประชุมระดมความคิดเห็นจากกลุ่มต่างๆ ของหมู่บ้าน ซึ่งทุกแห่งอยากส่งเสริมกิจกรรมดูนกและตั้งกลุ่มของหมู่บ้านเพื่อจัดการท่องเที่ยวต่อไป

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สิทธิพงษ์ คิลกวมิช และคนอื่นๆ . การสำรวจและการจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับถ้ำจังหวัด

แม่ฮ่องสอน กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลทั้งจากการสำรวจและจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับถ้ำ ในด้านธรณีวิทยา อุทกวิทยา โบราณคดี ป่าไม้ สัตว์ป่า การใช้ประโยชน์ที่ดิน และชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้จัดเป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับหาความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งหมดในการจำแนกประเภทถ้ำ และการบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของถ้ำทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยพื้นที่เป้าหมายของโครงการฯ คือ กลุ่มน้ำของและกลุ่มน้ำลงในเขตอำเภอเมืองและอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนก่อนที่จะทำการสำรวจเก็บข้อมูลในภาคสนามนั้น ทีมวิจัยจะรวบรวมข้อมูลตำแหน่งถ้ำต่างๆ และขอบเขตกลุ่มน้ำลงในแผนที่แสดงภูมิประเทศเพื่อให้เห็นการเกาะกลุ่มและการกระจายตัวของถ้ำทั้งหมด พร้อมกับการออกแบบบันทึกข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งขณะนี้ได้ตำแหน่งถ้ำไม่ต่ำกว่า 130 ถ้ำ โดยแยกเป็นถ้ำทางธรณีวิทยาประมาณ 60 ถ้ำ และทางโบราณคดีประมาณ 70 ถ้ำ ค่อยจากนั้นจะสุ่มตัวอย่างกลุ่มถ้ำที่มีลักษณะเด่นทางธรณีวิทยา โบราณคดี และอยู่ใกล้เคียงกับชุมชน ซึ่งถ้ำเหล่านี้จะถูกเลือกให้กระจายทั่วพื้นที่กลุ่มน้ำทั้งหมด เช่น กลุ่มถ้ำเมืองแพม กลุ่มถ้ำผาแดง และกลุ่มถ้ำแม่ละนา เป็นต้น ผู้วิจัยทั้งหมดจะแบ่งงานเป็นทีมย่อยเพื่อสำรวจข้อมูลเฉพาะด้านและรวบรวมข้อมูลลงในแบบบันทึก หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลอีกครั้ง ก่อนที่จะนำข้อมูลทั้งหมดลงระบบฐานข้อมูล ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้จะได้รับการออกแบบเพื่อรองรับข้อมูลที่เป็นตัวเลข คำบรรยาย แผนผังถ้ำ และรูปภาพ ประกอบกับการออกแบบให้ข้อมูลต่างๆ สามารถเชื่อมโยงกันได้ ในลักษณะของฐานข้อมูลสัมพันธ์ด้วยผู้วิจัยได้สำรวจกลุ่มถ้ำ 3 แห่ง คือ กลุ่มถ้ำปางคาม กลุ่มถ้ำผาแดง และกลุ่มถ้ำผามอน โดยจำแนกเป็นถ้ำทางธรณีวิทยาไม่น้อยกว่า 3 ถ้ำ และถ้ำทางโบราณคดีอีก 15 ถ้ำ ถึงแม้ลักษณะทางธรณีวิทยาและธรณีสัณฐานของพื้นที่นี้มีความสลับซับซ้อนมากและเป็นเขตที่สูง ซึ่งสะท้อนถึงระบบนิเวศวิทยาเชิงซับซ้อนและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาตินานาชนิด สิ่งเหล่านี้ได้ดึงดูดใจให้นักมานุษยวิทยามานั่งถกเถียงกันเกี่ยวกับถิ่นฐานในบริเวณนี้ตั้งแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์ ดังที่ปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโลงไม้และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อย่างไรก็ตามกิจกรรมของมนุษย์ในปัจจุบัน อาทิ การทำการเกษตร การตัดไม้ทำลายป่า หรือแม้แต่การท่องเที่ยว ได้สร้างผลกระทบต่อทรัพยากรถ้ำและระบบนิเวศอันเปราะบางเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับถ้ำ จะช่วยให้ผู้ที่ใช้ระบบฐานข้อมูลนี้ สามารถวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หรือวางแผนการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม คำหลัก : ถ้ำ ระบบนิเวศวิทยาเชิงซับซ้อน แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับถ้ำ แม่ฮ่องสอน

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ตรึงใจ บุณสมภพ. โครงการรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูด
นักท่องเที่ยว จังหวัดแพร่ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547

โครงการวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยในเชิง การนำไปปฏิบัติ (Implementation Research) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐ เอกชน และชุมชนพื้นถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่สามารถนำเอาข้อมูลต่างๆ จากการวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ทันที เช่น แผนที่เส้นทางท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งที่มี ศักยภาพในการท่องเที่ยว เพื่อเป็นทางเลือก ให้กับนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำหรับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สำหรับชาวบ้านที่ควรรู้ เพื่อใช้อ้างอิง รวมถึงผู้ประกอบการท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เด่นๆ ของหมู่บ้านต่างๆ ที่ชาวบ้านสามารถนำไปใช้เสนอเป็นโครงการ ตามนโยบายของรัฐ ข้อมูลโครงการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่ทั้งหน่วยงานท้องถิ่น และชาวบ้าน สามารถนำมาเป็นแนวทาง ในการนำไปปฏิบัติจริงต่อไปได้ทันที นอกจากนี้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย และอบรมสัมมนาเพื่อจุดประกายให้ชุมชนท้องถิ่น เข้าใจในศักยภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของตนเอง เพื่อให้ทรัพยากรนั้นได้นำมาใช้อย่างมีความเข้าใจอย่างถูกต้องร่วมกัน และมีมูลค่าเพิ่มในด้านเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยได้เสนอข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดแพร่ในด้านต่างๆ คือ ข้อมูลพื้นฐาน สถานภาพทางด้านวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม การประเมินสถานภาพการท่องเที่ยว และลักษณะแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อวาง Position ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ โดยศึกษาตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ เสนอผลการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวของผู้มาเยือน การคาดการณ์นักท่องเที่ยวและความต้องการห้องพัก ให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบัน สำรวจและประเมินสถานภาพในด้านต่างๆ คือ ประเมินผลการดำเนินการ โครงการศึกษา ทบทวนการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2541 สำรวจประเภทและลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ประเภทต่างๆ นอกจากนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดแพร่ โดยเสนอกลยุทธ์ในการทำแผนรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ กลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม เสนอแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันและแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อไปได้ และการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดแพร่

LOCATION(S) : ห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กิจชัย จิตขจรวานิช, วิเชษฐ์ สุวิสิทธิ์ และประพันธ์พงษ์ มนต์แก้ว. โครงการรักษาเอกลักษณ์
สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจังหวัดหนองบัวลำภู
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547

โครงการวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยในเชิง การนำไปปฏิบัติ (Implementation Research) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐ เอกชน และชุมชนพื้นถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่สามารถนำเอาข้อมูลต่างๆ จากการวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ทันที เช่น แผนที่เส้นทางท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งที่มี ศักยภาพในการท่องเที่ยว เพื่อเป็นทางเลือกให้นักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำหรับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สำหรับชาวบ้านที่ควรรู้ เพื่อใช้อ้างอิง รวมถึงผู้ประกอบการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เด่นๆ ของหมู่บ้านต่างๆ ที่ชาวบ้านสามารถนำไปใช้เสนอเป็นโครงการ ตามนโยบายของรัฐ ข้อมูลโครงการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ทั้งหน่วยงานท้องถิ่น และชาวบ้าน สามารถนำมาเป็นแนวทาง ในการนำไปปฏิบัติจริงต่อไปได้ทันที นอกจากนี้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย และอบรมสัมมนาเพื่อจุดประกายให้ชุมชนท้องถิ่น เข้าใจในศักยภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของตนเอง เพื่อให้ทรัพยากรนั้นได้นำมาใช้อย่างมีความเข้าใจอย่างถูกต้องร่วมกัน และมีมูลค่าเพิ่มในด้านเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยได้เสนอข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดแพร่ในด้านต่างๆ คือ ข้อมูลพื้นฐาน สถานภาพทางด้านวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม การประเมินสถานภาพการท่องเที่ยวและลักษณะแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองบัวลำภู โดยเสนอข้อมูลตลาดการท่องเที่ยว ผลการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวของผู้มาเยือน การคาดการณ์นักท่องเที่ยวและความต้องการห้องพัก เสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบัน โดยมีการสำรวจและประเมินสถานภาพประเภทและจำนวนแหล่งท่องเที่ยว รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดหนองบัวลำภู และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดหนองบัวลำภู แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อไปได้ การประเมินผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น นอกจากนี้ได้เสนอโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรมและการศึกษา และโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

LOCATION(S) : ห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สมโภชน์ ศรีโกสามาตร และคนอื่นๆ. สถานภาพของโป่งและสัตว์ป่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและ
ศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรุงเทพฯ : สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของจังหวัด
แม่ฮ่องสอน เพื่อจะหาวิธีการดำเนินการเพื่อใช้โป่งเป็นส่วนหนึ่งในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อ
ตรวจสอบสภาพโป่งในแม่ฮ่องสอนในปัจจุบัน วิธีการฟื้นฟูสภาพโป่ง ประเภทสัตว์ป่าที่ใช้โป่ง
ความเป็นไปได้ที่ชาวบ้านจะช่วยอนุรักษ์หรือฟื้นฟูชุมชนของสัตว์ป่า ศึกษาว่าวัฒนธรรมของชาว
บ้านที่มีอยู่สามารถปรับปรุงและขยายผลให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูสัตว์ป่าได้หรือไม่ แนวทางใน
การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้โป่งและสัตว์ป่าในอนาคต และการจัดการโป่งและสัตว์ป่า
ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บริเวณที่ศึกษาอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดนและ
เขตกลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดโป่งและลักษณะทางธรณี
วิทยาได้จากการลงพื้นที่และหาตำแหน่งพิกัดบนแผนที่ของโป่งโดยใช้เครื่องหาพิกัดจากเครื่องรับ
สัญญาณดาวเทียม (GPS) ช่วย พร้อมกับคุณลักษณะ โครงสร้างทางธรณีอย่างคร่าวๆ จากนั้นจะตรวจ
สอบตำแหน่งบนแผนที่ซึ่งแสดงความสูงต่ำในมาตราส่วน 1:50,000 ของกรมแผนที่ทหาร และแผนที่
ที่ธรณีวิทยาบนมาตราส่วนเดียวกัน การศึกษาการใช้ทรัพยากรสัตว์ป่า ซึ่งประกอบด้วยการปฏิ
สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสัตว์ป่า และชนิดของสัตว์ป่าในบริเวณต่างๆ ได้จากการสอบถามชาว
บ้านตามหมู่บ้านต่างๆ จำนวน 60 หมู่บ้าน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่าชาวบ้านชอบกินแก้งและหมูป่า และนิยมประดับเขาแก้ง กวางป่า
เลียงผา และกวางผา ไว้ที่หน้าบ้าน นอกจากนี้การล่าสัตว์ยังไม่ใช่เฉพาะเพื่อการบริโภคเท่านั้น ยัง
เพื่อการค้าอีกด้วย มีสัตว์ป่าบางชนิดที่นำความเสียหายมาให้ชาวบ้าน เช่นหมูป่าซึ่งมากินข้าว และ
พืชไร่ ะมัด อีเห็น และงูเห่าที่มากินสัตว์เลื้อย สัตว์ปายังพอมิเหลืออยู่บ้างใกล้ๆ ได้แก่ แก้ง
ธรรมดา หมูป่า แมวป่าขนาดกลางและเล็ก ะมัด อีเห็น หมูหริ่ง และสัตว์จำพวก ลิง ค่าง และชะนี
ส่วนสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น ช้าง กระทิง วัวแดง เสือโคร่ง และเสือดาวสูญพันธุ์ไปจากพื้นที่แล้ว ข้อมูล
ดังกล่าวสามารถนำมาสร้างภาพจำลองชุมชนของสัตว์ป่าในพื้นที่โดยใช้หลักการสายใยและเครือ
ข่ายของอาหารของชุมชนของสัตว์ป่าตามธรรมชาติผนวกกับอิทธิพลของมนุษย์ชาติพันธุ์ต่างๆ ทั้ง
ในและนอกพื้นที่ แนวโน้มของการจัดการสัตว์ป่าในพื้นที่คือการเสริมสร้างความรู้และทักษะเกี่ยว
กับการศึกษาสัตว์ป่า และให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการศึกษาและฟื้นฟูชุมชนของสัตว์ป่า โดยในที่สุด
ก็อาจจะพัฒนาที่จะใช้สัตว์ป่าเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ต่อไป

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

จิตราพรรณ พิสิก และคนอื่นๆ การอนุรักษ์กล้วยไม้ป่าเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัด
แม่ฮ่องสอน กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (BRT) โดยศึกษาความเข้าใจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพและพัฒนาแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมทรัพยากรการท่องเที่ยวกล้วยไม้ เพื่อส่งผลให้ชาวบ้านมีรายได้จากการพานักท่องเที่ยวเดินป่า พื้นที่ศึกษาคือ หมู่บ้านห้วยฮี และหมู่บ้านห้วยเสือเฒ่า อำเภอเมือง และหมู่บ้านถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิธีการดำเนินการคือ สํารวจและจำแนกชนิดกล้วยไม้ป่า โดยออกสำรวจปีละ 6 ครั้งๆ ละ 3-10 วัน ร่วมกับชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ คัดเลือกเส้นทางเดินป่าสำหรับนักท่องเที่ยวในแต่ละหมู่บ้าน วิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเมล็ดกล้วยไม้เอื้องคำ ขยายพันธุ์กล้วยไม้ป่าที่มีดอกสวยงาม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกเลี้ยงลูกกล้วยไม้สู่ตัวแทนชาวบ้านในโครงการเพื่อการอนุรักษ์

ผลการสำรวจพบกล้วยไม้ป่า 172 ชนิด ใน 56 สกุลส่วนมากเป็นกล้วยไม้ไร้ราก อากาศที่พบขึ้นอยู่บนต้นไม้ ช่วงที่พบดอกบานมากที่สุด เดือนมกราคม ถึงพฤษภาคม คณะผู้วิจัยได้ร่วมกับชาวบ้านเจ้าของพื้นที่เลือกเส้นทางเดินป่าที่พบต้นกล้วยไม้ป่าขึ้นหนาแน่น สำหรับพานักท่องเที่ยวเดินชม เพื่อให้ชาวบ้านสามารถเพาะเมล็ดกล้วยไม้ได้สำหรับการอนุรักษ์กล้วยไม้ป่า ทางโครงการได้พัฒนาสูตรอาหารให้ง่ายสำหรับเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ ได้อาหารสูตร BRT 1 ซึ่งประกอบด้วย ปุ๋ยกล้วยไม้ วิตามิน น้ำตาลทราย กล้วยน้ำว้าและวุ้น สำหรับเพาะเมล็ด และสูตร BRT2 ที่เพิ่มมันฝรั่งบดลงในสูตร BRT 1 สำหรับการเลี้ยงต้นกล้าให้แข็งแรง อาหารทั้งสองสูตรนี้ให้ผลดีต่อการงอกของเมล็ดและการเจริญเติบโตของต้นกล้าเอื้องคำ ใกล้เคียงกับสูตร Vacin – Went เทคโนโลยีนี้จะได้นำไปถ่ายทอดสู่ชาวบ้านในอนาคต

เพื่อให้ชาวบ้านมีพื้นฐานในการเลี้ยงลูกกล้วยไม้ จึงนำ ลูกกล้วยไม้ช่ียงอายุ 6 เดือน ไปให้ทดลองเลี้ยง เมื่อชาวบ้านสามารถเลี้ยงให้รอดตายได้ ทางโครงการได้นำต้นกล้าเอื้องคำ จำนวน 10,000 ต้น ที่เพาะในสภาพปลอดเชื้อจากฝักของต้นป่าในแม่ฮ่องสอน ไปให้ทดลองปลูกในเมืองแม่ฮ่องสอนและที่บ้านของชาวบ้าน พบว่าต้นกล้าเอื้องคำรอดตายและมีการเจริญเติบโตดีในแหล่งกำเนิดเดิม เมื่อต้นกล้าแข็งแรง ชาวบ้านได้นำไปปลูกในเส้นทางท่องเที่ยวป่าเพื่อเพิ่มความงดงามเมื่อต้นกล้วยไม้เหล่านี้ออกดอก

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สุมน มาสุชน. ความหลากหลายของเฟิร์นในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (BRT) โดยศึกษาความเข้าใจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพและพัฒนาแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน โครงการวิจัยนี้เป็นการศึกษาความหลากหลายของเฟิร์น ทั้งจำนวน ชนิด และนิเวศวิทยา ในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กำหนดไว้ ดังนี้ บ้านห้วยฮี้ บ้านห้วยเสือเฒ่า อำเภอเมือง และบ้านถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการเก็บตัวอย่างเฟิร์น บรรยายลักษณะ การตรวจเอกลักษณ์ จัดทำรูปวิธาน จำแนกชนิดและเก็บเป็นหลักฐานในรูปของภาพถ่าย ตัวอย่างพันธุ์ไม้มาตรฐาน หรือตัวอย่างจริงในธรรมชาติ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของการศึกษาความหลากหลาย การใช้ประโยชน์ที่ถูกละเลย การคงอยู่ของพันธุ์พืช และเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาพบว่า สกกุลเฟิร์นที่น่าสนใจเพื่อทำการขยายพันธุ์ได้แก่ สกกุลกูดตัน (Cyathea) วานกิบเรด (Anglopteris) กูดคอย (Breinea) กูดข้างฟาน (Blechnum) กูดผีป่า (Cibotium) ชายผ้าสีด้า (Platyserlum) ใบกูดอ้อม (Ahlomorpha) เฟิร์นก้านดำ (Adiantum) และลิพา (Lygodium) เป็นต้น และจากการศึกษา พบว่าบ้านห้วยฮี้มีศักยภาพมากที่สุดสำหรับการทำเส้นทางศึกษาเฟิร์นธรรมชาติ โดยเฉพาะที่ผาเคอโปะและ ส่วนศักยภาพในการรักษาธรรมชาติของบ้านแม่ห้วยฮีนันดีที่สุด การเรียนรู้ของชุมชนบ้านห้วยฮี้ดีกว่าบ้านเสือเฒ่า และบ้านถ้ำลอด ข้อเสนอจากการวิจัยคือ ควรมีการผลิตสื่อเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวต่อไป

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ครรชนผู้แต่งภาษาไทย

ดรชนิษฐ์แต่ง(ภาษาไทย)

กนกวรรณ วิริยะกุล	445
กมลตา สุพรรณ	772
กมลตา ชินพงศ์	793
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	627
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	628
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	621
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	622
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	623
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	624
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	625
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	626
กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บท และการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	387
กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	403
กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	406

กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	407
กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการอุทยานแห่งชาติ	388
กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	611
กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้.	730
กรณีศึกษา เครือหิน	513
กรณีศึกษา มหิทธาฤทธิไกร	620
กฤติกา ปิวงค์	769
กฤษฎี กาญจนกิตติ	670
กฤษฎณา ยะการ	506
กษริน พันธุ์พิทักษ์	618
กังสดาล ภูสิงหา	510
กัลปพฤกษ์ เกื้อเกตุ	370
กัลยา สมมาตย์	485
กาญจนรัตน์ รัตนสนธิ	572
กาญจนา เจริญ	401
กาญจนา กาญจนสุด	364
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	731
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	365

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองวางแผนโครงการ

คำพล กลัดสมบุญ	732
คำพล รักรักษ์	681
คำไธทอง ปันนำ	745
กิ่งพร ทองใบ	550
กิจชัย จิตขจรวานิช	716
กิจฐเขต ไกรวาส	813
กิตติ วิชัยดิษฐ	699
กิตติ ลีเมสกุล	554
กิตติพงษ์ ตันมิตร	711
กุลดารา ขุนพิทักษ์	766
กุลภัทร วนิธัมบรรณ	372
กุลวรา สุวรรณพิมล	545
เกษินี ศรีสังวาลย์	495
เกษสุดา งามขวา	529
เกศศิริ เจริญวิศาล	608
เกื้อกูล ปันยงอนันต์	536
โกศล มีคุณ	705
ขนิษฐา พอนอ่วม	729
	362

ขวัญใจ จันทระเจริญ	580
ขวัญฤทัย บุญยะเสนา	507
ขวัญสุดา ชันธิวัฑย์	600
เขียนศักดิ์แสงเกลี้ยง	788
คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา วุฒิสภา	473
คณิงกรณ์ วงเวียน	408
คอร์เพลนนิ่ง แอนด์ดีเวลลอปเม้นท์	787
แคลทเธอริน เทรเนอร์	758
จงพิศ ศิริรัตน์	718
จงพิศ กนกโชติ	737
จักร กิณีสี	605
จันทิรา เทียนพาลี	409
จามะรี เขียงทอง	786
จารุลักษณ์ งามลักษณ์	682
จิตราพรรณ พิติก	815
จิตลดา พัดเย็น	697
จินดารัตน์ ศักดิ์สุภา	764
จินตนา พงศ์ถิ่นทองงาม	526
จินตนา แสนวงศ์	579

จิรวดี จันทะ วงษา	608
จิราพร กองทอง	581
จิราวรรณ กาวิละ	571
จิราวรรณ นายสุพรรณ	586
จิราพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ	386
จุฑามาศ จันทร์ตัน	536
จุฑามาศ ศิริวรรณ	806
จิตพร ผลเกิด	734
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์บริการวิชาการ	781
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะเศรษฐศาสตร์. ศูนย์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ.	457
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	785
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักบริการธุรกิจและที่ปรึกษา สถาบันทรัพย์สินทางปัญญา	742
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักบริการวิชาการ	595
ฉลวย มุสิกะ	721
ฉลอง นัยฉิม	432
ฉวีวรรณ สุขมงคลรัตน์	549
ฉัตรฤดี สุขปลั่ง	749
ฉันทิชา วรรณณอม	576
ชนิดา วันวงษ์	763

ชยันต์ ต้นต้วัดคาร	385
ชลดา สิทธิชัย.	743
ชลันทิพย์ ประดับพงษา	696
ชลิตวิทยานนท์	643
ช่อเพชร ทินพรรณ์	425
ช่อเพชร ทินพรรณ์	758
ชัชวาล เอื้อสุวรรณ	563
ชัยวัฒน์ เกรือพะเอม	703
ชาตรี ทังเจริญกุล	540
ชิตชัย อังคะไวมงคล	689
ชีวิต เจริญ	467
ชื่นใจ บุชาธรรม	452
ชุติมา ต่อเจริญ	753
ชุติมา ต่อเจริญ	754
ชุติมา ต่อเจริญ	755
ชุติมา ต่อเจริญ	543
ชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน	661
ชูศักดิ์ เพรสถอก	676
ชูสิทธิ์ ชูชาติ	602

เชิดชัย นาววิวัฒน์	723
โชคชัย มณีนาค	796
เชื้อทีฮือเฮียเทก โน โสีย	735
ฐปณี สุวรรณฉัตรชัย	410
ณัฐินี ศรีวงศ์ตระกูล	516
ณัฐกานต์ โรจนุดมะ	619
ดนัย สุธีพนธ์	767
دنุชนม์ นิรมาณธรรมกุล	694
ดวงใจ หล่อธนาวิชย์	809
ดวงดา จตุพร	509
ดวงนภา วินิจวรกิจกุล	603
ดารารัตน์ วรจิตตานนท์	577
ดาว แสงบุญ	475
เดชา ไต้สูงเนิน	567
ตรึงใจ บุรณเมภพ	812
เดื่อนิจิต เหมพงศ์พันธุ์	494
ทนงศักดิ์ คุ้มไ้่น้ำ	374
ทวีศักดิ์ ทิพยมหิงษ์	780
ทศพล สุภาหาญ	810

ทักษิณา คุณารักษ์	632
ทับทิม สุวรรณประภา	642
ทนายท กิตติกุล	512
ทิวสนัน รัตนเกตุ	524
เทพศักดิ์ ทองนพคุณ	701
เทียนสาย ป้อมหิน	789
ธนวลี บุญเถื้อ	709
ธนศ ศรีสถิตย์	462
ธมลวรรณ เพ็ชรพรหมศรี	376
ธวัชชัย รัตนซ้อน	503
ธัญภรณ์ วงศ์อกนิษฐ์	724
ธานินทร์ บุลวิธนา	801
ธานินทร์ สว่างสวรรค์	675
ธีระ ทัพพานิช	391
ธีระ เยี่ยงวิศากร	433
ธีระศักดิ์ คงจันทร์	698
นงศราญ ใจปัญญา	446
นงเยาว์ ใจหื้อ	515
นพดล กรุดนาค	544

นพนนท์ ตาปนานนท์	751
นพรัตน์ มุณีรัตน์	411
นภาพรรณ นพรัตน์ภรณ์	807
นรศักดิ์ เหมนิธิ	379
นรา ชำคม	662
นราทิพย์ โกดาร์ต	535
นริทธิ์ สีตะสุวรรณ	810
นฤชัย นิมสมบุญ	809
นฤนาท พุทฺธสง	733
นฤพนธ์ เอื้อธวัณต์	776
นฤมล กรณณินันท์	412
นวิรัตน์ ตฤดิยศิริ	773
นวิรัตน์ เกษวาศ	548
นวลศรี เพชรรัตน์	794
นาคม วีระสุวรรณจักร	426
นำชัย ทำนุผล	778
นิกร เกสียงพิบูลย์	447
นิชชรี สายประทุมทิพย์	687
นิฐริน ไส้พันธ์	499

นิตยา ประพฤติกิจ	594
นิติ นาชิต	486
นิติพล ภูตะโชติ	402
นิติพล ภูตะโชติ	604
นิพล เชื้อเมืองพาน	463
นิยม เวียนวัฒนา	481
เนตรชนก นันท์	647
บงกช หงษ์คำมี	592
บรรจบพร สมนรัตนกุล	539
บรรณศาสตร์ สุขตระกูล	677
บุญเจิด หนูอิม	720
บุญเลิศ เปร่า	505
บุษกร เพ่งบำรุง	573
บุษบา บุญนาค	805
บุษบา สัทธการ	504
บุรณศักดิ์ ฤกษ์สำราจ	774
ปก แก้วกาญจน์	750
ประดับ เรือนประยูร	427
ประดิษฐ์ มงคลอภิบาล	617

ประพันธ์พงษ์ มนต์แก้ว	813
ประภัสสรา เกษมสุวรรณ	399
ประวัติดิ เสมดี	726
ประวูฒิ แยมยलगาม	693
ประธาน กริชบุรี	797
ปรัชญา คำชู	428
ปรางทิพย์ จันทรมัคคี	738
ปรารธนา นิจริ	480
ปริญญา พรหมมินทร์	429
ปรียา แสงศิริ	395
ปรีชา ผ่องเจริญกุล	558
ปรีชา ภูระหงษ์	641
ปวดี หงษ์สมบัติ	791
ปวีณา โทณแก้ว	541
ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง	646
ไพทมา คัตตะจินทร์	771
ปานเทพ วิริยานนท์	690
ปิติ หนุญชัย	413
ปิยนุช คงวิทยกุล	673

ปิยาภรณ์ วัฒนเจษฏา	405
ปิยาภรณ์ วงษ์วานิช	633
เปรมฤดี หน้าเกลียว	635
ผาณิต บุญยะวรรณะ	493
พงษ์พันธ์ จันเงิน	695
พนิตดา สิงห์ครา	551
พรชัย อรรถปรียางกูร	804
พรทิพย์ เรียรธีรวิทย์	588
พรพิมล วิกัยพัฒน์	500
พรเพ็ญ จรรย์นฤมล	393
พรเพ็ญ ศานต์สุทธิกุล	368
พรรณอนงค์ สิทธิสมบัติ	530
พรหมเมธ นาคมทอง	542
พวงบุญหงา ภูมิพานิช	761
พัฒนา กุลเปี่ยม	722
พันธุ์ทิพย์ อธิปัญพงษ์	392
พิบูล สิทธิประเสริฐกุล	489
พิพาภรณ์ เมทนีสุดี	583
พิมพรรณ ขอดเผือ	517

พิมพ์พรรณ ลาภขยศ	369
พิสิทธิ์ จิตติสุขพงษ์	471
พิสิทธิ์ สุขสวัสดิ์	436
พิสิทธิ์ คำนวนศิลป์	374
พระพล คดบัว	593
เพ็ญแข แสงแก้ว	782
เพ็ญพร ฤทัยประดิษฐ์	790
เพ็ญพักตร์ ศรีทอง	496
เพ็ญพักตร์ ศรีทอง	800
เพ็ญศรี เจริญวานิช	402
เพ็ญศรี เจริญวานิช	636
เพ็ญศรี บิสนุม	562
เพ็ญศรี เจริญวานิช	712
เพ็ญพิศ สัตย์สงวน	385
ไพฑูรย์ มกกงไผ่	722
ไพรัช วัชรพันธุ์	765
ไพโรจน์ วิไลนุช	439
ไพศาล รัชชชัย	367
ภคินี วินิจสร	798

ภรดี พันธุมภากร	669
ภรดี พันธุมภากร	701
ภราเดช พัยฉวีเชียร	803
ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่	557
มณฑล จันทร์แจ่มใส	440
มณฑิรา ยิ้มสมบูรณ์	383
มณีนีภา ศรีลัมพงษ์	634
มธุรส ปราบไพร	564
มนัส สุวรรณ	519
มนัส ชัยสวัสดิ์	664
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศูนย์วิจัยป่าไม้. คณะวนศาสตร์	456
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะวนศาสตร์. ศูนย์วิจัยป่าไม้	474
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สถาบันวิจัยและพัฒนา	598
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะเกษตรศาสตร์	684
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.บัณฑิตวิทยาลัย. โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	640
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์	728
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	609
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สถาบันวิจัยสังคม	691
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คณะวิทยาศาสตร์	783

มหาวิทยาลัยมหิดล.บัณฑิตวิทยาลัย. ชมรมบัณฑิตอาสาพัฒนาชนบท	741
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .สำนักวิจัยและพัฒนา	645
มัลลิกา เกื้อปัญญา	568
มานพ เล่าห์ประเสริฐ	760
มาลี บุญยะมา	537
มาลีรัตน์ สุขศรี	472
บุทิศา ปิ่นสุนทร	384
ยศ สันตสมบัติ	736
ยศพล ณ นคร	458
ยุทธชัย โกศลมนตรี	534
ยุทธพร ศิริธนะวัฒน์	700
เยาวรี เจริญสวัสดิ์	528
วิภา หอมเศรษฐี	437
วี ชาญชัย	553
รสมกรินทร์ อรุณทัยพัฒน์	565
รังสรรค์ พราหมณ์มณี	799
รัชฎา คงแสงสันต์	599
รัฐพร ตีรณรงค์	461
รัฐวุฒิ เจียมศรีพงษ์	527

รัตนา เจียรพิพันธ์	561
รัศมี แสนเจริญ	671
ราณี อธิ์ชกุล	716
รุ่งทิพ ว่องไฏการ	404
เรวัตต์ ทองสินวล	482
ลลิตา เจียรพิงษ์กุล	448
ลีอชัย คุรุชน้อย	751
เลอณ, เอช. มิแรต	784
วนิดา กิจบำรุงศิลป์	717
วนิดา วิชยประเสริฐกุล	459
วรนุช ไชติวิทยานินทร์	492
วรพล วัฒนเหลืองอรุณ	578
วรรณพร วนิชชานุกร	537
วรรณวิภา จตุชัย	537
วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์	668
วรรณภา ธัญชัยวัฒนา	678
วรวิท วิทยาตะวนิช	430
วราวุฒิ ดีสระพงศ์	533
วีรวรรณ อ่องรัตนา	714

วลัยลักษณ์ บุญปราบ	371
วัชรียา โตสงวน	385
วัฒนชัย ชูมาก	560
วันชัย วงสุดาวรรณ	721
วันชัย ธนาเศรษฐ์อึ้งกูร	766
วันทนา สุรชีวัน	398
วันเพ็ญ อังคศิริสรพ	476
วันเพ็ญ กฤตผล	390
วัลยา ศรีสงาม	414
วิเชษฐ์ สุวิสิทธิ์	813
วิทยา เกียรติวัฒน์	453
วิทยา ปิณฑะแพทย์	808
วิธินี วรรณเกล	415
วินัย ภูมิพิทักษ์กุล	674
วิพัทธ์จินตนา	758
วิรุจ อัครประสาท	532
วิไล สิ้นศิริ	416
วิไล บุญบรรจง	498
วิไลภรณ์ ชันติสิทธิ์	435

วิไลลักษณ์ สิริวัฒน์	667
วิสุทธิ์ เลิศปิตวานิชย์	484
วีระชัย มงคลพันธ์	508
วุฒิสภา คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา	616
แหวตา ทองระอา	722
ศกลวรรณ พาเรือง	546
ศรัญญา จักรวานนท์	488
ศรีสุภาภค์ เล็กใจซื่อ	502
ศรีหทัย เพชรสุข	449
ศศิธร ทศนีย์ทิพากร	753
ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์	381
ศศิวิมล ผลิตาภรณ์	569
ศักดิ์ชัย เกษโกมล	679
ศักดิ์รินทร์ ไม่น้อย	483
ศันสนีย์ ฉิมโงม	704
ศันสนีย์ เตชะลาภอำนาจ	688
ศิรสา สอนศรี	442
ศิริพร ศรีพลากิจ	511
ศิริพร สร้อยนาคพงษ์	491

ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์	570
ศิริเพิ่ม เชาวน์ศิลป์	757
ศิริมา อยู่เวียงชัย	397
ศิริรัตน์ ปัมเม่นปิ่น	531
ศิริลักษณ์ อริย์ปัญโญทัย	443
ศิวะ สุภวิบูลย์	685
ศิวาวุร เทพหัสดิน ณ อยุธยา	710
ศุภวงค์ โหมาวนิช	417
ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ	374
ศูนย์เศรษฐกิจและเทคโนโลยี มณฑลยูนนาน	574
สงคราม เชาวน์ศิลป์	757
สชา ธนศิริวินิจชัย	566
สถาบันดำรงราชานุภาพ	640
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศูนย์บริการวิชาการ	596
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศูนย์บริการวิชาการ	615
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะพัฒนากาชาตวิจัย ผู้เข้าอบรมนักบริหาร พัฒนาระบบธุรกิจ	644
หน้าที่ 38	
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยี	574
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	520

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	434
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	438
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	584
สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	609
สนธิดา เกียรติวงศ์	589
สนั่น ชัยชนะ	775
สมเกียรติ วรรณวัฒน์	719
สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร.	737
สมชาย เลี้ยงพรพรรณ	538
สมนึก ศรีโต	363
สมนึก มิตวาฬ	762
สมพร ขุมทอง	750
สมพร บุญเลิศ	375
สมพร อัคราการ	663
สมโภชน์ ศรีโกสามาตร	814
สมยศ โอ่งเคลือบ	629
สมศักดิ์ เจ่มอุลิตรัตน์	477
สมสกุล แอลเฟรด	431
สมหมาย ชินนาค	607

สมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม.	739
สมาน สรรพศรี	518
สยามด ชัยรัตนอุดมกุล	556
สรพรชญ นนทภักดิ์	582
สรเสรีญ เนาวลัยศรี	470
สรลักษณ์ ต้นเสียงสม	418
สร้อยทิพย์ สมัครเขตรณ	525
สรวิชาติ อาสาสรรพกิจ	637
สฤษฏ์ แสงอรุญ	378
สันทัศน์ เชื้อพุดตาล	468
สาทิศ สุขอ่วมศรี	362
สายหยุด ศรีสุเทพ	601
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ รุ่นที่	606
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	365
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันดำรงราชานุภาพ	610
สำนักงานสถิติจังหวัดบุรี	591
สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย	590
สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่	630

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม	631
สำนักงานนายกรัฐมนตรี. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	727
ตำรวจ หนูแสง	768
สิทธิกร มากนวน	373
สิทธิพงษ์ ดิลกวิช	811
สิรินาถ นุชชัยเหล็ก	380
สิริวดี ชมเดช	810
สิริพร ไกรสุวรรณ	382
สุกัลยา กรรณสมบัติ	479
สุแสนต์ ส่งประเสริฐ	419
สุจาร์ จันทรสุข	377
สุชาดา วรรณะมานี	420
สุดาสุวรรณากิรัมย์	713
สุดาวรรณ เตชะวิบูลย์วงศ์	421
สุทธิพร สุวรรณพันธ์	501
สุทิตย์ อบอุ่น	366
สุเทพ เย็นอุจ	466
สุธี ประเสริฐ	746
สุนทรี เกียสุวรรณ	394

สุนันทา พูนน้อย	441
สุพงษ์ คำภีระ	802
สุภาพ บุญไชย	490
สุภาวดี ศิริสรรรหิรัญ	400
สุนน มาสุชน	816
สุมาลี ภาวสุทธิไพศิฐ	465
สุระภี เพชรสกุล	575
สุรดี พูนพิสิษฐทรัพย์	543
สุรีพร ภัทราพรนนท์	464
สุรีย์ บุญญานพวงศ์	702
สุรวดี อินสุวรรณโณ	747
สุวณิ ทรัพย์พิบูลย์ผล	559
สุวรรณา ศรีดีลาวชัย	444
สุวัฒนา สัตตบรรณสุข	523
สุวิทย์ นามแสง	638
เสกสรร ตันยาภิรมย์	701
เสนห์ จุ้ยโต	716
เสาวรส เปล่งแสงศรี	744
เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล	460

แสนคม สังฆะวดี	777
หทัยรัตน์ พ่วงเขย	692
หทัยรัตน์ วัฒนพฤกษ์	552
हररษา จรรยแสง	784
อนันต์ สุรพัฒน์	514
อนุศักดิ์ เป้าบุญปรุง	478
อภิชาติ อุตรมดย์	521
อภิญญา นาคศิริ	795
อภิญญา พัดพิดี	725
อิทธิมย์ พรหมจรรยา	753
อิทธิมย์ พรหมจรรยา	754
อิทธิมย์ พรหมจรรยา	755
อิทธิมย์ พรหมจรรยา	756
อิทธิมย์ พรหมจรรยา	752
อภิวัฒน์ ธีระวาสน์	639
อรไท คุรุทเวโซ	779
อรณพ บุญจันทร์	612
อรวรรณ พันธุ์เนตร	422
อรัญ บัวสุวรรณ	672

อรุณศรี นาคะวิสุทธิ์	454
อรุณเสก กลิ่นศรีสุข	686
อรุณี ใจเถิง	450
อรุณี ปัญญามลวงษา	555
อ้อยทิพย์ นิธิยานันท์	792
อัญญา หรินทรเวช	613
อัญมณี ชำกรม	683
อาจรี นาคศุภรังษี	660
อาทิตย์ ศิริธา	587
อารีป เหมื่อนสุใจ	389
อรุณภาพ วงษ์จินดา	522
อาร์ชเพลน	455
อารยา วรรณประเสริฐ	423
อำนาจ สมด้ว	451
อิทธิพงศ์ ดันมณี	748
อิสยา อุดิตผล	585
อุดมพร ตุงคะศิริ	469
อุดมศักดิ์ แนวจิตร	497
อุทัย ทักษิณธรรม	487

อุมา ทับเที่ยง	547
อุไร มุกประดับทอง	740
อุไรพรรณ ปรากฏดนตรีชัย	770
อุษณีย์ พึ่งปาน	396
อุษณีย์ ศรีภูมิ	715
เอกพจน์ เจริญศิริวงษ์ศรนา	643
เอกฤกษ์ จันทนฤกษ์	759
เอิบลาภ ศรีภิรมย์	424

ดรรชนีผู้แต่งภาษาอังกฤษ

ดรรชนีผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ)

Chaplin , Ian	665
Emmanuel, Itorralba	655
Jutamas Jantararat	708
Kaedsiri Jaroenwisan	597
Kou Pou-I	656
Leng Bunlong	651
Manat Chaisawat	664
Nampol Laprawit	649
Noree Jaisai	707
Panya Punwatanawit	658
Patsorn Sawatasuk	659
Pilaiwan Prapruit	706
Preeda Limchanapa	650
Somsak Boromthanarat	666
Somsak Boromthanarat	706
Somsuda Pratipsint	657
Soontaree Sernsuksamrit	680
Somtip Danteravanich	659
Srisupon Choungsakul	648
Sukid Panjatanasak	653
Suriya Waliya	652
Umporn Wiriyacosol	597
Umporn Wiriyacosol	614
Vilailuck Limnarong	654
Weera Krasin	707

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย

ดร.ชนธิ์ชื่อเรื่องภาษาไทย		หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย		534	2541
สถานภาพของปึงและสัตว์ป่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		814	2542
สภาพ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรมพนักงานโรงแรมในกรุงเทพมหานคร		746	2531
สภาพแรงงานในกิจการโรงแรมของภาคใต้		737	2532
สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล		562	2542
สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่		425	2544
สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องกาของการของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร		686	2539
สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ		732	2540
สวัสดิการของพนักงานธุรกิจโรงแรม ในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และนราธิวาส = Welfare of hotel employees in Songkhla, Phuket and Narathiwat provinces		713	2530
สื่อโฆษณาขายบริการทางเพศต่อการสร้างความหมายและกำหนดเอกลักษณ์ให้กับประเทศไทยของกลุ่มนักท่องเที่ยวอังกฤษ		439	2542
หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2521-2530		744	2531
องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร		546	2540
องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชญากรรมคดีทะเล		761	2536
อิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่		699	2538
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนด้านการผลิตซ้ำ อุดมการณ์ขายเป็นใหญ่ ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ : กรณีศึกษา พิธีกรรมความเชื่อเรื่องผีปะกัวของชาวไทย-กวย (สงข)		607	2541
อุปสงค์การเดินทางทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสาขาสถาปัตยกรรม		714	2532

ดรธรณีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการแผนการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของเส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางที่ 1 อุทยานแห่งชาติภูเวียง โบราณสถานในในเมือง อุทยานแห่งชาติภูผาม่านและหมู่บ้านห้วยซ้อ	553	2542
รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	609	2544
รายงานฉบับสุดท้าย ส่วนที่ 1 รายงานหลักการศึกษากำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism)	584	2541
รายงานผลการวิจัย โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี 2539 : Tourist's Expenditure Survey 1996	782	2539
รายงานวิจัยเรื่องโครงการศึกษาดัชนีภาพ การแข่งขันการค้าบริการของไทย เล่มที่ 2	385	2540
รูปแบบการดำเนินงานสุขภาพอาหารร่วมกับแรงเสริมโดยสาธารณสุขอำเภอต่อสภาพการณ์ด้านสุขภาพอาหารของแหล่งท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยว เที่ยวไทย จังหวัดสมุทรปราการ	391	2543
รูปแบบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกของชาวปากกาะญอ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอิน ทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่	605	2543
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย : กรณีศึกษาสมาชิกสโมสรโรตารี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	560	2544
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลเชียงใหม่ : ศึกษากรณีกองตรวจคนเข้าเมือง 2 ท่าอากาศยานกรุงเทพ	697	2543
ลักษณะภาษาในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สมเด็จพระบรมราชกุมารี	569	2544
ลักษณะและความสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวและผู้ขายบริการทางเพศในประเทศไทย	374	2542
วิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536-2538	502	2540
วิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์ ทัดนาสุวรรณ	573	2542
วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปีพุทธศักราช 2545	587	2541
ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	588	2542
ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่	770	2544

ดรชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย		หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล		794	2543
ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะ 5 ปีแรกของสหพันธรัฐที่ 3.		901	2543
ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเหนือได้ ในอนุภูมิภาคสุมาตรา		803	2542
ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภูมิภาคอินโดจีน		800	2541
ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภูมิภาคอินโดจีน		496	2541
ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ		806	2540
รพีเพื่อให้บริการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพมหานครแห่งที่ 2		695	2542
ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง		465	2541
รายงานการพิจารณาการศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และให้เกิดศักยภาพในการแข่งขันในยุคของการค้าเสรี		616	2540
รายงานการพิจารณาการศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยใช้การกีฬา : การติดตามผลการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา เอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว		473	2541
รายงานการวิจัยแบบบูรณาการโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตลุ่มแม่น้ำวาว		602	2544
รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย		537	2543
รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรในสาขาการท่องเที่ยว		589	2541
รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย		598	2544

ดร.ชนิษฐ์เรืองภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบชุมชนมีส่วนร่วมบริเวณเขานอจุ๊ จ.จังหวัดกระบี่	474	2542
แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2540-2544)	365	2542
พระธาตุดุสิต-พระธาตุดุสิต : แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	608	2543
พฤศจิกายน กิจกรรมดูแล และความคิดเห็นของนักดูนกที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและการ การศึกษาของหน่วยงานแห่งชาติศึกษาใหญ่	795	2543
พฤศจิกายนการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว	772	2540
พฤศจิกายนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไพรโยค จังหวัดกาญจนบุรี	460	2541
พฤศจิกายนการท่องเที่ยวที่สัมพันธ์ต่อความเสื่อมโทรมของแนวปะการัง การศึกษาหมู่เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี	476	2543
พฤศจิกายนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	629	2544
พฤศจิกายนการรักษาความสะอาดของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	511	2540
พฤศจิกายนการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชนในท้องถิ่น : กรณีศึกษา เกาะล้าน เมืองพัทยา	431	2540
พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกบ้านเชียง	530	2542
ภาพพจน์ขององค์กรท่องเที่ยวในทัศนะของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต	413	2541
ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน	661	2542
ภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	423	2542
ภาวะการลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และกัมพูชา กับโอกาสของบุคลากรไทยในการก้าวขึ้นสู่ฝ่ายบริหารของกิจการโรงแรม.	804	2540
ภาวะมลพิษทางน้ำจากโรงแรม สถานบันเทิง และโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	703	2531
ภาษาฝรั่งเศสที่นักท่องเที่ยวฝรั่งเศสพูดในวงการประชุม : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต	667	2534
มูลค่าด้านนิมิตนาการของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ : กรณีศึกษา อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่	375	2543

ดร.ชนิษฐ์เรืองภาษาไทย		หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แผนการตลาดการท่องเที่ยว 2540		731	2540
แผนปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพังงา กระบี่ ภูเก็ต ทะเลโดยรอบเกาะลันตา		735	2541
แผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล		628	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี		623	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสาร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		621	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาดินแดง จังหวัดนครราชสีมา		407	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร		403	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล จังหวัดลำพูน		438	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดปราจีนบุรี		406	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรี		626	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดปราจีนบุรี		388	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น		434	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแม่วงค์ จังหวัดนครสวรรค์ – กำแพงเพชร		622	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดพังงา		611	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์		730	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี		625	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง		624	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนอง		627	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงาจังหวัดพังงา		387	2540

ครรชนี่ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	หมายเลขรายการ	ปี
Analysis of Individual Travel Behaviour in Bangkok	655	1988
Analysis of Transnational Corporations in Bangkok Hotel Business	658	1988
Appropriate Model for Tourism Development Of Tarutao Marine National Park	706	2543
Baccalaureate and graduate degrees in Tourism and Hospitality studies in Thailand' : The comparative studies between 1996 and 1999	664	2000
Contribution of Tourism to the Economy of Thailand	654	1999
E – commerce for Package Tour Operators in Thailand	650	2000
Effective approach to tourism development for Tarutao National Park : แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติติเตะรุเตา	597	2543
Employment Effect of the Tourism Development : A Case Study of ChiangMai Province	652	1987
Forecasting of Tourism Demand for Thailand	656	1987
Group formation and adaptation in eco-tourism and economic activities re-lated to resource management among Chao Le in Lipe and Adang Islands	666	2000
Impacts of tourism industry on Surat Thani Province : ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	707	2541
Motivating factors to collaborative marketing and tourism in Thailand : ปัจจัยจูงใจสู่ความร่วมมือด้านการตลาดกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย	708	2541
Opportunities for employment and training in SEA Dive Tourism : A comparative study	665	2000
Physical Development Guidelines of Ko Samet Rayong Province	680	1997
Preliminary survey of food waste management of hotels in Hat Yai City Municipality	659	2000
Proposed Strategic Planning Approach for Sustainable Tourism Development for Yala Municipality ;Thailand	651	2000

ดรธรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่าต่อการพัฒนาชุมชนชาวไทยภูเขาและปัญหาด้านสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสเอชไอวี	396	2541
ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมของประชาชนที่เคยย้ายถิ่นและไม่เคยย้ายถิ่นในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์	377	2541
ผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อมของเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	673	2540
ผลกระทบของโครงการพัฒนาเมืองหลักที่มีต่อพื้นที่โดยรอบ : กรณีศึกษาเมืองหลักเชียงใหม่ (The Development of Chiang Mai as A Regional City : Its Impact on the Modernization of Upper Northern Thailand)	691	2530
ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่มีต่อชุมชนในกำแพงเมืองเก่าเชียงใหม่	550	2543
ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อปะการัง	412	2541
ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมเมืองพัทยา	459	2541
ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่ออาชีพและเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา	750	2532
ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการท่องเที่ยวหาดดอกเกตุที่มีต่อชาวบ้านสะอวดนาทม ตำบลลำปาว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	771	2539
ผลกระทบและปัญหาที่เกิดจากทัวร์ป่ากับบริบทและเงื่อนไขทางสังคมเฉพาะกรณี เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน	638	2536
ผลการใช้แบบฝึกเสริมภาษาอังกฤษเชิงสื่อสารเพื่อการโรงแรมและการท่องเที่ยวประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน (อ 036)	445	2542
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5		
ผลของบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อคุณภาพของการให้บริการ ตามการรับรู้ของหัวหน้างานของพนักงานส่วนหน้าของโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร	749	2543
ผลทางด้านเศรษฐกิจของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย : ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี พ.ศ. 2539	368	2542
ผังแม่บทพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว เกาะช้าง จังหวัดตราด	787	2543
ผู้นำท้องถิ่นกับบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	395	2542

โครงการ ปีพ.ศ.	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวยาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา	780	2544
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการแพคเกจทัวร์ในอำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร	458	2541
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ	576	2544
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อการของพนักงาน ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานโรงแรมในมา กรุงเทพฯ	688	2544
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ	444	2541
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง ในอำเภอยะรัง จังหวัดฉะเชิงเทรา	603	2544
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษและการท่องเที่ยวศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดขอนแก่น หนองคาย	604	2542
จัดตั้งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมของผู้บริหารหน่วยงานในจังหวัดพิษณุโลก	367	2540
จัดตั้งที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับผู้โดยสารระหว่างประเทศสนามบินดอนเมือง	762	2539
จัดตั้งที่ส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานในธุรกิจโรงแรม	660	2540
จัดตั้งที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภออุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์	581	2540
จัดตั้งในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย กรณีศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	632	2543
จัดตั้งบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย : กรณีศึกษาคนไทยที่กำลังจะเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศโดยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่	512	2540
ปัญหาการพัฒนางานแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์	790	2542
โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการวิเคราะห์การลงทุนและการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม	390	2533
ผลกระทบของการจัดการท่องเที่ยวแบบทัวร์ไปต่อสภาพแวดล้อมและประชาชนบ้านรวมมิตร จังหวัดฉะเชิงเทรา	768	2541

ดร.ชนิธิชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	436	2541
ประตูเมืองเชียงใหม่ : ศูนย์ข้อมูลและส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่	529	2541
ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 2523-2539	809	2541
ประสิทธิผลการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	483	2542
ประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	443	2540
ประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณี ปีการท่องเที่ยวไทย 2541 – 2542	509	2543
ประสิทธิผลของการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่	437	2542
ประสิทธิผลของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว : ศึกษาเปรียบเทียบสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	482	2542
เกี่ยวกับสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ		
ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่	682	2540
ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการในจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการประชุม	565	2544
ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย	541	2542
ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร	619	2542
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพในงานบริการส่วนหน้าของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานครกรมการรับรู้ของหัวหน้างาน	675	2541
ปัจจัยที่มีผลกระทบบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวชายทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี	485	2541
ปัจจัยที่มีผลกระทบบต่อระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดลำปาง	448	2542
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น	683	2543
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	670	2541
ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรคนเข้าเมือง ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ	379	2541

ครรชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย		หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แนวทางการพัฒนากายการคัดกลางเมืองเก่า : กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่		677	2542
แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำโดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ระบบตารางกิจกรรมเชิงนิเวศวิทยา กรณีศึกษา : พื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี		545	2541
แนวทางการสร้างอาหารไทยเป็นอาหารโลกในปีข้างหน้า.		807	2543
แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน : โรงแรมตากอากาศ		788	2542
แนวทางการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ		461	2540
บทบาทการขนส่งสาธารณะของรถสองแถวภายในเมือง : กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่		689	2535
บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดกาญจนบุรี		791	2543
บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาถ้ำเมืองออน กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่		441	2543
บทบาทของท้องถิ่นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษา : ชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี		639	2543
บทบาทของมัคคุเทศก์ในการส่งเสริมจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอย่างอนุรักษ์ กรณีศึกษาสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย		462	2542
บทบาทของเรือสำราญต่อการท่องเที่ยวไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีความล้ำเลิศของธุรกิจเรือสำราญของ Carnival Cruise Lines, Inc. ในประเทศสหรัฐอเมริกา		392	2543
บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี		480	2541
บทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย		429	2542
บรรยากาศขององค์กรที่เชื้ออำนวยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : กรณีศึกษาองค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		393	2542
บ้านนักท่องเที่ยวยักษ์น้ำค้าง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		382	2540
		532	2544

ดร.ชนิษฐ์เรืองภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ทัศนคติของนักศึกษาและพนักงานโรงแรมที่มีต่อดำเนินงานในแผนต่างๆ ของโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต.	753	2540
ทัศนคติของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวทางคูดุคือ จังหวัดอุบลราชธานี	789	2538
ทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ	700	2536
ทัศนคติของผู้สื่อข่าวต่อการเผยแพร่ข่าวสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	792	2540
ทัศนะของนักท่องเที่ยวและพนักงานของบริษัทการบินไทยต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่	540	2542
ทางเลือกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษานมูบ้านวัดลาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	571	2544
ทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	755	2539
นโยบายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2540 - 2541	618	2543
นิตยสารแนวท่องเที่ยว : ศึกษาองค์กร เนื้อหา และผู้รับสาร	776	2539
แนวกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง	557	2544
แนวทางการจัดการทรัพยากรพันธุ์สัตว์ป่า เจริญบริการธรรมชาติศึกษาและนันทนาการ	798	2540
แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา:วนอุทยานภูชี้ฟ้า จังหวัดเชียงราย	463	2542
แนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.)	640	2541
แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้แบบรวมวิชาการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา	516	2544
แนวทางการพัฒนาการสื่อสารความหมายธรรมชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	743	2543
แนวทางการพัฒนาเกาะสี่ช้าง จังหวัดชลบุรี	687	2541
แนวทางการพัฒนาบริเวณเกาะเกร็ด นนทบุรี	674	2537
แนวทางการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน : กรณีศึกษาอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดเชียงใหม่	612	2544
แนวทางการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวและการค้าชายแดน : กรณีศึกษาสุภาพิบาลแม่สาย	613	2541

ปีพ.ศ.	หมายเลขรายการ	ชื่อเรื่องภาษาไทย
2542	813	โครงการรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจังหวัดหนองบัวลำภู
2541	574	โครงการศึกษาดูงานโครงการทรัพยากรในลุ่มน้ำโขงไทย-ญวน เล่มที่ 1 : มณฑลยูนนาน และเล่มที่ 2 : ภาคเหนือตอนบน
2534	711	โครงการศึกษาดูงานประชุมและสัมมนาภายในประเทศไทยปี 2534
2540	783	โครงการศึกษาจัดทำแผนการจัดการเพื่อกำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าดงลำพัน จังหวัดมหาสารคาม
2540	455	โครงการศึกษาแนวทางการจัดตั้งและออกแบบรายละเอียดศูนย์ให้บริการชาวสารคามท่องเที่ยว
2544	364	โครงการศึกษาแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยเสมือน และพัฒนาหลักสูตรนารองปริญญาโทเทคโนโลยีสารสนเทศสาขาท่องเที่ยว
2540	615	โครงการศึกษาเพื่อจัดตั้งสำนักพิมพ์ทท.
2542	742	โครงการศึกษาเพื่อจัดตั้งองค์การบริหารศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ
2541	519	โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ (เขียงเหม)
2542	739	โครงการศึกษาสำรวจกำหนดแนวทางการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองเก่าลำปาง
2543	724	จัดสำนักขอมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศแนวปะการัง
2542	381	ชุดการสอน 'ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์' สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุสรณ์ราชวิทยาลัย
2540	471	ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในสวนที่เกี่ยวกับภัตตาคารโดยเน้นอาหารไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร
2541	435	หัตถศิลป์ของเกษตรกรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแม่เตาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2542	620	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีพำนักรู้ในย่านบางลำภูต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย
2542	575	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปรับปรุงการบริการนักท่องเที่ยวไทยปี 2541-2542 : ศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่
2541	464	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี

ดร.ชนิษฐ์เรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	592	2542
ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม	719	2540
ความรู้ของผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชน	531	2540
ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาที่เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการนำไปเผยแพร่กับนักท่องเที่ยว	552	2542
ความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่	556	2544
ความรู้และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อพัฒนาบ้านโป่ง ตำบลป่าไร่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	775	2543
ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว	408	2543
ความสัมพันธ์ระหว่างที่นักท่องเที่ยวได้กับความสามารในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	513	2541
ความหลากหลายของเฟิร์นในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	816	2542
คุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก	721	2541
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านในโรงแรมตามความคิดเห็นของพนักงานแม่บ้านและผู้บริหารโรงแรม	663	2538
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลางตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคล โรงแรมในพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก	672	2534
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงแรมในกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา	671	2532
คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	456	2541
โครงการ การวิจัย เพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน	637	2543
โครงการรักษาสภาพของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว จังหวัดแพร่	812	2547

ดรชชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่	506	2543
ความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภออัสสัมชัญลำพูน	508	2542
ความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและการจัดการด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด	549	2543
ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่มีต่อภูเก็ต	404	2542
ความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก	453	2543
ความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา	705	2529
ความพร้อมของผู้เฝ้าองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่	570	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการให้บริการสั้ววัดทัศน : ศึกษาเฉพาะกรณี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร	583	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่	505	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	527	2542
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย	646	2544
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์พุดแค จังหวัดสระบุรี	447	2544
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่องานบริการของจังหวัดจระเข้ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรตำบลพัทธยา	419	2542
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	528	2543
ความพึงพอใจของผู้โดยสารการบินไทยต่อการให้บริการของแผนกสโตนและรับรองที่นั่ง : ศึกษาเฉพาะกรณีท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ	763	2544
ความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการปฏิบัติงานบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	764	2544
ความพึงพอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ โรงแรม และโรงงานในเขตภาคเหนือ	757	2541

ดร.ชนวีซี้อธิราชภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	497	2544
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี	539	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ	715	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติดังกล่าวต่อการเดินทางสายการบินพาณิชย์	759	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	760	2538
ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณีปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ กับ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	585	2542
ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : อำเภอสนมั่ง จังหวัดราชบุรี	426	2541
ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโบราณสถานในบริเวณเกาะเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	733	2541
ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเรื่องศักยภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism)	515	2544
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอำเภวพรรณาง อำเภอแม่ฮ่อง จังหวัดกระบี่	454	2543
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน	725	2543
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาด : ศึกษาเฉพาะกรณีหาดคูเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	734	2539
ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่	426	2541
ความคิดเห็นด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษา ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสยาม	430	2543
ความต้องการของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	555	2543
ความต้องการใช้สหรณินเทศและพฤติกรรมแสวงหาสหรณินเทศของอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	409	2543

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การสำรวจชนิดของข้อความและลักษณะทางไวยากรณ์ที่ปรากฏในโฆษณาท่องเที่ยวของสื่อสิ่งพิมพ์ระหว่างปี 2541 ถึง 2542	383	2543
การสำรวจชนิดของนกและพัฒนาศัพทวิทยาของชุมชนตัวอย่างเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	810	2541
การสำรวจและการจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับถ้ำจังหวัด แม่ฮ่องสอน	811	2543
การสื่อสารความเป็นไทยในภาพยนตร์โฆษณาเพื่อการค้าสำหรับต่างประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	397	2541
การสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนต๊วง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	411	2541
การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาด : กรณีศึกษาของโรงแรมอิมพีเรียล	723	2532
การเสริมบทบาทของอบต. ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาอบต.บ้านเป็ดกับบึงหนองโคตร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	510	2542
การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อข่าวสารของศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	410	2542
การหาประสิทธิภาพของโปรแกรมสื่อผสมเพื่อการท่องเที่ยวถ้ำเจ้าหญิงอนุรักษ์	469	2543
การให้บริการของโรงแรมต่อผู้ใช้บริการ : ศึกษาเปรียบเทียบของโรงแรมในประเทศไทย (หนองคาย) และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เวียงจันทน์) = Hotel services : a comparative study of the hotel in Nongkai, Thailand, and those in Vientiane, the People's Democratic Republic of Laos	712	2540
การอนุรักษ์กล้วยไม้ป่าเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	815	2542
การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ในทัศนะของผู้สูงอายุ	702	25??
ความเข้าใจแรงจูงใจในการท่องเที่ยว : เพื่อส่งเสริมให้ ไทยเที่ยวไทย	536	2542
ความคาดหวังของผู้มาเยือนต่อการบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาค้อ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระบุรี และ นครราชสีมา	641	2541
ความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว	642	2541
ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง	568	2542

ดรชชนิษฐ์เรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การศึกษาดัศยภาพของพื้นที่และความพร้อมของชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเภทอ่างเก็บน้ำ กรณีศึกษา : อ่างเก็บน้ำคลองระบืออก จังหวัดระยอง	524	2542
การศึกษาดัศยภาพเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำบนเกาะสมุย (A Study on Potential for Water Resources on Samui Island)	690	2532
การศึกษาดัศยภาพปัญหาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539	580	2541
สาขาวิชาการและการท่องเที่ยว		
การศึกษาดัศยภาพทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และทะเลสาบสงขลา	538	2541
การศึกษาดัศยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ จังหวัดชลบุรี	518	2542
การศึกษาดัศยภาพแบบปรับปรุงผังบริเวณสวนสองแสน สถานีวิจัยดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	450	2540
การศึกษาดัศยภาพจากการท่องเที่ยว	729	2538
การส่งเสริมการตลาด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับเยาวชนไทย : กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	572	2544
การส่งเสริมการตลาดสื่อมวลชนคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่	558	2542
การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	710	ม.ป.ป.
การสร้างแบบเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการท่องเที่ยว	561	2539
การสร้างแบบเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการทอผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง	481	2539
การสร้างเอกสารการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่	475	2543
การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่	593	2541

ดรธรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของนกท่องเที่ยวต่างประเทศต่อการใช้เครื่องประดับอัญมณีไทย	586	2542
การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	767	2533
การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน	728	2541
การศึกษาทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการศึกษานอกโรงเรียน : เกาะมุก จ.จังหวัดตราด	440	2541
การศึกษาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ กรมการศึกษานอกโรงเรียน : จังหวัดสตูล	599	2543
การศึกษาแนวทางพัฒนาลำโพงและแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ตลาดนัดตั้งขึ้น กรุงเทพมหานคร	427	2541
การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต	380	2541
การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	668	2534
การศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	514	2541
การศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	758	2541
การศึกษาเพื่อวางแผนทางปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองบริเวณเกาะพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีการผังเมือง	748	2533
การศึกษาเพื่อเสนอแนะรูปแบบการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) จังหวัดภูเก็ต	466	2541
การศึกษามาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อมของเมืองท่องเที่ยวชายทะเล กรณีศึกษา : เมืองพัทยา	751	2541
การศึกษาแรงจูงใจในการย้ายถิ่นมาเมืองพัทยา	704	2529
การศึกษาและพัฒนาจังหวัดที่จังหวัดวิทยาเขตสารสนเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา	401	2542
การศึกษาและวิเคราะห์โครงการลงทุนในพื้นที่บางแสน	781	2540
การศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาเฉพาะกรณี : เส้นทางสายลำน้ำแ	366	2540
การศึกษาศักยภาพของพื้นที่เพื่อการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี	720	2541

ดรธรณีชี้อธิบายภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้ความหมายของเนื้อหาสาระในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนิสิตนักศึกษานิเทศศาสตร์	400	2540
การวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ในปี พ.ศ. 2529 และ ปี พ.ศ. 2539	414	2541
การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของงานวิชาการในเชิงอนุรักษ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	416	2542
การวิเคราะห์อุปสงค์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรปสู่ประเทศไทย	449	2542
การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดตาก	507	2544
การวิเคราะห์อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยโดยทางอากาศ	472	2540
การวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาราชาคม	490	2540
การวิจัยเพื่อแผนแม่บทการอนุรักษ์พันธุ์ปลาของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	643	254?
การศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ปีท่องเที่ยวของไทยของจังหวัดเชียงใหม่ การเปิดรับข่าวสาร การมีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวในป	442	2541
ท่องเที่ยวไทยของประชาชนในเขตอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่		
การศึกษาการดำเนินงานของ การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยในการให้บริการด้านความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร	533	2529
การศึกษากำหนดแนวทางการควบคุมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดตรัง	645	25??
การศึกษาคำพิพจน์ใจของผู้สำเร็จการอบรมที่มีต่อหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไปของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	740	2544
การศึกษาคำพิพจน์ระดับระหว่างการเดินทางเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) กับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการท่องเที่ยว	420	2542
เที่ยวของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร		
การศึกษาคำพิพจน์ทางสุนทรียภาพด้านผืนเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีนครศรีธรรมราชและภูเก็ต	582	2524
การศึกษาคำพิพจน์ทางสุนทรียภาพด้านผืนเมือง ศึกษาเฉพาะกรณี นครศรีธรรมราช และหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ปี 2534	722	2534
การศึกษาศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่	544	2541

ดร.ชณิษฐ์ รุ่งเรืองภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	610	2544
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ศึกษาเฉพาะกรณี : สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	563	2543
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลมอญ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	498	2543
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย	606	2542
การมีส่วนร่วมของประเทศไทยกับการพัฒนาเลียมเศรษฐกิจ	805	2540
การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	521	2542
การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนต่อนักท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา	468	2541
การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว บริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	452	2542
การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย	399	2541
การวางแผนพัฒนาความพร้อมเพื่อรองรับการเติบโตการท่องเที่ยวชายแดน : กรณีศึกษา เมืองหนองคาย	370	2541
การวางแผนเส้นทางจักรยานที่เหมาะสมเพื่อการท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร	384	2542
การวางแผนอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัดในเชียงใหม่	693	2537
การวิเคราะห์การกระจายพื้นที่ของที่พักแรม จังหวัดเชียงราย โดยนำกลยุทธ์การนำมาใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	394	2540
การวิเคราะห์คุณสมบัติของพนักงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาลักดูธุรกิจสถาบันวิจัย : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต	779	2544
การวิเคราะห์ต้นทุนของธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและส่องแพะในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	601	2543
การวิเคราะห์นโยบายทำอากาศยานสากลของประเทศไทย : กรณีศึกษาโครงการทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2	681	2542
การวิเคราะห์แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีหาดแม่รำพึง อำเภอเมืองระยอง	478	2542

โครงการ	ครุฑมีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครราชสีมาบุรีรัมย์ เลย และอุบลราชธานี		402	2541
การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับพาณิชยกรรมกรุงเทพมหานคร		617	2541
การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนบ้านโป่ง ตำบลป่าไร่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่		778	2543
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง นำเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ใน 1 วัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีรินธร จังหวัดสุรินทร์		451	2542
การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในธุรกิจโรงแรม : ศึกษากรณีโรงแรมในเครือแอคคอร์ กรุงเทพมหานคร		698	2541
การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ		797	2544
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในจังหวัดชลบุรี		669	2535
การพัฒนากระบวนการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web		492	2542
การพัฒนาและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตอุทยาน		491	2543
การพัฒนาสื่อประเภทฐานความรู้สำหรับวิชาภาษาอังกฤษเรื่องศิลปะเพื่อการท่องเที่ยว		446	2542
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคลองมหาสวัสดิ์และคลองยอสำหรับการบริหารสวนตำบล		526	2543
อำเภอพทุฒนพล จังหวัดนครปฐม			
การพัฒนาหาคะจะอำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก.		799	2538
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน		647	2544
การพัฒนาอาชีพเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากร จังหวัดแม่ฮ่องสอน		684	2542
การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี		371	2543
การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการบริหารกิจการด้านของรัฐ.		802	2542

ดรชชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจโรงแรม	717	2533
การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542	398	2541
การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ	415	2542
การเปิดเสรีการค้าภาคบริการ : ผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (กรณีศึกษาพันธกรณีของแกดส์ อาเซียนและเอเปค)	457	2541
การเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร : ศึกษากรณีกองพลรบพิเศษที่ 2 อำเภอแรมริม จังหวัดเชียงใหม่	501	2544
การปรับปรุงทำอาภาคารยานเป็นองค์การมหาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีทำอาภาคารยานภายใต้การกับดูแลของกรมการบินพาณิชย์	694	2542
การผลิตของที่จะลึกละเอียดในจังหวัดชลบุรี	701	2535
การพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2536-25	716	2536
การพัฒนาการเกษตรเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยว ตำบลศรีตรังมุล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	777	2542
การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในสหัฐวรรษหน้า	808	2543
การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา	752	2544
การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ : กรณีศึกษาโครงสร้างการบริหาร	633	2541
การพัฒนาคู่มือศึกษารัฐธรรมนูญเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	525	2543
การพัฒนาคู่มือสื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	432	2542
การพัฒนาเครื่องต้นแบบไมโครคอมพิวเตอร์มีสื่อสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อผลิตเป็น จดสานุกรม	363	2537
การพัฒนางานนัดกิจกรรมเพื่อการสร้างงานและรายได้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	676	2533
การพัฒนาชุมชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในมุมมองของชาวบ้าน	769	2543
การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้คือบุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี	636	2543

ดรพรณิธีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การประเมินความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ดินป่าในจังหวัด เชียงใหม่	500	2542
การประเมินความต้องการมีส่วนร่วมและความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชน : กรณีบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	422	2541
การประเมินประสิทธิภาพในการให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ	566	2541
การประเมินผลนโยบายองค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2543 : ศึกษาเฉพาะสำนักงานภาคกลางเขต 5	774	2543
การประเมินมูลค่าทางวัฒนธรรมการ : กรณีศึกษาสวนจตุจักร	793	2532
การประเมินมูลค่าทางวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนองและจังหวัดพังงา	796	2544
การประเมินหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	484	2541
การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตชายฝั่งทะเล กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี	548	2541
การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้าง จังหวัดตราด	389	2541
การประหยัลดพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมและโรงแรมในจังหวัดขอนแก่น	766	2530
การเปรียบเทียบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสองแห่งในเมืองเก่าอยุธยาที่มีผลต่อชุมชนท้องถิ่น กรณีศึกษาการจัดการแบบมูลนิธิ กับแบบชุมชนดั้งเดิม	600	2541
การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรมในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	405	2541
การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร	504	2541
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของเกาะยอ หลังสะพานข้ามเกาะ จังหวัดสงขลา	765	2535
การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคการผลิตและการประหยัลดขนาดในธุรกิจโรงแรมไทย	738	2537
การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในย่านบางลำภู อันเนื่องมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว	433	2542

ดรธรณีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การดำเนินการรื้อถอนและกำจัดอาคารในจังหวัดภูเก็ต	754	2540
การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร	773	2531
การท่องเที่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในชุมชนชาวเขา	386	2542
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	578	2544
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชนศรีวัง ตำบลลำไทร อำเภอสามชัย จังหวัดนครราชสีมา	362	2543
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร : Ecotourism Cultural Diversity and Natural Resources Management	736	2547
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนปากาเอะญอ (กะเหรี่ยง) บ้านแม่กลางหลวงและบ้านอ่ากาน้อย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่	559	2544
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ : โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณีเกาะเต่า-นางยวน อำเภอพะเยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	477	2542
การท่องเที่ยว และผลกระทบต่อบุคคลเลี้ยงช้างในจังหวัดสุรินทร์	786	2541
การนำเสนอเนื้อหาด้านการท่องเที่ยวของไทยของหนังสือพิมพ์รายวันกับความต้องการของผู้อ่าน	418	2542
การบริหารงานการตรวจคนเข้าเมือง ณ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานกรุงเทพ	679	2538
การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร กรณีศึกษาบ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	567	2543
การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศใต้ไทย	718	2539
การประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึกของชาวบ้าน ในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดน่าน	685	2542
การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านเป้าหมาย : โครงการที่ 4	709	2535
การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ.2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว	486	2544

ดรชชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการทำอาภาคารสถานสุวรรณภูมิ	696	2543
กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก	542	2540
กระบวนการสร้างแผนการจัดการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	467	2544
กระบวนการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ผ่านสื่อมวลชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยุคหลังสมัยใหม่ในโครงการ Amazing Thailand	421	2543
กลยุทธ์การจัดการอนุรักษ์แนวปะการังสำหรับจังหวัดภูเก็ตและหมู่เกาะใกล้เคียง	784	2532
กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์การพัฒนาโครงการทำอาภาคารสถานสุวรรณภูมิ : ศึกษาเฉพาะกรณีสนามบินหนองเหิน	678	2537
กลยุทธ์และประสิทธิภาพการสื่อสารการตลาดของการส่งเสริมการท่องเที่ยวออสเตรเลียในประเทศไทย	417	2543
กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	488	2543
การกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น : กรณีศึกษาเกาะช้าง จังหวัดตราด	369	2541
การคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	634	2544
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนในพื้นที่สูง	503	2542
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา : หมู่บ้านศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	487	2542
การจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	489	2543
การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน : กรณีศึกษาดำบดบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	741	2542
การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมขนาดเล็ก	662	2544
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร:กรณีศึกษากองพลรบพิเศษที่ 2	579	2542
การจัดการน้ำเสียของเมืองท่องเที่ยว : กรณีศึกษาเมืองพัทยา	424	2542
การจัดการสถานพักผ่อนหย่อนใจและปฏิบัติการศึกษาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	517	2544
การจัดสภาพแวดล้อมโบราณสถานพระราชวังสนามจันทร์	726	2541

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย		หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย		534	2541
สถานภาพของโปงและสัตว์ป่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		814	2542
สภาพความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสื่อนในการฝึกอบรมพนักงานโรงแรม ในกรุงเทพมหานคร		746	2531
สภาพแรงงานในกิจการโรงแรมของภาคใต้		737	2532
สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล		562	2542
สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่		425	2544
สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร		686	2539
สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ		732	2540
สวัสดิการของพนักงานธุรกิจโรงแรม ในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และนราธิวาส = Welfare of hotel employees in Songkhla, Phuket and Narathiwat provinces		713	2530
ข้อเสนอแนะขยายบริการทางเพศต่อการสร้างความหมายและกำหนดเอกลักษณ์ให้กับประเทศไทยของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษ		439	2542
หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2521-2530		744	2531
องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร		546	2540
องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์		761	2536
อิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่		699	2538
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนด้านการผลิตข้าว อุดมการณ์ชาวนาเป็นใหญ่ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ : กรณีศึกษา พิธีกรรมความเชื่อเรื่องผีปะกำของชาวไทย-กวย (ส่วย) เลี้ยวช้าง จังหวัดสุรินทร์		607	2541
อุปสงค์การเดินทางทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสาทสภภูเก็ต		714	2532

ดรพรนี้ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	หมายเลขรายการ	ปี
Socio - Economic Impact of the Development of Tourism in Cha-Am and Hua – Hin	817	1995
Strategies of Trade and Tourism Business at the Southern Border Thailand : กลยุทธ์ธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย	614	2543
Study of historical sites for tourism in Phattalung province : การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดพัทลุง	648	2540
Study of the Market Structure and the Linkage Effect of Guest Houses In Bangkok to the Thai Economy	657	1992
Study Project for the Design of an Index in the measurement of Quality of Tourism Sites	820	2001
Thai Traveller's Perspectives toward the Internet and Electronic Commerce	649	2000
Thailand's Economic Structure : towards Balanced Development? : Sythesis Report	818	1992
Tourism and Culture : Bangk – Fai Festival in Esan	819	1992
Tourism Travel Demand in Thailand	653	1988
Travel & Tourism Futures : Innovative Strategies for Competitive success	821	1999

รายชื่องานวิจัยที่ไม่มีตัวเล่ม

รายงานวิจัยที่ไม่ตีพิมพ์

817	Socio - Economic Impact of the Development of Tourism in Cha-Am and Hua – Hin
818	Thailand's Economic Structure : towards Balanced Development? : Sythesis Report
819	Tourism and Culture : Bangk – Fai Festival in Esan
820	A Study Project for the Design of an Index in the measurement of Quality of Tourism Sites
821	Travel & Tourism Futures : Innovative Strategies for Competitive success
822	การศึกษาเรื่องการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดสงขลา
823	การตลาดของสินค้าหัตถกรรม(ร่มและพัด) ในเขตบ้านบ่อสร้าง ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
824	ศักยภาพและปัญหาของการท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่
825	ศึกษาปัญหาผลกระทบในแหล่งเพาะเลี้ยง ท่องเที่ยว และทำเทียบเรือบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก(ผสมสาร-บ้านหาดเล็ก)
826	วิเคราะห์ภาพดาวเทียมที่มีรายละเอียดสูง(Spot) เพื่อศึกษาสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล จังหวัดเพชรบุรี
827	โครงการเรือไฟฟ้า 40 ที่นั่งเพื่อให้บริการท่องเที่ยวในคลองผดุงกรุงเกษม
828	การศึกษายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจท่องเที่ยวของภาคอีสานตอนล่างของประเทศไทย
829	การส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณหาดเก้าเต็ง
830	การศึกษาความต้องการและปัญหาของนักท่องเที่ยวฝรั่งเศสในประเทศไทย
831	โครงการพัฒนาจังหวัดนครนายก และแผนการปฏิรูปให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวตัวอย่างในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
832	นโยบายเขตส่งเสริมเศรษฐกิจ บทวิเคราะห์ด้านศักยภาพและระดับความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

833	กลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้สื่อแผ่นพับ กรณีศึกษา : การท่องเที่ยวล่องแก่ง ตำบลกรุงชิง กิ่งอำเภอพนมพิฑำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
834	การศึกษาวรรณกรรมชุมชนบ้านโป่งเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
835	ผลกระทบของธุรกิจการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชนวนข้าวสาร
836	ทัศนคติของผู้มาท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
837	โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดนครนายก
838	รายงานวิจัยเรื่องการศึกษารียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอุตสาหกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยวเรื่ององค์ประกอบของอุตสาหกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 โดยใช้ทฤษฎีโปรแกรมกับการสอนปรกติ
839	การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคี สาขาวิชาการโรงแรม
840	ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียจากโรงแรม โดยใช้ถังกรองร่วมกับถังกรองไร้ออกซิเจนอิสระ
841	การพัฒนาท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่
842	มาตรการป้องกันอุบัติเหตุของโรงแรมในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
843	โครงการและงานออกแบบ โรงแรมตากอากาศชายทะเลแหลมฉบัง และศูนย์สันหนาท่านการทางน้ำ จังหวัดตราด
844	สมรรถภาพของมัคคุเทศก์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป(ไทย) : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการความร่วมมือระหว่าง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
845	โครงการพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยงานแกะและงานไม้ สำหรับหมู่บ้านหัตถกรรมไม้และแกะสลักบ้านฉางวายน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านต้นแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

846	รายงานการวิจัยการศึกษางานหัตถกรรมพื้นบ้านในจังหวัดนครนายก
847	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว
848	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการคมนาคมขนส่งในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัด เชียงราย
849	ความคิดเห็นของผู้ใช้ต่อการให้บริการของการรถไฟแห่งประเทศไทย ความคิดเห็นเห็นของผู้ใช้ต่อ การให้บริการของการรถไฟแห่งประเทศไทย
850	การศึกษาปัญหาและสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศไทย
851	ปัจจัยจูงใจสู่ความร่วมมือด้านการตลาดกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย
852	การศึกษานโยบายการส่งเสริมอาชีพนอกภาคธุรกิจท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการ พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต
853	การกำหนดแผนการตลาดที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคอีสานตอนบน
854	บทบาทของภาคเหนือตอนบนต่อการท่องเที่ยวในเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
855	การศึกษานโยบายจากการท่องเที่ยว
856	การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดเชียงราย
857	โครงการสร้างสื่อป้องกันโรคเอดส์สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวสตรี
858	การมีค่าเช่าบ้านของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บ้านรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

859	มาตรการทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหการฉ้อโกงหรือเอารัดเอาเปรียบ นักท่องเที่ยวต่างชาติในธุรกิจการค้าปลีก
860	รูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์และร้อยเอ็ด
861	การศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เชิงอนุรักษ์ของเขาสมอแครง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
862	เสริมสร้างภูมิปัญญาพัฒนาหัตถกรรมอีสานได้ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระยะที่ 1
863	พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชน : กรณีศึกษานักเรียนและนักศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
864	การศึกษาสถานภาพและความพร้อมในการจัดตั้งระบบการประกันคุณภาพ ISO 9000 ในอุตสาหกรรมบริการนักท่องเที่ยวในประเทศไทย
865	การท่องเที่ยวไทย : ความประสงค์ในการณรงค์เพื่อ การโฆษณาระดับนานาชาติ
866	การศึกษาสถานการณ์และศักยภาพของพื้นที่สงวนหรือพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน
867	ทัศนะของประชาชน นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ และตำรวจ ที่มีต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม : ก่อนและหลัง การปฏิบัติงานของตำรวจหน่วยคอมมาโด ในจังหวัดชลบุรี
868	การปรับตัวของสตรีในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอเมริกา
869	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ชายฝั่งทะเลในประเทศไทย : ทางเลือกของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
870	การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูงเพื่อร่วมโครงการปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541-2542
871	ความต้องการการบุคลากรของผู้ประกอบการ โรงแรม และการท่องเที่ยวของไทย : คุณวุฒิและความชำนาญ

872	แนวโน้มนของการท่องเที่ยวที่มีผลต่ออุตสาหกรรมโรงแรม ของจังหวัดกระบี่
873	ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว : เฉพาะกรณีจังหวัดเพชรบูรณ์
874	อุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
875	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ของนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์
876	ทัศนคติและความประทับใจต่อวัฒนธรรมไทยในสายตา นักท่องเที่ยว
877	การศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกและพฤติกรรมมารักษารักษาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพย์สินส่วนรวม
878	การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของหมู่บ้านกะเหรี่ยงเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในจังหวัดกาญจนบุรี
879	การสำรวจพฤติกรรมการเลือกซื้ออัญมณีและเครื่องประดับของนักท่องเที่ยวและผู้ทำงานในประเทศไทย
880	ระบบสารสนเทศทางวัฒนธรรมและชุมชน เพื่อสนับสนุนงาน พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นอีสาน
881	การท่องเที่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดชลบุรีและระยอง
882	การศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-3539)
883	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น (โครงการอีสานเขียว)
884	การศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางโดยทางอากาศยานเชิงใหม่ หาดใหญ่ภูเก็ต
885	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย
886	โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง กฎหมายในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว
887	การศึกษาความต้องการการศึกษาคือความต้องการหลักอุตสาหกรรมศาสตร์บัณฑิตศึกษาเอกการจัดการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว

888	การวิจัยและพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่น ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
889	การศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อการสร้างงาน : ศึกษากรณีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา
890	การติดตามผลการใช้หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
891	ความต้องการศึกษาคือหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตวิชาเอกการจัดการด้านการบริการด้านการท่องเที่ยว
892	พฤติกรรมการบริโภคแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคาม
893	โครงการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวในสังคมชาวเขา ศึกษาเฉพาะกรณีชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน
894	ความเจริญเติบโตของเมืองพัทยา กับปัญหาเพื่อการแก้ไข
895	ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรตำบลพิทยาท
896	การประเมินผลระดับบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยานภูเก็ต
897	การสำรวจและการพยากรณ์ความต้องการของผู้โดยสาร ทางอากาศยานกรุงเทพฯ-ภูเก็ต, กรุงเทพฯ-เชียงใหม่, กรุงเทพฯ-หาดใหญ่
898	การสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านธุรกิจโรงแรมที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา แผนกบริหารธุรกิจ โรงแรมจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต
899	การเติบโตของเมืองและสภาพแวดล้อมในภาคเหนือกรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
900	การจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม เมืองเก่าเชียงใหม่
901	การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการด้านการค้าความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืนในงาน ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านกรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

902	การศึกษาการวางแผนระบบสนามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น
903	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสนามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
904	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสนามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (กรณีภาคใต้)
905	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสนามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (กรณีภาคเหนือ)
906	ธุรกิจโรงแรมในภาคใต้เพื่อการค้าในธุรกิจอาหาร
907	ภาษาอังกฤษตามต้องการของธุรกิจโรงแรม
908	การประเมินแนวปะการังและการเปลี่ยนแปลงแนวปะการังของหมู่เกาะอ่าง-ราวี อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ประเทศไทย
909	ความเป็นไปได้ในการเดินรถรางในบริเวณเกาะรัตน โกสินทร์ชั้นใน
910	การศึกษาคณะกรรมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจิตวิทยาต่อชาวเกาะสมุย
911	กลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายของที่ระลึก
912	การพัฒนารูปแบบของที่ระลึกภาคกลางเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย
913	ทางการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเพื่อผลิตสินค้าที่ระลึกในจังหวัดสงขลา
914	การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทยในภาคกลาง
915	โครงการเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อพัฒนากิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและมีชุมชนเป็นฐาน
916	เสริมสร้างภูมิปัญญาพัฒนาหัตถกรรมอีสานใต้ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระยะที่ 1
917	สถานภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยช้างในจังหวัดเชียงใหม่
918	ทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงราย (ระยะที่ 1)
919	เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอ